

Sy-li epéwat,
Pilnje džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoje móeny
Luboše ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mérný
Čorstawóse da.

Nječ ty spéwaš,
Swérnje džélat
Wóšné dny;
Děni pak swjaty
Duši daty,
Wotpošń ty.

Z nječes mana,
Nječ éi khmana
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřeš ée!

Šerbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knjižničičejeći w Budyščinje a je tam ja ščitwórtlětnu pšchedpłatu 40 np. dostać.

Nowe lěto.

Lut. 2, 21.

Nasche šcejenje nam powjeda, šo bu jeho mjeno narjeknjene Zesuf. Toke mjeno dyrbi nam napřkane byč wyšče noweho lěta, do kotrehož sastupimy.

W Zesufowym mjenje do noweho lěta!

1. Zesuf je naš č pomoznił we wyšče nusy;
2. Zesuf je našča wérnošć we wyščeh bñdadch šwěta;
3. Zesuf je našč najwyščich wottynjenu kónž a šbóžna mřda.

1. Zesuf našč pomoznił we wyšče nusy. „Jeho mjeno bu narjeknjene Zesuf“, to řeła: „Bóh pomhaj.“ Bóh pomhaj šwětitim čłowěškim džěčom pšches Zesufa we wyšče nusy.

Wón pomhaj w čělněj nusy. Nowe lěto a nowa nusa. To je šcehót pat našich a družich hrěchow abo wona je prut w Božej ruzy, šo šo njebyčimy pšchedbñngši, ale poněžni a poškudni pšched nim šhodžili a puč k njebiešam i woczow nješhubili. Duž šmėmy šo w Zesufowym mjenje k Bohu wotáč a mamy to šlubjenje wot Zesufa šameho: Šdžy wy teho Wótža prošyč bñžěče w mojim mjenje, bñžje wam dacž. Wužijmy tole řjane džěčaze prawo!

Wón pomhaj w duchownej nusy. Kaž dolžo šmy w čěle, budžemy tež štejec w duchownej nusy. Wona šo naš dóta jako špytowanje, hrěč, wina. Pšchi wyščem

próžowanju čěřpimy pod šlabošču čžela a to, šo njemóžemy a šo šo husto podkurjemy, naš tat njelbožownych čžini; pšchetož našče šwědomnje wobštoržuje noš pšchub Bohom. To wě našč Bóh a teho dla je nam w Zesufu pomoznika poškital — my džě mamy šijčeže hodowne šcejenje w pomjattu — kotřyž wšchitke nasche hrěchi wujedna a nam w bñžjenju je ščm njepšchěželom móž špožči. Wón je nad čertom dobyt.

2. Zesuf je našča wérnošć we wyščeh bñdadch šwěta. Wón bu pomjenowany wot jandžela po Božej poručnošči. Niz čłowjetojo šu šebi to mjeno wumyšłili a jemu powołanje a mjeno bñšiteho pomoznika dali, ale tón wérny Bóh je Zesufa ša pomoznika poštajil. Tak je wón po wyščeh šwojich šlowach a škutkach, po šwojim žylym byču šama wérnošć.

Wón budž našča wérnošć w měščenju našladow a myšłow, kotřez naš woddawaju. Ščto je wérnošć wo Bohu, wo šwěče, wo čłowjěčah, wo čžasu a wěčnošči, wo šbožu, wo žiwjenju a wumřjecju? Šwěť dawa na to tyžož wšchelakich wotmolwenjow a kóžde wotmolwenje džje wérnošć trjěchjich. A wérnošć, kotraž dženkša plačži, ša malo lét wozaju janyeje wožnošće nima. Ale jena wérnošć wotšanje, kajtaž je, pšchetož wona je wot Boha, šchřyštš a jeho ewangelij. To je wupřuhowana wérnošć, kotraž wopradowje mudrych, dobrych, šbožownych a njěšmjerntych čžini.

Zesuf je wérnošć jako pšhillad šo nasche žtjenje a škuttowanje. Nječ tež dwelowanje a njewěra naščemu

Sbóznífej wjele bjerzetej, jenu dyrbitej jemu wostajic: jeho snuštowornu wérnofoz, a sprawnofoz, jeho fdoabne wyfofoe cłowjeftwo, jeho dobry, nepowolny pŝichład. Jeho buyce a fchodzenie beifche wérnofoz. Níchtó njeje po nim cjinicz moŝt. Sa naŝ dyrbi wón buyc tón žywy pŝichład, ŝa kotrymž ŝtejnij w žiwjenju.

3. Jeŝuŝ je naŝaj najwyŝŝichj wottryknjeny kónz a ŝbózna mŝba. Matth. 1, 21 fo wot teho janđzela mjeno Jeŝuŝ tak wukladuje: wón budže ŝwoj lud ŝbóznju cjinicz wot hreŝow. W hodownym tečenju reka wón tón Sbózník, pŝeŝes kotrehož ko wŝdemu ludaj wjeŝele doŝtanje, mēr na jemju pŝichúdže a Bóh nade wŝchēmī cłowjeftami ŝpodobanje namata. Po tajtm ŝhubjenju paradíŝ, po kotrymž cłowjeftojo žadaja, ko nam w Jeŝuŝu ŝlubi.

Duž je naŝaj najwyŝŝichj wottryknjeny kónz, Jeŝuŝa dobyč! Wŝeŝes to pŝichúdženju do praweho ŝtejnifchca ž Bóhu, budžemy Wože džečzi a doŝtanjemy wjeđbanje, mēr ŝ Bóhom a ŝ nami ŝamymi, wjeŝele, wjedny-woyptowanje ŝbózniofće. Naŝche žiwjenje prawe woyŝchječe doŝtanje a prawy ŝamjŝŝ, naŝche myŝljenje a pytanje prawe ŝwēzlo. My do tejele cŝaŝnofoze hīžom wēcznofoz njeŝemy, do ŝeifŝteho to bójte. My njeŝemmy lóžž hjeŝ wóđzerja na žolmady cŝaŝa wostajic, my budžemy knjeŝtojo cŝaŝa, pŝichtož Jeŝuŝ je ta lubofoz, mudrofoz a wérnofoz, ŝbózne žiwjenju Wože.

Jeŝuŝ je potom naŝcha ŝbózna mŝba we wēcznofozi. Hduž my hīžom tudy Jeŝuŝa doŝtanjemy pŝeŝes prawu wēru, hduž my Jeŝuŝa pŝichuwoŝimemy, fo wón w naŝ bydli, potom hīžom w naŝ tudy wēczne žiwjenje bydli a my hījereze njeuwoŝladamy wēcznje. Šmjerēz njeje ŝanicženje ŝeđje ŝamych, nīž dobyče cŝaŝa, ale naŝche dobyče nađ cŝaŝom, naŝche pŝichēđženje ŝ ŝbóznjei wēcznofozi. A tam je Jeŝuŝ.

Jeŝuŝ ŝkrytjuŝ wēczera a dženŝa a tón ŝamy, kīž wón był je, do wŝchje wēcznofoze. Ĥamjei.

potom njeŝ pŝichúdže, ŝchtož dže, tón knjeŝ budže ŝ nami a nam wobracchowac njeba na ŝwojei pomozy a na ŝwojim žohnowanju. F.

A wobŝamknjenju lēta.

(In Gottes Schoß leg' ich mein Loŝ —)

Štož: Šaž moj Bóh dže —

Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Wŝču nadžiju mam ŝ njemu;
ŝa poddam ŝo do wole joŝ;
Wón gnadu ŝpoždzi ŝ wŝchemu.
Šmjerēz njeŝtróži, tež njeŝtraŝaji
Nje ŝwēta hantowanje;
Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Šoŝ ŝkwalu kóžde ranje.

Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Šchtož Wóh dže, to bej ŝladam;
Šchtož wobradži, je lubo mi,
ŝa brnje njeŝpožadam.
Njeŝ wrednja nje tež wŝchnofoze
A njeŝpŝečŝeŝtowo wŝubdže,
Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Wón pŝepowohacē mi budže.

Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Wón nočje mi dacž panycž;
ŝa ŝpuŝečŝam ŝo tu a ŝkwoa,
Šo ŝ nim ŝwēm ŝtrochamje cŝahmje.
We luboŝci a nadžiji
Wŝchón Woŝu jo ŝa poddam;
Do Wožeho dam kŝina ŝo
A wŝchitko jemju dobam.

Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Nje njem'že ničo molitč;
Njeŝ dže kaž dže, tež pŝečŝewnje,
ŝa do wŝchjeho džu wmoŝič.
Šchtož Jeŝuŝ dže, mi prawe je,
W joŝ' towafŝtwe džu wofŝacž;
Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Tak móžu ŝmilnofoz doŝtač.

Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Dolež mam na jeho hnadje;
Njeŝ ŝtanje jo tež dale wŝcho
Po jeho ŝwojatej radže.
A njemóžu ja hījēčte tu
Šoŝ' wolu ŝpóŝnacž jožnje;
Do Wožeho dam kŝina ŝo,
Wón wawođže woŝo kraŝnje.

Zurij Wroŝt.

Sylweŝter.

„Ša poŝbeham ŝwojei wozi ŝ horam, wot kotrychž mi pomoz pŝichúdže. Moja pomoz pŝichúdže wot teho knjeŝa, kīž njebio a jemju ŝejnik je. Wón njebudže ŝwojimaj nohomaj ŝo dacž pobjumječ; a tón, kīž cje ŝwarunje, njeŝwi. Šlaj, tón wajŝtat Izraelfi njeŝwi ani njeđrema. Tón knjeŝ ŝwarunij tebie; tón knjeŝ je twój ŝlōđk na twojej prawej ruzy, ŝo by cje wodnojo ŝlōžno njeŝparito, ani meŝaž w nozy. Tón knjeŝ ŝwarunij twój wonthōd a nutŝthōd wot nēł hacž do wēcznofoze.“ Pŝalm 121.

To budž najnutniŝche pŝečjeje naŝcheje wutrobny, ŝ kotrymž je ŝtareho do noweho lēta pŝichelhadžamy: „Tón knjeŝ ŝwarunij naŝč wonthōd a nutŝthōd wot nēł hacž do wēcznofoze.“ Wón ŝwarunij naŝč wuŝthōd, ŝo je ŝtareho lēta njenuhadžamny ŝeŝ ŝhutneho doŝpoŝicŝa, hjeŝ wopravodžitece potudy pŝeŝes tym knjeŝeŝo; a ŝhutne biče teje hođžimij njeŝpŝečŝewŝchimij, kotrež nam wraji: Cłowjefoze, ty ŝy wēcznofozi ŝabo wo lēta bliže pŝichŝoŝ, kał bōwcy móže to pŝelēdaje buč! Wón ŝwarunij naŝč wuŝthōd, ŝo w njejednofoze, hīdže a roŝkorje, ŝo ŝ wobēčženej duŝchu a njewinowatym ŝwēdomjom do noweho lēta njeŝpŝečŝehodžamy, ale ŝ tym troŝtočom we wutrobje: „Tebi ŝu twoje hređi wodate.“ Tón knjeŝ ŝwarunij naŝč wuŝthōd a nutŝthōd. Wón ŝpožēz nam ŝwoju pomoz a ŝwoje žohnowanje ŝ temu, ŝo do noweho lēta ŝaŝtupijamy je ŝwojaty mi pŝeđewoŝacemī a ŝwoŝchitny domērjenjom, tał ŝo by naŝč ŝaŝtup nutŝthōd był do Wožeho kraŝtwa a ŝkrytjuŝoweho mēca,

Ma proŝy noweho lēta.

„Knježe Wožo, ty ŝy naŝche wuŝhowanje ŝtajnje a pŝečego“, tał dže my ŝ palniŝtom w wēreje wrajičŝi ŝpoczatlu noweho lēta. Wuŝhowanŝte meŝto trjebamy, pŝečetož my ŝmy ŝlabi, ŝa-čhodni a hrečŝeni cłowjeftojo. Naŝche žiwjenje jo pomniŝe, „ŝalo reka wēcz dže“, my ŝmy runje jafo trawo, kotraž rano kje a bōhŝ ŝwojodnje. Hje pał moŝti kŝiŝchego wuŝhowanja namatač, bydli pola wēczneho miłofčewjeho Wóla, naŝchego Wóžga w ŝkrytjuŝu Jeŝuŝu! Wón je naŝ lubowac do ŝaŝenja ŝwēta a noŝy

naš hiščje pšeho na rutomaj swojeje luboſce a ſmilnoſce, runjeſ teho hōbni njeſimj a jecho taſ buſto je ſvojim njeđzatom rudſimj. Sčtōž hjeſ njeſo nowe lēto ſpocžina, tōn žaneho wērneho ſboža njeſmeje, a durbjato-li ſo jemu tež ſwonowone zyle derje hječ. Sčtōž paſ ſo jecho ruſi dzerži, ſ žykej wutrobu ſo jecho boji, jecho lubuje a ſo jemu dowēria, tōn budje zohowany, tež wo-ſkredž horja. Duž dba čemjy mo dženſa a w zhytm pſichodnym lēče ſ njemu dzeržeč, na fotrebož hižom naſchi wōtzojo nadžiju ſtajaču a ženje ſaſanbjeni njebuchu. Nječy naſ wōn jaſne abo čjēme, rjane abo čjēnojite puče wodžj, wōn naſ tola prawje powjebje a buđe ſ nami wſchitō derje čjinič. Wo kaſ wjele mēli jecho proſbyč pſchi wuſladže do noweho lēta, fotrež hiščje čjēme pſchod nami leži! Tola wōn wē, ſchto trjebamj, prjebj hačž jecho proſhymj. Wučjſimjy tehodla fotwizu ſwojeje nadžije do morja jecho hnady a luboſce! Wōn budž ſ nami w dobrtych a ſtych dnjach, w ſtrowoſci a ſchoroſci, domach a na pučjowanju, wobnjo a w nozj, w žiwjenju a wumjercju! Eſwoje pſchecza a nadžije, ſwoje džeſta a dēbowanja, ſwōjſtvo a lubō, čžeſta a duſču — wſchitō porucžamj do jecho ſwētnje, wſchegomžnjeje ruſi.

F.

Na nowolētnym ranju.

Nēk ſtare lēto ſhutne božnje praji,
Nam nowolēta ranje ſeſthadja;
Hačž wono radobčž abo horjo taj? —
Taſ twoja duſča tyčnjeje roſpomnja.

Džak woprjz Woju, člowiſte džečjo čjaſne,
So čjēmy ſchlewjeſ pſchidod wodžena;
So nozj ſchjiza woku njeſiju jaſne,
Dōbit jery kroye miſtož njebieſta.

Puče ſe ſtrachom ſwōj bychmy naſtupili,
Nam ſoſchjei bēčnjei wēta, nadžija,
Wōž ſwoju bychmy w ſylſach wuronili —
Wy ſnaty byſt nam woſub čjēpjenja.

To wēmy paſ, ſo njepji luboſci Woža,
Kiž naſche puče wotmērita je;
Ta ſita naſ, hdyž ſtrachi duſchi hroža,
A naſ — taž ſtarjchi džečjo — powjebje.

Nječ wachor hōwri, njewjedro ſo ſbēga:
Ma Woži pokw wētry wocžičmu,
Sčhum mōriſchj žoſtumu nawalnyčj ſo lēga
A tučel bebi njebo po ſlōwku.

Eſnadž ſeſthadja nam miſe hētno ſboža:
Puče pōndže hnadž pſches hōna kwētojte,
Kiž bo wutrobo radobčž ſawoſža
A wobradža dny jaſne, ſbožowne.

Kaž powjebjeſch naſ, Wōtčje, taſ my džemy,
Puče wuſwol, kaſiž ſo čji ſpōdoba;
Ea lōžbu wodžju my ſo djaſujemy,
Nječy horje dže, nječy wjebje do doſta.

Wſcho, ſchtož ty dawoſch, to nam ſkuzi ſ ſbožu:
Nječy njebo jaſne abo mōčjne je,
Duch we wſchēm widži twoju ruſu Wožu,
Naſ džečji ſejaſnnyčž ſ swojeje wutroboje!

K. A. Fiedler

Na lube nowe lēto: Pomhaj Bōh!

Pſalm 119, 94. Sa ſym twōj, wuſbož nje.

Ač pomhaj nam tež w nowym lēče jaſ;
O Wōtčje, wſchaj ſe pſchidoh wſchōn nam zuſy;
To jene wēmy paſ, ſo lōžby čjaſ
Wly twoju pomoz potrejebamj w nuſh.
Duž poſebjamj duſču ſ njebeſjam:
Ač pomhaj nam!

Ač poſpili naſ ſa nowu bēdžežu
We wērie, luboſci a ſečerſtluwoſci;
Spōweč w nadžiji nam ſradnu wutrobu
We horju, čjehwoſci a ſwētnjei ſlōbič.
Hdyž naſche tolena nam ſkawnu raſ:
Ač poſpili naſ!

Ač wuſbož naſ, a wjedž naſ ſ zuſobj —
Nječy je naſch bēg tež doſbi abo kōbiti —
Ee wſchego hreča, ſe wſchje! ſradoby
Pſches ſmjertny doſ; ač ſpōweč nam ſwōj mēr ſlōbdi!
Do rjanoh, wōtžnōh! kroya wuwjedž naſ!
Ač wuſbož naſ!

Surij Brſſt.

Bože khoſanje ſa njewēru.

Pod napiſmom: „Smjertny ſečehuf ſtrobca“ pſchinjeſe w lēče 1883 „Barliuſi lētaſti tyžbeni“ ſpōdžiwne pōbenžjenje, wot Dr. Krona ſpiſane, fotrež čjemjy naſchim čitarjam pōbačž, dolečž ſo na wērnolēč ſtožuje.

W nozj Sylweſtra 1873 bliđatſki towaričj Leppla ſ Kaiſerſ-lauterna, fotrebož ſo jecho brubojce a njeabnibicžjowaje dia lōžby pſchijowuju člowiſej ſwalowaje, ſ dnemaj towaſſchomaj nimo tamniſchego pohrejbničeža džečje. Wo ſwucžjenym waſchjny ſebi na ſwoju njewēru wjele wjedžo, ſo wōn je ſwojimai towaſſchomaj wo nētotre ſchleſny piwa wjetowajme, ſo čje pſches murju na ſečehow ſeſeč, tſi kōwčž wokoſo pomnita, pōdnjenym wojaſam Napoleona I. ſtajenem, bēčječ a tſi kōwčž taſ wōſije, ſo mōžetaj ſ wonta ſečehowa ſkōſečž ſawoſče, ſo durbitaj Wōh a čert po njeho pſchjūč. Wjeſebōžny njekraſniſt, wotmōlwenje ſwojeje towaſſchow njewočſawoſchj, pſches murju ſtočji a ſ pomničej čjēriečje, mjēs tym ſo towaſſchej ſ hrowi pſches želeſne lēžyay pohrejbničečjo-wyč wrotow ſa nim ſhladowaſchjaj. Zaſo wōn tječji raſ wokoſo pomnita bēčječje, woſkōbny na dōbo jecho woſanje, a towaſſchej wibžečjaj, ſo wōn ſtoſu na druhu ſtromu pohrejbničeža čjēriečje. Zemu wokoſo murje napſcheczo ſhwatuju, nadeubječhtaj jecho wſchego blēbeho, hižom ſ wonta pohrejbničečjowaje murje ſtejažeho. Skōbut bēčje jemu ſ hrowy padnu, kaž ſ dycha wuradžem wdečjeje wōn ſe ſtrachom lēdima nētotre hrowečja ſchepitnyč. Wōnaj jecho domoj dowjebječhtaj, hbyčž wōn wot ſtracha ſojo ſyraba, taſ ſo bē jemu mōžno, ſojo rēčječ. Wōn čyſchje ſwojeje mačjeti, kotraž bē w taſ pōſbnytm čjaſu hižom dawno do loja ſchta, ſwoje hrowne pōbenžjenje wupowjebječ. Tola mačje, porjadna ſprawna žona, njebēčje ſwōnitwa, na jecho rēče poſklučacž, a ſebi poſ ſpizj mēr žadočje. Tēž džen po tym ſo wōna wo nōzre naſhōnjenje ſwojeje hynna njeſtawaje. Zaſo paſ jej jecho wobitajne čjiche waſchnje, blēbočž a njeſpōžadanje po jēdži nadpadowaječje, ſo wōna ſažo na ſapocžane powjebanje ſylweſterſkeje nozj dopomni. Wōna ſo jecho wuſwopraſchowanaje a ſjoni, ſchto bē ſo tamnu nōž ſtalo. Zaſo bēčje jejny ſyn, tječji raſ wokoſo pomnita bēžo, Wōha a čerta ſawočjač, ſo byčhtaj po njeho pſchjūčtoj, jačju wōn na dōbo, kaſ jecho nēčſchto ſymne ſa ruſu pſchimmj. Njewopriſomna hrowa jecho wōbja, taſ ſo ſebi njeſiwēri, ſo woſkōbnyčž a ſo pſchegwēdčječž, ſchto jecho

sa lemu ruku dzerži. Njivlju wón se strachom tšepetajozj i mčrom tšejsejde. Zato šo na to jeho lema ruka wjazj niebžeržejde, čžeržejde wón tal stfoa kaž možejde, i požejbniščžowej muci. Kunje bč na njn horje šalčč, jako i howa nčščto a tón ras a futnju pščinuju a jemu klobak i jeho torbu. (Tu Dr. Krona spomni, šo šu knadž šo čžerije do jeho dražj jadrčle a wčšitl abo hačoj klobak i šlowy sturčide.)

Spominanje na tótón podawł jeho wodno a nozj njepuščžj, njeda jemu špacž a wotpočžnyčž, wón žaneho požadanja ša jčđžu njemčejšče a šbalowajšče šo i luščimj wotšabžčž. Družby šo jemu šbačhe, kaž šo by i howa tamnia šymna ruka jeho lemu ruku pščinmto a šo po njej pščerčžahowata.

Kunje tež Šeppla pščed poliziju, pščed lčšarjom Kronom a poščžiščo tež pščed tamniščim fararjom Bogtom šwoje podedž-džeržje wopšžowajšče. Pobleščniščj, ša fotruščž bčšče wón ham požabał, wušna, šo je me wójnje a mčrje jako woješčki duchowny wjele mčrjajščž wđžabał a wopytał, šo pał hišččžž žaneho šejnal nječe, kotrjž by taščj štrach wó šwoju duščju a broju pščed šmjerčžu meč, kaž tótón mlody čłowječ.

Šeppla durbješče šwoju njemčewičščj š smjerčžu šaptačičž. Wón čžščšo na lemu ruku šfhorj. Šhoroščž šo po wučšuju stur-butu do wotličža a rta čžšnjejšče a šo, na štuštkowne džele, na płuza, moščj atd. položi. Wščičž šredčł, wot Dr. Krona wušafone, ničo njepomčahču. Šhorj, hžom pšči žiwym čžle hnižozj, wot lotrohž brojne šmjerčženje štuapšče, šapabžž ščončžnje do wotšajneho wotšpara, a jako bč lema ruka woprabadžž hačž do fotčže šwjadčba, wón 40 dnjow po šfhorjenju šwoju čžiwotowanu a štrachowanu duščju wudščyn.

Žadny džiw, šo tótón podawł luščj do njemčra štaji. Na štajnoščj bčšče ščžža wó wotčipnyčž wotštuwana, kotrjž čžyšču mčobženzu, wot čžerta pščinimjaneho, wđžčžč a šhščžč, taf šo durbješče na pošle polizija lud wot ščžže ščoreho wotčonadž. Ščiwčiwčiw lud tweržbe wčrčžejšče, šo pščes čžerowe doščtanje ruka šwjadčba. Nad tym šo njemčelowajšče, šo je Wože pravne tšostanje hješbóžnemu čłowječej ša jeho njemčru šmjerčž počžerčičž bato. Wščičj jeho pohrjebe bč šo wušna, njeličžonna špła luščj šejčla, kotrjžščj šarac i šwojim pšedowanju je ščžehowajšimj šlowami namotwješče, mile šudžičž wo šemrjetjem: „Čšičłš je mjes wami bjes hččča, tón čžičłš přeni kamjea na njeho.“

Wj našče powjedaničščj i napominanomj ščončžimj: Čłowje-čže, šajčejšč wčty šo tež wušnawočž, njepač Woha, pščetož Wđž šo njeda ša šmččž mečž!

Wščelake i bliška a i Daloka.

— Knjes kablč Šemola se Špyčž, kotrjž je 28. oktobra w Wlatym Wščelawje šemrčž a bu w Šobžiju w šwobžnym pohrjebničščju tšomamj, mčejšče hžom w žimjenju čžpnu wutrobu ša štutl hišččžičžjanfejše lubotčje a je tute šwoju lubošč pščes rjane wuštanje w šwojim telamčenzje šewičł. Wot jeho šerbow je šo hoby wuplaččičto 4000 hriwnow, wot kotrjžščž 1000 hriwnow do-štanje šlowne towadžtwa ša štuštkowne miščionšto w Drazđžanach, 1000 hriwnow Šuflaw-Wdolščke pobožne towadžtwa w Wšifpžyšč, 1000 hriwnow Šofnčičke towadžtwa ša šwonšowne miščionšto w Wacłinje a 1000 hriwnow je šo jako wošebity legat i tym hžom w Šobžiju wotšejazym legatam ša šwonšowne miščionšto pščibad.

— Hđžž šo lečo ke kónčej bližj, pošladnamj hišččže junu wčrčže, wopominajo, ščho je nam byčo a pščinimj. Wošebje pał w luboščj špominamj na tych, kotrjž šu nam pščes šmjerčž

wočšči w šauščentym lčžje. Wj pobamy naščim lubym šerščim čžitarjam njena tych, kiž šu naščemu šerščstemu ludej bliščo štali:

1. W februarje wumrje knjes štatny minister je Ščštelben, kotrjž bčšče přejby došče lčta i wotkrčženjom šejmanom w Wub-ščinje a šo je tčđžu jako pščecžel naščeho šerščšeho luda šewičł a šo je wošebje jako pščebčđba teje wuščnowščje, kotrjž šu žyrčwin-ške naležnoščje naščejše Lužizj pščepodate, ša duchowne šbože naščičj šerščičł wšadowno štaral.

2. W mčžu šemrje w Šipstu knjes tajny radčičej profesor Žriča. Wón je wščitkim, kotrjž šu w Šipstu na duchownštwu študowal, jaaty a wot nič ludowanj był. Wón bčšče šorlitny wótžny pščecžel Lužičšeho pšedawščeho towadžtwa a tež naščeho šerščšeho luda, ša kotrjž šo šajimowajšče. Žemu mamj šo wo-šebje džafawočž, še je šo šo to štaral, šo bu šerščj šomieličšj šeminar študowajščž duchownštwu w Šobžiju šafožemj a šo je šo dale šžerčžak.

3. W auguščje šemrje knjes woješčki šarac Keičž w Drazđžanach, kotrjž mčejšče, runjčž bčšče jeho štufkowanje i wotlačž Ššerbow, čžoptu wutrobu ša šwoj lud domach.

4. W šeptembur študowjena knjeni profesor Ššuhlowa, man-dželšča naščeho njepomnišeho wótčžizža Wušla, kiž je ša šwoj lud džčłal w njewušlawowej šwemčoščj a wot fotrožž mamj jako wopor jeho šwčrčnje džčławočšje naščj šerščj šlowišč. Škaž wón, taf je jeho luda mandželšča, džowla njeho knješa fararja Šakuba, šwoj luby šerščki lud na wotrobie noščta a šo tež hišččžje w testa-mentčje ša njón w luboščj poštarala.

5. W dezemburu wumrje w Žitawje knjes duchowny Wndrižč, šwčrčny pilny pščecžel naščeho šerščšeho luda, kiž je džčłal ša njón hačž do pošlešnego dnja. Wón je doščj čžaj „Luzioz“ ham wudawal.

— Žafostne šemrčženje je šo mečo w južnej Štalckej, w Kala-brickej a Ščičłickej. Š Roma šo piščje, šo je w Kalabrickej 30,000 čłowječow šónž wlatu a w Ščičłickej 75,000. Wot 100 pščiščičł šajolinštow w Wenua šu jenož hišččže 4 pšči žiwjenju. Wo Wšejnje piščje itališč šapščkar, kotrjž je tam po njeložu pučowal, šo njče mečo Wšejnija wjazj namafal a šo je žyle šemi žumane.

Š Wudčejšč. Š wščelaw šo wjes nami wščudžə powječž wita, šo je pščibodnu pšndšetu, 4. wulčeho rčžta, tu w Wogez hoščženu **šerščki wječor**. Knjes wučer Šommer i Wubščičina, naščj štaty šerščki wótčžizj, je pščednolčč pščejčelneje pščiłubil. Ša špčny pał šo knjes wščičičj wučer Šemota w Wudčejščj je štajnje hotowej šwłimowičščju štara, a ščotroho šprawneho, hišččže narodnje šmšlčneho Ššerba njebž šwšepelito, bđžž šhoni, šo šu tež lčšča šašo kaž loni šerščjž študentow šwoju pomoc a šwoje šobit-štufkowanje šiliłičł. Šđžž wšidimj, taf šo womi přewjaja ša šžer-čženje šwojeje narodnolčče a naščejše drošče mčrčejšnje rčžče, džba durbj šo tola w pošladanju na nič tež nam wutrobu i nowej lubošču i naščemu Ššerbowštwu šřčžč. Šustup je barmo. Škóžž Ššerč je wutrobnje witanj. Šapowadž je bašle na wječor i džupom 8 hobj, poštanje, šo mošč šo našč ludowamj džčžčerčičł lud šobachž šobu wotščelčž. Wj, Wj Ššerboj, pščinimje wčšje, šhromadžšče šo i čžjžobami a njebžičje šo ani pščed dalošim pučjom, ani pščed šurwojej šymu. Šofčžerčž je knjež na to šwjanaj, šo by pšndšetu šwojich šerščičł hčžki pravje čžpnyčž džčžak.

Š Wčbščž. Naščemu ludej šo doščž na šjawne dazč njem-čže, šo je pščibodnu pšndšetu, 4. wulčeho rčžta, w Wudčejščju wječor me 8 hobj, w Wogez hoščženu šerščki wječor. Čšajlo šim meščje šawaju, kiž ščelčžičžjanfejše towarštwa tam štuštwadžu, wopytał a še špřodžimomom šim wjadž, šo bč šala taf pščepčel-šewičł, šo štoro žane šabstulo wjazj i šemi padnyčž njemčejšče. Wudžž tež šerščki wječor pobožnje wopytamj? Škóžž šprawny Ššerč je wđžeržam luteho wječora ša kiž lubošč i Ššerbowštwu a ša šič přepo džak woinuju. Žu w naščej wotšoinje šo wjele wo šerščim wječorow rčžči i ščobž šo na njón wšebeli a hotuje. Taf je pravje. Ššerč wotšar Ššerč a wj šeb žebí to wot wótžow namrčie šerščjwo šeršččejše pobožnoščje, rčžče a narodnolčče.

Sy-li spéwat,
Pljno dšátał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swiatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Nspoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Pfcz spaf mérny
Čerastwosć da.

Njéeh ty spéwá,
Swérns dšátał
Wšédne dny;
Dšáň pak awjaty
Daš dany,
Wotpóđá ty.

Z njobjes mana,
Njéeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřesć ée!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knihijéčejeni w Wudyšinjje a je tam ja šchtówtéltu wšedpřatú 40 np. dostać.

1. njedzela po křojch kralach.

Čuf. 2, 41—52.

To je to jeničské šćenje, totréž nam powjeda š Jesu-
weho džěčatřtwa a jeho mlodošće. Ale to je tak rjane
a wažne, šo nam powučenje dawá š nasché žyke žiwjenje.

Šswjata mlodošć Jesuškowa, pschikad ša
mlodych a starých. Wšy štyšćimy:

1. To jeničské šłowo š jeho rta;
2. To jeničsku powjeseš š jeho mlodoštneho žiwjenja.

1. Staršćej cšehnjetaj po židowškim mašćinu š Jesu-
šom, hđyž běšće dwanaće lét stary, přni křoz horje do
templu na jutrowny čab. Žeho wutroba je wešće počna
žěženja po Bóžim domje. A jako šu do templu wšichšli,
hěđi wón mjes wučerjemi, šo jich prašča a jim wot-
molwja. Wón ma šo wjele praščež a je tak pšchwějaty
w rošrečowanju, šo druhe šapomni, šamo njepomni, hđyž
štaršćej jašo přez cšehnješćaj. Wón wošta w templu.
Žow běšće jemu derje, šow šo wón domjazý cšwjěšće,
šow šo wón nahladáč a napořšucháč njemóžěšće. A hđyž
ššćonźnje jeho namatataj a mačž šo jeho praščešće: „Čžeho
dla šy namaj tá čšnit? Šlaj, twój nan a ja šmój tebe
š tyšćajne wutrobu pytašoj“, duž bšyčěđi šo š jeho rta
to jeničské šłowo, totréž mamy š tyčž 30 lét jeho mlodošće:
„Njeweštaj wój, šo ja byčž mam w tym, šchtóž mojego
Wótžá je?“ Žeho byčže ne Wótžá, w tym, šchtóž Wótžá
je, w jeho šłowie, w jeho domje, to džě je to žórtko,

š totréžoj šo jeho žyke žiwjenje jórtki. To šo hižom kra-
šnje w jeho mlodošći šjewi. Ščyto naš tole šłowo wučěđi?
Šđyž šo džěčoj š šwjatej křěčenjaj pšchinješće a tón knjes
šo w šuplji nowého narobženja ša šwoje džěčoj pšchwěšnje,
šchtó čžetej jašnej wóčžaj džěčěža druhe prašćž hačž: „nje-
wešće wy, šo ja byčž mam w tym, šchtóž mojego Wótžá
je?“ Šđyž pacěššće džěčěđi šwoj křěčenjajšti šłub wot-
nowja, hđyž wone pšchěđ wotkarjom šwoju křěčenjajštu
wěru wšuwawaja, šchtó je to druhe, hačž šo byčšmy je
prašćž šštyšćeli: „njewešće wy, šo ja byčž mam w tym,
šchtóž mojego Wótžá je?“ Šđyž pšchidžemy te mšđi do
Bóžeho doma, hđyž šo nan tón knjes bližy w šłowie a
šatramenče a my šo š njemu bližimy w modlitwě, potom
tebi šłetta, wošta, předowanje a šhtěššće pšchwěšćaj:
„tež ty šy powoštany š džěčatřštu šwojeho nješšćeho
Wótžá“, a hđyž njeđželu raišće šwony šwonja a luđžo
abo wumyšłene šatžewanja abo šwano twója šenšćž čžedžá
tebe wotdžeržowáčž, šo by horje šchój do Bóžeho doma,
potom šup šim napšchěčžitwo š tym šłowom Šbóžnika:
„njewešće wy, šo ja byčž mam w tym, šchtóž mojego
Wótžá je?“ Wšy mamy tež wšchěđny džěň štempl w našej
bibliji. Tam hěđi Jesuž přjedžá mjes wučerjemi, mjes
šprofetami štareho šłaba, njes šapostolami nowého šta-
mentu, a šchtóž š nutrošćuju čšjta, temu cšehnje pšchěđ dušću
to šłowo knjesłowe: „Wšuj šo šwoje čřijje, pšchětož to
měšto je šwjate, na kotrymž ššejšćá“. A hđyž ty do šwojeje
šomortki šaššěđšć a na šwoje šolena padněšć a wuššupšćš
šwoju wutrobu pšchěđ Bóžom w džěčžajšm dowěrjenju,

potom sacizujesich, so hy w tym, schtotz twojeho Wötza je, potom bywa twoja komora a hdyž je tež maka, cziha swjatniza, a ty hy swojemu Bohu bliski. Pod wšchem džetom senitšeho prögowanja, pod wšitšich czejepnjach w cžemnych nožach žiwjenja moše kšicepcijan suwizkowuje wostacz we swjatnizu a f swytwowanjam hrěcha a f žabodžejam swiěta dyrbi we wojoowanju rjez: „Njewěšeje wy, so ja bycz mam w tym, schtotz mojeho Wötza je?“ Hdyž pak powlebna hodžina fa naš pšidnje a swjerez žo durje krapa a czi twoji pialaja a nježadza tebi dacz wotbal hieč, sčto cžejč f tym pialagym durje prajicz hač: „Njewěšeje wy, so ja bycz mam w tym, sčtož mojeho Wötza je?“

Tole słowo f Zesufoweho rta wopšchija wažnošč jeho žyěho žiwjenja wot jeho naroda hač f njebulpčezju. Sčtož pak je wón wot wěznosce, to šmy my f hnady, Woje džejči. Duž wopšchija tež tole słowo najče žyč kšicepcijaniske žiwjenje wot najčeje kšicepcizny hač f wumrječu. Duž čhemje tole słowo swojim džejčom šobu dacz jako herbntwo do wutroby, so bychu jo mēli jato kōtwizu we wšchēž wiahorach žiwjenja a nječamy jo f woczow wušchēž jato wopšchijeje swojeho žiwjenja fa cžah a wēčnosč. To wučzi naš swjata mlodošč Zesufoma.

2. Jenicizta powješč f jeho mlodoščneho žiwjenja. Kaž je jeho byče w tym swojeho Wötza žorfo jeho swjateje mlodošče, tak widžimj tar-rjez tu rētu, w kotrež mlodošč dale bēzi w tej jenicizte powješč, kotraž ho nam poda f tyh 30lēt jeho potajneho žiwjenja. „Wón džēše f nimaj dele a pšidnje do Nazaretha a bēše jimaj pōbbany.“ Džēčaza pōbulchnosč — to bēše jeho žiwjenje w Nazareče po tym słowje: „staršich w czejči mēč, jim kšuzič, jich pōbuldac, jich lubowac.“ To drje je nadpabaze, so ho nam to nēto powjēdži po jeho horjēčiju do tempła; pšjetoz to bēše fa džejči israelskeho luda tak wjele kaž naša konfemazija. Kunje, hdyž bēše swojimaj staršimaj wurajst, jo je Wōzi hyn, ho nam powjēba, to bēše pōbbany. W tym pak čže runje Zesufoma mlodošč f pšidkladom byč najprjedy fa mlodych, to bychu swojich staršich pōbulchnali, hdyž tež wjazy do škulē nješhōdja. A tole napominanje je fa našuju mlodošč jara nuše. Šu ho wopšchowanje fa male džejči šažjite, so bychu ho džejči pšchēd swētom wuškowale a ho šaje Zesufowe mjeno do jich wutrobow šačejepilo. Ale hdyž šladamy do našchego cžōba, čže ho nam idacz, kaž bychu wuškowanje fa wulle džejči nuše byle. Wčhetoz nje-dyrbjala naš wutroba boleč, hdyž widžimj, fak to, sčtož je wučej w škulē, dušowny w paczejtej wučbje do mlodych wutrobow pōbžič, puste leži, hdyž widžimj, fak mlodošč šhōdži, kaž by žanych staršich — žaneho Wötza njemēla. Šim konfemazija tak wjele pīaczi, so jim nēto žyly šwēt wōčinjenny steji a woni bebi nježadza ničjo wjazy prajicz dacz, hač runje je jim wčehjēnje hšičje jara trebne. A my wšitžy nječamy tež šabyc, so je naša pšchikšuchnosč w žiwjenju, to bychmy po Zesufowym pšchikšadze kšuzili Bohu swojemu njebjelskemu Wötze; a tež w tym powoowanju, do kotrehož je wón naš postajil.

„A Zesuf pšchibjersaše na mudrošč a na lētach a na hnadye pola Wōha a cžowjekom.“ Wōšhladajmy hebi swoje žiwjenje, šmy my tež do prēdta pšidšiči? Wōž f temu namačamy w pōhladowanju na njeho, kotrebož rjana mlodošč ho nam džēba do wutroby a šwēdomuju blēdijčji. Wōšhladajmy na Zesufa, kiž je spozatz a kōž naščeje wery! Šamjeni!

Zesuf šubjens — wšho šubjene;
Zesuf nam'tam — wšho nam'tane.
(Pšel: Zesuf ist ein Kind.)
Słōb: Dušje wšchēto —

Zesuf-džejčatto
Wōžy šubjich, to,
Hdyž je swētom wuškowanjech,
Na džēčatto nješchubjelijch
A ho nještarach,
So jož wuškowajch.

Pytaj pravje još,
W słowje wuškōf ho;
Čiž pak po jeho wučbje
Šwēturu ty we swojci šubjē,
Težo žabaja.
Zalle pytaj još'.

Džejč drje kemsji f nim
Š waldnjom kšicepcjanškim;
Njewošmiejch još' dom pak bebi,
Sčto dha twōj šhōd pomha tebi?
Š nim hy wuškōf tam,
Dom pak pšidndžejch šam.

Šwēturu pytaj još',
— Marja čini to —
W tempłu wutrobimym twojim,
Kōšpomā pīnaje w dušju swojim,
Kaš Wōž f njemu cže
Š hnady žōbnuje.

Šhubi Zesufa,
Kiž ho nješlada
Zowastwa šlych ludži šwēturu,
Kiž nam rubja našču wēru,
Na wšho pōlaja,
Kiž pak na Rušja.

Alč, tak pytač još',
Na nim swjēč' licž ho
Njem džēch, kaž wón f bološčemi
Tebe pyta tu na seml. —
Pytaš f wutrobu,
Nješnje: Za šym tu!

Šlaj, sčtož šbali ho
Wōb džēst wot njeho,
So tež jeho njemōhlada —
Wjele dnjow hej jeho žaba,
Šač wōn namača
Šažo Zesufa.

Čžebo dha dha hy
Wti to činiš ty?
Š mojej kšwju wšchēž pytač hebi,
Šahe tež ho šewiči tebi;
Čžebo dha wēt nje
Šhujelijch wuškōfajnje?

„Hdže dha wuškōf je?“
Dušcha wurčelnje;
Š bološču ho pōfucznje,
So ho hūno rozpōfōhujje.
„Prajče: Hdže dha ja
Nam'tam Šbōžnita?“

Zelu, pomhaj tu,
So cže nješhujby;
Šwēli hrēčhne maže puče,
Daj, so wōbroczu ho ruče,
Tebe namačam,
Wēčnjeje wuškōwom.

Surij Wōšf.

Pšchēd nješbožom.

Wratr wopyta swoju hotru, šhudu wudowu je šchytetni džejčim, w jejnym dušerim bydleničju, so hy widžak, fak ho ji wjēče. Šwōtra jemu bydom f tym našchego pšidnje, sčtož jejnu wutrobu czičchēčelše a džēče: „Alč, pomhš bebi, bratje, we wōbydlenju pōde mnu je jene džēčo čhorlacz a dišferitis doštalo! Tole šchewenje hrōžlivoje pšchēd mojnui durjemi steji. Sčto dyrbjala japočez, bychu-li ho moje džejči lehušle? Potom bych šwajana byta a dyrbjala domach wōstacz a bych swoje pōžluzenje pola dobreje stareje tnenje radžicjelowaje šhujba it a f dobom swoju wšchēdnu šapšluzbu. Wōt cžeho mēta ho je swojim džejčim žiwicz?“

Wratr šhwili: mjelčēčše, potom kōšje luboščiwje do woczow pōhlada a f mērnym kōšom rjezny: „Mēniš dha, so wōn to njem?“

„Sčtož?“ ho šotra woprašča.
„Twōj Wōčēč!“ bratr šnapšchēčiwui, „Wōčēč wudowoto a šhrotom. Mēniš dha ty, so wōn to njem, so ty jowle je f swojim lubym ludžikom bydšič, a so je jo ta šworšč blisjo pola

waż jadamika, a to dyrbja sto ty je swojom popkuzowanju
żiwiczy?"

"Gaj, bratije," żona dżesze, „ja to wem; ja to weryu; ach, moŝla jeno wjeŝelscho weryć! A wopomii jeno, by-ŝi jene mojjdy dżeczji ŝtyrjeto, potom njemila dżę też to męto pola pjeŝepuza wobŝlowacz, hđżę ŝy też mare dżeczji.“

„Mniŝy dba ty, jo twój Wóh to też njewo?“ brate ŝaŝo ŝnapŝecziwi. „„Esz ty hżom ŝ nim wo tym ręcza?““

„Gaj, luby bratije“, wona prajesze, „a ja ŝym to też hżojim dżeczjom na wutrobu ŝadla, jo dyrbja ŝo na njeho wobroczić; tej najŝtarŝej to hżom wopmiete. Za ŝ dżeczimi ŝdży wjeŝor ŝaw ŝ biblijje czjtam a ŝ nimi wo tym ręczu, taŝ derje hać to możu. Rđđu nowu ŝtaroŝę a ŝtyknoćę dawam ŝebi ŝ temu ŝtu-żić, ŝo mje wona jeno czjm ŝtunniŝo a należniŝo ŝ modlitwoje czjeri. Za teŝ deŝta nimo duri njelubdu, bjes teŝ jo njebdy ŝe ŝdychnięćom ŝ Wóhu na mafu Hebriju ŝpominata, lotaŝ tam muŝta ŝhora leŝi. W horju bjes modlitwu a biblijje bęć, to by mi ŝalofniŝo byŝo, hać hđy dyrbjaŝa w zuŝym, czmowym wjelbje luŝta ŝama bjes ŝwęzy pjeŝepuwacz.“

F.

Do nowym lęcze.

Nieŝ hżom pręnje dny po nowym lęcze
Pob radoŝcu a prózu nimo ŝu;
Echtoż częnnu bjeŝchod ja mnje taji w ŝwęcę,
Do ruŝi Wóza ŝkadu ŝ dowęu.

Chze jere horjo moju duŝchu jmacz,
• A wem, jo to ŝeżehow mojjdy hręcchow je,
Dba dai mi Wóh ja ŝtryŝta ŝhżjom pŝimacz
A ŝwoje horjo njecz w potucze.

Ty ŝy, o Jeŝu, w ŝmjerćji pobyt ŝa mnje,
Wo moju duŝchu ŝ heŝkej moze wojowal;
Ach, wobnabż mje, jo ŝwój ŝhżj ŝtożjżom na mnje
A ja najwjeŝchu częsz bych we nim ŝnal!

K. A. Fiedof.

Jena macz.

Wona bę ŝeżęza, radoŝina holęcza, prjedy hać ŝo wożeni.
Po wjozorych lęcach jeyny muż nable wumrje a ju ŝe ŝchyrimi
dżeczimi bjeje wŝeŝch hręcchow ŝawoŝtaji. Wobnojo a w nozy něto
ta wofubnięna wudowna na to myŝleŝe, kaŝ moŝta to ŝmóznicę,
jo by ŝo jejnym dżeczjom wŝeŝch ŝchulŝa ŝdżelanęcę doŝtala.
Wona ja pjenjely ŝhjęjęŝe a ŝebi ŝ tym taŝ wjele jaŝtuŝi, ŝo możę-
ŝe wobęju hđzow na gymnojji dać, holęczy pak do wŝeŝchęje
holęcżaje ŝdule ŝacz.

• E njepŝeŝlajnymi napinanjami a parowanjami ŝo močerina
ŝrowoŝę a moż ŝaje wutrzebaŝętej; dżeczji pak maŝo na to bżiwu-
chu a wŝchu jeinu luboŝę a ŝtarobitwoŝę jako ŝamofroŝymkwiu
pŝajjimachu. Hđżj tej rjanej, derje wočęnjenej holęczy abo taj
nabladaŝi ŝynaj je ŝdule domoj pŝhđńęŝchu, woni ŝa tu wotpjatu
ŝtarcu žonu žaneŝo czaba njemęjachu; woni męjachu ŝwoje ŝamŝne
intererji a ŝwoje pućę hamoŝtanie ŝpobżachu. Zaŝ bęŝe macz
ŝhjęczę njekotre lęta žywa, buż wona njenobjuży, jaŝo bęchu dżeczji
lędma wotroŝte, wot Wożęje rućki ŝajata wumrje. Na to dręmazę
ŝwędomia wotwęczi. Wot bolęcje pŝchewŝate ŝo naŝtróžane dżeczji
pola ŝoŝa ŝlawnędu, na kotrymż macz bjes wędomia leŝeŝe.

Najŝarŝy ŝyn ju ŝ rutomaj wobja a wuwola: „Ty ŝy nam
wjele dobreŝo czjmita, maczje!“ Wŝdji tyche ŝlowach uręžaza
ŝhjęczę waŝ ŝ ŝebi pŝhđńęŝe a ŝchęptaję: „„Wudżiŝe ty mi to
tola teŝ prjedy prajit, Suŝto! Kaŝ budżiŝe mje to ŝwjeŝelito!““

To bęchu jejne poŝlednje ŝlowa; někotre mjenŝiŝiny na to wona
wudbjaŝa.

Kaŝ mnoŝy ŝtarŝy, podobnje kaŝ tale macz, ŝwoje moŝy, haj
wŝeŝo, ŝchtoż wobŝeŝza, ŝwojim dżeczjom wopruja, a tute wŝchto
jako ŝamofroŝymkwiu pŝajjimaju, bjes teŝ jo bydu jim hby ŝwoju
wutrobnu luboŝę a dżatownoŝę wotkrucziŝe. „Czeżęŝu nana a
maczje: to je ŝa pręnja kaŝeŝ, kotraŝ ŝhębjenje ma, jo ŝo czj derje
póńdže, a ty doŝto žjwy budęŝch na jeni.“

F.

Bóh moŝy ŝchit.

Etoż moŝa pŝeŝe Wóha
Nieŝ ŝ modlenju ŝhody;
Wón budżi naŝ lubdji
Wŝeŝch prawdoŝęjwo.
E nim dobrocy ma hrody,
Eo njewoŝnje ŝchody;
Duż Wóhu budż częsz, ŝo naŝ wobacnuje.

Njech częmy, jo dżęmy
Tu ŝnajętowe pućę,
Hđżę ŝ węru a ŝwęru
Ducy wobdarja naŝ.
Wón ŝlowa dżęŝ krucę,
Dba częta ŝty rućę,
Wóh dobuęę wobradza ŝa ŝdży częŝ.

Rud proŝy, dżat noŝy
Czi, ŝnjejerjo ŝweta!
Wón ŝlada a žada,
Eo ŝchital jón by.
Hđyŝ Wóha njej hęta
Wot ŝłóŝęe precz ŝweta,
Dba ŝwalbu rót ŝpęwa, ŝo ŝ nami ty ŝy!

F.

Swotkal to pŝhđńęŝe.

Wŝeŝe něbže 75 lękami w jenym wŝeŝkim towarŝtwoje męta
Žranŝtura nad Wajnom ręcę na runje wudatu kwiu pŝhđńęŝe,
kotrę wullu kęŝŝwitoŝę ŝubżowacze a w kotrejŝ ŝo pod hor-
dym ŝdacjom wędomofneŝo pŝchępytowanja ŝtryŝuŝkowe bđjŝwo
pŝchđńęŝe.

Jeđny młoby doktor ŝ wulfej natwalnoŝcu ŝpibaczętowe ŝtej-
niŝeŝo ŝaŝupowacze a wŝchite ŝnapŝecziwojęnia a wudżiŝi ŝ tajęj
ŝrowitwoŝcu a bjeswobŝladnoŝcu wotpoŝalowacze, jo ŝtanczje
wŝchđzy jeŝo pŝchęczjwniŝy wonęniŝu. Zaŝo wŝeŝo mjelęczeŝe,
jena młoda žona, kotraŝ bę hać botal rowręcęowanju kęŝŝwitoŝe
pŝajpobŝuchacze, ŝlowo wŝa a ŝo potornje praŝęŝe: „Pracze,
luby ŝnjeŝ doŝtoro, jeli to woprabwde taŝ je, kaŝ Wý nam dowo-
ŝtajęczę, to ŝtryŝuŝ Wózi Eŝny njeje, to je ŝo wón runje taŝ
narobżil, žjwy byŝ a wumrjel, kaŝ my druŝy człowękjo teŝ, a ŝo
na nim ŝ žyŝa ničę woŝebiteho njeje, ŝwotkal to pŝhđńęŝe, ŝo
wot tych wjele millionow człowękow, kż ŝu wot teho czaba žjwi
byŝi, hjęczęŝe žabny jenićŝi ŝpwtal njeje, jemu runja czjnicę?“

Wŝchitko ŝ napjatwoŝcu na doŝtoro hładacze. Eón pak ŝamleŝny
mjelęczeŝe. Eutemu jebnoremu praŝęŝu napŝęczjwo bu wón
wot žyleje ŝwojeje hordeje wędomofneŝe tczazy wotŝajęny, a juŝka
wulinacze ponżnjeje ŝchęczjwanti krowowacze bęŝhjęczęŝe dobuęę.

F.

„We swojich młodobnych lětach nęhdy jeno schuške pruhowanje wopytač. Wo tymle zpytn pruhowanju dženka ničo wjazy nje-wiēm. Jeno to najpošlebnieše, sčyto wo prawym wjazy i pruhowanju nješlufelješe, hym wobšlowak. To bęše tón čižni wokomik po šyromabnej stónčnej modlitwie, jako holceta stęjachu a hwoje hłowy nakłičahu a tšywilka hwojatečnego męra to schuškei stwę knjeleše.“

„Wo tym ho wučerja pračahaju, čehobla je tule naprawu sawjebł. Wbón šnapřęčšiwu, jo je to tač tje wošćnje, holceta hwičęje wokomik čižęje njetrosje dač, prjedy hač je wot ho pučęši. Ničtō na to ničo wopami; jeno jęhny duchowny ho polbęze a będęje: „Wje je ho tule čižę stónčenje s wošće-wjenjom a fruktownym pošbęnjom pobdłitko. Sčyto będęši a pšichotni dorowčeni w tym hwojatečnym mjeku myšlachu, to wšchal njemēm; ja ja moju wošobu, to hmem projicę, hym ho čižęho mobil, to čyžę Wbōg to dobre, sčytož dženka tule křę-čahadny, nad będęšimi a nad uami wščitimi prawje bohačęe po-žoňnowač.“

F.

Bōh ho njeda ja hmeč męč.

„Sa hym wěronož tutęh hłowow tež junu we swojej młod-šoćę šiowni“, rjety wōnbano jedny stary wyšč, jako ničtō projicę, jo je nusna kza dowolena. „Wobšćahajęce, kajta ta węz bęše!“

Węch přenje leto lieutenant a stęjach w Berlinje, hđže je hwo-
jim lubobrohim towaščom Sčęžępanom hromadęe bydlak. Wbōj męjachmoj hwičęje wšchelate wojeiste ertne a pišomne pruhowanja woblačę a bęchmoj tež hįžom nělotre šoňowenje pšehwinynoľ. Senož jene pišne dęželo, najtawt wo japočatku a stónčenje hřdomlęneje wōjny a wo jeje dobyłach ja Rrusku męjachmoj hwičęje dolonječ. Wbōj to dęželo wot jeneho dnja i bruhemu woštorowadmojo, doniž ho dęžel, hđžež dyrhjadmojo jo wotebadž, tač pšehibliži, jo bęchmoj nusowanaj, uōž pšehel nim bjes pšehętačja pišadž, to by tōn na-
stawi hač do ranja hotowy byl. Eto hęchmojo šajpanošč sahnalo, hębi hřny hwoje nawarichmoj, ale ja Sčęžępana tola došč hřny njebęde, pšehetož wōn mi po hōđžiny rjety: „Wlatu tšywilku dyrębu jo lehnęč; ale njewoštoj mje doho ležęzeho, ja hōđžintu mje węřęje jawolaj, to byh wstany.“ Sa jęho teho dla welač a saho wolač, ale kōžny ras wōn hřhōm saho wuřny.

W tšyōž rano bęh ja je hwojim dęžlom hotowy a Sčęžę-
pana proščahaj, jo by tola něto wstany a je węřęje mozu dęžal, pšehetož jenož tač mořt hwoje dęželo dolonječ. Wotom ho i męrej wodač; ale kač ho štrōžich, jako ja nělotre hōđžiny wotučiwšiw, hwojejo šajpaneho towaščaha saho we ložu wuhladab. Sčyto něto šapocęč? Dobra rada bę drowa. „Nadžęnu krutemu wučerjey, knjeřej wyščędęnu lieutenantę W., ho ja na žane woščęnje bjes hotoweho nastawo polaščaj njęgmēm“, męnięšęe mōj pšehęčel. Samolwoje mje Ty, tač berje hač samozęšę; pra; jo hym thory!“ To pač ho mi i žyka njelubjeleše, jo dyrębu hwojeho čęřęčęneho wučerjaja wobščahč; tola pšehęčela w nuř wopuščęčę, to tola tež činičę wōđžęh.

Zato ho knjes wysřęšiti lieutenant ja mojim pšehęčęlom pra-
šęčęje, wotmolwoich, jo je thoročęe dla doma wostat. „To je tola jara bęhjenje, jo je wobohi Sčęžępan ranje dženka, hđžež ma hwojō nastawt wotebadž, tač nable šhorit“, rjety knjes lieutenant. „Semu je drje tež žel, jo jōn njęje pšehinječę mořt?“ wōn pšehitaj.

„„Haj, jara žel!“ ja rjetyh.

„Se hō dwa jara strařęnje?“ ho mje wōn dale woprašęa.
„Sa ho nabđžim, jo niz, knjeřel!“ ja pračah.
„Kajta thoročęe hō ja jęho nadpadnyka? Węžera bęšęe wōn tola hwičęje čęh, tač ryba we wōdžel!“ bęhę jęho dalšęe hłowu. Čęh dale ho mje wōn praščęšę, čęm bōle ho do křow sa-
šęmatowah. Sčyto rucęe prařicę? Sa we wošomknjenju žaneje thoročęe njemowadž njemōđah a teho dla wurapřę: „„Křej jenu i nođa a i huby bęži.““

Hač mi mōj wučęč węřęšęje, abo niz, to njemēm; bęh wje-
šęh, jo mje na potoj wostaji. Ale strač męčah, jo ho hnadž nję-
wěronož mojš hłowow nęlat wupolęje. Sa teho dla po stónčę-
nju pruhowanja domoj bęžadž, jo byh Sčęžępanej wščow wu-
pawjebat a jęho napominal, to tola nělotre dny njęh je šitny šohol, dotelž j by hęwat moja nusna kza na hwojto pšehiřljaha. Węch hįžom wješęh, jako i hařy widžah, jo wōn pšaji wotnje nješębži. To je tola muřje wot njęho! hębi pomuščich. Tola Sčęžępan i žyka w hřblenijej stwę njebę; ja wocziňni teho dla komorne duręe a do komory pošladab. Ale ja we hwojim zpytn žiwjenju njęhým je štręžele šapomnit, hį mje tehyh šapřęhijahu. Pšehel ložom lešęje mōj drohi pšehęčel, wščōm potny křw a wščo bę křawate wolofo njęho. Węšęe tam wulka křwa křw, a jako bliže pšehitupich, wu-
hladab, jo bę ho křej i nođa a huby wulata, dotelž bę ho tam nęhđže žilka pšeharajka. A jako Sčęžępana pšehimnyh, bę wōn mowęy a hįžom lōblymny.

„Sčyto prařicęč te temu, mōj lubi? Sa hwoje žive dny tež ani najmjenęhu křu wozaj prařil njęhým, pšehetož štajne męjach te hłowu pšehel wocziňom: Wbōg ho njeda ja hmeč męč.“

M. D.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— W Rakečanjkej wořabđže bęšęe hrowjędnyh w lęče 1908: 4279, a to 3483 Sęerbow a 796 Węngow. Wocęřęšćich będęži bęšęe 76. Wlęs nimi bęšęe 83, totrzym jo hwojate wostlakan domadž thoročęje dla wubželi. Narodžito je ho 98 będęži, mjes nimi będęje 1 por dwōjnitow, 2 mowonarobęnje a 15 njeman-
bđšćelšč. Wřęhrowjędnyh je ho 36 porow, w Rakečanjstwu Wōžim domje bu hřwęrowanyh 30. Rřowanjow bęšęe 60. Sęmričęři bęhę i węřęšęho dęžta dorowčeni a jich wjele wobstancnyh, kōřiz na węžerjow hwojeho žiwjenja i męrej šanđžęhu.

W Wocřos. We minjentyh lęče bęšęe tu 36 narodow a to 17 hōłow a 19 hōłow; konfirmęrowanyh bu 22 będęži, wđra-
wanyh 7 porow, sęmřelo je 28 wošobowow, mjes nimi 2, kotraž jo pšči wuhłowalenu ipalšičtaj, jęhny, hį jako wozaj w naraščęj Wřifile, w Węřęngu, i njęšobom wumřje. Na kolečtah domadž a w žyrtwi je ho ja wšchelake potrebnoščęe Wožeho křawlewa na šberato 350 hr. Sa woškadne žiwjenje wažne bęšęe, jo knjes šaraj Rkečęř, hį bę hębi sa křotti čęh hwojeho pšehęhwanja ludy wščitęh luboščęe dobył, nař wopuščęři. Dřat jenu ja jęho dęželo, kotřęž je mjes nami čzini!

— Žalotne njębože, kotřęž je pšehes sęmjerjenje na Szilistru lupy pšehiřto, njęje jenož thęhaz čłowjęchow morio, ale tež křawne tmary ničtō. Tač je ho tež dom, křawna žyřkej w Węřęnje, do žyła šahubil. To bęšęe wřęhja ja męřto Węřęna. S twarom doma ho hįžom w lęče 1908 wot Wozmanow šapocja. Kulčęřichu bu twar pšehes wōhęti a šęmle šortki wuhłotobęžny. Wōbęje njemjerjenje je lęče 1787 jenu jęščubži. Ale pšehęho bu saho wu-
porčędžany, a s pjenjęlami i jęho wutwarjenju ho žęnje lutowačo njęje. Křawny wostat hom pšehęčęje w lęče 1628 pšęes 3 mili-
jony hřmowow. Wopomnięčęa hōdna bęšęe dale marmorowa křęta wot Gandrija Kalamacha a rjana dupa.

Worjędšęje: W wđžęšćim čęřęle ma w nastawu „Sylwester“ w 7. tycęřlu I. řęčęřęla wot beladž řęčęje; w to w a t y m hřwędomjōm,

Sy-li spówał,
Plinje dšólał,
Strowja ée
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróony
Napój mócny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Pfez spať mérny
Čerstwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje dšólał
Wédoe dny;
Dšóń pak swjatý
Duśi datý,
Wotpođa ty.

Z njebojs mana,
Njeh éi kmana
Žiwnoś je;
Klě Bóh poda,
Wokřeť ée!

Sserbske njedzelske kopjeno.

Widawa ho křžu bodotu w Šsmolerjez knihicijšćejeni w Wudyšćinje a je tam ja schiwórtlěnu pschodplatu 40 np. dostać.

2. njedzela po křžod kralah.

Žana 2, 1—11.

Bjesbóžność a njewěra ho sěhatej pschězjwo porjadom, wot Bóha postajenym. Pokušćhność džěczi napšćečo staršćim, pschiwóřlěwność křžobnyh i swojim křžezim džje tón lěy duch podrywacž. A wón tež šćežuwa pschězjwo mandželstwu. Duž je pschěpłušćhność, džistoseč a swjatoseč mandželstwa šakitacž; pschetož na nim šteji šbože žyłego luda. Sa mandželstwa, w našćim čjašu wobantkujene, pal hroly tež i teho wulki štrach, šo buhito jenož čjahně wotpošlaby a samyšća čjłowjelto wóžba. A tola leži w tym šbože doma, šo je Žesuf přeni w domje.

Šbože křšćešćijanikeho doma.

1. Žesuf pschěpłabža.
2. Žeho šłowu šame placi.
3. Wón pschewobročja wodu do wina.

1. Bóh je šaložk doma položil psches wustajenje mandželstwa. Wažne je, šo Bóži Šsny hnydom pschi špocžatu swojeho štitkowanja dom, mandželstwu a šwójbu šam se swojim pschěbywanjom, je swojim šłowom, je swojim džiwom šwječji. To je šaměšće Bóžu špodobny šlaw, šbžž tón křjes to wobantkujene je swojeje pschitomožiću džěczi. A to běšće pobožny dom, šbžž bu Žesuf přofesny a pschitibše. Še šwitom a jeho wježelami Žesuf ničo džinič njima a šwět njedča ničo s nim džinič meč.

A wón je wěšće šbožowny dom był. Wóšebni hošćo mandželstwu porej džěšć wotpožja. Žesuf je tón najwóšebnikiš hóšć, kotřž tež najšubćki dom wobšwoža. Pschězjelto ho došć namaka, kotřž rad šobu šwaš šwječja, ale woni njewostanu. Žesuf pschězjel doma wostanje. Dobre pschězja, šobate dary dyrčja po čłowšćim wachnuju i šbožu pomhač. Ale wone šu šynki, křž wulynčja, a dary šu šakodne. Žesuf pschějše swojeho Duča, šwójnu šnadu, šwjeje žohnowanje šobu, njedakšodne šubla. Radošć njěžně w křšćešćijanšćim domje wobrađowacž. Žesuf pschějše prawu radošć. To je njewěrnoseč, šo Žesuf radošć a wješele šafy a šo křšćešćijanšćto w tym wobšteji, šo dyrčimy šłowu powišćeč a šrudobu pašć.

Alle wón jenož tam pschěpłabža, šbžž jeho prošča. Wón ho njepodbituje. Šbože njedča ho w někotrym domje pschi wšćitćik šublač šapocžeč, došć šo mandželstaj nještaj šložitaj po tym šłowje: Njaju šapocžak budž w mjenje křjesa Žesufa, došć štaj ho jenož pschi prošć, pschi wěrowanuju wot njeho štrowić džali, ale w domje a we wutrobje janožo ruma ja ničo njemějšćakaj. Žadašć-li šebi šbože do domu, prošča šebi Žesufa! Šsy-li jo hač šotal štomžić, džiti jo hišće! Žeho pschěpłab pschějše šbože.

2. Šbožowny dom, šbžž Žesufowe šłowu šame placi a wšćitaj ho pod nje štaja. Tam w šana běšće šak. Marja, jeho mač, džje šwojemu šhneje radžić, ale wona šo poměnješć pomućiž da psches křjesowe šłowu, šbžž je tež wótre: „Šónšta, šćto mam ja i šobu? Wtoja

ščitunda hiščjeze njeje pšičiščja.“ Kaž Marja tat jejnu pšičitanju: „Čhtož wón wam praji, to čjineče“ čzi kšuzobnizy wobkšobnja.

Šbjež na to njepróščujaja, ščtož Želusj praji, a po tym nječjanju, tam hu njemér, swaba, njejednoty. W ščescejanstwu domje pať knježitej plać a jednota. Wad woln mandželsteho a mandželstje plaćj wyščjicha wola. Knješone šlowo je prawitla, ščdnora, hwšdnja. Druhdy wščaj febi w štabej hódžinje kšesčejčanjka wutroba somyšli, jo móže je šwojim šwětom Bohu Knjezej pućž potašacž, šapomno: „Twoje šlowo je mojim noham šwěža“, a dyrbi potom hiščječje: „Ščto mam ja i tobn?“ Wbo wona febi štynje myšli: Že wulki čžaj, haj je drje hižom pošbže; a dyrbi febi potom prajicž bačž: „Wolja ščitunda hiščjeze njeje pšičiščja.“ Wščdetož Knješowj čžaj njeje našč čžaj. Ale štónčjanje tola pšičžo jo prashaj: Ščto Želusj k temu praji? A poščila šo pod jeho šlowo, namata mēr. W mandželstwe drje potalujja šo wščajelake nablada. Ale hódž štaj mandželštaj pšes čjene w ščryštšju, šo na teho ščezeho wobročjštaj a wonaj šo namata. Čzim šbožomniščaj šy ty, čzim šwólniščo, čšičiščjo šo ty pod šwojeho Knješa šlowo štajičž.

3. Dom, do kotrehož nija a štčizj pšičindžetaj, njeje po našladže šwěta šbožowny. Ale žadym kšesčejčanstwi dom njeje bjes štčizja. Ščtož je bjes štčizja, rón je bjes Woha. Wod štčizjom nabudžemy najščdnóšče naščonenje bójšteje šmilnotěže. Wó čłowstje myšli je to nješdotak na kwabju w škana, šo wina podračny; temu Knjezej pať je to škladnotěž, šwoju krašnočž jweničž. Wón pšewobročji wodu do wina a štčizj do radolěže w domje.

D šbožny tón dom, hódžž wón rany hoji a je wščitkičž ščtat. Tón Knjes drje šwojim njuš do domu ščezle, ale jenož šo bych do puščomanjach wěry na to prashenje: Ščže wy hdy nuš meli?“ wotmolwili: „Knježe, ženje žaneje.“ Wón dawta tym šwojim šrudoby woptawacž, ale jenož šo by jich wutorchnył a k čšejčzi pšičinješč. Wón šwojim džěčjom štčizj napoštaja, ale jenož šo by jim jón do wješela a wotščewjenja pšewobročješč. Šduž šwět najprjedy to dobre a potom to hubjenjše wino, najprjedy šmječe a potom plaťanje dawta, je wola ščryštšja na wopať. Šduž hiščjeze jeho pšesčezeljo w njeměre a staročzi čža, ma wón hižom štóbtj troščaj a čžiche wješele hotowe, wo kotrymž šwět ničžo njemě.

Ale tež hódž wón tebi wodu do wina njepršewobročji, hódžž dyrbišč wodu šrudoby čžaj žiwjenja ščebáčž, njepršiččž wot njeho, hačž tebe wola k njebještej kwabnej hofčejinje, hódžž mójčejch jeho wino wješela wěčzinje wužitwacž.

Šamjeu.

W šymje.

Šknjezi inspektor k wječreji pšičindžje, šo pať čšičiščji dnyšči hewat potašowalče. Šknjes šo jeho prashelče: „Wjeje šo škam po špobobanju ščto? Wješče šwět ščdnoro w ščju? Wo drje bódče čšejči štuch bžeta, pšiči tajfelje šymje štónti na wós pšičinješč? Wščo wščaj mamy něšole tunje hiščjeze najlěpje čžaja k temu, je do wěšata šwojčž bačž.“

„D to šwočo prawje derje wot rušom džěšče“, inspektor našpomni; „n to njeje, ščtož mi na myščaj leži.“

„Šwěmne wješčezč, ščto to hewat je?“ šo knjes woprašaja. „Ene jena študa šwobšja njeměrenjuje“, inspektor potkačelče. „Ša pšiči wěščšje j i ščja pola ščewyja i ščnja wšy šobu štajupič, šo bych šo wopraščaj, hačž je moje hwaštawšče

ščfórnje wopraščowat. Štwa, w kotrežj ta šwobša hěbžejše, bėžče šuma kaž bróšew. Wžejči dyrbiščju ščulške bžeta čjineč, móžajču pať drje lėdma pjero džerčezč, tat prošte bėču poršty. Ša na štadje pomahaj; te bėču lėdma šitwe. Wšdna bėču hačž horje ščebžšwe. Wy drje šče pšičemato pšičitšadowalk? Jo mošča wopraščaj. Wón šnapščšewi, šo štachle něšole wjele trebajaju a jo ma šo wuštbot wotbželč, w tat šo by doščajnł. Ša šym teho mēnjanja, šo ju čzi lubjo je wuštbot nuš. Wšoni šu w lėčžu je šwojeji trawu nješbože mēli, a to jara šobu lėži, hódžž dyrbja ščnj lėta dať plaćječ.“

„Ščto ma šo čjineč?“ šo knjes woprašaja.

„Aš, hnadny knjež“, inspektor wotmolwi, „my byčmy tym študym lubžom šawěče wulke wješele ščiniłi, byčmy-łi jim i naščejte lėžom rucžny wós potju bačnowiny (torca) a něščto palneho džewo poščali.“

„Dženja hiščječ!“ knjes wutrota; rucže njedž šo tam wješe! Štutkujče žyle po šwojeji wutrobje! Čzi študž lubžo dyrbja šo pšiči bačnowinym wošnju wobčewacž; a šnawo bubže jim lubočž, kotraž bačnowinu ščezle, tež derje čjineč.“

F.

II p. Epiph.

Ščrtjłdi i šwagņečo šłida w šana. Šana 2, 1—11.

(škwant.)

Šbjež Želusj dže, tam dži tež ty,
Šbjež wotpočnje, tež wotpoč' ty;
A rěčji i tobu, wšpluščaj,
Ščtož kaže čzi, šej lubičž daj.

Šduž šy wak něbdu myłi šo.
Ša wješčle nam'fat nješboja,
Wón mješč a štčobole nješaruj;
Šduž šwari čže, šo poščluj.

Še našat wódnj karac čzi,
Dža ša lubo tež i šwo wšmi;
A porječži-łi wino hdy,
Dža budž wščaj čžičje wješebty.

Še i nim tu něšč žno dobre byčž,
Ščhče lėpšče budžejšč potom mēčž;
Ša tebe napoščedu ma
Šknjes dary krašnje bjes ščnja.

Šoj, napoščedu woda wšča
Ššo pšewobročji do wina,
Šduž wón je bowjebł i młoščju
Čže na nješčestu hofčju.

Šurij Wóřłf.

Dobre wopišmo.

W Madrašu šo něbdu jedym tukrajnisti mišionar na drošy j šymym ščdnoro šeta, na kotrymž bē pntnyč, jo mēšeljše něščto na staročje. Wón bėžče njemujaju do mēšja pšičiščot, šo by febi wješčaj dołh wuplačješč bač. Wščewčju wotšawowanju bu jemu ta wulka šumma wuplačžeta, a wón něšto tat wjele pjenješ febi febi nješejče. Žešo dia bē šo wón do štarača bač, šo wóščli jehi w šumle wulšim mēšče wobkšadajč a moricž. Ša tamnym mužu wón něšto hižom po jehi bráččje wibžejč, to dyrbičelče wón i kšesčejčanom buč.

Duž šo wón i nim takle do rěče da: „Włi by lubo byfo, šimē-łi bžičju nož w twojim domje pščebjčž.“

Miſionar wotmołwi: „Młódy ludy muſo, ja dŕe hŕym ſkŕe-
ſejſijan, a ty ſy Hindu! Ludy ſy tyſygy Hindow.“
„Nunje teho dla, doleſy ſy ſchjeſejjan, cŕyſy pola tebe wo-
ſtaeſy. Skŕeſejſejjaney móžu ſo domericeſy, Gindej niſy.“
To bęſche ſa teho miſionara dobre wopisno wot jeneho ſ tyſy,
toſty ſy wonta ſu. Haj, bobohajownoſteſy je ſ wſchytim węſam wu-
ſzina a ma ſlubjenje nęczęſyſheho a piſchodobnego ſziewjenja.

F.

Maczerna ręc.*

(Waz je Schentendorf.)

Serbiſte ſynki maczerne,
Kak jeſe mi tak ſradomne!
Pręnie ſkowceſta ſaſtyſchane
Wędy je rta maczerki,
Pręnie ſynki ſnoſchowane:
Klinczeſe węczenie we duſhi!

Wch, tak mi tak ſtykno je,
Wſchewoam-li we zulbie!
Wan ſo zuſyſy ręcęw piſchymacz,
Wracſy jich ſklowa do erta,
Kotrez njemōſza mje jimacz,
Mi kaſy poſtrow njeklincza.

Nęcſy najrejeſcha, wubjerna,
Eſelbrokliczna, bohata!
Chſu do tnoſſich ſynkow, ſklowo
Mdreſeſy hiſchęſe ſlubje ſo:
Se dŕe mi, kaſy bychſy ſ rolowo
Etrowjeli mje wōtęwo.

Klinczeſe, klinczeſe wobſtajnje,
Eynki, ſklowa luboſe!
Estawaj ſ roſpaliwow eſmowych,
Węſeſt dawno ſabyta;
Wōſiſy ſaſo w ſpiſchaj nowych,
So ſo hōri wutroba!

Wſchudſe węje Wōſi bych,
Teſy we waſchajach poboſznych;
Chſu paſ modlo dŕajne cŕuczka,
Eſwoju luboſeſy wuſnawczka,
Wuręſy budſe ſbōſzne huſczka:
Nęcſy tak kaſy luba macſy!

P.

* Tule pęſeni je huſdſny direktor Hering woprawdſe kraſnje ſa muſiſi
hor komponowal.

Krawcy w Penſy.

Enatty Wjedrich Ludwig Zahm, ſkawony nęduſchi nęmſki
wōtęcziny a ſkowny ſaloeſy tumſſich towawſchowy, ras prajeſche:
„In ſeiner Mutterſprache eht ſich jedes Volk“, to ręka herſſi:
„We ſwojej maczernej ręczi czeſeſy ſo lōſdy lud.“ E teho ſkęduje,
ſo tōn, kiſy ſwoju maczerin ręcę njęczęſy, toſto ſam ſwoju czeſeſy
jich. Eſu mjenujy tajſy dwęrečyni ludow, kiſy ſo tyn, kaſy ſo
wuſzita nadſzjeja, ſo paſ ſ tej paſ ſ tamnej ręczi dŕezka, njehadajo
na to, hačy piſci tyn mjes ſwojimi ſobowſkownejami na czeſeſy
ſchodowa, jenoſy ſo jich hebičynowſy (Egoismus) nęſchto dobudſe.
Tęho dla namataſy mjes tajſimi dwęrečynymi cſlowojelami, kiſy

bychſy ſo po ſwojom narobie abo po tyn, ſo mjes węſym ludom
ſkawuja, tola teſy ſ kutemu lubej ſwęru dŕezęeſy dŕezjeſi, najbōrſchich
piſchſtobitnowo a dŕuſſich njekſmanow, doleſy jim jenoſy jich kamſny
dobyt, jich kamſny wuſiſt byſe węſu czeſeſy a dobre mjeno dŕe.
Haj, jedyn nęmſki prawiſnik je wulicziſy, ſo mjes tyni mjenje
abo bōle piſchenęczynymi Eſebami, kiſy ſo ani ſ tej ani ſ tamnej
narobowſchij nębōczęſy, najwōſzy wubuchow a dŕuſſich njebolow
nabędęeſy, kaſy ſo prawiſta kriminalna ſtatjiſtika dopokaluje.

Ea to paſ namataſy, ſo cſi, kiſy ręcę teho luda, w kotrymſy
ſu ſo narobſili abo w kotrymſy ſo to abo dŕuſe ſaſtojſtnowo doſtali,
je wſchęj wutrobu lubuja, ſo cſi teſy ſa tōn lud ſwęru ſkawuja,
njebſiwajo na to, hačy ſa to ſaneho ſarmanaja doſtawu. Eneho
tajſhego lubowarja je nam nęmſki ſpiſchajel Hebel w ſkędowozym
powjebarečſy ſkwalobnje piſchobſiſaj.

Krawcy w Penſy, kajſi je to muſiſy? Eſchęeſy a dwazęęch
krawſkich we ſwojej dŕelacni męwſſich, wōn ſa potojzu lubſy tamnej
krajiny draſty najſhie, taſy ſo jemu zenje pjenjes njepobrachuje —
a tola piſchindſe jene lęto, hōſeſy jemu ſadſaki taſy prawje doſahacz
njehaczdu. A cęho dla? Doleſy ſwoju maczerin ręcę lubowacſe,
kiſy bę jęho duſchu cſiſtu a jęho ſwędome njekſowane ſdęezala.

Wę to w lęce 1812. Muſojo bęchu teſdy Napoleona I, kiſy
męſeſche we ſwojimi wōſiſtu teſy jawa wjele Męmzow, do cſiſta ſibiſi,
a piſci tyn teſo jęho wojakow jatyſch wſali, ſo njewjebaczdu, hōſe
ſ nimi. Wōni wobſamſnychu teho dla, jich ſo mōwſoſeſy wjele
do Eſibirijeſte pōſkacz. Ene droga, ſo kotrejſy jich tam ſeſeſechu,
wjebdęſche piſchę Penſu. W tutym męſeſe je ſydeleſchęſo pręnjehę
ruſhego ſkęzōrſhego namęſnita, hōſyſy ſ Ewropy do Wſije piſchindęeſy.
Tam ſo ječſy wojagy piſchijwędędu a dale do Eſibirije wjebdęſchu.

Taſy piſchindęechu jedyn dŕeſi mjes Franzoſkami teſy ſchęyenaſo
badenſſy wſchęſy ſ wobſabęſnymi ſkawami a ſubjenje ſahojęſnymi
ranami, hęſ pjenjes a ſ roſtorchanej draſtu do Penſy. Niſchō
tam nęmſtu ręcę njekſajęſche a niſchō ſo tam teho dla ſaneho
troſſta njenadſchdu. Jaſo wōni po tajſim je trudſjenymaj wōczō-
maj jedyn na dŕuſhego hlabaczdu a hębi pomſyſchdu: „Eſchto budſe
ſ nami, hōſyſy ſwurečy naſchmu huſjenſtowo ſōſy ſchſiti, a ſchō
poſlednjehę pohręba?“ dŕa ſaſtyſchaczdu, kaſy hōſy ſ njehia, w nę-
ſteſy ręczi te ſklowa: „Mjeſhu tu ſani Męmzy?“ a piſchę nimi ſteje-
ſche piſchęſelne wōtoſo ſo hlabacz muſy, kiſy bęſche tele ſklowa
prajiſt. Wę paſ to Penſiſi krawcy, Anton Egetmeier, roſſjeny
ſ Brettena w badenſkim wjelewōjwodſtwje. Wōn bęſche w lęce
1799 w Mannheimje krawtowo dowuſnſy a ſo potom do zuſyſy
pobal a teſy do ruſhego ſkownehę meſta Petersburga piſchijchdu.
Tam jaſtupi wōn do jeneho pōſka (regimenta) jako polkowny krawcy
a ſ tutym polkom ſkōwęnje do Penſy piſchijęda. Jaſo bę wu-
cſinjeny cſaſ wuſkſiſy, ſo tam jako krawſki miſchtr ſaſyſbi. Doleſy
bęſche wuſtojny miſchtr, dŕa wjele pjenjes ſaſkſiſy, ſ kotrychſy paſ
malo doſeſy ſa hębe hameho piſchęreba, piſchętoſy wōn ſkudym a
huſjenym dawacſe, ſchōſy jenoſy mōſeſche. Mjeſche teho dla dobru
ſkwalbu po wſchęj wokolnoſeſy a ham ſkęzōrowy namęſnit jęho
czeſeſeſche, taſy ſo ſo temu, ſa kotrehoſy wōn pola namęſnita dobre
ſklowo ſapoloſy, węcſe jęho prōſtwa dopjelni.

Tajſale bę jęho wutroba, a tutej wutroba, kotraſy bę w lu-
boſeſy a dobroczęſwoſeſy bohata, ſo w lęce 1812 doſeſy ſkadoweſe
ſ dobremu ſkawowanju poſſeſeſche. Taſy bōrſy hačy dŕelō jatyſch
wojakow do meſta piſchindęechu, wōn noſſyſy a toſchſy na boſ cſiſny
a bę pręni na torboſeſchdu a jęho pręnie wraſchenje bęſche: „Mjeſhu
tu ſani Męmzy?“ Piſchętoſy wōn dŕeſi wōto dnja ſo nadſzjeſche,
ſo mjes tyni jatyſmi teſy lubſy je ſwojeho kraja nabędęſy. Wōn ſo
hōſom do pęrdka na to wjeleſeſche, taſy wjele dobrego cęſe jim
cſinſeſy. Hōy by jim jeno prawje wjele tręba byſo, ſo bychſy jim
prawje wjele dobroty wopokalaſe moſh — wōn piſci hębi myſhjeſche.
Doleſy paſ piſchęgo hiſchęſe ſani Męmzy njepiſchindęechu, wōn teſy

ſ Frangoniſami ja lubo ſja, a pſtaſeje, 'tak by jim' jich huſbenſtvo polóžil, tak doſho hačz w Penſy pſchwywaču.

Stónčynie pał ho jeho žabanje dopjelní. Wón bē ſamofat: „Njeſhu tu žani Nēmzy?“ a hačz runje tu bēchu, dſha jemu tola bſjawnja bla na mēlčeje ničtſo njemotolnſi. Saſle hdyž bē ſjowje praſechnje woſpjetomá, počazču ſjowbſjawnja polnſi, ſo ho po daloſim pučzu ničtſo ſ njēmſtſim ſłowami na ničy wobroczſi, wotmolnſjecz: „Gaj, Nēmzow dočz!“ „A ſi wotfal ſeže?“ praſečſeje ho wón dale. Zedyn rjeſny: „Sa hym ſ Mannheima“. Druhi praſečſeje: „Sa hym ſ Bruchſala“, tſečzi: „Sa ſ Hebelberga“, ſchwörtſy pať: „Sa ſi Gođyſeſſa“ a tak dale, ſo fraſaj ſež bſtſote woſchſjowjenje pſches duſſchu cžehnjeſe, jaſo tajſe ſłowa hſjaječſeje. A wón rjeſny: „Sa hym Anton Getmeier ſ Brettena“, a to klinčſeje tym Nēmzom jať praſjenje Zoſefa, jaťo wón w Egipſtowſſej rjeſny: „Sa hym Zoſej, wačſy beatr.“ A hſjſy radočſeje a ſjowjateje luboſeje k domſjnje a k wotzſnemu kraju ſjupſjicu jim do wočzſow, a bēčſe cžezto praſje, ſčtſo bēčſeje wjeſelſſy, hačz wojazy abo trawſſi miſčtr. Potom tuťon dobrzy cłowjeł ſjowjich lubych krajanow polny radočſeje do ſjowjejo doma wjebžečſeje a wuſhotowa jim woſchſjowjazy wobjed, tak wučeje hačz ho to jenož doſonečſeje hōbžečſeje. Na to ſhwatačſeje te hſžeſorowemu nameſtſitſeje, a praſečſeje ho wo to tu hnabſo, ſo bychu ho jeho krajenjo dale wjeſpſkſali, ale ſo by jich w Penſy woſchſjowaz čhneł. „Ale Antonio“, bžečſeje nameſtſitſ, „ſčtſo tola haſle proſſyſchj? Njeſtjehm čzi ja ſtajnje wſcho dowolſt?“

Skwarz bōčſy domaj ſhwatačſeje, a pſchlečſjowſjy, tak wjele krajanow mōže ham hoſpſodowaz, potom po mēlčeje hōbžečſeje, a tež wſčhēm druhim pola ſjowjich ſnatych Ružow dobru hoſpſodu wubra. Najprjedy pał jich hſječſeje ſwētſu woſchſlabowaz, jeneho wo druhim, a rjeſny k temu: „Kniſes krajan, ſi Wačſchimi ſčatami ma ho huſjenje; ja Wam bōrſy poť duzenta koſchlow wuſhtarſam!“ — „A Wſy trebačſeje nowu huſtnju“, praſečſeje k druhemu, a „Woaſča mōže ho hſječſeje wobroczſeje a wuſporjedčſeje“ k tſečſzemu a tak dale. A hnydom ho wón do dſeła ba, a wſchjazy ſiſčſjczadwazjyzo fraſnyj wo dnjo a w nozj bželaču, ſo bychu žabanje ſjowjejo miſčtrſta cžim ſerje dopjelnſli. Sa netſote dny bē wſcho hotowe a wſchjazy jeho krajenjo bēchu pſchſjſtſojnje wuſobletſi.

Spramny cłowjeł pał juſtu doſrotu ženje ſlē njewuzije, hdyž je tež w nuſy. Teho bla praſajču jeho krajenjo: „Kniſeč, njemylčeje ho. Zaty wojał žanyč pjenjeſ nina. A njewdymy tež, tak budžemy Wam Waſečje wuđoži ſarunacž mōz a hdy ho to ſtanje.“ Wón pał wotmolnſo: „To je mi hižom dočſ ſarunanja, ſo mōžu ſjowjim krajanom pomohčſeje. Wuziječſeje woſcho, ſčtſož mam, a myſlečſeje bebi, jaťo byſčtej mōj dom a moja ſagroda Wam hſuſchalej! — Wjeſečſeje taž bždežo jich potom pola ſjowjich ſnatych w mēlčeje wotſolo woſžečſeje, a kōžby bžečſeje ničtſo wnanamata, ſo by jim jich žitowjenje we zuſſeje počjſnſchſi. A hdyž bēchu nēmſjy wječſchojo, ſiž bēchu ho ſ Ružami pſchēczſtſo Napoleonaj ſjednocſjſy, teho nēbžeje ſiſli, dſha to w Penſy noſčy trawſſi miſčtrſi najprjemi wot hſžeſoroweho nameſtſitſa ſhoni. A wón tajku potwjelečſeje kōžby raſ k temu wuži, ſo ſjowjim krajanom wočebnu hočjſjimu wuſhotowa, pſchēczſeje wón rjeſny: „Cžim bōle Napoleon pſchēčſyrawa, cžim ſerje mōžečſeje ho domaj wrōczſeje. Wo tajſim ſlēmēm wſchſal Wam ſaſho wjeſečſeje pſchſjſtſojnſe.“

Tak ho mēžazy mingchu, doniž powjelečſeje njepſchjſtſjē, ſo ſimēdža ho ječſi wojazy domaj wrōczſeje. Sſich radočſeje bēčſeje pſche wſčhu mēru wuſta, ale žel bēčſeje jim tež teho trawſſeho miſčtrſta, doſež tōn tať poſkumſjowje wotſolo hōbžečſeje. Wóni bebi njemuzjy myſlaču, ſo je teho bla tať ſrudny, doſež jeho woni wuſpučſeča. Ale jeho ſrudobij pſiſčizna bēčſeje tajta: Wón wjebžſeje, ſo kōžby jaty, tať doſho hačz po Ruſowſſej pučſujje, wot ruſſeho Inječſeſtwa na kōžby bžečſeje jenož nēbžeje 25 nowych pjenječſow doſtanje. A to

ſbačſeje ho jemu tať maſo, ſo drje, taž bebi myſlečſeje, nižbže doſchſačſeje njebudze. Teho bla wón myſlečſeje a myſlečſeje, ſi wotfal by pjenjeſy ſechnať, koťrež by ſjowjim krajanam na pučſe hōbu dočz moſt. A doſež pjenjeſy hnydom doſtačſeje njemōžječſeje, dſha tať poſkumſjowje wotſolo hōbžečſeje. Zumu pał wón wſčhōn radoſny domoj pſchjſtſjē, a jaťo jeho praſečſajču, ſčtſo je ho jemu dobreho ſtaťo, wotmolnſi wón, ſo je runje ſjowjo hſžežu ja dwaj tyſſajaz rublow pſchēčſať, a ſo ma nad tym wuſku radočſeje, doſež mōže něto tute pjenjeſy ſjowjim krajanam k polōženju jich pučſjowanja na pučſe hōbu dočz. A jaťo ho jeho, wutrobnje hnyčzi praſečſajču, bžde dſha budže něto hdyčſeje? wotmolnſi wón, ſo wſchſal jeho luby Wōh a doſtri luđzo w Penſy njewoſpučſeča.

To pał bēčſeje, jaťo budžſeje tamne hōučſeje ſjowjateho ewanġelija woſwſiwo, koťrež reťa: „Wſčhēdaj, ſčtſož ty ſamozječſy, a roſdaj to ſame ſkubum luđzſom, dſha ſmēčſeje ty ſchaz w njebičſečſy.“ (Matſ. 19, 21.) A tuťon kraſy ho tež wēlčeje jumu mjes tymi namata, koťrſyž njebjeſſi krať rjeſnje: „Wōječſeje ſem, wy poſhōgnowſi! Sa hym hſbōdny byť, a wy ſeje mi jēčſe doli. Wſi je ho pičſe čhſyſa, a wy ſeje mi pičſe dali; ja hym jaty byť, a wy ſeje le mi pſjſchſi.“

Zaťo bebi „Wōzemeje“ praſajču, bēchu wſchjzjy jara ſrudni. Sa domojpučſu ſtajnje na ſjowjejo doſwočſeła ſpominaču a to cžim bōte, doſež bē miſčtr kraſy kōžbemu tež koťrež wuſhtarſať, ſo njeby jumu mērež trebať.

Getmeiera je pał Wōh ſa jeho dobre ſtutſi bohačſeje žohnowat, tak ſo njeje ženje žaneje nuſy cžepčſež trebať.

Wſy pał na hōzſu tuťeho poſpedačſka prajjime: Lubi Eſerčja, wſmſičeje bebi pſchſčkad ſ teho, a cžitjeje ja Eſerčow a Eſerčſtowo, ſčtſož jenož ſamōžečſeje!

P.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloġa.

— Zſpſczſanſta univerſita hſwječſi w tym lēčje jubitej ſjowjejo 500 lēteho wuſtačſa. Wuſſi hſwjebžem ho pſchſjſtſojnje. Zuſſiſte predačſke towaſtſtvo, koťrež prjedy „Eſerčſke predačſke towaſtſtvo“ rēlačſeje a to je lēčje 1716 wot Eſerčow ho ſaložſko, ma pſchſi tym hſwjebženju jaťo najſtarſeje ſtudenſke towaſtſtvo namjedowanje.

— Lubych Eſerčow, koťſiž maja wobdarjenjeh hnyow, ſ nowa dopominanſa na pſchſjſtſojnſtſjſu ja ſeminar we Wōzereczach, koťraž ſmjeje ſažo nowy lētnſi wot jutrow. Hſubdſi ſchulerjo doſtanu wječſchu podpjeru wot ſtata. Doſež je ho hſjōm wjeſečſa ličbza ſamolnſeča, čhſſi ſtarſchj, koťſiž maja mjeje, ſjowjich hnyow tam dočz, jich bōrſy ſamolnſečſy. Wječſeje tule pſchſjſtſojnſtſjſu mōja herbižy ſtarſchj ſjowjich hnyow ſ maťo pjenježnyimi wuſporami wučſerjow wuowučſež bačſ, a je nadžſjja, ſo tež načſeje herbiſte ſchule w Pruſſej jaťo herbičſki wučſerjow doſtanu.

— Swječelaza je powjelečſeje je Šorječſka, ſo ho tam w tuťym ſchſjſtſojnſtſjſe žane wuſrubženja pſchſjſtſojnſe juda njemjeja, doſež žanyč cžejčſeje wuſtſowjowje njeje. Wojuſel ho to poredto ſtawa.

Liſtowanje: K. I. B. w Zh. Najrjemiſi dſazak za bohatu podpjeru a wutrobnſy poſtrow. W ſerſkeje luboſci a swērje Twōj P.

Worjedjenje: W 2. cžſſeje 1. jſwona na 7. ſtr. matej poſlednjeje ſłowje 2. ſchſčzſſi rēlačſeje: **we** poťučeje.

„Bombaj Wōh“ njeje jenož pola hnyewow duchownych, ale tež we wſchſečſy pſchēdawa rſnjach „Eſerb. Nowin“ na wſchſal a w Budyſchſinje doſtačſeje.

Sy-li spěwał,
Pilno džěłł,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrny džěłł
Wědne dny;
Džěłł pak swjaty
Duřł daty,
Wotpođđ ty.

Z njebjes mana,
Nječ će křmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Křł Bóh poda,
Wokře će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Čsmolerjez knižicisćisćetni w Budyschjine a je tam sa sčtwórtćetru pschěpłatu 40 np. dostać.

3. njedzela po křoř kralak.

Mat. 8, 5—13.

Wot našćeje wěry wotwřnjuje, tak my ł Jesuřkej stejemy. Wamy-li wěru, potom móžemy tež jeho džiwny widžecy a jeho křařnosć wobładać, kaž tam Marja a jeho wučjebnizy na křořu w Kana w Galilejstje. Dwójzcy křisćimy w swjatytn piřmje, so je řo Sběžnik džiwat, tudy nad wěru wojeřłeřo hejtmana a juntróć nad nje-wěru w Nazareće (Mat. 6, 6). Wěra je to rořhudžaje sa našće stejniřćo ł Jesuřkej. Wěru hebi Sběžnik wot tycy žada, křořž čžebža jeho pomoz našhonicy.

Prawa wěra ma řiwój křeřł w poniznosći. Poniznosć a wěra hromadu řlusiřate. Ženož hřoř čłowjel řiwuju njedřořnosć a njemož pšłnawa, našława prawa wěra, křořž pschěł Křiesłom ptaći. Ponizna wěra našhoni Křiesłom pomoz.

Wojeřłi hejtman w Kapernaumje je sa naš pschłřad ponizneje wěry.

Wona řo wopolařuje

1. w tym, řčtož wón řam wo hebi praži:

„ja njeřšym hřořny;“

2. w tym, řčtož tón Křies wo nim praži:

„tařtu wěru njeřšym tež w Israelu namatał.“

1. Čeřnik je runje wotjedat wo wuřadnym. Žemu řu pomahane wěry dla. Jesuř jeho ł meřčnikam pšłta, řo by pschěł nimi řtejař jako řiwěđł Křřřtuřowu, řiž řiřł

řam winuje. Woni dyřbja pšłnacž, tak řesuř tym, křořž wěra, w mozy Wojeř pomha. Na to řečěnje našće řečenje wo wojeřłim hejtmanje w Kapernaumje. Žeřo wěra řyř Israel do hanibj řaji. Žeřo poniznosć wolařa řo niz jenož w tym, řo wón njeřa Křiesja řesuřa wob-čeřewoć, ale řo ma pschłřidjenje řesuřkome do řiwojeho doma sa pschewulke wuřnamjenje sa řeřje, řiž je wón pohan. Talc ponizna myřł řo wokęeje řewi, hřoř je řesuř praži, řo čže wón pschłřic; wón řo pschěřiwo temu wobara, řo řo tón, tořemož je móž wot hřořčyř data, tak poniza, řo do pohaniřeřo domu dže. Wón wě, řo israelski taton pořne dželenje řida wot pohaniřeřo wosč-nja hebi žada, a řo to jeničžy „hřeřčim“ čřini, řčtož čže řesuř čřinić. Talc poniznosć jeho pschěmože. Wón wurajy: „ja njeřšym hřořny, řo by ty pođ moju řečnu řeřł.“ A ł teile wěrnej poniznosću, ł tym řačřuwariřom njedřořnosće řiwjuje tež řwódnimosć, řližiči a pombać. Wutroba hejtmana w řobuřačřuwajeř řližičeř lubosći ł řližičemu řkapa. Wotročřy njeřtaćořu řewoř wjařy džyřł njewólnizy a meřaju řo wot wokęeřyř sa ničřo wjařy řřiba tworj, tořeř řo pschědawaja a řupuja. Žew je řinař. Čřwila jeho wotročřta řemu ł wutrořje dže. Wón pyta řemu polženje řchłidjenje, wón dže ł temu, tořeř ma wřeřehomoznu lubosć, řiž móže a čže wuřořiči, a jeho wo pomoz prořy. Wón njelutuje wokęeřnosće, wón wřchłico čřini, řo by pomoz dostal. Wón je tež widženy dla řiwojeye pschěčřelnimosće. Wón je řo sa řud řaral ł tym, řo je řemu modleřłi řom natwarł. A njeřčto

kluska hišćeje k poniżności, to je poslušności. Wón praji: „ja bym też cłowiek pod wysłannością.“ Wón bęćche namuktił posłuchac. To wschitto czini jeho kłmanoch k wierje.

Tón hejtmann je nasz pschickad wo wierje, w poniżności, w klusćazej lubości, w posłuchności. Żelubowa poniżności a cjadja myśl też nam poniżnu myśl pschinybetej. Wón pchego saho móg dawo, ho poniżowac, sam wot hebje pschego bóle wotkladowac, częććelatanności pschewinoc, hamodobowierjenje wuczerić a swoju njeboštynność pónnac. Wón dyrbi rość, a pa dyrżbu wotebjerac. Tak dyrbi rěćac pola poniżnych wuczobnitow Żelubowych. Precz se wschje samofitwalbu! Ale my dyrżbim też klusćiz w lubości. Wón wjele wo tym powjedac, ale psches skutk dyrżbim klusćazu lubociz wopofacaj. Najprjedy dyrbi ho to słac w naszym domje! Niz jenoż nad dżęczi, te kotrymż mamy lubociz wo wutroba, ale też nad klusćobnymi, nad wschittim, i kotrymż śmy psches nęćajne wostejności swojasani. Świsto je nam to wobććenje, doćeż žaneje pschitłinosće k tym njeje, kotrymż mamy pomhac. Kařka fiło to śmynocje a switociz hišćeje hućto pola tych pofajuje, kotřiz Żesufa swojeho Kńeja njemnuja! Rak křobžić ty nimo skrubby swojich bliźichich? Płatařich ty i płatagym, wjećelich ho i wjećelymi, śy ty k pomozu hotowy sa pomoz-potrjebnych, i woporej swóćlunyu sa hućjenych a czerpjazych? Wraubowac ho mamy. Wupročymy hebje wjećiz klusćazaje, też sa drubich czerpjazaje lubociz. A usna je posłuchności w naszym cżaku. Kadošo tajež być — to je myśl našchego cżaha — wopreje našchje ulobociz. „Wi nichto niczo prajic nima“, tak hućto je to klusćecz wot miža, kotřiz wječor pjany domoj pschitħadza a žanych pjenjez sa tych swojich nima; wot hołzy, kotřiz maczet posłuchala njeje a je ho snjełbožita; wot mladźenja, kiz cħe swobodny być. A tak usnje je sa naš cħab, ho byćdu ho saho swucćeli na stare dobre wofanija, na posłuchności a pobbacze pod wolu, kiz śu wot Woħa nad nami postajeni.

2. Niz śchtož cłowjetjo wo nař praja, niz śchtož my wo hebje myśluny a prajimy, ale tak tón Kńež Żesuf wo nař řudzi, je to najwaźniće. Żesuf wutrobny śnaje a hdyž ho wón też dħiva wulkej wierje hejtmanna, wón tola wě, śchto w cłowjetju je. „Tajtu wěru njebym ja też w Izraelu namatać.“ Na czo řozi Żesuf swoje řudźenje? Wón pschewidzi wutrobne myśle hejtmannowe, tak śy ho wěće, kotřez ho nęćto w jeho řadźerjenju a řlowach řlerja. Tón njeđeli pola Żesufa jeho wolu a samožności, jeho řlowo a skutk. Wón myśli: Żesuf wutroba swoju móg, tak ja swoju. Wón je namuktił posłuchaciz (řch. 9.), ale też rořkafowaciz. Wuprajili wón řlowo, je wón wěsty, so řo řtanie a njetřeba ho dale wo to řaraciz. Tajtu a hišćeje wjećdu móg je wón na Żesufa widził. Jeho pschitħazaje řlowo řalkinje a jeho wola řo wuwjebje. E teho pschindze jeho poline dowěrjenje na Żesufowu wumóžestku móg, kotřiz njemóžne mógne czini a wo řiwenju a řrowociz rořħudza.

Kajta je pa je ta wěra, nad kotřez řo Żesuf swjećeli? Żesuf řenje wěru njeřchitaje, ale wón ju woczajuje psches to, śchtož wón wuczi a czini. Tón hejtmann je na Żesufowe řlowo a skutki ředźbowac, wón je wot jeho wustupjenja tón řacizħež dořac, so móg wón po wěroći a řbowi ředźazu wutrobu řpociz, so pschod jeho řlowom, pschod jeho řkutom žana njeřchecřelka móg wobřaciz njemóž.

Duž jeho i mozu k Żesufej cħejnje. Wón cħe k njemu, doćeż w nim to namata, cħežob potrjeba. Wěra do Żesufa je řwobodne pschidobrowenje k njemu, wona je pschod to namata, so Żesuf psches řwoju móg a dořratu nastorť da a hejtmann řo pohnuć da, jemu řwoje žyle dowěrjenje pschinyjeř.

Čchto řadźewo hućto tajnej wierje? To nam tón Kńež na Izraelu pofaja. Židam wón teho hejtmanna k wofani-bjenju pschibitaji. Wěra hejtmanna, kotřiz i poniżności a wěroćeje wuħadza, pofala, so řu woni na swojim wotħubźenju, kotřiz jim Żesuf tudy pschiprowjejo, řami wina. Woni móħachu Woħu, Żesufej rořmicy, hdyž cħyřu, wjedźachu, i wortal mjeřeje móg. Woni mjeřachu wěroće, prjedy Ĥař Żesuf pschindze, woni njetřebachu řalle řaž pohanjo psches wotħad i Żesufom jeho wřchewomóžnu lubociz, jeho pomhazu řnabu pónnac. A tola wón k wierje njeřchindźechu. Čchho dla niz? Woni ho wofřileć njeħadza. Řich wjedjenje wo Woħy je řich řhorđito. Woni k Żesufej i tym řadanjem řwuidu, so by wón řo po řich nařladach wo njejeřim řraleřtwje řoził. To řak Żesuf njemóž. Duž jeho řacizħim, jeho řokřanje wot Woħa wopofata, jeho řeřaji a dħiwa, kotřez jeho řato Śwyna Woħego wobħwědza, njemofedźbujna. E teho wuħadza, so dźeći řraleřtwa t. r. czi, kotrymż řraleřtvo po Woħim wusřlowlenju najprjedy řluscha, řudza wutroćerjen do cħem-nociz. A tam je řarowanie, řadńelowanie, řtynłociz.

Kajte je řudźenje Żesufowe wo nař? Śmy ty ho my psches řjewjenje lubociz Woħeje w Křyřtitu Żesufu k potnemu dowěrjenju na jeho řnabu wobiciz dali? Woće-ćajuje našcha wutroba wschitto wot njeho? Pofajuje ho w naszym řyřim řiwenju a řkubizju, so řmy i Żesufom řjednoczeni, so je hebni našchu wutrobu psches řwoju lubociz dobył, so my we wřchěch wěřach jemu řo dowěrjamy a so řmy ho pod njeho pofřili a so cħemy wot njeho řameho, niz wjazaj wot hebje, wotwiřni być, i řroćta, so my do njeho wěrimy? Wjedźenje, řđelatanociz, njeno nje-řmėdza wierje řadźewac a ju na bot řuwaciz. Potom řmy řhubjeni. Wěrimy-li pať t. r. řmy žyle w Żesufu řato-řjenjeni, w jeho řloweje a řkuttach, potom řo nam dořtanie pomoz a wumóženje, pomoz řaž řhoremu wutroćetej w naszym řeřenju, kotřiz bu wutrowienju psches Żesufowu řkutt, wumóženje řaž wschittim wěrjagym, kotrymż Żesuf řlido pschit-řtwa a řwjećerħim wječej pschitħuje we swojeho Wótza řraleřtwje a řoził řmėja žynu dħeja jeho řakřowociz. Pof-wołani řmy wřitiz! Čchto řluscha do wusřlowenych? Čzi, kotřiz wutrajaj we wierje! Ĥamjeń.

III. njeđetu po 3 kraljac.

Mat. 8, 1—3.

(Kwant.)

Wch, cħećch-li, Kńežec, dħa wřacł mógćech mjec
Wch wřchego mojoř Ĥećch wřchicřiciz,
řak je mi w twojim řloweje prajene.
Wřchć moje řany budřech řabojic,
Řoi, Kńežec, cħećch-li ty.

A řak ty cħećch, řak řpodobaja mi
Eso twoje puće wřchć psches řuřćinu;
Njeć i řuřćami, njeć pať też i cħerjenmi
Esu řořne, ja řady po nić du,
Wóř Kńežec, řak ty Kńećch.

Też śchtoż ty, Knieże, chszesz, i tym wojmu ja lubo;
 Chtoż hom bych żabał hej, ja njerobdu,
 Wy hrowaty mi a wśchdny bżen, haj wścho
 Wśchaf pśchekrafnijch se hrowej pśimnoścju.
 Duż, Knieże, śchtoż ty chszesz.

Suriy Bróśt.

Njepschikstuchny.

We Špamburgu go pśchod błęśchim cżahon sta, io bu poźbże wjeźcor kłimacoko jeneho łekarja, we wotelejany pśchodmješće bydlazeho, hylnje cżahane. Dwaj muzej wonkacy stejechtaj a naleźnje profchectaj, io chszł kłat jeju hnydom i jenumu njepśchobżenemu młodemu cłowjetej pśchewodźicju, kotrehoż wobślejońcju spěchtju pomoz żaba. Běkat, wobstany muž, bęšče ho runje i męru podacz chszł a njebė teho dla na žane wajcńje hrowńiwu, jeju namotwjenu pśedowacz. Wón wotrěca, io njeje i temu pśchikstuchny, a wosta, najebacz wśchdny należacych pśostnow, pśchi tym, io jeho to ničo njełtara a io je to wěz polizajšeho łekarja, kotrehoż wobyhlenje w męrcje wón jinaj njemowasche.

Duż ho taj muzej sfóněžnje na puć i njemu podachtaj, jeho pak doma njenabedźeštaj. Gacke po błęśchim wokoło-błudźenju namataštaj jeneho łekarja, kotryż bęšče hrowńiw, jeju pśchewodźicju. Tutón njepśchobżenemu pręnu pomoz polizca a jeho i bliźšchemu pśchepytanju do najlějšchjeje hrowownje pśchijęche. Ale pomoz pśchepoźbże pśchindje. Szynne krawajenje bęšče młobdźenzowu mōz dočerpado. Njchdźe do raińšchego hrowitania wón hrowjeho ducha wubycha.

A śchto bęšče tón njepśchobżeny? Ničto drugi, hacź hyn tamneho łekarja, kotryż ho jako njepśchikstuchny saczuwasche, jemu na pomoz pśchitcz. Zeničta schćicika familnje luboścje w jeho murtrobje budźišche gnano dohanyta, io by ho jeho hamćnemu hynjei žiwjenje pōžerzalo.

F.

Doměrjenje na Roža.

Dofelż jeno hmy tu duzy,
 Ničo tež njei' nache tu,
 Duż ho porucz Wożej ruzy
 © wěrypotnej myśliczku;
 Sladaj i frutny doměrjenjom
 A nachej sčobżeni domini —
 Tam je kłóbkim społozjenom
 Gzłowjeł halle wotřori.

Raž ja mjetelemi honi
 Džęčo hysto po luzy
 A hdyž mińnje, hylly roni:
 Ničo njejsmy lępschi my,
 A śchtoż mamy japoźbżene,
 Gżini tynchnoćej wutrobam;
 Wěra praji: Roschwětlene
 Sapowjedci budža tam.

Wěra jeno, sečertyna wěra
 Pśchewinje a społoja,
 Žiwjenje se hnjerczje cżera,
 © njebjia sčhidla rośchćerja:
 Pōd tej krczćinju a sčóbkom
 Sčobż w jeńistim pśchewytku,
 Pšalmy dobyčja po křótkom
 Wjołowanju wěte hu!

Handrij Zejfel.

Njerschżen pōlskeho krala Stanisława.

Šyma tu bė. Hōlyz bęchu hebi hńehoweho mužja stajili a jemu hrowčęčo do ruki dali, do hrowy bęchu jemu dwaj frachaj wuhła tyknyli, io tam steječje kaž šcherjenje, potom wokoło njeho rejawachu a hdyž męjachu na tym dočęł, do njeho je hńehowymy kłakami mjetachu. To bė kufł wjeřela ja nič. Ale ludžo, kiz w pařtęni bydlachu, czi hebi žadny wjeřelny hřelnyč njepřewachu; woni hmy męjachu a stari ludžo, haj czi hebi myřlachu: jeno io by tu cšobly cžah jašo był, potom by lępje bylo. Šyma ho kōzdemu njelubi. Pšacłkam wonka teź wjeřela a hřel sańbže, hdyž je hńeh wścho pśchitczł, a duryja wokoło lętač, hdyž nębže nekafji cžorny dupł wohladaja, io bychu to, śchtož tam lezi, pšozeralo. Ale tola płaci teź tu to kłowo: Spěwajęce teź w hmyje Wobu hrowachu. Tón Kniejs ho ja nař stara a nam žiwnoścz dawa teź w hmyje w dołgij nozach.

To duryčejęce teź bur Dobrat hromicž. Wón męječje male kłubelciko w jenej wby njedaloko Wariřadow w pšólšej a pola njeho bė, kaž je to husto pola małych ludži: śchtož hebi i ruku jařkuziřč, to ledom nekaf dohaja, io mōžeję ho je hrowoini ludźimi hrowčęcz. © jeho wěsu njedajęce prawje do pšedfa, hacź runje žadny lenit njebė a hrowu bžęłascje. Ale wón bė pšchi wśchdęm społojny cłowjeł, a męječje hrowje wjeřele, hdyž jeho ludžom hrowčęšče — na wiki do Wariřadowu wśchaf husto dojęcz njemōžejęche, io by tam nęchto křozom pśchedał.

Tat dotho hacź mōžejęce Dobrat hrowje dawki wotebawacz, ta wěz wśchaf džęche, a hdyž teź i hrowadomi njemęjachu, dha jim tola na nufnej hřibdyz njepobrachowasche. Zeneho hołcja męjachu Dobratęzy kōbde lęto. To bė dżymy pachot; wón bė w cžornych hrowowach a męječje cžorny pjeł, hrowčejęce pomaku a řupacęche i horda, męječje dołgi nōš, mudrej wočzi a tořty hłbš. Tat husto hacź hńeh pśchindže, wón tu teź bė a kłapacęche, ale niž wo burje, ale do wostka, kaž nōžny stražnik, hdyž w domje hřęł pječu. To pak bė stary rapat, kotrehoż bė Dobratowu džed ras i hńępda waf, wozahnył a řubdžit, potom jašo puřchćit, doleřł ho temu cžornopjełascęj wonka lępje lubejęche, hacź w niřte hrowkej stwė, śchtož jemu wśchaf teź ničty njelawdži. Tam wón ućto wokoło řakalsche a łojejęche hebi žaby a myřęche, hrowčejęche ja drowbu a žerlicęche waf, druħdy řlecza do řępa, io by widžit, śchto jeho bratřja a hrowy cżinja, potom řlecza na węžu a i węže na řutu. Tazle męječje tón rapat wjele wobyhlenjom a bė žiny kaž bogaty řemjan, kiz pak w tym, pak w tamnym hrowdže pśchewywo. Ale to bė jeno w cšoblym cžahu pola njeho taf. Hdyž hmy pśchindže, chpyčje wón do hrowjeho hmyřeho hrowu, to bė Dobratęz řwa, hdyž hřjom dawno na njeho cžakachu, pśchetož wón jim teź wśchelate žorty wuwjebže. Džęczi ho hřjom dawno přebje, hacź hmy pśchindže, mjes řobu naleźnje brachachu: Hacź-tež-to budže nařch rapat jašo taf i horda wo řtowoje řupacz? Hacź-tež-to ho wón jašo nanej na hrowu hynje? Hacź-tež-to jašo hrowj kucziř namafa a kōczku honi a potom ho ja wuřchomaj drapa? Wón bė wśchdęm luby, řarym a młobdym, a hřjom ja wjele lę b jich hřicž kōzbu hmy był.

To lęto bė cžęje lęto byto. Šrupy bęchu hřiny řbile a rož bė jeno třeče jorno dawata, jena řruwa bė Dobratęzom padnyta a frach pola řu dořha dla pśchedacz byrbjeři, a tola hřichdže pjenjeři njedobahachu. Duż bė ho Dobrat na jeneho žida wobrocził, io by tón jemu i pjenjeřami wupomahł. Wón chřęhęche hrowje kłubelciko pśchedacz, potom do Křowowšęce cšahnył a hebi tam nęchto řupicž, doleřł myřlešče, io ho tam lępje jmeje. Ale přebje hacź taf daloto pśchindže, bė žid tu a wsa pořlednju řruwu i hřdže a drjerow i kōlnje, pořlečęčja i řomoty a hrowčęche, io, hdyž Dobrat ja dwė njedželi wścho njelapaczj, jeho do jařtwa wotwojeř da a jemu jeho kłubelciko pścheda. To bė nęć žalocęz a řchit w domje. Nan a macž profchectaj, džęczi pšakachu, ale žid wostu tweręby kaž łamjeř

jeho wutroba bē kaž lōd. Ale tōn knjez w njebieščach, kiz junu profecze Eliabej pīchi rēžy křit křlēb da, nočyžyše, so by buril we wjeležy blisfo Warščanowy łowutit. Wōn pučz a ščežękřt inaje a wšcho do prameje łotije domježe. Zo bē tu tež taf.

„Rapał tu je, nano, nafaž rapał tu je,“ džeči rano jawolachy. Haj, tamle wonka wōn na worjełjinyje hežęšęče a hebi pył wōšęšęče, kaž by pola tučęnego hmebanja podył. Tōn trōcz bē dožo na šo čjalacž dał a džeči beču hįžom dawno prajke: teho drje je nečytō křelil abo wōn je hłodu wumleč. Młk pał tu šožo bē, pjerješe a křidlowaj woloto šo a stonaše, kaž by křwile niemēl. Dobraf wolno wočinił a jawota: „Dža jeno pōj nuta! Pōj, jeno pōj! Mly drje kama ničo ninamy, ale ľust drje tola ja tebe wotpadnje. Ščytō wē, taf dožo tu w hromadže budžemy. Šdyž naš wu-čęřta, dža tebe šožu wučęřta.“ Rapał k wolnom nutš ľečzi, hįžže šo na hľbo a Dobraf jęho majtaše. Rapał na wšęchđ hľabafše, kaž by prajkř čyžl: Ščto ľeže taf ruzni? Potom počja rapacž. Džeči jenu neľšto drjebečnyžy dawacyu, wōn pał ničo nječeriše; wone jęho tu a tam wobičadyu hįč, wōn pał njepjčidnje, ale ľože řidible a hľabafše k wolnu. Wōn čyžyše won. Duž Dobraf wolno wočinił a prječ bē rapač a njepjčidnje šožo. „Semu šo pola naš njeľubi“, džeči pľafajo prajacyu, „pľečetož wōn njebē wjeřęly a njeje ani křjōditi řęřta.“

Tōn džeł, i forymž bē žid Dobrafkej hrojř, šo bōle a bōle bližešę. Dobraf hľabafše, taf moħt tulo njeľože wot hwojeho doma wotwobročęđ; ale žid šo njeđa hnučz, drusy ľuďo męčadyu hľučkej wuřđi, duž jenu ničo wlyše njeľořta, hačž řařtač ľuďi se hwojeje řřwitu wobęčęřowacz. Zeno jena řęčęřęta bē tu hįčęše ja nježo, łotrųž mōžešę hįč, to bē ta i mobilnije. A na nju beču cři ľuďo w tamnym ľubelščytu džeł wote dnja řwęženi. Wože řłowo bē jim řwęza a řwęzeto na jich pučžu a dawafše jim tež rjanu nabđuju. Zo wlyčaf je rjana wēž, hįžđ čłowjek w wlyh dowęrenje k Wožu njeľhubi.

Žid jenu nęto řľubi, šo čže hįčęše tydžen na pjenjely čjalacž. Zo bē kaž by Dobrafęgom Wōh Knjez hįžom řapozalł pľōřitnu wuřđyřchowacz, ale woni to hįčęče njeľpōřnacu. „Marja“, Dubraf praji, „ja njeľem, řčto moħt nam ja tydžen pomhacz. Šotuj šo na to, šo dęybim ľutōn dom wopuřęšęčię. Zo namafam to řaitnje wobydlenje. Ale wy? Ach, wam ničo wlyše njeľořtatije, hačž po pľořęnju řhōbđęč.“ Zafō bē to wurčęřaf, hįžže šo do tučęřta a pľiřkry hwojeje wočzi i řufomaj; džeči pał šo k njemu čľičęšęčo prajacyu: Nano, dža čžemy w Wožim mjenje wřčityž jutije tu pľečz čřahnyč. Wořta jeno ty pola nař! — Ninje bē šo řwajaty wječor wuřhōwōn a nęř šo pľečbiwačę. Duž wřčityž na łolena podywlyřti řpęwacyu:

Ač, porucz Wožu řwęru
 Šwōđ pučz a řwōdu
 A wopomaz i pramej węru,
 Wōh knježi na njeju,
 Wōn ľoř a wętry wōdži
 Tež wřčitke mřčęjele,
 Pucž, po łotrųmž šo řhōbđi,
 Aym řwōjim řwęřicž wē.

Węjele je šo tūtōn řhęřľuřđ ľęby hōy i łotije nutnořęnu řpęwōł, kaž tam to tym ľubelščytu. Šwlyř pľęwōwōđacyu tōn řpęw a wřčityž beču hnučzi, jafō řpęwacyu:

D knježe, čřin kōnž řłečę
 A wlyčęho čęřępjenja,
 Čřin kōnž wlyčęj hųbenječy
 A wlyčęho njeľboža;

Wębđž nořy a tež ruzy
 Na pramy řbōžny pučz,
 Šo počęhņny dūzy
 Do twōjich njebieř nutš.

(Pľičęhōdnje řłōncņņe.)

Wřelake i bliska a ř daloka.

Š Milkež. Křařny džeł řłotoho kwařa šo řaidžemu njeľelu řwęnyymaj manděľřinnaj Auguľtej Zawanľtej a Sanje Zawanľtovej řočņeje Ščolčęř, w Milkežach pľęš Wožu hľadu wobradž. Pľęch pol řta ľętami w Minakřřim Wožim domje do řwajateho manděľřtwa řařwuplyřti řtōj dobre a řwudne dny, wjeřęle a řwōdu w ľubolčęi a řwęře hromadže njeľtoj a mōžtat šo nęto Wožeje pomozu a wjele wopolařmow čęřęče a ľubolčę řwjeřęľeč. Šaň-đžemu njeľčło w šo w řewľtej křwonej drafęje je řłotym wo-njeľčłom a węžom do Njeřwōwčidilńřteho Wožeho doma pōľofačtat a wōbđataj wot 5 džatnyč džeči, wjele džečidžęči a řwōjōnyč pľęčęřelow po wutrobnyhįnjajej woltařnej ręči k řararja Waktarja Wože řoňnowanje dořtaľafę. Knjež dučowny mejeľęe jmaj tež hľadny křwņny dar nařęcho ľubeho řrala, nabľadny pjenjęny dar, a w mjenje Milkežanřteho k, najekta Ščdnęra křařnu řewľtu bibľiju pľępęobacz. Š wōřbōžņej hnučej wutrobu, je řľľami radowęje řta Zawanľkež manděľřtat tōnle řadny džeł i Wožeju řufow wľatoj; jmaj a jeju wjele pľęčęřelam wōřtanje wōn njeľapom-nity. Wōh ľuby Knjez wobradž jmaj daf řwoteje a řoňnowanje a kaž hačž đotal wjele wjeřęla nab jich džečřimi a pľęčęřęlemi!

— 20. wulteho ržřta řwječęřęče w Křęžęch đwōľōľęny řwęny žřwřinřłi řľuđōňny řhōřta Črnř řřhľa je hwojeje manděľřtej řwōđ řľębōryň kwāř. Žřwřinřte pľęčęřęľečęřęřtowo, łotręž jemu pľęš đęputařuju hwoje pľęčęřę wuprajti, đari jemu rjanu řewľtu bibľiju, do łotręžej beču nutš čřiřęčęřęne te řłowa: „Šwōjōemu řwęřnemu žřwřinřľęnu řľuđōňny Črnřtej řhōřti řřhľi a jejo manděľřtej i jeju řľębōrnemu kwāřej 20. džeł wul-teho ržřta 1909. Žřwřinřte pľęčęřęľečęřęřtowo.“

— Šakři řęjm řwōje wuradbenje 26. t. meřęza wōřľanņe. Wōn je wultę đęřto đowōřač, hōđž nęto tola řłōncņņije nowy wōľōny řařōň nařęchemu ľubej pęje. Ša řařōňnikow je pľčřinjeřł nuřne, nařęchemu čľęřej řwřęmęřęne wonyhįčęje đowđōm. Šaň-đžemu wutoru je šo ręčęřato wo pľęmęňujęnju řęřľuřteho řalonja řa ľudowę řęhule. Wjele pľęčęřow je šo wuprajtō a wlyčęmōčę čže řęjmej, řiz ja řpi ľęta hromadu řľup, nowy řalonjowy načřřř pľęčęđpōľožęč. Māđžijōmnje nařęha wlyčęmōčę na tym řęcio wořtanje, šo šo nařęnim řęhulam nābōřinřla wučęba po řařabacz na-řęje ewangęľřto-ľutęřęřęje žřwřtje řwřęřę. Pōľęđne dny buđže šo tež hįčęče juntřōcz wo nowej řęľęřnižy, łotręž ma šo wot řabworja do Wulkeho Ğajna twaricž, w řęjmej ręčęřę. Nařęh řewľři řapōřľanz řłoka je řafō řwōľuwō đęputařije ľęřęče wľęľaby řa tu řęľęřnižu đowł, hačž mejeľęe pľiři řapozčatku řęjma, taf šo wō nabđijōmnje wlyčęmōčęř i řōřpōmianuju pōba a ma wlyčęmōčę ju pľęčęhōđnemu řęjmej k twaręj pľęčęđpōľožęč.

Zaliřę đowrowōđne đary ja wōh; armeniřte řřwōry:

Š miřionřčij hōbđinow w ř. řararja Křubizy w Wuležęch đęřęřanųž 10 řř.

W mjenje wōhich řřwōrow wutrobny đęř.

Włęč, ředaktor.

„Pāmňaj Wōh“ njeje jenož pola řņjefow dučownyč, ale tež we wřčęch pľęčę-đawa řňjacz „Šerb. Nłown“ na wřęch a w Budyřčinjje dořtač.

Sy-li spěwał,
Pilno dźělat,
Strowja ćo
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf móeny
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaj,
Swěrno dźělat
Wádnó dny;
Dźeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njeboj mana,
Njech ći khamna
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kž Bóh pada,
Wokřeń će!

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ho łóđu hobotu w Šsmolerjz knihičisjócěni w Wudyščinje a je tam ja šchwórlětnu přědplatu 40 np. došlacj.

4. njeđzela po łšoch kralach.

Mat. 8, 23—27.

Ješuš rěči sam rad w pschirnanjach a jeho žyće štućowanje je pschěsnajaze ja pschidob. A hdyž jeho tam na łóđzi wobladamy, tak wón wětrej wobpřohj, móžemy tež tu łóđži šnamjo hebi wuložić a prajić:

Křyštuf we łóđzi šwojeje žyćwje.

1. Wobdaty wot njepschěćelskich wichorow
š tymi šwojimi.

Tón Křes stupi do łóđe a jeho wučobnizny dźěchu ja nim. To je lubolny wobras šjednocěnja š wěrcjazytmi w šchěćsčianškej žyćwi. Škaž łóđž ho wotwjele wot brjoha, tak ho woni dźela wot kažozeho šwěta. Škaž łóđž ćijše přěšes žořmy jěbže, tak žyćke ćijšo a bjes hary šwoj pucj dže. A kaž šu wučobnizny we łóđži wotolo Šbóžnika, tak ho duške šjednocěnja wotolo njeho w žyćwi.

„A hlaj, wušće“ njewjebro ho šbže na morju, tak šo to łóđž še štomami bš pschitřyta.“ Šly njewšchěćel ho šbže pschěćimo Šbóžnikje, pschěćimo šchěćsčianškej žyćwi. Šchťož přěšes wěru š Křyštufom do łóđe stupi, dyrbi na to pschitotowanj być, šo kaž wotolo Křyštufu šo pschěćimo njemu wichory šbžeja. Bóh pak to pschidowěće, kaž tudy na łóđži, šo wotolo Křyštufu a jeho wučobnitow wichor wuje, dolež wón wš, šo je to nuřne š rošćenju a wopofaňuju wěry.

Duž šo njeđžowaj, hdyž šty Duch twuju dušchu, ćjim bóle šo Křyštufej podawa, ćje wobbawa je wšchelajej

nušu a šoytowanjom. Runje tele wichory móža tebi bopofas być, šo je žiwjenjom žyćwje, kaž š twojim žiwjenjom wěry do přěbša dje; pschěćož ćji, kž Křyštufej pschidowěćeja, dyrbja njewšchěćelstwo šwěta pschěćěćij.

2. „Wón pak špašče.“ Na přenje pohlabanje šo šba, kaž by žane šjewjenje jeho krašnosćje njebylo. A tola, hdyž jo bliže wopomnimy, budžemy prajić dyrbjeć, tež w tomlne španju šwěti tón Křes šwoju krašnosć. Wón špi mjes tymi šwojimi a rošđžela šo runje pschěš to wot šwojich. Woni nješbu knjejojo natury, — wón pak je Křes natury a štwórbj. Wón wš, šo šo jemu ničjo šrać njemóže pschěćimo jeho woli a šo jemu ničto žiwjenje wjać njemóže, hdyž wón šwoje žiwjenje wofajić njedja.

Ćji wučobnizny njeljoja, dolež šo woni boja. A ćšehobla boja šo woni? Dolež šu šrešćnizny. Šrešćnita pak njemóže jenož nastrožić wučke wichora a šahabženje žořmow, ale tež padaze lišžo. Žow špi tón, kž je bjes šrećka, kž šo bojeć njetrjeba. Duž móže wón špacj, hđžž žane druhe ćšćiwšće džeržo špacj njemohjo.

Wly móžemy prajić: Wón tež nam, hdyž wón mjes tymi šwojimi špi, šwoju krašnosć šjewi. To ma šwoju woznoć, šo wón pschěš wocžomaj šwojich špi. Šal móža wutnyć wot jeho španja. To wšak njemóža wutnyć: špacj jako knjejojo šwěta, ani špacj jako tajzy bjes šrećka; ale tola jako ćji wot šrećka wušwobodženi, jako pschěš Křyštufu wumoženi.

A woni šu nowukli. Wot teho mēra, w kotřymž wón špi, je šo tež něšto wulako na tyh, kotřymž je wón

šwojcejk. Pochladaj na jateho Pëtra, kak wón w jasnjwe šbđzi a bližički džen dže jeho Šerobaldž ludej pšchepšajcež, so by jeho i mječom skónowak kaž Zaluaba. A išto čzini Pëtr? Wěha wón šnawo ruzylamajo po jastuwe wokoło, dolež je nětko wšchitko nimo? Wě, wón spi, tak twjerdže, so ma tón janžel prózu, jeho wubudžic. To čzini mēr wodobca hrěchow, kotryž wuzjawa. Wšo pochladaj na Šchěžšpana, kak nješčpěcejšo wokoło njeho šafhadžeja! Wón wuruje wot jich kamjenjemi. Ale kak rěka wo jeho wurucjejo? Wón wušny. To žana bojocež šmjerceže njeje. Tón Knjes je jeho šebi šwojcejk, wón je jeho hrěchi nješt. Wšmi šebi to šobu do šwojich nozow! Kak husto tebi bojocež špacž njeba! Šchitž waf ma hrědi-wodobcaže, tón je wot Škryštufša šwojcejny. To wurčeri bojocež. A wšmi jo tež šobu do šwojeje šmjerctnje bojocež. Šduž ty tehdom wěšč, to twój hrědi wozaj na tebi nješt, ale na nim, potom budžešč šrjedža w šmjerctnych wiohorach wurucyž mōž.

8. Budženy wot tyč šwojicž. Kajke ma Šbōžnik džiwno wudoč! Prazicž šo mōje, to je wudoč wěcneje macjetnje luboščje. Macžeri mōže šo šlacž, so wona, wušlata wot dženšteho prózowanja, šafhadjenje može wo njemjedra wšchepi; ale šduž džešatko, kotrež wšchi njej leži, šwojž hōščl šakšyščecž da, wona šnydom wotuczi a je hōwona, džečicu pomhačž. Tak šlyčiči tež tón Knjes. Wšchor šafhadža, wody ščumaja, žolny bija hrimotajo wo lōžž — wón leži a spi a jo nještlyčiči. Ale kaž šo hōšč tyč jeho šbēhje, kiz je wjele šlabičiči hačž hara natury, wón šnydom wotuczi.

A wón nješwarj, so by jeho wučebnižny wubudžili. Wón šo wot šwojicž wučebničowu rady budžicž dawa. Šduž dyrbi tež njekom jich wěru ša moču šwaricž, wěra jim tola žyle njeprobračuje. Woni šu našlonjeni lōžžnižny, wón šnawo přeni trěčž šo pšches morjo wjele. A tola, šduž wón tam ležo spi, šebi woni njemjēšla: išto mōže nam tón pomhačž; nječ wón spi. Njē, wón šebi na to myšlā, ištož šu šizom wot njeho našlonili. Přeni džiwo w šana w Galilejčkej, šbēžč bēiče i maleje nuhy pomhač, jim pšchep dušku šupi; dale wotročž hejtmana, kiz by pšches jeho i dalotščje štatowace šlowo wuštrawjeny; čži šchori wšchitžny, kotriž bēču na tym dnju wuštrawjeni — woni jim do myšlow pšchidnu. Duž woni njebweluju, ale wěrja, šo mōže a budže jim pomhačž w jich nēčžiččej štyknočiči. A w teje wěrje woni jeho budža a wón da šo rad budžicž.

Ty wěšč, luba dušča, kak mašč šwojeho Šbōžnika budžicž. Kaž wón tebe wubudžuje je šwojim šlowom, tak wđžešč a dyrbičiči jeho tež budžicž je šwojim šlowom. A toweje jeho budžaje šlowo je mobilittwa. Žu naložuj, šduž dže šo špacž, kaž by wón šwojeje woczi šanželik wšchi twojicž nušč. Ale njetrjedaj mobilittwu i tej myšlā: ja čhu tola juntrōčž špwtacž, hačž mi wón njepomha, ale i njebwelowajej wěru: Šduž je mi pomog dobra a nušna, wón mi wěcne pomha. Žajtu wēr waf, pšches kotruž šo tón Knjes budžicž dawa, ma wutroba jenož tehdom, šduž je šo hačle šama wubudžicž dala pšches Knjesowe šlowo. To dreje někotry t temu Knjejeji wola: Knjeje, pomhaž mi! kiz čzaj žiwjenja njeje na šlowo Šbōžnika pošluchaj. Čži wučebnižny bēču Knjesowe šlowo šlyščeli, bēču šo wubudžicž daki pšches tole šlowo, bēču i wěrje wotucžili. Duž pošluchaj tón Knjes na jich wěrjaje wubudženje. A wón nještlyčiči jenož, wón wušlyčiči.

4. A wón dobywa ja tyč šwojicž. „Wón wobhrošy wětram a morju; dža wšchitko wocžičny“. Šduž je wón prjedy pšches čžich majstoleč šwojeho španja wolašč, išto wón je, wopolajuje wón to nětko pšches šwoj majstet-šči šluf, kotryž pšches šwoje šlowo dotoňja. Wón je tón Knjes njebješow a šemje. A šduž leženil wo šacžiččju tuteho džiwa pšche: „Wuđžo šo džiwočja a džaču: škajš je to muž, šo jemu wěru a morjo pošluchē šu?“ dže wón i tym džeš dwēla wošnamjenicž, to čzi wučebnižny blisčelč majstetišeho Šoha napšchēžo šwojeji člowičej njemozo lačžuju.

To wšmi šobu, luba dušča, do nušow šwojeho žiwjenja. Šsy-li i Škryštufšom pšches wěru do lōžže šupita, wiohor njewuwoštanje, nječ hanjenje a šmēč, ale šapčicže a pšchēčēhanje, nuša a parowanje abo šakšulžič rēka. Pomyšl šebi pač tež, šo šo i tym najšbōšničim wješešč, kotrež je tebi pšches tón džiwo na galilejštim morju wēščicž, šo dže tebi we wšchēč dušownyč nuščaj pomhačž. Na něšto wōšebite pač tež šedžuj! Wěšo je tón Knjes wiohorēj wobhrošicž. Ale prjedy hačž wón tón džiwo wuwošta, je wón mēr čzinił we wutrobach šwojicž wučebničowu pšches to šlowo: O my małowěrnj, išto šo tak jara bojičē? Š tym dže tón Knjes šwēčič, wo šotre šmērowanje wiohora je jemu najšbōle čzinič. Čži wučebnižny mējaču wěru, to šmy wđželi. Ale woni bēču tola małowěrnj, dolež šo bojaču, šo mošli tōž wōšč. Nēšt tón Knjes najprjedy njelačžeri šwontowny wiohor, šo by potom čžido byo we wutrobach wučebničow; ale wón šmērjuje najprjedy wiohor wutroby pšches šwoje šlowo a potom šolle pšchidže čželna pomog.

To wopomāi we šwojim žiwjenju. Ty wēršč, šo mōže wón wiohoru wokoło tebe wobhrošicž. To je prawje. Ale ty dawašč wšchi wšchē šwojeje wěrje wiohorēj dale šafhadžēč we šwoje wutrobie. To njeje prawje. Pšchēčziwo temu praji tón Knjes: O ty małowěrnj, išto šo tak jara bojičē? Najprjedy daj šebi šmērowanč wiohor wutroby, šo by rētało: Woja dušča je čžiča i Wōhu, kotryž mi pomha, potom tež šo wón tomžicž njebudže, šwontowny wiohor šmērowanč a tebi pomhačž. Šamjen.

IV. njeđčelu po 3 kralach.

Mat. 8, 23—27.

(Wnant.)

Šlōž: Wūšče pšchēčelo —

Šastup, do lōžže, šo by dowječł mje
š tamnyč brjošam wēčžnyč honow
Š tutyč štrach-pōlanyč štrawom
Šastup, Želušo, ty mōj wōbčerjo!

Šduž šy šo mnu ty, šym ja wēšēčē,
Šo mje bōčnyš pomitoja
Břojhi njebješke roja;
Tam mje wēščēčł ty, duž šym wēšēčē.

Wōwšla čžiččina bōčnyš pšchētawa:
Wšchor i njebwēčom šo šbēho,
Na wutrobu štrach šo lēha;
Šsy-li bojoňny, Knječa wubudž ty!

Žeju luboňny, wobhrož wětram ty!
Šlōžuj lōžčicžny nēčł moju
š Břojšam tam, šbēžč šbōžnočēj twouju
Wēčēnje doštwam, wōčł mēr wužiwam.

Šurij Šlōž.

Podacje na Bohu.

Esó tebi, Knieże, poruczam,
Gdyż nimam tebie, hym ja sam;
A hu-li sta tu pola mje,
Eswét bjes tebie mi wróbnjy je.

Każ dźečo dže se starszymaj
Pśchēs młodoślětny rjanj raj,
Tak s tobn, Wožo, trościny du
Pśchēs słóneczne hona, mrotatu.

Za szroble du w tej wóstołczi:
Mje twoja ruka njepuśchjesi!
A njewidžu-li wůdłoha,
Esó wolo ł njebju pojběha.

Ty widziš puć, kiz mam ja hieć,
Wdźeš prawy kónz mi wotméricz,
Też maješ, śchoż je dobre mi
A dułchi ł sbožu popuśki.

Za dže ho wo śwět nještaram —
Ty wódzisz jón a dźeżiśki ham;
Za krótkowidny cłowjel hym
Pścied tobn, Wdźešchowědomnym.

Duż wuwoł, Knieże, śchoż ty dźeśch
A wózpówżaj nam wudźeśch;
Za wótmu wšcjo, śchoż wuwołišch,
Njeśch saporowjěśch, dopjelniśch.

Njeśch sčelěśch radośc, sřibodu,
Daj jeno dułchi dówėru,
Esó dźeścz ł słónca jasnota
Mi twoje żohnowanje ba.

Tak dha hwoj łhód njeśch trościny bu,
Dacž sčinyj troćel poślebnu
A junu s duchom wrerogajm
Tam wćeznje Wozje dźećžo hym!

K. A. Płodof.

Kak rjenje śwęczi serniczka!

Mj bėdny husto we wulłej sřynkosczi a nudy — potwi-
daješ starj wjechnj wuczej w Sčelēsnyśkej — widzacy-my-li
w hydromłětnej wojnje, mjes prustim kałom Wjedricom II, a
rafuśkej hżerźorku Mariju Xheresiju wudyrjenjej, na tamnych křopacach
Kafuščanow, tudy we wudrjenzacych naśchich Wruřalow ł biczu
hotowacyh śacę. Ani tonja, ani křwy, ani młota, ani łhlėba wjazay
we hwojzej wjeřy njemėjadymy. Nimalo kőžu nōz křychaczomj
kałony hrinacę, a ł kőzym nodym ranjom też nowe hupjenitwo
a nowa żakolc ł nam pśchichabjėle.

Mėdny bėdny sašo žyliczu nōz ślėclėś křychelii; na dořo-
bieće ł žyła wjazay myślic ł njebė, dokełz dyrbjaczomj kőžu nōz po-
přudacz, hacž pľomyj hžom we hwiřlach njeprafłozje. Kunje bėch
rańšcje swojenje wobłaral, řucach j wuśladom won, so bęch widžak,
šcjo mōhlo nař tón hřybny džen řnano sašo potřjedicę; a dokełz
ho mi wšcizny žyle řmėrom być řbacę, řcėđęđę hwojuj cępřtu
ł řłomy a wozci ł njebju pojbėdnowiři ho Bohu dźalowacz.
Wřjedny hacž pak bėzi hjo sošo řtaji, řcębn řtary cęornj hular do
pohřebničęcža nuds pćchbna, ł konja śtoczi a hwojzej brunęo ja
moju wofenzu pćhjomajša. Kał mi wotoko wutrobny bu, mōže hębi

kőžu loħto myślic. Za bōle lećšij dźił dźęch po wėzinyim sřob-
dele. Wón pak mi ani telko cęža nješotaj, so mōht jemu tak
přcęđęćelnyje hacž mōžno, „dobře ranjero!” prawicž, ale mi ł wōtrym
hřobom pćhłowola: „Daj mi Wón zřytwiny klucž, wuczerjo!” Za
ho sřozich; pćhewo hacžrunje bėde ho tón tuff zřytwineho řam-
żenja a posłoczeny řhelich j wobřatowej tujy wuřowal, bė tola
hićcęje řhřtro bobate woltarne wōdźeće j sřegami w zřytwi. Za
šo na přšwiny a pćhędřinjenja potozich; tola tón starj wofaj
nočzřyde wo tym ničo wjeđbje. Wón j žyła we řkewibitym wofa-
nym pak na mnje, pak na hwoj teřak pohladowacę, so dla wo-
bėndženja njeřboža do přjedy dźęch, jemu zřytwine durje wotewřicž.
Moja žona, řotrž bėdeje řejaby řkewnyđ buri pćhijopřudčala a bė
w sřozelach pćhewo řrucħliffca, w sřachowće pak pćhewo řořřub-
niřca dźił ja, se staroblimowěcu wo mnje řana wot šo ja namaj
pćhuhđje.

Hular ho w zřytwi řyde do přėdka pćhęđiřčęcža, ani ho
njewotrocziřwřhi nimo řapalinje a woltarja bēdeje a so tak wucze
kaž to jcho řaroba dowołi, řcėđęćę do řłor horyje řupacęje.
Tudy ho wón, dęch hřebajzy, na jenu řawku řyže ł mi poruczi:
„Wuczerjo, woziti Wón byrgle a daj mi řpėwacę!” Za hędnom
řcėžim, řchōż wón řabacę; moja žona pak dyrbjecę mēchi
teptacę. Hular bė řebi řhřeluch wupřtal a nēto j wjele młřřim
hřobom bēdeje: „Kał rjenje hwoćzi serniczka! Hrađ Wón to, luby
wuczerjo, ale tak prawje leņne a rōbnje, Wón drje nje řořmi!”

Za j wutrobnej radoścu hracij, a po sřłncznej pćhędřcu
hular je hwojim hřubonim bařom řařabđi; moja žona řesady byrglow
a ja tořamo cęinjaczomj. Moja wutroba ho tak sřřoblił, so ho
husto sa hwojim pćhijopřřucharjom wobładowac a jemu žyle nje-
řtracowćiwje do woblicza řladacz. Wón j wulłej nutnoścu řpė-
wacęje, mējcęje ruzy řylinjenj a jařne řylny nab řchėrej brodu
na řnihu dele řapachu. Nēto bė řpėw řłoncęny; ja ł njemu dźęch;
wón mi tak prawje wutrobnyje řuku řřęgacęcę a rjekny: „Wulłi
džak, řnjes řantoro; hžje je Wozji řasęćę?”

Mōj přebowšči pōřhlad, so je na wurubjenje wothładane,
bēdeje ho nēto dospolnje řhubił. Za po našcu řhubodnu pořad-
nižu dźęch, a hular wōřomřilėbornal do njcje cęřny. „Mōj wobaj
pak řyřł bđelimoj, řnjes wuczerjo!” wón wotem dźećęje, mjes tym
so hićcęje dwaj wōřomřilėbornakaj j řapřy wucęjeje, „jomle njemice
to ja hwoju přbžy. Za ho temu řapowjėđicž; ale wón bė tak
nawalny, so dyrbjacz jón j mozu wjacž. „Wřmi Wón, wřmi
Wón”, wón prajecęje; na nim řana řrej njewiřka! Nēto wón
Wozji dom wopuřčęłi, a mōj jcho pćhewobđaczomj. Tak derje
moja žona, kaž ja bėđymoj wuřy jara řnulat; ja pak ho njemō-
žach řbřerčęć, naju řpobřiwneho hōcęja ho na pohřebničęcžu wo-
přacęćę, kał je na tu myřł pćhęřcħot, tudy hwoju rańšcju nut-
noćę wothžerčęć.

„Zo džu wamaj rad prajicž, mojej lubaj”, wón wotmołwi,
naju ja řuku řawajři. „Wřczera wocęro dyrbjecęje ho jena řhu-
bjena řtraž wřłaciję, so by wōpřerđę wokolojczęđzřyč potřouillow nje-
pćhęćęla na wēřtej mēřtnoćzi wobłęđębowata. Kőžny wot nař
wjeđjiřcęje, řcjo ma ta wōtjo na řębi. Mařch řymilřčęłi ja do rowo-
wōłitami wopřasja; ničo ł łchata njemėjcęje. Sčłncznej ja do
přėdka jęchacz, a moji řtjo řymno njemōřadju dźę drje řarębo
řnana řamębo wotaciję. Wam řreba njcje wjeđjicę, kał to řapowčaczomj,
řnjes wuczerjo — j křćka, my ho pćhewowaczęcjomj a na jenej
řcėłtozej řchłępinje zřy nōz wudźeřczaczomj. Ř prawizy a ł řewizy
ho wotoko nars řabřylřowacęje; my pak tu, pak tam njepřcęćęłře
nuřřřhwa widzaczomj. Mje hwoje dła — pćhewořčak dołgo řmęju
hićcęje jęchacz! — ale hwojich bygnow dła w teć cęmnej nōzy
řřwčzmnyđ: Knieže, řbřerž nař! Ředom bėch to řcėžnił, dha ho poča
řřwacę a serniczka mi do wocęow řladaciję. Kał rjenje hwoćzi
sernicęka! Mi w tym wotomku j mojeje młodobęje pćhijabđje. Tak

nětotre, ščtož wot tamneho čjaša čzinjach — a ščtož wščał kóždy kóčč prawnje něbě — šo kaž waložna čžeja na to powišny; ja woblíčich, wot tat wjele lět šem něbědž do žaneye zyrkwoje pschichot, a ščiniž Wobhu to šljubjenje, šo čhu, jeli-šo tón kóčč je šljubjenje woteńdu, šofo ras jenu nutrońskó dźeržeć. To dža šym nětrole čzinić, a Wdy móžeće hebi drje myšlicy, šo je mi to, ščtož špewach: „Dy, Knježe, šy nje šwernowal a jandželow mi l ščitjei bač, hdyž čma nje pschichowajeće!“ wot wutrobny a do wutrobny ščo“.

Š tymile ščtowami šo wón na tonja šyže a wotšal jekajče.

F.

Pjerschčejn pólskeho krala Stanisława.

(Pókracžowanje.)

Wedom bčchu ščelulich wupřewali, bē tež f nusu kónz. Wo wofno šo šalkapa — rapak tu šofo bē a woini jecho f wofnom nutš pulščejšču; tón pak wšchón wješefy f wotewrjenym wofnom nutš na bído ščozci. „Ščto dža jeno ma tón to wpuštu?“ dźeščí f jenyum hlošom šowolochu, „to šo wšcho bñhloze.“ Rapak pal runje f naney šeczi, jemu tu bñšfotatu wēž do ruki položí, šarapa, ščhaješče šo a potom hebi puyš woblíčefce. Dobrak njedšafce šwowimaj wočzomaj prawje wěricz, jalo pjerschčejn f drošimi bñhifotozymi kamjenjemi tu šwojej ruzny wuhlada; to šo bñhličefce šče, kaž hdyž Wže ščónčto pschipowšnju na labowe šwowz šwěczi. Nětč šo wšcho wofoto nana čzichčefce, kóždy čhychče tón dñimny pjerschčejn wuhladaj. Něchtó njewědžefce, tat drohi tón pjerschčejn je, nan pak macžeri wofoto ščijje pańny a šawola: „Marja, tu je našča pomoc; Wobhu Knjezej buđ f to dža!“ Šdy by jeno 100 tolet woinoty bñt, hebi šbowozym nan myšlicefce, dža je najwěšefčej nusy wopomhane. Džęšom nětč tež nětat bē, kaž dyrjela ta čzěhnošč njimo bęcz, jalo wibžachu, šo šo nanowce wočej f wješefom šwěcžefčefci, šdyž wón šwojeho rapata pschčejnawnje majšafče.

Macž dźešče fe ščelbowemu šhamorej a woftra nětotre křezny křibda, na šotryž bē pschd malej šhwitlu hšičefce šrudna šyšta padala, a pschijnšje je šem, tež šufč šworožfa a nětč hebi šašo ščobščíž baču. Rapak šo dženja njeba našowadž a šowrańce hebi šwoje ščjóbki. Wšes-ty-m-jo hebi tat ščobščíž baču, šo nan myšlaty. „Tón pjerschčejn“, wón pschi hebi praji, tola twóž njeje. Dyrjbal hebi šwědomnje f křadnjemym šubšom wobčezčezč? Ščytóž křadnjene šubš hřowa, ničjo šěpšči njeje, dñyž paduč, kř je šo křadnył. Ale ščto-tež-to je tón čłowjek, šotremuž tón pjerschčejn ščlucha?“ „Šwoital dža šy tón pjerschčejn wjač, čzorny?“ šo nan rapata woprašaj, šo tat ničjo njewotmolwi, hačž „rap, rap“, ale f teho žabny čłowjek mudry njebu.

„Marja“, Dobrak praji, „tón pjerschčejn našč njeje, tón dyrjbitu temu šašo dač, komuž wón ščlucha, nješ je ščtož čže. Šat hebi dobre šwědomnje wobšchowamy. Ščzele nam Wóh šwože, dža našč wostanje; ščzele pak nam čžert špyrowanje, dža šo jemu ta wēž porabščí njęšmč.“ Wórhj bčchu na tym, šo wjedžachu, ščto maja čzinić. Křadščo čhychy f čzefčju šhubđi, hačž f hanibu bę hačž, rabščo pschd čłowjekami pomženi, hačž wot Wóža šawoz-čžeri bęcz. Pschi tym to pola nič wofa, a f tajfe myšlu dźechu wječor šehnyč. Tón pjerschčejn dyrjebefce šašo šwojeho šnješa namaladž.

Našajta. Wón našč Dobrak na šaru dźešče, šo by šnjejej duchownemu šwoje potařnjštu šjenw a hebi wot njeho dobřu rabu wupřohyč. Knjes šaradž bē pschčejnawny muž, kř na wščém, ščtož jecho wobadnyž našlawpašče, f wutrobno dźel šjeriče, a kř tež, hdyž bē něšbže naša, tat wjele hačž bē jemu mžžno, pomhaječe. Wo

Dobratež nusy bē wón pschichot. „Nó, Dobřato“, wón jemu napřchčejno šawola, „ščto mi dobroho njęšefce? Ša wēm, šo macže nišu a bñy wam radlubje nětat pomozny byč.“

„Knježe“, Dobrak wotmolwi, ja čhych woaž wo dobřu rabu přohyč, teho dla šym l wam pschichot.“ A nětč jemu Dobrak wšcho šwowowjeda, tat bē šo jemu hačž dotal ščto a tat bē žibej do ruzlow pańny. „Ale“, wón dale praji, „tón, kř lošt a wěty wóžbi, tež wščifke mřóčjele“, je mi na jene dobo na pomoc pschichot a mōž wōš f bíta wučahnył a to na tajfe wafęnje, šo je mi rapaka pschichahnył.“

„Ščto wny prajiče“, šo šaradž woprašča, „rapaka je wam Wóh tón Knjes pschichahnył?“

„Šaj, temu šinal njeje“, Dobrak wotmolwi a buž jemu tu žyłu wēž šwowowjeda, kaž šym to nětč hačž dotal wowedač. A jalo bē wo tym rapaku šwowowjedač, macžny do šafa, wučęže pjerschčejn je šafa a dźeržefčje jón šararjej pschd wočzi: „Šlajčje, knječe, jowle je tón pjerschčejn!“

Šaradž šwowimaj wočzomaj wěricz njedšafce, jato křónu a pschmifaj na pjerschčejnju wuhlada. „Wóž Knježe!“ wón šawola, „to dže je naščefce křalowy pjerschčejn!“ Tu je křóna a tu ščitaj pschmifaj Š. R., to rěfa: Stanisław Rex (Stanisław křal). Šaj, nětč je wam pomhane. Ščafajčje, ja wam tu wēž wuwjedu. To buđže wam l šbožu. Ša to křalej šjewju a jemu wšcho praji, tat je šo wam ščto. Džičje božemje domoj, buđžče bjes šrudoby, wny njebubžefce došho třebadž pó čmje hebžefč.

(Přichčobnje ščłnczenje.)

Wšchelake f bliska a f daloka.

— Ščęhor Wšlem šwoječefce šańženu šřebu šwoj 50 lětny narobny džen. Wšchizny šřerščtojo naščefo němšefo ščęřowšna bčchu do Šarlina pschichli, jemu ertnje šwoje šbowopřchčefce k temu wozněmu dnjej wuprašicj. Ženož regenta Waperšefje bēšče wšch-šefje štaroby dla šwojefo našřaršchčefo šyňa pōšłac, došefž jemu pucžowanje čšlěnu wobčeznošč w jecho wšchofšč lětach čzini. Šož šu jemu ščerščtojo šbowopřchčefča wuprašiti, tat je šbowopřchčefče naščefo žřefcho luda: Wóh žohny a ščitjny naščefo ludowaneho ščęžora do daloleho pschichoda f šbowu naščefo luda a wězného křaja.

— W Náššorřim wofřefju je šo na měšto f šuperintendency Šcholy, šotryž je štaroby dla wot šwojeho šaštořnjšwa wotštwyř, ja šuperintendentu pomjenowal f duchowny Ernst Ššřler we Wšllkim Náššchomje. Šwješelozje je, šo je šo duchowny šerššefje wošady na to woažne šaštořnjštu powowal. Knjes duchowny Ššřler je šo w lěčje 1842 w Šhocžebnu narobžič.

— Šdyž je pschjimanšfe přuhowanje na Budyřki šeminar nimo, šerššičk štarščich, šotryžž šyňoj šo šnawo njeřnu dla pōbracžowawęžo ruma na Budyřki šeminar pschjijez mošli, šhččče juntkóž ščelšlěwščy čziniwy na pschjibotowanjju na šeminar we Wjoeręzah. Tam móža šo šhččče mlóbowęznoj pschjijez, hdyž šo bōřly šamolšnja. Wšchefje ščubym štarščim je tam mžšnošč ščiczena, šwojich šyňow f mało woporami na šeminar pōšłac, došefž štat našładne pōdpyřit placž.

„Bomhaj Wóh“ njeje jenož wofa šnješow duchownych, ale tež we wšččch pschewawarňjach „Serb. Rowin“ na wšch a w Budyřčinje došřac. Na ščtwóřčž lěta placž wón 40 up., jenotliwe čšřifka šo fa 4 up. pschewawaju.

Sy-li spěwał,
Plinje džělat,
Sworjwa će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zrudny je.

Za staw sprócnj
Napój mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnyje džělat
Wědně dny;
Džěł pak swjaty
Dušl daty,
Wotpošć ty.

Z njobjes mana,
Njeh čl khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbiske njedzělske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Šsmolerjes Imbješčejčeti w Budyšinje a je tam ja ščiwórčičnu pschěplatu 40 np. dostać.

Septuagesima.

Mat. 20, 1—16.

Pschirunanje wo džěłaczerjach wo winizy kóždemu křěšćejzjanej pschivola to wubudžaje słowo:

Wu dž pramy džěłaczet wo Knjesowej winizy!

1. Hořpodať cje wolať,
2. Džěło tebi křiwaj,
3. Mida je tebi wěsta.

1. Tón hořpodať je Bóh, ta winiza Bože kralestwo, džěłaczerjo smy my cłowjekojo. Hořpodať wuńdže džěłaczerjow najcěž na swoju winizu. Wón to hinal čjuni hačž druhy hořpodařjo. Wón bebi wo pschimow njejada, nježaba džěto na pruhu. Pschid nim njeje žane pohladanje na parščomni. Durje hu wšchitny wotwěrjene. Wón je wšče ludu do swojeje blůžby wšal, najprjedy židow, potom Gričow a Romščich, tež našch lud. Tež džensa hiščeže hořpodať wuńhadža k ludam, kóž nam swjedženj tšoch kralow na wutrobu potóžni: wón kaba wo durje čzornuchow, wo stany žubianščich, wo hěty Tamulow, wo domy Čhinesow. Tak wo pschimuje jeho winiza žyly hwiť. Wón je jednoružč cłowjekojo wo wobjeje ja džěłaczerjow wo winizy postajil: prořetow, japoschtořow, mišionarow, předarjow, wuščerjow. Njeje wón tež tebe wolať, so by hořpodať k do wjelntjenju drugeje proštwy: „Pschidž twoje kralestwo?“ Abo čžezelč ty prajicž: „Nje njeje ničto najal?“ Nė, tón knjes je tebe wolať na dnju twojeje křěčzenizy a twojeje konfirmazije, wo wobjeju a sruđobje žiwjenja, pschěš

lynti byrglow a swonow. Niz jenož juntróčž hořpodať wuńhadža, ale pschězo a pschězo jašo, rano, pschipodnjnu, na wječor.

Cłowjekojo pak dyrhja pschudraž. Bohužel bebi jich wjele wuřhi sadžeržuja, hdyž tón knjes wola. Woni wořtanu džěle plocze winizy stejjo a radžcho na spěwanje lóščž ptačatow pschudraja, hačž dyrhja swoj njerofom polnačž. Kunašč ho tutym čžezčto-řtwičožym? Njašč pschirunanje nje powjeda ani wo jenym džěłaczerju, kř by na hořpodařja nje pschudraž. Wchitny pschidžechu křětyje ř hořpodařjom pschěš jeno, so bychu prošnowkóždenju, kř je šapocžatł nje pocžintow, wuřhowani byli. Pschidž ty ty a budž hotowy, swoje dary a mozy njebeřstemu hořpodařej poručicž. Njeprařeřej ho haře dořho: „Ščto dostanu?“ To pschewořti hořpodařej štrořchit. A ty mořelch pschidž, w totrnjmžkřlž čžabu swojeho žiwjenja stejich. Derie temu džěčejnu, kotřez hřžom jabe swoju wutrobu temu knjesjej poba. Derie temu mladženje, kř w pobłuschnořči jeho słowa swoj pučž džě. Derie tej mlodej hořzy, kotraž to jene pyta, ščtož je nřne. Derie temu muřej, kř wřhi swojim džěle njejabudže pytačž Bože kralestwo. Woža hnaba wšal čžje tež w pošlednej hořdžinje hiščeže wabicz, tež teřhom, hdyž je čžaknit žiwjenja wotřžaj. Tež šdachať na křichu wo hiščeže wolažny — a pschidž. Ale čžyř ty swoje pschidženje ř wotpořladom wotřtkorowadž, šmano hačž do swojeho ščěžiwřtwita? Wěřch dha ty, hačž budžejř žyřla stary abo hačž ty něto hřžom wřdi měřnitru swojeho žiwjenja stejich? Wěřch ty, hačž budže twója wutroba

namaka, sažo naspjet a woblogowach je w dobrym wobarnowanju, doniž tón njeprchidže, kotryž je jeno 700 toleć šubik. A sa Tebie jowle njewóm žaneje drubeje rady hač: Ty ščeprlwinje wozajalch, doniž ho tón njezamotuja, kotryž tvojce 800 toleć namaka.“

F.

Rański khěrłuch w symje.

(Zana 9, 4.)

Dli tež ho hlónzo we symje
Nós i btychcjom krotšich na ranje —
Džen tola k džětu woła.
Ja sym kaž j rowa wotubčizil,
Ty, Knježe, by mje wobudžizil,
So bych czi kšuzil i nowa.
Najprjedy pał njech šapšewam,
Čžeč, džak a šwalbu tebi dam.

Šacžrunje ty mje njetřebachš,
Dha tola špobobanje mačš,
Šbyž kšuzi šwěru tebi.
Ml fraduje ho wutroba,
So twojca młoseč njebještka
Mje sa to ščešebrije debi
A moje šytny žohnuje,
Šim dawca twče, šroščenje.

Šlmi moju ruku, wutrobu!
Ja pilnje, šwěrnje džělač žyžu
Ma twojce Wošej roli.
A je mi jeno měštaczto
Šso derje wobšyč radžito
Mo twojce šwiatej woli.
Dha to mje wušy šwještela
A mojej duški woffčjew da.

A pšchidže šyma žiwjenja —
Šcho potom hšchče wobštoža,
Šbyž lětow šněš ho šyje? —
Šluf kóždy čyšty, nadobny,
Šo Wošej myšli štonjany,
Tež štarzej k šožu tyje.
Duž prjedy hač šchó šymu ma,
Šahy čžečej šymjo do šina.

Šbyž pał tež šyma štonja šo,
Šbyž šhabža wěčne našto
A čžońoč božnje praji:
Dha mje tam ruka wóžnowštka,
Wěch tudy w małym šwěrnju ja,
Nad wjetšči nadawt štaji.
Šchtož špoczinal šym j maka tu,
Ja potam šbóžnje wobšantnu!

K. A. Fiedler.

Wumoženy.

Špěch něžže što lětami wěšty Dr. Rowland Hill w Londonje šwojemu šemjetemu šluzobnikaj pšech mnohošičnej šyromadžšnu cšělnu rěč džěčejše, w kotrež wobžeje tele šlowa wušbže:

„Młoty i pšičtomnych wobšobow šym njebočičžeho šnati a jeho šabžerjenje rošbudžecz mošli. Wy mi wšchizy pšchidže, so čyšty wěrnocž praji, šbyž wobkružam, so je šo wón dože lěta

šabžerčal, kaž šo to šyranowemu, šwěrnemu, bošabojanemu mužej šaleži, so je šwoju pšchšluchocž napščežo Wohu a čłowještam, tač daloto hač to našča cšělna štaboječ dopuščeja, šwěru dopšelnjowat. A tola běče tónle cšělečchódy muž — rubežnik. Špěch šžečzi lětami mje wón na drebny nadpabže a pjenjehy žadače. Šso njebojawič, dač šo j nim do rošrěčowanja, praščach šo, kač je na to pšchšchól, šo tajke štačšne a bješbóžne žiwjenje wjeđe. „Ach, knježe“ — wón wotmowli — „ja ja pohonča kšuzach, šhubich šwoju kšuzu, a doleč žaneho wopšima wot šwojeho knještwa niman, žanu družu njeanamakam. Šo mošt žiwy bryč, šym ho na šradenje potožič džyrčal.“ Ja jeho pšcheprowšch, so by ke mui pšchšchok; wón to šluči a šlowo džerječe. Wotym šo běch mje j dožeje rošmowtu wšowat, jemu namjetowach, šo by pola mje do kšuzby šlupil. Wón to j wješełom pšchja. Wot tutych 30 lět šem je mi wón i šowłowječu, šwěru a pilnocžu kšuzil, ženje nješym najmještaje bješbóžnicže na nim pytnoč, jeho šabžerjenje běče pščežo dobre a šchščšjanšle. Wubžičče wón na šwojich štych pučach potračžowat, dha bješ dwěla jeho wutroba štwjerdny a wón škónčnje wošidnu šimječ pod šatowymaj rukomaj wumrije.“

F.

Pšerščen pólškeho krala Štanisława.

(Štónčenje.)

Mětt bē pola Dobraca sažo rjany čaš, jako bē i šary na drohu wušlupil, hač runje jemu šněš wołoto ložanje mēzy lětašče. Jeho wutroba bē šwještela, hač runje nošy we šněšy tčejšchje. „Šcho-tež-to Włarja k temu wšchemu praji, šbyž kšychil, čžeji tón pšechčej je? A šcho budže žio mēnicž, šbyž mje jutšje wušbata? Šaj, kš žo na teho knješa špuchčeja, doštanu nowu mōž, so i šchblami horje šleča tož horje! Njedyrčal ja Wohu špěwacz, njebyrčal šo wještelič?“ Hatle je šobu rěčo šo Dobrac šwojemu šubšchšku bližeče. Pšichi wotnje jeho maubželsta šejšče; wón pšechčelinjwje k njej i šlowu štwyn.

Alle prjedy hač do jšny šlupi, džěče do hróžje, tam bē šyma; někotre šowšchil horje šlečžichu, jako kšychachy, šo šo durje woczjaje. „Wšobe šwěriatka“, Dobrac praji, „wy mje wjažy njejanječe, wam je tu šyma a wšch ječžimje wam dołho tčejč nje.“ A jako šo w hróžbi wobšladowače a na to pomyšli, kač bē tam prjedy njeho jeha nan šowšparil, tamle bē ta bruna, ta šchata, tamle w šucje šchěra šejaka, tule jaložja — dha šo jemu šyšly i woczow čyšchčachy. Měttle bē tu šudoba, wšcho bē pšobne. Alle wón pšchi bēbi praji: Čžajaje, to budže sažo wšcho šinač. Tamle dyrbi sažo bruna šejecz a tule šchata; da-li Wšš, pšchidnu sažo šepšče čžako.

Do jšny pšchšchšchšči wša Dobrac jene džěčo wo družim a je wotšocha, potom praji: „Woče šo Woha a dowěriče šo jemu, wón wšcho derje čžini.“ Wotom pomještaje mačžeri a džěčow, šchtož bē na šarje kšychčal. To bē wješteli! Zato džěčzi kšychčachu, šo je to šlowy pšerščen, wšch i wješteličow štačachu a špěwachu. Najštaršej bēšchaj pał j nanom šobu we Włarčwanje pobytoč a j nim pšech šlowym pšerščen, wšch i wješteličow šlowo a špěwachu. Wšchtož widžatoč kač štal w pšchšnym wofu, do šchtož bēču šchtyri šchumle šapšchjane, po šahy jēžilče. Tčehdom bēču šebi woni wšchizy lšjo mēzu pšech šlowom šejmal a wón bē jim i šlowu šimnol. Šchtož kral Štanisław, kš bē wot lěta 1705 hač do lěta 1709 i šlowom w Pólšce, bē jara ludobny a pšechčelinjny knječ a jehon najmubričičy a najšpěšičy wještchow šwojeho čžaka. Š kšchčeje ruki rapal Dobrace šwšbje njebudžičhe mošt šbože pšchinjče. Alle kač jeno bē rapal to šapoczal? Wotowšjenje na to nje- dbrječe dołho wumtočč.

Sy-li spówał,
Pilinjo dželat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerastwoé da.

Njech ty spówał,
Swérnje dželat
Wódnó dny;
Džón pak awjaty
Duši daty,
Wotpoáň ty.

Z njeboš mana,
Njech éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřewé éi!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo lóžbu hobotu w Šsmolerjez knihčičičšćetnaji w Budyšćinje a je tam ša ščtwórtlétnu pšchedpřatnu 40 np. dostać.

Seragešima.

Čuf. 8, 4—15.

S našeho pšćirunanja hlyšćimy to prašanje:

Čežohdla nješe Bože šłowo tak mačo plodow?

1. Huřto pada pšći pučžu. Pšćes polo wjeđe pučž, twjerđe šteptany wot nohow kaž wot kolešow wołow, kiž šu pšćejěle. Tam tež ratal šwoje hymjo čžišnje. Ale hymjo njemóže pšćes hornu štwjerđženu šemju do špódnje nješćeje šemie; wono šo šatorjenič njemóže. Ptačži šornjatta šezeru. Ščtož wone wořłaja, šo podtepta.

Čłowišta wutroba šo huřto ruča twjerdemu pučžeji. Kač budže twjerdy? Pšćes křođenje šwětných lubži, pšćečelnych kaž tež nješćečelnych, pšćes koleša wołow žadolešow, šwětnjeje lubošće, pšćes čzežke woły džela, pšćes čelne woły šrudoby, pšćes špěšne woły pšći hnje-nju ša škozom. Nětko wot twjerdeje štory šornjatta wot-leča ša forjenja nješćimnu.

Tajše twjerde wutroby šnano hišćeje nabožinu waža, ale niz jačo móž šwojeho žiwjenja. Šnano waža žyrkeji, ale niz jačo žórlo lubošće. Šnano křođža do Božeho doma, tola niz šo byču Žejšja namatali. Šnano pošćiuchaj na Bože šłowo, tola niz šo byču šo šnutšownje šapšćimnych dali. Tam šo šwjate hymjo njeodobudže.

Ptačži pšćileča ša přez dypaja, štetowaje myšle. Wone šo šabža njewinowate byč, ale njeđaj šo šwabč, žyle čzišće šo bliža, ale je štej lečžu. Žane měřto, žana

hobžina jim šwjata njeje, wone pšćileča pšći twojej nutroščej, pšći modlitwje, w Božim domje pšćed wotšarjom Nairuňšćišćeho, wotadž pšćed žyrkwimny burjami. Šđe šu twoje dobre pšćedewiačža? Přec! Šđe šu pšćečelne šynti, ščeruške š druheho šwěta? Wutšincžate, wotněšle.

Ščtož ptačži nješezeru, šes šmilnoščje šurowa noha čłowjekow rořtežje, rořnjatu koleša nječžučiweho šwěta. Ššyjet jač žaruje wo šhubjene dušje.

Duž hladaj šo, šo njeby twója wutroba tajžu twjerdu štoru měla; žana droha, žane torhobščžo nješćje byč, bđžež móže lóžbu pšćinež, ale čžiži štempl Boži.

2. Huřto pada hymjo na štažu. Křěšćeje wono šeňđe w loštej, mjěštej šemji. Włode šelene wono šřabja, wóčžo ša wutrobu šawješeluje. Tola to jeba! Šemja žaneje hřubotošće nima. Měšhte torjenje štoraju na štažu. Wone woby njenamataju, šo moške šo napieč. Š temu šłobčžo křozjo pali ša šemja budže jačo proch. Duž wotemřewa křiešć rostliny, trawicžka šo pošćili, wuřřlynje a wumrije. To je šajne rořenjeje, šajne šwjadjenjeje, šajne wotemřezje.

Tak bže šo Božemu šłowu w šwjěšćnych wutrobach. Tajše wutroby drje wot horščaj twjerde nješku, ale nušščak. Wone wóčžo jebaja. To widžiš křěžjozu mlodoleč ša tola šedži šmjercž pšćed wutrobinymy burjami. Ššněžaje wóčžo, čzetwjene liza, šo křozaje šahorjenje, ščumjožaje šacuzče, wješle šhubjenja — ale ščěje šo šahorjenje pomnje, šwěrnosč šłama.

To su tajzy, kaj bohaty młodźenz, wo kotrymž Sbědźnik powjeda. Gusto su to runje mlode dusnje, młodži cziłowjeło, kotrymž wutroba wumrje, prjedy hač woni wumru. To je srudobnje; pšchetoz ničo tak srudne njeje, hač hdyž roba pada na naletne dźeći. A cziłowjeł ženje tak srudny njeje, hač hdyž ma hišćeje młodofine czerwjene liza, ale w duschi smjercz.

Je bama młodość tak tšabłaza? Nješymy to tež my? My wjeozor go pšchetoz te same hwědy swěćiczej widžym, ale wone naž hušo hinaćiczi widža. Nješy ty swój plaččej ženje pšičkał po wěstku, ženje knižomnej cziłowstej myšli pšičkał? Nješy ty tšablał, hdyž ty mjes wšyměnzami bēdžešce, jato ho spytowanje bližejše, strachoty hrožacy, wiohoru salkhadzacy, jato ho pšičkišćicziwošće hrožacy kaž horu, jato hu puč pšchetoz bóle czerwjony a blōnczo pšchetoz horzyscho palešce? S wěćejše ho rjana rōža Křystuškowa dale w tebi abo swjadny wona spalena wot blōncza? Runašce ho twoja wutroba hnanu semi na stalu?

3. Gusto pada brjędza do czerjnaw. Czernje na dobrej semi hu cziwila sa rataria w raušchim kraju; wone maja twerđe forjenje a wótre kalacze, hušo potajnje. To pšičniđe k wojoowanju s młobymi stwjełzami a czerjnemi. To wojuja wo buče, wo semju, wo hwěto, wo powětr. Czernje dobywaju, wone tšetišcho rostu a su bylitišce, hwyjy ho sadušceju. Nola šćimj to polo wotemrjeczja. Natak namaka pod czerjnemi row hwojeje nadžije.

Někotra cziłowka wutroba je mjekcha. Šymjo forjenje nabywa, stwjełzo dže do lęsenjom. Tola plody pšičnišćej njemože, to sabžewaju czernje. Wone najlěpšu rostlinu sadušca.

Tajšca czerjnaw a podušchozych rostlinow je wjele. Tši Sbědźnik mjenzje, najprjedy staročje. Wone hu Wože dary, kaž došlo je hjerjemu s ruki wěćneho Wótca. Wone budža sa naž staznje, hdyž našcej duschi tšchidła stemja.

Tež bohatstwo je dar Woži a mōže wjele žohnowanja pšičnišćej. Tola stara bajka wo polkczu stota budže wernošć, hdyž my kaž pšocherjo po nim žedžymy. Wini pjenjes do rutow! Hdy by wón rēczej mōh, ty by jeho mōž cził, wšchitko dobre w cziłowstej wutrobje morič.

Hišćeje strachnišce hu czernje lōschto w. Wone hjeru hwěto s woczjom, barbu wot lizow, wone šajēdojca krej, hač tōn woboi ho do kalčejca položi. Wože słowo žanych plodow nješchimjeje. Duž hladaž ho tych mozow, totrēž ho pletu wokoło rostlinow wēcznošće. Twoja wutroba dyrbi Woža rola byč sa Wože słowo.

4. Porēdfo pada šymjo na dobru rolu. Hbže je ta dobra semja? Hbže klapaja dobre wutrobzy? Tam, hbžej stej Woža hnada a cziłowste džeło je pšichotowale.

Natak dyrbi twerđu semju s wobu smježiczej, s motyku kopacz abo s pluhom spowrōczej. Na stalu da semju smwohčej. S wohenjom spali wón czernje, haj wón tajke polo tšwitu prošne lezo wostaja, so by nad njerjadom s kuzjom był.

S hišćeje wjetšej swěrnošću Wōh na našchj wutrobach stutuje. Nješmježenje je wōn s mišym delchōtom, s twerdyhm pluhom a wótrej motyku? Njebije wōn s hamorom hwojeho słowa, so by ho stala rossita? Nje-rolymi wōn kalate czernje wotstrowiczej s wēštej rutu a wótrym nožom a s palagym wohenjom: pšches hwoje słowo a pšches wōdženja našceho žiwjenja? Hdyž dyrbi byč, jeho wōweš žahle a horoz pali a jeho nōž hluboko

wēša. Wōn nam tež to najšubše wosnje a jo položi do hwyneho kalčejca, so by našcha wutroba swěrna a dobra byla. A potom je jeho swjate słowo sašo mōž Woža, kotraž dobru wutrobu tež dobru šdžerji.

Ale wōn, tōn Wēćejny, džiwa tež pōbła na cziłowku pomoc a džeło. Pšchetoz cziłowjeł je swobodny, hwoju wutrobu wtworiz a wtworiz dač. Wōn horščaj stej, hdyž wōn ham na hwojeje wutrobje džeła, to słowo hlyšči, w dobrej a pēknej wutrobje jo salkhowa a w šćetkšiwosći nišdy njewuštawa.

Prjedy hač šymjo sefrawi, dyrbi ho rošhlynicz w šymštim smjerciz, nalēčo jo smježiczej, lēčo jo hwrēč, blōnczo jo sefrawiczo. So wu twoja wutroba ho šdobriča, i temu trjeba Wōh žyle žiwjenje.

Wutraj a plody sefrawja. Wone hu wšchelake po darach a po swěrnosći w džele: hšćejšćrōczne, šćejšćdžej-hačšćrōczne, tež stōtrōczne, hdyž ho ty žyle hwojemu nje-bjekemu Wōtzej pošhwēczejš. Šamjeň.

Wječorny khērlusch w šymje.

Kaž i twerdyhm spanjom wobjata

Nēt leži morwa pšichroba

Ale hwyercze bēłym pšichšcu.

Mōž šymna je

A žaruje

Pšiči jejmym smjertnym kalčejca.

Hdyž Wōh Njes s njebia pšichaje,

Dša žiwjenje wšcho f rowu dže,

Ššo f wotpōczinku dawo.

Hdyž Wōh pal čže,

Wōh sntōbničene

A krašne sašo stawa.

Tež ja šym i pjerščce, popjela

A špadnu bēčly do rowa,

Hbžej stacz mam w nozy cjmowej.

Duch njewumrje,

Wōn f njebu dže

Do domowiny nowej.

Nēt pal, o Wožo, hdyž ho czi,

Nje do hwojeju rutow wšmi;

Za špōžny leža hladam.

Drēm hlōbki baj,

Nje pod šchit štaj;

Špacj w twojim mērcje žadam.

Mjch czišle, tebi hwyerczene

Ššu dny, hč hišćeje špōžiczej čže

Mi twoja Woža raba,

So po cšaju

Mi we Křystu

Da šbōžnošč twoja hnada!

K. A. Fiedler.

Sakowothhorjenu.

Wedyh bohaty młodźenz w Romje mējēšce došli cšaj dla nēčajšeho czežteho bradca na tšworōžku lēčej; slōncenje wōn sašo wotšori a hu strowy. Duž wōn pēni krōcz wōn do šabrody džeče a bēče kaž nomonarōženy. Wōn nētko hwoje wobliczo f njebu wobroći a džeče: „D ty šćejdriwy Wožo, mošt-li tebi

człowiek nęściło jasnaczej, tak rady chył czyi wcho swoje samoznaje bacz!"

Tote śchędźniw Gernas bęhęsęche a k bohatemu młodźenzenj rjekny: „S wojsota wchęte dobre dary psichęhadęju; tam nje-famozęch nęčo bęacz. Wbi, hędęj mi!”

Młodźenz j a pobozęnym starozni dżęche, a wonaj do częmneje hęty psichęndęchętaj, tam bęche śama żatofęz a lute hudyensiw; psichętoż nan horyz lejęche, a macęz płařafęche, dżęci pał bęchu nabe a wo hęłeb wofaču. Duż ho młodźenz hędęłi. Gernas pał dżęche: „Hej, tule je wofatę sa twój wopor! Hej, jowle śu śnęjowej brattęj a řastupniży!”

Duż tón bohaty młodźenz swoju ruku nad nimi wotewrł, jęch bohacęz wobbariwęři a horeřo hładawęři. A czy wofkędęweni hładbi jęcho żohnowacy a Wożęcho żandęła mjenowacy. Gernas pał ho poźnimowacy a dżęche: „Za wofkędęj ty psichęgo swoje dżakowne wobliczo najprędy k nębję a potom na řemę!”

F.

Cy dyrbiřki řwajty dżęń řwjećęć.

Żędnj řprawny kowaręki na swojim pućżowanju do jęneje kowaręki psichęndę, hđęż ho bacz do wjęczora prawię mużnje kowaręęche; a to bęche jęmu runje řwadobne, psichętoż wón raby dżęłacęche. Żako pał njędżęła psichęndę a kowaręjenje njępęchęta, njędżęj jęmu to zplę prawje; psichętoż wón budżędęche raby kęmęři řęchol. Ale miřętrę chyjęche hębi ř swojęcho żęlewa wjęřę řopřę polne pjenęz natowaczę a myřłęche: Cżęchobła njędyrbjato moje rjemjeję też njędżęłę řtote dno nęczę?

Řwimł je hębi to naćch kowaręęki łubicę dać, dotęłę ho miřę-tręj psichęczęwjęczę noćżyjęche. Tola hjęs njędżęle jęmu řiwjenje řędżęjęche kaź w řropje řopława, w koteřęj řana hęł njęje. Duż ho wón řmęzi, k miřętręj do domu dżę a rjeknę: „Miřętrę, ja hjęs Wożęcho řłowa djęje wobřtać njęmōžu, a řym-li ho njędżęłę w kowaręni řpřęzany dżęłę, řym w tųdżęni jęno pał ćłowjowacy; duż budżęche tał dobyty a dajęme mi njędżęłę moju řęchobę.” Miřętrę dżęche: „Nę, to njęndę; psichętoż ty mařęch dohładowawę-siw w kowaręni, a ř zplę, wy-li jędnj přęczę řęchol, mořli wřęitęny wotęricę a potom by wofkřob řařta.” — „Ale hjęs Wożęcho řłowa ja řwadam”, kowaręęki řnarięchęřniw, „to wřęatę noćży wjazy hjęć. Wy wjęřę, łęni njęřęym, ale řtętoż njęndę, to njęndę; a řa czo řym řłęchęřęni, hđęż żanęje njędżęle nimam?”

Miřętrę ję do řpřężęwne řęba, a wón męřęłęche hjęom řłowo wo řławniwacę a teho runja na jařtu. Żako pał tęmu řpřaw-nęmu kowaręęchę do woblicza pořłada, ho wofkędęci a dżęche: „Nę mojebla řpřęż kęmęři, tak wjele hać dżęłę. Ale jęne hębi wućżinjny: Wudżę-li wjele dżęła, dyrbiřki też njędżęłę na swojim męřęche bęcz.”

Čęřto bęche wjębęřęki dużli naćch kowaręęki! Wřęęęchu njędżęłę ho wón řwój mōbrny ropř woblećę, wofinję hębi řpřewaręęe pod pażę a dżę kęmęři. Żařli rjany dżęń wón dořho męł njębę; řpřędowanje a řpřęwanje bęchęte jęcho zplę wuabudżęłę, a naćch kowarę-řki bęchę częty kaź paćkř. Nęto ho tųdżęni minę; a jato řębota psichęndę, miřętrę rjekny: „Kowaręęcho, je wjele dżęła; jutřę dyrbiřki w kowaręni bęcz.” — „Dęrę”, kowaręęki dżęłęche, „hđęż hinal buć njęmōżę.” — Wřęęęchu řęboto miřętrę řařo rjeknę: „Nę wjele dżęła”, a tał też hęczę.

Żako pał po hęczęj njędżęłę kowaręęki swoju tųdżęniřtu mřbu dořta, přęcz tołę a přęczadwazęci řębęborych, dha wón dżęche: „To je psichęwjele!” a přęczadwazęci řębęborych wućżę řużę. „Cżęchobła?” miřętrę přawj, „to je řa te řębom dnjow.” Ale kowaręęki rjekny: „Nę; ja řym hębi woblicęć, a řa njędżęłę ja żanych pjenęz njębjęru; psichętoż njędżęła njęje k řařłężowanju pjenęz, a dżęłam-li njędżęłę, dha ho to wam k łubofęci řława, a

pjenęję ja noćży.” Duż miřętrę na kowaręęęha ř wuřkřimaj wućżę moaj hładacęche; a wot teho dnja bęchę kowaręęja řędżę njębęłęř fantjnęna.

Wopomni: Mařęmę Wořu njęřmje řo jęcho hęczę kařęni ř kate-điřma řwadnyć; a řtędż do Wożęcho doma čęę, tón hjęom pućż namafa. Čębōjni řu, řię Wożę řłowo řęřęřę a wobarnęja! F.

Přęchęza a njęřjad.

Wřęęętaj rař nawořenja a njęwjeřta. Taj męřęęętaj ho łubo, bęchętaj bohobojęřnaja a řo na dżęń swojęgo wrořęa wjębęłęchętaj. Duż psichęndęz pobłębnja njębęła, koteřęż mōżęřatę hęchęčę nję-żęnjenaj řwjećęć. „Wōndźemoj dha dżęňęka też kęmęři?” ho na-wořenja řwjećę njęwjeřty wopřařęba, jato ju rano mjęs přęnim a dnęřim řwonjenjom wopřta. „Ty mařę hęchęčę tęlo ćzinić, a też ja mam wřęęłatore wobřlaracz. Řaju cżęř řapoczęna jara wote-bjerać, hđęż řędży wot naju hęchęčę hębi řamenu psichęřłęřę.” Njęwjeřta řmęjō dżęche: „Za řłoro węřu, řo je tębi nętko hjęom twojęje řwobobdy řę!” Potom pał řu řhutiřęha a męňęłęche: „Řunęje dżęňę řromadę kęmęři pōndźemoj. Řędżęju, řaręł budżę runje ja naju řpřęwodacę! Řri je tał, řo dżęňęniřęki řęřt wot řapoczęřta hać do řōnżę w řwojim mandżęřłowje řařřonimoj.”

A tał wobaj do Wożęcho doma dżęchętaj. Řęčłęřęch ho wu-řpřęwa, a potom řaręł na řłęży řęřę psichęćęta, kaź přęřany řęję pola Mateja w 13. řławje wot 24.—30. řęchęćkř.

Żako budęomny tuto psichęrananje wo ćłowjęku psichęćęta, řię dobre řymjo wřęwřęwa, řo nawořenja řmęjō přęki hębi wjębęłę, řo bę jęcho mudra njęwjeřta myřłę, a też hęłęczę ho wobliczo pō-dłęřęki. Řunęczę pał bęchętaj ho nęczęcho dnęřęcho nadżęłoj, tola ř nutnjoćęna na řpřęwodanje pōřłudacęřęta, koteřę psichęrananje wo njęřjadu mjęs psichęznu wuřładowawęche.

Duży dom wón ř njęj trowę řortowawęche a dżęche: „Za, nęť węnoj, tał ho w řęřęřłęřęwnej řpřęw wot A hać do Z ma. Węniřęki psichęgo hęchęčę, řo dżęňęniřęki řęřt w řwojim mandżęřłowje řařřonimoj?” — „Čęřęmoj wućżęnaćę”, wona wotmōłwi, a nję-ręčęřęchętaj dałę wo tyn.

Řwař bę nimo, a řa łęto Wōř tón řnęř řimaj řyma wo-brabřę. Duż bęchętaj řbożęwnej ćłowjękaj. A dotęłę bęwřęł żanę dařłę dżęczę wjazy njędōřtařętaj, tuteřo přęnjęcho a pōřbęd-njęcho njęwopřawjomnję łubowawęchę. Ale jęju łubofęć bę řojřomna: bohobojęřę a řhutiřęki bęchętaj w njęj, a wřęchu řwoju řpřęz na to natōżowawęchę, řo bęchętaj řwoje dżęczę k řęřęřęwomę řęřężōb-niřę a řpřawęm ćłowjękaj wućżęřęmęj. Druřęh hębi wřęęęchętaj: Řaju dżęczę ma dobre; wutrobę, rad ho mořli, rad dawa, njęmōżę wibđęć, řo nęčęto płaćę, a pōřłudę na řłowo. A potom řařo řortowawęchętaj, „To je naju dżęczę wřęđęto wot tebję řębęwōwōłę, dżęche muź k řonę, řenōż pōřłudęřęnoć ma wote mnję.”

Mař wjęczęř w awęřęřłim cżęřu nan a macę řromadżę řa řłędom řęchęřęchętaj a řwojęmę dżęčęřęni řmęřu ř wobřawęni psichęřōto-wawęchętaj. Wřęęętaj wjele wobřawom nadřromadżęłoj, kařęž w protřłacę a nowinacz nabeřęđęřę. Druřę łubō řařę taję wjęzy přęczę mjetaję abo do řłacłowę řęřęja. Wřęonaj pał na swoje dżęczę myřłę bęchętaj je řłowajō. A nętko ř nić wuřłowęčętaj. Macęř ř nożįzima w ruzę wobřařę wuřęřowawęche a nan je do řmęři řępřęčę. Řenōż łubofęne dobre wobřařę dyrbiřę do řmęři, řo by naju dżęczę řenōż dobre řaćżęczę w řwojęj wutrobje řajōto a řo bęchę řenōż ćzřęłę a wuřłę myřłę w nim wofłę. Duż macęř nożįzy ř ruki pōřłęczę, a řwojęmę mużęj do woblicza hładajō, řo jęcho wopřařęba: „Dopomniřę ho hęchęčę na pōřbędni řęřt, koteřę řmęj jato nję-żęnjenaj teřęh řęchęćęłoj?” — „Řař njębudu” wón wotmōłwi. Macęř řławnyřęki po řęłiję dżęčę, přętařęche a ćřętařęche:

„Njebješte kralestwo je podobne cizlowjeje, kiz dobre hynjo na swoju wolu hujejše.“

Wandželstaj jedyn na drugoje hladajščaj a mješčejščaj. Macz f mota do hujateje knihi pošlaba a za hebie dalščuju schučšču cžitajše. „Wščy tež, kak dale rěka?“ ho hwoješo muža woprajšča. „To wěm“, tón htuhtje praji, a macz knihu fačžini.

Žónle wječor ho nutnje a horzo fa hwoje lubowane džěčo woblejčtaj.

Bórhj po tym macz hwoješo hynka nadenbže, žo muchi pšchi wotnje lojejde a wobohim wotražatom něžne fšibielješča a wóžki wutorowajše. Macz ho hmyercz nastróža. Wona na furcote wopřty bjejšče, dnož njeběchu cžetwjeje a tofšte. Potom džěčo na klin wja a jenu f hylkami ne wocmajaj powjedaješe, jo wobše muchi to hylčaje što krócz bóle boli, štož běščeje škej ruzy jim cžinije, a jo Wóži janbješo žrudnje přecz lečža a žanta pola lubeho Woha wostřorža. Džěčo ptačojo hłubi, jo něchjo to ženje šabo cžinije. Ale bórhj po tym nan žyle nastróženy f hwojeje žonje pščinbže, jej powjedajo, jo f runje žanta nadešot, jako bě tón njehmalnje f kizom šhoru ščěžu bit. Žona wotbórnj: „Šy džěčo nabi?“ — „Njemóžaj“, muž wotmolwi, „běch pšchajara rošnjembrijem. Šyem jo do konoty samnř.“ Potom hwoju žonu fa wovej ruzy pščinny a ho pčny tyšdnójče woprajšča: „Wozelba, wraj mi, f wotkal to naju žant ma?“ Žona džěše po bibliju, ptačaje tekst tamnišchego předomowanja a džěšaje: „Tu hmož šlejo wostajot, w 25. štucžy dale rěta:“

„Žako paš ludjo špacju, pščinbže jeho njepščežel a nohy njerjaba mjes pšferizu a wotěnbže. Žako paš jelene žito roščejše a ploby pščinješe, namaka ho tež tón njerjad. Žha pšchštućiču hošpodarjowi wotročyžo a džachu t njemu: Knježe, njepřty ty dobre hynjo na hwoje polo wuščy? Šdžeha je ho tón ujerjad wšal? Wón paš džěše f nim: To je njepščežel cžinik.“

„Ach haj, tak je“, džěše nan, a wonaj žrudnaj na hwoje džěšo džěščaj. Wětore měžozj wóždžiču starščeje přėnju žu hwoješo džěšča šoždžichajščaj. Wěšče to hmyercz hwojna ža, w tořejž ho njehańbitočz a woinajnočz, lešnojčz a hřupočz meščejše. Džěčo kžajejše, hačz runje starščeje jo prawejščaj, jo by wěnoščz prajiti, a jenu hlinibjajtaj, jo njebudže hpaštane, dbyž ho hwojeje njeprawdy wuštaje. Žako wšchjfo žačze ničjo wjozy njepomobajše, bu džěčo hñědne a šabatte na semju teptajše. Něšto ho tež nan rošhñedna a džěčo žalosnje nabi. Žako pšchi hebi myšlešče, so je doščz, jo hylčaje bóle nabi. Wodarimo macz ptačojo jeho prawšejše, podarmo džěčo hama f porokom ne wocmajaj žaločejo na hwoješo cžywilowarja pošlaba. Štónčenje nan šasta, žyle mučny na štólz padny, ruzy pšchob wobličjo wotkži a štonajše: „Nabičžo mornowe hyna hačz njeporadžebno.“ Macz paš mješčjo po bibliju džěšče a wocžini Mateja 13. staw a džěšče: „Chžemoj ho našč tekst woprajščež, hačz hřy prawje cžinik. Šlej, tak tam dale rěta:“

„Duž džachu cži wotročyž f njemu: Chžejš dha ty, jo bychmy tam šchli a jón wupřěti? Wón džěšče: Nj, jo njeblyščje něbže pšchěnu šobu wutorajši, hřy njberjad wupřěčeže.“

Tak tež bē. Džěčo bu hwojemu nanej hrome. Šbyž jeho kročel hylčejše, ho nastróža a šřhowa. Šólz wotčejše a bu mtožentz. Njebē žadyn njebocžint, ale tež žadyn pčnuščyš. Wón něščjo prawe nowumy a bē šřmanj w hwojim powolanju. Wščal móžemoj do žyła špotojom byč, hebi starščeje prajejščaj. Ale wějo kak žyle hynak hmož hebi tola daloj džěč, jako teby hwojemu džěščju knihu f wobrašim pšchibotowachmoj.

Dha pščinbže šrudny džěš. Šyyna f krawanej šłowu a

je šłamanym šławami dom pšchinjčechu. Š wofa bē padnyš a ho po jeni wotš. Ščak f ranjenjomaj ščěže a starščeje wóždžičaj, jo je hynowe ložo hmyercz ložo.

Wědaje paš to pomake mreče. Nan a macz pšchi ložu hebzščaj, hladajščaj a trošřotowajščaj hwoje džěčo a ptačajščaj jo f milej rufu do wole njebješte Wóžza domječe. A hřy ho wješčz ba. Wón pšchymřil hwoje žiwjenje a fačejše ho hwojech šławnych a potajnych hřěčow, da hwojatemu Dučej šłakowacz w hwojeje wutrobje a bu šřmėrom to Wohj.

Alle drubhy njepřotowajšo na nješo pščinbže a potom hwojomaj starščinmaj štořejše: Ach, džehobla dbyž tu čžěšo cžetřičz, džehobla njeje mi Wóh tón knjes krótk fonz wobradžit?

„To čžu tebi prajič?“ wotmolwi macz, džěšče po bibliju a wocžinimřiči Mateja 13. staw cžitajše: „W čžohu žnjow čžu ja f žnjeham prajič: Wuběračje najpřejbe tón njerjad a hylčejše jón do walčow, so by ho špail.“ Macz hřiwaju knihu fačžini a na hwoješo hřyna pošlaba. Ža čžu jo rad cžetřičz, so by ho njerjad ne mui špail, tón čžicho wotmolwi.

Štónčenje wumogjenje pščinbže. Žako bē wudžchaj, macz praji: „Něšto čžemoj fonz našchego teksta cžitaj. Wón je drje krótk kaž žiwjenje naju hyna, ale cžim rješčij.“ A pšchinjeje bibliju a wotkži jo na hmyercz ložo. Nan a macz ho postlajnyščaj, a macz cžitajše: „Alle tu pšchěnu šřymadžęe mi do mojeje bróžnje.“

Křiwilj wobaj wotmjelnyščaj. Potom nan bibliju f hebi ščahny a džěšaje: Šbóžnit je šam tekst wutkabowal. Wpřelbnja štucžča jeho wutkabowanja njch je fonz. A wón cžitajše:

„Teby budža ho prawi hřěčičz jako šłonzo w hwoješo Wóžza kralestwo. Šchžž ma wuščy f hylčěnjju, tón pošluchaj!“

F. Kapter, f.

Čaš.

Želi žiwjenje lubnješ, dha čšaš njerosbrojeje, pšchetož f čšašo žiwjenje wobliče. Rač wjele wjozy čšaš, hačz je trěbne, njerosbrojomy je šřanjom, pšchego šabwajmo, jo šřyž liščta žanje šokofšči njepopadnje. Šbyž je čšaš mjelje wšřěmni šłabami to najdrohotnišče, dha je šabwajmo čžoha najšřobče pšchěčžinjestřow; pšchetož šřubnyjen čšaš ženje šabo njenamatašča, a šchžž „čšaša doščz“ mjenujejš, rěta pšchetołmacžene „pšchemako čšaša“. Duž dha šabe šławojmy a džěšajmy, a to te džěla, tořez hř našč nadawot, dha wjozy šžžčamj a wščo šćje wuwjebjemj.

F.

Wščelake f bliska a f daloka.

— Šakřta krajna hynoda je ho 8. t. m. w Drajžžanach ščchta. Wot hejma wuradženy dohřodny šatož ho pšchja. Dale jednaješe ho wo nowym šchullim šatonju, ja tořez je teho zunja hejm hwoje myšle wylčynoščz šjewit, na tořez měšo ho džwacz pšchi šestajenu nowego šatonja.

— Přjedawiči dwóřki předat Štódker je w Wozenje wumřjel. Wón bēšče rošhřudženy wjozowat fa šchěfčejžimštu žyřcej pšchěčžwo powrčšchenu myškam šojabdemokratijeje šřony. Wón je došče lěta hřobužaw hřěžřoritoweho hejma byl. Wón je tež junčřob w Wufegach na mišionistim hwojedženju předomwat a je jeho wóžne předomowanje wěščje hylčaje tešdomniščim poščucharjam w džakownym wopomnjčju.

— Wulka woda je tamny tydženi na wjele měšnach wulku ščřłobu načinila. W Drajžžanach bēšče našimšim Augurštomwjojt wójt w šřoščje, tak jo dbyřčelje ho pšchěččob pšchě njón šatorječ.

— Na kupje žawa je ho žyła wječ do hřubiny hřypnyta. Wšot 453 wobudylerojwo ho jenož něbže 40 wulřhwa.

Sy-li spówał,
Pílnje dólal,
Strowja éo
Swóbnaj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój mócnj
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérnj
Čerstwood da.

Nječ ty spówał,
Swérno dólal;
Wšedno dny;
Děal pak swjaty
Dušl daty,
Wotpođal ty.

Z njehos mana,
Nječ čl khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Klič Bóh poda,
Wokřow čel!

F.

Šserbske njedzělske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerzj knižičičičejenj w Wudychinje a je tam ja ščtwórčlětnu přehedplatu 40 np. došćaj

Čkomihj.

Lut. 18, 31—43.

„Hlaj, my džemy horje do Jerusalema“, tak hłychimj wšči spoczattu póštneho čjaša. Tole hłowo je taf-rjez napřimjo wyłče teho čjaša a Šbóžnik nam praji, ščto budže nam tón čjaš přédowacj; wón podawa nam přehlad „a wščitto budže dołonjane, ščtož pišane je wščes profetow wo čłowistim hynu.“ Tu mamy wulke póštnje přédowanje našeho knješa a Šbóžnika.

Wšćitne přédowanje Křyštusa hłowe.

1. Ščto je jeho wopřichjezje?

2. Ščak narownjemj jo srojmijc?

1. To přédowanje ma najprjedy sawod: „hlaj, my džemy horje do Jerusalema“. Wón čže s tym prajicj: „Wjy džemy wažnemu podawkej w Jerusaleme napřehčewio.“ Woprandžity telst přédowanja je: „wščitto budže dołonjane.“ To je, ščtož je wščes profetow pišane. A wón wukóži, tajke čzertjenja na njeho čzajaju — jeho čzawile, jeho hčizjowanje, a to přédowanje wuklinceža do teho rjaneho šćončjenja: „a na tšejzi džerj wón šašo stanje.“ Wščes čzertjenje do krafnosče, to je wopřichjezje póštneho přédowanja, kotřej je Šbóžnik hebi a hwojim wučobnikam džerčak. Wščetož wščitte póštnje přédowanja, kotřej budžemy šašo hłychimj, hjo jenotliwje wukładowanja hłowneho póštneho přédowanja Křyštusa šameho. Wóž jebnore ho to póštnje přédowanje šba, tak potajne je wone tym wučobnikam a tež mnohim hčehčezijanam džeršba hčičče. To

njeje kóždy křóčj wina přédarja, so ho přédowanje njefrosymji; hano čzi wučobnizy, hčiz tola Žeslusa Lubowachu, jemu njefrosymiču. Ale ščto běšče teho wina? To běšče w jich myšlach, kotřej hebi čzi wučobnizy wo Křyštusu a jeho šćutku čzinjachu, myšle, tajkež taj wučobnizaj na puežu do Šmauša wuprajichčaj: „my ho nadžijachmy, so budže wón Šraela wumóž“. Tajke wopacžne myšle, kotřej moni hebi wo hwojim šaklepenju čzinjachu, šadžewachu srojmjenju póštneho přédowanja. Žačo wón rjekny: „hlaj, my džemy horje do Jerusalema“, ho jich woczi hwečzachu, woni wibža w duchu jeho trónowanstwi čzaj do Jerusalema. Něšto ho nadžachu, so budža hečječj móž na tyh 12 čzestnyh trónach, wo kotředžj běšče ho jim džalo. Ščtož pať tón knjes rěčji wo wužšewčenju a hanjenju, je jim njefrosymliwje. Woni hebi myšla, to wón w šćhirunanjach rěčji. Wjy ho wučobnikam džiwamy, ale prafchejmj ho: srojmijc my prawje to póštnje přédowanje knjesowe? Ščiko hčehčezijanow čzita w bibliji a ju njefrosymja! Woni maja, kaž praja, hami hwoje myšle. Wněšto teho, so bychu něšto winu w hwojich wopacžnyh myšlach pýtali, woni bibliji winu dawaja a ju njefrosymliwje kniži njemjaja. Tak čzita a hłychi jich wjele póštnje přédowanje, ale woni dale njepřichidnu, hacz č čłowistemu hobucžewju a hnanu č hyslam hobuzelnosče s jeho bolosčejem. Wjele hčehčezijanow wjazy wo Křyštusowym čzertjenju nierolymji, hacz so hnanu na hšorolozu praja: „nalch knjes Žeslůš Křyštus je hčičče wjele wjazy čzertpieč dyrbjal.“ Na to pať, so je to najwažnišče, so trje-

banu wujednanje swojich hredow, so mamu wczeneho wpsichkeho meschnika, hebi njemyhla. Njesejmy hmanu tez sabslepjeni, so to predwamanje njesrosymimy? Duž praščejmy ho:

2. Kat so predwamanje srosymicz namušnjemu? To wnutrjnemy pšdes wuhopenje slepeho pšči puču. Wón heđi pšči puču a proby. Sduž wón hsoni, so Jezus a jeho wuczobniky nimo cšahnu, sawola wón je swojeho hubjenstwa: „Jesu, ty byno Dawitowu, hmit ho nade mnu!“ A Jezus, kotrz na niteho njelabudže, ho prašca: „Ščo dha džešč, so bych tebi cžini!“ a wón wotmowi: „Anježe, so bych sašo widžil“. Zato je wón to wufnat, Jezus to wulle słowo wurjeknje: „Budž sašo widžazy, twoja wera je cje wustrowita“ a hnydom ba sašo widžazy. Zole wuhopenje byrbi nam pščirunanje byč, kat Jezus wuhoya wot duchowneje slepoteče a kat wón našč potajnikwo swojeho cžerpjenja a wumrjecza srosymicz wuczji. Kdždy cšlowjel je slepy proščet pšči puču. Tam heđza ludžo a cšakaja, hač ibože nimo njedže a jim žabany dar do křina položi; wóni heđza a prošca nimo-škudžazyč wo nekotre sbožowne hodžjny, prošca wo hwětne wjehele a wobšedženjstwo. Ale duchowne wočito je samtjnene. Nimo dže cšah tyč wuczobnikow. Wóni to hřlycha a ho wobhonjuja, ščo by to bylo. Duž pščipowjedaja jim, so Jezus nimo dže. To je cšah džeči Wožich — cšah zyrtywje pšdes tutón hwět, kiz ho hřlydžez dana. Ze rjane Wože hřlyžy, jeje wozne hwědženja, rjane hřerluschje, pščezgo nowe žiwjenjste mozy, nadžjta, s kotrež hřelčezjzenjo pšči rowad hřea — to je tón cšah. Ščotž potom heđzi a proby, ščotž hřwoju hřudobu a slepoteč cžuje, ščotž wě, so wón hebi ham pomhač njemodž, tón da hebi wot wuczobnikow Jezusowych projicz, ščotž jich widžazyč cžini, ščotž mōže pomhač. To predwamanje na hřwjatym mēščje pščipowjeda: „Jezus Kazarenitli nimo dže.“ W słownje a sakramentomaj Šbōžnik dženja hiščake pšdes jemju dže, dokež je hřlubi: „hłaj, ja hřm pola wašč wščitke dny hač do stōncženja hwěta.“ Duž woiwój jeho, kiz hřy ty hřudu a hubjenu bjes njeho: „Jesu, ty byno Dawitowu, hmit ho nade mnu!“ Zaf prošč, hduž ty cžitajš w hřwjatym pišnje! Wějo hduž nēchtō ja Jezusa ho roščudži, ho hřsto stawa, kaž ho nam tež w twn tečenju powjedo, so jeho hřwarjadu, so by mjelczal. To pščindu cži stari pščezjeljo, koliz džeđza wutrobu pšči hebi w radže šđerzejč. Ale cžin, kaž tón slepy, so ty cžim bole wolašč: „ty byno Dawitowu, hmit ho nade mnu!“ Wustwō je swojice hřowanki na hwětlo a wufnaj jemu wšču hřwoju slepoteč, wustroz jemu hřwoju hřwostownu nusu: „Anježe, so bych sašo widžil“, so bych ham hebe widžil we swojiej hřejdnej winje a tebe widžil jako swojeho wumoznikta, pola kotrehož ja wodace namaakam a mōž hřechi pščewinycz. Zaf srosymisch ty pōstne predwamanje hřhryšćowe. Ščotž tal proby, k temu rjeknje Šbōžnik: „budž sašo widžazy!“ A hnydom widěščje wón sašo. Tōn přeni, kotrehož widěščje, bēščje Jezus. Pšched wozjomaj sahojeneho w wščem hwěče niteho rjēšči njebēščje hač Jezus, kiz bēščje jeho wuhojil. Ščotž je w pōstnej wěrije Jezusa wohladal jako swojeho Šbōžnika, kiz je jeho hřjednal pšdes hřwōj hřwjaty wopor na hřčjžju, jemu wočito wotemiriz, so žiwjenje a wumrjecze w druhim hwětlo wohlada, tōn to wulle słowo we wutrobie sačujawa: „ta ščtrafa leži na nim, so byčmy my mēr mēli a pšdes jeho rany hřmy sahojeni.“ Pšhujumy ho na tym hřepym, hač hřmy widžazy. Wo nim rjaji

ho: „wōn džeščje sa Jezusom.“ Wōn tež k nam rjeknje: „hłaj, my džemy horje do Jerusalema“, my džemy tež k nim cžahnyč. Tōn puč jeho wuczobnikow dže wščaf pšdes cžerpjenja tuteho cšaha do krašnjeje hřjedža pšdes hanjenje a wuřmēščenje tuteho hwěta. Wōn pač je nam prjedy ščoł a my na kōnju jeho pučza to krašne jutrowne hřōncžto wohladamy. Pučowat do do přēka, hduž tež hřōncžto pali, hduž wōn wě, so je na prawym puču a so ke krašnemu wotrytnjenemu kōnjej dōdžje. Na našč na kōnju najšeho pučza, hduž tež pšdes horjo dže, cšaka horjesteče a wēščna trōna. Našč puč dže pšdes hřčjž le trōnowanju. Šbōžnik džyl nam dač roščwētlenej woczji, so byčmy pščezgo lepe pōsnali hřčjž w hwětke, hwětlo w hřčjžju, potom hwēt w hwětke hřčjža a stōncžnje njebješa w hwětke hřčjža. Hamjen.

Pomoz sa duchownu slepoteč.

(Cul. 18, 35 — 38.)

Pōjče, hřepi, pōjče rucje,
Sawēto hwěta nimo dže!
Wpōwščezje te hřejšne puče,
So wo sašo widžičje.
Haj, njech wščjžy wōkaju:
Jesu, hmit ho nade mnu!
W kōždej jeho hwětkej pšhry
Pomoz je we wāščej nuy.

D buž hřwatnje džeče k njemu
S roščakom a we wērije;
Wuščrozke wšču nusu jemu,
Wuščabžazu i cžemnočje.
Wōa wam woczji wotemiri,
Cžemnu dušču roščwētči,
Wamnože wašč i hredow pōba,
So wam hřhadža Woža hřnada.

Ščotž dže k njemu, wobšbožnje
Dušču i jeho saščjžbu,
So ho Wože džečjo cžuje
W swojim lubym Šbōžniku,
Pod kotrymž wōn živy je
W draščje jeho prawdoščje.
Zaf so w nowym hwětke hřodži,
Wēry cžerime ploby hřodži.

Wi tež, Jesu, sahoj huadnje
Woju slepoteč, hřudobu!
Wč, ja proščet cšafam žabnje,
Ššam hej pomhač njemōžu.
Spōšč, so i hřčjža twojeho
Dojtanje mi pomoz ho,
So moħl w twojim hwětke hřodžic,
Jeno k tebi dušču wōdžic!

K. A. Fiedler.

Dweju džeščejow hřkrotloščej a dowēra na Boha.

We Wuherskej hřpłěščje njedaloto mēšta hřuda wudowa na wšy. Zale žona bēščje hřero, a dokež w domje drjewo pōbračawaščje, wona hřwojeju hōžow se hanjenje wōn do teřow pōhja. Wot tejele hōžezow bēščje starčji nimale dwanace, tōn bruhji halle wōšem lēt stary.

„Zato wonaj se swojimi hanjemi pola zyrkujze nimo pschindze-
schtaj, mlóbschi rjetny: „Zanko, mi tak dźwornje na myški leži.
Mi je, kaž dźwobžo naju nekafje nještoje pobeščę. Dźimoi naj-
prjedy do zyrkujze.“ Staršchi wotmolwi: „Za hym tež ja to. Mi
šu ho tute nóz tež spoběžnne wěžy dźale; ja pať niččo jašnje
wjazy njewěm, jeno šo hravajach.“

Wonaj po tajkim swoje hanje pschew zyrkwinyimi durjemi stejo
wostajšichaj, dźeščichaj nuds a modleščichaj ho. Potom dale jědže-
schtaj a běščichaj prawje dobreje myšle, runjež dych a dych hřuboko
do hneša padžešchaj, a hřuboko drjewo tež na doščę namakajschaj.
A jako běščichaj hřizom na tym, je na hanje škajčę a twjerdže swja-
sacę, bha našdala dweju wjelkow wuhladajschaj, kotraž šo rynu
čharu jimaž bješčichaj. Jimaž wučęšchaj, bę njemóžno; šchtom,
na kotryž budjšichaj jalščęz mořfaj, žabnu w blisjšichaj njebę, pschę-
tož kolowoko bęche jeno lečżina, a išto budjšiche jimaž tež naj-
wyschichaj šchtom pombat? Wjelkaj budjšichaj pschi nim strážowatoj,
a wonaj dychajoj šahłóbnęz.

Šchto wonaj tjeħobla w tutej nusy čžinitaj? Tón staršchi,
roschubđeny hólz, swojeho mateho bratra je hanjemi wudžęje, smjeta
w šhwatolčęzi tak wjele drjewo na njeho, kaž wón jamaže, a jemu
pschínwota: „Młob hi, ale ho njehišbi! Za mam hřubolščę!“ —
„Ach, mój Wžojo“, tón maty rjetny, hdy bychmój žo žiwjenje
pschíšchaj, by naju dobra mačę i rudženjom wumrjela!“

Tón wjetščij hólz pať šo je hęferu do wobory stupi, a jako tón
jedyn wjeľ, kiž bę i wjetščej šapalitoščę do prjedy bęžal, pschindže,
wón jeho tať móžno do tyła rubny, šo ho hnydom na semju wati
W tymle wotkonitu jeho tón drubi wjeľ ja ramjo hřabnje a jeho
č i femi čžijnje. Žow wón něto tu rubježne swęro je styschnym
ščrachom i wobnėj rumojaj ja řel pschijnęti a baloto wotewrjenu
šhlamu wot šo džeřę, tola bęš wotanja, šo njedy žiwjenje swo-
jeho bratra do stracha pschijnęč. Žeho pať w jeho šhowanju nje-
wopřimaj štýľ šoja. Wón hanje a drjewo je hębe čžijnje, na
semju pabnjenu hęferu hřabnje a wjeľka někotre rařy na šřibjet dęri.
Tón ho něto pschęčżno nówemu njepščęrelej wobročęi a budjšiche
jeho bęš dweľta rostorčak, njebudjšiche-řt šo tón drubi rchje po-
ščęnyř i hęferu wjeľkej do hřowy řarubny.

Tak bęščichaj potajkim dwaj řtabaj hólzaj i Wožej pomozu a
swojej hřubolščęzi i řnjeřomaj dweju hřowewju rubježneju swęre-
čżow, pschi tym řamaž žaneje řrašęneje rany njedostawjeři. Špo-
dźiwonaj wonaj něto na šo hlabaščaj, potom na swęrečęzi, i wo-
twęrenjnymaj šhlanomaj morweje na femi ležajej, a dźiwajschaj šo
nad tymi řrašęnymimi a móžnymi řubami, kotrež budjšichu jeju ros-
torčacz woľe. Potom šo wonaj polaknyhichaj a modleščichaj; a
jako bęščichaj šo Wořu ja swoje řpobłżnne wumožnje dźawatowaj,
wonaj je swojimi drjewom a i tymaj morjenymaj wjelkomaj na
hanjach wysřizny domoj pschindžęschaj.

F.

Řlajče, my dźemy horje do Jerusalema.

(Řtwant.)

Tón ľuby, řwiaty wěřny čřař
Na Wolgatha řař wabi nař.
Duž tež šo na puč podobajmy,
Šo řnjejei prawje řđatni řmy.

A na tajki řhóđ wřchubđom něť
Še wčřišřich řřrowno žyř řwěť,
Řiž řřhřita řřrawnje ľubuja,
Ššo pokutnje řař ľubuja.

Na Wolgathowym řchřžu šo
Řam řewi Wože řehnjatko,
Dla naščich řřčřow řřawene,
Do řmjerčęze řa nař podate.

To móžnje čęhņje, nawabi
ľub bljšichaj řař tež daloki,
Ššo ničto njeba wotřęrečę,
Na Wolgatha čęze pschřřhadžęč.

Surij Wrořł.

Šswęrnolščę řač do řmjerčęze.

Ruřki řemjan řarohřaw pschjębđe mjerčęłojty řymny wjeřęor
mřęřaza dęzembra je swojei manžjělšce, swojei maķej dźowęčięřu
Řelenu a swojimi řwęrnym řřizobnitom Řęřrom pschew řeničżki
hočęenz męřćakja řobřura, kotrež na ruřto-pólřřch mjeřak leži.
Řucřowarjo w čęřřčich, njepřępřch hanjach, wot řchřřri řoni čęhņjenęch,
řędžach. Woni šo wot blęřřęcho pučřowanja w řřawomřętej a
Řalřkej domoj wudžęchaj. Dweľč bęche řarohřaw čřař, ja jeho
pschębřęřt we wřřřakru pošlajeny, řřizom dawno pschęřęřčak, a wjedro
dęri wote dnja pschęgo njelubowřęde počża byč, bęche jeho řeničżke
požabnjene, šo by i najwjeřęčej řpęđńnořću do ľubeje dominy pschi-
řchol. Řořchowy řřornat postillonu, doľke řřwiy a wopřęche řoni,
řaj řame řořřy na řanjach bęču wot mřřba a řymny wřřę bęle.
Řame mřwłęče wot wřřřřřch řoni řřupach, kotrež buchu rynu
wopřřčahane a řačřmowajachu řwěřto ľatarnje, kotruž hočęenzarřki
wotročęř w ruřy řęřęřelęče. Hočęenzarř pať, kotruž bę, pschi durjach
řtejo, pučřowarjom powital, wopřęř řabželę, šo řo řnadny řņęš
njedy dęňřa i nowa na drohu podat.

„Za to tež njedyč čžiniť“, wotmolwi řemjan, „řdy byč jenož
na moju wobřbu řřabat dźimacę; ale ja dęřřba řřwatacz, šo řať
ručę řač móžno domoj pschindu, a my dęřřimny řřčęřę dęňřa
i najmjeřęčę řač do bljšichę řřajęe řočęč.“

„Wóna je pschęš 30 wjerřtom (něřđę 9 řobđim) wot nař
baloko“, rjetny hočęenzarř, „a moji řņęřa, wy dęřřęče na wlašćim
pučřu pschęš řotwřřči ľęř. řam je čęř jara řubjena a řmęř
němo ľuboko. Ř wřřřębnim čřaju ho tež pomjeda, šo řłóne
wjeľki w mnořotnyč řřabřach w ľęřu wotoko hanjeja. ře-ři šo čęze
řnadny řņęš na moju řadu pošřřčacz.“ —

„Dm, ja šo pschew wjeľkami njeboju“, wotmolwi jemu řemjan;
„řaj, řdy bychmój w řeburaru abo w męřřu byři, ale řęnje řřčęřę
njeyřřym řřřřčak, šo řu wone w řapočřakřu řřmny řanje nadpabnyře.
Wobřřarajęe nam jenož řřwatnje řchřřri dobre řonje, řņęš hočęenzarř-
řarjo. Řņęnje je we wopřřčim řobđinac. ře-ři šo řaře doľęř wot-
řęđęmy a čřař njemóđžimny, móžemy w dęřęřčich řobđinac w bljš-
řej řřajęi byč.“

„Za řřm swoju winowatořę čžiniť“, wotmolwi hočęenzarř
mjerřazb, „a řřadnego řņęřa warnowal, ja řo řoju, šo budžęče
řo řobđřřčcho wlašęho wobřřmřņęnja řač.“ Wón šo ř swojemu
wotročęřej wotročęři a řawořa: „Řřřřawřcho, pschjęwjeđ řřęřęje řchřřri
řonje!“ řřotom pať wón ř pučřowarjam praji: „Wočęřęřa řřadni
řņęřa něřřčo čřopřęho wupřęč? řa řębi myřřni, šo řudže to řa
wař na dořřim pučřu pschę řřmy najľęřęři řęřč.“

Hočęenzarřowiy namjet řo řemjaney řęje řřodobajęęe. Wón
dwe řčřřęřny řoręęo wina ja řębe a řa řřowju manžjělřtu, a runje
řať dwe řa řřizobnitka řřaja, kotruž do wulřęho řřčřelęho řožuchu
řawaleny řęřřtu pola řobřončża řędželęje a dęřřęřęje po řajřim
najmjeřęčřu řřmy řņęřčęř. Nowe řonje buchu řa řřřři čřař do řoni
pschęřęhņene. řpostillon i řřčřubom řapřřřta. Wřřřcho bęche do wot-
pučřowanju řotowe. Hočęenzarř męřu řęřřřmřřřči pschęřęčę řbo-
žonne pučřowanje, a řa řanje i řřřřřřřřřřřř řmęřćakřa řędžęřu.

Řņęjni řarohřawowa řawali řo twjerdžęř do řwojeho řožęřa

a wja matu Helenu, jo su njeby tak lyma pschimoła, na swój kfin. Potom wona ho strachowu preji: „Dženka je tola furowa lyma a hrošna nóz ja pučovanje.“

Sejny mandželski wotmolni: „Gdyb budze měpaczł seřhobžany, budze našaja jěba zyle rjana. A je-li to tež njeby było, luba Khatinka, lha pomyl, jo ho Ružowta kuř kněha bla njegmē přichajara boječ.“

„Ach, ja ho njeboju“, rjetny Khatinka, „ja ho runje na wjebehu, jo přichyžy dale do přěda pschidnjemy, a jo ho f tyžbe mylu, kotruž přichyžěžemy, našej domijuje a našim ludym džěžom bōle pschibljnjemy.“

Zarofław wotmjelca. Droha runje přiches daloke, šćerofe bahnjichězo wjedžijše. Wětr hrošnje wokoło banjow wujejše a pučovarjom do wobličež hnež wujejše, kotruž přichyžo huřčijše f njehěže dele pabažeje. Esanjenje latarnje přiches hnečowe mjecelce f wobemaj bokomaj hanjow na drohu hwoje šćerjaze hwětko sečelcu. Zena šćhwōdrěž-hōdžina ho ja druhej miny. Čězme mrōčelce bēchu jo rozčahnyje a měpaczł hnečelce jašnje na bētn hnečowu runim. Něto bahnjichězo šady pučovarjom leželce. Na wobemaj bokomaj drohi tu a tam šćytnomy stejaču. To bēšje snamjo, jo ho fanje rozlōwfenm ležej blišajču. Čěytnomy ho přichyžo huřčijšo potajowachu, hačž sčōnčnje pučovarjo do čjorneho lēha pschijōdžechu.

„Pochluchaj, šćto bē to?“ jawoła hrijeni, jato ho f daloka dothe žakōlōsaje ruče hšyčelčy da a potom f dobom wotmjelca.

„To šu wjelki“, wotmolni Zarofław, „lymne wjebro jim mēra njewotnaji.“

„Džōm šašo je hšyčju“, hrijeni je strachom rjetny, „a kaž ho ša, wjele bēže, dylji přejdu.“

„Pětrje“, jawoła Zarofław, „pošōn konje a jēžł tak šćwatnje hačž jeno mōžno. Wjy dyrēbimj ho pořčōwōwacž, jo byčnyj wjelkam wučelki.“

„Do přěda, do přěda“, Pětr na postillona šašćelca, „ja ho boju, jo nař wjelki wēčje dořčahnu.“

„Kak to?“ ho semjari f njemērom woprašca.

„Stabo wjeflow je wulle“, wotmolni hšyžōbnik, „wone šu nař wučuchale, f najmjenjšca šu wone we wjele wjetičej blišōlčji, dylji přchēd nekōtrymj minutamj. Džōm šašo žakōlōnje šarjaj, wone šu lēdma hšyčelce šćhwōdrěž hōdžiny wot nař šdalone.“

„Šćto dyrēbimj šapōčelčy?“ woprašca ho starōčšijwje Zarofław. „Wjy dyrēbich jato šćurclandij najlěpje wjedželč, tak mamy ho přchēd tutnymj šćwōdčejemj wobōracž, přchētož w šćurclandsej je tola wot zyleje Rušteje najwjažy wjelkow.“

„Naš jo přejby wo nje njestaramy“, rjetny Pětr, „doniž jo do nař njedabja. Wjelki šu bēwat bošjane a šćurche. Esnōdž je hwētko našćichy latarnjom a našč napořlad roščyeri. Wščak mamy tež hšyčelce jenož jenu hōdžinu jēč, potom šimj w bližičej hāziji derje šćlowani. Tola jenu robu čju wam dacž. Wučahajčelce kule f pistolow a natyřajčelce je f wjetičymj šćerōwōwymj kulkami. Se-li jo f wjelkami w hromadu trjedimy, je přichyžo lēpje, wjetičju lečbu f nič šćurcland, hačž jenož jenožo abo dwēju šašćelč.“

„Ach nano“, jawoła Helena, jato Zarofław pistole f šašćelca wučelce, „šćto dylčelč ty činilč?“

„Moje lube džězo“, praji nan, „ja činju, šćtož jamožu, a šćtož je moja pschibljnjuchōwōč a winowatošć. Wščo dalšaje dyrēi Wěth luby knjes ja nař činilč. Č zyla ho přchēd tutnymj wjelkami njestřebamj tak šćurčōwōwacž. Walle w poklebnitč šymfisch mēžōwōch, hdyž jo dotho hōdow mrēli, šu wone šćurčine. Zeli budja dženkā na nař nabyd činilč, budze nař tōn Wōh je wjēdaje wubj wumōž, kotruž je Daniela w lawjazej jamje šććitowal a nobarnowal.“

„Wone hōžom pschidnu, knježe“, šašćelca hšyžōbnik. Zarofław do lēha pohłaba. Na prawom boku, nēbže dwē jēč kroczel wot njeho, čjērjēčelce přiches tekl jēžera buřa hromaba. Postillon je wšćej mozu do toni prařařelce, jo fanje jenož tak ležajču. Něto wjele lēš wopuřčelčijōwōči po drōhy ja pučovarjemj hanjajču. Wone wjažy njerjajca, ale šćčōwōwacu tež roščōbjene pšy. Postillon f hšyčubom do wustajch toni bijelce, kotrež hame. hwojich kwe-lacnjuch njepřchēcelow čjuznjōwōči, wščy mozy napinacu, jo byčny jim wučelce. Tola fanje, kotrež dyrēbjaju přiches hnež wleč, bēchu čjēlce, mjēs tym jo bēchu wjelki bje wšćeho wobčēženja.

„Mēnišć, luby mužo, jo nam tu šćady brošy?“ prařelce ho hšyžōbnije knjeni.

„Na njemēn“, wotmolni jejny mandželski. „Kaž ho ša, ho wjelki do nař dacž wōdžebōw, ale wone šu tola dylwje a hōbōne. Najprēdaje mamy ho wobōhich toni bla boječ.“

„Wščidnu wone blize?“

„Něčto malo“, rjetny Zarofław, „ale wone tola žanu wullu hšwatniwošč njepotajōwa. Zeli jo byčny čylye, byčny ja nētotre minuty w našej blišōlčji može bēč.“

Esanje mjēs tym tak ruče hōžō, mōžno jo hnež do přěda lečajču. Pětr wōčelč wot čjōbōw, kotrež ja banjemj čjērjēčelce, njewotwōbrōčji. Tež Zarofław ho je starōčšijwōščju ša nimi wōhlabowōwajše.

„Šu wāšče pistole natyřane?“ woprašca ho Pětr.

„Naj, wščitke, a to se šćerōwōwymj kulkami“, bēčelce knjewe wotmolwjenje.

„Ša šym dwē f kulkami a dwē se šćerōtom natyřat“, praji hšyžōbnik, „a tak dje hēmty ho f nimi mērič.“ Čjējōda bēčelce něto jenož hšyčelce dwōwacž kroczelow wot hanjow šdalone a wob-šelceje nēbže f dwē lēč wjelkow. Něto ho wone přichyžo bōle pschibljōwōwacu. Zich wōčji ho f kwe-lacnjuchōwōči želchaju, wone hōrož luby hšćčērjaju, a jalyž jim daloko f hšlamy wšćelce. Na wjetiččim čjējōdž bēhēč jim wjedželčel, šćur, hšlyny, šćery wjēl. Wone přichyžo bōle a bōle blize pschidnjēdu. Č dobom šćōčji přēdōwomy wjēl se žadlowomy šćčōwōwōwlnjemom na jehelo tonja. W hāmžnym wotomfimu pař jemu hšyžōbnik Pětr, kotruž bēčelce jehō šćajnje wobčēžōwōl a ho f šćenju šćotowal, kulu do hōwōy hšēl, tak fo ho šćerōwō mōrtwe do hnež waki.

(Přichčōbnije šćōwōženje.)

Wščelake f bliska a f daloka.

— Wšči šašćenjujō do pōšnice čōša hōpomōnamy f nowa na rjanu knižu kateja šarajca em. Urbana: Šćawina čjērpenja a pšćerčōhrijanja našćeho knjeja a Šbōžnjta Jeřom Kšyřta po hšwaj-tych 4 šćenitach. Šćipōčel nař wjebže we hšynach hšćelchōw do wōpomōnjenja hōrčeho čjērpenja našćeho Šbōžnjta a podbara wu-šćōbam hšwajaze natwarjenje. Knižu mōža lubi Šćerbjā přiches hwojich knjelow dušōwōnych hōwacž, kaž tež pola knjeja Šćmolerja w Wubhčōhjinje.

— Mjebōčijčji dwōrski přēdat Šćōter bu f wulkim wobdžē-šenjom a džēbrōwōm w Warklinje hšōwomy. Šćwōtawōnjōwēč mē-šćelce ho w mēčšćōhrijelč mišionisjel žyrlwi, w kotrež bēčelce do něšto jehō poklebnice dušōwōmō šćawowanja. Nēbže 100 dušōwōnych ho w mēčšćōhrijelč drōčelce wobdžēli. Njēšćōwōčny čōš hšwalce ho na pohrjebnjichězo, w kotrymž bēchu towarštwā džēlacjērom, kotrychž dušōwōny mōž bēčelce Šćōter.

— Nowe powjēlce pschitgōdžuju f Wōhšćelce a Wūznejc Šćalšćelce, jo se ho semjari f nowa šašćelca. Wōh čylye dacž, jo njehydujōwōčelce nowe semjerženja dalšice čjēlce domachpōnjanja pschitgōčelce.

Sy-li spěwat,
Pilinje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Cerstwoš da.

Njeh ty spěwat,
Swěrnje džětat
Wědně dny;
Dšej pak swjaty
Duši daty,
Wotpošć ty.

Z njebojs mana,
Njeh čí khmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěš čel!

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wudana ho šěđbu šobotu w Čsmolerčej knižicisćějejni w Wudyščinje a je tom ša šchwěrtičnu pschěplatu 40 up. dostać.

Invokavit.

Matth. 4. 1—11.

Pšči fastupjenju do póštneho čjaha rěčij scjenje t nam wo spytowanju Sbožnita. Čěbhoła je kšěsčějansta žurje tole scjenje na šapocjatk póštneho čjaha postajita? Wšěje tehoła, dokelž my žyše potajniwo kšizja, žalostnu křubotofej čěrpjenja Sbožnita frošmjeć njemóžemy, njebychu-li mozy čěmnošće šobuškwotowale. Š tym dopomina na šlowo knješowě: „Do je wošča ščtunda a móž čěmnošće.“ Dale pak je nam móžny trošćt dač čyžla, hbyž tež ša naš póštně čjazy ščhínđu, w kotrychž my nadběhowanja našlonimy. Trošćt je: „Ty nješby tón jenički, kotryž ma hič pšěš čěmne hódžiny spytowanja, wone šu tež pšichšite na twojeho Sbožnita“, ale čže nam tež šewic, tak móžemy tóže spytowanje šleho nješšěčěla pšchewinyč, kaž je tón knjes pšchewinyč, a čže nam pšchěbe wšchěm w pohladanju na jeho dobyče tu wšětočž dačž: „Muž prawny ša naš wozuje, Wóh jeho t bitwje wabi.“ Hbyž my tež wěmny, šo spytowanje na naš pšchidž, móžemy šebí tola prajič wě wšchěm spytowanju: „Wny mamy wyspšchěho mješčnita, kiž spytany je wě wšchitkim runje jako my, ale bješ hřěcha.“ — Š teho, šo wón je spytany, móže wón tež pomhačž tym, kotrijž spytani budža.

To je našč trošćt wě wšchěm spytowanju:

1. Wón je spytany wě wšchitkim;
2. Wón móže pomhačž tym, kiž spytowani budža.

1. Našče scjenje wopijuje nam trojake spytowanje teho knjesa w pušćinje kředža Jeruzalema a Žericha, móžne wojoowanje mješ řěřchtomaj kwěta a čěmnošće, wopijuje nadběhowanja štareho šleho nješšěčěla na knjesa krašnoweče, žalostnu bitwu, ale tež krašne dobyče teho knjesa a dospołne pobłženje spytowarja. Pšchěb žanpm čłowškim wóžkšom šo ta bitwa bila njeje, žane čłowške wučho je njeje kšyřchalo, šchtož je šc jednato, jeničkaj kwědkaj štaj njebješa a šemjo. Šchtož my wo tymle wulškim wojoowanju a dobyčju našlonimy, mamy jeničžy še rta teho knjesa šameho. Wón je šo pođžiščho šwojim wučobnitam šđěliti a šwjaty Duch je šo ša to štarak, šo čži wučobnizy jo šabpli nješba a šu nam to šawošajiti. Pšči šwědčějenju Žejušowom wo byčzu šleho nješšěčěla a wo žalostnej mozu spytowarja pšaczi, šchtož je Sbožnik t Nikodemušež něđdy prajit, jako tón w nožy t njemu pšchidž: „Wny rěčizmy wo tym, šchtož šny wšđěliti a kšyřcheli.“ A hbyž je tón knjes to prajit, kral wěrnoweče, dha je nam wěšte a wěrne, šo je šralestwo šleho a šo je štary šab, kiž žyly šwět šawjeđže, ružazy šaw, kiž wotošo šhobži a pyta, toho by pójrjel. Tón knjes bu tóžy spytany. Šajprjedy šlonimy, hby bu wón spytany. „Žebdom bu Žejuš wot Ducha do pušćiny wjeđženy, šo by wot čžerta spytowanj byl.“ Tole „šěđdom“ wřěčo potajuje na podawit, kiž je šo prjedy mēl — to běšče jeho kšěčěniža w Žordanje. Wšřy wo tym šta šo šle spytowanje. Še kšěčějenju pšěš Jana bu tón knjes ša šwoje powoňanje jako Wěšič šwječěny. Džiwne wězy šěđu šo šěđdom

wutrobu powjeŝnjeseŝ, to, wot czehož ŝo wŝedeho dobreho nadžljeseŝ a f cjemuž ŝwoje wukhowanje woŝmjeseŝ we wŝedech nufach.

Ty njedyrbiŝyŝ drubich bohom mečy. To je taf wjele: Dofeŝy ŝym ja ŝam Wobŝ, dyrbich ja mnje ŝameho ŝwoje žyŝe dowěrjenje ŝtoječy a na niŝeho drubeho. Šchtož na ŝubŝach potriebeŝach, teho ŝo nadžej wote mnje, pytaj jo pola mje. Šduž maŝy njebože a nufy tradoŝeŝ, džeřy ŝo fe mni. Za čhu cži dofečy dačy a fe wŝeje nufy pomhačy. Senož njedaj ŝwojeje wutrobje ŝo na niŝeho drubeho powjeŝnjeseŝ.

Mětrožyŝtuli mēni, ŝo ma Woha a wŝedeho dofečy, ŝduž ma pienjeŝy a ŝuba. Na to ho wěčeje ŝpuŝeŝe. Tajki ma tež jeneho Woha. Ale tōn mamōn rēka, kiž je najwŝeđnyŝiŝi pŝichōbŝy na ŝemi. Teho runja ma tež Woha, ŝchtož ŝo na to ŝpuŝeŝa, ŝo ma dobre darŝy, ŝbželanōeŝy, mudroŝečy, mōy, duŝa, ŝpŝečelŝtowo a doŝtojnoečy. Tola tajki praweho Woha nima. Tež ŝchtož čže pŝeŝe wjele dobyčy ŝtufu f hebi Woha ŝpōdobneho ŝeđničy a Wohu jeho miŝoŝeŝy ta-řeje wotkupiečy, jaŝo by wōn pŝeŝelupŝy byl, kiž ŝwoju hnadu darōo njedawa, tōn woprawōdŝe pŝichōbjitowo čini. Wōn ŝo Wohu njedowēri a ŝo jeho luŝoŝeje njeznađžija, ale tajfe pŝichi hebi ŝamym pyta. Zehorunja wŝichitŝy, ŝo w napŝečyžnōečyčadŝy tu a ta bēđaju a wŝchubže radu a pomōz pytajo, cži ŝwoje dowērjenje na nēđŝto drube hačy na woprawōdŝiteho Woha ŝtaju. Wōni f Wohu njebeža, ale wot njeho a pŝeđy nim cželaja a jenož na to myŝla, taf byduy pŝeŝe hebie ŝamych ŝwoju naležnōečy wot- byli a tola ŝo ja boŝabojajnych ludži džeřeli a dali džeřečy.

Měto lohŝy ŝroŝymich, ŝchto a ŝelto ta kaŝen žada, mjenujŝy žyŝu cžlowiŝtu wutrobu. Teho dia čže naž tōn ŝnjeŝy wot wŝedeho wotwōbročiečy, ŝchtož je f wona njeho, a f hebi cžadnyčy. Pŝe- tož wōn je to jenicže, wēčnje ŝubŝo. Wōn čže prajiečy: Šchtož ŝy priedy pola pŝwajatyh pytaf ale ŝo mamōweje a ŝewaf dowērit, teho wŝedeho ŝo nadžij wote mnje. Džeřy mje fa teho, kiž čže cži pomhačy a je wŝedem luŝkom tebe bohačy pobypōečy.

Tula wēra, ŝduž jo wutrobnje Wohu dowēriŝa, a jo wŝedeho dobreho, hnadu a ŝpōdobanja wot njeho nadžijeseŝ, njed je w ŝtufach abo cžepjenjad, w žiwjenju abo wumrečyju, w luŝoŝeji abo tyŝchnōečy, je woprawōdžite dopjeljenje priedje ŝajnje. Woprawiŝeŝy ŝo jaŝ, f wotŝaf drje tajfa wēra pŝichōbŝe? Wjeŝ dweŝa njeprŝichōbŝe f twōjich ŝtufow, ale jenož f Jeŝuŝa ŝhrystuŝta. ŝhrystuŝta dyrbich widžečy, taf w nim Wobŝ ŝwoju ŝmirnōečy tebi pŝeđy wōcži ŝtaju a poŝtieža bjeŝ twōjich ŝaŝtuzbow, a dyrbich f tajkeho wobwraŝa jeho hnadu wēru a dowěrjenje do wōbačaja wŝchitŝicŝy ŝwojich břeđow cžepdačy. Wēra dyrbi f ŝhrystuŝkōweje ŝwēd, ranow a wumrečyja wuŝhadžečy, w cžimž widžiečy, ŝo je Wobŝ tebi taf miŝy, ŝo tež ŝwoje ŝyna fa tebe da. Wobŝ tōn ŝnjeŝy čžyŝy mi hnadny a pŝich- ŝiŝenly byčy, ŝo ja jemu jaŝo pŝichŝiŝenly a hnuty budu, ŝo jemu wutrobnje dowēričy.

Kaž je tafe kaŝen najpriedniŝa, najwŝiŝeŝa, najlēpŝa, taf je tež jeho ŝtuf najpriedniŝi, najwŝiŝeŝi, najlēpŝi, f ŝotrehōž wŝchitŝe drube ŝtufki wuŝhadžeja.

Dha nēto maŝy, tajfa je prawa Woža ŝlužba, ŝotraž ŝo Wohu ŝpōdoba, ŝotraž tež pŝichitafa, mjenujžy, ŝo njehy wutroba žaneho drubeho troŝyta ani dowēri- enja wēđžata ŝtiba do njeho.

Bože ŝlowo.

(Zinzendorf.)

Štōb: Wŝchitŝicŝy wŝawŝow dŝetamarjo —.

Šnježe, twoje ŝlowo traŝne
Šdžeřy a ŝaŝowaj mi to;
Wēpŝe je hačy ŝwojŝtowo cžajne
A najwječije bohatŝtowo.

Nježmjeli to pŝačiečy wjazy,
Na cžōž wēru jaŝowam?
Njezōduž wo ŝwētnē ŝwēry,
Senož tōnle lubo mam.

Galleluja, haj a kamjeŝ!
Šnježe, teđžubaj na mnje tu,
Šo fe ŝtoŝam kaž na kamjeŝ
Na tu lubu biŝliju.

Špōžečy mi prawu žiwu wēru,
Tebi ŝhŝiečy wuŝlōblajnje,
Š nohomaj cži ŝydačy ŝwēru,
Kaž to Māria cžinjeseŝ.

Juri Wroŝf.

Šwērnōečy hačy do ŝnjeřečy.

(Štōnčjenje.)

„Wōbačaje mi toŝtu a doŝtu bōrniznu!“ pŝichōwōla Pētr ŝwo- jemu ŝnjeje.

„Bōrniznu?“ ŝo Zarōŝlaw woprawiŝa; „tu ju maŝy, tola ŝchto čžeŝy f njeje jaŝočečy?“

„Wjeŝki ŝo wot pŝichōwŝy (natury) truchŝe a boŝafne“, rjeŝny ŝlužōbnik, „a maja ŝtajnje hroŝu pŝeđe nēkaŝeje leŝeču abo woraŝa- woŝeču. Za čhu nēko fa bōrniznu bylny ŝi ŝwojačy a jemu dačy fa ŝanjiem wlečy. Wjeđe tym buđža jo wone boječy a taf f naj- mjeŝiŝa nēkotre minuty naŝala woŝtana.“

Pētr ŝo tež njebe myŝit. Wōn ŝi fa bōrniznu pŝichōwōja, w- cžijny jōn je ŝanjom a da jemu po ŝemi wlečy. Wjeŝki ŝo pŝeđe ŝijom, ŝotraž kaž ŝmij pŝeđe nimi jeđžeŝe, naŝtrōžicu a truch- pučŝa jaŝy ŝanjom woŝtachu. Ale to doŝho njetravaječy. Štōnčnje ŝo ŝdaječy, ŝo ŝu lečy wuŝlēđžite. Wōne nima bēđaju a runje kaž priedy, ŝo je ŝečyžowanjom na ŝanje dobywōachu.

„Wone buđža hnydom jaŝo pola naŝy“, ŝawōla Pētr, „a my dyrbimy jo naŝeho žiwjenja wobaračy. Šduž woŝan: „„Měto!““ dyrbiečy ŝhwatnje ŝlēčy a ja budu to ŝamo cžimčy.“

„Derje“, ŝnjeŝ rjeŝny. Helena bēđe mačjeŝnu ruŝu pŝeđi- nŝyfa a ju tweržečy džeřečy. Wōna do ŝwērneju mačjeŝneju wōčyŝtowo hlabadečy, kaž by wot tam mērowanje a pomōz wočafazy čžyŝta. Wōbōličy ŝajenje ŝtatini bē potne ŝtyŝnōečy; wōna bē bōle na ŝdžeřenje žiwjenja ŝwojeho džeŝeja hačy na hebie ŝamu ŝimŝelena a f horzymi modlitwami wo pomōz wŝeđehōmōžnego Woha proŝeječy.

„Měto!“ Pētr ŝhwatnje a wōŝieje ŝawōla. Zarōŝlaw a jeho ŝlužōbnik w tym ŝamym woŝomiku f piŝtolowym wuŝlēđžitaj. Wēre- ŝkōnne wjeŝki džimje ŝaruchy a jedny abo ŝchypri ŝo w trwi na ŝnehy walaču.

„Natyŝaječy hnydom f nowa!“ ŝawōla ŝlužōbnik; „je-li ŝo biŝečy to ŝwily taf dale traje, buđžemy wŝchitŝe naŝe piŝtole nuŝnje trებაčy.“

Wōnaj biŝečy nēkotre raŝy do ŝwēriŝečywo ŝlēŝitaj. Tola wjeŝki ŝo hižom pŝeđe piŝtolowym wuŝtanjom wjazy njebojachu. Wōne ŝo bōle a bōle f ŝanjam bližachu a je fe wŝečy boŝow wobdawōachu.

„Měto jenož biŝečy jedny bēđi wēm“, praj Pētr; „my dyr- bimy poŝtronaj jeneho ŝonja wōwērynečy a jeho wotehnačy. Wōbohe ŝtočo buđže wjeŝki taf doŝto wot naŝ wōdžeřečy, doniž je wot ničy wōŝtorhane a ježrane. Wjeŝ tym jaŝo truch pučŝa dale pŝichō- džemy.“ Wōn poŝillone pŝichitafa, poŝtronaj pŝedowoneho bōrnitafa pŝeherēnyčy. Poŝillone, ŝotraž wožajy ŝtrach ŝwēroŝe, hnydom pŝichōlnju dopjelni a wuŝtrōžane ŝtočo na prawy boŝ do lēŝa cžēreječy. Š wōtzym ŝečyžowanjom ŝo žyŝa cžerōdo wjeŝkow fa nim waf, ŝo bydu jeho doŝečahnyŝi.

„Wohu dżakowano“, fujeni Khatinka jawoła, něko hmy wo-
możeni.“

„Zeli-šo je to Woža wola, haj“, wotmolwi hśuzobnik, „tola
tutón pojój njebudže dołho trać, ja hśo boju, hśo wołki bóryh
jašo woźčaba.“

„Kať daloto dha mamy hiščeje hać? k bliźišej pójššej sta-
ziji?“ hśo Zarobław woprašča.

„Wofoto wol hođžiny“, rjeŕny Pětr, „ale swětičyńca budža ja
nami hać pišew wofoto měńtaczja hanjeć. Za jich hiščeje čas
žiwjenja nješjym tať dšujuje wiđžat. Pošćuchajce! nětko hśu konja
doćžabnyli!“

W hampnym wotomifu wjšeje lěš dšujuje žalotne rjehotanje
rješeje. Šćotž je hdy tajti rjebot hśyćhať, tón jón ženje wjaży
wjeľabudže. Něčo tať brońje njeľkimej, tať hśyći konja w hmyer-
nym wotrošce. Helenu a jemu mać hśma pišeběhny a wonej hśo
praćejećhjej: „hśto je to?“

„To je wobohi tót“, wotmolwi Zarobław, „fotrež nětko hśo
kruchow wostorhaja a spóžeraja.“

„Do přědta, do přědta, pošliłono, to wo našče žiwjenje
pójšće!“ Pětr jašo jawoła; „wołki tu bóryh jašo budža.“

Šćněš počča pišeho hśubdži a pućž pišeho hśubjećhji być.
A tti konje, fotrež hśu spóžene a wustate, njemožja tať lohto a
hśećhne časnoć, tať hśyćy. Na prawym boku hśo lěš bóle hśwě-
lešče. Tola hižon jašo wołki pšichjećhju, a hśwěńišcho dšuji
přeby wujachu. Wone běchu tře woptake, a jich hśowu a hślamy
běchu krawčěrjane.

„Hśu dyrbimy hiščeje jeneho konja woprować“, praji Pětr,
„jeli-šo chěmy wołekam wučěńšće. Ale najpřeđi chěmy hiščeje
raš tjeleć. A hdyž hśm ja pošleńuju pištoliju wustělił, Wikławšo“,
f tutymi hśowami hśo wón k pošliłonej wobroći, „potom drugeho
předwoneho konja wot postrowu wotřeńi.“

Šćotž běčeje wón pšichajšať, hśo sta a jašo čěrjachu hśórne
wołki ja wobohim konjom. Woboj konjej, fotrať nětko wjšeje wo-
stafajta, wjšeť hśwoje mozy napinošćaj a bėžěćhaj, ičotž jenož
móžejćhaj. Knięs Zarobław hśo mjes tym na hśwěrneho Pětra
f tym a tamnym praćenjom wobroći, tola wón žaneho wotmo-
wienia njedola. Š ćmecom a mjelčo hśuzobnik hėdžećeje, kať do
hśutnych hśubofich myšlow jamyńhny. Pšóbla hśonjow hśo nětko
čžara nišćij hśofow čehnjećeje. Pšćeđ pućžowarjemi hśo něhžje
ičćmórež hođžiny dawo mať hśwěćta hśobolešću.“

„Wohu dżakowano! tam je měńtaczjo Walešow!“ jawoła wje-
hele Pětr, „nětko hśo nadžijam, knježe, hśo hmy wjšećemu straczej
wucjećki.“

Šćwěny hśuzobnik běčeje lėdma tele hśowa wuprajit, jako
hižon f nowa hśere čěrjoby wjšeľow nařaba hanjeć wuľlabachu. Š
swožeja w stajzi, fotrať wiđžachu, bóle a bóle pšichberaćeje. Woni
hśo jej wiđžuju bliźachu. Tola f kóždym wotomifom hśo teź wołki
bóle pšichbižowachu. Hśižčeje něfotne minuty, a wone hanje je
wjšećej hśowu wóľabachu.

„Nětko, mój luby hśnadny knježe, wońtanje nam hiščeje jenož
jebny jenićki wupućž wjšeće“, rjeŕny f hśutnoćku Pětr. „Sa hśm
wam a wajchemu knjezej dwoczeť lět dołho, a kať hśo nadžijam,
iprawnjeje a hśwěću hświzit. Ale nětko hśo wo to jedna, wam po-
šleńuju a naľećhju hświzbu wopofaľeć. Zeli-šo w hśomadžje wo-
stajenja, budžemy wjšećaj wot woľklow seźrany. Za čžu nětko je
hanjow spucjeť a f nimi wojowacje. Za hėbi myšlu, hśo je f mojim
pištoliami f najmjěńšča něfotne minuty wotěžeku. Wostajćeje mje
ta, a jėdžeće potom je wjšećej hśećhnoćku dale.“

„Ně, Pětrje, ně!“ jawoła knjeni Khatinka, „to my njemožemy
a nješjemy pšichbać. Pať budžemy my wjšećaj je hśmjerćeje wo-
moženi, abo wjšećaj w hśomadžje wumrjeme. Za ja moju wo-
hobu tať wmoženje wotpoľajam, fotrež dyrběći ja je hśwojej krowi

wupućjeć.“ — „Ně, ně, luby Pětrje“, rjeŕny teź mať Helena.
Knięs Zarobław na hśwoju žonu a na hśwoje dšěćžo pohľaba, nje-
praji pať on hśowčyńca.

„Sa budu hśyćac na šćtom jaľećej“, praji hśwěny hśuzobnik,
„jeli-šo mi wołki f temu hświle wotłaja. Tola kómbžu-li hśo
hiščeje něfotne minuty, hśm wjšećaj w hśomadžje hśubjeni.“

„Wěh žohnuj tebe, mój luby Pětrje“, dšěčeje Zarobław,
„Wěh žohnuj tebe, a wón budže tebe žohnowacje. Zeli-šo ty
wumrjeseš, čžu twoju žonu kať moju kótru mēć, a twoje dšěćžo
čžu wóćahnyće a ľubowacj kať hśwoje hśamne dšěćžo.“

„Sa hśo wam dšakuj, luby knježe“, praji f rošhűdenjom
a f mēram hśwěny hśuzobnik. „Wěh budž f wami wjšećikami a fo
mnu! A nětko, knježe, ičějeje hiščeje rať a wajchajmy pištolenjoj!“
Zarobław wustělił a mjes tym bė Pětr w stoku hśoje wopuľeće.
Pošliłon konjow f wjšećej hśećhnoćku pohonjowacjeje. Wjelił pať,
fotrež nařtožene na wotomif stejow woflacu, f rošhűbenjom na
hśuzobnika hśoćžewotowachu. Wěćny na to hśyćhachu našći
pućžowarjo pištolowe samrjeńjenje, po hświzly hiščeje rať, a ja
hświle f nowa dwóžaj hśeńenje na dobo. Potom pať bu čžicho,
zyle čžicho, a woni ničje wozdy njewjšećhachu.

Nětko mějachy hiščeje něhžje iťo trowčelow f pójte. Wjelił
ja nimi čěrjachu a hśo pšeho bóle pšichbižowachu. Pošliłon
hśes jaľećaja f ičšubom do wobohih konjow pjerjećeje. Zarobław
ičělećeje a natyľowacje hśubdom jašo pištolu, hśo hś moť f nowa
r.ěleć. Wjelił běchu jašo w najwjećejkej bišćofčej a pućžowarjo
hśo na hśmjerć pšichotowachu. Konje je jadowelowanicje hśwě-
noćku f pójte ľećachu. Šćowoznyje bućhy pšiwěje wrota doćžej-
njene, fotrež hśo hśndom wotewrjachu. Žašne hśwěto na čžmowu
hśaju padže, wjelił, hśo ičšóžiwjchi, na boť twodnyćhju, a ľemjan
Zarobław běčeje je hśwoje hświzbu žabawje hśmjerćiw wutorjnjemy.

Wot hśwěrneho Pětra na druhi dšej žaneho hśěda njenabeť-
džechu. Zenož jechy pištol ľećachu na tym mjećeje, hśžěč běčeje
w nozy je hanjow ičšojzi. Sena běčeje pšiwěje f ľalku natyľana.
Wón po tajkim njebećeje hświle mēł, ju wustěleć. Zarobław je
hśwoje mandželcje a dšewoćčezku dale pućžowacjeje. Wón je teź
šćowoznje a ičšowu na čžle do dominińišeho hśowu pšichjeć. Ale
wjeľebolčej sařowidženja běčeje pošćmurjena wjšeť hświty podawť
tamnjeje nozy. Za mjelčju hśo hśyľad, fotrež žona hśwěrneho
hśuzobnika a jeho dšěćžo pšalašćeje, kať žakofinu, ale toľa rjany
a nadobnu hśmjerćew jeju mēža a nana hśonićhjeje. Ale ja dyrbju
teť f wjeľebolčej pšichajćeje, hśo je knješ Zarobław hśubjenje, fotrež
je teľdom Pětrej dat, iprawnjeje na jeho žonje a dšěćžew dojewleł.
Wón jimať f dšewownoćku a ľubofčju to wuruna, ičšotž ipraw-
nemu hśuzobnikew doľužel njemožicjeje wjaży ľarunacj.

Wobaj mandželcja na dšak pšećezwo Wohu sabyťaj nješťaj,
ale wonať stať teť wopomnjenje hśwojeho Pětra w čěćej mēľoj.
Na tym hanjow mēćeje, hśžěč běčeje hśo wni a hśwojeho knjeja
na tať nadobne wajchjeje woprowať, stej hiščeje dšeržja želejny
hśyć. Na nim je mjeno iprawneho Pětra wuľeńane a ľawijna jeho
rjeľowišeho ľalka. Na druhim boku pať stej je šćotymi pišćikami
hśróńcote. „Něčto nima wjećećeje ľubofčje, dšuji tu, hśyć
wón hśwoje žiwjenje ja hśwojich wjšećezelow wostaj.“
(Zan. 15, 13.)

Wšćelake f bliška a f daloka.

— Šćandžemu njedželu je hśo pšćetowana Hanina žyrkej
w Dražžbanac ať nowa pošćewjećita. Dwar, fotrež je ľeća dołho
trať, je hśo krawje porađiti, a je ľubym Šerabam radžić, hśyć do
Dražžban pšichiti, hėbi rjany Woži wón wóľabachu. Šćajmame
teť je, hśo je Hanina žyrkej jenićka Dražžbanika žyrkej je šćareho
čžaba, fotrež je wot ipočatka ewangelšćo-ľuběšćka była.

Sy-li spówał,
Płnjo dźěłał,
Strowja će
Swóhny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwoš da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźělał
Wódné dny;
Děšć pak swjatosk
Duši daty,
Wotpońń ty.

Z njebjes masa,
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kž Bóh poda,
Wokřesć će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Čsmolerjez knihisřickejni w Wudysřinje a je tam sa řictwórkětnu pšehpłatu 40 nr. dostać.

Reminiscere.

Matth. 15, 21—28.

Čzechobla? To je to prašenje we wšćěch čzabach, kotřez řihyčesć njeje jenož se rta njewěrjazych, ale tež mužobnitow Bóžich. Póštny čzaj je, pšchetóž Štobnit džěšće tam přezj a wustupi na Tirowšće a Sidonšće stronj. A mužobnit njeje pšches mřšćetra. Hdyž wón po čjernjach dže, njemóže našć pučž ržojity byč. Tym, kž Woha lubuja, dyrba wšćitte wězy k řěškemu řkuzič. Póštny čzaj nam jenož njepolašuje, so dyrba bėdženja a četřjenja byč, ale tež, so dyrba nam k žohnowanju byč, so byčmy dobyče měli pšches teho řnjeja, kž je dobyt k četřjenju. Duž je nam řšćeřcijanska žyřek w tutym čženju sa pšćřkřad řajika přěhny hobjiny čžěsto-pruřhowanje wutroby.

Póštně hobjiny — hobjiny žohnowanja, kž naš prajič mužča: „Haj, řnježe, dha wšćat!“

1. řnježe, 2. haj; 3. dha wšćat.

1. „Haj, řnježe; dha wšćat!“ To je jenož mačo řłowčětow. A tola w nich řeži žyła řšćeřcijantska mž, wšća wėdomnosć praweje wěry. Hdyž řo prawje wuzija, samóže řšćeřcijan pšches nje wšćitno. „Řnježe!“ Řaz bėšće wona přěhny wolała: „Řnježe, ty řyno Dawitow, řmil řo nade mnu!“ Hačž runje je wona ř Tirowšćich a Sidonšćich řtronow, wona řo na praweho mužka wobročěi. Wěčeje bėchu tam w bohatum řyřku tež mubri mužojo, kotřiz wudawachu, so samóža pšches řuřćaste mozy pšćeřcizno

řhorosći pomhaj. Š rostorhanej wutrobu je wona wibžič dyrbjela, řat bu to luboware džěčo w řakostnych nadpadach čzwilowana. Řibži řebi mřšćachu, řo je řta mž w čłowjetu, hdyž bu wón w řajřich nadpadach tam a jow mjetany — tehodla řa žona tež praži, řo řudže wot čřerta čzwilowana. Řiřtůž lubowanei džowzy pomhajčž njemóže. Duž ju řa wulka nusa k temu řnjejei čřeri. Ščyto pola njeje k temu řkřšćeřce, hdyž bėšće wona pohanta, přěhny hačž wona dōřidje k temu pōřnaczu: „Řnježe!“ Tola nusa wuči ju prajič: „Řnježe!“ — ř tym pōřnawa jeho mž, „ř řyno Dawitow“ — ř tym jeho řbōžnitowske pōřkřanje, — „řmil řo nade mnu“ — ř tym wšćitnawa řwoju potrebnosć a pšćipōřnawa jeho řmilnosć. Hdyž je wona řriano tež přěhny wšćelate wo řěřku řkřšćata, nusa ju wabi k njemu řo wolač. To bėšće řnaba, řo wona wšćitno druhe puřćeži. Pōřna hobjina čřeri k pōřtnemu řnjejei. Wuby řšćeřcijano, kž řy řěřku řnajesč, njestaja wona řeže do řanib, kotřaz řat polna dowěrjenja k Šbōžniře řiřidžje? Džatuj řo řwojemu řnjejei, hdyž wón tež řeže pšches pōřtne hobjiny — ř Tirowšćich a Sidonšćich řtronow t. j. je řtronow řwětneho wšćelata a řwětnych řadořěow — wabi, řo by k jeho nōřhomaj řadny.

2. Haj. W pōřiznym pōřaczu řo wopolašuje wěra řkananejšće žōņšćeje. Ra řwoju pōřřtwu namata wona wot teho řnjeja řymne wotpōřkřanje. Čži wučiřōžnyj maja ř najmjeřička řobučěže. Woni jeho pōřřćachu a džachu: „Přčěž ju wot řebje, pšchetóž wona woka řa nami.“ Wón pak mjeleči; haj, to řlowo, kotřez wón

svojim vucjovnikom rjetnu, je tola tež wotpośaſanje: „Ja njeſtym poſtjanu, kſiba jeno t ſhubjenym wozmaz t ſtira-eſtſhego doma.“ Poſlebe ſtowo kſincaj taž wohanibjenije: „Pſetnje nije, ſo ho dječjom kſlěb wosnje a cſiſnje ho pſam.“ Što bydmy my cſinili, hdy by ho nam taſ ſeſchto! Roſhorjeni bydmy woteſtſi. Wmijmy hebi ja pſiſtſad tule ponižu wěru, kiž nad luboſežu, hdyž je tež něto potajna, njebdwěluje. A wona ma prawo. Kijne tam wona po tym puču dōdžje, hdyž dſyže ju tōn Knjes meč. Kōtōty njeby wěrić dſyž, ſo je tōn Knjes taſ rečjač, hdyž njeby u taſ ſtjalo. A tola wopotaſuje ju jeho ſaſtarca luboſež tež w tntym ſtjowje: najprijeby dyrbimy my, hdyž dyrbi naſche proſchjenje wuſpěcha meč, poſnacž, ſo my napſchecziwo Wožu žaneho prawa nimamy. My hiſchje nawuſti njeſtym, ho hſuboto doſež ponižowacž. Naſcha wutroba je kſrobje. Gordōſež, kſrobje žadanje wot Woſha ſadžewatej, ſo my ponižnje ho podawamy temu Knjeſež i tym wuſnacžom ſtanawjeſtje žōnſtje „haj“. Potom pſchōnje jaſo maſowěra, dwelowanje a ſchablanje, kotrež ta-rijež ſchōidna naſche duſche ſlemja, ſadžewaja, ſo ho poſbdnyč njezmōžje t temu „haj!“ A tola teži w poniženju to pomylchjenje, w tym hebeje ſameho poſnawazym a teho Knjeſa poſnje poſnawazym „haj“ to dopjlenjenje. Duž dſijmy nuſ do poſtneho cſaba! Dele na tolena pſchod tym Knjeſom w ponižowjezi a podacju. Potom je nam wuſkſchjenje wěſte.

3. „Dha w ſchaf jedža pſyčatka wot tſch brjōdkow, kiž wot jich knježih bſida padaju.“ To je traſne wopotaſanje jejeje wěru. Dobyčjeſtſy ſaſozi wona hwoju wěru na teho Knjeſa. Ja teho hōdna njeſtym, to wſchaf by žyle roſymieč byto, hdyž njebydž wuſkſchjana byta — ale tſwoja ſmilnoſež je pſchēs meču wulka, brjōdla hōjom ja mnje wotpadnje. Wona pſchewinje w hwojež dječžazej mndroſež teho Knjeſa je hſowami jeho ſameho. Wona hiſchje njeſtaje ſtut Ebōžnita a ſ tym jeho wutrobu kaž ty, mōj kſchecziſjano; wona hiſchje wrōče njeſlada na hiſtorij wuſkſchjanjch modlitwow, ale „dha wſchaf!“ A ty? Njeſtym hi hiſchje, nawuſti něto žōhnowanje tajſch poſtnych hōžinow. Njech pſchōidže, ſchōžtnli dſže, Wože kraſteſtowo dyrbi nam woſtač — a dha budže nam to wſchitto pſchidate. To je to prawe ſaſoženje na teho Knjeſa „dha wſchaf“. W tym je dobyče. „Tſwoja wěra je wulka“ — to je to wobſhwēdenje dobyče. „Tebi ſo ſtaſ, kaž dſječ — tebdōnjamy „kaž ty dſječ“, praji tōn Knjeſ. To je wuſkſchjenje w poſnež mērie. Šſy-li ty i kſhryſtſowej wolu jene, potom ho ſtanje, ſchōž ty dſječ. A jeina dſowta wočerſtſiwo a to w tej ſamej ſchōndže. Hōndom, poſnje wōn pomha. A njeſažnawaj žōhnowanje poſtnych hōžinow. Pſchōidž i dowěrjenjom, podaty a runje w tym dobyčjeſtſi, potom budže poſa tebe wuſkſchječ to Kyrie „Knjeſe, ſmil ho!“ do wjſtſažeho kſwalenja.

Hamjen.

Ničo kſpſcheho?

Wuž i wječžora domoj pſchōidže, a žona jeho hōndom w dſrjad i tymi hſowami pſchija: „Wd, Pērie, dſenja je jaſo žaſoſtne byto. Hoſza je mje jaſo jara hſewata. Wona woprawdže ſ wot-pohladom byto, kaſ moſta mje ručječ. Žyle njebožowanu mje tale hoſza je hwojimi wobſojami cſini.“

Wuž to ſe hſinom wobžarowanja ſnapſchecziwi, hewaſ i ničim, a ho ja bſido byže, mjes tym to žona po wječež, do kſchymy dſječe. „Žyle ſhora hſm wot hſewata, wona jaſo poča. „To

tež njezmōže taſ bale hēč; tole njepoſtſchne ſadžerjenje mje pſchē-jara roſhorja; ja mōžu ho nad tym nimo mēru mjercač.“

„Wuſcha Hoſſka, njewēch ty niče kſpſcheho cſinječ?“ ho muž mērnje wopraſcha.

„Wpſcheho?“ žona ſnapſchecziwi. „Njeje to doſež, ſo ho wſchēdaje i tymle cſloweſtom cſwiltju.“ Njeſchē by byto, hdy by ſchta. Ja dſyža ho woprawdže rada něčto kēpe mēč.“

„Wdžeh ty fe hwojeho bydla wuſchadowacž?“ ho muž ka-hōdne pſaſchje, pſchē tym na žonu hſabazju.

„Što ma to byč?“ tuta naſpomni.

„Wdžeh ty prawje daloto hſabacž?“ ho wōn wopriet pra-ſchječe, jeine hſaby i tymi hwojimi twerbdže dſeržo a ſhwiltu cſa-faizju. „Wdžeh ty hač z Woſgatka widžecž?“

Žona wōmjelna, kaž by ho tajnje ſtrōžka, a wočji t ſemi kōžji. A potom bu jež, kaž by ho miła ruka počſchōiwſchji na jeinu wutrobu poſožiſta a jaſo by mē hſuboteho, ſbōžneho dopom-nječa na nju pſchōiſchot. „Ty maſch pſchōi“, wona i cſiſcha rjetnu. „Wd hſm w wuſkſch cſahu žōnu.“ Hdyž naſ muſcha tole, dha my ſtožimy, a to ſchēplſtwe hejno Wože je wjažy bſiſi kōče teſije injeſta. Žareje cſloweſtje ſtožby nije, ja kotrež by Knjes Jeſuſ kōchti njebyč.“

F.

W poſtnych cſahu.

D Ebōžnito, tſwōj poſtny cſah
Wuž mojej duſchji hſwijaſy;
Pſchēs Wožu hſadu je wōn ſaž
Wi t žōhnowanju daty.

Ty, Jeſu, ja mnje krawawjeſche
A wot ſmjercež hſy wuwoſt mje,
Njech žiwjenje cſi hſwječu.

Hdyž w hwojich cſiſchch hōžinach
Tſwōj ſchēž pſchē duſchu wibžu,
Wi wōčito plawa me hſſach,
Ja hrečji tamam, hdyžu.

Šſo i dſatom hōri wutroba,
Hdyž ſpomina na Ebōžnita,
Kiž je ho ja mnje pōbač.

Mje wulka luboſež pohnuwa,
Kiž ja mnje t ſmjercež dſječe
A Woža ſo mnu wuſjedna,
Hdyž na mnje inewym bēče.
Wſmi, Jeſu, ja to wutrobu,
Tu tebi njeſu t woporu,
Wdōj by ja cſah a wēčžnōč.

Geſheſmane a Woſgatka,
Wdōj ſtej mi drobež mēče;
Tam wulki ſtut ho ſo mnje ſta,
Kiž t nječu wjebež wēče.
Duž moja duſcha nutrna
Nēč i myſlemi tam pſchēbywa
Nje hſwijaſtam poſtnyam cſahu.

K. A. Fiedleſ.

Lutherowe ſlowa k druhjej kaſni.

(Š je jeho ſpſchow ſeſtaſaj 3. Kapleč, ſ)

Prēnja koſeč pſchloſa, ſo dyrbimy praweſtowo Woža meč. Nje-mōžeh jeho ſe žanym druſtim ſtutom dobyč abo ſhubič, kſibō jeno ſ wěru abo i njewēru, ſ bowěrjenjom abo ſ dwelowanjom, Tschobla je wěra najwōſhebniji ſtač.

Bo nej njembžemy ničto wjětšje čžinicž hačž Wože mjeno křwalicž.

To šo kaž wščitje druže stufk bjes wěty stacž nješambže. Wšchetož hačž runjež wo wón hžom je rtom, šybowanjom kolonow a druhyimi walchjem čželčji: jeli šo šo tajse wo wutrobje psches wěru do Wožeje miłosže a psches dowěrjenje nještawa, ničto njeje hačž hame lubanje.

Prěni stufk tuteje kašnje je, Boha wo wšchěch jeho dobrotach křwalicž. A temu buchn jasył, rěčž, hžobž a ról šywo-rjene. Tajeho křwalenja a bžakowanja nješme ani pschěstacž ani kónž bueč. Wšchetož kotry wotomik móže šaćž, hžež njebychmy Wože čžahne a wěčne lubla dostawati? Šchto pał šu tele hinalche hačž štajne wobjanje, Boha křwalicž? Šduž njetrjebat ničto druže čžinicž, by tola dočž čžinicž mēk na teje kašni. Čžlowjeł, kiž Boha křwali, hžyž šo jemu derje dže, i tym něšto wjětšje čžini hačž druhi, kiž šo wjele počej a i hnadnym měřmam pučujuje.

Druhi stufk tuteje kašnje je, šo wščitjeje čžahneje čžesčeje wotajicž ani žanu wulku baru pytačž, šo kōždy wo tebi rěčži a powjeba, šchtož je najwšchěbnijičji hřech. Wšchetož malo jich je, kōščiž wo čželčji a křwalbje ponizni wostawaja, šo šo po tymaj šamymaj horje njebjemu, ale wošoje Wobu dawajo. Kōždy čže trochu nashobny a niz najšnadnijičji bueč, kažkuli hnadny tež je. To pał je wěno, šo tola dyržimi dobre mjeno a čželčž mēčž. Kōždy ma šo tak šabžerječž, šo njembža ničto šlešo wo nim rěčječž. Ale tudy dyržitej wulla próža a težšlivočej bueč, šo tajsa čželčž a dobre mjeno wutrobu njenadnwatej.

Třecji stufk tuteje kašnje je, šo i Wožemu mjenu wo wšchěj nuly wolacž. Wšchetož to ma Wōh tōn Anjes ša šwiczejenje šywožeje mjena, hžyž jeho w špytanowanju a nuly mjenuje-my. Tež je to pschěčžina, čžehobla hžom nam telko nuly, čžerpjenja a špytanowanja, tež hwičerčž pschjipōčžela, i temu nam hšičeje dawu wo wjele šlych, hřechnych lōšchach žywym bueč, šo by psches to lubžom wulku pschjicžinu dawak, šo i njemu wotročejčž a i jeho šwjatemu mjenu wolacž. Něšto hlej, šchto je na semi, kiž njeby šywoje žene dny tež na tutyh stufku dočž čžinicž mēčž? Wšchetož šchto je jemu podobnu bjes špytanowanja? Še tola tež to najštrach-nišče špytanowanje, hžyž žane tu njeje a wšchitko derje stej, šo čžlo-wjeł je tajsch čžahach Woha nješabwya.

Tež šu tejele kašnje stufki, šo njembžemy šo ročicž, šwaricž, žhačž, lubacž ani kufkowacž se šwjatym Wožim mjenom, šchtož šu jara hrošne wězoj. W tym tež leži, šo dyržimi tež druhyim wobara-čž, i žhanjom, ročženjom, ludanjom, šwarženjom, kufkowanjom a na druže wafanije šo na Wožim mjenje pschěhřechicž. W tym je wjele pschjicžiny date, dobre čžinicž a šemu wobaračž. Ale naj-wjětšji a naječžedži stufk tejele kašnje je šwjate Wože mjeno mjelje wšchěmi wupšchěčžeracž. Wšchetož to njeje dočž, šo ja ša šežeje hamešo a wo hēbi šamym Wože mjeno křwali a šo k i njemu w šbožu a nješbožu wotomik. Ša dyržju wufkupicž a je škufkom wopowalacž, šo ja šo ja najwjetšje kubit džeřku, kotrohōž bla wšchitje druže lubla njerobžu.

Ssrědk k šaměreč.

Pola bohachy kaž pola křubnych dyrbi wutroba w rědže bueč, jeli maju šo šbožomni šačžiwacž. A tōnlē šamēr dozpiwa wjele wjozaj čžlowjetow šteje i nuly a je staročžemi, džiłi i počžinōčžu a i wješełeni; Wōh budžišče nam hewał drje rad hame radōčžeje powšchaj. Wolež pał mōža čžlowjetow šbož, pošto a wjelela jeno potom šinječž, hžyž je jich wutroba ša mnoše pschewinjenja pschj-hotowana, wutrajna, mōžna, ščerpšlwa a rošomna, dža je šjawne, šo dyrbi wjele čžubjenitwa a nuly na šwicžeje bueč; pschetož bjes tešo pola malo čžlowjetow wutroba do porjada a i nuškownemu mēreč pschjūdže.

F.

Staršhi a džeci.

(Kelmoltb.)

Stěš: Wšchitž, Anjes šelom šchryščeje šam —.

Wam, staršhi, šchryštuš pschjitaže,

Šo džeci i njemu wabicže.

Duž njemborajče wy jim,

Wšchaj jeho lubočž ptacžij wšchēm.

Še njebeža jim wotšafal,

Šo tym wēčžim, šbožny dobył dat.

Čželčž, šwicne lubla, došafšwa

Čžah trōtki jenož wobštea.

Kōž nim pał to wješełe,

Do kotrohž Anjes naš pschjowječž čže,

Hžyž po joh' wučbje čžinim;

Duž džeci na to pokazmy!

Wy staršhi, po joh' pschjafni

Nēk na to budžče špōžnivo,

Šo wōšče džeci džerža jo

Tež i Wožom' domej; křwalja joh'.

Šchtož i nimi derje mēni tu,

Niā i Wobu wjedže i pilnočžu.

Šchtož njecžini pał šwicru to,

Lōn pschěhřechi nad nimi šo.

Šchto pomha džēcžom bohafšwa,

Tež šwicta čželčž a wjele wōšo?

Šchtož pał je Wobu požaže,

Ššo stara ša nje nāšlėje.

Zurij Wōšl.

Še šchakodowanja k žohnowanju.

Tyschē Gandrij Walak bēše po prawym dočž šbožomny muž.

Wōn bē štrawy a čžerštwy, tak šo wo žanej bēdnōwci čžela a wo žanych woločžach šhorolčeje ničto njejedželčeje. Žeho žona šana bēšče pilna a šprawna, a wōn bē i njej w mēreč a poštoju žywy. Tež na šwójim šynkom Zurjom mējełeje radolčž a wješełe. Wot šažneho ranja hačž do pōšbnjeho mjecžora bē štajnje džela dočž, a jeho dželo jemu pēny pjenjes nješełe. A ludžo tež hinal prajej njembōžachu, šyba šo je Walak rōžny a šmanj muž. Wōn nad tym žanešo špobobanja nje mējełeje, w forčžimje šybačž a to, šchtož je hēbi wobnojo i čželčžim dželom šaščiž, wječor i ločkej myšlicžku pschepicž a pschěhřacž. Šemu šo niđže bōle njelubeljeje hačž doma, hžyž pał něšto čžitalche, pał se šwōječ manššelškej wo tym powjedabaje, šchtož je šo wo dnuo štalo. Wředjo dužji Šurk do loža dželče, wōn najbōle šwōwku i nanom hrajšaje a to jemu lubočž dale a bōle pschjiporjełe. A hžyž bē šo nješjela pschjibjizita, dža wōn dopokōnja tež rad se mišči dželče. A popo-đnu jo bē žomu a šynkom wonka po brjōžlach a dolinach pschē-šhabžomajče, a mējadu wšchitaj hwoje wješełe wječor šwōrbu. Šchtož tale Walaka i jeho žonu a dželčžom wōželčeje, tōn dyrželčeje jich po prawdže ša špōžinajčž a šbožomnajčž ludži džeržecž.

Alle jebny brach Walak mējełeje, kotryž jemu po čžahu dočž nuly a šorja načžini. Wōn ožyłeč šo mjenujaj rad wobohajicž a to jemu štajnje w myšlach leželče. Wolež bē pilny dželčacžek a dožny špōbodak, dža hōžny wōžōnš něšto pjenjes wufšyřowa, kotrež i wopředla jenož ša šy čžah křowalče, hōy by šnadž tōn pschjichōt. Šo nješabželčeje žanešo poroka a bē wjele wjozaj křwalja hōbne. Šo to njebē pēnje, šo i wufšyřowanym pjenje-

Jami jeho žadanje, jih hiščje vjazož meč, pshe vsču mēru pschibjerajše a pshečo to jeho dotaluju spsojnojšč laščje, dofelšč ho dale a bóte bótejšje, jo mošt je na neštaje waščnje sčubšč. A psči tym bé to jara wopaki, jo wón w nastupanju tutch pjenjes žaneho dowerjenja f swojce mandželiske njemješce. Zemu ho pschajše, jako by ho jeho žana wo lubo a pjenjehj taf jara nje-starata, kaž wón ja nuše džješčje. Žeho dla menjšejše wón, jo je mudre, hōbž jej wo swojich pjenjehj ničjo njepraj, ale je pschēd nej šataj.

Walaf bé ja neštore lēta dwe šče tošč nolutowača a hebi dwe štotoletiske papjerje fupič. Ale něto mējšje dale a wjetšija staročje, hōže by hōwj polkab derje pschēlowak. Na nalutowačnju je donjšejšč wochajščje, pschētož jenemu jeho snatych bé paduch jeho nalutowačnikju knižku kratnyč, f njej na nalutowačnju sčol a hebi tam pjenjehj, w njej lawšpane, wuplaščje dač. Duž Walaf myščelake, jemu mošto ho tež taf ješčč a wo tajim njehošče f nalutowačnju ničjo čzinišč meč. Wón vsčaf by hōwje pjenjehj tež wupožščēšč mošt a dašč f nič by ho jemu derje spodobata, ale dofelšč bé tu a tam pschjčaf, jo doknjizj tež družb hōwjoič wēričerelow wobšdružba, dha ho tež wupožščanja strachowalje. Najlēpšje by teho dla byto, kaž wón menjšejše, hōbž by hōwje pjenjehj kam f hōwje blisčičej mēl a štanje ja nimi hladašč mošt. Ale taf by to najmudriščjo ješčitno, to hebi bótyh wumyšlicē njewjedščejše. Sdy by pjenjehj wščubnje hōbu nobšt, dha by je šnadž mošt šubšč. Sdy by je pač doma wostajič, dha by je šnadž jeho žona namafata abo je šnadž paduch kratnyč.

Ho doščim rosmyšljenju wón po šdaczju na krašnu myščičku pschirōbje. Wščičku njedželu da wón hōwječ žonje hamej te mšči hiešč, prajizj, so taf pravice strowy njeje. Žana hōbža hōbu wja, taf jo jeje nuž šam doma wostja. Žato bé wona vsčubta, wón hōwj stary nawoženički laž f šhamora wučejše, kotrež ho wjele lēt wjazož njebē woblektal. Wobščimot w nim béščje hišččje žyle dobro a mōžejše hišččje doščo džješč. Walaf jón wosprō a hōwječ pjenjehjnej papjerje nuts tšny, taf daleto hačž ho jenož hōždejše. Nosprōty kruch potom šašo šaščj — a něto béščje jeho polkab, taž wón menjšejše, na šōbžj wab derje škowanj. Sdyž bé wón w lažu, dha žane pjenjehj f njeho wupadnyč njemōžadžu, dofelšč béču derje a twjerdbje šajšite. Šeli-šo pač by laž hdy dom wostajič, dha vsčaf bé wón tež wēštu, jo jeho žona ničjo njepytnje. A tež najmudriščji paduch njehy hebi pomyšlic, jo šu w tym njenabladnym, wotnoščenym lažu žane pjenjehj, a by jón wēščje w mērje lešajy wostajič.

Walaf béščje něšto po doščim čžahu šašo žyle spsojnoj a wjekelč, jo bé na tajku krašnu myščičku pschjčōbje a tajku w-jerenu pjenjehju šhowantu wunamafal. Mjēs tym bé jeho žona wote mjšče pschjčšča. Wona psči prēmim wchladnjenju bótyh wjedščejše, jo je ho jeje nuž stary nawoženički laž woblekt. „Ale Šandritjo“, wona pokna džžwanja šawota, šačo dha je čži do šlowy pschjčšča, jo šy ho tu staru šobu woblekt!“

Žeje nuž njewjedščejše, šcho dbyti na to prajič, tola ho ručje došč žhraba a rjēny: „„Ašč, wón vsčaf je pschēzo hišččje duščny a psči tym taf pēšnje čzopht.““

„Ale wón je tola hōžom jara wotnoščeny a barbu je tež wupuščščač“, wotmolwi žona. „Doma njehy to taf něšč je, ale hōbž f domu džješč, njehmēšč hebi jón wobleč.“

Walafje wo tajke rēče njelubjadu: wón teho dla, jo by žonu na družje myšle pschjčōbč, šo ju woprašča: „„Wb, wo čžim je dha knjes dušowny džēnša předowal? Že čže jeho předowanje pravije natwarō?““

„To runje prajič njemōžu“, wona wotmolwi. Wón béščje hebi džimny tekst wupšōit a ja čžu jón čži čitšč.“ A wona

wotewri bibliju a čžitajše: Šajžj pač čžejže ho wobobadžič, tajžj padnu do špwtowanja a do hōžewo a do wjele škupych a šchōdnjych žabōwčow. Njchetož pjenjehja lubošč je forječ wščitšefo škeho. Špotom wona bibliju šašo šaščini a praji: „Knjes dušowny je džēnša wo pjenjehjnej lubošči předowal a jo je forječ wščejho škeho, nž jenož hōbž lubo hōžom pjenjehja ma ja, ale tež hōbž je mečž čžedž. Šlaj, to bé předomanje ja škupych a nabrabnych luščj, ale mje to wo prawim ničjo njenastupajče, pschētož mōj džē žanych pjenjes nimamoj a tež ja žanyim njēžebšimoj. Wščaf hōwj spsojnoj, jo ho čžēšnje šēšwimoj.“

Walafje tajke ščowa do šwidōmaja palachu, tola wón dale ničjo njewotmolwi, ale rēčž hōwječ žony pschētočny a f ščōta f tymi hōwamoi rjēny: „„Hōbž ho čži tón laž pschēd luščim njelubi, budu jenož doma w nim šhodžič.““

(Pščičōbnje dale.)

Wščelake f bljška a f daloka.

— Přēti poštny džēl šromadžaj ho w šaščij wōšbadach kollektja fa šnuštowne mšjionitwo. Lubym Šerčbam woda ho w herbškej rēčji lečžaje šopjeno, kotrež wam na wutrobu položj šwajty štuff (nutstokowowe mšjionitwo, kotrežōž džēto ho w dušču a lubošči Žejuhōwjej wjedže Wopručije w lubičej rad dar fa tón wadžny štuff, kotrež lēto a wjazož džēčkerjow trjeba a tehodla tež ščedow, jo mošto ho wščitšim pomabč, kotščj pomozož potřeboja. Lečžaje šopjeno tež na to dopomni, jo mōže tō, kotrež je šnana šabžewany, poštny džēl šam hōwj dar w Wōžim domje wote-dadž, jón prjedy abo potym hōwjomu knješej dušownewmu pschē-podadž.

Š Draždžan. Njedželu Wātore, to je 21. mērca, budže da-š Wōž w Draždžanach w šchžnej žrctwi potobnjo 1/2 što hōbž, šašo herbšče šemšenje. Předowanje je f šaraj Šandrit f Šulci, šp-wjednu wučžbu pač wōžčēt šemšenjow, f šaraj Domačšča f Wu-bēšča, na ho wjač.

— W Wlšfu je ho přuhowanje kandidatom dušownewtu šōž februara ščōčžito. Š přuhowanju šamolwito béščje ho 36, wot kotrežōž 4 do přuhowanja šašo wōrčžo šupiču. 32 šu přuhowanje wostlali.

— Wo wščej Lužizy derje šnaty pschēš hōwje šaščubžy fa ratašitwo, knjes tajny štonowmšč radščičē Šāhnel, mējšče šōžžewo ščjebu hōwj 70. narodny džēl. Šbožopščēčja a pschjčōbnjaczja dostajču ho jemu je wščitščij štronow. Wón w šejmje Lubifto-Wōšbōwščj wotrež šastupaje a ma wulke šaščubžy pschēš hōwju wutrajnu džēlawošč jo pschēšhōba finansnje komšije. Dofelšč wón jako šastupječ tež herbščij wuholerjow šastupuje a najše wostšejnoščje derje šnaje, je wón tež ja naležnjōšč Šerčbow wuššupit. Šatarajo najšeče Lužizy šu w pschjčōbnjaczju jeho wulščij šaščubow pjenjehje nambali fa Šāhnelowu wustawu, kotrežē dašč ma ho ratašičim ščuljerjam, šč žerje wuštu, jako špēdij wubščēčē.

— Lēušdža šyma nam doščo f njelubim hōžčōm wostawa. W tajtim šymnyh čžahu tež wōšadni, kotščj maja tepejenje w hōwjom Wōžim domje, tute dobrotu hebi wōšēbje wšōfo wāža — a hōžēč tejele dobroty šmōlata, tam žabanje čžim žimlich jo šačuwata. Wš pschjčimy, jo je ho wotmyščitno, w blščičim lēčže tepejenje naprawič wē wščelafsch Wōžičy domach najšeče Šerčbškej Lužizy, n. psch. wē Wulščij Ščaradž, wē šaju. Š Wōžerjey je ho hōžom wēščje postajitko, jo ho w tutym lēčže tepejenje do Wōžejho doima natwarj.

Wučžby a wērnōščje.

4. Pjenjehj nř, ale wutroba wobobadža; šhudoba njewōšanibja, ale ščōšnitwo.

Sy-li spéwał,
Plinje dżalał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napój móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spał méry
Cerstwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje dżataś
Wśódné dny;
Dzeń pak swjaty
Duśi daty,
Wtopóń ty.

Z njeboś mana,
Njech éi khamana
Żywaśó je;
Żywa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřéw óe!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa 60 łóđu 60botu w Szmolerzej knihićisjichjeini w Wudychinje a je tam 6a šchwórtlétu pšehéptatu 40 np. dostać.

Okuli.

Łut. 20, 9—20.

Či Ćarijejszy 6u 6o te6o Knjesa prašeli, s kótej mozu wón wšitko čini a šit6o je jemu tu móz dať. Na to jim Sz6oznit napřehćiwne prašenje staji, hač běšje Janowa křečzenija s njebož abo wot čłowjekow. Ale wóni na to njewotmówtichu. Duž jich Ješuf štrafuje s tym, 6o šnust6ownu njemónoć a njelprawnoć jich prašjenja wotryje. Wón jim w pširunanju kštne wérnoćje praji. Jeho šłowa 6o nuz šwěža do šlubiny jich šłóćje, ale tež wobšwětluja hory luboćje Wozeje.

Wěčnje a čłowške myšle wo Sz6ozniku, kiz je 6o čłowjek šćizniť:

1. Pšehćelne myšle luboćje Wozeje: ja čzu šwojeho šyna p6šłać;
2. Šřećajne myšle džeći šwěta: tón je tón herba, čzemy jeho šabiz;
3. Dobyčjeffe myšle prawdoćje Wozeje: Tón herba dyrbi dom wobšowacj.

1. Čłowjek p6džešje řebi winizu. To je to staroćiznje hładanje Woze nad jeho ludom. Izraelsti lud mjejske 6o Bohu 6a wšitko w čłnym a du66ownym dżatowacj. Ale wón njedyrbješje jemu w njewólным wotročitwoje, ale we wjeřećej, šwobodnej pořnjichnoći šizizć. Wón běšje tu winizu p6džit, hłabanje a wobarnowanje wón druhim pšehowštaji. „Wón pščenaja ju winizarijam a woteidze přez pšes pola na došpi čaš.“ Wón drje běšje

njewidomnje pšit6omny, hač by lud šatoň pšehćupit, abo w Wožich šřuzbač wopory a modlitwy t njebožkam šlat, hač by 6o na šřibłach pšehćisťe6o žebjenja t wšitčim šeram hłubjenja p6běhnyť, ale t jeho trónej pšitupiwiz njemóžešje. Izraelsti lud dyrbješje 6o t šwobodnemu modlenju t Bohu w duchu wozabnyć. Jeho wotročizny běchu Wólšas a pšetojo, kóřiz w mjenje a po poručnoći te6o Knjesa plody žadachu. Št6ončnje p6ška šwojeho šyna, šřabž h6nž te6o hame6o widža, budža wóni 6o šřachowacj. Šřabž pšehćel a bratr bliži 6o t temu ludej. Šłajće, kařtu luboćje je W6tz wopokalať, 6o wón šwojeho šyna p6šłać je! Kať šřašne 6u myšle Woze! To duchowne šjewjenje, kotřez je šřabž6o wot jeho wšidženja, wot twojeje křečzenizy: Křwal te6o Knjesa moja duška. Tón Knjes je tež tebi w šwojim čašu šwojich p6šłow p6šłać. Njech 6u wóni pšišłali w čzornej abo w blyščajzej dřešće, wóni žadachu plody w Knjesowym mjenje. Ale wšitizy čzi p6ški potařowachu na te6o přenje6o p6ška luboćje, na Želom Křyřta. Wón je tebe wot twoje6o džećiatřwa pšehćelnje w6džil. Čzy ty jeho tež w jeho luboćej po doštim šnust66ownym džeťe póinať? Wón je tebe pak wěčje s wěčnej luboćju lubowat.

2. Izraelsti lud šazpi wotročłow Wožich. Pšehćez h6řč6o bu jich hidženje. Wóni jich biziachu — jich ha-njadu — jich šřanichu — jich wustřozichu — a šabichu. Kařta hujaza p6řina hřřtorija ľeži w tutyč šłowach: „Jerusalemje, kiz ty moriša pšetowat!“ Ale to je tola jenož šapocjatz t tym šřudnym p6bėidženjam, kotřez 6o

staču, hdyž bu Jezuš pōstlany. W niskej a tħroblej hor-
dolceji ležejše hidženje Židow: „Tón je herba, pōcje, dħemy
jeho sabicz.“ To je ta srudna historija, kotraž ģo dokonja
na Golgatha.

Kak by ty byna Wožeho pšhijal? Esy ty ģo wjehseli?
abo by ty w nudy morfotal, to tebi njeda, sħtož hebi
žadalsħ, so je wón njeprawy pšħecziwo tebi byl? Wot
morfotanja njeje daloto hač f sħawnemu njeprħeczelstwu.
Tajši profeta njewěrjazyħ wuprajy w lěze 1840 (Herwoyh):
„my ģmy dołho dočej lubowali, my dħemy něto stōncznje
hidzicz. A hdyž 1890 w Gali wo tym radu sħadomachu,
hač dħežba tu ģadu: „nabozinja je privatna wěz“, se sozjal-
demokratiskeho programa wuřħmōruwcz, teħdom wošpje-
tomasħe ģo to ģtowo: Għemy teħo herbu sabicz, so by
to herbstwo nasħe bylo. Woni budža podlečezj.

3. Tón tamjeń je ģo rōžny tamjeń sežimil (sħt. 17).
Prawdolcz Woža došta dobyče. „Wón budže pšħinicz a
tyħ ģamnyħ wintarjow sħōzowacz.“ Płomjenja wutu-
pjneho Jerusalema wobħwēktuja tele ģłowa. Milijon
čłowjekow je ģo w teje žalostnej wōjnje moriħo. Čji
Farijejszy wħat praja: Wōħ to njedaj! a tola, pšħed
durjemi štejeħe ģudniħ. Njeprħeczeljo wħat dženħa
ħiħczje praja: „Sħto je heła, satamanistwo? Ale Wōħ
ģo njeda ja ģmēħ meč. Nawjedowat njewěrjazyħ je
sħawnje wuprajit: je-li pať žiwy Wōħ, wotom ģmy my
sħebani. Kōždy, ģiz na tón tamjeń padnje, rosrasty ģo.
Sħto ģu semħe ģudzenja porno poħlednemu ģudej: na
kotreħož wón padnje, teħo budže wón rosmjalscz. Duž
proħymy: Knježe, ģmil ko nad našim ludom! Duž njeħ
naħ, so njebyħmy wēru do twojho pōstlanja a nadžiju
na twōj krařny pšħidob tħwōbit. Ty wostanjelš du
wšħeħ časow rōžny tamjeń zyrkwoje: Žywa zyrkej Kħry-
stusħowa wtopczuje na wēcznyħ sħōzju a wrota hele ju
njeprħecetwino. ģamjeń.

W pōcje.

Esbudž ģo, moja wutroba,
Sbōžniħ f ģmjerčji čħejnje;
Zemu daj na Golgatha
Eswoje wšħewōdženje.

Teho puč dže do čħejniom,
Sħylk a tyħdolcz budži;
Wón dħe heħid bololczow
Picz ja ģrēħi ludji.

Hej, kak jeho wutrobu
Prēje lubošč f tebi;
Twoju duřdu njeģmjerctnu
Wona pšħeje hebi.

Teħje bla wón f ģmjerčji dže.
Čħepicz sħiħiz a ranb,
So by ty byt, čłowječe,
S Wohom wuģebnany.

D duž pōj a njelomdž ģo,
Sa Želuskom kočezicz;
Zmu budže pšħes njeho
Sħo čji kōna sħočicz.

Čħtōž tu w nudy, we sħiħizju
Čħepi i nim a tħođi,
Pōndže pšħes sħiħiz f žiwjenju,
Sbžez duħ sħōžnoscz ģlōđi.

Prējom, kotrež pšħibidnu
Kħryħta na sħiħiz krawow,
Nēħt ģo ģwēru ģħabacz tu
Budž mōj nadawt prawy.

Njeħ ja ģwječzu žiwjenje,
Kaz to Sbōžniħ žaba,
Dħa pšħes jeho wumwēzje
Kēze mi Woža ģnaba.

Dħat čji, Jezu, wuprajam
Sa wħdu bololcz jēru;
Teħje stajnje w myħladž mam,
To mjje wjēdže f mēru.

Aħ, kak ģym ja sħōzowny,
Kak to duřny ģima,
Sbžiz ģo wona pōstne dnj
Kħryħta sħiħiza pšħima!

K. A. Fiedler.

Lutherowe ģłowa k třečzej kasni.

(S jeho piřkow jeħajak Z. Kapler, f.)

Nēto pšħinōdže třečja kasni: „Ty dħrbich ģwjaty dħeń
ģwječicz.“

Kak ģo to stanje? Niz tak, so ja tħachemi hebiħiz a žane
ħrube dħeto nječiniħ abo hebi wēneč a na ģłowu stajich a ģo
najħeħizju drařtu wobčezelch, ale so ģo w Wožim ģłowie sħwczujesh.
Pšħetož Wože ģłowo je ģwjatnizna wyřdje w sħeje ģwjat-
nizy. Wono wħiħto ģwječiz, tħtož f nim wobħabōža, njeħ je
czħ, meħno, woħoba, sħut, wtopczin. Pōla sħħečizjanow
pať je kōždy dħeń ģwjaty dħeń a jebny kaž druħi. To
reħa, so dħyħa wšħednje Wože ģłowo we wutroħe a we rēze
woħcz. Tola dobre je a nuřne, so woħebity dħeń w tħdže-
nju dħerzich. Kħħečzenjo pať njeħjeu teħoba dħerza, bolcz
je njeħjeu Kħrystusħ postanyt.

So by něto ģwjaty dħeń prawje ģwječiz, dħrbich a
prēdowanje poħlħacz, ģo modlicz, něħto woprowacz
a ģo ģwojeho ģrēħa fač.

Tehole dnja woħebite sħtožnīstwo je prēdatke sħtožnīstwo.
Prēdowanje dħrbi f temu wabicz, jo ģrēħiznanim ģiħ ģrēħ žel čini.
Tehodla dħrbi čħeħi ģrēħ byħ, na sħizenje njepoħlħacz a jo
sħozicz. Ale teħ eji ģrēħa, kotřiz na Wože ģłowe poħlħajaja jato
na dym a jenož je sħwenzjena na prēdowanje tħobja, a hdyž je lēto
nimo, mōža lēħa runje tak wjele kaž loni. Tehodla wjēdž, so njeje
jeno f poħlħanjom sħiznjene, ale so dħrbi ģo teħ wutroħe a
sħwōwacz.

K teje modlitwje tež modlitwa ja sħromadženje zħelcho sħe-
čizjanstwa, ja wšħitku nudy wšħeħ čłowjekow ģħiħa. Tole
sħromadna modlitwa je najmōžniħa. Teje dla tež ģo sħa-
džujemy. Wot teħo čħoħa tež zyrkej modletki dom reħa, so byħmy
hebi tam pšħedemħali, w jewej myħli ģromadže ģwoju a wšħitkich
čłowjekow nudy Wōhu pšħedemħelcz a ģo f njemu wo ģnabu wofacz.
To pať ma ģo f wutroħnym ģwczom a f sħtmořezj stacz, so by
nam tajka potrebnōcz wšħeħ čłowjekow f wutroħe jħta a my
potajkim f woprawōžitej ģobuģelmořcu ja niħ proħyli. Kħħečzan-
ka zyrkej na semi nima žemu wjeħku mō, křiba tajku sħromadnu
modlitwu pšħecziwo wšħednu, sħtož na nju pšħidōdže.

To třečje je lubošč, hdyž sħudym a potrebnym na
pomož pšħidōdželch. Potajkim jo tħroħo ģumpasħ, jemu kōžo
pōcjelecz a jēcz dawasħ. Tajte ģu wšħowate sħutk, hdyž ģo tħorym
a tħudym Wože dla wopotaľaja. Tež jatmōžinu dmacz na ģwia-
tym dnju je rad dowolene. ģaj, mōželch sħudym tež dħewo, žito,

jelč a pičeje pšchwjelč, jeli so ho to Boha dla stanje a niz je žabanjom, so ho tebi faruna.

Rajnowšebniške pak dyrbci hweč to, so ho f Bohom wujednasty pšchepytanje šwëdonnaia a kacza hrčča dla. Tuto kacze ma pac, so bole f lubošče dyžli f bidženja nastawa. Potom pak f lubošče wukhabdza, hdyž cšlowiej pšči hebi šamny wšchite dobroty wopominja, kotrež je jemu Wöh tón knjes ja cšaj jeho žimwenja wopofajowal a jim swoju nje-džakownošč, swoje njepoczišni, njewužitne wužiwanje tajstych dobro-tow napšchecžo džeři. Potom dyrbščj dale pšchwicž k duchowne dobroty, so je Wöh swojeho šyna pškolal, f temu wečnje žimwenje šlubit. Hdyž to pilnje wopominalač a temu napšchecžimo šwój hrčch džeřiščj, potom njewuwołtanje, so w tobi bidženje pšchecžimo hebi kamemu nastanje a pšchwidžej k nutnej lubošči f Bohu. To je prawe, žive, šynne a škutkowaze kacze.

Prëni pak, kotliž na swjatyšč dnajšč hrčšča, hu tajšč, kiz hrube njepoczišni šwjaty džej cžinja, wopisce, hracze, šu leščj. Drusy, kotliž šwjaty džej kamaju, šu cži, kiz ručnje džeto cžinja, šchtož je bewal rad dowolone.

W prënjej tajni potajim je poručene, kak ma ho našča wu-troba napšchecžo Bohu šabžerčej f myšlemi; w druhej, kak rôt je šlowami; w telej tšeczej, kak dyrbimy ho napšchecžo Bohu šabžer-čej f škutak.

To je prënja Wöšišahowa tajta, na kotraž šu tajnje na-pišane, w kotryščj na Wöh tón knjes f cšlowjetom cžinicž hjes šredništwa netajšeho štworjenja.

Ma pučju k Jezusej.

Sow maczej f džëščom pučejnje:

„O džëščo, šturaj šprözimije,
So f Jezusej nëk pšchwidžemy,
Zoh, ja naš šbitoh, cžejčimy.“

Tu tež ho šchëdžimy prözujc,
Kiz šbože pošbe nam'kak je;
Cžim bóle jeho wutroba
Nëk ptačo šknjeja požada.

Tež mlodženz cžehnje po dröšč,
Kiz wosta šwërmj šknjeowj;
Zom' njepšcheczel nje' frónu wjal,
Duž rady je ho na pučj dal.

Muž, žona, wšchitny domjazy,
Šaj, wërjaze wšchë wutroby
Tež šobu cžahnu w cšidolczi,
Deje dže tež šušob ša nimi.

Šso drusy tajnje pšchwamtu,
Hdyž wulle cžrijdy widžicž šu;
Šchëje wečera bëchu bojalni,
Dženš pak šu mjelčjo mies nimi.

Tak luby, šwjaty poštm šbr
Ma Golgatha naš wabi šab;
Duž tež šo na pučj podojimy,
So šchwizowanoh' cžejčimy.

Zurij Wröšt.

Muhamedanska bajka wo Jezusu.

W Jezusowym cšaju šfjo pučowarjo polkad na pučju na-malacza a džacu: „Wu šmy hčóni. Šehny wet naš ničy dže a nam jëž lupi.“ Tón šo na pučj do bližšchego mëšta poda a

tam lupi, šchtož bëšče f wobjedu trëbne. Pšči hebi pak prajšchë: „Šžu mjašo šajëdžëščë, šo jo tamnaj ščëstaj a na to wumrjetaj, tak šo ja polkad šam wužiju. Duž šmëšča jëd do teho, šchtož jimoj f džëži pšchwijëše. Taj druhoj pak, kotraž bëšchaj šo mies-tom runje tak pšchecžimo prënjemu šwajšakoj, jeho, jako šako pšchä-dže, ščónowawšajča a bušchaj tak f šnjelomaj tamneho polkad. Šewo ščónowawšajča pak wot šajëdžëšchego mjaša jëdžëščëstaj a tež wumrjetaj. Šejuš je šwójim wužobnikami nimo tehole mëšta pšchwidže a džëšče. „Zajst je šwë! Šleščë, kak je tuchle šfjodš jšëbal. Wëda temu, kiz jeho polkad požada!“

S. K.—f.

Šaakowe woprowanje

je šnamjo wopora ščrystušoweho. Šnamjo wažnjeje wëžy dyrbci nam wažne byčž, tola niz tak jara, jako wëž šama. Židža myla šo pola Šaakoweho woprowanja, doklež jo njehpönjaja ša šnamjo, ale ša šakžuzňow škut, kotryž žytemu šraclškemu ludu wečnjeje f šëpšchemu pšchwidžë. Škaj ščrystušowa gmejna f swojim mod-štitwam pšchwitala: „dla cžepštwam a wumrjetčja Šefom ščrysta“, tak pšchwitala židži f šwójim modlitwam: „dla šwajšanja Šaakoweho“. Woni po tajnim njerodža wo potajnu šböznu radu a šnadu Wöžu, kotraž w ščrystušku je dopjeltnaja a šwënjena wšchitnim ľudžom.

De šchodowanja k žohnowanju.

(Poftacžowanje.)

Walat potom tak cžinjëšče, šo šo šwój štary laz, do kotrehož bëšče pjenëšy šakšči, wšchëdnje dale potom wobletče. Hdyž f džëta domoj pšchwidže. Ale jako bë to ščšchto njëdžel cžinit, šo jemu tajte wšchëdne pšchewobletanje wostužiti, tak šo luby štary laz štowo štajnje ša komornymi durjemi wšchëšče a ničtö jara wo njón njerodžëšče. Šenož teby, hdyž bë hebi Walat šako jednu papjerjany pjenëš lupit, wón laz f durjow wša a tu papjeru štradžu do njeho šakšči. Wón mëjšëšče nimale tšij šta toleč w hromadžë, a na ničžo druhe njemyšlëšče, hač na to, kak by tule šummu šterje a šëpje potnu ščjinič möšč. Zajte žëdženje wo dnjo a w nožy je šobu wotoko wšchëšče, a tajte žëdženje dale a bóle nad nim šnješëšče. Wón swojej žonje teho dla pšchëgo mjenje pjenëš do hospodarištna dawajše, štajnje na šubjenu cšaj štorož a šo je šakžuzba jara mačo. Wón tež ani hebi ani žonje a džëšču žaneho wšchwëwjnja wjazy njepowšča, jenož šo by ja f tež jenož mačy pjenëš šaplačëž mëš. Šaj, tu šchlešču piwa, kotrež bëšče bewal, hdyž šo še žonu a šynšom wukhabdžowajše, porjebëžëš dal, jimoj wotčžahnu, a na-pominalašče šwoju manžëštu pšči kôždej škadnoščj, šo by ho wšchwitščj njeterëbnošč wudawšow wostajita. Šanjje šo to drusy troču džiwno šdalsče, doklež bë jeje muž wjedy tola žyle šinašči byč. Ale wona ani troščtu na to njepšchwidže, f šajimi myšlemi a žabanjeni šo wón noščj. Tež bëšče wona šwojemu Šanbrjej dotal kôžde šlowo wërila a teho dla wona tež mënjëšče, šo šu jeho štowa tež šama wërnošč. Duž wona tež w šobpodaštwije na wšchwëž šowach štowajše, šo by manžëštemu tež je šwojeje štrony štarošč polôžila a jeho w jeho prözowanju po možnoščj pod-pjerata.

Žunu Walat wječor f džëta domoj pšchwidže a do šomory džëšče, šo by šo tam štary laz wobletč; ale f šwojemu wulkemu štrëženju wón wuhlada, šo na šobžitju žadny laz wjazy njemyšy. Wón šwoju žonu k hebi šawotla a šo ju špëčënje woprašča: „Džë dža šy mój štary laz ščjiniča?“

„Wd, tón wšchaj wjazy k ničzemu njëbë“, wona bojanje wotmołwi. „Womžili jenož hebi, ja šym žni jara derje pšchëdala, šchtož jedny muž, kiz je štarej drastu wšnje, je mi pol tolerja ja

njón dač. Pšči tajnim hubejnem cšaju, laž ty prajšič, je to pščežo ščwarowy pjenjez. Njeje to wěrnó, Šandrijo??

Wšobemu Šandrijej bédče pšči tutyč kłowach, jato by bšičf pódla njeho do semje dyrič. Wón ho na slóž wali a ruzy tamajo žafošćeje: „Wól laž, ač wól rjanz, luby laž! Xsi sia toleč, fotrež hým pomatu a ipřiznawje wšlytrowal, hý i nim šhubjene!“ A na to wón hwojej naštróžanej žonje powjedaše, ščytož bédče čjinič. Duž ho wona tež jara šrudži a počja žafošćeje: „Wš, a to njewóm, fak tón muž rěč, fotremuž hým laž pšchedata, a hšže wón bydič. Tón wěčež wjazy t nam njepřichidže! Š Šandrijo, ščito hý ty čjinič! Fak hý jeno to hwojej žonje ja mjelčćež mohč! Ty hý ham wina nob tym, so hmož by pjenjeju takle hwojenje wotbotoj.“

Walaf drje čzujelše, so je tajfi poroř sašřuzič, a wón teho bla žaneho kłowa njeprajč, ale na hwoje ščobdowanje jenož i čjicha mjelčelše a je mjelčel je hobo wofoko wšedelje. Zola na jeho wutrobje a hweđomniju leželše laž wšlta čzēja, so je hwoje njefože ham šawinowal. Wón hewje pšči hewi mjelčel wofšforžo-wače a jeho polajne rubežnje na jeho štrawočiči tał dotho žerjelše, hačž šlowajaga hworolčž jeho na hworoložo wali. Něto iše, čzježke dny na Walatež hwođu hweđinšedca, fotrež bē hačž dotal tał ščojowna byta. Njawa mo wšedom hšlč ho teč pščišlčiči a Walatowa dyrjelke jebyn kruč domjageje nadoby po druhim pšchedacž a ščytož draity šotajščž, so hý w domje tał nělač mēla, ščytož t wšednej potřebnowočiči hšudča. Š tinače njelčž hworolčž trojeje, přjedy hačž mōželše Walaf šašo štanycz a na dščo hieč. A šana ho Wobu džačowalše, so bē jeje muž nowa štrawočiči nabyt.

Xate dny čzježeho a bolotněho domapřanja bēču pař tola teč žohnowane dny byle. Walaf bē tał prawje špšlnač, fak ho jeho žona ja njeho wopruje, hšžž wo dnjo a w nozy pšči jeho ložu hšedelše, a jeho njepřiznawje a šwěru wotšadowaše. A Wšh mifolčžny wōčž bē jeje mužja mjes tym tał hwojeje ščute wšal, tał so bē šo Walaf hwojeje datalneje šfupolče a nadrabnowež žule wotřelč. Žafo bēče šašo žyle štraw, wón junu wječorč t hwojej žonje praji: „Wš wščaj šlanjje w mjšlad tčži to kłowo: Wš njemōželče Wobu hšučič a mammonaj. Ža přjedy pščežo mjšlad, so ja Wobu hšučž, hšžž ja njelčelše te mšči du; ale ta hšučja njeye drje hšedče dešhazaga byta; pščetož žyč luby tydšer hým jenož na šwōž štarž laž špominal a na to mjšlit, fak byč jenož hwoi postlad pščišporič mjelč. Duž je hnadž tola Wōža wola byla, so hý jōn temu mužej pšchedacž dyrjelča a so šo mammon, na fotrež bēč hwoju wutrobu powēžnyč, takle f mojeje wozwola.“

Šana mošlala: „Ža wščaj teč njehšym tajfa byla, tajtaž byč byč dyrjelča. W čzaju hwojeje hworolče hým ho žafohnye wo te šhubjene pjenjeju rudičja a hewi šlanjje na to mjšlit, fak derje byčny je něto mohš triebča. Wól hmož wobaj na wopacžnym a ščym pučžu bytoj, luby mužo. Ale mōj čzemoj něto nowy šapocžak ščinjč, ho Wobu lubemu šnjelčej dowērič a jemu je wščej hweđowočiči hšučič.“

Walaf hwoju lubu mandželštu ja ruku wša a rjetny: „Ty mašaj prawje, šana, mōj hmož na wopacžnym a ščym pučžu bytoj. Ale hšičče mjelčelše hwojo budšičke na naju pščiščž mohbo, jeli so ho Wšh njewubelče nad namaj hmitič; pščetož pšwejnaja lubolčž je wopravubže forječ wščeho ščeho, laž wščaj hým to na mui šamym doleč šlonič. Ale něto dyrbi pař t Wōzej pomozu pola naš hinač byčž a pola mje dyrbi wščaj rēlačž: Ža a mōj dom, mý čzemy temu šnjelčej hšučič.“

A Walatež čšlowjelaj ščžh bžen bóle wopofajowajščaj, so čzetaž w hromadže nowe žiwjenje šapocželč. A w onaj teč tajte wježelščaj, ščytož bē wōweže pšči předu ša njegu jara čzěžo, dolečž mjelččaj

po Šandrijoj hworolčž hšičče doleč wšy. Ale wobaj mandželštaj bēččaj něto mjelč ščowonijajč, dšžič přejbo. Žeju twjerdje dowērienje do Wōža datalše jinaj wjeřetu wutroba a ščojownu mjšlčičku. W onaj bēččaj něto jena wutroba a jena dušča; pšči tym pitnje džželččaj a teč wščomōžno ščowajščaj, so hšiččaj hwoju šajstajne drařtu šašo wšćupič mohčoj. Ale w onaj njezčinjelščaj so t mačomōžnej wutrobo abo nadrabnoweje bla, nē; pšči wščem tym bēččaj w onaj teč w wšy ščepřilowaj, a Wōže žohnowanje bēče f njamač, tał so mōželčny po čzaju najhōřelču nulu pščewinycz a šašo trowu lēpje žinaj byčž.

(Pščičhodnje ščončenje.)

Wščelake f bliška a f daloka.

Š Dražđžan. Njebželu Šatere, to je 21. mēža, ho nam polnožno 1/2 12 hodž. ščžžžna žyrčej šašo ja hewilše šemčje wotewri. Ščžžž Šešer bē wutrobne witanj a čšplil wščžžž, hšž moju šnawč w Dražđžanach a wofolnje, jich na te šemčjenje w mačelčnej rēčž polajlač a t woputnej napomináč. Špownično wučžbo šmjeje f. farat Domačelč t Wudelčž, přadowanje f. farat Šandrič t Šuffič.

— 3. mēža čžhnejelše šnjaz duchowny šitel do Wšlfo-Šarowitjeje wobady. Pšči mjelč wšy bēču ho šestupali ščulfa wšobolčž, ščulffe a žyrčwinšle šašupjelčtrowo, špewalše towařtrowo, wofelče towařtrowo f ščojownu a bužbu a wšlta hška wōžadnyč. Wšobolčž bēče mjē ženje wšpšđičta. Šnjaz wučelč a pščedhny wōžady, laž teč wofelčeho a špewalšeho towařtrowa šnjelša duchowneho wutrobne powitač. Ščulčel postrowi šnjelša duchowneho i ščelčulčowo a špewalše towařtrowe še špewom. Šnjaz duchowny šitel ho f wutrobny m hšowami džačowalše. Wotom hšibalše ho hšwēželčiči čšaj pod špšlnam bužbuč f šarje, fotrež bēče je šelenny m pšeamam pšychena. Hšžž bēče špewalše towařtrowo šwēru wšpewoko pšchedpowa gmejnč pščebjelčelč t wutrobny m ščowpščelčem špewalče. Něto wotwōčž ho došajny šašupjelč Wšlfo-Šarowitjeje šary, šnjaz duchowny Unger t Šejna, na pščišhazōžeho šnjelša dščowapšřinjaja i wutrobnej powitajščej rēčžu a pšedelčel jeho, so hý wščičitim we wōžabže prawy pščelčel a radžičel byč. Ščuboto hnuty ho šnjaz duchowny šitel džačowalče a pšedelčel pščitowannych, jemu šlanjje lubolčž a dowērienje napšedčžtowo pščišjelč. Na to čžhnejelše nuts do šary. Njebželu dužže wón pščes šnjelša šuperintendenta šurjaga hšwajotčžnje do hwojeje šaštožšlwa šapolašano. Wšž žohnuj jeho dščowapšřinjelše ščufowanje na Šarowitjeje wōžabže.

— W Delnej Łužicy hý šašo nělotre herbšle šary njewobšadžene, hačžrunje hý ho hewilče rēče mōžni duchowni šamolweli. Špopyžy a Deščno štej wot oktobra m. l. přōšdnej, Wščřtrow ho 1. šarjelčje t l. wupřššni. Še to špōžšowna wēž. Wššelbni „Wōžadniti“ pšče ho tym tał. Ša Wopojšlu wōžadu njeye hšičče šaraj pošlajeny. Němšči je fa nju wšlyšabano. Ščřto pař čžyč wōžabže ja što mēčž, so tajčeho ho wōžabza? Wona je pošleđnje lēta němščeho duchowneho mēla a našloniša, so jej wón to byč njemōže, ščytož jej herbšle je. Šaj, hšž njemōš herbšleho došlacz, ale hšžž čže jebyn t nej pščiščž, njewēřelč tón, fotrež na jeho pošlajič, ho wjelčelčž, so mōže wōžabžine žadanje t jeje žohnowanju dopjelčičž. Hšžž pař njma prawe špōšnacž, ščytož wōžabže t lēpřčemu hšučž, dšža njewēřelč teč to prawo mēčž, jej šararaja pošlajič. Wšž daj, so hý wōžabže ho došlato to, ščytož na šama ja hewje ja dobre.

Wučžy a šwěrnolče.

5. Ščłowa jeno pomatu ščlujaja, pščišlčady pař ruče a hšubjčjo.

Sy-li spěwał,
Pilno dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napoj uócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf mэрny
Čerastwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěrno dželał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpośń ty.

Z njeboes marna,
Nječ čí khmarna
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kie Bóh pada,
Wokroń će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižičičežetini w Rudychinje a je tam ja ščitwórtlětnu pschěpłatu 40 np. dostać.

Lítare.

Jan. 15, 17—25.

„Do pschitajam ja wam, jo ho mjes hóbu lubuječe“,
toł porucija tón Knjes tym hwojim. Ale tale lubość,
kotraž Khrystuhowe stawy wjasa, budži hidženje a njespšče-
čelstwo hwieta. Tole hidženje pak Knjesowa wohada po-
niznje a ščetpliwje nješe. Wchetož sej ho tohama stawa,
šdotož je ho jeze Knjesej a mištrej stalo. Sej ho to
stawa teho Knjesa dla.

Hidženje hwieta pschězitiwo wohadže Khrystuhowej.

1. Šwět hidži Khrystuhowu wohadu kaž Khrystuša.
2. Šwět hidži Khrystuhowu wohadu Khrystuša dla.

1. Křutne a tola trošhtapołne hłowu se rta Šbóžnita:
„Hóž waš hwět hidži, dha wěseže, so mje předy, dužli
waš, hidži je.“ Lubość je potajnstwo jeho žiwjenja a
wumrjeća. Wón wupščeštrěwa ruzy luboćeže: Póžeže hem
te mni wšitizny, kiz wy spróžni a wobčejeni seže, ja džu
waš wofchewić. Wón žobnuje — hwět šakliwa; wón ho
móbi — hwět hani; wón hoi — hwět rany bije; wón
lubuje — hwět hidži. Jesuś je hwojim wuczobnikam tole
hidženje hwieta w předomanju na horje pschipowjedat, wón
je prajił: hłaj, ja ščelzu waš jato wowazy hrejbeža mjes
wjelki. A tole hidženje beče moźne we wšitich čahoch.
Přenja křešćezijanska žyrtej je žyłu měz hidženja Khrystu-
howeho nasjomna. Tehobla praji Tertullian: krej mar-
tarcow je hujno žyrtnje. Lutherow přeni křelušich
beše martarstwi křelušich na přenič ewangelich křowawnych

hwětow (nowy křelušich šajpěwomy). W našim čahu
maja čji njespščeželjo drube brónje, ale tohama smyšlenje.
A wohada Khrystuhowa, hóž wona tajte smyšlenje wo
hwěče nashon, beži woniznje a ščetpliwje na hłowu teho
womyšli, wokoło kotrehož hidženje hwieta kaž wodobne žolny
ščumjadu: „Wotročaj njeje wjetich, dužli jeho knjes.
Šču-li mje pschěčjeħala, dha budža waš tež pschěčjeħač.“
Kał wjele wjetich je tón Knjes, hač mje jeho wotročizy!
Wón dže puč hwojeho čkędjenja wot žlobita hač te křizju
a žolny njespščeželstwa a hidženja ščumja je wofchč bokow
a tola nješbu hwoj jed nutš hycječć móbie do jeho lubo-
šćimeje wutroby. „Woni hidza mje kjes winu.“ Kello
pichčeziny dawu wohada Khrystuhowa, dawaja jenotliwi
wuczobizny hwietał k hidženju, k hanjenju, k njespščeželstwu!
Hóž wón dženja praji a wabi: „Mój křešćezijano, ja
mnu dži, dži ja mnu, Khrystuś rjetnje,“ dčemy poniznje
přohyč:

Mój čidi Jesu, ty šy šnohy
A ta břešnitow křuduch přohyč,
Šo jich štibč bwa wobata.
Hłaj, twója dušha žanoh hńewa
A šurwojeće njeje mela,
Šač žwjoab' Wozja doma dla.
Mój Jesu, špóžć mi to,
Šo šdobnje hńewam ho
A rad wolam:
D mój Jesu, womhaj k temu,
Šo čizaj' myšle wostanu.

2. Jezusowe słowa živjenja čyvuču hvětež živjenje pichinješč. Zeho dobre štatti durbjachu jón wuhojicz wot hubjenstwa a brěcha. A hdyž hwět jeho słowu njewěrje-šče, byču tola jeho štatti a džiwy jemu wočzi wotewrič durbjate. Ale wón njelajšeče teho, kiž běšče Jezusa pōbzat. Woni šwjerdžiču swoju wutrobu. Ale wot Boha wotwodroczeny hwět čujaječe tón sud, kotryž jemu skrytušč pichinješe. Zeho hwjate živjenje běšče ja njón thostanste predowanje. Zeho hwěto jich čzēmnošč wot-trywašče. Zeho słowo běšče jim kaž mjez pščeš wu- trobu! Š teho sčzēhowašče jich žalostne hidženje. A hdyž nětko Jezusowi wučobnizy a htwobnizy njeišu wot hwěta, njeišu kaž hwět, ale šu živi kaž wón, hwědeža kaž wón a tač brěch hwěta na hwěto čzahnu a htwojata, tam dopjelni šo Knješowe słowo: „to budža wšichto wam čzinič mojšeho mjena dla.“ Wtōčzajka hwěbšow, kotič šu skrytušča dla čzēpili, wěrnolšč tuteho słowa wobšwēdeži. Wot tamnych přech hwěbšow, wo totrudž pibane steji: „Woni š wješeke- seču wotewričachu wot wobličeža radu, šo běchu dostojni byli, jeho mjena dla hanibu čzēpiz“, hač do našeho čzāša, hdyž mišionka hitorija wo wješehč trawawnych hwěbšach powjeda, kotič jeho mjena dla čzēpja hwěta hidženje, nišu a šwjercž. A hdyž tež njetrebamy my na čzēle čzēpizč, to budž našč troičt wo wičēm hidženju, kotrež naš trječič, hdyž my Jezuskež htwjizmy, šo nam hwět to čzini jeho mjena dla. A krašne htwjenje maja wšichtyž, kiž htwōž htwič nješu ša Šbōžnitom, š jeho hwjateho rta:

„Šbōžni seje wy, hdyž waš ludžo moje dla hanja a wšidēčēhaju, a rēča wščo še na waš, hdyž nad tym šu. Wudžēže wješeři a šradučeje šo; pšchetōž to budž wam w njebešach berje šapčazene.“ Hamjeñ.

Dženš hichče njeje hinak.

(Kwant.)

Ač, nědy pšcheradžil bē Zeho
Tam wot dwanače jeničst; —
Dženš pak wot štaba šwjetošeho
Šchēže mjenje steja w šwērnolšč.
Ač mnohy, kiž jom' pšchitwahču
We wjehelu a žubōbi,
Hdyž hšēborniči wohlabachu,
Šsu wot nješo šaš wotpabli.

Šsu nědy Knješa wuhanił
A jeho kōnu čzernjowu; —
Tež dženš šu mnohy wurablił
Zom' čzēkč a kōnu njebešča.
Pak šapčewšč žoš' wuhēmowaju.
Pak še škwami hanja žoš',
A š čzēnjemi tež pošchwilajū
Pšchēž' šašo Šdyna Wožeho.

Wu nědy žemu postajeny
Hšičič jedyu tam na Šolgotaha; —
Dženš je wot mnohič rostrudženy,
Kiž wutrobu žom' lamaja.
Wot hšebōžnoš' je hšičizowany
A tež wot pšmanučennoš';
Hšičič budže jemu čzēlowany
Wot hordēho a šhabzohōš.

Dženš tola pak šchēže Marje šnaju
Šso š njemu w šprawnej lubojčzi;
Tež žanojo wo namakaju,
Kiž ja nim hšēdža w šwērnolšč.
Tež ja du š nimi — nochju čzafatč —
Čhu rōže wo'ko hšičija šlac,
Šso š nimi pošučizč a špatač,
Šo šmēł tež hnadu wšizwač.

Jurij Wrosl.

Pod hšičjom.

W jenej ščapanišej wojnje ras po krawajnej bitwoje šchtyročoh wojašow naberidžachu, čzi pod jenym hšičjom hšēdžachu, wšchizyž jaso čzēla, we hwojeje łrwi ptuwajyž, ale ranjo pšči ranjenju, hwērnje, bratrowizy a twjerdže šjednocženi. Š hšibjetom bēču na jemu škalu ščēmju štehnjeni, jim šwapschēža pak na trawnej hōrjy Woža macta šteječe š tymi wobšizjanymi škwami: „Hšej, to je Wože jehno, kotrež hwěta hrēči nješe.“ Čzi šchtyro wojnyž bēču w naddēhu šwjetoje šlonny nimalo na dobo čzēžo šranjeni podobli. Zato nēč čzi druzy towaščchoje we šwjotim naddēho- wanju dale poštačzachu, bēču šo čzi do šwjercže šranjeni mužojo, nješizowajyž wšchēž bololščow, wot teho mēšna, hdyž pščeš nje- pšchēšēše lułki pabžedny, hač š temu hšičjež dowleli. Wšchetōž jowle pod hšičjom čyvuču woni hač do šwjercže šjednocženišm mjes šōbu a šjednocženišm š wšohom mēč. Tak jich morowych namalachu; jich ruzy bēšchēte štwjēnje, mēr na wobšidmenych wobličežach wotpočjowalše, a na wotemrētmaj wočzomaj mōžēše ho widēčē, šo bēšchēte w runje mēre na hšičž hšlabowatoł. Tak bēču woni nad hšičjom na šwoje bololščo šabli, ša šwjotič nje- pšchēčelow šo woblił, šwoju šamgnu buču a wojšeho Boha šmiljenje namakali a šo š htwibny šwjercže toč-zjež na nim pošbēnył kaž na žiwym drzewje abo njebeškim dēbu.

F.

Lutherowe słowa k šchtwōrtej kasni.

(Še jeho špishow šestajaz Š. Kapleč, f.)

Nětko pšichidže druha štaš. Za naš wučzi, kač durbimy šo napšchēčzimo čzlowjelam w dobrych štutlach šwōczowacž. Te pak durbija šo tež, kaž te druhe, we štwēr štač.

„Ty durbich šwojšeho nana a šwoju macž čzēčēzēč, šo šo čzi berje pōndže a dožho žiwy budžēšch na semi.“

Šo wuškošč štutlach wēnič hšich šajnow žabny šēpšči nje- namakalšč dylč pošchwōčnošč pšchēčzimo wšchitkim, kiž šu nam ša wušchnošč pošajeni.

To wēnje je, my durbimy šwojšeho čzēlného nana a šwoju macžēč čzēčēzēč, kotraž štaj nam živjenje dalož, naš šēžiwōž, šlabatož a wočšahwōž, š wulkej piškolēžu, štarolēžu, wēžu a džētom. Zale čzēč nje wobličeži jerož w tym, šo ju je šwonowannym wochšjom wopolajalšč, ale šo šy pošchwōčny, jeku štwōta a štatti wšpōfo džeržič, jimaj prawo dačy buč, šchōž čzetaj, šwēšēšch, fak š nami čzinitaj, š temu, hdyž potriebataj, jeku š žwobu, drušu a domom wobštarošč. Šchōž šo pak wot štwērščju pšchitlō, durbī šo tež, hdyž štaj šemrjetaj abo nješchitōmnoj, wot tyč šrohmich, kiž šu na jeku mēšnje: pšchēčēšo, čmōhja a wučerjo. Wšchetōž šōdny durbī šo wobnjēzēč buč a dēubim čzlowjelam podobny buč.

Druhi štut tejele šajnje je, pošchwōčny buč hšchēčžanijež žyckwi, šo po tym čziniwu, šchōž wona poštaji a šraduže po wožim hšowje. Šlaz je w šwētmym hšwēzije mošo hšwēčžnyč pōbdanow, tak tež w duchownym mošo pōbōžnym, šprawamč hšchēčžanow, hač runje wšchizyž tole mjeno nočja. Tēhōbia skrytušč žyckej na

hwoje kłowo swajaja. Dźbęż tajke nadeńdźeśch, sy winowaty, so je pośluchajch.

Tęceje je, hwińnej wyschnoćej pośluchny być. Pšchetoz wšchita wyschnoćej je wot Woža. Tak doho kaž wón hwińne knjejtowo dźeržež, mēr na jeni wostanje. Tón je tajki wulki poślod, so jón ničoh dośej wopomničej ani troyimiczej njejamōže, hšiba jenož hšichcejenje. Pšchecziowo wyschnoćej na dwójake wašenje hšeřeha; j prěnjaja, hdyž ju wobehnjaju, jebaja, jey nješwērni su, po njej nječinjaja, kaž wona pšichajta; j druha, hdyž šte wo njej rěča, ju faktiwajaja, a hdyž šo wjećejz njezmōža, na nju j bōrbotanomj a hšimi hšowami, hšawnje abo potajnje, hšwarja. Tudy njech ho tež w mobilnoje hšowina na knjejerzjom, so by Wōh tón knjes jim rojom a wutrofej hšweřej, mērnje a šo hšowonje nam pšcheczičej. Njech jich wobarnuje, so Wože hšowo čjeřeja, njepšcheczičehajaja ani nišomu njepravdu nječinjaja.

Šchwōrtcy štuff je pośluchnoćej čjelebže a dźeřaczerjom napšcheczo jich knjejam a knjenjam, mišchtram a mišchtram. Někto je najwjeřeje štorženje na hšweće nab čjelebžu a dźeřawym ludom, so hu njepośluchni, nješwērni, lōst a jenož to hwoje pytaja. Tcho- bla dyrčaja na tute lašej pilnje hšowinaczej. Pšchetoz to njeřeřa, hšowjeho knjeja čjeřečej, so jemu knjes rěřařch, ale jecho j wutrobu pośluchajch a ho jecho bojičch. Tchohla dyrčaja wotročezny a dšowki hšadacz, so hšowijch knjejom a hšowje knjenje čjeřečaja kaž hšowijch hšamhnych nanow a maczerje a wšchitko činjaja, hšewož šo wot nič žaba, niž j nišowanjom a njeobłniwje, ale j radowežu a wjeřetofežu.

Szuchowka.

(Galanthus nivalis)

Ja rōžiczu snaju najlubošnijšchu,
Tak jašnu kaž w janōželštim wobleczenju.

A tola ju debi šchaj ponižnoćej,
Tež njewinu wobras ta bēluchšča je.

Hdyž šeni hšichceje želi we woprošćenjenju,
Šso pupežiki nēžne tej wotwōrjeju.

A prjedy hačej hōřobif hšowšča hšwōj špēm,
Ač, dha hšjom nimo je rōžiczi kēžew.

Šso šrudnušchta hšichceje mi pošmēršwuje,
A hšjom nēř wjadnje a do rowa dže.

Čje lubuju, rōžiczičta we hšewy ty,
Škiž poħol mi rjaneho nalēčaja hš.

D byla ty šnawno nam we žiwjenju,
Wyl njebio hšwēt, člowjeř pak j janōželom tu!

F.

Bōh hšowijch wobarnuje.

Wšiche we hšubōej hšumje. Wječzorne hšwēřki šabe pabaču a nab hšewōjkej krajini lēčaju, wjeřne domczi bēdu je hšehowinu wobžete, puče a hšcheczi šawēte, — a pšchego hšichceje šchere mrō- čjele hšwēřinki j hšusta hšajachu; wšchor hōwryjeřche, so jēble wōłtje hšonachu.

Tam na kromje lēka rospadowawaja hšeta hšamotnje štejeřche. Wšta hšwēřina jeno hšowje to hšubōbne lēhwo rošajničejche, na kotrymž šelowa Wajna lēčejche, — na jeynym starym, hšowiczeženym wobliczu bē hšowijšw mēr wupšchecziřeny, — ta hšumna, hšuch rjuka w tej hšwērneho duřchowpawštyra wotpocžowolčej, kotryž pōbła njeje

hšebjeřche. Wōn bēčaje šo j njej molitk, a někto staruščta drēmajche. Zanđel hšujerje hšowju štraz dźerži.

Wšiche hšjom poħže, jako farač hšwōj dōmpučež nastlupi; na- walny hšewōw lužo jemu mjes woczi bjeřche, a hšumjo wšchor pšchēs lēh hōwryjeřche.

Wurže-ji jeno hšale wudrjenja pšchēndžena, potom je wjeř blisto, a mōže ho wlystol hšewōj w fakšim domje wđezcej; j tajki- mile myšlени bēčaje farač dōł pučaja pšcheczičej, jako na jene doho j wšchotofeje dele mutle hšimatačej, — jena hšwēřinu abo lawina bē teho muža hšapšpa, — njeřehčehane ho hšabe wo-pomoz-wolanje we wēřej hšubi.

Hšale w kašchym hšwitaniu pilnje pytažy to šprowšnjene čšēlo namatachu. Tola hšichceje Wōh duřchu hšowjeho hšwērneho hšu- žobnika nježadajche; po doħkej hšulnej hšumnyž wōn šaħo wotħroj a hšichceje dženba we hšowej wořabže kaž ludoćinny nan škutnje, trořchujny šrudženych a wōmozny hšubym, hšowinajo na hšowo: „Šchtož wy čšinil šče jenemu mjes tymi mojim najmjeřchimi bratami, to šče wy mi čšinil.“

F.

Se hšchodowanja k žohnowanju.

(Ščōncženje.)

Wšiche to kōnz mēřaga novembra. Walat bē šaħo tji tolerje wuřchotowal a bē je hšowej žonu w tym pšchēs jene, so ša tute pjenješ jeje hšumli mantl w šawawadni wutupitaj. Wōnaja ho teho bla jene popođnje na puč do šawawacnje pobařchaj. Žako bēřchaj truch pořchaj, dźečžo, nēbže pječ lēt štare, nadeń- dźeřchaj, kotrež ptařajo a wot šmyj dyrkotajo na rōžtu hšajy štejeřche. To dźečžo bē jmaj rjeře hšate; bēčhe to dšowiczička hšubehō fabrickšeho dźeřaczerja, kotryž w jenej štwicžy pod tēchu teho domu hšbjeřche, w kotrymž mēřchaj tež wōnaja hšowje wo- bydlenje. Walatowa ho ju pšcheczičelnije woprašča: „Čeħe bla ptačejch, Maruščta?“

Ta wotmōwi: „Man je mje hem pōřtal, so bych na hšajy pšchpła, ale ja ho boju, a wšchje teħe je tal jara hšma. Man dyrbi pjenješ ja wotnajerče wōbydlenja šaptačiczej, hewal naħ hōřpobač j domu wučžeri. Man je hšorty a ma šty šachel.“

„Tu mašy dźeřacz nowych pjenes“, rjeřny Walat a še hšowej žonu dale dźečej. Žeho žona pak ho hšichceje wjazy rōčej a tej hōřčku wōħadny, kotraž ptařajo a dyrkotajo nimoduzych wo hšimny dar prořchēje. Ščōncžnje Walatowa štejo wōřta a praji: „Wšch ty šchto, Ĥandrijo, a drje moħta hšichceje wjazy rōčej bjes mojeho mantla wutrac, wšchaj mam wulke rubiřchko, niž mje dořej wōhryewa. To wōbhe dźečžo dyrbi pak hšowu tradacz a hšmu mreč, a jeje nanej je drje hšichceje hšubjeřchō dže. Želi-šo čħemaj ludemu Wōhu a knjelej Želubej wo prawdže hškučej, dha drje moħtoj te tji tolerje wēřče lēpje natožiczej, hačej so je do šawawacnje domjeħemaj.“

Mašy hšchēř njebēčej drje j wotmyřlenjom hšowjeje žony tak prawje hšotowom, ale dořel jecho wōna pēnje prořchēje, wōn do teho hšwli, a wōnaja ho wōrcziřchaj. Wōnaja šaħo do bonu pšchindžehčejchaj a ho šchtyri šħody wšchōlo hačej na hšubju pobařchaj, hdyžej tōn dźeřaczej w maķej a niřej štwicžy hšbjeřche. W jenyj wotnu bē jena šchleňža rořbita a hšny do jšwuy lēřawej. W maľch želeřnych hšachiczičaczch ho njetepjeřche, dořel tam ničžo k tepjenju njebēčej, tak šo bē wō jšwuy njemako hšma. W jenyj rōřtu tōn dźeřaczej na hšowomžy štareje hšowmy lēčejche, jenož wot nekajich łobow hšubjenje wōbžety.

„Mōj tež w tutym domje byđimol“, Walatowa praji, „a je namaj žel, šo njeħmōj hačej dōtal k wam pšchidchaj. Dženba hšwōj Maruščtu šetkalo a ju hšobu pšchwinjeđej, pšchetoz wōnta je

jara hma, a wona njekmé dljeje na hašy wołtač; wona by ho w hmyercz sojmynika.“

„Ale hoj pobač naju jutšje f domu wučerje, hbyž jemu pjenjehy ja wobpelenje njełapaczku“, kforžešće tón muž.

„Ach, teho dla hebi žareje starofkže njecznicze“, Walakowa wotmolwi. „Za a mój manželšty jemu potom te pjenjehy donjehejmoj. Tola něšto chcy wšedbe wšichtim fa tym pobjedacž, hačz wam tudy někał pomhačz njemožu. Handrijow, budž tał dobru a pšijnjeł mi hwežu!“

Handrij džešče, to by to ščynik. Mjes tym tón hšory muž žalofžešče: „Za njebudu wjazy dohgo žiwu, ale na hašy wšchat tež močyž wumrječz. Wóh žohnuž woš, luba žona, ščytož wy nade mnu a nad mojim džešcom čznicze. Ale ja njemožu wjazy džekacz a mi teho dla možno njebudze, wam te pjenjehy šažo bačz.“

„To džž tež trjeba njeje“, Walakowa praji. „Mój je tačle Ščóžnikaj woprnujemoj a wón je namaž w šwójim čžahu bobace šeruna. Tola mój muž je šwěžu dže, a ja čhu wam něšto wachje lěhno něčto špobodniško pšijnhotowacz.“ Wona fe škowemu blize stupi, a Handrij šwěžešče, to by lěpje wibžata. Pšiji tym pał fe wobaj manželštyj njemalo štróžštyčaj. Wjeunjuž mjes tež draftu, f kotrjež bješe tón hšory muž wobšety, težejše tež Handrijowu — štory laž. Wobaj bještaj jón na mečeže špónačoj, a wonaj hebi tež f doobom pomhšičaj, to drje wobte te pjenjehy hšičeje w nim byčž.

„To je mój štary laž“, počža Walak rěčezč, „a njebudžič hebi myšliti, to jón šažo wobladan.“

„Za šum jón pšed někotrym čžahom wot jeneho muža fa tšy nórty (2 mł. 25 np.) kupit“, hšory praješče. „Wón je mje pšenje wobrcowal, ale něšto drje jo jón wjazy woblefačz njebudu.“

„Za dam wam fa njón wulke wotkome pšijnitywobdo“, Walak jawota. „Wotja žona je tón laž hješ mojeho wjeđenja pšchedač; ja pał byčž jón rad šažo mēł, dočelž mje na mój šwaž dopomina.“

„Ach wšmicze jón, haj wšmicze jón hnydom hovu“, hšory rjetnu, „wuy mi fa njón něčo winojny njeječe, dočelž mi džž něšto tojku dobru to čznicze.“

Walakowa po šlubjene pšijnitywobdo džěšče a jako bješe je horte pšijnješka, teho hšoreho f nim težšlujnje šawobže, ščytož temu njemazo berje čznicze, pšičetož fa čžaj hšwoje hšorofče wón hšičeje njebč taf čjople šawalenaj był. A wón teho dla f nowa rjetnu, to by hebi Walak tón laž woł.

Walake pał tuteho dla hžžom žpu hšwilo wutroba pntačše, a jeho žoneje drje tež wjele hinal něbi, hbyž wona wšedješe, fo laž bjerje a f nim dele dže. Tola wona fa nim wčšijnofče dla njebžěšče, ně, wona hšwoje požabanje pšchewiny a tał dotho horta woła, hačž bē mofnowu džeru šatycata, do hšachow šatcipita a štwičku wumrježita. Potom hačle f hšwojemu manželštemu dele šwatačše. Tu wšhlada hšwojeho muža, kał fa blidom šedžešče a laž w ruzy džekžešče; pšičetož njebžeje jón prjebu rospřezč čžpu, hačž wona pšičidže. Něšto počža wón přezč a džera bu pšedgo wjetšca. Wón do njije hrabny a bórny jemu pjenježu papjeru wčžahny a potom družu, hšezju a tał dale, hačž bē jich na tšy šta točy w hromadže. Něžo ho njebžeše šhubito.

„Ach hbyž mužo“, Walakowa f placžitymaj wočzomaj praji, budžešči-li něšto te pjenjehy šažo tał lubowacz, laž prjebu?“

Walak pał hšwoju žonu fa ruku wša a praji: „Wšidžič, čana, hby byčž hebi myšliti byhšaj, to moht šažo tajš pjenježny wotročž bačž, dha byčž tute papjerjane pjenjehy radšjo do wohnja čšijnit. Wšimi je ty a donješ je na nalutowatnju. Za šo Wohu džakuju, o šum je šhubit, a teho runja B-hu džak praji, fo šum je

šažo namaf. Ale fa hšwojeho wotročžka mje pjenjehy wjazy ščynič njekmēžka.“

Walak a jeho žona teho hšoreho muža hšwěru hačž do jeho hmyercze wothladajšaj a dočšaj jeho fa hšwoje pjenjehy pohrebačž. Marušku pał f hebi wšofštaj a džeržeščaj ju laž hšwoje šamžne džěčo. A wona bječe džakowna a pokušajna a tež štajnje tažta wošta. Wšidžičo hebi ju jedny tyčejšty mšchtar fa žonu wša, dočelž wón wšedješče, fo je rđbna a pilna a pola Walakoweje tež waricz berje nauutka, a hewaf bē šo do njije šalubowal, pšičetož wona bječe tež rjana hołsa.

Mjes tym bē šo pał pola Walakaz wščo jara porjedžito a bječe widžezč, to bēču ščetro šamojni ludjo.

„Ach, kał by to tola wšichto hinal byč“, Walakowa družby džěšče, „hby budžičomy teby naju tšy tolerje radšjo na šajšajetnju donještaj, hačž je temu škowemu muzej dato!“

„Daj, to je wěčno“, Walak praji, „mój hšymoj wo tšy tolerje boharičej byčoj, ale tež wo tšy šta šhubičej. Težž nad namaž je šo dočjelmito, ščytož pšiane šteji: Ščidžž šo nad šhubym šmili, tón počžuje temu šnjeje, tón jemu šažo dobru to šapcač. Ale tež to je a wostanje wěčno, ščytož je japošchtaj pšikal a wo čziniž je kšjes duchowny přebowal: Pjenježna lubofč je foršej wšichtefeho šteho, a kotřž džedža ho wobohadžezč, padnu do šprowanaja a do hšyce a do wjele hšwupč a ščidžnych žadolčžow.“

Pšiji tym je Walak wołal a to je dženska hšičeje jeho mēnjenje. A hbyž džyčše hmadž tola družby na družu myšlitzku pšičitiz, dha njebč dele nicžo trjeba, hačž jo jeho žona mjetčez f ruku na štary namožničti laž pošala, kž mējeje hšičeje pšedgo hšwoje čžhne mēsto na komornych durjacz. Šbyž wona tał ščyni, jeytu muž šmčšfotajo f hšowu šwiny, jato by prajičž čžyč: „Daj wšofak šaj, ja wščemu tojmju!“ a wščitfo je šažo w dočtrym porjadku. To je žohnowanje, kotrjež je ta džbna pjenježna škowanta do domu pšijnješka.

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Mjes tšmi 17, kotřž šu pšed tróškim na Wubyskim gym-naziju wothkadan pruhowanje wobštali, štaj dwaj Šerbaž: Měrcžin Ščžžaj f Hornjeje Ščok f Šelž Wroš f Delnjeje Ščok. Přěšiči džze ho rataršim pšymowroczěz f družti lěkaršim šudowacz. Wobžarowacz je, fo wot wščěch abiturientow, laž tež wot teju dweju Šerbow žabny duchownjšto šudowacz njedca. Na družim bofu pał je berje, fo tež ščjoža tšch, šž prawa študija, wotebjera, dočelž šu fa nje, laž daloko mže ho pšičedob pšchewidžezč, jara hšubjene wshlady. Tež fa pšičidžownych lěkaršow je lěto a hšubčijšoj, dočelž šu ho wšchudžom, hšžez šu někafe wshlady, lěkaršjo šajšubiti.

— Na pšijnhotowatni fa seminar (na přaparadžič) we Woje-rezecz je šo šajžebny tšpěš pruhowanje mēlo. Wot 20 pruhowaných je 14 wobštalo; mjes nimi štaj dwaj Šerbaž: Leinert f Kafez a Wšhyn f Noweje Wšy pola Kafez. Pšiči tež štkad-wolčž hšičeje juntrčžo to do dopominanja, fo hšičeje šamotnje-nja na pšichotowatnju we Wojezerezcz fa jutny pšijnimija, šarichš pał družba hnydom šamotjenje hšwojich hšynow wobštorczž.

„Womhaj Wóh“ njeje jenož pola kšjesow duchownych, ale tež we wščěch pšchedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Wubysčinjne dostacz. Na ščtworčž lěta placž wón 40 np., jenotliwe čzifšla šo fa 4 np. pšchedawaju.

Sy-li spéwał,
Pílnje dźélat,
Strowja óe
Swójny statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf mócny
Čerstwoś da.

Njech ty spéwał,
Swérno dźélat
Wédno dny;
Džéń pak swjaty
Duśi daty,
Wotpoćá ty.

Z njeboś mana,
Njech éi khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klěž Bóh poda,
Wokreť óe!
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjež knižičičičeženi w Budyšinje a je tam ja ščitowótłétnu pšehpłatu 40 np. dostać.

Judika.

Jan. 8, 46—59.

Čežke hobotny čerženja hu sa Šbóžnika pšichšće. Našch tełst dawa nam pohlaboč do hudołošče tuteho nješčečelstwa. Woni jeho hiđičhu a pšeho hórje pšehšćehachu a prjebu ho nješpotojichu, hačž stónčežnje jeho tres na Golgatha pšcheladu. Wón pak steji mjes hwojimi nješčečelemi we hwojatej woškoloči, njebojalny, bjes hnéwa jako ryčzet Boži, kiž hwiět pšehwinje, a jato hejno Bože, kiž hwieta hřeđi nješe. Pšichi tym ročež hnéw nješčečelom. Woni kamjenje šbéhaja, jeho morić a to tola nješkédža, dolež jeho ščunda hiščeže pšichšćla njeje. Wón ho hrjebža pšehs nič prez pušćeci a wotéńbže.

Khryštus wopokasuje ho w šudženju hwojich nješčečelow

1. jako wérnośež, 2. jako žiwjenje.

Žesuš mjes hwojimi nješčečelemi dyrbi šrudne našhorjenje činič. Čežke je to za njeho, hđž dyrbi pólnoč, kač šaklepjeny tón lud je, hačž runje je jim wérnośež šjewik. Žežo dla ho wón šrudnje prašcha: „Hđž ja wam prawbu praju, čehobla njewérice wy mi?“ A wón hwojaty a bjes hřeđa mjes nimi steji, so móže kač žadyn družijim do woczojw prajić: „Ščto mjes wami móže mi hřeđ dowjeleč?“ A tola woni wotmowja: „Njeprajimy my prawje, so hš ty Samaritstki a maich čerta?“

Wérnośež drje ma hama w hěbi pšehwinjazu móž, so dyrbi ju kóždu rojomny duč šapšćiječ a pólnoč. A tola móže

ho člowjeł pšnačnu wérnośeže samtnječ. Haj, wón hama pólnatu wérnośež prje. To je to čertowiste na njewérje, so wona njeha wérnośež wéricež pšehčewno hweđčenju hweđdomuja. Tak je tudy. Ščtož je bjes hřeđa, tón reči tež wérnośež — to bychu hěbi žiđji prajić dyrbjeli a tehobla bychu do Žesusa wéricež dyrbjeli. Wón jim ham to wotmowjenje da: „Ščtož wy wo Boga je, tón pošćucha na Bože słowo; tehobla wy njepoškuchacz, dolež wy wot Boga njeječe.“ Žesuš praji: „Ja hšam ta wérnośež.“ Ničo pal njewérjazyč bóle njerošhori hačž tole jeho hweđčenje: „Ja hšam ta wérnośež!“, pšćetóž to je š dobom wobitorenje a šudjenje na nič: „Ty hš džečo čémnośež!“ Kaž ho žolny wo štatu kamaja, tal šakhabžuje drje nješčečelstwo šaklepjenje njewérw, ale wono je njemóžne. Wera pal ma na Žesusa štatu šboža, wěty jatožž, kiž twjerdže steji, hđž tež njeheja a šewja šahinjetej.

2. Khryštus je žiwjenje. Žiđji ho hnéwaja, so čže wón pučž t wéčnemu žiwjenju byč. To woni mječ njechadža, pšćetóž woni Žesusa hiđža. Nabyšo woni jeho banjerja Boga mjenuja, hačž so bychu jeho čzešćili jato teho, kiž je wošćichki byłi Abrahám a wšćitaj profetojo. Woni prajo: „Něč póňawamy, lo maich čerta. Abrahám je wumrjeł a profetojo, a ty prajiš: Bude-li ščto moje słowo dzerčeč, tón njebudže šwjerče woptač wéčnje. Šy ty wjažy, dylki našch wotž Abrahám, kiž je wumrjeł a profetojo hu tež wumrjeł. Ščto činiš ty wot ho ham?“ Šbóžnik jim na jich šwarjenje zyle š čžcha wotmowli. Wón jim woššewéčži, kał wón t hwojemu Wótjež

steji: „Se-li so ho ja sam czešču, dha moja czešč ničjo njeje. Ale moј Woščez je, kiј mje czešč, wo kotrumjz wy prajice, so je wón wafš Wóh. A njejnaječe jehoj; ja pał jeho snaju.“ Jezus hiščezje dale dže, wón tón schlenjef šbhejn, kiј jeho wéczne bojštwo wšchirwjo. Wón wobšwédeji ho jako teho, na kotrehož čji wótzjoja a Abraham i nadžij hladachu. A skóncejnje šbudji džiwe rasforjenje njepršechelow pšchez to mošeštáiste słowo: „Prjedy dužli Abraham bu, hym ja.“ Zehoda móže wón prajič: „Budže-li šchtó moje słowo dzeržecz, tón njebudže šmjerčeje wohladacz wécznje.“ Šchtóž je jeho pólnac a we wérje pšchijał, temu stej woczi ja wécznošč wotewrjenej. Jezus je žiwjenje. Arndt, kotruž je tnihu „wérne šchecšjijanštow“ napišał, na šmjerntnym tosu ležo je španja wotuczjo sawoła: „My widžachmy jeho krašnešč.“ Šduž ho jeho praščachu, hdy je ju wohladat, praji wón: „Nétko hym ju widžili!“ Jeho pohlednje słowo béšče: „Nétko hym ja pšchewinyt.“ Je to wumrječe? Šchtóž njeha, so by jeho žyłe žiwjenje wumrječe bylo, so by je rženjom šmjerčzi napšcheczjwo hladat, dotelž durbji ho boječ, so je potom wšchitno nimo abo so mjédeč i wécznej šmjerčzi, tón čjiu po Jezusowym słowje: „Budže-li šchtó moje słowo dzeržecz, tón njebudže šmjerčeje wohladacz wécznje.“ Dzeržecz, niž jenuž šchjchecz, čitacz. Šhryštus je žiwjenje. To durbji ho naškončo. Naškonjenje je našleščje dopofajmo. Židži tote dopofajmo wotpofajuja taž šchorj, kiј létašimo, wot lékarija wufajane, wotpofaje, dotelž jemu njekšodži. Woni njehadža hebi pomhacz dač. Woni Woha njejnaja. Kał wéče tajkim, kiј ho šchecšjijenjo njenuja, ho tež tał dže! Jezus da krašnošč howojeho bojštwo šwéčez. Wšched nim njeowofata družba móžnata, hačz pał ho i njemu modlic pał jeho kamjenjowacz, taž Židži čijnjachu. A čji njepršchecšeljo Šhryštusowi dženja hiščezje kamjenje šbheja. Wšched tyni pał, kiј ho i njemu modla, wotpofajuje ho dženja hiščezje jako tón šnješ: Šhryštus je moje žiwjenje. Šamjeu.

Šhryštusowy wobras.

Nimo méty wulfke šu te rjane a bohate dary šchecšjijanškeho wumještwa, i šotrmijž je wono martrowny puč našchego Šbóžniča wot Jerusalema hačz na Golgatha wupšchitno. Žedny i najrjenjšich a najkrašnijšich njes tymile darani je wobras i čjernjemi kónowoneho wobličja Šhryštusoweho wot słowneho miščtra Correggia, kotruž béšče ja čaž reformazije živy. Na štuboto-šcherym židžanym sawješčtu, kotrehož wóščaj i wobeju bofow dele wšijataj, wošjewja ho nam Wumoznišowce čerpijowe wobličjo i čjernjowej trónu w čšerjnych wofach a i čšerjowčerjowjnyimi krawowynymi trjepjelami na šledymaj šizomaj jako widjenje, pšched rubnom tejaže, do kotrehož jeho šwontowne čšabi rospławaju.

Š wofšajom jeneho šemjana tale nadobna parla molekštwá do wobšedženštwá prufšeho krala Wjedriča a Wytema III. pšchewidže, kotruž hebi ju jako šwoju najlúšču drohoščj wafšezje a wobarnowa. Wón méščezje ju pšchego w nepožrednej bíšfotčji we šwojej štawje. Na pučšowanjaju ju wón w jenym kaščezju šobi bjeržezje, so mošč ho w šóžny wofomik na njej natwaricz. Šaj, na poručnoščj pobožneho krala durbjéčje tónle Šhryštusowy wobras tež tón trón šwojatočznje debicz, kotruž ho nač jeho čšetom pohéze. Zał da ho wšijeny kral pod krala wšchých kralow štajicz, wot kotrehož jeničny béšče wón šwoju trónu špóžczewo doštal.

Požšchito šu tónle wobras do Waršinskeho mušcja, ja šóždeho widomneho, dary a je ho potom i krašnymi rječjinami (Kupferstiche) a rjanymi fotografijemi do najšchecšjich tnuhow prošchjerjal. Šchtó by šamofš, formy, glad, wufšez tuteho i čjernjemi kónowoneho

wobličja Šhryštusoweho wopišacz? Šobžiny dotšo móžezš pšched tynle wobratom šteječ. Šchtóž je ras do tehle čerpijazeho wóčšta pohladat, temu budže ho wono pšchego w dušchi palicz. To njeje šwontna podobá ani rjanočš, šotraž jima, ale to je Šehuju Wóže, kotrež šwéta bréchi njehje. Wóža ból we wobličju Čšlowišteho Šsyna. A hduž ju dušcha widži, dha wona njeowólne pohšchta, hačz žabny čhor w dalšnje njeajnaje:

Š hšowa, krawanje ššita
A potna bolofčjom,
Š hšowa, i šmječy ššwita
Š tej trónu wot čšernjom!

F.

Čy Jeho nješnaješčj?

Lut. 22, 61. 62.

(Wérot.)

Šoh' nješnaješčj, toš' šnješa wuhanjehoj'
Wot wšchjchjo'méšchitna'
Nétk hížom k šmjerčzi krawownej wotšbudženoh'
Wot štubnoš' naroba?
Ačž Pétr, kiј je štata mjenowanoy,
Dženš wufna, so čže wofšacz šwérny, šymany,
Dženš hiščezje šapomni pał šwoje šlubjenje;
Šoh' nješnae.

Šoh' nješnaješčj? Wšchaj wérwio šoh' šnaja,
Kaž wón jich šewawa;
Nétk ššchjčj, kał ho w dworje Pétr taja,
Šoh' i nowa šaprewa.
A i šmjerčez duš šnješ ho wobroczi,
Na Pétra pohladatej jeho woczi,
Néž jeho praščatej ho bolonije:
Nješnaješčj mje?

Čy jeho nješnaješčj? Šaš šhapon špéwa
Duž wozuč, wutroba,
A potróž ho, hduž Šbóžnič tebi šwita,
Šo tał šy šhřéščita.
Nétk won! so by ho šhutinje wupšakala,
Wšched lubym jnatum šaž ho dowufnata,
Šo jeho lubnješčj. — Nječ, Ššhmanje:
Čy šnoaješčj mje.

Šurij Wóšł.

Lutherowe słowa k pjatej kašni.

(Š jeho špišow šestajal Š. Kapleč, f.)

Šačz dotal šmy rěčeli wo kašniach, kotrež Woha nastupaju abo tuch, kotíž šu na Wóžim méščje. Š w dalšich šchěčšj kašniach mamy čzinicz je šwojim bližšijem. Ššmy pał wšchjzj njeh šobu bližšiji, bratšja, kiј šu wot jeneho Wóža wufšadželi. Zał wšchj-nješč nétko šwoje žiwjenje k temu, so by bližšchemu štuzičto. Wšchetož Wóh tón šnješ žanu štúčbu njerožbi, kotruž mošč jemu wotpofaščj, hduž doprédka bližšchemu nještuzičšj.

Šjata faleč réta: „Čy nješdurblich mrdowowacz!“ To dže na štadeho bližšchego wošpobo. Š tym čže Wóh tón šnješ murju wofoto šóždeho štajenu méč, so njeby ho jemu žaneje šchfodby ani šhšezje njechšitno. Tu wóžiny, šchtó wón wo našč džečzi: Čwoja wutroba je potna bižženja wošheje pšchecšjowo njepršchecšjelam, kotíž tebi žaneho dobreho ani na čšéle ani na dušchi njepošchecšja. Šduž tuch widžičj, čžeščj ho wječezč. Dha Wóh tón šnješ čjini taž méščščanofšta, hduž tón ššchjčj, so nékofšj šroža, so čžeždja ho

w noży do domu kamać, potom da wón strażowac, so by go jim wobarało. Tęhobla Wóh pschłafa: „Ty njebyrbifich mordowac.“

Šchtó to je „Ty“? Ruka? Ně. Zosyl? Ně. Ale ty, ty, to je wschitlo, šchtóž je na tebi a w tebi, ruka, wutroba, myšle njebyrbija mordowac. Šchtóž njeje i Woha i nowanarobšeny, so tehole hrěcha wostajic nejamože. Wostaji so skutka, njemóže so tola myšlow wostajic. To pať je bžjom pscheczjwo kasni. Pschecztož Wóh tón knjes so ja swontownym skutom njepalccha: wón na wutrobu hlada. Tule kasni ma skut, kotryž wjele wopšchija a wjele šlósčow sočerija. Wite walchje wón rade. Taje je něšto dwójake: Jene ho jara rjenje pschědži a jaby njeho ničgo njeje. Mamy je pscheczjwo pscheczjelam a tym, kotřiz su nam wužitni na kuble a na cšělzi abo kotřiz naš njeranja ani je štownami ani je skutkami. Taje mile walchje maja tež lawy a hady, židža, pobanojo, ste žónste. Tule wschitke su społojom a mile, hduž činišch, šchtóž chěžba. Šty duch by tež mity byt, hdy by jemu po jeho woli šcho. Druhe mile walchje je jara dobre. To ho pscheczjwo napšcheczjwnitam potahuje, jim njeschłodzi, so njewječzi, njefalimo, njehani, njereči ničego hduho wo nich, njemyšli ničego sjeho pscheczjwo nim, hačz runje sjehu kubo, cšělč, pscheczelow a wschitko wšali. Šaj, hduž samóže, jim dobre ja ste čžini, najlěpsche wo nich rěči, najlěpsche wo nich myšli, ja nič prošy.

Tuťon wyhoři rjany skut ho wěra namuńtęz da, jeli so jón we wěrze čžini. Pschecztož hduž lówa njewdělaje, so ma huadneho Woha, budže jej žyle loho, tež swojemu bližichemu huadna a pschěthlena byč.

A drubemu ho tež pscheczjwo tutej kasni njepšchěrbšči jenož, šchtóž ste čžini, ale tež, šchtóž móže bližichemu dobre wopofalac, jeho šaktowac a wumóž, so ho jemu žana lohož ani šchloda na cšele ujetanje, a to njeczini. Hduž něšto nahemu dach hyc a mošt jeho huobłecac, potom su dať jemu šmerjnyč; hduž widžich něšto jědže tradač a jeho njenapšchěčich, potom jemu dach hčudu wumrjeć.

Wšchaf su hujto šchěchaf, so šchěčžijansle žiwjenje w tym wobštej, so dyrby i wěru a i wutrobu ja Woha skutowac, je žiwjenje njom pať a te skutami swojemu bližichemu napšcheczjwo pschěčich, a njęněm tať doho cšafac, doniž wón dobtrotu pyta a něšto wote mnje žaba, ale dyrby jemu i dobtrotu napšcheczgo bęčęč a ju jemu dobtrowónie posłčęč.

Póšny khěrlusch.

(Dr. J. Scheffler.)

Nowy pschěčž 76. čžista Šprowastich.

Nječ duschu šchrysta swjećzi mje,
Nóć jeho Duch mje do hebje,
Daj i cšelow, ja mnje franjenym,
So w cšele, buschi štowny hym.

Ta woda, i boka bęžaza,
Něž rosló jemu ležija,
Budž kuziel mi, a jeho krej
Mi duschy, šmyšla wofšchewoj.

Póť trawony i jeho wobłicža
Zón njedaj pschěčž mi do huda;
Wšcha čwita, šchěž i cšępjenje
Spožč mojej duschy hynłojče.

D Žesom šchryšćęče, wuššych mje,
Wšmi, šchowaj ty mje do hebje;
Daj w swojich ranach pschěchyl mi,
So njepšcheczjel mi njeschłodzi.

Budž pschi mni w nudy pošlednjeje,
Wje. Wóžo, pschępadž i hebí hej,
So je wschitimi šwjatymi
Ja wěčnje šwalbu špěwam čži!

F.

Altona a šchwědske křoštanje.

Město Altona tať blišto města Hamburga leži, so móže hebi cšłowjeť, křiz tu wěš bliže njemaje, i dobnym tramom myšlicž, so je to jene a tekame města. Pschěd bližichim cšahom štejše Altona pod šchwědskim knještwom, potom pschědže pod danke wostawo-
wanje, a wot teho cšaha, so ju Němzy banštemu kraje Šchleswig-Holšteinu wotdobyli, Altona i Němzom křuschu.

Ze to dšęje, džiž sto lět, to tam wobozny předať bybšęče, křiz Šaš rěčafę. Wón Wóže bčowo je wšęej pitalošču předomawče a njebojšeče ho, wobšębnym a ništim, bogatym a šhubym wěrnošč go wozčow prajic. To ničto lěpje njewjedžichę, šhita rabny knjes Špofelen. Wšbn bč jara bogaty muž a mječęše teho dla w mječę wjele mozy. Wšchitzy ho pschęd nim šhlachu a po jeho woli cžinjachu. Senož jebym jenički cšłowjeť bęšę tam, křiz mozy a bohafatwa teho rabneho knjesa ležbu njemječęše. A tuťon jenički bęšę předať Šaš.

Špofelen lubowawče pschęne šwędjenje, šchumjaze wješele a šwetine rozpřichęnje. Wón bč, kaž tamni bogaty muž, wšchědžije w krašnym wješelu žyw. Wobozny předať, kotřiz go Wožim šlowje tať žiwjenje ani lubowac ani šwalicž njemóže, to sa swojiz pschěšchłuchnoč bęčęšęče, so temu bohatemu a wobšębnemu knjesje, tať cšajto hačz go to jenož hdužęšę, prawdu a wěrnošč rěčęšę. Žaťo so to junu šajso šta, jemu rabny knjes hšewije wotmowli: „Ja wam, knjes duchowny, pošledni křęč praju, so hebi i i wona zyrkne žane přewoňanje lučic njedam. Přewoňaje mojeba na křęžy tať wjele a tať doho, kaž žami čęęę, ale i tym je tež doč. Želi-so hinať cžiniče, Waj na prawy puč dowježęmy, a to tať, so imječęže dočz na to šprominac.“

Předať šahobnje, ale tež njebojansje wotmowli: „To wšchaf haťe tręba njeje, mje na prawy puč domječ. Dšakowano Wóhu, ja hym na tuťon pučju. Mi pať jara žel čžini, so dyrby Wam prajic, tať Wj na wopacžnym a šchłóbnym pučju šhodžęče. Wj macže tudomnyh mječęčanow na pučž bohobojšeče, šchěčžijansleho porjadka a dobnych počžintow wobđic. Tola Wj ludžom šty pschillad dawacę a jim wofšajęče, tať ma ho njęžela wofšwjećic, tať maja hebi brjuch ja swojeho Woha wušwolicž a na šwjaty ewangelion šapomnicž. Št temu ja w tym šastojštwje, kotřę je mi Wóh poručil, njelčęčę njemóžu. Ja čhu šwoj ert woteworic, tať derje hačz móžu, a po Wožim šlowje wučžicę a šhōnacž, wamowacž a trošchłowacž, kaž ho křuschu.“

Rabny knjes jemu i hšewom štrijet pschiwobroczi a potom njemdy wotnēžę. Šačz runje bęšęče jeho móž wulka, dha hebi tola njefwazi, tuteho muža šwamnje nadpadnyč, křiz pod šaktanjom Woha a šakonja štejše a kotřęhož wšchitzy šwamni altonšy mječęčęnjejo lubowachy. Ale we swojey wutrobje hebi pschěhahafę, so budže ho na nim wječęč.

Předať Šaš mječęše tež swoje wješele, a rabny knjes wobšantny, jemu tuto do čžista škalyc.

Nšotre křęčele wot žrwitę, hdužę Šaš předomawče, bęšę mała ležomnoč, na kotřęž šydom rozpadanyh šhčžow štejše. Žuta ležomnoč i šhčžami, na wjeť štežajmy, měštu křuschęšęče. Dofelž te hušjene twaręnja ničto wotnaječ a je mječęčanika rada wuporjedžic wozhysche, bč ho bžjom pschęd někotrymi lętami předaręej Šašę dowoliti, so by je na mile wtopřohabanje wužit. Š dšęla na swoje šamšne šhōšty, i dšęla pschę rabnišch pschěčęšelow a wšchęlatic wšabnyh, so jemu pčžiti, te šhčžki wu-

porjedzić a je i najnujniejszej domziej nadobu wuhotowac. Zato bę ho to stato, bęche wón hude, stare wudowy a wuopieczęne słyoty do nich jamęjczy. Zuta leżomność bęche tak prawje jeho wutroty wjejelocę a radocę. Tudy wón nęlotu sakrahu ho-
 dżinku pšehcy, i tymi slyubymi žonami wo Woly a wo Bojim słowje ręcęjeće a i tymi slyubotami słyowajeće a hrakafalocę. Hdyž Sahež nam pšchindže, ho wulky a mali wjechelacy w tych slyęščach pšbla zyrkocę. Tęchy tam sčhyry widowy bychlacy, dale stary, slyuby uwalido, kiz bę na bitwityčcy jemu nobu slyubit, a slydom-
 nacęje slyrotu. Sežiwjenje tudyč dnu a dwazętyč wošobow ho i mitych darow pšacęjeće, kotrz Saž w Altonje hromahęjeće. Tute pšchymofski drje bruhby nieobšobacyu, ale tęchy wón ham došobid, slyčty pobrachowajeće. Sena i tych wudowow męješe ho wošobid žębzę tak to hpyoty staracę, jako by jich macę byta. Tón stary uwalido bę jich wucęje. Wón męješeće drje jenož i nišu a prwcu čytacę a pšacę. Na biblijku geografiju ho tež wjele niewušteješe. Wón hmožd slyowim slyulterjam wuławadowajeće, tak wjele jęzowje to w židowiskim kraju bylo. Wón pomjedajeće, so njeje tam jenož „jęsor Liberias“, ale tež „jęsor Genęareth“ a wylęće teho blyčęje „galilejše morjo“ bylo. Ale pšcy wiščtychly smylčad wjebjęšeće tón stary muž biblijše sławnyšy je stareho a noweho testamenta tak pšnjeje a derje powjedacę, so męješeće pšedat Saž slywoje wutrošne wješele nad tym. Wón tež teho dla bruhby praji: „Dajęće jeno mojemu lubemu slaremu wucęrejeri powjedacę, kaž dže. Hdyž budža dęčęci dorocęne, dha ho wlyče te tji jęzowy do jeneho slyewocę. Najwowebynięje je to, so dęčęci Sębzynka se-
 lnoja, kotrz na žolmacch dęjeće a i wuopšęstrenjom slywojeje ruti wodu a wętr smęrowa.“

Tote wješele čyžeće sly radny knjes Gosleben pšedajeji sly-
 hycę a janicęč. Zędny dęzi ho pšedajeji Saheji pšimo pšchepoda, kotrz bę męchęžansta raba na njeho pšęfala. Wone je 17. febr. 1711 pšikane a w nim steji, ho ma wón ja sčhyry njęzele je sly-
 wimi wudowami a slyubotami slyęži, jemu wot rady dotal domolene, wurumowacę, dokelž ma ho ta ležomność hinal radocę. A i slywoje slyubobyje wón slyoni, so budže tam po namjeće wuštečęho knjesa Gos-
 lebena wulka rejuwansta lubyja twarjena. Wón teho dla hmydom i męchęžanowecę dęjeće a pšchęješe jeho, ho by ty pšchylatnju najad waloć. Ale tón jeho na knjesa Goslebena pšofala, kiz męješeće w tutej naležnyščy rošprawy dawać. Duž pšedat Saž i tutemu do jeho krašneho a pšyčneho domu slywatajeće. Wo doškim ča-
 stanju bu pšych njeho puščęne. Radny knjes na wušečnyim slybzju hędęjeće, ale pšedat dyrbjeješe pšchod nim stacę. Zato bęheće jeho tón wutrobnje pšohyč, so by ho tola nad tymi slyubymi wudo-
 wami a slyubotami slymilic a twarbu rejuwansteje lubyje na slyonje wostajit, jemu Gosleben wotmolwi: „Dobre! ja čyžu slywib slyčę i Wašchemu slypobaniju wotodacę, slybzj čyžeće je slyowa najad wacę, kotrz i mo wóndano pšajęješeće, mjemyjzy so ja Altonstich męchęžanow čęrtęje do pšofowow wobju.“

„Sa ho njemžuju dopomničę, so budžitiť tajte słowa i Wam prajiť!“, pšedat wotmolwi.
 „Hdyž tež niz tunje tele slyowa, dha Wašča ręcę tola na to pšofajowacę“, radny knjes ręcny. „Wly po tajim tele slyowa na-
 sad bjeręjeće?“

„Sly wutrobu rad“, Saž wotmolwi, „jeli seče slywoje ži-
 wjenje a slyutowanje pšchęmęnit.“

„Sa njęžym ničę pšchęmęnit a tež na to njemyšlu, so bych njęšto pšchęmęnit“, bohatty Gosleben praji; „ale Wly macęje a dyr-
 bicęje prajić, so ja lubyž na wopacęne pučę njęlamęčęju.“
 „Se i Wam prawje rosmjuiť!“, pšedat dęjeće, „dha čyžeće wote mnje slyhęčęć, so Wly ludyž na pučę i njębjękam wuđęžeće?“
 „A njębjękam? A njębjękam? To wochy prajić, ale i naj-“

mjenšaka tola tež niz na pučę i heli. Wly męzeće hębi myščicę, slyčty čyžeće; ja je slywojeje slyony męnju na prawym pučęju byčę a čyžu na nim wostacę.“

„Seče Wly zlye węsty“, ho pobožny pšedat i hlyboto hlynutim hlycom pšachęjeće, „so na prawym pučęju i njębjękam dęzeće? Jeli Waš Wól w tutej nozy wotwota, w wębeje Wly zlye węčeje, so budže Wašče herbstowy pšcy tyč, kiz hu w pobožnyščy tam knjejeji slyuzitiť?“

Wohatty knjes slywili mječęješe. Zęho slywędomnje tak wostje ręcęjeće, so hębi njęšwęti, na tuto pšchęjenje „haj“ wotmolwoć. Slyčęznje wón mjerzajzy ręcny: „Wly po tajim myščicę, so hlyu ja slyubjeny a slyamany?“

„A, na žane wuščnje“, Saž wotmolwi. „Wly seče hlyčęje w bradnym čyžu. Krej Jęsom Khyrly, Sęyna Wozęho, kiz je hęchę zykeho kwęta nohyt, ale tež tež Waš wuščęječę. Ale Wly dyrbice potuła čynicę, ho wot slywojich hęchęw wotwobrocęć a ho i Sębzynkej wobrocęć. Jeli so to njęchęznicę, węcęnemu slyčęznju napšchęzjemo dęjeće. Čyžeće to? Sębzj je holowu, Wam wuščitę Wašče hęchę, kotrz seče pšchęčjimo Woly a ludyžom wę-
 bęchsi, i slyadny wodacę.“

„Ja, ja budžitiť męk hęchęčę pšchęčjimo Woly a čyłowjemat?“ hlyadny knjes wlyčón njemyry sawota. „To je tola pšche wlyču męru, mi taję hanjenje do woczow prajić. Dęčęće, mbi knjeje! Sa nečyžu i Waščyč pšedowanjuo ničę wozaj wędęčę. Sa sčhyry njęzele dyrbja te slyčęti a ta zlyta ležomność na hamburgskę hęby wurumowane byčę.“

(Pšchęjodnje dale.)

Wschelake i bliska a s daloka.

— Knjes Wyręacę i Wunjoja je duchownice kandidatne pšchowa-
 nje w Blysku slywalobnje wobstaf. Mjes tymi, kofiz hu na Wubyskim seminarje wucęješe pšchowanje wobstafu, hu tjo Sęerbjia: knjes Sęhiga i Męchłowa a knjesaj Junker a Panach i Wubysčhina. A nim pšchindže blyčęće jędny Sęerb, kotrz je na Wubyskim femi-
 narje pšchowanje wobstaf: knjes Węrnich, hlyu knjesa sawarja Węrnicha w Klusku.

— Snytsłowne mizjionistwo slyožji hojejnju za wopytow-
 anje w Węjerezac. W tu slywili ho dobrowolne dary w Wubyskim wotkręcy hromadžuja sa tónle slyk slyčęčęjantjeje slymlenje pom-
 bažeje lubyšeće, a my slyubdy Sęerbow tež tudy pšohyčny, so bydny slywobnivi byli, slywib der sa tón doby slyk wopromacę.

© Dražbdžan. Wobodnje, kaž njędzelu 2. awenta slybzženeho lęta, na kotrzęž 60 lętny jubilej najščyč hęrbstich ewangęlščy Wozjich slyuzbow to slywęcędnym, bę tež njędzelu Łatare kemšęjenje saho tak derje wophane, so ho wlychitę 500 čyščęžanęch slyčęwajchow rosdawacyu, haj samo nęlotki hęje slyčęwajchow wostacyu. Pšedowa-
 nje bę k. sawat Handrit i Quili, slywęcędnju wucęzbu pak k. sawat Domalčaha i Wubelęte na ho wlyaf a bu slywęcędnju 160 slyčęnych. Wwęcęklase je, so tež „Wlyšwifci wošol“ ho w slybzje slywe nami čytacę pšęčenje. Kemšęjenje slybzženu njędzelu bę saho rjane slywę-
 čęjenje, so hębi Dražbdžantzy Sęerbio jim pšedowane Woly slyowa waja a je woweše rad hęhlycha, slybzj ho jim w macęjenje ręcęzi polščęzjuje. Žohnyj Wól dale slywib slywajny slyk mjes nami!

**„Bombaj Wól“ njeje jenož pola knjesow duchownyč, ale tež we wlyčęch pšchę-
 dawarņjach „Sęerb. Rowin“ na wšach a w Wubysčhine dostacę. Na slycht wórcęž lęta placęi wón 40 up., jenotliwę čyžisla ho sa 4 up. pšchędawaju.**

Sy-li spówał,
Piłnje dźłał,
Strowja ćo
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař móry
Cerstwosć da.

Njoch ty spówał,
Swérno dźłał
Wódnó dny;
Dźeň pak swjaty
Duši daty,
Wotpoďa ty.

Z njeboja mana,
Njoch ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřeň će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo łóđu hobotu w Ćsmolerjez knihćišćejeni w Budyšćinje a je tam ja šćiwórtlětnu pšćeđpatu 40 np. doptać.

Palmarum.

Jan. 12, 1—13.

Šbože a šrudoba stej hebi na šwěće tak blisko kaž šwětko a ćžemnosć, kaž žimjenje a šmjercž. Wšćitzy dyrbyja to našćomić, tež kralojo, kómo Žesuf. Ženož juntróć da hebi na šwěće kralowšću ćžesć wopokafać a runje teždom bešćatej radosć a šrudoba tak blisko šwjatanaj. Duž móžemy wysće našćeho šćženja napřšćać:

Najwysćšćeho krala šbože a šrudoba.

1. Wšći jeho pšćeđwanju w pšćeđzelnym domje.
2. Wšći nutošćehnjenju do kralowšćeho měšta.

1. Šbožnitej je derje w Bethaniji. Ğušto bešće tam pšćeđywał. Tam wón šwjeje bobate žohnowanje wulšwosće, tam jeho witašće nutřne pšćeđzelnosć. Nětko je tam šako pšćišćol. Šorjaša lubosć blyšćeji šo š woczow wot šmjercže wubudženého Lazara. Martha ćini hebi wjele přópy a šarosće, Maria nutřne na jeho rěć pošćlucha. Wšćitzy šu pošći dźatowanja. Ale Martha naj-šćubnje šaćuwa. Došlo je hebi hižom rospominata, kať by jemu mošća šwoju lubosć wopokafać. Nětko je na to pšćišćla. Wona ćžysće jeho žabowacž. Pšćetoz Žesuf je jej kral. Ženož najbróžšća žabka je jej dobra došć. Šćitoz wona wobšebji, wona ja njeho woopruje. Wón je teho hódny. Šbožnik ćžuje jeje horjažu šwěrnosć. To je jeho kralowšće šbože.

Toła tež šrudoba šćha šo w jeho wutrobje. Wón

blisko mđži šwoju šmjercž a šwjeje njepšćeđzelow. Nětko hišćeje pšćidnje ta njelubosćiwosć je rta a wutrobja wu-ćžobnita. Žudašć radnuje se šymnym rošomom, šo je šćatoda teje dobreje žabju. Wón je šwojim šymnym mudrowanjom wulšosć wyšćoteje wutrobja bjes šćimnosće š nošomaj tepe. Wón ćini je šwojim wrađšenjom Wumóžnitej hćubotu bál. Žesuf jeho pšćewidji. Š dalosa šaćuwa wón něšto hišćeje žakofnišće: pšćeradu. To je jeho bolosć. Ale šćonje tola šbože nad bolosću dobywa. Maria mjelći, jeje wóćto jeho wo pomoz prošy. Žesuf bywa jeju šarćžnik. Wón praži: Wašće wóćto je šacžmite ja tajće šwětko, wašća dušća pšćemata ša tajtu wulšosć. Kať mošti my bewat wo šćimnosć pšćeđšimo šćudym rěćžnik. W žiwjenju šu ćžaby, w kotřćž je šćeje, šćobnje šćutowacž hać mudreje; hóbžiny šu, hóbž njekšćeš wítowacž a lićž, ale dyrbišć jenoz šćubowacž. Maria ćžysće mje ćžesćize žiwjenju a njewjedžo wopokafa mi pošćednu ćžesć tež ja wumrjeće. Ža wěm: tež hđyž ja da wumrjeć, budže šo šwěrna lubosć hišćeje na mnje dopomnić. W tajćh wutrobach ja niđu njewumru.

Dženja hišćeje Šbožnik pšćes šemju šćodži a pyta ša heje pšćeđzelnu ćžihu Bethaniju. Wón pyta Lazara, Marthu a Mariju. Šđžje je wón jich pšćeđzelnosć namataš, je wón šćobowny, wobšebje šćojowny, hđyž njebšćežiwu Marija myšl jemu šćuži je šwěrnej lubosć. Wón ma šwoje wjebele nad ćšłowjetami, tošćž š zunjej myšlu a ćšowje wutrobju, na prawym měšće šamóža mudreje wob-licžazy rošom k mjelćenju pšćinjeje, jeno šo by lubosć

stufkowacj dał, kotraž wšitko woprjuje. Tam na pškitkad, hđež wudowa swoju šcherpatku polaži do katechja Božeho, hđež nan ho bies mēra prōjuje sa džežji wodno a w nosy, hđež bebi džežji home na ho njeumyšla, jeno so bychu starichimaj rōže na pucj kate, hđež macj bies spanja bežji pšči thoroložu lubeho džežca, tam hđež śwětni wozajy sa trala swojeje sbožnosce wojaja njeumlawojo hacj do šmjerca śwětni. Těhdy šo temu kralej wočji wotkej sbože hweščitej.

Alle tež srudoba je w jeho wutrobje. Jemu je, kaž by na woblicju jeho pšdcezelow srudoba ležata nad Ženukowymi wuhmēwzami, kaž by nješdcezelow štyšat wōstije a dšimje wo jeho stōzejnu radu stufkowacj, kaž by hōžom tam a jow kšyž stjeal sa jěstchu lubosceje. Do cžijeje Bethanije dobywa ho nje luboscežny njemēr — nēkotrj Žudajch we wšedatej podobje wod pšitkrēcjom wuczobnita, kotraž jeho napōšebtu pšcheradži. Špšly šo temu kralej we wočjomaj hylola.

Tola hwešto je mōžnišce dužli cžemuosce. Žudajch dyrbi šo ponizowacj do prōchja. Mōž cžeta, ale škōwcko Marrijnje hwešnosce šo kašnje hweščje.

2. Zašbowanje bēšce kralowita cžesčj. Kralowizy cžehnjēšce wōn nutz do šwjateho mēsta. Tola tež tudy widžimy šbože a bolosce.

Wjele luda thwatašce do Bethanije; pšketoz woni bēchu wo šubženju Lazara kšyščeli. Woni cžyžchu wōbeju wobladacj: Lazara a knješa šmjerceje. Woni cžyžchu jemu wyštaze thērulšche špēwacj. Woni drje bēchu s wjetšcha Galilejšy, tošyž bebi na te štuti myšlachy, kšž bēšce nēhdy w jich wōžnym kraju došojal. Hdyž kšryštus do Jerusalema cžehnjēšce, jemu šyly napšdcežimo thwatachu, Hosianna wōkaja, s palmowymi hōšofami. To bēšce šbože trala. Wōn tōnkrōžc tuteju wstlanju s pucaju ujeđže. Wōn šo wješešce, šo mōže pšchod šarišejstimi a wšmawuczemymi šykezu lubej prajecj: ja šym tola Mēšibš, hōžowocōkōzany kral. Hōšchōje junkrōžc dyrbi Jerusalemu štabnosce mēčj, jeho w jeho wulkošciji pōšnacj. Těho dla jēcha tež jako kral cžijeje myšle wo šlowach profety. W tym je wōn šbožowny a tola je tež srudoba na jeho woblicju. Cžji nješdceželjo jeho cžim bole hidžachy.

Wōn bēšce bebi w throblošciji šwērli šabo do šwjateho mēsta pščinicj a k temu w tutym hwešdžešstym cžahu wot tyšozow jako kral powitanu. Cžji nješdceželjo bēchu rošhorjeni w hidženju, a jeho pšdceželjo? Kšryštus berje we, šo cžže wstaza ludowa šyža tola druheho Mēšibša hacj wōn je. Woni šo bōtjy wobrocza — jeho wopušcžca, šaprēja, pšcheradža. Mēšo wōkaja Hosianna a ša malo dnjow wjeđu jeho k šmjerčji. Tak budže jeho kralowšce nutšcžehujenje prēnja kroczel k jeho puczej k šmjerčji. Pšketoz mōž šarišejstich je wulta. To je jeho wulta kolosce. Alle tež tudy wješele nad srudobu dobywa. Pšketoz Jemu je wēšte, šo tež w šmjerčji po woli šwojeho nješdceželjo Wōtžca dobudže.

Pšchego hōšchōje Wmōžnik nutz cžehnje do wutrobow, do krajow, to mōžnje, majestetižy, tam s cžiča, pokny šboža, hdyž cžlowjetojo dla jeho šlowow a stufkow jemu Hosianna špēwoja, hdyž woni wutrobje a domy hwešdžešny pšchotowaja, krala cželcže doštojnje powitacj. wōšebje hdyž jemu nješdžu Palmarum wrota ščērote cžujaja, hdyž mōdoscež kaž w mōžnym ualečju šo seleni w thwalenju, — pokny wješela a tola wot bolosce huntu. Wōn namafa wjele šamtuženych durjow a wutrobow. Woni nješdadža

jeho wulkošcj šrošymicj, woni hnewaja šo na jeho mōž, jeho nješpōžnywoscež, jeho wulpechi. Woni hanja a wšmēšchujaja jeho pšdcezelow. Woni cžezdža jeho maricj, ho by jeho njeno njcželajo a tak šjednocza ho cžji pšdcežimajy je wšitkich šēwom, šdželani a nješdželani. To Šbōžnita boli. Wōn je tež wmmrlec sa šwojizy nješdceželow.

Jeho bolosce hōšchōje rošce. Ššamo jeho pšdceželjo budhu nješwētni, šjednocza šo i nješpšchōzeleni a jeho nadpabnu. Woni bēchu bebi Mēšibša hinal myšli. Těho dla prjecj s nim! To drje jeho boli, ale won šo njeboji. Pšketoz nješejšti Wōtž je tež šries nad najcžemnicimimi mozami našchego cžaba. Šyly šwēt pšdcežimo njemu nicjo njeuwuczj. Jěho je tola šdōnje šdobycje. Najšōršji nješdceželjo tola pšchod nim, tym s cžernjoitej trōnu trōnowanym, wšnajaja: „Ty šy dobył, Galilejški!“ Jěho thorboj šmahnje daloto pšchōš kraje. Wōn budže wšmōžnom knježicj. Knježi wōn tež w mojej wutrobje? Doj jemu nutšcžahucj, kralej wšitkich kralow. Šamjeň.

Čroschj w kšyžu.

W wōn nješēšce šwōji kšyži. Jana 17.

Nješt ša naš je Šsyn Boži
Tu trōnu cžernjoitu;
Wōn wōtne na ho štoži
Těž kšyžja hanibu.

Nēk pał wōn pōšbēnjemy
Wu na trōn krašnosce;
Těž wēnz, nam šabšujemy,
Tam s jeho kšyžjom je.

Tōn hōšchōje jow na šemi
Cžji s cžōlnej puču njej —
Nē, pučyž Šbōžnit lemi
Nam s trōny cžernjoitej.

Těž kšyžit napotoža
Wōn ša pučj k nješēšam,
Šchōž na njōn nobu štoža
W šaprēja wo šam.

Džak tajšej hnadnej hwešce,
Kšž kamje wutrobuj;
Šow cžepřimy we wērcje,
Tam kšryšta widžimy.

Duž njeplacj! Kšyžja thody
Šo wōštach, po cžernjach
Šam nječu krašne pšobny,
Daj škōwczne po beščezach.

To lubosce je najwjetšcha,
Kšž s hōrja, kšyžja teje;
Šwo cžahy našče hweščca,
Hdyž Šbōžnit we naš je.

Šdeš s cžernjom rōže žniemy,
Mēš cžecze do dušče
W s kšryštjom my džemy
Pšchōš kšyži do krašnosce!

so wón to njeľubuje. Š taštm nad wutrobu swojeho muža do-
budže, so je wješeľe, hdyž máže jaho domoj f swojej žonje hčj.
Tak wukáže, ho na tajle wofňnje na mandjelstwe ľadźeržo-
wacz, potom seže na wšćehy boľach ľastarani, doniž naž Wóh tón
Knięs f drubemu a ľepšemu žiwjenju njepomola.

Altona a šwedske kľofanje.

(Poftraczwanje.)

Wjele mješćezanow hebi hčjšeje pržy dawajše, so bychu
rabini knješa swoje wofňamňenje pšćenimili. Ale to ničo njepo-
mogajše Radny knjes Hofleben bšče hebi twerďže wotmyšľit,
předarje Saňje jeho wješeľe dospoknje stahčj. Wšče hčjžom
12. męrsa 1711, ľchtrny dnj pšchod tym čašom, bđžež mješćelše
ta ľežomnoščj wurumowana byčj. Saň bšče hčjžom pšchjortu
šćimil, so by te wudowy a fhyoty do swojeho domu wšak. Ale
bohaty mješćezan, bđnacšf mištr Wšćler, jemu dom a ľadrbotu
pofćizj, kšj jemu blšćelšćej a bšćejtej nđbže hčjžinu wot Altony
ľalenej. Tón dom ho wofšeje fa te wudowy a fhyoty hčjželše.
Saňrada bđ wulla doščj, so by męhla heb a wšćelake rostlinj
wobhyľlerjam f jedži dawacz. Kručj trawnica mješćelše f temu
blšćizj, so bychu tam bđžeji hrajacz męhše. A mištr Wšćler
nočpšćelše ničo ja to męčj. „Sa byčj bđže ho bojerz męč“, wón
bšćelše, „so by mi Wóh tón Knięs wšće moje řuby a dňžny ro-
padacz dat, hdy byčj ja jenzj jenušo křofčja brak.“

Dčjē 16. męrsa 1711 bđžinu čaš ľpřewajo f altoniřćj
wrotow čbňjeňelše. W bđžinu předar Saň bđžeľe. Wón tšj
a dwajřty wšam wšćje ľpřewajče: „Tón Knięs je mój pařtyr,
na ničjm ja nuw njemęju“ a kaž dala řeku. Sa nim bšćelše
ta wudowa, kotraž mješćelše tón tšpžej bđžeji ľastaracz. Najmješćelše
bđžejo wona na pšba njepelše. Dwe drugej řo fa jeje řuknjy
bđžeršćelštej a pšba jene řupalšćej. Wotom bđču te ři druge
wudowy a ľořda jene bđžejo ja wuku wjedelšćej. Ra to bđču pu-
dmu wšće druge fhyoty. Wučer-inalida pať na tónu čřaba
bđžeľe a f wšćelje pilnošču na porjoz męš bđžejmil bđžeršćelše.
Wjele ľudji bđ řo řbžajšo, so bychu tón čřab wšćel. Tšjřahšo
f nič njemželše wutrobneho hnučja bla řobu řpřewacz. Tola fa
to drwy čřim bđle řpřewachu, tak řo wolo a ľep wot řpřewania
tuteho řraňneho palma řlucželše. Dobročjny Wšćler předarja
Saňa na řrohy doma wšćelše a jemu wšće řlucže pšchepodo.
Saň pať řrohy řbže a praži: W mjenje Wšćjo, Šćyna a Šwajateho
Duch! Tuto mękno njehj Christiana řeč, pšćetož wono budže
tempel řežom řčřyřta a wobpšćenje jeho bđžeji. — „Šamjien“
mištr Wšćler pšćitajji; a „Šamjien“ wšća řhromadřilna f hnuťe
wutrobu pšćidawa. Dolež bđ mšle řlucžene nalenje njewoře. Saň
wřchřitšćj na trawnil pšchepřořy a f nim pšćiduhnu řeč bđžeršćelše,
potom pať tu ľežomnoščj f modlitwu a f řčřelšćemj pořwječej.
Mištr Wšćler pať pšćitomnoščj f řhojejom a řaitami wofšćewil.
Ščobawny duchowny a jeho pšćeršćejjo, wudowy a fhyoty, to hro-
madže wješeľe a řpofojne popoťbne řwječřiču.

Dobho njetrajelše a řbžćil na hamburgřkej řaňy pšbla řyřćnje
bčdu wotřahane. W řapocřitřu řeta 1713 pofbđžny ho tam řjana
wulla řejwonřta řala na tym řamym męčje, bđžež bčdu pšchod
řbřćim čřabom hčjšeľe wudowy a fhyoty pobořčeho předarja
bydlite. Tu wofšćewil a řraňnu řalu radny knjes Hofleben řam
f wšćelje pšchmošču pšći řlabcnoščj řřaneho řala wotewri. Řiwo
a wino mžachu tam řo bohatej męrie pičj a řejmarjo se řwjejomj
řejwafkami tať pilnje řejwachu, so ho wšće pofčachu. Řobđřičo
tam řčřeto wšćje řuřřachu a řarowachu. A tola njebčdu tam tať
řbožowni, kaž bšče předar Saň je řwjejomj wudowami a řyřćotami
na tamnym dnju na trawniu byčj.

Njenujž jena wofšćelnoščj ho do přebřa řřiřćelšćelše, kotraž
řpšćelenej a jeho pšćeršćelam wješeľe řořelše. Šwediřta řebdy
f řuřowškej wđjnu wjedelše a męřto Altona f řuřowšći bđžeršćelše.
Tež bšče powječej pšćřiřćelka, řo řčwediřki general Steenboř f wšćim
wšćřam pšćelšebnje, so by męřto wobľehnył a fa to, so je wot
řwediřkeho řřala wotpadnyšo, řurowe řhřofat. Tuta powječej
ho tež fa někotre dnj dopšćimil. Šwedejřo Altonu wobľehnyčhu
a męčřezajo, hacz řunje ho dwaj dnje wobarachu, řyřćachu ju
pšchepřowacz. Wmęjenija, pod řotřymž, ho to řla, bčdu pšće
wšću męřu řatřelšćne. Šwediřki general drje wobhyľlerjam žiwjenje
wřtaji, hwořewi pať, so ma řřutu pšćřařaju, męřto Altona je wšćehy
řonžow řapalšćej. Tajte wofšćewil wřchřitšćj do najwřćelšćej řru-
doby řřaji. We wšćehy domach a na wšćehy řaňach njebž ničo
řbžćelšćej, řřiba řařolščjenje a pľanaje. Najřařolšćijšo bšče pať
to fa bohatych ľudji, kotřžj řamęžnje wofšeľe w domach
a ľežomnoščjach w męčje wofšćelšćej. A nim řwajřćelše tež radny
knjes Hofleben. Wón generalje Steenboř wjele pšćesj pofćizj,
hdy by tón męřto Altonu pšćelutowacz a pšćepřewjčejčej čyřt. Ale
Steenboř jeho f řrubymj řřowami wotřofala. Šřach by řeho
bla čřim wřćelšći njes męčřezanami. Jenož jeb dn řřeč bšče
hčjšeľe, njenujž hdy by něčřto temu generalje tať do wutroby
a řwedomija řečal, so by jeho řwadž na tajte wofňaje f temu
ľnail, so by męřto na pofoj wřćelšćil. Wřchřitřy hebi jenohľbňnje
přojachu, řčřto řy fa to najřřamňišći byť, njenujž duchowny Saň.
Třta męčřezanjša řaba ho řeho bla f předarje Saňje pšćesj
a jeho wutrobneje pšćelšćelše, řo by čyřt pšći tym njehmilyřm
generalu wo řmilnoščj řa męřto pšćeršćej. Ščam Hofleben ho
w swojej řřitřelnoščj tať ponizj, řeho hewaf řad řideneho předarja
se wřćelje mozu wo jeho pomoz pšćelšćej, pšćajřj, řo jemu jeho
přjebřawšćej řadźerjenje řara řel čřimil. A męčřezanjša pšćřitajji:
„Wřy ho nadžjomu, wřpřofobowšćim knjeřo, řo řabudželše, řať řmy
bla řřch řčřezow na hamburgřkej řaňy řřufrowali. Wřy nam to
wřćelše wobaczje.“

„A to řo wě“, předar wotmořto, řotřemuz bčdu řřlyř do
močřow řřupile. „Ščřtož moje wudowy a fhyoty nastřpa, dha
mžju, řaž řole f řwjejomj řřatřam, pšćajřj: Wř seže řle řo mnu
wřřilil, ale Wóh je řo mnu derje myřřil, řo by čřimil, řčřtož
řčřenka wšćelše, a pšći žiwjenju řbžřal wšćil. (1. Mžřj.
50, 20) Pšćřetož njehj ho tež męřtu řeřbže řaž čřje — moje
wudowy a fhyoty řu wobarowwane. Ale ja ho řoju, řo budže
Wóh tón Knięs tutemu męřtu řřwřj pšćajřj dacz, pšćřetož Wř
seže čřeřto pšćelšćim njemu řřečřilil. Wř seže řo jeho močřow
řerņiřćj řřćimaili, hdyž řwjejomj řřtu pšćelšćim wudowam a fhyotam
pšćepřewjčelše, řřj bychu bšle wobpšćenja a řřćeba řebdy, hdy by
jnu hmadno Wóh njepomčla. A hdyž by čyřt Wóh něřto Wafše
domy řlahčj a Wřam wobpšćenje a řřćel wofčj, dha řwječje řo
Wř řyřćelil wuřacz, řo seže jeho řčřřatřu řbžřal řřilil. Ale ja pšćidu,
řo byčj f njepřčelšćelom řečal, pšćřetož moju wutroba ho mi řama,
hdyž hebi na Wřa, na Wofše wobše řonj a bđžeji pomňřřu.
Tola njemęřelše wšćelje nadžje. řa řřm jenzj pšćej a powječ,
a hewaf pomjeba řo, řo je řčwediřki general řara řřuty męř, řřj
ho ředy napřowřčej ba. řřžj řbdu ja f nim řečejčj, řo mjes tšj
pšćel Wřohom pofřejelše a jeho pšćelšćej, řo by wutrobu řeho
muža ľnail a f ľepšćemu wotřečřitř.“

(Přčřichobnje řřončjenje.)

Wřćelake f blřřka a ř daloka.

— Wđjřiti řřach je wotwobřečřem. Šerřřki řřonpřym,
řotřjž na wđjnu bđželše, je f řnjčřćřřřwa wšćupitř, a řež řuřow-
ka je řalnje wurpřajřa, řo řaneje wđjnu njedřa. řale powječej je
wřćubřom wšćelje řřerowanje a řpofojenje řřudžija.

Sy-li spěwał,
Filnje džělal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerstwoš da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšedne dny;
Džed pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođaj ty.

Z nječes mana,
Nječ aš křmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kie Bóh pada,
Wokřeš će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu pobotu w Šsmolerjez knižicijščeceni w Budyščinje a je tam ja šćitnořćetnu pšchedpłatu 40 np. došćaj.

Jutry.

Mark. 16, 1—8.

Žesufowje žiwjenje a wumrjeće je satož našćeje wěry. Žesufowne horjestacije je wobtruceńenje našćeje wěry, dopotalmo, so našcha wěra podarmo njeje. Zehodla je ja naš wěra do horjestacja našćeho Šbóžnika tak wajna, zehodla čji nješćerzěłjo tak roshorjeni pšchedźiwno njemu wojuja a hanja: „Wošć Křezstuz je mornj, wy wěriće do mornjeho.“

Wšo wěra do Žesufoweho horjestacja tak lohta njeje. To je nětotry, kiz daloto njeje wot Wožeho traleštwa, ale wón njedja do mornjeho Šbóžnika wěrić a do jeho horjestacja wěrić njemóže ho rošbudzić. Nětotreho tež jeho šćedomnje k Žesufěj čžeri, ale wón jmu služić njedcha a s tym ho šam pšched bobu samotwja, so džiw horjestacja wěrić njemóže. Ale tež my, kiz my horjestacje našćeho Wumóžnika njeprějemy, džymy ho šćutnje prahowac, hač my do njeho wěrimy, t. r. hač ta powjelje: „tón Křesć je horjestanj“ naš woprabnje wještěch čžini, hač my tu šćožny radok šćakowamy, so je Žesufowje horjestacje našće dobyće, Žesufowje žiwjenje našće žiwjenje.

Kak nawuknjemy do Žesufoweho horjestacja wěrić?

1. My dyrčimy šćižowaneho w lubošći pytac;
2. My dyrčimy powjelje wo jeho horjestacju s wutrobu pšćizjeć.
1. So byčmy jutrowne šćenje šćosymili, dyrčimy

pytac, šo do šćejitčezja tuch žonow myšćić, kiz rano šabe k rowej džěchu. Wone šebi ani s daloka na horjestacje njemyšćachu. Šćtož jich wutrobu hnuje, je šame želenje, ničžo wjažaj. Ale rošdžel je tola mješ jich želenjom a želenjom wučžobnitow. Čži wučžobnizy žaruja bóle wo šćubnjenu nadžiju, te žony žela šćubnje-ho pšćerzěla a dobroćčela. Žich pšćiwiznošć je hižom bojolež pšćewimyta; wone šćejaku pod šćižom a džetu pšći pořćerzěje pódla. Něto hdyž wón w rowje leži, šćwataja, kaž šćěšje je móžno, k njemu; wone hinal njemóža, wone dyrčja jemu lubošć wopofolac. Tak p'čhidu k rowej, wone jačo přenje jeho horjestacje šćonja. Lubošć, s kotřejž wone šćižowaneho pytachu, je je tuteje hnadu dželomne šćinila.

To je tón puč, wo totřumž nawuknjemy, do horjestacja Šbóžnika wěrić. Ddyž njepšćerzěl šćěšćizjanšćtwa, s žyla něčto, kiz je šćaleny wot šćěšćizjanšćeje wěry, pšćerzěwo horjestacju wojuje a praji, so njemóže teho džiwa wěrić, wón njemje, šćto rěči; wón woprabnje njemóže do njeho wěrić. Š wěru do horjestacja nješćapozčinamy — te žony a čji wučžobnizy nješću tež s nej šćapozčeli — ale my šćapozčinamy s wěru do čłowjeka Žesufja, kaž je šo we šćwojim šćištik šćobženju jačo Woži Šću wopofolal, s wěru do jeho šćiwa, do jeho lubošće, do jeho šćmjerće. Šćtož je tak nawuknjel, Žesufja jačo šćwojeho Šbóžnika lubowac, šćtož wě, kaži džal je wón šćwojemu Wumóžnikěj winojta, tón je tež k temu šćmomy, nawukaj do jeho horjestacja wěrić, žadny pal družje. Duž naš pšćerzěwjenje pšćerzěwo Žesufowemu horjestacju myšćić nješćmje; wóni wěrić

njemžka. Hdyž pak može ho wo naš woprabwže prajicž: „wy pytaće Jezusa, teho sčijžiwaneho“, potom hmy my frawi to sapschimuyez, sčtož tón jandžel pschitaji: „wón je horještanj a nijeje tudy.“ Sa tym stejny, sa tule jutrownu powjeczj framijši byčž.

2. Kak sadžerža ho žony f pschivowjedanju jandželow? Morweho wone pytaju a row namataju pršbny a tam ho jim jandžel sčewi, kotryž jim hłowa powjeda, kotrež njerolymja. Duž ho wone sastržaja. Wone čuju, so je ho jim sčewjenje Bože dostalo, sačuju wadowch žiweho Boha, sačuju, sčtož Mójšaš saču, jako hłob f njemu rjekny: „wuluj ho hwoje čerije; pschetož to město, na kotrymž stejisch, je hwojate.“ Duž pschidnje na nje bojosčž a tschepotanje. Wone wunbžedu kherje a četnychu wot rowa. Wo dwelowanju a wobmyšljenju, kajtž mejadu čji wučobnizy, ničjo pola nič hlyščerž njeje. Wone njeplahindžedu na tu myšl, ho praščez, hacž je hlyščana powjeczj werna. Čacž hu wone tu jandželstu powjeczj wo jejnej zplej waznosčji sapschimuyte a werte, tu ničjo nješteji; to tež treba njeje. Dwočž, so wo one tu powjeczj pschivowimu jako sčewjenje žiweho Boha, kotraž jich zyku duschu napjelni a jim dostatu poručnosčž, tym wučobnikam to powjeczjž, wufonja. Pschetož so wone nitomu ničjo njeprajachu, može jenož relaczž, so wone i tymi, kotryčž jetlaču, wo tym njepowjedachu; tym wučobnikam hu wone, kaž wščitzy sčewnikojo powjedaju, to powjeczjže. To jene je wěste: tute žonije hu f wěrje do Jezusoweho horještacza pschisčate a buču psches tule wěru hlyne a wješeke.

Tak dyrbi ho powjeczj wo horještacu našeho Sbdžnita wot naš pschisčacz, niz f mudrowazym, dwelowazym rofomom, ale f wutrobu jako sčewjenje žiweho Boha. Esu wščat tež dopofajna sa Křostuškowe horještaczje, ale sčtož čže halle do nič wěrjeć, hdyž je ho jim jich wěrnosčž dopofajna, tón ženie wěrjeć njeawutnje. Pschetož sčtož sčewjenju Božemu, kotrež ho jemu w pschivowjedanju horještacza Jezusoweho a f dobom psches blisčosčž njeje stanjeneho, teho žiweho Sbdžnita, dostawa, wěrjeć nječha, tón tež dopofajmam njewěri. Žow rěka, kaž pschi wščeh wězady wěru, „i wěry do wěry.“ Sčtož sapočnje Jezuskej hwoju wutrobu dacž, tón tež dale pschidnje, tón ho pschego hlybie nutš wěri do hwojeho Sbdžnita, tón nawufnje hwoje dowěrjenje na Jezusowe wumrječe stajicz a sčonežnje tež nawufnje do jeho horještacza wěrjeć a budje psches tule wěru halle prawje swobodny, wješečy, hwojeho šboža wěsty kšechčijazy.

So my tule woprabwže nawufnjemy, nještawa ho psches najdu mudrosčž, ale psches sworjczaju mōž wot horkacz. Wy pak dyrbimy hwoju čłowistku mudrosčž, wobmyšljenje hwojeho hlypeho mudrowanja na bot stajicz, hwojej wutrobie, wošlam a hwdedomnju rěčeczž dacž a tal ho sčewjenju wozjemu zyle wotewriczž: tal nawufnjemy wěrjeć. Hamjeni.

Sčto hwojeczji najwješečšje jutry?

(Čerof.)

Budž f radosču witanu, Boži dnjo!
Wščo samojta w horacz a w botacz.
Nět žiwjenje je hwojeczju hiba ho,
Wščo mēadne je hano na rowacz.
Nět wobdawa mōdrina njejejefta naš.
Wy mōczjalki hwoite, ja praščam ho wšč
A wščeho, sčtož wščje a woščo naš:
Čtož hwojeczji najwješečšje jutry?

We sčtrodže pōcnje ho na kerkacz
Nět wufacz a selenicz wščitjo;
Čež hwochotki wšču na wofjerebčacz,
W wščeh luczščacz žiwjenje něto.
Tu nalezčne prēmčje pofaža ho.
Tam swoboczki a hwoitki f noweho,
Wščje stwojeczka nět wufnaja prēdujo:
Wy hwojeczjmy wješeke jutry!

A na luczacz, wo lščach wščje ptačjatta
Tu radotnje pofapowaju,
A šapocnu twaricz hej hwoščizčja,
Čaš' na hłoczku wješeke majou.
Čaj, wo horacz, wo botacz sčtrowonczki šaš'
Se hwojimi hrončkami šaborja naš
A wrobitki, hwoitki šotuja kwož:
Wy hwojeczjmy wješeke jutry!

A rjeniče ščje hlyti ja saščyšču,
Sdžez džeci tam hrajti hej hlywala;
Nět na kuku, šahroču četnyte hu
A wot doma radu ho šala.
Kaž ščebjatta f hrdže wufčozite hu
A stajaju ščtřečo wščje f lōčchtwosčju,
Esō hmojo psches šojo mi pschivowaju:
Wy hwojeczjmy wješeke jutry!

Šloj, pod špu na lězny pschi botu
Tam hōbži dženj w towarčtwje pēnje
We hłoczku tež hwojeczjacz f macžektu,
Kiz hwoeremu lojiczku čelnje.
Kak wozjwi, hřeče lub' hłoczko ju,
Kak hřeba bym hčewjaty f pofojnojču,
Nam hwočgate wōczka to wupraja tu:
Wy hwojeczjmy wješeke jutry!

Nět hlychu wal hwojeczje hwoju tam,
Kiz f wěže naš kerkachi wolaju;
Duž šakdu, wščat wutrobu šabosčž ja mam,
Sčto prajicz mi hłowa dženj maju:
„Njes štanj je šrowa a je hwojeczje šaš'
A wēčne je dobne pschijmēčt ja naš.“
Duž wylitaje, špewajče na rōčny čas:
Wy hwojeczjmy wješeke jutry!

A šupiwšči f doma nět Božeho
Esō na rowacz selenycz dživacz.
Hdyž wochladacz tōn, kiz mam najlubsčjo,
Dya pofajšacz, modlitwu špewacz.
Duž šajšepa wēritj; mi pofbawa ho,
So jandžel, kaž f hčiwblami machotajo,
Tak f nječejšči hlytu da hlyščerž ho:
Wy mamy najwješečšje jutry!

Jutry Bróšl.

Jutry.

W pschitrodže knjeji, kaž w čłowistim žiwjenju, tón wulki šakōn wo bywanju a hwoitocčji. Žutemu šakowje je wščitko pōdčijžnjene, jemu dyrbi ho wščo, hdyž tež f nječhanjom, podwolicž, hčane je nalezče, hdyž wščubže w šķu a na žyž ho nowe žiwjenje hiba, včane je tež lēčo we wēnu hčowončy škowca a w pschje pšjanycz kwētkow; ale jemu hčeduje našyma, hdyž lo-pjenka se ščtomow padaju, a hčowowa hlyma, hdyž wščo žiwjenje w pschitrodže wotemerna a hčny šemju f bētej čelnej pšachu wo-

dziewa. Potom mrzeje też radość w najcichy wrotobach, a wylł, i kotrymż nalećco posprawicóm, ho pščenowbroczka do tykchneje sfórždy: Kraf je tola wšcho tak jadodne, tak kniejomne!

Żebžimowcż po nalećczu, po sašowotuczenju pšchirrody, po nalećczu w cšlowštim žiwjenju, po dujadaj najchego dźećcaštwia a cżan-nejie młodobceje i pšchibetazymu lėtami rolcje a nař po prawym nařce ajele dołge žiwjenje njewopuřdycja. Ale hđže my tole nalećco namařamy? Tole nalećco, ja kotrymž žana žyma njepšebuje, hđžež kwėtki ženje njewjadnu a řidnzo wjazy njefakħadza, tale młodobcż bjes starjenja, tole žiwjenje bjes hinitořce? Žow na femi řawelcje niž, řeđbde nalećco je weřceřenje na tole wariadne nalećco, ja kotrymž nařca duřca řebži.

Ale rukowanje ja tamne wećzne nalećco ħalle pšchi wotewrje-nyj rowje ħorjeřtanjewego dořtawamy. „Żeřuř je řiwy!“ to je to weřcele pđelštwio, kotrež jutrowne řwony řařo do kraja njefu. „Żeřuř je řiwy a my budžemy teź řiwi!“ To je ta wėra, kotraž nař w pšćhce bjeřzi, cħyđž-řa-li noř řeniře řtarořce a twjerdy řeniřti pšćahy řtuřicż; ta wėra, to řo řa řimjerću a rowom, nad weřchštim bywanjem a weřkej hinitořcu nalećchego cħyđneho žiwjenja jumu nowe nalećco, nowy řwėt, nowe njebjo a nowa řemja po-řebnu, hđžež prawdořcż byłi.

Prawdořcż! Kraf ř rėbta je wona ħiřceje tudy deřeřak nadeřicż! Kraf řyħuje tal neřotry pob cħeřřim cħiřchřom, nad nim wotpočzo-wozym, a wón budžycħe jo tola lėpje řařuřicż! Kraf řo tal neřotry lud ħiřceje pobitėcżuje a řat wón pobarmo po prawdořci řyħuje! Tola jutry nam rukowanje řa to dawaju, řo je ħiřceje jena prawdořcż. Dobycje njeprawdořce, kotraž Sėdźinca na řchž pšchibi, bėřce jeno pšćelřobne; řnjeřowna prawiza řat ħiřceje wotřhowna! Wřlatuř a jcho pařmo řu dawno řubženi, ale Żeřuř je řiwy, a nad wotewrenjem rowom řo jcho dobyřeřita řħorřy řmahuje. To dawna nam to řebžnu wėřtořce, řo ja nařce duřce pšćehy Wozu ħnadu jumu wećzne nalećco pšchirđže.

F.

Żeřuř je řiwy.*

(Wřchelořt.)

Dobrywarjo, ř rowa řanjeny,
Wřchewinjerjo wřchřitřch cřmowych mozow,
Řiž řwėt ħreřćny ř Wozom řjednak řy,
Sėwėto řy wřchřch cřenurich řimertnych nozow,
Budź cři bjeřk a řa cħyđ pšchichodny
Řariz řunt a řħeřlřch řwiceřeny.

Řħwalcje řo mnu Sėyna Davita,
S Żudy řaw nad njepřchecelom doby,
Sėmjerce řtrach, mōz ħele řořtama,
Řako ř dobywarjom w řeli poby;
Wřřřaj ř ħřobom, ħreřćny cħłowjeczje:
Żeřuř řiwy je do wećnořcje!

Gloria, cħert, ħela řřepota,
Ĥdž wřcho wřřta: Sėdźinř ř rowa řtany;
Žiwjenje twōj lud, o řnjeje, ma,
Řreħa, řimjerce řwřřř nėř ř njeho řpany;
Řřumozemy, ħacż do wećnořcje
Sėwjeřbi wōn cři duřchu, žiwjenje.

K. A. Fiedlef.

* Budže ħo jutrownicřtu w jenny řerōřtim Wozim domje wot žytwin-řeho ħora řwėnac.

Ka jutrownicřtu:

Řolowne pytanje, řbōžne njenamakanje.

(S řħeřlřchowo jeweho njebōcřicřeho.)

Řch, ř ħolowcřu řo pyta, řo pyta we rowi,
Řdž do rowa najřuřcħe řy pŕedy řħowait.

Řaj, ħolowinje řo pyta nėř w femi řanřeny,
„Sħto wotwali mi řamjeř, tōn na row walemy?“

Sħto dawa, řy-li pytař, cři prawe weřcele? —
Řdž napořled řy nam řat, řħtoř řrudnje pytařce.

A tola ħiřceje řeřřřu mřdu lubořcż dobudže;
Řo je: ħdž njenamafa, hđžeř ř ħorjom pytařce.

Tak pšćeřcela teź morowb' tam w rowje pytaja;
Wōn pa ma řewto řimjerce nėř potnořcż žiwjenja.

Bjes řajřob' namařanja byħ raby był teź ja. —
To ħalle potem řħoniřch, b'đžeřch řiwy bjes řōnza.

Řch, řotrychž w cħyřu pytařch, nėř řu we wećnořcři,
Ř řotrychž w pšćhce pytařch, řu w řħařnej řbōžnořci.

Žuriz Wřōřt.

Lutherowe řlowa k řednej řasni.

(S jcho řwiřow řeřřaj ř. řkaplet, ř.)

„Ty njedyřbřich řradnyč.“

Nėřto pšchirđže, řo njedyřbřim řiwogje řbōžicřeho na cħařnym tuble řanic. Wřchetoř jo wogjo wōbje a teź mańđelřewi je cħagne řubto w nabřicřewo. To cħy Wōb tōn řnjeř teź řawřowacż a pšćhřo, řo njebj niřtō blřiřřednu to, řħtoř je jcho, wotkamal. Wřchetoř řradnyč niřzo drube njereřa ħacż drubeho řubto ř njeprawdu ř řebdi cħyđnyč.

Tu pař řo namařa, řaž cħeřto je, dobre řřtiti řo Wōje řasni cħinicż. Wřchetoř řelto řebanja je w nėřcřřim cħyřu na řwėcze! Řa to řōdny we wřchřch domach a na wřchřch řħacħ řtrži. Taz-keho jeno porėdko naberb'đeřch, řiž njebj paduħa řa nadrami nobřy. Wřchetoř tale řaleř njewojuje jeno pšćeřřiwio paduħřtwu a rubjeřřinřnu, ħdž nėřomu jcho řubto řawuje a ř mozū pšćeřřiwio jcho woli wawmu a ħdž řebny řubemū nėřto řradnje bjes jcho wōdřejana. ale teź pšćeřřiwio wřdhemū pšchitřōřchjenju, kotrež řħano řebny drubemū w cħyřnym tuble nōřtin, jako řu: nabhřobnořcż, řħowitřowno, řacżřowowanje, wopacřnu tworu, wopacřnu mėru, wopacřne punity řtriebch, řařřřenju mřdu řabžerće, wimu řopřeř, řħwatacż řo wobobacřicż.

Njedyřbřich pař mėnicż, řo to jeno řeka řradnyč, ħdž řiwojemu blřiřřednu to, řħtoř jcho je, wumyđeřch, ale ħdž wōdřřch, řo twōj blřiřřchi nuřu abo ħbodu trada abo je řacřny, řanęje řořpoby, řanych cħřiwow a drayny nima, a ty jemu njepomōřch, potom řunie tal řradnjelch řaž nėřtō, řiž řubemū pjenęje ř jcho mōřćnicřiti abo ř jcho řařcħa řradnje. Wřchetoř ty řy jemu winořty w nuřy pomħacż. Wřchetoř twoje řubta wwoje njeřhu. Tu řy jenož řa-řtořnit, na nje wōřtořem, řo by je wudžřłit tym, řořiž je wotřebaja. Řebodla teź cři do wulřeho řapřta, w řotrymž paduħř řapřani řteja, řħuřicħa, řiž řubta maja a tym njewawaja, řořiž je wotřebaja, řo wo potřebnořcż řiwōřiti blřiřřich njestaroja.

Tale řaleř ma potajřim řřit, tōn řeka na řeržizy: mřtořcż. Tātōn řřit je, řo je řōdny řwōřny, je řiwōřim řubřom pomħacż a řħuřicħ.

Řdž pař wōdřřich řħeřeřčana nuřu řradacż, potom wjeđ, řo řħyřřuř nuřu trada a twōju pomōz řreba. Potajřim je wėřte, ħdž řħudemū řħeřeřčianę řořřu, řabat, řaj te řħřlęnzū řimnej wody řařch, řy ty to řħyřřuřeje pō.

S tejele řasnje nėřto řařnje řōřajelch, řak dycřba řo wřchřitře řřtiti we wėřje řasč. Wřchetoř nad tym řo njeđa dwelowacż řo, řħtoř dycřbi tale řimline řřtiti řħeřeřčanam cħinicż, tōn dycřbi řam řħeřeřčan a wėřřozny buř. Sħtoř pař do řħyřřuřka njewėřti, tōn wėřce teź njebudže řanemū řħeřeřčanę tal pšchitřilęny, cřim mjenje

Skrytykujecie namemu, to jeho dla lačnyjm smilnočej wopolože. Przewoznjenje durbt tu wo tajtm wrjedy hdyć hač lubože. Dolež ničto njeubtuje skiba io by bohobojajnu a pobožnju byt, a botež lubože wutubo bohobojajneho nječini, ale jenož wera šama. Ale io njeubčymy ho jebati a ho na wopozajnu weteru ipuščejte. Wóh tón Knjes žoda, io bchymy lubowati a weru jlawnje wopozafali. Wchetož wera nije tajta wěz, kotraž tu mornoa leži, ale hdyžetali je wona wo wutrobie žywa, tam durbt io tež jenož wo wopozafać. Hdyž to nječini, tam je jeha wald wopozajna a kniečanja. E tym pať ho wopozofe, hdyž ptoeby fačzwowach, io ho člowibta wutroba, wupielnjena s trojstwow a weštm dowierjenjom na božiju hnadu a lubože, huuje, io je tež pchěžiwio bližkemu dobročinjnu, pchěželny, čyšije može, fcepljenu, nifaho njeubdži ani jenu njeławidži, ale kóždemu rad štazi a, hdyž je niuje, womba s čjetom a s bušču.

Witobće pchěžina potajim je wera. Wchetož hdyž ho wutroba bódžije miłočje dohlada, fak je móžno, io durbtata potom stupa byčć? Wjes dwěla durbt wěte byčć, io ho Wóh tón Knjes nad njej šmilt. Zehobla na žonych pjeniesach njeubdži, ale je i bližkewo wužitru trjeba. Derje wě, io dotež jmeje, teško tež wudawa. Wchetož jeje Wóh, kotremuž ho dowěit, ju njeuwpuščejti.

Altona a Schwedске kłostanje.

(Čłónčenje.)

Tak čjeležodojny predat rěčejše. Potom ho pšched město do njeprchěželšeho lěwa poda. Tam jeho pšched generala do wjedóžču a wón k tutemu praji: „Nječ Wajcha excellenza fa sto njeuwimje, io ho jako ništ štuzobnit Zejom Skrypta wožu, ja njebožonone město Altonu dobroprachjenje pšched Wami činić.“ General ho poště, sejma kłobot a potšiti ho pšched štuzobnitom ewangelija. Wón běče wo duchownym Sašu hjom štuzobit a bč wulky hwjelejen, io móžejše jeho wobladač a s nim porěčejć. Wóh dobročinjnje wotmolwi: „Zakf štuzobnit Zejom Skrypta, fak Wóh jeje, je mi stajnje witanu. Za bu doboworny, hdyž čyzejće jako hdyč pola nje woftač. Ale tole nješwěrne město čyžu a durbtju ja hwoičat, botež j io swojeho praweho knjesa wopuščejćio a ho s jeho njeprchěželimi jiwónočijo. Město, kotraž je tak nješwěrne a pšchedarne, durbt io do čyšta wutupić.“

„Za Waš, hnadny knjes, najławezniščo a najwutrobnijšo profču,“ Saš rěknu, „io njeubčejše wobohič měščezčanow sa winu jich wyschnože štrafatowali. Wšje ta nadobno, io njeubdžejše njeuwinowatych i winowatym štofać čyzejć.“

„Wotpad“, wotmolwi general, „je ho s pščištwolenjom zlyho měščezčanjwa stal. Duž maja ho wučijny hwoičat. Žiwjenje ja wobydlerjam wofstaj, ale ja wofstal njeubdwi, doniž budže město Altona hromada popjeta.“

Duchowny špytowolče wščitko, ščtož běče jeno móžno, io by generalom wutroba huuf. Ale jeho šlowa wot generala jako wot stady wotletowachu. Štónčenje wón pšched tym šahaltym mužon na swojjej tolni padže a bžejše: „Dla ranow Zejom Skrypta Wajchu excellenzu profču, io byščeje město pšchelutowal.“

„Zabnu njeprchěžel njeje ženje žancho Schwedšeho wojaka pšchelutowal dla ranow Zejom Skrypta“, general wotmolwi.

„Dobre“, Saš praji, „tola, hnadny knjes, wopozofe, io leče kšchecan, io šte se štm nješaprašćeje, ale io čyzejće hjomemu bližkemu tak woblac, fak čyže Šbóžnit Wam wobac.“

„Sa nje móžio město pšchelutowac“, general šawofa, „wyhožla pščitajnja mje nušnje, io šnicžć.“

„Dba ho to jeničny s pščištwolenje pšched štalom stanje, io čyzejće město šwalicž?“ ho predat prašchěje, wot pokławjenja šlawaja.

„Haj, jeničny s pščištwolenje“, general wotmolwi — hač tunje halle po štóštim kóždenju.

W tajtim padže došatče Wože žohnowanje nad Wajškej wopščištwójču“, predat šawofa. Wón swojjej tudy nad generalom prašchěje a s hjuštm hšofom praji: „Zajm Knjes požohnuj tebe ja šwarnuj tebe; tón Knjes roššwěčž swoje woblíčjo nad tobu a budž tebi hnadny; tón Knjes poščěhň swoje woblíčjo na tebe a daj tebi swoj měr!“

Wo tutych šlowach wón čyšije a tridnje wot generala bžejše. Tón pať šhwit wščón šajróženy šteječe. Wšče, jako buchu jenu predarjowe šlowa do wutroby a šwědomija palite. Ale šty duch šajo móž nad nim dobu a Steenbof pščitaja, io by ho Altona šawalita. To ho šta. Wščužbe pšomjenja šapacž pozijnacu. Wobhnojwe morjo ho wot doma do domu, wot hašty do hašty rošččerješe. Ničto nješmóždžije pšomjenjam wobaracž. Zatočžo a prašajo bčču wbošy wotwoblerjo wofstajšti wšchego swojeho wobšedženjwa s měta čjelti. Dwoj dnjej wobšahčataj, io ho generalowa pščitajnja w pokóšćej dopielni. Běše to s. a 9. januara lěta 1713. Altona ho do procha a popjeta pšchewobročaji. Zyle, pšched štóštim čyžom tak fčejaje a bohate město njebč dale ničto, skiba hromada dymjažych wospadantow. Predat Saš běče pšči wudowach a šwrotach swojeho šhwitčyža w Chryšćianje wuhowanu namaf. Wšoinje štaženje ho tuteje městowče njebóžnu. Saš běče tam teło čžetanzam, hačž běče jenož móžno, wobyhlenje špožčit. Schwedwojo ho šašo wotšalicu, jako bčču město a jeho wobydlerjom tač čžejšo štofati. Zyhazy študych a hužjenych tam něto bčču. Wjes nimi bč tež radny knjes Hofleben. Wšče jeho twarjenja bčču ho šwalite a jeho bohatu domogaju nadobu bčču pšomjenja pójžete. Wón bč něto študy proščer a špólna wěnoščje: „Njemolčeje ho, Wóh ho njeba ja šměč mčž. Wchetož ščtož člowjek byje, to budže wón tež knjes. Ščtož na swoje čžeto byje, tón budže wot čžeta štaženje žnjecž.“

Ščtyryčjet lět poštžičjo je predat Saš s měrom wumrjet a f hjomemu Šbóžnitkej bđofč. Nimalo w tym šamym čyžu tež šchwedšti general Steenbof wumrje, tola pať nič s měrom. Wože žohnowanje běče ho wot tebo čyža, hdyž běše Altonu šwalicž bať, wot njeho wotwobročijo. Wón jenu bitnu po drubej štubi a bu štónčenje wot njeprchěžonow jaty. Wš jatnje do šawelawowanja šapadž, kotraž je jenož jeho šwimzerjo štónći. „Njemolčeje dha Škryštwowu kichž wobječ?“ ho jeho predat w jaštwje prašchěje. Wtrězaj general kšchopotajo wotmolwi: „Mě, to njeuwio. Pšofčaje tuch štazowu, kotružž šim do nješboža štordž, moju dušču čzwiluja, ale požohnowanje predarja moju dušču wjele bóle wobčžejnje, dbyš wščitito drube. Za budžij město Altonu pšchelutowac, hdy hdy budžij čyž. Měto mtrēju jako tajti, kiz je wopaki pščišahaj, pošlaty a šatamany pšches jeho požohnowanje.“

Tak radny knjes Hofleben jako proščer wumrje, general Steenbof pať jako jaty a w šawelawowanju. Šiškane šteji: „Derje temu člowekje, kiz njeubdži po radže hwešbóžnych a nješteji na dróhy hrěšnikow a nješyda na štole wšmewžow, ale ma lubože f šatonju teho Knjesa a myšti na jeho šatni wo dujo a w uozy. Tón je jako drjewo, pšobžene pšči wónowych rěčach, kotraž šwój plód dawaju w šwimjim čyžu, a jeho lišće nješwadnje; a wščitko, ščtož wón čini, to ho derje radži. Tazaj pať nješbu hwešbóžni, ale jako pluwj, kotraž wětr rošmjeta. Tcho dla njeuwobštea hwešbóžni w šubženju, ani hrěšdžny w šromadžijnje prawych. Wchetož tón Knjes šnaje puč prawach, ale puč hwešbóžnych šajnje.“

Sy-li spówał,
Pílnje dótal,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprówny
Napój mówny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Pfez spaf mórny
Čerstwosć da.

Njeh ty spówał,
Swérnje dótal;
Wádné dny;
Dóńi pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpośń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew ós!

F.

Šsersbke njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Šsmolerjz knižicizšćejeni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschěpłatu 40 np. dostać.

Quasimodogeniti.

Jan. 20, 19—31.

Ja bym to horještowanje a to žiwjenje. Wěrišć ty to? Tak prašča ho nalc knjes i dženknišćeho šćenja wo Thomashcu, kiz njewěri, tydženi po jutrac, a napomina naš: Njebudž njewěrjazy, ale budž wěrjazy, a wobškwědži a flubi:

Šbóžni šu čzi, kiz njewidžja a wšćaf wěrja.

Wšćes tule wěru maja woni

1. prawdošć; 2. mēr; 3. radošć we Šswjatym Duchu.

1. So je husto čezto do wěczneho žiwjenja wěrić, kóždy wot naš wě. Zo šbėhaja ho dwełowanja rošoma: Kaki je kraj wěczneho žiwjenja? Kaki budže to žiwjenje? Š temu pšćinđu dwełowanja našonjenja! Ty wohlada šnamjenja šwjercze, přejedy běšće hižom duch tupy, potom pšćinđuž tkače a niđuže njeje šlěd wot ducha a žiwjenja. Wtq njechamy něto nadrobuje na nje wotmolwice, ale to njeh šo praji: jid je i najwjenscha runje tak wiele wučeznych ludži, kiz horještace wobruca, kož tajšć, kiz jo přēja. Wěra pak njeje š žyla wěž rošoma, ale wutrobny. Tešobla praji šwjate pišmo: Čzi njerošomni praja we šwojej wutrobje, jo žadny Bóh njeje, a Želuš našwari jid njewěru a twjerdošć wutrobny: D wy hlupje a lenjeje wutrobny i wěrjenju temu wšćitkemu, šćhož prošetoj rězeli šu! Še žėđenja wutrobny šo wěra narodži; wutroba šwoju šbóžnosć pšćes nju namaka. Šdy by Škrustuš tyškož šróž jutry horještanj a niz w tebi, dha šy ty

bišćeje w šwjastach dwełowanja a hrěcha. Njeje-li pak Škrustuš horještanj, dha šće wy hišćeje we šwojich hrěchach. Šdy by wón w šwjerczi wošaf, by hrěch dobył. Šdyž pak je prawy Bóh, dyrbješće Škrustuš horještanj. Něto pak je wón horještanj a je šwojim wučezobnikam poruczi: Šotrymž wy hrěchi wodače, tym šu wodate.

Šedenje w naš pšćeho šako wotuzi, hdyž wotoko šćeje widžimy tón njeprawy šwět, hdyž hladamy do hrěchneje wutrobny, hdyž horje hladamy k wotrytnjenemu tónjež došonjenja. A wěra nam puć pošaluje, wona naš wjedže do Bóžeho doma a k Wóžemu šlidu: „Twoje hrěchi šu tebi wodate“, wěra pošaluje šong. Wutroba šebi žada, wěra dawa: prawdošć. Šbóžni šu čzi, kiz šlědni a lažni šu po prawdošć!

2. Wēr. Wóže krašćtwo je prawdošć a mēr. Tak štupi tón knjes njes šwojich wučezobnikow a wšćedne šrowjenje raněšeho kraja, šafu wone došawa móž a wšćnošć š jeho era w tutej hodžinje: Wēr budž š wami! A ša tydženi šako: Wēr budž š wami! a pšćes šćitotetti šlinczi to jutrowne šrowjenje tak to šodowne šrowjenje: Wēr na šemi! Tež po nim dže naš wšćitkiz žedenje. Wėđenja mamy w šwěće, šėđenja w domje se šarolčemi a wo wšćedny šlěd, našnutšomnišće šėđenja se šlyšćnošćemi, š dwełowanjom, š tym štarpm štam njepšćešćelom, kiz prawdošć a mēr nam š šdobom ruši. Štoity mēro, pšćinđuž do mojeje wutrobny! Šdže wón je? W šwěćeje macje wy šlyšćmoč, ale ja šym šwět pšćewiny! wotmolmi Želuš. Wójuježe to dobre wówołanje wery! Wěrcze do

kraljestwa méra wyšče naš, tvačeže, kaž wjele je nad nami, mér djeržo kraljestwo méra wofola naš. Polščéze kraljestwo méra we waš. Ščo móže wam potom swét činič? W senistim móže wam ščofobžič, ale to widomne je šachodn. Měr woštanje, hdyž ty we wérje woštanješč. „Mój mér ja wam woštaju, mój mér ja wam bowam,“ hacyž do teho časa, so šdyžujemy: knježe, nék puščajéš wysocho wot-ročka smérom.

3. Radobčj we Šswjatym Duchu. „Duž swjebeličju ho čji wučobnaju, so teho knješa widžiču. Wón da jim swjaty nadawč žiwjenja a Šswjateho Duchu. „Kaž mje mój Wótž pòštaj je, tak wòčselu ja waš. Néto džeja wješeli wón, ja to čji šrudni, ale stajnje wješeli. Tež nam je prajene: Slaj, ja pòčselu waš won do žiwjenja. W žiwjenju je wjele šrudobj. My šmy pòškani, w luboščji štufowáč, kaž wón. Swontomnje ho wješobžji wšajtko do wješela wotročičj. Šdže pak je powoštanje w žiwjenju, kotrež ta radobčj w tym knješu njeby položjka? Ale wješo: kaž ty wérščj, tak šy žiwj. Šsamo wéra dawa luboščji wutrajnošč, mój, wješelu nabžju. Tak twari ho Bože kraljestwo, kotrež je mér a radobčj we Šswjatym Duchu tudy w šwéče, a nuts šandžejč do njeho pščeš wéru, pščeš jutrownu wéru. Šbòžni šu, kiž njewidža a wšah wérja. Šamjen.

Kerchow.

Bolofčow tón, wòčičnjenje,
Poloj mučnjnje, kerchowje,
Ty mi šticščj wòščewjenje,
Polo Bože, drémantse;
Njana mój, mój čžimòšj rowje,
Dusto spomnju na tebe —
Néšto, džež mój proč ho šhowje.
Wandžel j njebešč wòčujče.

Na mój row ho nješo hméje,
D tej rjanej bolofčje;
Do pročta ta šumjerčj mje wéje,
Šsyn, kaž šwéla wotpodnje.
Dobny šy ja šywu krótu
šrónu špòžnym podawa,
Wdu tny šmjertny ščija šlòbnu
Tamne čsošy bjes kónja.

Wumjerčj dyrbu! trachne štowa,
Wje pak njemža narižočj.
Šžjom widžu i čžimòšj rowa
Wafnoščj bòžju ščhadžjč.
Šaj, mi wòčžo budje haščerč,
Tola pošny nabžje
Wšyšto šmjercč budu praščerč:
Šdže je twoje dobyčeje?

Wšes proč a šwét pošbènjemy
Néšy šžo wošimju
Š wòžam rowje štwafščemy
Wudu štanyčj i krašnoščju.
Šallešuja! wulka krašnošč
Mi pšes row a ščaje šče,
Mi ho wòčžji šbòžna šafnoščj:
Ššmjercčj mje ščapčj njemòžj.

Handrij Zejfel.

Šdže je mér?

Wošebny Šnda, kotrež bješe j wutrajnej šwéru po šwojich pošanščj nabožnych pščebowšmach žiwj, tón mér wòčem a dušče njenamafca, ja kotrež horzo žebješe. Wšči wòčem naležnym potučjenju ho wón dže wón dónja bóle šnješpotojemy we šwojej dušči ščawšaječe.

So by šebi wo troščt ščol, wón t jenemu méščnikjej dješče a šwoju wutrobnu našu pščeb nim wušypa. „Mój šyno, dži a šumpaj ho we šwajatyž šolmach Wòšega, dža mér namafščj, tutòž radžješe. Šnda po tešle šalni čžimješe. Tola štijt wutrobny jeho njewopuščjčji; wón wščednje pščibymwašče.

Polny šabwelowanja wón šajo t temu pščibwštemu méščnikjej dješče a jemu štožješe, jo práni šredt ničjo pomhat njeje, a so by jemu néščto šepšče radžit, i čžimž by ho tyščnoščj jeho dušče šhubita. Tón šredž méščnik radžješe, so by t dalokemu pščibwštemu tempłu putnišowat a tam pščiboham wopor pščijnješt. Šwòlnje tón tyščemj muž tole daloke a štrajšne putništwò pščebwšja, tola bjes méra ho j njeho wòčži a ho šajo t temu méščnikjej poda, i čžt horzej proštwò, jo čžyt jeho tola wot jeho našy a tyščnoščje wumòž.

Takš nad špomnjemy pošanšč méščnik njebè šješčje pomè; tola wón nočžyšče proščazemu šwoju njefamòžnoščj w naštwapanju pomozj špòšnac dajč; šmano tež šam ménješe, jo dyrbi twerjedšče pojimanje widor počžičjčj, kiž w dušči méřpžazeho muža šowrješe. Wšon je wó šajščj, so by šyline, šelcine šodže pšes šandale nabit, čžejšt pjenš na šwòž ščibjet wšal a j nim pučj, šo šdžim doštj, wotpožòžit; šwne šredt dyrbat pomhacj.

We šwojej bučobnej našy tón muž čžimješe, ščtož bješe jemu poručene; wón njebžimwašče na bolofčje, na krej, kotraž j jeho ranjenju nohow čžejšče, wón čžyšče jeno mér, mér! Š wopravòžitej rješowštej wutrobtoščju bješe ho wón wjele šdžim daloko bowlešt, hacyž ho w jeni wšy j napajòčju t leni šwjele a myšlešče, so dyrbi i bolofčjemi a bješmòžnoščju wumjerčj; ale tón mér, kotrež tak horzo pžatšče, njebè šješčje namafat.

Šdžj wón tam pšči dbrju we šwojej našy a we šwojich bolofčah ščješe, ho wšta nješo wjele ludži štrawòžji. Šedyn žušòšnit w jich šrežššnje šteješe a j šłohom pomjebalše wo Šsynu jeniščleho wérneho, wščehomòžneho Wòša, kiž je pščičšol, šreščimow šbòžnych čžimjč; kiž je wščščj čžlowjelow šreščj na ho wšal, na ščžiku ja nič wumjeret a jim mér a šbòžnoščj dobyšt se šwojim wawjednaffim woporom.

Tele štowa do wuščow šhudešo pohana kaž njebešče pošelštwò šlincžachu; to dže bješe, ščtož wón j horzej štyšnoščju pžatšče. „Tole je tón muž, kotrežòž šrečbam, tón budže tež mi pomhacj mój“, wón j šłohom do luda šaweta a ho t nohomaj mišionara bowleče, kiž bje pščičšol, šwojim pošanščim bratram ewangelij přebowáč. Wšes šelom ščyštla tón wòbohi muž mér ja šwoju čžilowanu wutrobnu namafa. Šbòžni šwéta, wumòžet šreščneho čžlowještwa, bu wot néšta tež jeho Šbòžnik a šmérovať.

F.

Morwi šu živi.

Nještorč, jeli šhubit šy
Lubu dušku pšes šmjercč žeru;
Wopomš, so twój šemjerčj
Wšes ščžj čžejšt bòšče t méru.

Njewéšč dža, so šemja njej
Domowina šłowščjč džeščj?
My šmy w žubje čžemitej,
Semu wéčnje šwéto šwéčjč.

Butnik by, wón na kónzu —
 Schtóž ty hwyjšej, to wón žnje;
 Ty ho bédžijš f njechodu,
 Zemu Wdž Knjes byšly trže.

Njeplac! Schtóž kmjercz bželešče,
 Lubošč wježe pščeš wjajst miž;
 Wdžku luby wšaty je,
 We wutrobje paš je žywy!

K. A. Fiedler.

Lutherowe słowa k wošmej kaštii.

(S jeho spiwow seřtajał J. Skaplet, f.)

Wyšče noščeje hamkneho čžeta, mandžellseje a čžagneho lubła mamy hiščeje polak, kotrehož parowacž njemóžemy, mjenujazy mamy a dobru thwalbu. Slež je něšto kafafane, so čžlowjeja ranimy na jeho wošobije abo na pščinuimnyč wošobacž abo na jeho tublach, tak tež so tudy wšchitke sčtobowanje kafaze, kotrež moht hwojemu bližšchemu na jeho mjenje abo dobrej thwalbie čžinič, so by kóždy pščeš swojeje žonu, bžěčjom, čželebžu a hušobodom sprawnje woobst.

Tak něšto tale kafaj rěka: „Ty njedyrbijč falščujne hwebčezič pščečžiwu a hwojemu bližšchemu.“

S přenja je pšchafafane, so by kóždy hwojemu bližšchemu f jeho prawu dopomhał, jo njeabadžewał ani njebał hšibowacž, ale by pomozny a hšubotny byl.

S druha je kafafany w teje kafaj wšchitkón jazytowy hrěč, pščeš kotryž moht bližšeho sčtobowacž. Pšchetóž „falščujne hwebčezič ničo družje njeje hačž hubiny fluk. Schtóž něšto f hubnym flukom pščečžiwu bližšchemu čžinič, to čže Wdž tón Knjes kafafaj. K temu wošobje hšufajča haničiwina slóžč: „pšchibłobžecž abo do haniby njelč“, wo čžimž moht wjele powjedacž. Pšchetóž to wšchubžjom namafafč, so kóždy radšo žte hačž dobre wo hwojim bližščim rěčžecž hšufajst, runjež hami njelč njemóžemy, so po nami něčhtó něčhtó žte rěči, ale kóždy rad čže, so by wšchitkón hšwet slote wo nim rěčal. Tola njemóžemy hšwěčč, jo ho najlepšče wo družich rěči. So njebychny do tajšeho njepočžinta šapadnyli, dyrbitny rehdla hěbi špomajafowacž, jo nitomu domolene njeje, hwojeho bližščeho žonnje hšubžč a hšofiacž, byrnjež tež jeho wiđžal hšwěččič, hšiba jo ma pšchafafaju, jo móže hšubžč. Pšchetóž wulki rosbžel je mješ dwojim: hrěč wjedžecž a hrěč hšubžč. Wjedžecž drje jón móželj, jón paš hšubžč njepšmějč. Wjedžecž a hšwščecž drje móžu, jo mój hušob hrěšči, ale pščečžiwu družim to wuprajicž ja žaneje pšchafafanje nimam. Sdžž paš to wěč, potom ničejo družeho njelčim, potom ščira f wuščowu row a šamjetaj jón, doniž njeje tebi pšchafafane, jo se hšubnitom budželjč. To něšto rěka pšchibłobžecž, hšyž njepšu špokojom f wjedženjom, ale hšyž něšto wo družim wjedža, jo do wšchěch futow nošča. To paš by prawe waščenje bylo, jo njewuniješelj hšydom bližščeho něhšže, ale jeho mjelčžo napominajč, so by ho polpšchowal. Zepowuzaj tež hšyž družti tebi něčhtó f wuščowaj pšchinješe, sčtóž to abo tamny čžinič, rowuščujj jeho tež taj, so by tež ščot a šam tamneho hšofiat, pola kotrehož je jo wiđžal, a jeli niž, so by hubu hěbi šafafal. Zaške njelč tež wuniješelj je wšchědneho donjačeho regimenta. Pšchetóž tal čžini knjes w domje, hšyž wiđži, jo wotročel njelčini, sčtóž dyrbi, potom šam f nim rěči. Wy-li paš tal hšyž był a wostajil wotročca domacž hšęžo a by won ščot na hšpu, to hušobdom škorčič, potom by dyrbał bórny hšwščecž: Ty blafaju, sčtó wo nož stara, čžehobla to jemu šam njeprajicž? Šle, to by něšto prawje bratrowaj čžinjeje bylo!

Potajim to mamy wuščyč f teje kafaje, jo njepšměj ničhtó hwojemu bližšchemu, woběmaj, pščečželej ani njepščęčelej, f jazykom

ščtobny byčž ani šęgo wo nim rěčelč, njelč je wěnošč abo ža, ale hšwđ jazył trjebacž a f temu naložowacž, wo kóžym najlepšče rěčžecž, bližščeho hrěč a njebostiat pšchitawacž a šamolwječ.

Tale kafaj ho šta mala byčž a je tola tal wulka, so móže kóždy ho na njej pruhowacž, hačž je hšwčelčijan a do škrystuša prawje wěri.

Dobre namakanje.

(Spitta.)

Šsmóđ nam'kałoj ho, luba mi,
 Šo Wožej hšwajej radže;
 Wdž hšwajša najšej wutrobi
 Šo hšwojež wulkej hšwadje.
 Ša čžož tón Knjes čže štworik je,
 Tež pščeš tebe mi ščiwje,
 A sčtóž je wón baš tebi,
 Š tym něšto mje tež bebi.

Duž ja tebe ja Wdžu ho
 Tež šrabny požofajuji;
 Ml šbože je ho doštal
 Pščeš tebe, to ja čžuju.
 Šam něšto w bliščim žiwjenju
 To šhonil, so je dohpl tu
 Žón dobrotu šej wěrnju,
 Sčtóž nam'ta buščju hšwěrnju.

Haj buščja, kiž ho f Wdžu ma,
 Wot njeho šahorjena,
 Haj buščja, kiž je šwacžena
 Šso hwoječ Wožoh' mjena,
 Na kotraž muž ho štwofhtnje tu
 Šsmě šwščęčč w šožu, njelbožu,
 Ta namafa ho hšwěrna,
 W wšchčm špytonanju měrna.

Duž žohnuj čže, kiž pščeš tebe
 Mje lubje požohuje;
 Nječ f ščpšchom wšcho namaj je,
 Sčtóž Wdž Knjes powščuje.
 Nječ wo lubošči a wo radošči
 Šsmóđ pščeš jene, tež w ščóžnjelči,
 Šo njem'že rosbželenje
 Šsmjercž namaj pšchinjelč njeje.

Surij Wrošl.

Přerščęčen we wrónjazyzy hšędže.

We hšubotim hšřřim dole na mjelčaj Morawy a Šchlešynške leži čžicha wješta Selenizy. Wobla na horje štej hród hrabje, kotrenuž wješka hšwšča. Tu bęšče pšchob něhšže 85 lětami wudowa hšalečžetowa je hšwojim šynom Wsofom žiwa. Žejny muž bęšče pšči ščtompuwščęčjenju nahe žiwjenje hšwabł, jato bęšče hšolčez lětama 10 lět starý. Žona pščinibje po hšwerczi hšwojeho mandžellšeho do čžęžteje nušy, kotraž ho hiščeš powiješčił, jato wbošha wudowa štračimje šřori a tež žane lětakšwo pomhacž noč-žyšče, tal so f toža wjazy stanyč njemóželše. Duž žabyn dšiw njebč, jo do jejnje ščęžł najwjetřija hšubowa šarčęje. Žejna jeničija čžlowiwa pomog a wješčelč bęšče jenič šyn Wsof. To bęšče šragny hšolčez, kotryž derje šchwörtu kafaj šnajelše, a tež rezo bja wšch, sčtóž móželše hwojež lubej maczeri na wocžomaj wotšladacž, čžinjeje je jeli f bžęčozaj lubošču hšwščęče. Wbón toju bečelše a pšchinjelčelše maczeri mlošo. Wbón bęrný

warzejsze, kotrzej będsze s pomozu kuzubowu nashadzał a dom hromal a wobstarałsje hospodafstwo, tak derje hacz wón to jamoża. Hwola kuzubozniti będsze wón pichacz a schęz namuakul, tak fo mōzēsje hebi swoju kuzubozniti draflu kam platacz a w porzjebe dżerzecz. W lęcze wón pola jeneho bura wo wšy krumy a wozny pozętsche, a czoż pak jenoż nišu mšu dostawołsje. Wšchi pałtwje wón pilnie krumy pęczętsche a w nashymje wón jahoditi sberalsche, ja kotrzej w mętsje nęfotry rjany pjenjes warbowołsje. Tak fo wón na kōbde wałsje przęgowołsje, to by swoju kromy macz podjwerał a hebi jeinu spofojnosę lałsził.

Hżom w najmōbłętsch lętsach będsje Zofer kromby a wotertliwy hōłczę. Wōn po najmōbłętsch stalach a ięcęnal horje a bele lażętsche, to by trusłsły, tam wołęsje, wotchętsypał a je maczeri donjęł. W nashymje wón s dżimęch badowuż shtomowu nęfotry forbit pšobow domoj pichinje. Duż też fo drubny hrabjowu hajnit na nieho wotroczi, hdyż mętsjeche hnebo rubjętscheho ptafa wubęracz abo hdyż durbętsche drubni nadabot na strachny mętsje wuwojętsje. Zofer fo wšchemu tar trębacz da a cżinjętsche wšcho f spofojnosę hajnita. A tón jemu cżasto ja tajlu swōlniwosęz nęfotre pjenjęł dari a jemu wujsche teho dowoli, w kurejtch lętsach kęche drjewo sbręcz a hromabęzic.

Na wubęz będschu dotki czoż sfludnu wōrnōu męli, kotrzej bę hrobjowym dżęczom wjele żorta cżinila. Pšaf wuomje, a dżęczi będu dla jęho sflubjenja jara trubne. Duż hrabja hajnitę pšafnala, so ma šafu młodu wōrnōu wobstarač, a jemu ja to dobre myto sflubi. Nętko będsche na zyrwōlniwej wrōnjaze hnebo, jeniętsche w zylej wofolnosęzi. Hajnit fo nōłęcho Zofesa wotwarač, hacz hebi šwerti tam horje sflęcz a młode wubęracz. So cżę jemu so to rjany šwētły sčępnal darcę. Hōłczę cżępnętsche hebi pjenjęł tar šafstuzicę, kotrzej będu jęho maczeri f wułsi pomozu w jeinej nuły byle. Wōn teho dla s hajnitom na węžu dżętsche, so by hebi węz bliže wlebał. Wšyho horta wujsche węžinęch wofnow będsje wrōnjaze hnebo w murjowej dżerje. Młode ptačzi będu sflętsch haj šamo widęcz, hdyż hromy f hneba naczołowuachu. Zofer doho na hnebo hłabatsche a praji sflōnczaje: „Węz pōnōje, je-li so prawje spocęnjemy. Tam horta pōbła hneba a to nętscho wujsche njęho je železna hōta pichitwa. Ze-li manny sčtrpła, bęchmy ju f wofom dołęczajmęz mōbli a potom drubni tōnz tu wo węzi pchjowofali. Zei jon potom podwōjimy, bęch žyle derje po nim horje lęcz mōbli. Ale strachne pchęzo wōltanje a ja njewēm, hacz fo ni radži. Pchębe wšchem durbju ho najprjedy swoju macz pračętsch, hacz hēm to cżinicz.”

Wšit tym hōłczęz wosta, tak jara hacz cżępnętsche to jemu też hajnit wuwrętsę. Hajnit fo wotgoli, so by po sčtręł sčof. Zofer pak f swojje maczeri shtawołsje. Wšobha žona najprjedy wo strachnej jębje niczo wjedętsch nōczętsche. Wšona praji: „My bęchmy sčępnal jara derje trębacz mōbli, tola ja to ty swoje žiwjenje strachej wułtajęz njęmętsch. Wšy mōže nam na drube wałsje wlečębny kšlę wobstarač.”

„Ale macze, hdyż cżę je nam runje na tajle wałsje dacz?” fo Zofer wotwarač a potom pchjiti: „... mi so pchęd wōczomaj niz najmjenje njewjerczi, bęnjęcz bęch na najwujschje jałęł. Za njepadnu, hdyż jenoż hōta dżerzi, a tu cżęmy na węzi derje dołęz pchępatacz, prjedy hacz horje potęju.”

Macz fo dotki czoż tomdżętsche, do strachneho pchębe wōłsja swōlicz. Zola sflubjenty sčępnal będsje ja nju w jeinej nuły wułte wabidła. Pchębe wstajenja a prōšwju jejeho žyna sflōnczaje wšchu bojołęz wōspjertętschu. Duż wona na pošled praji: „Dha dži w Wōžim mjenje. Ale budž prawje kębšitwy, luby Zofer!”

Zofer fo nętko f hajnitom na zyrwōlniwu węžu pōba. Sčtręł

fo podwojnye a na jęho křmzu wōn swjafane, kotrzej na želefnu hōtu wujsche hneba wuwojętschu. Hajnit a hōłczęz nętko je wšęmni mozami ja sčtrętom cżohojstaj, so bęchaj wibžaloj, hacz hōta też dżerzi. Wšona ho niz kusta njepuščętsche, ale wtwębje w muri kębšitę. Wšobaj kōnjaj bęchaj wo węzi ja hrabjaj pchjowofanaj. A nętko Zofer f lohła a kromle wōn lętsche a horje f wrōnjazemu hnebo. Wōn šowozwję horje pchjibę a namala w nim dweju młodeju, šoro wurōzjętsy paczow; wōn jęte rucze do tojsche tynje, kotrzej będsche hebi wofolo žiwota swjafal. Tak daloko będsche fo wšcho derje sčłachętsilo. Žato pak fo nętko hōłczęz šafje bele kurowaję a hšętsęje ras f hnebęł horje pōhlaba, pšym wōn je strachom, so fo želefna hōta pōczła sflubowacz a fo daloko bele cżęhje. Wšobi hōłz wšach wōbłędnje, wōn pak myšle njęshubi, ale fo tak rucze hacz mōžno po powoju bele puchętszi. Hajnit będsche teho runja jačul, so fo sčtręł kšlusia a hōta fo wōczęhuję. Duż wōn ruzy daloko a wšobno wułtwję, so by hōłza kšętsje shtwabęł a to fo jemu też šowozwję radži. Wōn jęho kębšitwję do węze nutš jętsęje a s nim też powjas, ja kotrehož wofom hōta, pchęs špine satorznjenje f murje wudrjenja, wšafętsche. „Wōhu dżafowanu, je so je hšętsęje wšcho tar derje sflōncziko!” šawola nastrōžany muž. Zofer nętko swoju točku wozini. Žena młoda wrōna bę ho, jato bę hajnit hōłza shtwabęł, šafčōtszja; druba pak bę hšętsche žywa a wšča wjelela. Zofer dotka swoj jębęnal a bętsętsche f nim jułstaj f maczeri, so by jej pjenjes pchjineł a jej šowozwję dołonenje strachneho pchębe wōłsja wōspowjębał.

Hwola žona fo wutrobnje wjelelelele, so swojeho žyna stroweho a cżertweho šafje wułstaba a wot njęho sčępnal došta. Ale tak fo wona nastrōža, jato žhoni, w tajim wułtim strachje je jeine dżętszo bęlo: „Wōhu budž dżaf a hwalba”, wona šawola, „so je tebie wōn hnadnje wobarnowal, a sčstiwowal, kaž šym jęho wo to prjedy nutnje pšęhja. Ale nętko mi pak Zofer sflub, so fo jęne wjaję do tajleho abo pōbōbnęho stracha njepōbalsch, pchętscho Wōha njęmęmy shtowacz.” Hōłczęz sflubi, sčtož macz w tmyle wofomitu wot njęho žabatsche a je potom ja žyle žiwjenje swoje křowu šwēru dżętsak.

Mjes tym so tak mjes hōbu rētsętsaj, wuwrętsje Zofer je šafa sflujtu, šwētku węz a ju swojje maczeri je šlowami pošala: „Šlaj, macze, sčto šym wo wrōnjajemy hnebje namafal. Za njewēm, sčto to je, tola hebi myšlacz, so je pchęzo šowuwołsja hōdnę.” Žato bę macz sflujtu węz do rukow wšala, wōbłędnje a nastrōžil fo wona šoro hšętsche bōle, dżęłi pchj prjebadajčim powjedanju wo šimjertnym strachje, wo kotrymž bę jeiny šyn pobyl. Wšona mōžętsche fo lędna šafje shtwabęł. Sflōnczaje wona swojje ruzy f njęhu pōbēhnywaję praji: „Wōhu budž wętszy dżaf, fo je wōn też potajnu węz na šwētko wjedł a nashje mjeno pchęd lūbzjimi šafje do cżętsche pchjineł.”

(Pchętschomje sflōnczenje.)

Wšętselake f bliska a f daloka.

Ręwšętsche paczętske dżęczi Mateczamske wōbady dariču rjau wōłtanju žhanu, f tym swoju dżaknu luboļę Wōžemu domej wopofojaju.

— Na prjedomawjōmje šwřidenta amerikanšitj sflędnocętsch fšatow, Wōšewela, je fo na lōbzi nadabp sčzini. Wōbu dżafowanu fo nadabp poradžil njęje.

Wuwręzby a wērnosętsje.

6. Sčtož wē parowocz, je też w nuły špotojnje žiwu.

7. Pšaj mi, f kim wobkšadętsch, potom cżu cži prajęč, sčtož by.

Sy-li epéwal,
Pílnje džélat,
Strowja óe
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróčny
Napoj móny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přef spaz méry
Čerawosé da.

Njech ty epéwal,
Swérnje džélat
Wéédno dny;
Džek pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođá ty.

Z njebos mana,
Njech éi kħmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew óe!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ģo kóždu ģobotu w Šsmolerzj křibicziřćejejni w Wudyřćinje a je tam ja řćhwórtělnu pšćeđpřatlu 40 np. dořćač.

Miserikordias Domini.

Jan. 10, 12—16.

Zesuš Āħryřćuš tón dobrj pařćyř, twój
najlěpřći pšćeđzel.

1. Wěriřć ty do njeħo?
2. Lubujeřć ty jeho?
3. Mařć nadžiju ř njemu?

1. Zesuš twój najlěpřći pšćeđzel — wěriřć ty to? To prađenje je nulne w našćim ćřahu. Ty dře prađiřć: ja wěriju — ale řćhto dħa řěla: wěriřć? To njere jeno: řa wěrne džeržek, ģo wulkeř ģromadje přćiřćamtuřć. My řnajemy tón wobras, kotřćj je wot wulkeħo wumjeřa wo našćim řćenju wobrasowany: Zesuš njeħe řćarolřćiwje řćhju na řćiwjim rowjenju. Tón wobras dawa wotmolwjenje na to prađenje: wěriřć ty do njeħo? Ty a twója duřća dřeđitej najnutřćniřće řćednoćenje ř nim mēř — wo dřeđi twoje najřćobniřće nařćonjenje byč: Ālleluja, wón je mój dobrj pařćyř; wón je řćiwje řćiwjenje řa mije wostajil, je řćebi teřć na mije pomyřćil, ģako řawola: „Dokojnane je!“ — přćes njeħo řćim ja řćiwobdnj, w nim ćřju ja řćiw byč, ģač ja runje wumru. Ģdž ty to wěriřć wěřć a teħo řa džeržik, potom wěriřć ty do njeħo. To je to wofebne w pařćonje Zesušowej a to nowe w jeho řćiwje, řo řćo řćara ja kóždu jenořćiwu duřću: řćhto pomħa ćřłowjeřć, ģdž by wón runje řćiw řćiw dođni a pařć na řćiwjeřć duřći řććodowal? Zemieřća duřća je

jemu wjazy winojta ģač wřćiřćto řćito a řćěboro řćwěta — wěriřć ty to? Potom mařć mēř a radolč wě wutrobje, potom je twoje řćedjenje řćajene. Wěřćo wichory wostanu, ćřěmne ģodžiny w twójim řćiwjenju njewumofřćanu — ale ty wřćřařć: Ģač ja runje řćodju w ćřěmnyu dole, njeboju řćo, ty řćy pola mje, mój dobrj pařćyřće, mój najlěpřći pšćeđjelo!

2. Lubujeřć ty jeho? Ja řćim tón dobrj pařćyř — ja řćaju tyč řćiwjich, w tym leži wjazy ģač wjedjeřć, řćo dopomniřć, to prađi: ja řćiřć lubuju. Wón teřć tebe řćaje, teřć twojeħo doma řćiju a ģorjo, wjeřće a řćobe. Wón řćaje tyč řćiwjich: to ty řćawřćimnyřć njemóžjeřć? Rowřćiřćitowne řćararanie, řćiřć na wulke a řćie dje, dře ty přćiřćiřć, — to pařć, kotřćj do jenořćiwěħo dje, njefnajěřć. Teħobla poda tebi twój Šbóžnik tule řćóžnu wěrnolč wě wobrasu dobreħo pařćyřće. Řćaj pařćyřć kóždu wowju řćaje, ģdž ty rowřćjele njepřćnawošć — řća Šbóžnik kóžde řćěćene džěćo Wože řćaje. Lubujeřć ty jeho? Wotmolwjenje namatlašć, ģdž řćy řćebi řćowju: je to tebi luba abo řćalostna myřćil: wón mje řćaje? Wulla řćutnořćj leži w tym řćiwje: wón mje řćaje je wřćiřćitmi mojiřći řćěđami; ale teřć řćóžne řćowo, dořćelž nam řćiwju lubolčj řćewi: niřć řćo by nořć řćudžil, ale řćo by nam pomħal, niřć řćo by řćatamal, ale řćo by wodařć, wotpocājuje jeho wóžto nad nami. Řćařć wón tebe lubuje — mařć ty jeho lubo? Ja řćim řćatny tym řćiwjim, ptoćiřć to teřć wo tebi? Šćeměřć řćo w tebi jeho řćawje? Potom pařć teřć wopokaj řćiwju lubolčj, řćdž ty dřeđim pomħařć, dřeđe wowju přćiwjeřć.

3. A nêtko stônczuję: maśch nadżiju k njemu? Na wschelate cżlowketojo swoju nadżiju stajęja. Měj nadżiju k njemu: ja dawam swojim wêczne žiwjenje. Žitwy chżesjch rad być, wêcznie budżesjch žiwj, hbyž na njeho nadżiju stajisjch. Wón na tebe cżata, je tebi mêtšo pichotowat we swojeho Wôłza domje, durbj wón podarmo cżafac? Wón chże tebi dac, po cżimž twoja wutroba žada, ma to tebi podarmo powšickeć? Wón chże tebi wêczne žiwjenje dac, chżesjch ty wêcznu žmjeręć? Dżerž ho jeha, měj nadżiju k njemu w nusu a žmjeręci, w žiwjenju a cżetpjenju.

Jeśuš Chryśtus twój najsłêpič pšchecel, s tej sbožnej powjelczu dženka tebe twój Knjes a kral ųrowi. Sčto chżesjch cżinicz? Chżesjch-li mêt, radoś, žiwjenje a sbožnosjch namafac, potom wotmolno na to praśčenje: wêrtisjch ty do njeho? Knježe, te tomu pòndżemy, ty maśch sčowa wêczneho žiwjenja. Lubnjesjch ty jeha: Knježe, ty wêsch wšchitke wëzy, ty wêsch, so ja tebe inbuju. Maśch nadżiju k njemu? Za cżatam na tebe, Knježe! Tón Knjes je mój pastry, na niczim ja nusu njemëju. Ğamjeñ.

Wuśnacza.

A był ja Marja Madlena,
Mój Sbožniko a ųata,
Cže by tež moja wutroba
Zaś lubje ųakowata;
Wšch na tebe bych wôžit ųchazo,
Ze maśch paś Ğam a hšchęće wjazy;
Duž wonjo tamne nardowe
Budž nêt mój pšalm a hšlyh dųatowne!

A bych, kaś Jojei, row tež mêt
Do ųaty wulamany,
Ty Woži mowny, njeby Ğmêt
Mł tam być pohrebany;
Ja ųahrodu a rôžowiščę
Cži sêpiche wëm ja pohrebniščęjo:
Twój row a ųarna ųhowanta
Budž, Knježe, moja Ğnuta wutroba.

A budžch był ja mrdčakųa
Na horje wôljojewi,
Kiž pišeleca tam hšuwowna
Njesjch tebie k Wôłza ųtofi:
Kaś sbožne bylo mi to dųêlo,
Sčto woto wuųladacž bē Ğmêtšo?
Ta jaųna mrdčakųa chžyl być,
Pod nošu twoję w njebju rospłumę!

Handrij Zejleř.

Wón cžeje wotebjera.

W ųchjatu, w Ğineśkej prowincy ųukien, bęchu mišionisťu kapatu natwariti, a jedny mišionar tam pšidnđže, so by ju powšicjčit. Sebyn 75lětny hšepy bē pomalu ja ludom ųchol a do kapaty ųaųupi, runje jako mišionar te hłowa cžitaję: „Zaś je Wôš hšet lubowal, so wón swojeho jeničko-narodženeho Sęyna da, so bych wšiditny, hž do njeho wëria, ųubjeni njebyli, ale wêczne žiwjenje mêt.“ To bęchu njebieśte hnti ja teho ųarza; wón poųcož, do rufow plažoćę a wuwoła: „To je, ųčtož trjebam; wo to Ğym ho mobil!“ Durbjachu mërčazęria won domjelč, dokeš njewopšajija, so mjeśeųe ho ja cžap pšedowanja mjelčecž.

Sčjêš mëřazow powšišcho tónĞantny hšepy w „Jeśušowej hale“ ųtejeųe, so by ho wuśicjčit. Wón bēiųe hšwój cžap derje nadožit a bē pichotowanu, do hšepelčijanisťowa ųawuicž. Walschne bēiųe, so wobroczeni do hšęczęniž wôkadoje powjedachy, ųčto je tón Knjes nad jich bušdemi cżinik a kaś je jich k hēbi cšahnył. Na powjedanje tebole hšepo hšchitny i hšubokim Ğnacžom powšuchachy. Wón bđžeųe: „Za bēch 25lēt ųacy, jako hšwōnach, so je pichibōšitwo ničicęnom. Hbyž nêtšo jara ųwadny hšwoje pućje hšobžach, widžach jene ranje, byny na swoju rolu, tu krašnu wohnjowu ųulu w ranju na njeho powšupowacž — pščetož tehby hšęčę hšepy njebēch. Duž k jemi padžę a ho k njebieštemu hšwēdžisťu mowlach, wuwolajzjy: „D hšlōno, wimi tu cžež s mojeje wutroby!“ Wu wjećsor, a ja ho jašo mowlach: „D hšlōno, priedy haćž bđeųe, mi hšwoje ųohnowanje wosjaj!“, ale ta cžeža ho nješubti. Duž pomuųišch: „Ğanano mōje mëřaz pomhać!“ a mowlach ho dwanacę mëřazow dohko k mëřazę. Ale ta cžeža takama wosta. Duž ho lëto dohko k hšwēbam wolač — a pščęzo hšęčę we wutrobje tu cžežu ųačuwaj! Na to mje jehny džen mój dāt do tuteje Jeśušowej hale wjedžisčę, a jow ųhonič, ųčto tón wulki Wôš je, kiž mōže wšchēm ludjom pomhać. Wëųe to bđim, so poųcožę a wuwolač: „To je — to je, ųčtož trjebam.“ Dženka ųteju tudy, so bych ho do Chryśtušowej zyrkwe pšchaj a ja ho Wobu dųakuju — ta cžeža je precž! Za Ğym hšwojeho Sbožnika namafal, tóu je mi ju i wutroby wšal.“

Maśch ty, luby cžitario, tajku cžežu na wutrobje a njewësch, hđže durbjich ho wobrocžęć? Cžit kaž tamny hšepy Ğhineja! Sbožnik chże ju tež tebi wotwšacž.

F.

Jeśušowa wozjka.

(Wozjebženy pščelozł.)

Jako wozjka Jeśuša
Sęym ja jara wjeųela,
So mój pastry ja mnu hšodži,
Mje na ųtrowej paųtjwe wodži
A mje Ğraje, lubuje,
S mojim mjenom mjenuje.

Pod nim hšodžu tu a tam,
Wužy hšlōku paųtwa mam,
Kotuz ja mje wšchędnę hšowa
A mje k wašęjenju moka;
Sačuwam paś lačnotu,
Wjeđže wón mje k ųorčęųku.

Njebyhjala wowęcžęųa
Teħobla być ųradowna?
Pščetož po tym rjanym cžahu
Wudu na njebiešim krašju
Sšedčęć w kline pastryja
Nimo mery wšowowna!

F.

Lutherowe hłowa k dżewjatej a dųękatej kašni.

(S jeha ųiřkow ųestajak 3. Kapleť. i.)

„Ty njedyrbič požadacž hšwojeho bližšęcho domu
Ty njedyrbič požadacž hšwojeho bližšęcho žony, wotrocžta, dųowki, ųtotu a nicęjebo, ųčtož jeha je.“

Bošłednej kašni šte žadośę ųaųajujete.

Młostj te dųêla. Tola na tajkim dųëljenju wjele njeje. Sęwjatny Pawol tej do jenenę ųapšidimuje, hbyž praji: Ty njedyrbič hēbi požadacž. Wy derje wëmy, ųčto „požadacž“ rëla. To nje-štej w pšajęć ani w ųwonfownych dųęchjajch, ale we wutrobje.

Pjerščerčen we wrónjajym hñešdže.

(Šlbučenje.)

Wòh tón knjes čže wošebje wutrobu čžitru mječ, so by pšičžinu a koržen f puca žumowal, f kotrež wščitlo wukabža, pšches kotruž bližičemu ščtobu načiniš.

Pocžint džewajete fasnje je prawdošč, kòzemu to, ščtož je jeho, wostajič. Zemu napščežiw steji nagrabnošč f nepočžint, hòžj je tebi žel, so ma twòj bližiči tajtu poboznu čzelešč, tajti rjanu dom, tajte rjane pola a luk. Pščetòž ničtò družemu telto faj bebi žamemu nepopščewa. Kòždy, keltož mòže, na ho pšičnowšča. Zajte ho najhbulščičižo stawa w padach, kotrež ho na prawo staja. Mječ ho to nètto stawa faj čže, durbimy wjebžec, so Wòh njecha, so žwojemu bližičemu nječtò, ščtož jeho je, wohnjelij, runjèž mohet f čželčju f temu pšičiči, so tebi ničtò porokowacž nješmè, jato by jo f njepravdu dobyt. Hacz runje čžiniš, jato njeby nišomu njepravdu čžiniš, by tola žwojemu bližičemu pšehelbilo. Šduž tež nježeta: tradnjenje a jebane, dha tola rča, so by žwojeho bližičeho ščtba požabat, ja nimi štat a jemu wotpšičajštat bjes jeho wole a njechabžiče popšičej, ščtož jemu Wòh tón knjes wotradži. A hacž runje žudint a kòždy by tebi to pščepuščičiž, dha tola Wòh njecha tebi to pščepuščičiž. Pšchetòž wòn ščibasku wutrobu a šwètnu ščofej derje wdži.

Potajfim je tudy pšičofasne, so bližičeho ščtobu njepojabašč, tež f temu njepomhašč ani pšičžinu nje dawošč, ale so by jemu popšičal a wostajič, ščtož ma, f temu šdžeržal, ščtož ho f jeho wužittu a ščtžebje stawa, faj my čžemjo, so by ho nam čžiniš.

Pocžint džehateje fasnje je, hjele wščeje žadosče byčž a bebi na žwojim došč byčž došč. Zemu napščežiw steji štu lóšcht nasčeje wutrobu. Zaj f tež ščyštjuš pravje wukladuje: Ščitòž na drušeho žónfšu poslaba, taj lo by bebi tušamu požabat (niž je ztom, f wocžomaj, f ruču ale f nohomaj, ale we wutrobje), tón mandželstwo žama, runjèž šwontownje žanežo šmanjenja žwojeho lóšchtia wot šebje njebawa. Potajfim tale faseti we wutrobje steji, runjèž njebža ho je šmanjenjem abo ščtufami šmanje pošafata. Pšchetòž tónle lóšcht w nasčej wutrobje a w nasčej kofčadž teži. Šduž ho nètto praji: Ty njebywšič požadadž žwojeho bližičeho žony, ma ho to tat ščotymič: hòžj nječtò to požaba, so čže to ja bebi žameho mječ, so by jemu Wòh dal, ščtož jeho bližiči ma. njeppopščewa potajfim žwojemu bližičemu, so ma poboznu čžitru žonu.

Zaj mamy džehadž fasnje, kotrež naš wščehč hječnikow pšched Wòšom čžinja. Hacz runje šwètny mječ šwontownje wobara a roščžel čžini na šwèče, so praji: tón je pobozny, tamny je ščibat, šu tola wščitny čžowjejo je šobu hječnižny we wutrobje. Tcho-dla nješmè ho ničtò pšched Wòšom ščwalicž, so je pobozny, ale durbj wšwacž, so je na wščitnišč kajnajč winowatu, fajšili rčajna. Nječž kòždy do žwojeje wutrobje pošaba, potom to namaka. Tcho-dla durbimy ho f Wòhu wotadž, so by nam Duča dal, so njebyčimny jeno šwontownje bobabojšini a pobozni byli pšched šwètom, ale tež pšched Wòšom we wutrobje.

Dželaj w nadšiji!

Dži čžiče šwòj pučž žwojènkfi
A nješmè kèšbu nješčal šwèta!
Šwyj, dželaj we te nadšiji,
So w žwojim čžahu pšičidnu lèta,
Šdžèž kòždy šytwa jeltabža
A čžeršiwè pčoby šitwoja.

F.

Žosef nje mòžeješe wopšičèž, ščto jeho macž tat ščubofa hñujèje, a čžakofe je žabofču na roščajbnjenje. Wo ščwiti wona praji: „Wòh žyno, ščtož šy ty tam hortu we wrónjajym hñešdže f Wòjeje pomozu namakal, je ščoty pjerščerčen f dwèmaj broimaj kamjenjomaj, kotraž ho hječče je na wulke šbože wulamakaj nješšaj. Wženja wječor durbiči jón wučžičèž, donž ho faj nèbdu nješybolu a jutnje rano donjež jón fajeje hrabli, tola jenož do jeho šamšneje ruki jón wotebaj. Zaj dokho pšched kòždym čžowješom wo tej wèžu mjelč. Wè žžom hajint nječtò wo namafanju?“

„Mè!“ wotmowli Žosef; „najprjebuj beč nastrožbenj, so bebi na to njepompuščaj, a wopšičèž njejemadž pròžy hòbne, so byčž jemu to pošafal. Zaj bebi wuplach, so mje wušmèšči, so žym tajtu malicžtočž tust tyntaj a bebi waf.“

„Tutò pjerščerčen“, macž dale rčèjeje, „je na našču šwòšbu wjele hačby a hušeništwa pšchinješt. Šenabž by žžom žam wo tym nječtò žyščal.“

„Šdžny wo wšy“, praji Žosef, „šy mi čžafto porokowati, so žym f paduščnjenje šwòšby. Zaj Tebi nješšym ničto wo tym špomati, doščž Tebe šrubčèž nočžyč. Ale to drje je, ščtož Ty meničš.“

„Žaj, temu tat je“, wotmowli macž, „ja čže Tebi džènšja wječor žoče powjedadž.“

Wječor Žosef pjerščerčen pilnje čžičèješe a je wščeje kèžž bitwofču na to hlabofče, so ho njebu ničto štamato. Ščto ho pšchego bóle a bóle w šwèžy maleje lamki hčobofeje. Macž paž žwojemu hñej f hñutym hčofom ščèbowaje powjedadžto powjedadž:

„Moja njeboščèžka wofka f macžèneje šrony želèješe došče lèta pšči hrabinišej šwòšbye. Tu ho jej bohžel derje nješèdže. Hrabnja derje bè dobročwòžy a mišy žnjes, so ta pač bè knjeni hrabinka ša, wobužna žónša, kotraž ščubowahč, hðžèž bè jenož mòžno, pšchèčèžèšahčeje a ščudowafšče. Moja wofka mječèješe najwajžy podžejmny ščobami wuščacž, doščž durbèješe stajnje w jejnej bliščofej pšchewyčadž a jej poščuwowacž. Š wječorowa ras w kèčže bèšče hrabinka šwòž broši pjerščerčen f poršta wotčšajmbla a jón na wofno položita. Ma to bèšče wona do kùčinije ščta a po ščwilyž žwoju ščubowužnu bó ššwy wo nječtò poščata. Šsama ho po ščwilyž do njeje wèščžiwčš, wona hnydom pštny, so tu pjerščerčen njeje. Ničtò druhi hacž moja džwofa wò ššwje pobyl njeje, buž hrabinka na mječje na nju tukafče. Wofno derje bèšče woterwene bylo, tola ja utšoh nješèdže mòžno, f nim tust šalèčž, doščž hrob na wšhofej stale ščelèje. Hrabinka ho našču wofku woprašča, ščto je f pjerščerčenjom čžiniša. Za ho nad tajtim praščenjom naščofža. W hrabinižy ho pšches to njebomèrjenje hječèje powješčti a wona nètto wozny žwonnje winu paduščtwa dawafče. Wboža derje je ššškami žwoju njewinowatošč wobščuwofafše, tola wona nje mòžeješe ničto dospofafč. Šejnu ščinižu a jejny šhanor hacž do poščèdnjeho kùčičta pšchepuščaju. Pjerščerčen paž njeadenžèčdu. Duž našču wofku na pščitajnu hrabinki šajachu a do jafšwa do Tèšjana wotwèžèdu. Tu ju kùčže pšchewšchachdu a doščž wona na žwojej njewinowatoščej wofšta, ju po nèšbudim hšofnym wafšnju čžiwowachdu, so byčžu jej tat wuščacže waušowati. Pažowè ščrnbj jej poršty roščèječdu, ale tež na čžiwowafni wona f ničemu nješèjeješe. „Wòh je mòj šwèdš“, wòšha šawofa, „so žym njewinowata, na to čžu wuwrèčèž.“ Ššudnitam bèšče jeze žel, puščèčž paž ju nješmèščaju. Wòšštorženu f nowa do jafšwa šodžiču, so byčžu ju poščičižo po šajčžu porštow f nowa f čžiwowanjom pšchewšchawati.“

„Wjes tym pač“, powjedafče widwofa dale, „ho hrabnja, kotraž bèšče blèšiči čžah pšči ščžorškim dworje we Wšnje pšchewwat,

domoj wrócić. Zehy mandželka jemu wo šhubjenju pieriechczenja spromni a jo šu hšubzonuju Mariju, doleż k maja ju ja pabušchizaju, do jastwa motwićeli. „Džje wona je?“ woprašča šo hnydom hrabja, „ja chzu i njej rećeż.“ Zehy mandželka jemu jastwa w Teŕeŕenje mjenowaliche. Hrabja i roshńewonajom rjetnu: „Češho bla njeješy i tym čkalaka, doniż šo domoj wróćešy. Za hołzu jara derje ſnaju, jeŕ tajke kšobništwow dowierće njemóžu, honyć hym ſpóhnać, ſo je wona hńewna a pobóžna.“ Wón šo hnydom na konja hýže a do Teŕeŕenja ićhajeſe. Do jastwa ſaſtupiwšy, šo wón načhu wato woprašča: „Pray mi, moje džječo, kož by ty pýchod Bohom ſtało, wěšy ty něšto wo šhubjenju pieriechczenju?“ — Wona se hylami ale twerđe wotmolwi: „Ně, knješ hrabja! Na wotnu hym jón ležazy widžto, tola i poritami ko jeho dótknuła njeješym. Džje je doćak, njewem; Wón to jenož kam ſnaje.“ — „Za tu wěž wopýšijćeš njemóžu“, džjeſe hrabja, „toła jo tebi wjeru!“ Na to wón i hńubnat bližeſe a žabačſe, ſo hnydu jatu pušćešili. Čšudnižy ſkónčenje po jeho woſi čšijnjadu. Načha wowa bu i jastwa pušćežena. Pođžičšo je šo wona i jenym hrabinišm hšubzonitom woženika a hrabja je jej tule třešy, w kotrežy hšičeše džešja byubliſm, twarić daſk a jej kručy pola k temu darit. Wón čhýſe i tym kšiwudu, kotruz bė jeho mandželka čijnika, něſat ſarunac. Tola dobre mjeno a čjeleż pýchod ludžimi je wón ſožo doćak njemóžešje. Ludžo tola wěrjadu a tež taſ prajachu, ſo je jenož dobroćiwowežy hrabje paduſchizaju pýchod ſaſtuzenim hoſtanajom wobaranowa. Načha wowa mejeſe pob tnytle wopaczynim mńenajom wjele a hýſto čerpić. A ež na mojeju ſtarſheju tale hańba a njećežy pýchod. Ty, hnyb, luby Zohjo, hý kam hronit, kaſ ludžo wo naš rećja. Wýeš namanaje pieriechczenja je něšto wšča hańba wo naš wjata a naſche mjeno je ſožo k čjeleži pýchýſto pýchod ludžimi: Bohu budž ſa to dſat a hnywalba.“

To bjeſe i fedžbliwoczu a nutnym dželbrowcom na powje-danicešo hwojeje macerje poſkuchal. Wón bė wjekeſy, ſo bė ho jeho ſtrajenje ſwaženje taſ ſhožownje radbito a i radocuju halle ſa dołhu hnytu wuſny, tola tež w ſparju jemu tale wěž i wpyšom njepýchýndže. Naſajtra rano Zohje na hród dobeža a žabačſe hėbi, jo bchu jemu i hrabju rećežy baſi, doleż na jemu něšto jara wažne honyžijćeš. Tola bchu jeho pýchod hrabju pušćešili, pýchepoda jemu wón pieriechczen a rošpowjeda jemu na proſie, wutrobne waſchujne, hýže a kaſ je jón namata. Hrabja njemóžeſe nad wěrnoježu jemu rećje dwelowacž. Jemu hnyb do wocžow ſtupichu a wón ſkónčnje wuwota: „We wrónjazom hnyde! Haj, něto je mi wješo jašne. Č džjećazach lét hšičeſe pomnju, jo wróny i zyrk-wiſtje wješe čaſto na woſno pýchýćežichu, doleż jim tam jorna a hrijebki hnyochu. Taſ je mój džed tola pravoje nje, jaſo na jewinowatočſi hšubzonuju twerđe wońbta a ju pýchod kóžym ſaſkowaliche. Na wólce njebože hėbi mojeju ſtarſheju ženje na wróny njemyſlečhtaj. Bohu budž dſat, ſo je něšto njeminowatočſe na jašne pýchýčhtaj! To je mi lubiſcho, džžiti žyht pieriechczen, hać runje je drogi kručy a tež hėdna dopomniwata naſcheje hnybny.“

Hrabja da hwojeje mandželkeje a wičjem hwojim džecžom k hėbi pýchýć, połaſa jim pieriechczen a poba jim jeho powjebaćež. Wšchizy bėchu hnydo hnyčji. Botom dbyheſe Zohje roletajecž, kaſ je šo na hwoje hroble ſwaženje pýchýhotowal a je doſonaj. „Wo prawdeža“, jawola hrabja, „Woža rufa je tebe hlabajzy ſchytowata a džeržaka.“

„Taſ je moja macerka tež prajita“, wotmolwi Zohje, a to hjo hrabji lubeſeje. Wón hńejež rokku i pjenjeſami pýchepoda a praji: „Donješ to mojeju lubej macerki! Strow ju wote mnje a rjeſt jej, ſo je to jenož mały džel na wotpacženje a jo budu pođžičšo hšičeſe wjažy čijnicž. Wona je po ſtočuju prawje thara a hnyba.

Powjedaj mi, kaſ i njej hnybji, ale prawje nadrobne.“ Zohje wšcho hnyrowjeda, iſtož wjebeſeje. Žako bė wšcho ſtonciz, hėbi hrabinta hnyb i wocžowo wutrebwičy praji: Strow tež wote mnje hwoju macž, a praj je, jo jej džešja pýchýpotniju něšto k wojedu pođžiclu a ju pođžičšo woptam.“

Zohje wjehele i hroba dele do hwojeje třežki džjeſeje. Kaſ ho jeho mać džiwowče a wjeheleſeje, žako jeho naſhonjenja ſa-ſhýcha a wo honypachnjejeney pjenjeſnej rokzy wo ſta hwičehy ićhčhratow na ſobaj! Něto bėchu je wjeheje nuſy, a hnybodie a trabanju bė na dołki čžoſ wotpompane. Tola i tym hšičeſe njebejeſe doleż. Pýchýpotniju pýchýndže hšubzoniza i hrobu je wýche-latej jėžu, kotroz i najmjehſcha ja žyht třešy dokaſajche. Č dobow wona Zohjeje poruczi, jo dycbi juſtie rano ſožo k hrabji pýchýć. Žako ho wón i dypkom w poſtajenje hnybnie na hrodže połaſa, bu wón hnydom do hnyrowjeje ſtaw dowjeđenju. Tu wón tež ſararja nabeđeſe. Žón jemu na hrabjowu pýchýſajnu čjeſti a němſti čjitatek a, pruhowalche jeho w Wožich ſajnjach a ſtaji jemu wýchelate praſchenja i bibliſtičy ſtawinowu; na forzu dycſeje tež něšto lićježy a pýhacž. Wón hwoje pruhowanje jara derje wobſta. Wweheje bėchu jemu kaſnje a bibliſte ſtawinju derje w-domne, ſchtož ho hrabji pýchde wýšem ſtawowje. Na to jeho do pýchýſtiju wón pođžiclu, ſo by doſeje wocžaka, a wón hėbi wowa njemóžeſe roſjahnice, ſchto ma žyle pruhowanje rećež. Žako bėchu jeho ſožo wón jawolaſi, praji jemu hrabja: „Mój hnyb, ja hym ko rošubdžil, jo mačy ty něšto hýdne namuwknyč. Knješ ſaraſ tebe pýchýhobnje wſchėdneje někotre hnybny roſwuczi. Wht wutrobneje derje i tobu mńenim, a ja ho nađžijam, jo budžeſy pilny a budžeſy nam je hwojim ſažerženjom wjehele čijnicž.“

Hrabja je hwoje hnybjenje ſprawnje a wěrne džeržal a ho tež we mny, iſtož tož hýža wocžakowalche, wylit njeje.

Zohje pola ſararja, doleż bėhe derje wobdarjany a pilnje a fedžbliwje džekalche. We wedomoſczach hnyatajo do přėdſa kro-čzele. Wobdžičšo da jemu ſorac gymnajaſij w Teŕeŕenje wopacžaj a ſoplačzi tam wšcho, iſtož na ſchuli trijebače. — Žako bėhe Zohje po derje woblatnam pruhowanju gymnajaſij wopuſćežit, jemu jeho dobroćel na univerſitu da hýž, ſo by tam theologiju ſtu-dowal a ho na přėdwiſti hamt pýchýhotowal. Po ſtyoch lėtach ho Zohje, hwoje ſtudije doſonajawšy, do dominy wječ. A jaſo po někotrým čhazy ſarar, jeho něbudychi wuczež, wumerje, bu wón na jeho meſto poſtajeny. Wón bu njewuſtawozy duſchewajny a hnyerny wuczež hwojeje wočubdy, wweheje paſ hnybji a bėna! nad nim podpýterarja namatacu.

Naſche powjebaćeſto je wot ſrocžata hać do kónza wėrne. Zohje Galetjež je dawno ſemrež a w jeho woſbađe hšičeje na njeho jaſbli njeju. Na ſarje bydeleſe paſ jeho ſtarčji hnyb, kotruz po jeho nanje do duchowneho hamta ſtupi. A taſ čaſto hać wón na žyrhwinſku wėžu pohlada, ſpominajeſe wón kóžy ras na hroble ſwaženje hwojeho nana, kotruz jemu teħdy hnyertny ſtrac a pođžičšo tež ſože a čjeleż pýchýnjeje.

Wucžny a wěrnoſtje.

11. Moſtače je hnypaty poſok; wón pomatu pýchýhadža, ale wječe.

„Pombaj Wob“ njeje jenož pola hnyſow duchownych, ale tež we wičehy pýche-dawarnjach, „Serzb. Rowin“ na wſach a w Budychinje doſtač. Na ſchtworč lėta plačzi wón 40 np., jenotliwe čhýſla ho ſa 4 np. pýchewawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźelał,
Strowja éo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěny
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prez spař měrny
Cerstwodě da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje dźelaš
Wšedne dny;
Džej pak swjaty,
Dušl daty,
Woposćá ty.

Z njeboje mana,
Njech éi kłmana
Žiwnosć jo;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřow éo!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wubawa ho šódnju šobotu w Šsmolerjez knižiczišćejerni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlětnu psychoplatu 40 np. dostać.

Inbilate.

Jan. 16, 16—23.

Krótko přiwěsća šo w tym šćenju 7 króč wospjetuja. To šu te přiwěsća: „po malej škwili.“ Šbóžnik rěči š swojom žarowazym wučobnikam do šwoješo dšelenja. Dešo wučobnižy šemu njekroymiču a šiwět jo dženša hišće njekroymja. Wly waš čžemy je wutruć šroymič, šo byčmy je špěwaz móhli jato pšalm we wješeły a šrudnyh dnjach. Wly šo š tmy wučobnikami praščamy: Ščhto to je, šo Žesuš praji: „po malej škwili?“

Dwojake šlubjenje to je: Žesuš šlubi tym šwojim

1. Žarowanje, kotřej je bóřly wužarowane;
2. Wješele, kotřej potom wěčnje traje.

1. „Po malej škwili wy mje njebudźeće widźić, dotěš ja du š Wótžej.“ Wly šo njemóžemy dšiwaz, šo bēdu čši wučobnižy na tole prajenje šrudni. Dšelenje wutrobu boli. To wemly š našonjenja šwoješo žiwjenja. To ruba taž mjecz pšes wutrobu, hōšej nam drohi čłowješ na škorozku Wošemje praji: „mój čas je nimo, šhai, ja wumru!“ A jow je wjazy hač štaršči, manželšy a pšdecželšo — tón šo dšeli, kiž je jich žyla nadžija. Woni to šlowo njekroymja, ale šhubote žarowanje pšes jich wutrobu čšenje. To drje naš njetrjechi, šo Šbóžnik taš widoznamje wot naš dšej, taž wot šwojich wučobnikow; tola tež nam pšaći to šlowo: „po malej škwili.“ Wly we šwojim žiwjenju dyrbinmy našonič: „wy macje něto

šrudobu.“ Na šrudobje a horju njepobračuje. Ša šódnjo pščinu tašte hōžiny, hōšej my tešo knješa njewidžimy. Ščhto njeby hižom tašte hōžiny pščetrak, hōšej šo wot Bōša a čłowješom wopušćeženy čšujeske! To šu hōžiny dwēloranja a šhabanja, hōžy pšafamy taž Wlarija Wablēna w jutromnej šahrodže: „woni šu moješo knješa pšez wjali a ja njewem, hōšje šu jeho položili.“ Žesuš šteji pšchēd nješ, ale wona jeho njewidži. Tašte hōžiny šu čšim čšejšče, hōžy dyrbinmy pōbła šimječe šwēta škwilčej: „hōšje je něš twój Wōh?“ Tašte bēdženja pščinu toždemu ššćejšćijanej. To je narod nowelšo čłowješa, na totrž tež Šbóžnik w naščim tełšce pokazuje, hōžy wón wo bolocžach poroda rěči. Tešdom šo taš prawje me šwoješ šlabošči pšnawamy, we šwojim šlubjenštwje. W tašteš šrudobje šo Šbóžnik we wutrobie narodži, ale bjes teje šrudoby žane prawe wješele. Tešodla Wōh tón knješ taški šhāž hač š wēšteš mērje dopušćeža. To widžiny na šiošje a Dawicje. Žarowanje drje tón knješ tym šwojim lubi, ale tola žarowanje, kiž je bóřly wužarowane. Šak bóřly pščinu jutry na čšich pšat! Šswjatk špščinu š pščinuženjom troščarja: „po malej škwili budźeče mje widžić.“ To je trašnje dopjeljenje, dotěš je Žesuš pola šwojich wščitte dnj. Wutroba, tež twója šrudoba je bóřly wužarowana, pšchetož Žesuš je žiw, wušywo šyšlow žnjeje wješele. „Po malej škwili“ je nam móžny trošit w šrudobje.

2. Wón lubi wješele, kiž wěčnje traje. „Ja čžu woš šašo widžěš a wlašča wutroba budže šo wješełič

a waſſe wjeſeſe ničtō njebuđe wot waſſ prečz wſacž.“
 Wo čjemnoſći ſaſo ſwētō ſkbaſa, ſo može wutroba taž
 Marja Madlena pſchi rowje ſpewacž: „ja widžu ſwojeho
 Eſbžnita.“ Kiž ty taſti ſradny kſobžič ſw ſwojim horju,
 „pſtaj jeno Zeſuſa, ničo bruhe njepomha.“ Hbžj pak
 ſmy naſhoniſi, čžemy potom na njewerjazyh poſluhačž,
 kiž praja: žadny žiwj Eſbžnit njeje? „Po malej ſhwili“
 je tež najlepiſhe poſhljenje w poſlednej hōžžinje. Wy
 ſmy nētō we wěrje žiwj a niž we widženju; ale my
 čžatamy je žedženjom na to widženje, ſo byčmy taž Marja
 Zeſuſež t nohomaj hežželi. Nētō ſo praſchamy: „čžehodla.“
 Wōn praji: „teždom ſo mje njebudžeče ničo wjazy
 praſhečž. Kaſti to kraſny wuhlad ja naſ, kiž my tola
 čžujemy, ſo w zuſbje kſobžimj! Wy wēmny, po malej
 ſhwili pſchiindže wulle jutrowne ranje. Težodla pak je
 tež nuſne, čžaj wutwiprž, pičetož my njewēmny, tač bōrny
 wōže hōžžina dženja pſchiindž; po malej ſhwili je to
 ſwjatōt a tebi wječorne ſwonny ſwonja. Woži čžahnik
 hinat potaſuje hačž naſy čžahnik. Na Wožim čžahniku
 ſteji: „po malej ſhwili.“ Tač je Wōjſaž ſwōj čžahnik
 ſtajič: „naſde žimjenje ſo kſeſije minje, jačō byčmy prečz
 lečželi; tač je Wōr zubnikam pſchwołat: „kiž wy nētō
 maſn ſhwilu čžepičež;“ tač je Zan w ſjewjenju wotbiče
 jēdnateje hōžžiny ſkſyčat ſe rta kſonowaneho Eſbžnita:
 „hčaj, ja pſchiindu bōrny.“ Zubiłate! wyſtaječ! praji nam
 mjeno dženſkſheje njebže. Eſto je, ſo wōn praji:
 „po malej ſhwili“, ſapſajamy ſo hebi do wutroby je
 ſkotymy piſmilami, ſo byčmy wyſtačž moſli we wſchej
 ſkſtnoſtej ſweta, pičetož wičho žarowanje traje krōtſi čžaj
 a po malej ſhwili pſchiindže nam wēčzne wjeſeſe.

Samjeñ.

Zubilate.

Wēſhe raſ njebželu Zubilate wječžor, dha w jenej towaſ-
 ſchowni, hbžž netaſki ſwjeđeſen ſwječžachy, mjes ſwjeđeſenſimi
 hočžemi tež jena luča ſtara žona w čžieje ſradownoſtej pſchi
 ſwojim bliže heđžeſhe. Wona ſo wjeſelelečž, ſo wēſhe dženja
 hičžče raſ ſwojeho ſtareho ſararja w zyrkwi ſkſyčaka, a ſo
 ſbožowna ſačžumawče, jačō tōn, kiž bē dołhe lēta w jeinym domje
 bydlič, tu ſtaru domjanu nētōle tač pičhečelnitwoje poſtrowi a ſo
 ſ njej wo ſtarych čžachy roſmolwjeſhe. Wona jemu tež wo ſwojeje
 wnučžy powjebalečhe, totraž nētō bōrny po nju pſchiindže. To
 džečžo hewał njeſpi, njeje-li wono pſchi nim. Wječžor wono t njeje
 pſchiindže a, ju ſ rucžku wobjawſchi, tač radoſtne ſpi hačž do wotu-
 čženja. To je hižom wot teho čžaha tač, hbžž je ſo wona ſ ſapjele
 ſbēhola. Wot tuteho čžaha ſem ſteje wonej njebželomnej. Wōrny
 tež to džečžo pſchiindže a ju ſe ſwjeđeſniſteje ſyromadžimy domoj
 wjeđžičhe.

Č rana wōbej t raiſſeje nutnoſtej a t hnebanju bele nje-
 pſchiindžeſcheje. Wpſlachu hebi, ſo ſteje ſpſroznej, dolež bēčheje
 wječžor prijedy poſbžičho lehaſyč ſchje. Ełōnčžnje we woſnikih
 hōbžinach čžyſjeje ſtaſčha dšowta jeju budžič. Hlej — taſti na-
 pohlad! Wnučžta ſ rōžojimaj lečžomaj a we lōžim ſpanju wownu
 wobjatu džečžičhe. Ale w jeinymaj rucžkomaj wozgyna biča,
 čžaha hłowa wotpočžowalečhe. Wona bēche w teje nozy čžieje
 wuſnyſka. Č čžahneho ſwjeđeſenja bē wona do wēčžneho ſwje-
 dženja pičhečhota. To bēche Zubiłate. Taiſtele Zubilate ja tebi,
 luby čžitarjo, kož tež hebi hameanu pſchjeju.

F.

Moja duſha mjelečzi Knjeſej.

(Spitta.)

Wſtam 62, 2.

Waj, Knjeſej duſha čžida je
 A njelečzi we čžwołach;
 Wōn ſo mnu čžini, kož pičhego čžje,
 We wſchitkih mojih ſhwilačž,
 Ja wotročž ſym, wōn mōj Knjes je,
 Eſčtož čžini, je mi ſpobowne,
 Sož' pučž je lubočž, prawda.

Kač čžeto je, jom' mjelečž ty,
 Hbžž njeroſumih ſe jo;
 Kač huſto pičhečžiwječž ſo 'mu,
 Hbžž nētō čžinič leho;
 Kač miſčtrujemy huſto joj',
 Hbžž njenuſlečžomne wičah ſo
 Nam ſbadža jeho pučž!

Eso praſchamy: Wla čžeho to?
 A ſtožimy: Kač budže!
 Kač na ſeni tu nam'ta ſo
 Wſchež' njebožownoſež wſchubže?
 Tu reka: Hořjo wulle je,
 Wyč lepičhego byč hōbny drje,
 Hačž ja ſym doſtač tudy.

Tač ſtožimy, Wōh mjelečzi pak,
 Hačž wōn po ſwojeje huabži
 Nam kraſny wuhlad ſjewi wſchah:
 Hlej, wſchitko ſo jom' radži.
 Wch, potom pſchiindu čžajny nam,
 Hbžž haniy poſny naſy rōt ſam
 Wſchod Knjełom byčbi mjelečžej.

Duž mjelečž wſchah Knjeſej, wutroba,
 To njebudže čži t ſchbōžji,
 Hbžž wōn, taž ſo jom' ſpoboba,
 A niž, taž ty čžjelečž, wōbži.
 Hbžž tmoj bēž dokonjam je,
 Wla wotewričž rōt wjeſele,
 So by joj' čžejčzi, ſhwalič.

Po malej ſhwili budžečž ty
 Zam ſ wječ'lom poſtatowacž;
 So pēkaje mjelečžaj jemu ſy —
 To njeb'džečž wobžarowacž.
 Waj, jemu wſchah po mjelečžanju
 Ty wyſtačž ſbōžimy we njebu
 A ſpewaleč t Wōžeje čžejčzi.

Zurij Wōrſt.

Samila lubočž.

Žarac Woſt w južnej ſreanowſkeje nadebde, po tym ſo bēche
 hižom pſched nēbže ſižečzi lētami wulku ſyrotownuju ſatožil,
 lupohłowno hołečž, totraž ſo bōle ſwērečžju byžli čžlowjeleje ru-
 naſche. Zeho wutrobu ſmilenje ſaja, a wōn jeneho ſlararja nawabičž
 pytaſche, ſo by jemu hojeinju a taſte njebožowne ſtworjenja ſatožil.
 Lēlat pak wotmowli: „Prijedy mjelečže Wy wopija, hačž taſtche
 čžlowjełta wotčžahnyč.“ Duž žarac Woſt to džečžo do ſwojeho
 ſamſhego domu wja a ſo ti mēpōžy dołgo pſpōwalečhe, jo
 t rēčženju namowlečzi a jemu najpobowniſche wječžiječža pſchi-
 ſwjojowacž. To pak bē wičho podarmo.

Zedyn wjechor farał Wofci domjazu nutnošč dźeržeć, pšchi cžimž ho teč i pšchewodom klabera špewasće. Duž sočtyšča farał na jene dobo hynk i pšjerabta nještożowneje hołczi, kotryž bė jemu i dopořajom, so wona k hošupřewanjju pšpřytj čini. Š tym tón wonači muž hynpom puć k duški dźeržeć namata. W tymle padže bė to huďba a tónle puć něto Wofci i tajšej wutrajnošču a i tajšim wupřekom wuži, so to tupohłowne dźećo bōrny špewacž, rěćećž a ho modlicž nawuřtu. To bėšće hrowcžatk tanničichy wulftoćnych wuřawow ja tupohłownych a epileptičichy.

F.

Troski w srudobje.

Ach šcho, wbohi bratje, placzeš,
Takle cžešto řduchuješ?
Čjemu bėdeje řij macješ,
Dorže hylly wuronješ?

Njeřnaje dya twoju srudbu
Wōh, řiz w horju trowat je?
Njewōdži tón twoju rudbu,
Řiz je polay miloćež?

D duž pšchestař storzić, placacz,
Setřej tyšnje woliczo!
Pobarmo Wōh njeba čřatać,
Š pomozu wōn řewi řa.

Wōrny nad tobu řo řimje
Wōdre njebo řiwjenja,
Přichodib rjeńšči tebi řežje —
D duž twač, twač na Wōba!

K. A. Fiedlef.

Se řiwjenja.

Zedyn muž i mjenom Hatton, po powołanju barbjeř a 29 lė řtary, řo wjechor w dźeřatej hobřinje do řiwjecho domu wrěči. Wōn bėšće trowu motřu. Žeho žona, hebžiwšchi pšchi řolehny řiwjecho řpi meřazy stareho dźećeja, kotřež w njej řpačje, jecho i řyčnyymi myřlami woćřawasće.

Přchi jecho řastupje pšchińdže mjes mužom a řonu i řlėbo-
wazej rořmawije:

„Řtřy blido a daj mi pieć!“

„Ja ničjo k pieću nimam.“

„Dya dži a pšchinjeř!“

„Ja řanyč pienjeř nimam.“

Přchi jecho řastupje wotmawia muž a tala roćećeřzi, řo řlōntu
nopošć řhrabny a řlōn řiwjeje řonje do řřowu čřimř. Na dobre
řboje wōn miřny.

„Šty ty wowrōnit? Ty budžišće mje řranicž mořł.“

„Wojebta!“

A jemu prōšbnu řčlėkřu řhrabnywřchi, ju wōn i žylej mozu
do řonjecho wolicza wjeřgn, kotřaz pař řo řřej wuwiny.
Čřlėkřu na wječřu nad řolebtu roćećež. Wulfi řruč na dźećařto
padže a jemu řhoćku roćařu.

Rapohlad řwė Hattona wuřřōřbni. Š wulřim řřachom wōn
po pomoz čřećeće. Wřes tym řo macž řiwjeje njeřtožowne dźe-
ćařto ře řiwojimaj řutomaj wōbja, tole řiwjeje pšleđnje wudychi
čřini.

Žato řaraćeř tjeřće řubnitřiwom řteřazy, tōnle nan, ja řiwuju
njepomėřnitřeř tjeřće řřowanj, řrudny rapohlad dawasće. Wřcho
přchėřhychowanje dale ničo njeřeđje řačž dohři placž. Wřčřhōřny
woť bolojnych porokow palazcho řiwėdomnja řo wōn njeřchėřtanje

na řiwjeje wutrobno bjeře. Na řarėćnitřiwu řiwjecho rėćznika bu
wōn jeno i řchėřč dnjam řajřwa řařubřeny. Ale budže tole wot-
pořucenje dořabacž řo mořto řiwėdomnje nana, kotřiz je řiwje
dźećo mořł, wōlōřizč? Wudže wono řamōžne dořč, jecho na wřčřōn
čřař noweho čřłowjeja řećinječ?

F.

Njetřyř řo!

Njetřyř řo, ač njetřyř řo,
Čřafaj čřimje, wutroba!
Žewš wė a řnaje to,
Čřehoz bla řy njemėřna.

Njetřyř řo, ač njetřyř řo,
Wōn čři i wuř wupomha;
Žeho luboćř řrařniřcho
Tebi i nozy řeřřabja.

Njetřyř řo, ač njetřyř řo,
Řduž teč čřej tu nařta je,
Wōřny wotu wyřoto —
Wōh čře i řbožu powjeđe.

Njetřyř řo, ač njetřyř řo,
Čřimny puć Wōh rořjořnja;
Čřřinjeřč řtaroćř na njebo,
Š čřerajow rōže řačřeja!

K. A. Fiedlef.

Biblijřki pōřelnik.

Řo puću, i jenej piemontejřteř wřy wjeđžazym, muž řracze-
řje, řiz meřećje wacřof na ramjenju wōřajo a putniřa, tōn řamřny
puć dužeho, dořčřařnyčř wřařaře. „Ročřeće mi, moř knježe, do-
wolicž, řo Wam nětoro dobre řniži potařam?“ wōn řlōncznje přchė-
řracžazemu pšřiwōta.

„Njeřpřchėřčřhaj mje ře řiwojini kniřemi!“ wrěčo řatřinjeja.

Tale wotmowka bu i řak řrudny hřōřom wuřejmjeja, řo
řamo nařč pšchėřčł i tym řimny wacřofom — biblijřki pōřelnik
Waldererow — řebi řonu dudu pōřicřeřtu wuprajicž njeřwėri.
Wōn je pšchėřčelnive přchijimanje řwecřeny a řo řřotoja, ja dale-
řhwatřym řrudnje řladacž. Žola řle, temu řunje nēčřto i dypřata
wupadže, hjes teho řo řy wōn to pyřnył. Wřljiřki pōřelnik to
řeđe; bė to řřtowka, i řankowłani bobacře přelnjeja. Wōn řiřčre
rař ja wōřhėřerjom bėži, wotajzy: „Wōh knježe, moř knježe!“

Řnėmjenje tōn řawola: „Njeřřimny čři přařil, řo mje přchėřčėřacž
njednyřčhč?“

„Nječřinju-ri tež to, čřehoz mje winujeće“, tannu řnapřchėřčiwł,
„dya wřčřal čřy Wōř řad na pōřoj wōřajicž a řiwje puće řicž;
wřnicže jeno přejdy Čřowju řřubjenu řřtowku řařo!“

Přchi tyřle řřowacž tōn muž řlejo wuřta, macž a prawizy a
i řewizy do řiwojich dypřatow a wobroczi řo potom řařařibřeny
i pōřelnitřej, i řotřnyž bė řak njeřōđnje wōřřabjař, wřa řiwuju
řřtowku a dźeće: „Njeđžiwajeće, řo řym na Wōř tak wřčřřat;
ja wřčřal bėč trowu rořpřōřcheny, a potom řebi teč wřřřacł, řo
řeđe jedyň i tyč řezarjom, kotřiz w nařčřim čřařu wřčřubže řiwje
njeřřmane řniži na přchėřař nořja.“

„Ja drje řym jedyň wot tyč, kotřyčž Wřy mēnicže; řezat
pař tola njeřjym, a moje řniži řy dobre.“

„Ale Wřy řeđe přotestantki!“

„Řaj, dořeł ja přchėřčiwō řřemu přotestuju. Pōřladajće na
tule řniži! wona njeje ani „přotestantka“ ani „řatřowka“; nē to
je ewangelij nařčeho řnjeja řřowom řřřřta. Wēnicže Wřy, řo

budźci Was, po tym go będsze mje tał sřchodźiŝi, Wařchu liřowu wródo dał, bych-li jedyn wot tych był, kiż wo Zesom Nřyřtu ničo wjedźiż nochyżda?“

„Wy macze knano prawje; kał wjele dha ta kniha plaćži?“

„Wjećdźehacž pjenjeřow.“

„Sowle hu! Wjećdze juntróć wo wobacze prořchu; dobrzy wjećzor!“

F.

Schyrilopjeschkaty dźežel.

Duřto ho praji, so schyrilopjeschkaty dźežel temu, kotryž jón namata, sbože pchijnješe. To je po prawym hřupa rěč. Pchetož řeho maja ta mala rořlina a jeje řchryř lopejšcha se řbožom teho abo tamneho čłowjeła činić. Najsje sbože wot zyle drubich wězow weniřujuje, duřti wot namatanja tajřeho dźežela. Ale hewak pał tež njeřmaje řabych, so je Wobu řkniřeje wjeřo jene, hacž nam pšes me abo wulle wězy pomha.

Wbħ dobre puće wřhduže

A pomoz wudźeli;

Wbħn požohnuje ľudži,

řim řwěto řawěćji;

Sso jeřo řkut na řtaćji;

Wřřo dže po jeřo woli,

Wbħn može sbože dacž.

To nam połaže pěkny podawł, kotryž je řo w leće 1833 w meře řamburgu řiał.

Młody čłowjeł, ř imenom řurij, kiż będže řo w řamburgu narodźil, čyřłdže tuto meřo wopuřdźeć a řo do Ameriki pšehyřłeć. Wbħn będže řo doła w poće řwojeřo woblićza čęřto, tola řwěro řwiti, ale jemu řo tał prawje řřlachdźeć nochyřdže a na wobohacjenje ani najimjeřřcha nadźija njebędže. Tola, doleř będže wbħn jara řlutniwy, będže řebi mařu řumny pjenjeř wuřřřkowacž moħł. Š tymi čyřłdže droby pućž do Ameriki řapřacžić a řhył na to naložić, so by w tym nowym řraju nowe dźeło řapoczał.

Wbħn řo teħo dla do přřřřřwata poda a řóđž přařche, na řotrež moħł řo do Ameriki pšehwjeřeć. Řeřo přtanje njebę řo-darmo. W přřřřřwate ležeře řjana řpřeřwariřta řóđž, „dobra nadźija“ pomjenowana, řotraž jenož na dobrzy wětr čařařche, so by potom řnydom do Ameriki wotřela. řurij dźeřche ř kapitanej řóđže a řo wopřařcha, hacž je na ni řijędže řa njeřo žane meřto wřdže. řapitan wotmołwi, řo može jemu řijędže jene meřto dacž, ale wbħn řebi řadařche, řo by tón młody čłowjeł pjenjeřu řa pšehwjeřeje na meře řapřacžil. Tał je waiřaje na tajřich řóđžach, řo by řapitan tež bórřu řwoju wěřřořeć meř. řurij řapřacžil, řchtož řo řadařche, dořta na to řwionku, a řtaji řořędźil se řwojimi řmochami do řořęmy njeđalo řóđže, na řotrež čyřłdže řo do Ameriki pšehwjeřeć.

Řyřeby hacž řana řóđž wotřędže, řo ř njeje řijędže řř řřóć ř kanonu wuřřeli a řóđže wuřřelenje řo řa dźeřacž minutowo řvjadu řtana, řo bychu řpřowariřo, řořř řijędže řa řraju řpřebuwajaja, ř tym řřonił, řo čže řóđž wotřęć, a teħo dla řijędže w prawym čęřoju na řóđž přřřřřli. řapitan pał będže řurije řpřail, řo řóđž wěřdže do pšędřich řobřim řopolňniju nje wotřędže a řo řo ř njeje tež řř řř kanonu wuřřeli, řo by wbħn to řaře dořę řřonił. Węřdže to wotolo řpřřřřowaja, jato będže tón młodźęnz řwoje meřto na „dobrej nadźiji“ řapřacžil a wřdže do řvjadu řtajił. Nęřto jemu řijędže pšęć řobřim wřdže wotřa, priedy hacž młđeřche wotřęć.

Što meřeřche w tutech pšędřich řobřinach řapoczeć? Šwojim řnatym a pšędřeřelam będže řijom řože mje řpřail. Wbħn będžu jemu sbože na pućž pšeheli, a wbħn nje mjeřeřche ř nimi dale ničo činić. Nani a macž, bratr a řotra řijom dawno w čřřřim rowje řpřachu. řenał budźiře wbħn tute pořlednje řobřini ř radoleřu w řaręřřřřim domje pšehęřł. Ale pućž ř řamburga do Ameriki je wjele řrow mił dořhi. Wbħn pał je tež řřořřřny pućž, pšehetož wbħn pšehę atlantike morjo wjedže. Wjele njeřel tajřa řóđž na wullej řhłubnje řlawa. řnyž řorhaze wětry pšęřłećza abo řo ľudžo na řóđži nęřał pšehęřładaja, može řo wona se wřřęm, řchtož je na nje, do morja ponóřić. Duř njeje tajři pućž řana malićřořę. Šchtož čže řo na nřón pobacž, temu wřřał wotolo wutrobny řpře ľořo byęć nje može. A řnyž řyřřřř ľube meřto a ľuby wóřřny řraju wopuřdźeć, dha řo čři węřę řwadne řwřle pšęřłibřija. To tež řurij čwjeřche, jato řpřledni řřóćž po řamburgřich řařach řhobdžęche. Wbħn řebi řijędže juntróć tón dom wobřłada, řbęž będže řo narodźil, tu řyřel, w řotrež będže řiřęčęne, a wopřta wuřřile te meřowřęje, řbęž będže jato wřęřęly řřłopž tał nęřorty řař pohęřařak. Šchto wę, hacž je řby řařo wobřładęř! to będže wřęřłicřta, kiż pšehę řeřo duřču dźędže. řemu bu tał řęřniwje wotolo wutrobny, jato tał meřtu řwojeje młodoleřę, řwojeje ľubej domowinje pořledniju dobru nřž dawajęche.

Řřhi tajřim pšehęřhobřowanju będže řo jemu jena řobřina po drubej minřta, wbħn njeře teħo dale řęřřow meř. Wę řřoro čęřo, řo by pućž ř řóđži nařupil. Meřto řamburg ma pał na nařpřacž, řotrež ř priedawřędej wjeřęřřřine řřřřřęřęřę, nęřto řwane pšehęřhobřowanu. Najrieřřęcha je tał mjenowana řobina wřęřřina. Š njeje je řřřny pohład na to zyle řwane meřto, na přřřřřřw ř jeřo řóđžemi, na řęřu řobřo, řbęž řtajiře wjele ľudži po čřo-kacž abo řóđžach řęđži, a na řwřobne meřto řłtona a na řwřoři, kiż řo na řęřny bori řobřo poľbędne. řa tute wřęřřřřw meřto řpřowariř dźędže, řo by řo řijędže jedyn řař ř tuteřm řwanym a ľubosřny pohładom wotřęčewil. Wbħn řo na jenu řawřu řnyđny a řřłobowajęche řřudniřřřř pšehę řřtu řřřřřu, řotrež meřeřche nęřto řa wřęřłł čęřo wopuřdźeć. řorđže řo řamburgřke węřę ř młđrym njeřęřam poľbęřowadaju. Węřęřę řwjenje na řobřu ř jeřo nęřomaj řoźmjeřche. řwutroba młodęęo čłowjeła bu řřłobowo řnyta. Wbħn řpominajęche na to, řo nan a macž, bratr a řotra na řęřęřowje po řęřenam řrawniřom wotpocžaja a řo je wbħn zyle řam wřęře wotřal. Wbħn řpominajęche na to, řo dyrbi nęřto tež ľubowanu domowinu wopuřdźeć a řo pšehę řřařęne wulle morjo pšehwjeřeć dacž. Šřřly jemu do moćow řřřřřu. Wbħn ř njeřbu pohładny, ř wotřal wřęřłł dobrzy a dořřřřny řar dořřawny. Wbħn řo wutrobne a nutřne ř Wobu młodleřę a wotřęche řo ř njemu, řo by jeřo je řwojeje młodleřę pšehwobřal a na pućžu pšehę wuřřřřřřř řřařom wuřřorol. A jato bęć njemu „hamječ“ řpřail, dha ř „dobreje nadźije“ řanona přeni řřóćž ř rjenje řorje řabřima. ře řijom čęřo. Wbħn řęřęje ř řawři řřny, řo by řo dele do přřřřřwata a na řóđž pobal. Řřhi tym wbħn na řrawnił ř řwojimaj řowomaj pohłaba a tam — řchyrilopjeschkaty dźežel wuřřłada. Wbħn řo pořmeřłny a na pšęřmeřu řwojeřo dźęčęřřřřwa řopolnol, njemuřu řo tajř dźęčel meřto, řotrež jón namata, řbęž pchijnješe. Wbħn řo řřřř, wuřęčęřny dźęčel a poľoř jón do řwojeje řřřřřw. Wbħn čže jón jato ľube wopomniřęćtořo na pořledniju řobřinu w domowinje wobřřowacž a wbħn meř jato dobre pšehęřřnawjo řa jeřo młwřli pućž a řa nowu domijnu duć.

(Řřřřřřřř dale.)

Wřřelake ř bliřka a ř daloka.

ř řurłowřęje řu Włobodorřtojo dořłil a řonřřřřřřřř wobřřbřil. řotalneřo řřřřř řu wotřřbřil a jeřo do řalonki pšęřijnjeřł, řbęž ma w twjeřęřřřřne řa čęř řwřęřřř jato jati řędęčę.

Sy-li spěwat,
Pilnje dželaš,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj módeny
Luboš ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mэрny
Čerstwoš da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wóšdne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošá ty.

Z njebož masa,
Njech éš khmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřeš éš! F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóžbu hototu w Školerzje knižničkejcejni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedpřatu 40 nr. dostać.

Cantate.

Jan. 16, 5-15.

Či wučobnižy su srudni, doleži čže Šbóžnik wot nich hiež, ale Šbóžnik jich troškatuje, hdyž wón jich srudobu widži: „Dobre wam je, so ja tam du. Pšchetož hdy buch ja tam nješoh, dba by troškatá t wam nješoh.“ Wón jich wocji wobročti na swjatski, hdyž čže jim swjateho Ducha póblacž - teho troškatara, kiz drje budže tež štrafowacž swět, kiz poť budže Duch wérnošče, kiz do wšdaje wérnošče puč potaže. Tak je tež sa naš dobre, so je wón schoť, nam swjateho Ducha póblacž, a w pohladanju na swjatski my šašo próbmy: „Pšchidž, Wóž, swjaty Ducha, t nami!“ Pšchetož my jeho trjebamy

1. jako Ducha, kiz troškatuje;
2. jako Ducha, kiz štrafuje;
3. jako Ducha, kiz do wšdaje wérnošče puč potaže.

1. My troškimy srudobu wučobnikow; pšchetož wón čže wot nich hiež, kiz bšdaje jich najpšchi pšchecel, kotrehož jich dušga lubowafše. Jich srudoba je šdoba, doleži hebi njemysla na pjenjeha a kubto, ale doleži durbja šo wot teho knjeja dželječ. Čłowikta srudoba hušo wjele niže steji, doleži šo myšle džerja semstich wězow a jich štorženje je hebičnošć a wóni šo ani ja tym knjesom njeprafšerja. Tón knješ čže nam wotmolwicz w kóždej srudobe, jeno šo wón widži, šo my po jeho trošdaje hebi žadamy; wón čže nam wotmolwicz pšchš swjateho Ducha: „wam je dobre.“ Tak swjelskich šo čji wučobnižy, jako

wóni tónle trošcht troškimich! Njedyrbimy tež my prajieč: „Naiše žiwjenje je pošne srudoby?“ Šchoť móže tebie troškatowacž, hdyž ty šduchješ pod pšchahom srudoby? Ty machš drje tež pšchecelow na semj, kiz tebi w čžešćich godčinach t botej steja. Čłowik trošcht je drje položaza žalba, ale wubohječ tu ranu wón njemóže. Žedyn jeničti móže moprawdže troškatowacž, to je swjaty Duch, kotrehož je Šbóžnik póblat tak-rjež taj hřežozu šlónčnu pruhu na igmnu semju w srudobe pšafazeje wutrobny. Šwjaty Duch potašuje t šchizom šchizowaneho t trónej pomysleneho. Wón praji: Pohladaj na puč Šbóžnika, wón dže hřaboto dele a potom wyšoto horte. Tón puč je wón ja naš, ale tež prjedy naš schoť, šo bchmy ša nim šchli. Hdyž mřečžalki srudoby šo hromadu čžahnu, nješabudž šo prafčej: „hdyž je tón knješ?“ Těhom tebie swjaty Duch t njebješam potaže, hdyž je Šbóžnik šačohol do šwojeje trošnosče, a w pohladanju t njemu šghadja hwešda nadžije nad naškej wutrobny.

2. Šwjaty Duch dyrbi štrafowacž. To njerěta budžic, ale swět t rošpomiranju wabicz. Šbóžnik praji: „Hdyž tón kamy pšchidže, budže wón swět štrafowacž hřeča, prawdošče a šuda bla.“ Najprjedy hřeča bla, a Šbóžnik jo hiečže bóle rošahnuje, hdyž wón praji: „hřeča bla, šo wóni do mnje njewerja.“ To je ta šřobtošć njewerja. Čłowikem wóni wěrja, hdyž tež džimnušchte wězy rěča a pšhajo, ale temu wóni njewerja, w kotrehož rěče žane jebanje namakane njeje. To maja pšchšo dwělowacž. A hdyž šo něšto wot tuteho dwělowanja t tebi

namaka, potom dgrbi swjaty Duch też tebe sktrafowacj. Wón tebi potajuje wëriajeso křešćianina, křij je we wřchem křijžu stroičinju, a hdyž so ty něto stynjesi prawšejch: „čehobla njemóžu ja taksi šozowny być?“ budže tebi wëriajy křešćianin žywy porok a ty čujješ sktrafowanie swjateho Ducho. Wón tebe dale wjeđe, wón tebe nucži, ho so rošbudžiš. Š křobolozcu njewëry je šjednocžena křobolozc škamprawdolozce. Šswjaty Duch tudže kwët sktrafowacj prawdolozce dla, jo ja du k swojemu Wótzeji a wy nje dale njewidžice. Š Wótzeji wón dže, hdyž je štut wmoženja dołonaj, ale bohujel hdyž je tam škol, je kwët na njeho šabyl, šebi wjažy njemyšliti na jehu swjatu šablžbu; wón šo špuličena na swoju prawdolozc. Šak ludjo rad rëčža wat šwojeje hódnoty. A ja brëčh wë čžowjež dobry wurëčž. To je škozby wina, jeno křešćnik škam nız. Šwót dgrbi swjaty Duch wotrčžy křešćnu wina, wón dgrbi sktrafowacj prawdolozce dla. A škónčynje: „Šzuda dla, jo je šeršča kwëta hubženy.“ Šeršča kwëta je tón šary njepšejšel, křij nam moammon, čjelne šošty potajuje a praji: „to wščitko čžy ja tebi dže, hdyž dele padnješ a šo ke mni mobilš.“ Wšiljony pšehed nim w prošče leža. A nětotry mjës nami pšehed nim škëžji a jo njewë. Duž dgrbi nam swjaty Duch pšehžo šašo potajacj, šak šeršča kwëta tola džerčez njemóže, ščtož lubi, dofelž je dawno šizom hubženy. Čžemy ho wat swjateho Ducho sktrafowacj dazč k swojemu šbožu, njehy to tež boli; pšehes šymšte wšchoru dže pučž do nalëžja. Wón čže nam

3. byčž Duch, křij pučž do wščeje wërnosčeje pokazje. Šwóžnik k wučžobnikam rjełnje: „wy jo něto njemóžezče šnječž“ a potajuje jich na tón čžah, hdyž swjaty Duch pšidžibe. A na wučžobnikach my wšidžimy, šak je šo to došjełniko. Woni šu žyle kinašči čžowjelozjo wat swjatekomeho šwjeđenja. Žyše bojołzče džeja won do kwëta ewangelijon pšidžipowëdazč. A tónle čže swjaty Duch tež na tebi dołonječ. Wón čže křyžštuža pšektražnič, a šak wón jehu pšektražnja na šwëčžes pšehes japoščitowno, šo jehu mjeno škinczi pšeh wšču šemju, šak čže jehu tež w tebi pšektražnič. Křyžštuž dgrbi to naš žywy byčž — a je wón žywy w naš, potom je tež našče žiwjenje pšektražnjene we wošabže, w domje, we šwojžije. Kajti to šbožny dom, hdyžž šowpodač w křyžštužowym Duchu štutnje a tyčž šwojch potajuje na jehu pščitkad! Kajta to šbožomna šwojžba, hdyžž je křyžštuž tón šwojot, křij wščitkič šwojša. A šwjaty Duch pšidžidže, šo by křyžštuža w naš žiweho šejnik. Duž prošymy w pohlabanju na šwjtati:

D šwjaty Ducho, pój wščač k nam,
Wyđol we naš j kwojeji hnadu šam!
Šamjën.

Jan Boščijan Bačh.

Wjele šlawjeny, wat Boha wyšožy wöbđarjeny špëwač a hubžnik Jan Boščijan Bačh, 21. mërja 1685 w Šienachu toždeny, dgrbječhe we šwojich pöbničijich štach pšehes čžejke pruhowanie pšeheneč, prjedy hačž šwëdžijšče šačž k swojejo knjeja wječelozči. Žeho napinaže džeč wodnojo a w nožy bëčje po čžaku jehu wëdženje tat jara pošabito, šo wón na wobej wočži wöšlepi. Wón šwölnje njepšehče, ščtož jehu knjes jemu napoščži. Naš ho wón wat šwojich šwöbžnyč a pšehčelowno naprošžyč da, šo operaziji jeneho wöčžneho šekarja j Londona, runje w šwipku pšehewwožeho, pöčžijnyč. Ča derje wöčžja. Čola jašo jemu ščwöbty džek

jawjas wotewjaču, dgrbječhe Bačh rjež, šo runje šak malo widži šak prjedy. Wölošna wöščönda pola pšehčelow, šo bošacje šewššenyč, w ščöžšnyč šlowach wuras doša; ale Bačh mjelčejšče, žadny šlöžžny štut pšehes jehu njepšidžibe. Wëtar operaziju wöšpjetowalče, tež ščökröčž bëš wšpëčja. Duž Bačhoma manželšta j džekšimi pačža j štöšom žolozšejčž; wón pak mërjne rjełny: „Ščtož möj Wöš čže, to dobre je.“

Wat šwoježo došpotneho wöšpšewjenja šem Bačh šnacžne wotëberanje šwojich čželnyč možow šacžumalče a wón šo teho dla j myšlu bilšeho wotšabčija pšehčejčje. Ššto dawalče wón šwojich lubych hromadu pšidžinjč; je štynjenmaj rukomaj, hašnječnej wočži njemöšči horje štoženej, tu štarj potom mjës nami šewščejče a jehu šubje šo w molitwne hibaščejte. Na to pak wonje ke štynnym a lubošnym škowam pšehčebječejte, w ščotřžž wón k tym šwojim wo šmerčži a pšidžibownej křoščinič Wöžič džëčži rëčžejšče. Š wobštanšnenju šebi wónj potom jedyč j tyčž ewangelišči jadrjwyč ščërlušow wošpëwöču. Čak bëčje Bačh tež ras tón ščërluš špëwač: „Wój, o Žeju, ja šym špřöžny!“ — duž wón jenemu šwojich šynow šimn, šo by to napřak, ščtož budže jemu dštomaj. A bëčž křožna wöšomššöžna meteta wo tamnym rjanyč ščërlušku na papjerje šejšejče. Žyžaz šlošow šo jemu pščemač šbaču pšči te proštwje: „Wój, o Žeju, pój!“ — Š ščepotazžny rukomaj pobožny štarj šwöj šlowër wotewri, tchole najšwërnijšeho ščomäca šwojich šacžowöču. Šidžiče jantřöčž čžyšče wón j jeho štinkami šwojim špřöžny wotrbo woščewičž a pohylnič, šidžiče ras prošžyč: „Mje w šmerčnej čžwili njewopřičž!“ Špëwajžy a hrajžy wón šwöj runje dołonaj štut wöšpjetowalče. Žeho šyn, j parituru w ružy, noty a štut pščirumowalče a hačž do najdřöwnijšeho najšwërnijšuch pšehšenozčž namaka.

Wrodo ho Bačh po wällšincžny pohšedneho štkorda šlawny, pöšbëžje šlowu, wotewri šwojich hačž dočal čžemnej wočži — o radolozč — wonje bëčejčej šašo jašne, wón möžejče widžejč! Wón möžejče něto jašo šwojim lubym a woni jemu do šwërneho wöčžta ššlabowacj. Čo bëčje tón šwojčš čžinič a džiw pšehed jič wočmajaj; pščetož, wödžazej wočži dawo wón ššepym, wón ššëja, křij štženi ču.“ Ale niž došho, dža dgrbječhe ho wöčžto šromneho špëwarja ja tónle kwët šwëčželozč, jo by wón k šbožnemu wödženju we wëčžnym šwëtle doščol. Džëžacž dnjow pöbžijšö, 28. julija 1750, Bačh w tym knjesju wöšnu, kotremuž bëčje tudy žywy byč a špëwač.

F.

Sdžuhowanje pšči 12 hodžijn.

(Širach 6, 37.)

Ščëš: Ča šo na šabat šetaju —

Šlej, dwanačže ma ho džinow
Džëč šöžny, křij šmy živi jow.
Nječ šöžda šo čži ho džij tu,
Šo wutkwičž ju j mudročžju;
Šöžž ho džij šo čži k štžžije knješowej,
Šöž hnadny, hódny a wščo derje šlej'.

Duž čžin, ščtož knjes čži pščitaje,
We šöžžym čžahu wjeheje;
Šlej, šöžda dnjowa šabžina
Čži k wërje dobrou ššabnozč da.
Šč, ščrobč njefšomž wožnu hožžinu,
Šduž šo čži ho džij, pučžäč njewještju.

Šdužž jena bije, špömü wščač ty,
Šo džëčžo jëčžščob' Wöša šy;

Šbyž jom' šo žble f dušchu dašč,
Dha wérne šbože mužiwajšč,
Duž mamon a wšcho šwétne šbože hej
Ty nihdy nječjiti f šwojom' pšchibosej.

To jene, dušcha, muine je,
Šchtož w Žesufu Wóh šččujije;
To je džel dobry Marijin,
Kiz pšchi Šhrystu tež nam' fališč ty;
Tón wušwol hej a šwéru wofštowaj,
Dha wšty tebi budže wóžny raj.

Šbyž bije dwé, špomiti wutroba
Na šwojoh' luboh' Šbóžnita,
Šo wérny Wóh a čłowjek je,
Š tym dušču krašnje troščujie.
Šlej, jeno Wóh je mošč cje wujebnacž
A bratr ša tebie šo do šmjerčeje dačž.

Špomiti tež, šo ščšchtaj jeno dwaj,
Kiz šhwolobny kraj dobyšchtaj.
Na pučžu wjele honja šo,
Kraj šbóžny dozija pšchemata.
Šlej, dwaj štaj w čžahnym šwéče pučšej tu!
Špožčž, Šnježe, šo hej wušti wušwolu.

Šbyž bije tři, dha dopomiti šo,
Šo Woha mašč trojenicžšoh':
Wóh štworicžel, tón šdžerž cže,
Wóh Ššyn cže f šwadu wumóže,
Wóh šwjaty Duch, kiz dušču wššwéčža,
Čže wščšebnje f šmjerčženju tež pohanja.

Špomiti dale tež, šbyž bije tři,
Šo trojake je trébné čži:
Džerž wéru, kotraž wofšboža,
A luboščž, kiz rad poškuža,
A f nadžiju pšchž hładaj f njebešam,
Šo mužžny wawinješč šo čžšknóščam.

Šbyž bije ščtyri, čłowjekče,
Dha špomiti na šbóžne žiwjenje,
Na šmjerčž, na čžiwli, tamny šud,
Nječž hani tež cže štwóšty lud.
Ašč, budž ty žiwu w Wožej prawdoščži,
Dha šmjerčž a šud cže ženje njetraščhi.

A dale špomiti, šo ščtyworaka
Še wola, kaž Šnješ wopšča;
Še pučž a šfata wutroba?
Še dobra abo čženjowa?
Daj na dobru hej wolu šłowo šučž,
Šo krašny plód mošč dačž a šbóžny byčž.

Šbyž bije pjecz, to dopomiti cže,
Šo pjecz tych krawaných ranow je,
Kiz Šelom Šhrysta šranichu
A twoje hréchi nabichu.
Ašč, šo byčž hídžič hréchi kóžžičičše,
Kiz Šnješa tašč šu f šmjerčži šranice!

Pjeczž bšéche mudrych knječnikšwow,
Kiz wšachu wolij do lampow;
To njemudre pať šfombžičhu,
Duž na twaž šobu njendžičhu.
Ašč, prošč, šo wolij wéru doštanješč,
Šo f nawoženjom na twaž počehnješč.

Šbyž bije ščéřčž, špomiti wutroba,
Šo Wóh je šemju, njebeša,
Wšcho štworit krašnje w ščéřčžich dnjach,
Ššo šjewi tež we wutrobach;
Duž šdučhujo na njeho wbročž šo,
Šo štwori w tebi buča nowého.

Ščéřčž kortow woby Žesuf je
Na hólčšnije tať špobžiwije
Do wina pšchemobročžil šam;
To troščit da šhudny wutrobam.
Duž pštojmy najpričedy njebeše,
Dha šeniše wšcho nam budže pšchidate.
(Pšchidobnje ščnčenje.)

Čžekošče hrécha.

Jena burwota je šwojej dotalnej šładžobnej po dróhy džéřče,
ju na dwórníščéjo pšchemodžiwšchi.

„Ašč, šdy by jeno jene njebyto!“ ta hólčša šapočša. „Šdy
byčž jeno tu cžežu na šwojim šwédomju a tu hašču na šwojim
mjenje njeméla, tať lóžte by mi potom džélenie byto a tať štwóřštna
mohta nétko je wšy bičž, šwojej domnije napšchécžiwó. Wšy tať
f lošča a šwoobornje porno mi poštuwuječe, a ja njebu cžežu na
wutrobje, kotraž čže mje šatčéžič a kotraž mi žadny čłowjek
wotewjacž njemóže. Šo mojim ménjenju dječbale Šam to pšche-
nišo byčž, a Wšy dječbali šo šanšowacž, šo mnu bičž. Mi je to
troščit, šo čžeče mje hačž f dwórníščéju pšchemodžičž. Moje
pšchewupjenje mje we wutrobje pali taž šellit wofšni. Žana woda
šwéta moju njecžéřčž f mojego žiwjenja njemotnje a se žangmi
pjenjesami šo moji nepočžiniť wjažy dobry ščžiničž njemóže.“

„Wé, moja džowota“, burwota rjetny, „to maščž prawje.
Kiz je kotom abo je ščšborom šny my wumóženi, a woda našču
winu njewotmywa; ale krej Šelom Šhrysta, Ššyna Wožeho, wu-
čžičžiči našč wot wščšitšeho hrécha, tež tebie wot twojeho hrécha.
Tule wéru njedaj šebi ju wjačž! Ty jeno jedyn hréčž, kiz tebie
tať njewuprajnje šrudna a njelšobownu čžiti, šobu se wšy won
njebešč; jato Šnješ Žesuf won džéřče do Wétšjemane a na Wol-
gathu, na nim hréčž žuleho šwéta ležachu se wščšémi šellimi
ščtrafami, kotrež wón šakšwéřče. To šo ani f našdala myššičž
njedawa, ščtož je tón Šnješ čšepič a ščtož w jeho šłowach leži:
Moja dušča je šrudna hačž do šmjerče!“

F.

Ščtyritopješškaty džeržel.

(Wotčžowanjaje.)

W Hamburgu pať je šafoš, šo teho, kiz w tych rjanyčž
pšchekhadžowanach néščto wuščžšipnje abo wotkama, hnydom
jimaja, pšchek wšchšwólčž dowjedje a tam f čžščšim pjenječžanym
šhořtanjom pošhořtaja. Teho bla tať mjenowani méšččžanžy
wojažy štajnje po tuchy pšchekhadžowanach šhóžža a ša wofšedžžow-
wanjom tuteho šafonja šwéru hładaja. Žurij njebeščé šo na tónle
šafoš dopomnit. Šedy bšéche pať tútón džeržel wuščžšipnyť a jón
do šwojeje ššitownje pošožič, dha tež jedyn méšččžanšit wofat, kiz
bšéche njedafoto njeho štat a jeho wofšedžžowaf, f njemu pšch-

stupi a jeha fa tukh pschimny. Zurij ho njemalo strožij, pshetoz njeko jemu halde do myšlow pschidže, so je inaty safon pschetsupil. Tola šchto to pomha? Wón teho dla mōščnyčnicku wučehnyu a wojafej poštanje kšostanje šapraščajo rjetny; „Tudy je moja šchtrafa! Šlečeje, ja nještym chžyl ničo ščaslyč. Sa pol hodžiny do Ameriki wojujdu a chžych hebi tón džecel f wopomnjenju šobu wjač!“

Wojač jemu to do wotmolwi: „To je mi wščyto jene, šchto f nim čhačče, ale pjenjes nještēm brvač, te duryčije na hłownej straži šapraščaje.“

„Dha budžeje tač dohny a nje tam ruče dowjebžeje!“ Zurij pschotječe.

„To ja njemōžu“, wojač wotmolwi; pshetoz ja nještēm prjehy wotwečej, hač mōj šastupnik pschidže. Tač dohlo duryčije čkafać.“

„Wožo šnježe“, mlobženj, we šwojej wutrobnej štyšnocišij sawola, „ale pschi tym ja ščōž šmondžu, a ja šym tola hšjom pjenjehy fa pschewelenje šapraščij. Duž, ludy pschyceloto, tu šchtrafa wimice a bajeje mi hič!“

„Wy mōžeče tohko rēčec“, džesče mēščanšij wojač, „ale pschidžylšnyčel mi hinal kaje. A ja inaju šwoju pschidžylšnyčel a njemōžu wam pomhač. Šchōž šatōš tač derje šnajšeje, so kšostanje hač do pjenjeka wēčeje, dha budžijšče duryčeli mafe džecelowe šwojeje f mērom hejo wostajče. Dolež pač to nještēje čšinili, dha duryčije hebi teč njeko wšcho lubič dōč, šchtož je f teho nastalo.“

Šchto chžyčje Zurij činičoj? wojač njeba ho na žane woščnje naprohčyč. A hač runje ho temu mlobemu čłowjefej je štyl- nošče šyly so ližomaj ronichu, dha wojač tola nještmy wostka. Tōn šnajčeje šwoju pschidžylšnyčel a wot njeje njewostlupi. Hšjom bēdže na pol pještych wotšico a wojačtom šastupnik mējščeje fa pol hodžiny pschidžij. Ale kajti bē do dohni a čžešij čšap. Zurij štejčeje tač na žahlym wuhly. Druhi ras f ščōže kanona brimotajzy wušli. Šnādž jenož hičšeje pjatnaje menščinowu p- brachowajše, a wona bješ njeho wotjebže. Temu njeby potom dale ničo wjšeje wostalo, šhida so bydžiječe na jenym čoknje hač do škurhavana fa njej jēč a hladadž, so ju by doščahnyč, prjehy hač wona do šewjerneho morja dojēdže. To pak by jeha wušli pjenjes kšojčotowato. A ješif ho jemu doščehenje njeradžij, bydu pjenjehy, kotrež bēdže wón fa pschewelenje šapraščij, wjšeje šhujbene bye. A šastupnik mēščanšijteho wojača dawoče hičšeje pščejo na šo čkafać.

Ščōncnje wón pschidže. Zurij bēčeje f wojačom na hłownu stražu, kotraž pač doleto wot pschitawo lešeje. Runje jato f duryčimi do njeje stupi, kanona tječij a pošledni ras f ščōže šachima. Zurij šnydom wojučta na straži pschotječe, so by jemu pjenjehy kšēšije ruče wotewol, dolež dže bihščeje šam f tej ščōžu wotjēč. Wjchil jeho prošlow na mēlčeje dowjelti, a Zurij po šamburgitščij hpačah a hpačah f pschidžitah bēdžeje. Ale to bē dohni puč. A jato tam pschepočeny a jočlasy pschibēža, šhoni wón, so je „dobra nadžija“ hšjom pšehed šhwilu wotjela.

Zurij duryčiječe njēto hladadž, so by ju do čoknje doščohnył. Wón teho dla šhwatačeje a čšom f dwēmaj wještatōmaj (Ruberer) naja, šwoj kšchōčij je šmadach šhwatajzy na nšjom pschijenje a tymaj nučomaj wušle myto šhuti, ješif-jo tač špečjenje pojēdžetoj so wón ščōž hičšeje doščehenje. Wješkatōj hebi to dwojazy šasčej njebahčtaji. Šwonaj ho pžawošačtaji, šchtož mōžehčtaji, a jeju čštom kač wušljeny po šobju dele lečejeje. Šwonaj pschidželjčtaji do Altony a Zurij ho tam fa ščōžu pšahča, ale „dobra nadžija“ je žam hšjom pšehed šhwilu nimo wujēla. Wón teju wužow f nowym šhwelenjom f nowej špšchōčiji napomina. Šwonaj dželataj, šchtož mōžetaj — a pschidžetaj f rjehatšiej wšy Štanskene. Teč tudy

ho Zurij fa „dobrej nadžiji“ wobšohnuje, ale teč tudy dostanje tu šrudnu powječje, so je ščōž hšjom dawno nimo.

Njēto je jemu hičšeje jena jenicšta nadžija wjšeje wostaka. Špjehi wušlune šobja do šewjerneho morja teč škurhavač. Tudy je wušlotny pschidžom, džesč ščōže pšehed šwojim pschēšebom f šobja do šewjerneho morja najbōle šhwiku šastawaju, so by ho wot ludžij abo wot kapitana hičšeje prjehy to abo druše wostakalo. Šnādž je tam „dobra nadžija“ teč šastata a Zurij ju hičšeje doščehenje. Wón šwojimai wještatōmaj hičšeje junu bohate myto lubi, hšpž jeho tač ruče bač mōžno do škurhavana dowjeltetaj. Šwonaj šwoje mozy napinataj, tač jara bač jeno mōjētaj. Špšego bōle ho brijohaj na wobēmaj štronomaj šobja šwalujetaj, wēt pschego bōle pschibjera a žohny ho pščejo wjšeje pošebujta. Maly čšom šhwotajzy po nich šituje. Ale ta wušta ščōž, kotraž dže doščahnyč, je šmanj wēt teč derje wušita. Se wščēmni pšahčtami, pšehed nim rozpuščeheny, je wona jēla. A jato Zurij je šwojimai wještatōmaj do škurhavana pschidžijeje, je „dobra nadžija“ teč hšjom tam nimo wujēla a pšawa njeko na žotmach šewjerneho morja. Wješčorna mrotota ho na kšaj a morjo rozšchēta. Wēt šhynje wēje a žohny wušoto žetnija. Wot ščōže tu ani šheda njeje. Teč pošlednja nadžija, ju doščahnyč, je šhujbena.

To pak bē fa teho mlobeko čłowječa jara šrudne a bolojne. Šjane wušlaw, kotrež bēčeje rano mēl, bēdu do čšita janicjene. Drohi čšap bēčeje šhujbeny, kotraž bēčeje fa wotjēd najšepšij był. Špšego bōle ho čšaj štrachnyč wjehorow bližēje, kotrež tym, šif ju na pučju do Amerikl, fa morju wušle štrachnošče pschidžotuja. Pjenjehy, fa pschewelenje do Amerikl šapraščene, bēdu pješč čšhijene. A nim mēlčeje šchtrafa fa wuščehanjene džecelome štweljeje a wubawil fa šidenje na čoknje hač do škurhavana pschidžijčej. A njeko by šnadž hičšeje wjele njēdzel w šamburgu pschēbēčeje a tam šwoje dobre pjenjehy pschidžitščij duryčel, dolež šago dobru škadnoščō do Amerikl namaf. A nab tym wušitštim bēčeje jenož tōn šchtrawojšchōtaty džecel wina. Wbobi Zurij hōrke šyly nješpotujnošče pšataje. Wón ho na hebie kameho šhw- waječe, so bēčeje tajtu šhwušet wobšchōf. Šnoj, wón mrotostaje pschēčitwo šobju, jato budžijeje jeho tōn psče wjču mēru čšōžo pokšōfal. Tač ho wón šrudny do šamburga wōčēč, f kotrežōž bēčeje, kač bē ho nadžijal, džehja wotjēč čhyč.

(Pšchidžōbnie ščōncenje.)

Wšchelake f bliška a f daloka.

— Šornjotlžijšij provincialny šejm bēčeje 3. meje w Budyščinje šhromadžny. Šjane pjenjehy šu ho šohf f špšchōmu naščeje Łužijy pschidžimōtice: fa dudachornyč, šlepuč a hšchōnēmnyč 61,000 hr., fa druhič bēdnyč 20,000 hr. fa šanjerežene a wošhrocene džēčij 16,000 hr., fa podjery šchlyčat wšchōwō 75,000 hr., fa wnanajenje šhōbōmahy a dželacjeryōw 3000 hr. ad. W špšchōnštim žimwenju ša ho teč pschēmjenje blište byč, so ho wobštēle prawta, kotrež ma hičšeje našča Łužijy, po nēčim šhujba? Pšehēbšōtowo krajnyč šlawow došta poručnošče, so by na namjetny wot krajnje wuščōwōw f tej nalēcōniji wočšakanym wotmolownjeje bač, so by ho puč pschidžōwōt f žrannuju žyrwinšneho šarabowanjaja šornjeje Łužijy a šerbičt krajom.

— Š Grodžijčhča. Wšchōdnou šhježu 12. meje Wbudžije pobōčnje Ŗuitaw-Łdoštne towarštvo šwōj šētny šhwēdčel w naščym Wōžim domje šhwēčej. Šmwēdženitše pēdomanje na šerbičtj Wōčej šhūžije popotniju w 2 hōdž. je f. šarāt Wrošat f Wudžhōnta, na nēmštej pop. $\frac{1}{4}$ hōdž. f. tajny žyrwinšni radščejl Wierer f Wudžhōnta na ho wšak. Pšchēčtowo Ŗuitaw-Łdoštneho towarštwa šu f tuteju šmwēdženitje lubie pscheprowičeni.

— Šollanšika ma wuštu radošč, so je po dohčōkōwōm čšakanju štalona Wibelmina pžynšyje porōbšija a fo ma Šollanšika njeko šerbowtu trōna. Šo wšchēm kraju maja ho šudowe šhwēdženje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Labosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwoš da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džěłaj
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Dušaj daty,
Wotpođaj ty.

Z njeboš mana,
Njech ći křmana
Žiwnoš je;
Žywa woda,
Křiz Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho lóžbu hobotu w Esmlerjez knihćišćejceni w Wudyšćinje a je tam ja šćiwórtlětnu pschěđpřatnu 40 nr. došćaj.

Rogate.

Jan. 16, 23—33.

„Těbdu njebudžeće ho mje niczo pračćež,” praji Žesůs k swojim wučjownikam w pohladanju na tón čas, hdžež budža wot jeho Duchaj napjeljeni, so budže jich wola s wolu njebiešneho Wóžta pschěz jene. Těbdom budža prošpěž w mjenje Šbójnita a „woni budža brach, so by ho walsče wnekele dopjelnišo.” Kaž Žesůs tudy w teženju, tak wubudžeje džensćmicha njeđzela je swojim starym mjenom: Rogate, prošpěže!

te křećelćijanstemu modljenju.

1. Modlće ho w mjenje Šbójnita;
2. Wóž budže waš wušćijšćež, dofelž wón waš lubje.

1. Sćhto rěta: W Žesůswom mjenje ho modlćež? To mje došć, hjes rozampljenja pschijšćojć: „w mjenje našćeho Knješa Jezom Křysta,” abo prajić: „Žesůša dla,” so budžmy hěbi na to walsćnje něšto wot Bóha wunšowali. Modlćež w mjenje teho Knješa, to rěta, we wěrje s Bóhom rěćež, w poklušnosći pschěćiwo jeho kaji, w dowěrjenju na njeho, w jeho myšći a Duchu — to rěta, pschěd Bóha stupěž jako to, šćhóž šimj pschě Křystuša: jako lube džěći pschěd swojeho lubeho Wóžta. Tejte modljenje je sa duchowne žiwjenje runje tak nusne, kaž duchanje ja ćěło.

Je wšćelake wopacze walsćnje modljenja, a džensaj dyrbi hjšćeje Šbójnik k mjele křećelćijanam rjetnyć: „Džaj

dotal nješće wy sa niczo prošpili w mojim mjenje.” Je modljenje, hdžež w ćěmnyh ćžerjenju šćiworjenje šćdukuje k potajnemu Bóhu, k nještatemu budžu, wo totrymž prawje njewě, fak dyrbi jo mjenowacž. Džěšaj wo tak modla, woni njewjeba ke komu, woni njewěrja s wutrobu do žiweho Bóha, tiž je ho w Žesůsu šćewił. Tak modlćež — to je modlćež, kaž pohanj. Druže je modljenje, hdžež ho ćšlowjež hordže a kamopravje pschěd Bóha staji w šćazću swojeje šćisćužy a swojich dobrach šćuffow a swojeje lubašćeje poniznosće, s boka na swojeho bližćeho hladajo. To je šćarišće modljenje.

Šašo je modljenje, hdžež ho hubje hibate, ale wutroba njeje pódla. To je modljenje, hdžež ho ćšlowjež je swojim Bóhom wadži, hđaj jeho tak njewušćijšći, kaž je hěbi to pschěd. To je pschěbřěđjenje pschěćiwo Bóhu. Hdžež pať bušća stupi pschěd Bóha w tym pschěšćiwěđženju: „Pschěd tobu hym ja šćamj prošć, hšudy hřěđnił, njeđostojny tvojich darow a twojeje hnadby, ale ja tola pschěđnu pschěd twoje woblćež, niž w dowěrjenju šćam na hěbie, ale we wěrje do twojeho lubeho Šazna, tiž je mje s tobu šćednal a mi pschěšćup k hnadnemu trónej wotewrił,” tam ho modlćim w Žesůswom mjenje.

Modlće ho pať tež w Žesůšowej myšći a Duchu! Še hěćićijnymi myšćemi njemožěšć ho modlćež w mjenje teho, tiž je pschěšćafak: „lubuj swojeho bližćeho jako šćam ho.” Š hšěnjom, s hšěwom, s wjećeršćej myšći we wutrobie njemožěšć pschěd Bóha šćupěž w mjenje teho, tiž je prošpěł sa swojich njepřećelcow: „Wóćeje, wodaž

jim!" Hduž mašh ste w myšhi, njemóžesh ty teho čajšeho a hwojateho prošhnyč; „Knježe, pomhaj, doj ho berje radžič!“ Modlenie w myšhi a Duchu Šbóžnika je tajše, so my w ponizóšči a dowěrjenju hwoju člowlóštu wolu woli njebjelšeho Wóžga poddamy. Potom tež wuspěch modlitwy njemotwišuje wot swoatowneho dopjeljenja, ale ho wuprtaja w Želušowuch stowach w Gethemane: „Knježe, kaž ty čajšeh!“ Tak budže molbitwa pošbėhjenje člowlóšeho ducha k štworiceleji, pošbėhjenje duške je staročjom, je tyčnóšjom, je spytowanjom tuteje semje do praweje wótcziny. To je móž Wožo, kiž pošlyno a trošhtajšo, wučišešo a wobšibžo naš napjelnja, niž jenož hduž mamy něšto wot Woža wuprobječ, niž jenož na dnju šrudoby, ale tež w hodžinje mješela, so by wono dopjelnjene bylo.

2. Hduž my w Želušowym mjenje prošhny, potom budže naš Wóh wušlyščeč a my wólnajemy: „wón ham, tón Wóčez, lubuje naš;“ pšehes Žesom Khrysta šmy my jeho džězi. Duz budže strofitchi, hduž wy tež žarujecie a ho wopuščezeni čzujecie kaž čzi wučebnizy, jako bėšhe tón Knjes wot nič šhot; wy něšto wěšče, so wy šami nješiče, tón njejesti Wóčez waš lubuje a jeho wutroba, jeho wótzowšta wutroba tyh šwojich nihdy njewopuščezji.

Wy stariči, dowjedže šwoje džězi šaše k temu, kiž je wot Woža wušohot a je žiwu a knježi do wěcznóšče, so bychu nawute jeho lubowacš, so bychu k pravemu šuatsłownemu mēreji pšihšičte w tym, kiž je šwět pšehewiny, so by je k Wóžej dowjedł a jo njebychu šame byke, hduž dypčiče je wy wopuščezič. Wodlēše ho a naručezje je ho molbšč w Želušowym mjenje.

Tón Knjes nawuč naš wšitchich šfchězjanzny, ewangelijy ho modlič w tej wěstojci: pšehes Želusa šmy my Wože džězi; tón Wóž naš lubuje, Khrystušowe dobyče je našče dobyče, w nim mamy mēr, pšchetož wón je šwēt pšehewiny. Šamjeń.

Príkład.

Nade mnu šchlowrončš i šhohom špěwašče. Šlnt tchle šunow bėšhe tak pošny a čerštwy, jako mēlo to ptačatko tónle džeh něšto wošebiteho wobšpěwacš a kaž by tež ša mnje něšto žyhe nowe w jeho šunach ležalo. Duz horje pohladach, jako budžich wot horka wotany był. Woprambže něšto noweho! Špěwat ho kam njepošbėhowašče, wón mēšiče našlėdno, kotryž ho wot šady blifio k njemu džeržizny tak šadžeržowalše, jako by škėde mach-njenje i škšibelščfomaj po šwojim pšehedšbanfšu wuwjedowal. Šeno špěnanje šihčje tak njendžěšče kaž pola pšehėšpěwarja; pšdetož dšs a dšs jeno bošajne čšitotanje jako družji hšš i pšwētra dele pšihšhadžěše.

Šwoymich tu wēž prawje? Štary šchlowrončš mlodeho roš-wučowalše, kaš ma ho k njeju pošbėhowacš. Najrjedy dypšelše wón pošbėh naručnyč. Špěnanje ho džjom po čzahu namata. To džje bėšhe hnužaje, kaš mēdy šchlowrončš ša staričim šhėdowalše. Tak wšoho kaž ho stariči pošbėhowašče, mlody šohu čzėmniče.

To bėšhe čšahnyta w polu. Doma dypčjalo tež tak byčš. Štariči dypčja šwoje džězi wučič, ho k njebjeham pošbėhowacš, a džězi dypčja šhėdowacš. Wšchga čšahnyta budž i njeju šloženca. Wot štarčejm maju džězi modlenie a špěnanje wučančš. Prawa modlitwa je knjejušpěče wutroby. Najwšichšče šohje člowlóšte duške leži njewuprajnje wšoho nade wšitchimi dohastwami a

šohčtwoščemi tuteho šwēta. Ša čšahnyta je pšehšo wopacžna, hšžez ho wona wot Khrystuša wutrobročja. Wona džěšo wo naj-wšichšče šohje pšihniče, hduž jo na Khrystuša njepoštauje. F.

Khrystušowe knjejušpěče.

Na Khrysta knjejušpěče
Ša truce štožam,
Tež moje ša-nim-čiče
Šam k šbóžnym bndlenjam;
Mje ša šohu ta šhowa,
Šamój šlaw, tež počezhnje
A pšhi šebi mje šhowa,
Hduž něšto i trónom je.

Na Khrysta knjejušpěče
Ša wšohom ho dowěrju,
Mš i dwelowanjom džiče
A šwēlnej mudrošču.
Khryst bote ma něł mozny
Tyh šwojich pšehetabničš,
A jich po čzaje a nožy
Do šwēta pšehėbadžičš.

Na Khrysta knjejušpěče
Ša něhdy wušnyč čzju;
Najubšhe wšoh mi wšmice
W tym šewšim pšehėbytu:
Tón pošta dypčš woiščč,
Tón šhob ho nješnuj,
Šo šwjenje mam doščč
Šam, hdužš mój pašpř je.

Na Khrysta knjejušpěče
Duz rady špominam,
Š šbóžne domojšice,
Šo šohywan ho šam —
Š šwēto, mēr a hnad! —
Ššmjerčš čšej je štrachom —
Mje domoj něhdy hlada
Tónšamj wóž a don.

Š mročžakš wy šajne,
Wš wyš njebjelš,
To bėchu šhžby krašne,
Kšž wy tam čzijnješčč,
Na jenej šhžž tam knježi,
Kšž i hčhča wumozje,
Na družej šhohoj i reži
Mš i njeju šmahuje.

Duz mēny čzju ho špěwacš
Wš wēre do nješja,
Ššmjerčš njemžje mje hšewacš
A šhajčš do štrach;
Še Khrystuš jeno šnadny
Mš šhobom hčhčniče,
Ša trošhta nješny šadny
Wš došje pošbėhnje.

Budž, Khrystiče, bēš krašnojč
A šhwalba najwšichšga;
Ššy naščich dušchow šajnošč
A droha do nješja;
Šob nošomaj něł žyła
Čšj šemja šohuje,
Čzēšč šwojom mjeju špěwa
Džēš a do wēcznóšče.

Handrij Zejler.

Domška biblija.

W Žendželšej te pšeh dššičim čšahom šhėdowaza podawšna šta. Šena šhuda šwójba bēš i wopšpěwowazym njebjehami do wuške nuy pšihšičja. Wuzš wumcije a želaza wudowa wšdželše šudnišeho wšohnerja šastupič, jėnu pošlėdnu domjaz nadobu čšajacš a šjawnje na pšchėdā šhajčš. Wona bē pšbła, jako jėdu trach po družim pod hamovom přječ džěšče. Štónčnje šara domjaz biblija na rjad pšihšič, kotraž bėšče ho w jich šwójbe wot jeneho špłaha k družemom namřewata.

„Šu mi i najmėšičja wšajšče“, ta šhuda žona proščelše. Ate tón muž šatnja jėnyh hnužoznyč proštwoto šebšho njemėšiče. Pštačžny wona to droše hčšštw šajšhija, štrėž šebi tunje jėdu kup wošlabowalše. Šo by šebi i najmėšičja dopomnjecš na nje wšohowata, wona bančšš wotrčšny, i šotrnyčš bėšče pšatowa wobalta, dla njewošhčšobžjenja šwajšta ščžinowca, wobtwjėbžena. Wšhč tym jej wobalta do rufow padže a i šnej dwē mokejš šelotnjenej papjerzy; škžba i njeju bėšče šantowka, 500 puntow štelingow t. j. 10,000 šr. šhobnóčje. Na šabnej

stronje teje jeneje stejese, wot ruki jejeneje maczerje pišane:
„Šy-li w nudy, duž čji šwjate pišmo twoje wukhowanje!“ Na
tej drugej bječe wot jejneho nana napišane: „Wušči twojeho
njebjeseho Wótga ženje šatnjenej nejstej!“

Wišchedawanje bu na mešče slónčene, a ta žona s džaom a
kwalbu šwoju kwěnu bibitju domoj njebeše a s njeje te na-
mafane 20,000 hriwnow.

F.

Sdychowanje pschi 12 hodžinach.

(Štrach 6, 37.)

Wóló: Ja ho na šabat šotuju —

(Šlónčjenje.)

Hduž bje šydom, špomá wšak tu,
So šydom dujow je w tydženju;
W ščešč dnyach čjín šwoje dželo wšho,
Na šednym duju paš wolšchob šo,
Daj čjětu pošot, nahyč wutrobu;
Tak šnjejej šwjecž wšak šwoju njeđzělu.

Na šydom šlowow na šchjžu,
Kíž šeluš w šmjertny bėdženju
Je prajit, špomá ty wosheje,
Haj, na job' ayle čšepjenje.
Wšy s jeho šydom šlowow šponimy
Štyt šmjertny, lubošč jeho bjes mery.

Hduž wóšom bje, čšlowječe,
Špomá, šo čji šelus přěduje,
Šak wóšom mamy šbđžnojčew:
Šy duchownje ty šhudy jow?
Šy šrudny šwojich pišestupjenjow dla?
Šy čjichy tež? Je čjista wutroba?

Šy hłódný ty po prawdoščj?
Šy šwólný k měrej, k jednocj?
Šy šmitnej', dobrej' wutroby
A Samaritej podobny?
A njebešch bščešččžanje škryšta dla? —
Wušch, dušcha, šo by šbđžnojč dostala!

Hduž džewjecž bje, špomá wšak ty
Na šhutny pošot šnjejow:
Hdže dha šu tamni džewjecžo?
Nječ' hemał žabny wrěščit šo?
Nječ njeđžatownyč wulka čjřjōda je,
Ty nješabudž, tak Wóló čji pošmak je.

Hduž džewjecž křóč šo pišebiwu,
Šwón šyrtwiny čje pomina,
So rano, wječot, pošobnjo,
Ty k Wobu šbėošch woblicjo.
Duž džewjecž křuchow Wóčženafcha ty
Šej rošpomá, šo byt wěčeje šyščaný.

Hduž džekacž bje, čšlowječo,
Na džekacž talnje dopomá šo;
Nječ šwjaty Duch čji napišče
Do wutroby šam šwěru je,
So w myšlach, škutach šnjeja štajnje ty
Wšy lubowal, kíž je tak lubojny.

Ač, njeměš, šo je dowjelni,
Kíž jeho pišmit nješudži;
Ně, lubošč wěrna, wěrjaza
Je došonjenje šatnja.
Ščytož čšlěnemu šo šdawa piščeščěže,
Čji w škryšta lubošči wšak lóžte je.

Hduž jednacže křóč pišebiwu,
Dha prubij wšak šo, wutroba
Háč šy tež ayle šnješowa
A jemu s dušchy podobata.
Kaž tamni jednacžo job' čšepčadžu,
Tež šnjeja čšepčju, nješrudž s pišerobu.

Mđj šesu, šwamuj nje wšak šam,
So nješdu k twojim šazpjerjam;
Čjín nje wšak k šwěnom' šlėđžerjej
A k šludnemu škšjžnojčerjej,
So wotročč twój by wěčnje pišči tebi
Wóló čšepčič čje je wšchěmi šbđžnymi.

Šštyšč, hžom bje dwanače,
Duž špomá, šo něč džěu nimo je,
Kíž dwanače ma hodžinow.
Ač, šhobž tak wodnjo pišchego jow
We bohobojščj a prawdoščj
A niž we hrošnej nabznej čšěmmočj.

Džeš šboza, ač, wšmi na šedžbu,
Čžoš šnadny wušp s mudročju!
Špomá, šo šo šwólta njewrěčj,
Kíž šhubjena bė jumu čši.
Čjín pošutu, dha wjaž' na hřeščne dny
šnješ nješpomni; pišes wěru šbđžny šy.

Haj, dwanače ma hodžinow
Džeš kőžbu, kíž šmy živi jow.
Nječ kőžba šo čji hobji tu,
So wušpisch ju k mudročju;
Hduž hobji šo čši k škžšje šnješowej,
Šy šnadny hđny a wšcho derje štej'.

Duž čjín, ščytož šnješ čji pišičaže,
Tu we wšchěm čžahu wješeje;
Šlej, kőžba dnajowa hodžina
Čši k wěre dobru ššadnošč ba.
Ač, škroble nješombž tamnu hodžinu,
Hđžč šo čji hobji, pycáč njewještu.

Šurij Wóšł.

Ščtyriclopješchkaty džecžel.

(Šlónčjenje.)

Mšotre dny šo minychu a wón pošobno družu lóžž pycáže.
Šakle ša šfi dny wón jemu namafa, kotraž čžyščje šo bōryš na
pučž do Ameriki pošočž. Šurij džěščje ke kapitanej šuteje lőžže
a naprašchowačše ho, hačž máže šobu jěčž. Škapitan jemu to
pišilubi, Šurij paš pjenjeh ša pišewješenje rabošnje šaplačž a da
šebi šwōj kšchčšit je šmadamni na lőžž piščinješčž. Tu wón
kapitanej šon žyš šrudny pošowal je ščtyriclopješchkatym džecželom
a tak je šo jemu s „dobrej' nabžju“ šešččo, wupowjeba. Šapitan

pał będże pobożny ścisły. Wón powjedanju a skórzban młodého pučovowaja nutrinje pšchypobuchowalca a jemu stónicznje rjeŋny: „Njezwatca a njezatoŋca; śchó wó, f cjemu je to dobre było. Wože puće ŋu spódźinuje a ģinaŋce, hać m mienimy. So pał njeby ŋo Wam ŋo to tak śchó, dha raŋŋo ģnydom na lóđzi wotariŋce.“

Zajta rada ŋo temu młodemu ćlowjeje jara wosoma ŋwaŋce. Zemu ŋo teź wochyŋce, ŋo f nowa w Ĥamburgu pšchegadźomac a ģnadź f nowa do stracha ŋapadnyć a wotrić pšchepać. Dofelź będże ģwoje meŋto w kapitanowej kajuce doŋat, dha bę tam po ģwojeje spodobnoŋci ģnyw. A dnyź ŋo jemu druhdy poča ģwita dlic, dha na kryw łóđze dźeŋce a ŋo f tym ŋabarowjeŋce, ŋo ģiwjenje na wobę a na brjoŋu wobħadowaŋce. Stónicznje będże ģodźinka wotrićka pšchichka. Kapitán ŋo ģiŋdže raŋ na kraj pšchewjeŋe, ŋo by to a wono do rjabu stajit. Zato bę ŋo wóćzit, ŋhorboźcu na ŋeŋŋor ģorce ŋczahnyć a pħacy rozpuchć. S fanony ŋo potom tŋi łrécź po rjabu wuŋfeli a łóđź ŋo po ģolmach reŋi wotħaleŋce.

Ea łóđź bę ŋo rjany Ĥamburg pomalu miny, wobħwęczeny wot ŋtoch prawow ģłónza. Zurić ģladacze wutrobne ģnyty na ģwoje narodne meŋto, kotrz będże něto najlicze na wŋŋŋŋ cħaŋ wopuŋchęći. Tak doŋo ŋoć będże ģwóćto, wón na łóđžnym krywje wosta. Wrojŋi ŋo dale a bóle ŋwalowachu a pšchego bóle do bota ŋupachu. Zato Zurić nićo wjazy wódyćć njemóžejeŋce, dźeŋce f krypa dele do kajuty a ŋo tam ŋpacć leħny. Wędže to přenja nóz, ŋo na łóđzi pšchewowacze. Kał wjele mozog mejeŋce ģiŋchęce na tutej łóđzi a nad ģħubianami morja pšchewuć! Ĥŋomy pħiŋkachu wona do łóđžnych drzewjaných ģeŋnow. Zenoź ćwika deŋka jecho leħno wot ŋrachnych łolnow dźeŋeŋce. Wón ģwoje wazy ŋtytny a porući ŋo do ŋaktianja lubeŋo Woha, ŋiź teź nad wobami ģnjeźi, a do ruŋow ģwojeje Šbóđžnika, kotremuź ģu teź wětry a ģŋomy pħuŋŋyŋe. Zato będże ŋo tat pomodlit, wón ćiŋce wuŋny.

Móz ģo miny. Zato Zurić najajta na kryw ŋtupi, mejeŋce wón wuŋfotny wuħlad. Kraj bę ŋo ŋe wŋŋŋŋ ŋtron miny. Wędže njego wjeŋowalca ŋo móre njego, a pod nim wŋŋŋŋdže, ģbęć jenoź pħladny, ģħerote morjo ŋumjeŋce, wot přomjenjow ranieŋchego ģłónza poŋtoćzane. Se spódźinanjom łón młody ćlowjeł na tón kraŋny wobras ģladacze, kotrz wŋŋŋŋomóz a kraŋnoćć ģwojeho Woha předowalca, kotrz je teź wodu we ģħubinie ŋwotit, a kotrehoź niź jenoź njebieŋca a ģemja, ale teź móreŋe ģŋomy ģwala a ģlowja. Wŋŋŋŋ ŋo pħŋny, ŋo by ģebi to wŋŋŋŋ f mórcom pšchemyħŋit. Wŋŋŋŋ tym pał teź dopomnjenje na ŋwoj njebžoŋorny dęć pħed jecho wuŋŋŋ ŋupalca. Ĥęźje ŋħŋŋŋŋŋŋŋ, kotrz bę jecho teħdy potrićchito, jemu dženħnićny radocić kaŋeŋce. Wędgal wón ģadny ģobacźt njebęće a do Amerik wó toleť ģħubiti pšchiditi. Ĥędło moħt ŋo jemu dźiwac, ŋo ģebi ŋtajne na to mħŋeŋce, kał by tute ŋħŋŋŋ wuŋuacź moħt? Ĥędło moħt ŋo jemu dźiwac, ŋo ģebi ģwojeho pšchegwatania dla ģiŋchęce pšchego poroŋi ćzinjeŋce? Tak tam wón ģamjħny ģedźeŋce a ģeħne mħŋŋŋŋŋ pšcheg jecho wuŋŋŋ ċħeħnjeħu.

Šton na łóđzi ŋo ŋawoni, ŋtoż będże ģnamo, ŋo maja ludžo f ģwedanju pšchicź. Wŋŋŋŋ dźeŋce dele do kajuty a ŋo tam f kapitanom ŋa ģlıdo ģnyw. Ĥędho a mjeŋćo wobaj ģedźeŋcaj a ģwedacħtoj. Zato bęħtaj poħeħdaloj, kapitan tħiŋto nowim f dħħata wuŋŋŋŋ, kotrz będże ģiŋchęce węźera pħed wotrićdom łóđze doŋat, a poča je ćžitacz. Zurić pał tam ŋmórom ģedźeŋce, we ģwojch myħħach kał pónórzem.

Na jene dobo kapitan ģawota: „Ĥłaj, Wože puće ŋu spódźinuje!“

Zurić je ģwojch myħħow wotuczi a na kapitana je spódźinanjom ģħadowalca. Tón poŋtany, Zurić jene nominy poda a f porŋom na jemu ŋromu poħawoŋchj rjeŋny: „Zo ģebi wŋŋŋŋ pšchegħitaje!“ A Zurić ćžitaje: „Łbóđ, kotrz je w tunje w Ĥamburgu pšchijęta, pomjeŋć pšchijeŋce, ŋo je pšchegupŋka łóđź „dobra nadźija“ pħi widoŋrach ŋaħdźeħe je nozy njebžoŋe meħa. Wona je ŋo nórta a ŋu ŋo wŋŋŋŋ ģudžo, ģiź na njei bęħu, teplil.“

Zato bę tute ģlowa pšchegħit, wón je stóželemi wŋŋŋŋ wobħedny. Potom pał ŋo ģorze ģnyŋy f jecho wotrogo wuŋuŋchu a te tynćki womaczachu, kotrz będże tunje pšchegħitat. Wŋŋŋŋ ģwojeje wazy ŋtytny, poħŋny ŋo a dźalowacħe ŋo le wŋŋŋŋe wutroby ģwernemu Wohu, kotrz będże kał derje f nim meħit a jecho tał spódźinuje pšcheg ģmjerću wuħŋowal.

Kapitan pħi nim tejeŋce a f ćħida na njego ģħadowalca. Zato bę Zurić wozmu modlitnu ŋtónćit, ŋo jecho wón woprachta: „Wacze ģiŋchęce to ģħytrilowjeŋchate dźeŋćelowe ŋwjeŋće?“

„Ĥaj“, Zurić je rjeħjom wotmolil. „Dha ģebi je ģłowacze, kał najbróđŋŋŋ dejmant“, kapitan rjeħny. Wobħladujęce ģebi je ģuŋto a dopomniće ŋo pħla łóđzy raŋ, ŋo drie Wŋŋŋŋ njedje wotpoħladanje druhdy pħemęni, to by naŋ f nuħy a ŋrachoty wuŋŋŋŋ, a ŋo je runje to, ŋtoż mħ ģħati ćłowjeŋto ŋa njebžoŋe dźeŋćimy, naŋce najwjeŋce ŋbože. Węźe Woha łóđzy cħaŋ pħed wozomaj a pobaće ŋo ŋtajnje jecho woli. Za je węźenje dobra, teź teħdy, ģaj teħdy ģuŋto najbóle, ģnyź ju spódźinacz a wopħiŋęć njemóžemy.“

Zurić njie tele ģlowa a tutón podawit ģwoje ģiwe dny ŋapomnit. Wędže je jecho na ģħubinie morja wobarnowal a ŋwŋŋŋŋje do Amerik pšchewiel. Ĥħytrilowjeŋchate dźeŋćelowe ŋwjeŋćeŋto je pał Zurić ģhowal dźa troħi ģamjeť. Wŋŋŋŋ njebęće jemu jenoź drobha wopomnjenje na lube domowiny, ale teź ģnamo Wŋŋŋŋ dźimnych pučovow. A dnyź bęħu jemu ģby Wože puće ćzanne, — ģnyź ģnyŋce ŋo jecho ģłaba wutroba ģby ŋtradowacħa a ŋaracz, teħdy ģebi te male, wjodole dźeŋćelowe kowjeŋcha pħed wozci dźerjeŋce. Wone jemu łóđzy raŋ to rjane ŋpotojaje ģlowo předowachu: „Porucć temu ģnjeŋej ģwoje puće a meċ nadźiju f njemu: wŋŋŋŋ budźe wŋŋŋŋ derje ćħinicz.“

Wħelaca f bliŋka a f daloka.

— Saħdžemu ģreħu mejeŋce ŋo Ĥuŋta-Wolŋŋŋ ģwedźeħ f Ĥrodźiŋchęcu. Wo nim dany roŋprawu w pšchichodnym ćħiŋle.

— Ĥħęřŋŋŋŋŋŋ ģemju je pħęzo ģiŋchęce w njewęćŋŋŋŋ, na kaŋe wacħenje nuŋne pjenjeħy ja wudawit ģħęřŋŋŋŋ ŋwjedze. Dnyź f ģanemu wjedjanuju njepħiŋdže, je mŋđno, ŋo ģħęřŋŋŋŋŋŋ ģem roŋpuŋchęći. To pał by jara wobħaromacź byto, dofelź ģħyħu loħto ģoħaldemokratowo ŋaħo nowych mozog nadobyt, ģħyħu-li přóħneje ģemje namatati je ģwojim ŋęħęwuwanjom pšchęħu nowym wudawam, ģoć tunje ŋu wone nuŋne.

Wuczyŋ a wěrnoscťe.

9. Wjele wŋŋŋŋŋ ćłowjeŋcami ŋo niħo bóle wojeć nimacħ, dnyŋi ludata.

10. Wobawaj druhim wjele, ģebi nićo.

„Pomħaj Wŋŋŋŋ“ njese jenoź pola ģnjeŋŋow duchowných, ale teź we wŋŋŋŋch pšchewawarňjach, „Sserb. Ĥowin“ na wŋŋŋch a w Budyŋħinje doŋtać. Na ŋħtwóřęć lęta plaći wón 40 up, jenotliwae ćħiŋka wo ŋa 4 up. pšchewawaju.

Sy-li spěwal,
Plinje džětal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať mórny
Čerastwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnyje džětal
Wědno dný;
Džěni pak awjatý,
Duśi datý,
Wotpoćá ty.

Z njebojes mana,
Njeoh čí khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřew čel

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjes knižnicyšćejni w Wudyšćinje a je tam ja šćitwórtětnu pšćečpłatu 40 nr. došćat.

Čraudi.

Jan. 15, 26—16, 4.

Kaž w abdentškim čjašu pšćeš wutrobny křinzi:
„Pšćihotujće puč temu Krijesej!“ tak něto šo hotujmy
na luby šwjatłowny šwjedźejń a spěwajmy:

Pšćihńđ, Wožo, šwjaty Ducho k nam!

1. Šwědźj w naš!
2. Šwědźj pšćeš naš!
3. Šwědźj za naš!

1. „Šduž pak tón trošćat pšćihńđ budže.“ Kaž
nasty je w čjašach truboby trošćat, wošćhje šduž mamu
šo wot lubyh džělic! Wóry cji wučobnizy tule bolofej
šacnja. Jeno malo dnjow a woni šu wošćwroćeni a wo-
pustćčeni, kaž šławy bjes šłowy. Njedyrbjało žadanje po
trošćarju wotučijć? Ale Ješuš, kiz tež potajne žebjenje
wutrobny šnaje, jich njedža šyretow woštajć. Wón čže
jim trošćarja pšćac. Wěže lěpšedego trošćarja bjez
hač njebješćego pšćta? Wón je Duch wěrnofej, na njeho
móžemy šo we wšćim špušćerj. Wón šo njeruna še-
šćarnym dučam tuteho šwěta, kiz ludžom wšćelake lubyja,
kiz pak šwoje šlubjenja njduž dowjelnic njemóža. Šduž je
Bóh šam wěrnofej, potom je tež Woži Duch Duch wěrnofej.
A w čjim wobšćej šćitowanje šwjatohu Duča? „Tón
budže šwědźijć wote mnje.“ Wón wučobnizam wěšće čžini,
šo je jich mišćtr w krašofej, trónujo k prawizy Wožeje.
Pomysł šebi: twój luby pšćečel čžeňje wot tebie do
zuleho kraja, šćano pšćeš morje. Do šwojeho wotendźenja

wón tebi šłubi, šo čže tebi pšćoć wot tam. Njeje wěrnó
ty čžalofej žedžiwje na pšćihńđenje jeho lišta a tak šwoje-
šćelich šo, šduž wón pšćihńđe! Tak móžachu tež cji wučob-
nizy šwjatki wylćac: „Ješuš je žiwý pola Wóžta w kra-
šofej. Šduž je wón naš tež wopustćčej, my tola wo-
pustćčeni nješćmy.“ Ale hišćeje wjazy je tón njebješćej
šwětl čžini. Žato Duch wěrnofej je wón tyh wučobnizam,
kiz będu hišćeje w šćudach, do wšćeje wěrnofej wěđij.
Wón je jich rošćwětl w wšćitkich potajnošćach rady
Wožeje, wo šćubolej wožnošćej Křyštufoweho čžertjenja
a wumřežća. Wón je jich dopomnił na wšćitko, šćitož
je jich mišćtr na šeni rećat a čžinił a je jim potom
wšći pišanjy wješejeje powjelće rošom a myšle rošćwětl.
A kaža potnošć trošćta leži w tajkim šwědźenju, tořez
ja wšćitke čžaby pšćej! Šduž šwjaty Duch w šćonju
naš rošćwěta wo našćich hřečach, potom wón nam
š došom w ewangeliju Wumóžnića wot hřeča a winy
pofašuje; potom čžini wón Křyštufu ja naš Křyštufu
w naš, šo njebychny dale šebi šamym živi bęli, ale temu,
kiz je naš lubowat hač do šćimereje. Šwjatki šu blišćo!
Tón trošćat čže w naš wo Křyštufu šwědźijć a pšćeš
tole šwědźenje dyršim k žiwjenju pšćihńđ. Duž našča
pšćitwa: Pšćihńđ, Wožo, šwjaty Ducho a šwědźj w naš.

2. Šćatž dobre došćanje, dyršim šam tež dobre čžini.
Šduž šwjaty Duch w naš šwědźej wo Křyštufu, dyršim
polni šwjatohu Duča tež pšćed bruhim wo Křyštufu
šwědźijć. „Tón budže šwědźijć wote mnje a wy budžeje
tež šwědźijć.“ Kaž šćwěri šu cji wučobnizy šwoje

powołanie wukonje! A takemu powołanju bje bjechu woni wošbeje powołani: „Pšchetóž wy seje wot spoczatta pola nje byli.“ Ešwédł byrbi tu wóž, kotruž ma įastupić, tež polnje srošymić. Či wuozobnizj bjechu stajnje i tym knjejom byli a i seho powołanje braki hnađu ja hnađu. Težehobla hweđeji Pšter pščeł wyškeje tabu: „Wy njemóžemy woštańić.“ Ale woni nješu či jenićizy hweđzy Křystuštomni wostali. Kaž wóžmoba pščežo nowe wóšta na bitwišćežo wóđji, tak je hwojaty Duch pščežo nowych hweđtow hweđtów. W lišće na Hebrejskij rěči ho wo mroćezalzy hweđtow. Móžedš ty takli mroćezalki lišćiez? Runje tak njeamóžesz hweđtow ja hšchizowaneho a horje-stanjehone lišćiez: mišionarow we wšchěch kónzach semje, pšedarjow w žyrtoł, wuczerjow w škuli, pobožnych staršich w domje. Je tajti Duch hweđčenja tež w tebi? Šaj ty wješehy wušnawat abo bojałny šapřawat? Runje w našim čašu je nušne, pšchrećimo mezy njewerjy wješehle hweđčenje wotpoložić. Ša Křystuška hweđčiez a duške dobyče je pšchibšuchnoćez, kotruž dyrbi kóždu hšchecšizjan dopjelnic: mž jenož duchowny, ale tež kóždu, kotremuž je tón knješ wutrobu wotewri. Šastpšezje tež wy do rjaba tych hweđtow, kotrehož namjedowarjow šu čij įapóšchototojo. Šašlošujecje do prošty wženšniškeje njeđeje: Pšchitńž, Wožo, hwojaty Ducho a hweđcz pščeš naš.

3. „To šym ja k wam rězał, šo šo njebyšćeje pobóřchowali.“ Pobóřchowanje na wuczobnikow čkašče. Wot židow bjechu woni wustorkani. Wot Romšich buchu hšchizowani a morjeni. Čžehobla tole nješchecšestwo? „A to wam budža čjinić, dolež woni ani mojeho Wóžza ani mje njełnaju.“ Woni njewopomniču, šo je Wóh lubolež. Woni njemějachy žane srošymjenje za čłowšich brěch a nušnosć wot Boha pšłaněho Wumojniška. Woni hebi šamo myšlachy, šo je hwojim pšchecšehanjom Bohu šlužbu čjinja. Wuczobnizy wšchaf hebi njebychu myšliti, šo tež tajle čžahy w hšchecšizjanšwe pšchitńdu, kaž je Romška žyrke hweđtow wěrnoleče pšchecšehata. To šu šrudne łopjena žyrtołšwe historije. Ale pšchi wšchěch pšchecšehanjach je hweđčenje wo Křystušku tola dobyče wobšowatoł. Duch bješe možnišči hać čželo; i Boha narodžena wěrnoleč dobywošče nad šwidami w čłowšich hłowach. To budž našč trošchit, hbyž my jako hweđzy Křystuškowi dyrbimy do tyšchnoćjom. Wny šo boječ njetrjebamy. Wóh nam njeje dał Ducho bojošče, ale mozy. Šwójaty Duch čže w tajšich šbudženjach ja naš hweđčiez, šo bučymy knješitwo šjerčeni. Duž budžmy wješehli a štročhni! Šwójatki šu blisko. Wy jim napšchecžimo džemy še hwojeje proštwu: „Pšchitńž, Wožo, hwojaty Ducho k nam! Ešwédłž w naš! Ešwédłž pščeš naš! Ešwédłž ša nož!

Šamjen.

Jenićka nadšija.

Hbyž i wyškeje hory Šemni w šantow Wallšizy we Šchwizy le wšy Leud bele krocšich, dža pola wušłoba, do šlaty wurabaneho, nimo pšchitńžesth. W nim šteji rjany marmorowy šchiz, do kotrehož šteji dwě łacjanške hšowje wudypanej: „unica spes“, na hebrški: „jenićka nadšija“. Łone šchiz je tam pščeł 65 lětami jedny štrawowšči hrabia wo wušlej žrudobe štaječ dał. Žeho młobostna džowta njenujazy luby na žakofine wušchaje do nješžowa pšchitńže. Wšona po wušlim puću na mulu porno štabine ječahaje. To štačo šo potny a i šrabintu do něžđe 1700 štopow štabineje šhabiny bele pšže. Dolež je ta šhabina njepšchitńžebna, njemóžšče šo najebacž wšchěch pšžowanjow rošražene

čželo i njeje šběnyč, ale dyrbajchu jo tam težo wostajč, tak šo hšubotšowadženaj staršej hwoje njepšebone džěčežo ani na hšchecšizjanške wóšdžnje pobřebacž njemóžšchaj. Ale wonaj pšlatšajta a namakšajta w šwowej njenušprajnej bolocšji trošchit w šladowanju na hšchizowaneho Křystuška. Wšeta do njeho bješe bašam na jeju rošbetej wutroboje. A wošwěđčenju teho bašchaj wonaj na tym štročnym mštnje, hbyž še jeju jenićka džowta, kš bješe jeju wješehle „a radožč byta, do hšubiny pšabnyta, tón marmorowy šchiz do štalneho wušłoba poštaječ i tymaj wažnišwymaj šłowomaj: „Jenićka nadšija“.

F.

Pšchod pućowanjom.

Móž Wšba, Wšteže njeješki,
Ja čžu šo na puć pobacž
A tebi, šchito mam na myšli,
Čžu porućiez a dodacž.
Duž wjechš nje i šwojei prawizu,
Šo wušwolam a nadešim,
Čštož mojom! šbožu šhaji.

Póš šobu, luby Šbóžnitó,
Měť moja duška pšžy,
Pšch by šo derje radšito,
Čštož wona na myšlach nošy;
Do ruki šwojei mudroćje,
Kš wšchito derje wutwědže,
Ja bojašny šo podam.

„Šym pšchi tebi, duž njeboj šo“,
Móž Šbóžnit le mni proji;
Wšmi na puć, duška, šłowo to,
Kš bojocš twouju štaji —
Pšch šběhaju šo wšchotny,
Wšn i tobu je na šbóžčizy
A njeba ji šo nšćiz.

Ja lehnu šo na wutrobu
Čži, knjeje móžny, šwěrný;
Ešwédł powat šo, ja i tobu du
A šowotawam měrný;
Ja šchizj a horjo pšchekrocžam
A hšellujta šanofšam,
Šbž čže šo škwetj šeznyč.

Duž, domo mój, budž božemje,
Wšam božime wšchizny lubi;
Móž duške pšchecšel šo mnu dže,
Ešwédł šchit a trošchit mi šlubi;
Mje wobnojo šłěno nješpart —
Š nim šwětoł mam we čšennocšji,
Móž puć šo derje šlěnczi.

Handrij Zejlef.

Wo paradisu.

Pšchod mnošimi lětami jedny įabrobit le mni džěče: „Šbž my w nadobřenju šwětow a i porješčizowanjom šemje tak dale potkacžujemy, kaž šo to něšleto štawo, dža njemóže hšim byč, hać šo paradis šašo dobubšemy. To je ideal ša kraje.“

Hby je šo něto wopravěne šemi šašo tajta krašnosć dafa, šajtož je ta w paradisu byta, šchto by nam i tym pomhane byšo? Šajšeho wušłita by paradis ša naš měč, bychu-li na rožu jejo

kwitkow hylly naschego horja padaće a pšdy swoonkownym mčrje kotowoto sbychujęćka naschdy buschow ja potojom wofake, mčrčy na semi namatać njeje? Sčto nam parabis dže, pšchinjehemy-i hwoju wutrobu hōbu do njego, kajta? wona je?

Džęž je wodowanje hęcchōw, tam je žiwjenje a sōžnosc, tež wošrjebž pućizny.

Džy by Zeluhowa smyķlenosc a Zesuhowa luboćy we wšchęc hwoitobach w łczenju stejala a we wšchęc lubady bohate pšody njehka, cžim dleje, cžim wjazy, dha by to parabissta wobstejnosc ja semju dha. A na tynle snadobrenju žiwjenja a na tutym pšchetragnjenju Zesuhoweho mjena durbj kōdy po hwojnym dželu sa hebje a druhdy dželac. To ma hwojaty ideal sa naš być. F.

Sčto hym ja tebi sčinit?

(R. Gerol.)

4. Wōj. 22, 28: Wōstizja džeše f Witeamej: Sčto hym ja tebi sčinit, to ty mje — biješ?

Muz wošlizu je honit na puću njesbōžnje; —
R cžom' wona dha ho spječi a s wopječizju dže?
Hlej, tamle jandžel Wōži, hwoj mječz wošbuhawšchj.
Na fkalnej, wuštej sčęšęžny wšchal puć jej lasupj.

A wona jeho widži, muz tōn pak blypy je,
Zu pšchego dale honi a s kšjom nabije.
Duž padnje na kolena a kšfnoh' wošfokři:
Ač, cžehōbla mje biješ, sčto sčinita hym cži?

Semēt hrošmicy wšchal nočje, hbyž swěrjo fastona;
Sao hōrčhji: Sčto hdy hšyšchal, so stōrža stōčata? —
Ač, budžeje na wšach, w mještach wšchal lępe težbštwi,
Wdy hšyfi stworjenjowje žno byšchęže hšyščeli.

Ač hlej, tak hrošny pošoneč tu lonja pošoni
Se fastęčom a s bičom, so bēony jajachji. —
Mēt padnje na kolena a hšyfnje wustona:
Ač, f cžemu mje tat biješ, sčto dha hym sčinit ja?

Tam rēnit hrubje cžeri po drōšy cšelatko,
Kšž pšchego fastōžene b'dže wot pša kušatoh'.
Na pohanjera wboše ho s hrowi wobrocži,
A tšchepjetajo hječzi: Sčto sčinito hym cži?

A njehmanit je stōhnył tam naše ptačatta
Wot hwojch lubyh starčich a s mješkoh' hnešdžęzka.
Zich srudne fastwlenje tak jeho našwari:
Cži rubježitno, bēda! Sčto dha hym sčinit?

Sčto njedocžin, tōn maty, tam wantach stucuje?
Wōn wulkom' brukej nitku fa nōžku hwojakat je.
A jako stęži, nōžka je wutorhnyta ho.
Duž swěrjatto slē bōrčzi: Sčto dha hym sčinito?

Tak stona mjelęzo, wōstije tu senške stworjenje,
Hlej, tyhazrōč a wjazy na wšchelle sšchidwōženje.
Wšcheb stworęčelom stōrzi na cšlowšle džečęžito:
Ač, cšlowječe, ty hrošny, sčto dha hym sčinito?

Ty hšohy njeirošnyšch tej' wbohej' hšwęciny?
Ač, njerečja dha sa nju wšęže hmitne wutrobny?
A Wōži jandžel rjetnje, cže prošy: Semit ho ty!
Wšchal mjenuje ho hmitnosč, tōn s Woha pōkštanj.

Džyž kšfnytm njewobara tu jandžel s njebešow,
Sčto dha na mječe Wōžim ma mječ na semi jow? —
Prut natožęže na maloš', a s wulkim do jolima.
Džyž nočdęžja tu hšyščęč, dha njedy wšchal sacžuja.
Zurij Wōrži.

Tež jene prędowanje.

W mječe Seebdu (wupraj: Wšbn) w Zendžestfej 1890 bohaty muz na hmerjnytm tožu tešęše. Wōn nękotre prędowanja cžitahę, kotrež bęšę hšawny pębat Spurgeon (wupraj: Spōbdžy'n) wubał, a bu wot nich tak hšauty, tak w najšęubšęej hšubnje hwojeje bušęe lojaty a wošchewjny, so wōn hšowny džel hwojeho famoženja, wjazy dęžji 150,000 dollarow (po naschdy pjenješch 600,000 hšwimow) prędaraj Spurgeonaj testamentarizny wotšaja, mjes tym so wōn hwojch pšchuwšnych jeno hšudobnje fastaracž da. Tōn muz bē wumrjeł a pohęrbam; testament bu wotwōrjeny a — pšchuwšnych jemrjetęho nab jeho wošchęšęcom hšōšba saja. Duž ho wufonjerjo testamenta w Seebdu na puć pobačju a do Wōndona f Spurgeonaj pućowachju. Temu woni wobstejnoscę pšchuwšnych rošstajachju.

A sčto Spurgeon cžinjęše? Wōbsta wōn na hwojnim prawje, to famoženje na ho sčahanyč? Njety wōn: „Zo je sa dobre wot-pohšlaby trębam!“ Wbo wja wōn f najmjęhšęch potojžu abo sčhwōrty džel sa hebje a wostaji hšyft pšchuwšnytm? — Mē, wōn hšydom wot hwojeho rēčizna prawomōžnu ličiznu wuštajęč da, f kotrež ho wōn zęšhō heršbima wdawajęše a wufonjerjam testamenta poruczji, so byčju zępe famoženje mjes testatorowych potrebnyh pšchuwšnych rošbžęšiti. To bęšę prędowanje hęs hšowom.

F.

Rhowanje hšōwja.

(Pšchęłst.)

Tam f wječzocu hšōw ho hšowa,
Wšcho je hšowom wobrubnje,
Wšchęs hadohy hšabuję f nowa
A fa hajom w Wōži domčř dže.

Mēt swony wšow fastlęca rjenje,
Nam wotpōčjal pšchipožęje,
A swonjaze štablo dom cžęnje
Rōd hšęhu tu hōšpōdniwu.

Tež ratarjo wopušęęja pola,
A cžhęčina pšchęrtawa wšcho;
Hlej, wētęčęfi sabnwa hōta,
Ręčęw šahonow wošchewjejo.

Tak cžhęče, tak mile, tak šradnje,
Eo, Wōrčje, spōžę we luboščji:
Džyž žiwjenja hšōwja tu špadnje,
Cęjw wječzōr mōj jumu ho mil!

K. A. Fiedlef.

Autrowa knježna w Sserbiščęzn.

W sčęšęnatym lęstotku w jęnym cžęmnytm stōrny domje na torchoščęju męšta Sserbiščęca (nēmšti: Zerbšt w anhalstkim wōjwobštwej) dme hōtje bydłęčate. Wonej bęšętej f mērom a hamej ja hebje žiwje, tak so bęšętej rēdo widžęč. Wšęčęženjo tež njewjezbęchju, f cžimž ho žiwječate; ale to wšchęžny wōbęčadju, so mješčętej ho wōbej jara lubo a we wutrodnęj pšchęjenjohy w hromadže bydłęčatej. Sčtož jena mješęče, to tež druhę knješčęčę; sčtož jena cžyščę, to hebje tež druha žabafaje. Wšchj tym bęšętej jara

dźławej a słutnwej; ale pschi tym też dobreho czinjesczkej, śchōż mōżesczkej. Żadny łhudy njetrjebolscze podarmo wo śiminy dar pōbryż a hewał ńo też pschi druhych dobrzych śluttak Źtojnje wobdźelisczkej. Łudžo ģimaj rjefnuću: „dne ģoſtje w rōżnje Źtojnje“ a pōd tutym pomjenowanjom bēſcizkej zplemu mēſtu Źnatej.

Zedny dzeń pōcjadu na Szerbiſzczu pōwjedacz, ſo Źtej wobzej knjeznje wjele herbowaſej, a mēnjaczu, ſo nēito ſwoju rōżnu Źtojnje wopuſzczajcej a hēbi rjany dom ſupitej, ſo bſchajcej w nim je wſchaj kraſnoſcizkej Źwjej bytkej. Ale wobzej woſtaſchajcej, kaſ a hōdż bēſcizkej pſjebuj bytkej. S woprećka ſo mēdſchczonje nad tym dſiwaću, potom ſo pał ģmrowaću, pſojizy, ſo drje jeju herbſtowo njeje wulle byto, kaſ bēdu ludžo pſjebuj pōwjedali. A ſlōnczjnje ſadny cſlowiej wozaj na to njepomni; nēſchto druhe a ja mēsto wjele waſniſche bē ſo Źtalo, Źchōż bē mēdſchczanom, woſebje pał jich hoſpōtu do wulkeho njemēta Źtajo.

Wmjenuju w Źtacz czaſach mēdſchto radni knjeza wjele prawa a wobſlanſczu druhy wōzy, lotreſ ſo mēdſchczanom ſ zyla njepſodobaczu. Zajſte nēſchto ſo tebyh też w Szerbiſzczu Źta. Pſchec-ſupuz, lotriſ tebyh na radnej Źkneſczaju, mēnjaczu, ſo ģim to wjele Źchōdſi, hōdż burja na torhoſcizju a też w mēdſchczanſkich do- macich butru pſchecupowaja. Woni Źforaczu, ſo ģim ģim pſchōz to jich Źnowoſej a ſoſtwaſa pſchitkōwajce. a ſo ģmēdžo wſchini ludžo, kiſ tola ſ mēdſchczanſkim dawtam nićo njedawaja, zyle bjeſ ſadźewa w mēdſce witowacz. A doleſ bēdu radni knjeza pſchecupowow doſtri pſcheczeljo, dha też dołho njetrjajelſche a wſchynum ludžom bu pſchec- dawanje butry na torhoſcizju ſaſajane, a ģmēdżaczu jenoſ na jenyh haczenjach, kiſ teby dlar butrowe haczenja rēdaczu, butru pſchecupowacz a to jenoſ njenićki dzeń ſa tſdzej. Pſchecupuz ſo nad tutym nowym porjadkom ſradowaczu, lotriſ ģim nowy doſtri luſelſche. Mēdſchczajo pał a jich ſony ſo na to jara ģmēdżacu. Pſucz na butrowe haczenja bē doleſi a ſo teby dla wjele czaſa njewuſchajnje pſcheczi, a hōdż bē mokre wjedro, ſo tam ſony hacz do bſchōczow w blōcze ſamojnyću. Ze-ſi ſo cſchyczu hēbi nēito czaſ wulutowacz a ſo kaſzenja ſimyny, dſyrbaczu butru pola pſchecupowow ſupowacz a tam ſa nju wjele drōſſcho pſacſiſej. Dſiz jara mōwtōtacz a ſo też na radnej Źkēji wobczōw- waczu; radni knjeza pał na ſwojej pſiſtoſni wjerdže dzerzaczu a kōdſcho ſurowje Źhoſiaczu, kiſ ju pſchecupuj.

Pſchi wſchēm tym pał tola burle ſony butru Źtradz do wſchelackich mēdſchczanſkich domow noſczacu a mēdſchczani ju wot nić ſupowaczu. Tola to bē je Źtajnym Źtrachom ģjednoczene, taſ ſo njepojomnoſej w mēdſce dale a bōle pſchibjewaſche a też jedny dzeń ģnowajne wubry. To ſta ſo pſchi pōdawtu, lotriſ cſymoj nēito pōwjedacz.

Żenu ſobotu dopoſtka ſta ſo njebajca na mēdſchczanſkim torhoſcizju wulki Źkēſ. Wjele ludži ſo ģi ſromadami a pōd wul- kim ģawtowanjom t radnej Źkēji cſiſchēdelſche. Wſzojo wot ſwojeho dſchta poſtōczajca a pſchēd burje won ſwataću, ſo bſchdu wōdſel, jōto ſo tam pōbawa. Wobzej knjeznje też t woſnu ſupſchajcej a na lud, kiſ ſo tam Źdēdelſche, a wſnom dele ģladacſchaj.

„Pōblada jenoſ, Martha“, wjeſny mōwōdca ſotra Marja; „pōblada jenoſ na tu wboynu Źturu ſōnu, lotriſ ju radni wotroczōzy ſajeli a ſe ſobu dale wjedru. Wona lotriſ w ruzy dzerzaj, lotriſ, kaſ ſo ſta, pſchēd nini wulchowacz pyta. Wona je wēdſce pſchitkōwi mēdſchczanſkje radny pſchecupujca a nēdžje w mēdſce butru pſchecupa- wacz ſpſyta.“

„Tō drje je loſto mōžno“, wotmōwi Martha, „pſchētoſ jo ģm ju cſajto na butrowych haczenjach butru pſchecupowacz wōdžata. Wobžo ſona! Źkał ju tola wubri radžini wotroczōzy Źforacja a ſo ģ njej cſahajca a taſ ſo jej bſyly ſo ģzomaj dele Źuleja!“

„Pōj, Martha!“ pſoj Marja, „mōj cſymoj dele dōleſ, ģnadſ mōſkej tej wobſchaj ſonie pōmhacz.“

Wobzej knjeznje też bōleſ ſ domu wuſtupſchajcej a mjeſ ludži dſchēlajcej; wonej bēſchajej też cſchēje a ſimēnej, ale jeju wutroba bē njebojajna. Łudžo ģimaj ſ pweza ſupaczu a jeju pſcheczelnje Źtrawajca, a taſ kaſ t jej burleſje ſonie pſchibōſchajcej a ſchēlchaj- czej jōto bē ſo Źtalo. Mēdſchczajo drje Źtorej maczejcy taſ nēkał pōmhaczu, ale na radžinych wotroczōzach ſo tola ſadny pſchecupſchim- nyć notchypſchē.

„Łubi knjeza“, ta ſtara ſona ſołōſejſche; „ja Waſ Wože dlar pōcjadu, woſlajce mi moju butru. Woloſza dže mojej ģubſchōdžiny bſchicza. Za wſchak ſwoje ģime dny ſajenje butry wjaz w mēdſce pſchecupowacz notchuz.“

Alle jeje Źforzenie nićo njepōmhajſche. Zedny wotroczōſ jej ſorbiſ t ruki wudrē a ſamota: „Wſy Źče ģimom tſi kōdſe tudy w mēdſce butru pſchecupowacz, niſ pał na butrowych haczenjach, kaſ je wſjoła rada pſchitkajata. Wſy wēdſce, ſo je Źchraſa Źdžy ras wjeſtſcha. Dſiz jenoſ ſo dale njepajerajce, a pōjſce pſchēd mēdſchczanſkeho ģubnita.“

Stara Worborta, kaſ ta ſona rēlaſche, drje hōrte bſyly pſchec- liwaſche, ale to jej nićo njepōmhajſche; wona dſyrbelſche na radnu Źkēju ſobu ģiſ.

(Pſchicſchodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloĳa.

S Prodzſchczaja. 20 lēt je ſo ģimno, ſo je ſo Wuſtaw- Wloſſki ģwjedcēn w noſchaj woſhadje ģwjećki. Wſchēce mamy w dſkawonim wopomnjenju mōgnej pſchōdawni, lotriſ Źteli teſpōd- niſchaj ģwjećkjenſki pſchōdajej, ſi ſarac Źubja-Buſczanſki ſi t. tajny zſchwinſki radžicel Keller ſ Wudſchjina, nam dzerzatoj. Dſiz bu zyla woſhada ſ radōczny napſeljena, jaſo t nam pōwjelcē dōdſe, ſo cſje Wudſchje pōbōcne Wuſtaw-Wloſſke towaſtſtwa ſwoj lētny ģwjedcēn w noſchaj rjanej zſchwinſki dzerzec. Muzjeſ bēdu lētſha naletne dſēla na polach ģtēro ſapōdſchne, zſchwinne pſchēdſtejēcētſtwa tola jaſo ģwjećkjenſki dzeń niſ njēdēlu, ale dſzalam dzeń poſtaji. Wobōzne ſmſchlenje noſchich herbſkich woſhadow ſo tu kraſnje ſewi. Wulle bſyly ſemſchjeron, też je ģubſchōdnych woſhadow, naſch Wōzi dom wjeſnjaczu. Szwjēdchēniſki pſchōd na herbſtej Wōzej ſtuzbje bē ģyn naſejeje woſhadu, ſi ſarac Wōziak ſ Wudſchjinka, lotriſ wo- ſhadje ſtowo ſe njewjenja ģw. Jana 3, 2 wjeſtaj: Wudſ ſudſtowy a poſyly na ſwſtne, lotreſ cſje wumrjećki. 1. Tſy to mōdſchaj. 2. Tſy to dſyrbicſki. 3. Cſchēcz to teſ? — na nēmſej t. tajny zſch- winſki radžicel Meier ſ Wudſchjina, lotriſ pōſchuchariam po Gal. 6, 10 — bēſtu Wuſtaw-Wloſſkeho towaſtſtwa — 3 pſchuhonemje pſch- ſchjenja pſchēdpoſtaji: Mamy my czaſ ſa wēdžnoſej? Semy doſtrotu cſimni na wſchitkſch ludžoch? Semy najwuzjo luboſce wopōtſajali tym, kiſ ģy naſajeje wēry? Na wobnōni ſemſchjenomaj naſch zſch- winſki cſhor pōd wuſtojnym wobſzenjom zſchwinſkeho wuſchjerja t. Petrija Źchſchſchōdny duchotony ſpew jara rjanej ſpewajſche. 15 duchotonych a wjele wuſchjerjow ſo na ģwjećkjenju wobdſel. Sō bē ſacſchajcē Wōzejju ſtuzbōw ſtubōki a mōgny, kolekta wob- ſwēdēzi, ja lotriſ ſo po herbſtej 221 ſr., po nēmſej 160 ſr., ſromadje 381 ſr. wotrowo, namda. Wſch daj, ſo by ſo ptojo ewangelſkeje luboſce t wērybratram w roſpſchōdſchjenu dele Źwje mjeſ nami hōriſ!

Porjedzenie: W Źhēlſchju: Sdychowanje pſchi 12 hōdžinac, w pōſchōdnim cſchjōtom wōczſchczanjam, je njelubny ģmyſl. Zam ma w 12. a pōſchōdnim wſchczu mēto cſi rēſacz; **jom:** Hōdž ſo jom' (mjenuja knjeje) hōdži pſczac njewjeſtu (naſchdu duſchu).

Sy-li spówał,
Pitnje dźelał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny jo.

Za staw sprówny
Napoj męcny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař męrny
Cerstwoć da.

Njech ty spówał,
Swěrno dźelał
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpośi ty.

Z njeboja mana,
Njech dī khmana
Žiwnoś jo;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrtoť će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho kóđu hobotu w Šmolerjez knižničkejčejni w Budyschjine a je tam ja ščitowrjetnu pichowratu 40 np. dołtać.

Sswjatkī.

Žap. št. 2, 1—13.

Šswjatkowne sejenje nima jeno wažnosć jako podawř se fanženosće, ale je wšitrunanje teho, tak a šhto swjaty Duch dženja hišćeje w kšesčijanjstwie stutkaje.

Wuleće swjateho Ducha.

1. Hdy wón pščinđže?
2. Šak wón pščinđže?
3. Šhto wón pščinđže?

1. Džen swjatkow dyrbješe dopjelnjeny bječ, předy hač swjaty Duch pščinđže. Šswjatkī hu žnjowj swjedžen pola Žibow. Předy hač mójšeje ho duchowny žnjowj swjedžen swjećić a žnjowy khowač do knjesowjch bradžnjow, dyrbjachu hody předy hič a tón žyly čjaš, hđžež njebjełi wužywař žnjowj khowač hłowa wužywaše na rolu hłwa. Šswjatkī hu swjedžen fakondadža na Sinai. Předy hač mójšeje fakon, niž pšmita, ale Ducha we wutrobach stutkowac, dyrbješe ho potlečo stareho fakonia sđbnyč, dyrbješe škrupšus naše hřeči njelč a pšes swoje horještace wěřnosć wjednanja pščinjelč; něto haće mójšeje Duch dječatstwa stutkowac we wutrobach wučjownikow. Eón knes dyrbješe horje štěč t swojemu Wótzei, so wot Wótza Ducha pšičať mošt. Něto haće bđše džen swjatkow dopjelnjeny, nět mójšeje swjaty Duch pščinč. Tež dženja dyrbi ho haće džen swjatkow dopjelnič, předy hač mže swjaty Duch do našich wutrobow pščinč. Wj dyrbimy našpředy hody swjećić t. r. řap-

čiatł činječ t bđštim žwjenjom; dyrbimy čjaji pšatł swjećić t. r. pokutu činječ swjotich hřečow dla; dyrbimy jutry swjećić t. r. t nowemu žwjenju řanuč; my dyrbimy šteječ na horje knježuspěča t. r. njebežsy řmyšleni bječ; našča wutroba dyrbi pšichotowana bječ w šuli řesufkowi, předy hač mže swjaty Duch w njej bydlič. Wj řmy dořko hižom w tej šuli, hđže je pšd? Dženja swjaty Duch ř nowa pščinđže; pšichotujeje jemu měřto!

Čji wučjownik bđhu w jenej myřli hromadže. To je to měřto, hđžež swjaty Duch pščinđže. Woni bđhu w jenej myřli w lubosći, w jenej myřli t modlenju a w jenej myřli w domje teho knjeja, duž mójšeje swjaty Duch jako Duch lubosće a mēra pščinč. Hđžež řawič a hđjenje wutroby napjelnič, hđžež je wšesť rořtory w domje, we wšabžde, tam řa Ducha lubosće ruma njeje. Šđždy druři dar drje nam Bóh bjes našeje modlitwy dawa, ale wo řařny dar swjateho Ducha čže wón přočeny bječ (Łut. 11, 13). Hđžež nimaja ho t Wožemu řlowu, t Wožemu domej a t Wožemu řludu, ale řu řwizy a řorbzi, tam swjaty Duch pščinč a stutkowac njemože.

2. Wón pščinđže jako wěřil. Ty jeho řebi nje-mójšež řkač w wěřte řobžnje a na wěřte měřto, ale wón pščinđže njeřabny řak derje w pšadžach jenotlimeje buřke řaž w řmuczach řakého řuda a čjaša. Wón mže pščinč na řamama wutrobu jako čjake, řunie đwaneje, lubofny a wofčewjacy, wřbylno a wřbēřujo, ale tež ře řařačhoje wřchorřej mozu na řtrobku, řo pščeřiwjacy řuřhu, řwar řordosće řnicječ.

Wón pščinďže jako wođen, roškwětlujo, saniczo, šhrějo. Wón bušče roškwětluje, so kame beže we swojej tšubobie a Woža w jeho bohatej lubofci, kwět w jeho sachodnosći a njebejše dary w jich woštamazej wažnosći pštnaja. Wón w bošojnym woženju pokaty twerdošč myšle a nječistofšč wutrobje famiczi. Wón wutrobu šhrěje f zunjemu plomjenju fwiatebo jahorjenja, wutrobneje lubofče. A hďžež so we wutrobje tole fwiate plomjo pali, fwiaty Duch pščeš njo fwiwoj mőz wopofajuje, kotraž čže tež družim tole žohnowanje pščinjefšč pščeš smutkowne a swontowne mižionstwo.

3. Wón pščinješe nowe wutrobje. „Woni buďn wščitny pokni fwiateho Duča.“ Ščto tón na wutrobach wučobnikow šfukowaje, to widžimy na Pětrje: Pjedy běšče won tšablaža ščina, potom stala. Tak tež čži drusy wučobnizy. Woni buďn pokni Duča wěrnofče, so ju kani pšnacnu a družich wučaju; woni buďu stročštni, so so wjazy sady samknyenyč durjow nješgowachu, ale šjanonym wuškěwizam a hrožajym nješpěščelam tšrobti a jako wješeli fwežy napščewio župachu. Tak dženja hišče fwiaty Duch šfukuje, so se Sauluša Pawoła čžini, so šlepu wutrobu roškwěla, horbu wutrobu pomiznu, a tšrobku wutrobu čžiču čžini, mornwe wutrobje wožiwja, so to šfudjenje profety dopjelni: „ja čžu wam nowu wutrobu dač.“

Wón pščinješe nowe jalyfi. Niz jeno šahorjene rěče, ale rěčenje w nowych jalyfach, kotrež čži wučobnizy hačž botal nješnajachu. Tón džiwo bo přecz njeba, hďžž bebi jón tež wuložič njemőžemy. Zo běšče pščedšnamjo teho, so mješče so ewangelijon junu wščitim ludam předowacž. A nowy jalyf doštanje tőždy, kiž je pošny fwiateho Duča; wuškěwiz nawuŋnje Woža tšwalicž; morkotazy nawuŋnje so dšatowacž; mjelčžazy teho škinješ wuŋnawacž, šwadnity merny byč. Hačžrunje wulke hromady luda f htwu tščašu a maja swoj šmitč, wot Duča šapšchimniena a napjelniena wutroba njeba so mylicž; čžež so wutroba pokna, to dže pščeš rőt. Daj bebi fwiattownu powjefčž tež pščeš wutroba a f wutrobje hčž.

D fwiaty Ducho, pój wščať k nam!

Bydl we naš f twojej hnadu šam!

Šamjen.

Pščinďž, fwiaty Ducho!

San Rivins, pobožny a wučeny muž a rektor tak mjenowaneje wještəwostje ščule w Wščinju, bu wot Woža f mōrom šajaty. Žeho šym jemu raděšče, so by fwiwoj nabžiju na škrystuša šlajč a myšle f njebešam šfajowal. Duž won dšejše: „Tule račnonutu šym hižom dawno ščinił, šym tež tole wěšny, so mam šnadneho Woža w nješju, šefom škrysta bla, kiž mje je fwiwoj fwiattym Duchom njewopuščefč.“ To wuprajwšči woń won počə tón rjany tšerlušči mobilč: Pščinďž, Wožo, fwiaty Ducho, f nam ad. Na to tym fwiwoj dobru nōž da, ruzy a noš hromadu ščži a dšejše: „Ach, milofčimy Wožo, nješčšš mje wot fwiwoje woblčiča a njewšmi fwiwojeho fwiateho Duča wote mje; njeđaj mje dleje w tyme žiwojenju čžiwlonacž; škwataj, Wožo, mje wumoz mi pomhačž. Wōj Wožo, njedilj so, ty pomozniło w prawym čžašu!“ Š tyme šlowami won tole hubijene žiwojenje džen 1. januara 1553 wopuščefč. To rěka taf prawje w troščeje fwiateho Duča wumrječž. O berje, berje temu, ščtōž tafle mjeje!

F.

Na fwiatki.

D wěrnofče ty Ducho,
Pōj we naš bydlci,
So wěrnofč wotam! wočo,
Wud a čžmu wot naš wšni;
Nam šafot našču wěru,
Kščež ert a wutrobu,
So škrysta f wještčej fwiču
By tőždy pōnať tu.

Wud f njewěru so ščeri
Džen tőždy tšrobliščo,
Duž brōn we wještčej mēri
Nam pobať, tščertjo;
Ty družičšč ščejpšofč datacž
A fwičnosč we wēri,
K f pomozj nam stawacž,
So šwēt naš njestřiti.

Tam w pohanskim tym kraju
Tmōj hšōž tež bšhčēšč je,
So fwič pšchaj roškamaju
A puta pšchibšifke.
Duž pščinđu je wještč stronow
Do twojoh' kraletnwa
A wozuča je šonow,
Nēt čžežba Šbōžnita.

D Ducho, šhotij wšchudžom
Džen fwiattow na jeni,
Daj pōnačž wščitim ludžom
Zo šbože we škrystofčij;
D pomhaj f prawej wučšbje,
Nam pošhij wutrobju,
So w wješelu a šwadžbje
Wot škrysta šwēdčimy.

Handrij Zejler.

Wopyt Božeje šluzby.

Pščinječ Gellert, kiž 1769 jako profesor w Lipsku wumrje, běšče pobožny muž a Bože šluzby porjadnje wopytowaje. Šižom jako hšēčže a mčobženz taž ja fwiwoje žiwojenje won to fwičdomicze a f wutrošču čžinješe. Wōn dšejše: „Wdy f wješelu pšchelošfomyšlinje wobšhadžamy, a ja šym pščewēdčženy, fromniče naložowanje njedželow je fa šroščenje w nabožinje a pobožnofčij njeparomny a f dobom nalepščij hēdb. Njeđželstfi džen so fwiwoj wobšhōdnyč dšelow wšabowč, fwiwoj wutrobu pruhowacž, f njebešam pošbēhowacž, ju f wěrnofčemi wěry žiwicž a pošhijefč, rēta: ju na žyly tydžni šhlylicž a so f prawemu wuŋonjenju fwiwojeho pomotanja pšchihotowacž. Ščtōž nješčelu berje naložo, tón njemōže lošo te družje dny nješhmanje pščēčžinječ. Ščtōž pat ju hubijene nakožije, taf mōže tón wēricž, so je jeho pšchijšhčofč, te šhlytne dny berje šwawužiwacž.“ Šapomni w tōwle džen šeinšte maticžfoleč! Šwjeć so žyle nabožinje a njebešam! Šačžuwaj Bože dobroty, šbože fromnyč pščēčželow a jich rošimkow, wješela pščitroba a jejnyč dšiwom! Wobł a dšafnu šo, wocšefštwij fwiwoj wutrobu, fwiwoj dobratowšč, fwiwoje ščabofčje a fedžou na šabžwfi fwiwojich počžinow! Špōšnatwaj, so maľw wot Woža šamčeho mōžy, fa fwiwoje wērne berješičje! Pštaj je potornje pola njeho a wuž dšatowny ja te, kotrež doštamowč! Wdy fwiwoj ščabofč a njebošfifnofč pod hoškom wobšhoba a naležnofčemi žiwjenja pšchelošfo šabuwamy, njepofajimyj li bebi čžaj fa pōšnatwanje tōwle džen njemozy

a Božeje wśchhomozja a wśchłoczość. Temule wobłhobej dyrbi njebžela hwoječna bęć. Wona je bžeti woblitwja a męra, w kotrymž bułcha jeničžy hwoje wěrne sbože wużiwja." F.

Ma hwojatk.

(S. Tersteegen.)

Ślōb: Za hwołi křęstja mōznu luboćę —
D hwojaty Dudo, hwołko mōzne,
Do boka hwoćęńch hwojeteńnego;
Ty wabifcz t hębi bžęći nōzne,
Křiz na hwołko wřihńicę toja ho.
Jab'n přęd tobu ho njemuwłowa,
Duž tež ja sjewam ho čji s nowa.

Mi wotkryj, wosćęństřę ty wřihńo,
Schoť w twojim hwołko čije nej',
Hacj by to bolko tež něto,
Pať potom budu hwołicęń hęj.
Mje přęchębajřich ty s nozy mojej',
D Jętu, do jahnołęć hwojejt'.

Esam we mni njem'žu hřęchi moricę,
To dyrbifch dołojęc wřahaf ty,
A žyle nowocho mje stwořic,
Esam hłaby wřihńon a njemōzny.
Ach, jahof mje, o Dudo hwojaty,
So wřęty Duch mi budže daty.

D Dudo s tamnoh' męrnoh' raju,
Ach, najpřel zunje wutrobu
Ml s lubkami se hřōznoh' traja. —
Hbžęž přęboj wōřty wōřčizny.
Doj nęť ho mřōdnicę luboćę, węru,
So moħt čji w Dudo hřihńicę hwoeru.

Mječ w poħłuchńoćęzi wřcho ho radži,
Schoť bjenę a jutje sapoćznu,
Wjes poruta hřęř w hwojejt hnadži
Ml myħle řať tež wutrobu.
Schoť w wuwojęcę mam a wuńcicę, přajicę,
Wřcho do twojejt' čhu hřuhžby stajicę.

D Dudo, řęta, řiz ho lije
Wot trōna Wōžoh' jehnjeća,
Křiz laćne wutrobu tu žije
A řęhewi s wodu žiwjenja.
K tej řudni najradřcho ho hřilju,
S nej' napiju ho dobru hřiwlu.

Nęť s wutrobu ho tebi podam,
A wot hřęcha ho wotroćzju;
Sswęť řabudu, wřcho tebi dobam,
Eso řpuhčęsam, ho řiz ho mnu tu.
Schoťž tebe, hwojaty Dudo, řada,
Eso temu řlanje wulka hnadu.

Suri Wrōřł.

A rozpomnjenju.

Žyle s blisła wřę, s hřęzemi hřihńęće mjefowaza, je trawna řahroda. Wřibęńč hřtomil, řiz tam wōřjędž njeje řtejt? W nařimje dyrbaj řon wohłabacj pońchęń čęwjenjoneřizřatęń jabłukow. Tōne řtomil ma hwoju řlawuju. Přęd wřijatneć abo řęhęńnacę lętam bu wōn přęchębajęny. Męřńoćę, hōžę řtejeře, bu t twar-

nřčęzju wjate. Tōn řtomil njemōžęche tōnje přęnemjenje řnječę. Wōn hřojęřeče, řiřeče wřabnjeře, a řłnčnje řoħęe ho wřęha nadžija řhubjena bęć. Ale řcho wobhębęť řahrody čjinjeře? Kōždu nōž, hōžę bęče pōřdne, řpřozńitve bžęł, řęčńęcho dnja dořłojane, wōn hřihńęře polnu řhau woby t wotemřwōzemu řčtomilejt njebęče. Wōn dyrbęjeře po tu wodu daloko řhōbřicę, hacj do hornjeje wōny. Ale wōn to čjinjeře. Ćaj, wōn to tež čjinjeře, runjeť jemu přajachu, jo by řębi tute přōzju jeno řalutowaf, dořęł to tola ničjo wřajzy njepomha. Węhńęjeře řo dnjowne bžęł wōbęče do dořhōłęře, wōn to tež druhy wofoto pońozno čjinjeře. A hęjeře, řon řčtomil pońęńořę řo řrahowacę. Žiwjenje njebęčę hřihńęře dořpōłnje řńicjene, a pob řwęřnym wotřlabowanjom řęřłny řo ta řčtricęńa žiwjenja, řotřę hřihńęře w nim bę: řhubjny męty je něto přęny přęny řčtom, řotřę řwęřu nřtjuje.

Mjeje čji to žane přędowanje, mōj bratřje, moja řota? Mi bę to jene — a jene jara trowřtne. D to řa řhubjene męte mōže řo hřihńęře wuńmōz! A řřętu-li wřihńizju: Mimo je — węrna luboćę žo přęcho hřihńęće nadžija. Njewuřlawaj jeno, ř na-řoćę wuřřńjenemu řčtomej řwęřnje wodu hwojecho dobro- přořčęnja wōbęć. A byla-li pońozjo, a njeby-li dořho ničjo řřtowoato, njewuřlawaj! Řajla radōćę, hōžę wotom tola luboćę dohřwa, hōžę řčtricęńa hōjřęcho žiwjenja, řotřę je hřihńęře w bułchi twojecho wobęcho lubuřčřta, ho řmōzni, hōžę žo wona w nowym, čřidim čęřęřenju w řřwęřńęnej wutrobie hřba a ho řłnčnje tež naj- tawřřęmu wōćzju řřiumř hnadu a bžiw wuńmōženja řřewi! Duž njewuřlawaj! F.

Biblija řama.

Řato bu řčtomil mřionar Dr. Alexander Duff do řndije pōřřant, wōn řębi řřařnu řńiwowuju, 800 řwajřkow řiřazu, a wjele drowřęń wutpřiwow řobu wřa, dořęł męjeře wotmęřńęnje, w řndiji wedomořłnu řřulu řořęčę, wot řotřęčę žo wōn mnohęcho wuřřęcha nadžijeře. Ale s blisla řapa Dobřeje řladžije řo řęho řōž pōńōri a wřęřtne řńih bęču řhubjene. Wōn řam řwaje nabe žiwjenje wuřłowa. Řato něto řřudny na břeřohřęčę mōzja řtejeře, řotřę bęče pōřłady řęho wuńcęńořę pōžřęło, wōn wuřłaba, řaf s jenej řolmu řńiha na řroj řřwōny: — to bę řęho dęřłacęńa biblija. Duž tōn wřęžozy řhęžęńa řa Wōje myħle přęhijimny muž wu- wofa: „Nętko řřōřńawam, řčto čže Wřř s řłmle řřęřm pōbeń- bęńjom přajicę! Mřiz s čłowřkej wuńcęńořę a wedomoćęju, runjeť ta jalo řřuhžobńiza přęchępōńacę njeje, dyrbja ho čłowřke wutroby w řndiji dohřwacę, ale s Wōjim řłowom řamym.“

Wōn s bibliju řamej do řndije pęřęwofače a s bibliju řamej mřionarřwo hęjeře, a Duřłowe bžęł w řndiji bęče s řohatym řōhnowanjom řřowowane. F.

Butrowa knjeřna w řserbifřęch.

(Přokřoćowanje.)

Hōžę radžini wotroćęzy řaru Wōrborku na řadnu řhęžu wjedžędu, wjele męřęčęńow morłotajo řobu čęřńęjeře. Dořho njetařęječa a řhęža a wřęčę řřobu bęču bōřny porne lubži, a řčřōž mōžęjeře. tōn ho tež do řubńiřęje řale řobu nřts čřihńęčęje. řtara Wōrbora řłatajo a řhępotajo řhędę břidom řtejeře, řa řotřęmž řurowy řubnil řębęčęje. Řębla njeho bęčę męřęčęńořki přęřaf, řiz řōže řłowu řwęřu řapřiwofače. Přęchę nimaj řtejeře řorbil, řotřę bęču wotroćęzy řtarej řonje wřati.

řřubnil řōřtam a wřęho po wulfej řati wōćęńęje. Wōn ho wāžnje přařęčęje: „řořija Wōrborka, wuřńajęće řo, jo tōne řorbil s butru, řiz tudy přębęde mnu na řřidę řtejt, řam řłuřčha?“ „řaj!“ Wōrborka řłatajo wotmōłwi. „Wuřńajęće řo dale“, řo řubnil přařęčęje, „řo řęze tute butru tudy w męřeje přębębacę čřęřa?“

„Daj“, ta woba żona se strachom rzekła.
„Dobre!“ hubnik dźeja, „Wajche pcheshupjenje je s tym do-
potajane. Wbšola męščyzanfa raba je postajta, so tudy w najšim
męšče žane butrowe wifki byčej nješmędža a so tež ludžo žaneje
butry pcheshupjenje nješmędža, tšiba najšij pcheshupny. Čęštož jeje
postajenje pcheshupi, durbj sčtırj sčęšņakaj sčtırj bač, a pšči
kšžym wopšjetowanju tajkeho pcheshupjenja ma šo sčtırfa po-
wobojč.“

W sali po tajkej słowacy kšętro wotšje bōrčezę počachju a
jedny męščyzanfa hata: „To my dšje njejnješeny! Čęštož bla
dha my tež swoje butrowe wifki sřebj męšta męč nješmęm, kaž
druhe męšta?“

„Š męrom!“ hubnik pšchajta, abo ja dam wšchitšy je sale
wuhnac.“ Duž sašo wšcho wočęščny.

„Dolež šče Wj, Sofija Woborka“, wōn dale rēčęšę, „dšęnša
bškom tšęcij křočę pšchajtanju męščęzanšęte raby pcheshu-
pupa, dha mačje nęšto wōšom a dwazęci sčęšņakow sčtırj
šaplačęž.“

Wboba stara żona j postroženja sašęchęza a k šemi padže;
pšchęšladowanjo pať šo j nowa hutorčachju a jedny janwota: „To
ta żona šaplačęž nješmęž! Dha jeje tola rabsko jeje tšęžju pcheshu-
bajče, tať jo durbj po pšchęnju křočęž. Nę to my dale nje-
čęšęm; my čęzmy butrowe wifki w męšče męč.“

Lud poča šo dale a bōle hibač a šloro šo šdajše, šo šo
ludžo pcheshupno swojeje wšchęnošęj pšęca. Ale to šo nješta;
pšętož we swojeje čęrtnej dračęe staršęa teju šotrow, njenujny
Martha, j luda pšędę hubnita šupi, mōbšcha pať pšči durjach
štejo wōsta. Wšębōm tšymadženy lud pať wočęščny a tēžšłwne
na knęžnyu Marthu šlabajše.

„Šęto Wj čęzę?“ šo ju knęs hubnik tročny poškumęeny
prašęłę.

„Wšękōčęšęzemy knęs knęs!“ Martha ponęžnje wot-
molni, „šo je ta woba żona wopaf čžnita, to je wšęte; ale je-
šo durbj tu wuľtu sčtırj šaplačęž, dha mōže kš jo dufki wacęj
a po pšchęnju křočęž. Za šo waš teľ dła we wšęję po-
nęnošęj prašam, bač je dowolene, šo šmę nęšto durbj wōšom
a dwazęci sčęšņakow šaplačęž a staru Woborku na taję wošęnje
wuhpacęž.“

Ššudnikje šo tajka ponęžna a pšchistojna rēčę lubjęše a wōn
teľo dła mōkōšęwje wotmolni: „Woborka je postajenje raby
bškom tšęcij ras pcheshupupa, duž durbj ja to šprawne tšęstaję
čęšępšę. Ale šo byčę Wam nęščto j špōbōnošęj šęšnik a dolež
je nje wšęaf teľ teľ kšębeje, staręje žony žel, čęju ja dowolęč,
šo Wj ja nju sčtırj šaplačęž. Š tšym nječ je ta węš ščn-
čęna a šabta. Ale“ — pšči tym hwoje hubnik witaže a šo
k njemęrenmu lubej woborčęj, „ale wšęš mōwštanę a šwarjenje
je podarmo. Butrowe wifki šo nišby a na nišby do męšta nje-
pcheshupōžna, tšiba šo by šo na kšžbu křočęj j butrowyč hacę-
njow bač j durjam rabsnje tšęje sčęšņakaj položę. Wj šęše to
pšchęłę, ludžo, a nęł dšęčę swoju štronu!“

Tola ludžo njezošachju, ale wšęle bōle bōrčęchju a mōrčęchju.
Ma dōbo pať Martha wustupa a dźęčę: „Dolež to dowolęčę,
wšękōčęšęzemy knęže, čęju tu wobužo žonu wuhpacęž a sčtırjaj
lubjerad šo nju šaplačęž. Šęštož pať Wajchu rēčę w nastupanju
butrowyč wšow nastupa“, mona j lubošym hōšom dale rēčęšę,
„dha dręe šnadž tola po njej čžnikš njebudčęž?“

„Moja rēčę je wšęta a wērna“, wotmolwi hubnik, „pšętož
tať je šo wot męščęzanōšy a wšękōčę raby wōbanfko: „Zel-šo
nęčšto pučę j butrowyč hacęnjow bač šem k rabsnej tšęj křo-
čęj šo křočęj je sčęšņakow (2 ml.) šaplačę, dha maja j pšči-
chōbne butrowe wifki tam wōbčęrčęž, šdęš budže pošłedni sčęš-
ņak lęčęž.“

„To čęju rad sčęžnik“, Martha praji, „šo byčę ludym
hōšpōlam našęchō męšta doški a hušto jara wobčęžny pučę ja-
lutowala.“

„Derę“, hubnik šmęšętoja wotmolwi, „nječ tať budže. Ale
hščęčę dšęnka byrčęže to dōwōnčęž.“

„Ja šym k temu šotowala!“ Martha ponęžnje wotmolwi.
„Dobre“, hubnik dźęčę, „męščęzanfa raba dšęnša popōšnju
w tšęch hōžšznach j butrowym hacęnjem pšchęnbę, šo by wšędala,
tať dalofo Wajche sčęšņakaj dōpōhaję. Šdęš pošłedni sčęšņak lęšo
wōstanę, tam budža pšchęchōbne butrowe wifki.“

Martha potom k swojeje kōšje dōubže, kotraž hščęčę pšęcho
pšči durjach tšęčę. Šato dšęčę nęšotre šłowa j njej porčęžala,
šajo pšędę hubnita šupi a sčtırjaj, teľ staręj žonę napoložęmu,
šaplačę. Wšchęny ludžo j rabskož na nju šlaboču. Ššud
pšęnjęj j šłba wša a pšchajta, šo ma šo ta šłora žona hnybom
pušęčęj. Jedny rabsžny wotročę je teľ jeje tšęstaję a wōna
pod rabsōnym šłsłam swojeje wobčęžęny raku kōčęčę. Wšchę-
šlabowarjo pať tšwalbu šłowa rēčęchju, tola Martha dšęje njewōsta,
ale je swojeje šotru salu wuhpacęž.

Ma žurki wšętoho Włławajšę njebę hščęčę dwę hōžšnje
wōwšto, jato dšęch butrowe hacęnja bškom j ludžimi pcheshęnjene.
Teľ w męšče šamęm bę haša, kotraž k hacęnjju wšęčęčę,
pōlna ludę. Wšchęny wō tym rēčęchju, šęto ma šo štačę a nje-
mōžachu dōčęłatę, dōnįž by šo tōn šłut šłat.

Nunje w tšęch hōžšznach knęs męščęzanōšta je hubnikom a
dwęmaj rabsnymaj knęslomaj pšchęnbę. Najmōbšęj wot njeju, kš
dšęčę pcheshupny, męščęzanōšę do wuľca sčęptny: „Ššnadž je tola
mōžno, šo wobęj knęnjęje kōšje wšęš swoje pšęnjęj a tu węš
wažteje a šłōnčęnje butrowe wifki na męščęzanšę tōchpōšęčo pcheshu-
njęšete. To pať by nam pcheshupam jara njelubo byfo.“

„Wš“, męščęzanōšta j čęchę wotmolwi, „teľ knęnjęje
wšęčę tello sčęšņakow nimatej, šo byšęčte j čęzru j hacęnjow
hačę na tōchpōšęčę j nimi pōtačęž wōšęj. Tola čęšto! wōnej
šo bškom pšchębšłnjęte!“

A tať teľ dšęčę. Wšchęšlabowarjo jeju j wšęšlom postrowichju,
ale j bōjōšęj jedny na drušęcho pōšłaba, dōlež dšęčę mōščęnčęka,
kotraž Martha w ruzy dšęrčęšę, kšętro mōłčęka.

„Pomhaj Wōh! wšękōčęšęzemy knęžę“, Martha k męščęz-
anōšę a rabsnym knęslam praji, „Ja dowolam kō Wajčę hščęčę
rať pšči Wajčym čęšęnym njenje prašęčę, hačę Wj wō prawdę
dōwolęčę, šo budža pšchęchōbne tam butrowe wifki, šdęž ja štejo
wōstanu a šwōj pošłedni sčęšņak položę?“

„To je našęa wšęta a dobra wola, čęłęčęna knęnjęnčęka“,
męščęzanōšta wotmolwi.

„Dha dajčę mi na to wopšęmo“, Martha prašęčę, „šo
njeby w pšchęchōbnyč čęšadž ničšto taję postajenje pcheshęnčęj
wōš.“

Knęs męščęzanōšta na to wotmolwi: „Wj šym taję wop-
šęmo šōdu pšęnjęšł. Šowle je mačę!“ A wōn teľ knęnjęje
wulke pšęmo pšępōba, kotraž je pšęčęžita a swojeje kōšje do
ruki ba.

(Wšchęchōbne šłōnčęnje.)

Wšęłakę j bliska a š daloka.

— Š Wudyšęina. Šłowna šeršta predatčja konferenca
šmęje šęrebu po šwajtatšy šop w 4 hōđ. w sali šeršęšę bōma
swoje nalęne pōbęžjenje.

— Š Porščęž. Łętwiđi šwōbęšęj šeršęšę mšęnjōšęto to-
wašńna šmęje šo wutoru 8. junija popōšnju w Wōrčęchjad. Na
šeršęnim tšęnjęnjju w 2 hōžšznomaj budže knęs šaraf Włławaf
j Wšęwacęžłba, na nęmškim w 4 hōžšznach knęs šaraf Włławaf
š kumwōdno pšęwōwčę.

Sy-li spéwal,
Pinje dšgal,
Strowja čé
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoј mócy
Luboš ma;
Bóh pak swárny
Přez spaf méry
Čarstwoš da.

Njech ty spéwá,
Swérnje dšgáš
Wšédne dny;
Džoš pak swjata,
Duš daty,
Wotpošá ty.

Z njeboš mana,
Njech či khmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřeš čé!

F.

Šsersbske njeđželske lopjeno.

Wubawa šo kóđu šobotu w Šsmolerjež knižičičičejem w Wudyščinje a je tam ja šchwórtčernu pšehedplatu 40 np. dostać.

Šswjedšć šwjateje Črojizy.

Jan. 3, 1—15.

Šeli-šo šo ščtó š noweho njenarodži, nje-
móže wón Bože kraleštvo wosladáč.

1. Čžehodla je tojst nowy narod musny?
2. Šak šo štanje?
3. Šajke nam žohnowanje pščinješe?

1. „Njeđžiwaj šo, šo ja tebi prajit šym: Wy dyrbiče šo š noweho narodžič, praji tón knješ. Ščtóz je šo wot čžela narodžito, to je čželo. Čželnj čžlowjet je čželnje šmyšlěny, w čželnjch lóštyach žiwja, na šwoje čželo šwjo — wot šwojeho čžela štajenje žnjejo. Čželo je šhore, dušča mortwa. Š čžimž ščtó hřešči, š tym budže šhóštanj. Pomyšl šebi na tyč, kíž maja čželo ša šwoju ruku t. r. hordže twarja na šwoju móž, šhwalá šo šwojich rukow džéto bješ teho šo šu wot Božeho Duča roššwětlěni. Čželo a krej njemóžetej potanjitna méry šwěć, wonej štej kšabej, hđžž Bóh w šwabjch móžny njeje. We wulkim šwěćže, hđžžž millijony šo šonja a bėhaja a šo šami šaža, hđžžž šo čželnje hřešči, šu čži ludžo šbožowni? Ščtóz na šwoje čželo šwje, tón budže wot čžela štajenje žnjež. W Šeluhowej žyrtwí pak modlim šo t Božu w Duču a wo prawdže.

Šsmj my wot čželnjch myšlow šwobodni? W naščej wěrje? Wy šebi Bóha šinal myšličž njemóžemy hacz w čželwšćim ščtalče. Prawu duchownošč šebi myšličž njemóžemy. Abo w naščim žiwjenju? Čželo wjele pšaći.

Na šemi je našče džéto, ša šemju našče přožowanje, na šemi našče wječe. Šdže namakamy, šo šo najpředy Bože kraleštvo pyta? Šaj, škerje napošled. A hđžž žo čželo wuraje, žarnjem, kaž by wščitšo šubjene bylo, dofelž čželo štaje. To je šrojmíč. Wšehobnošč šaršičjch pšchendu na džéči. Žehodla je šary šaton w žyrtwí pščinarodžěny hřeč. Móže šo prajčž: Š čželom šmy pščas hřešćim wobčežemj wot teho čžajša, jako přeni hřešćim wíđžšče: To je čželo wot mojeho čžela. W mojim čžele pak njebydlit ničžo dobřeho. Čželo čžini naš húbjenjch, šhorjch, hřešćimjch, hacz jo wotpožimj. Duž pšaći: Ščtóz šo wot čžela je narodžito, to je čželo. Wy dyrbiče šo š nowa narodžič!

2. Ja húbjenj čžlowjet, ščtó bndže mje wumóž š čžela šwjereže? Ale Božu budž džak, dale řeka: pščas Šelom šhryša. Wón šteji přemjenu šadamej napščěćiwšo. Pščeho šwontowanemu šteji to šnutškwone, duškwone. Wštroba wučimj ščelščjžana. Wón je čželo pščewimj šam na šebi a wokoło šo, čželne šwytowanje t žadožičiwščj, čželčelakomnoščj. To je kraleštvo Duča. Žeho Duč doby: Wěćže, ja poručam šwoju dušču do twojeju rukow. Wón móžšče prajčž: Wy dyrbiče šo š nowa narodžič. Wón potajuje tež hřečti: Woda a Duča. Š tym je Wóh šwět štworč. Šoži Duč ščtalče nad wobami. Woda a Duč ščšćatej pšči Šeluhowej ščččenizy. Woda a Duč šteji jo dženkša šhšćče. Wy šebi pomjštimj na šwajat ščččenizy. Woda to nječžini, ale wěra. Čžlowjet šo narodžič bješ šwojeje wole, ale niz š nowa. To je

jaśon w swórbje. Nowe žiwjenje ho rosnawa. A to ho na dobo nještawa, hlabaj na psichlad na jorno, swjeczko, kłóstu: džęćo, hól, miobdżen. Tak je tež w duchownym žiwjenju. Duż pomhajeće, wy staršich psich swojich džęćoch. Wbęcít duma, duż hlabajeće, jo njeby nještrowy dym niśt-faduwak. Eswjaty Ducho, dumać wołoto nić! A my křępejšijeno tež hotowi nješmy. Wbęc duma, bórsy jato wćhor srubowy, jato zunje buranje hnady. Woźi Duch je wo wodemaj. Wobaj ćwjetaj t Bohu dowješć.

3. To žohnowanje je, jo křępejšijeno Wože kralestwo wobhladaća. To može duchowny ćłowjeť — to je swjećena dušća w ćžitnym ćzele. To je i nowa narodženy křępejšijan. Wože kralestwo je wysćřcho, rjeńřcho a lębyje wo-hladacć, hacć kralestwo swórbj. Duż hlabamy: Pytaće napřezće Wože kralestwo a jeho prawobć, a prošćamy: Psichńoź t nam twoje kralestwo! Hamjeń.

Trojnicćkemu Bohu.

(Psichćoźt)

Ćzejć, křwalba Wbęcj! džak ja jeho lubość!
Wbęcowyży stara ho ja swoje džęćj;
Wbęcowyży křwalmy jeho mjeno w křęcj;
Džak ćj, Żehowa!

Ćzejć, křwalba Ešnyj! džak ja jeho šmilność;
Wratowowyży stara ho ja wořćitřich lubj,
Ešlabemu pomhacć jeho šnamjo šbudj;
Džak ćj, o Żehu!

Ćzejć, křwalba Duchej! džak budž žyřnoje řchfite!
Mje wón řehow a ho w wořćitřich;
Ešćuchajmy jeho, wróććmy řabudžćnych;
Eswjećć nař, o Eswjaty!

Handrij Zoľec.

Nowa wutroba.

Eřtož ćžemy tudy swojim lubym ćžitarjam wupowjedacć, je wćerna podawijna, łotaž dopokafuje, tak Woža hnada tež řamćentne wutroby řmhjećuju.

Żehny řastny duchowny do křóžńinego pschębřta řastupi, w łotřym něłote dny řařatny pořćumřejny řubćeře. Ćřęć bęřće łóžby ćřab jeho wotřotrowažoće woblizća řmoođiřit — acć, řřto bę i „podołownoće Wožeje“ nastato! Tón muź ćřęřitře psich řęženje a prošće psich ho hlabajeće. Wón woćj njeřpobęće, jato pschęće niny hłóř t jeho wuřćonaj řńćńęćę, řj t njemu řęćęřę wo wuźćileńju wot hřęćow a řuřćęńju wćęęje winy pschę wćru do Wožejo Ešyna. Eřařatće woblizćo ho njeřibny, prošće hromadu-řńćńęęę hube nęmej wořćatřęte. Ćřjom ćřęřęte ho řęđat teho řobdawacć, dale i nim řęćęć, duż jeho woćřto na bibliju padže, łotaž na křóžńinym řńđę łęćęęe. Wón ćęęćowńje řufu na bibliju položi a řo i řumim, pschęćęńjny hłohom woprařa: „Ćžitacę Wbęc hdy w teje řmřy?“ Ća tute prařęń tón muź woblizćo pořćęńny. Eswjoęej řej woćři na prařęřja wuđžerawćři wón nimale je řęććatym řuřćotom to wotřotow wuřćotři: „Wbęc mjje to njeřubdžićęę prošćeli, bęřćęć-oli wjeźeli, řęřo řym! Ća řym —“ a wón mjenowatřę mjeno řnatoho řłóřńitka.

„Wbęc berje — tola njeřęćmjo něłote wo tym, řęřto Wbęc řęęę — ja ho jeno prařćam: Ćžitacę Wbęc tute řmřy?“

„Ć, wćęće niź“, wón řnapiřęććm a řęđma řřęćomujie psichćitaj: „Wona ho ja łajřębo njeřobđi, łojřj řa řym, řńęęę!“

— a potom, jato bęřny ho hacćnja pschęřęđe i džiwje pschę-řęřćmřajmny wobami, wón i řřęřom wuřćota: „Ćńęęę, ja řym řařotny hřęćńit, najřubwjenićę řmwořenje w tymle řařćę.“ Duż ho řřuba nadžije wo woblizću duchownego řabřřęćę: „Wbęc Wbęc to prošće a woprařęće męńęęe, hřa Wbęc do łamneje řřabowńje řubđj řńęćęęę. łotřęćj pytać a řłóžńyć ćřńęęe je řńęę Żehus psichćit!“

A duchownemu ho hube pschęłowatřęte wot Ešbóžńowęęe luboćęte i hřęćńitak, łotřęć woćęęe řanęto, řj t njemu pschęńđę, wón wuřćotacć. Ćle něłto ho tón pořćumřejny muź wjoaj nje-řdawotřę, te řńit męra řařřćřćowacć. „Pschęřćęęę, řńęęę, łóžę řřoto je pola mjje řřubjene“, wón dubławaje wuřćota, a t řařćow-nyym řęřćmny řurřam řřubwćři wón i pschęřu męńęęe do nić bęři, i hřóřńęę řřuřćowęęę řrařjż: „Tak twjerdca a řřmna, řak řř tełe řurje wot řęleřa, je moja wutroba!“

Duż řęđat bibliju wotewri a ćřitacę 26. řřćććřu je 36. řřawa řřofety Ćžęćřela. Ć jako bę ju wćřitak, wón džęćę: „Wbęc macę wraęęe; Wbęc řam njeřmęćęęę řřomju twjerdca wutrobu pschęmęńć. Ćława wutroba je Wam řřřna. Ć jowle Wbęc řřubđi, jo ćęę wón řam ju Wam řacć.“

„Ćńęęę“, njeřbóžowńy řatj wuřćota, „ńęęa tełe řřawa woprařęće tu?“ a břřřł wjeřela hřóřńitowu ćęńńowęęę jeho woblizća rowřařni. Ćle řunje řak řurje tełe řřuba řařo řařny a tón muź řařona: „To njeřmože, to njeřmože teź ja nņęęe řraęęe bęř. Ća řřm pschęńęęęřćmny!“ Tola i njeřřbőżńęę řęćęřńitowęęę ho duchowny t řęćęřotazęm muźej řřubę a jeho wotćęřęęę duřři řřęćęęe řak něłote twjrdćene řřubjęńje i pořćaba Wožejo řřawa řoda. Ć řřńęęęę njeřęęęte řřęřto do njęęe řařřu řamama. Łamny wudyr na řęęęne řurje řęęęęę ho hřanba wrođićja w řřiwjenju tuteho njeřbóžowńeho řęćńit. Pschęřoź w tónřamny wotomit, jato wón řadwćelowajj řufu t wudyręj pořćęęę, řęęęę Woža řřmłna wóžņa řufu wjele řřubđj wudyr do jeho řřwjerđęńęęę wutroby wuřćęđca, řak jo ho wona rowřmęćęę a ř mjeřćęńęęę wutroby horye řřřřj hóřćęę rowřćacć řapada.

D njeřwęc nićřđj, jo je jeho hřęć pschęwřřć, hacć jo mořć ho jemu wodać, abo jo je jeho wutroba pschęřmwořđęńęę, hacć jo mořć ju Wbęc pschęmęńć a wobnowić. Eřćtož je řřřřny a woblizćęęęę, tón psichńoź t Żehusę, pschęřoź tón hřęćńitow pschęřmna.

F.

Ća řwędęń řwjateęe Trojicy.

(Eřęet, řęęet, wćęęę Ćřębe.)

Ćřoź: Wřřřřřřř wřřřřřřř pschęłamow —.

Ćłacęęe, řłacęęe, řařřu luboćę
Je nam Wbęc Wbęc řřmłit tu;
Ćłacęęe, řak ho pořćitłę
Wbęc t nam i wuřćę řřmłitowęęę.
Ćłacęęe, řak najřbőžićę řubto
Je řak ja najřubwjenićęę!

Eswjoęob' Ešyna ja hřęćńitow!
Tak nař Wbęc Wbęc lubuje.

Ćłacęęe, řłacęęe, řařřu luboćę
Ć nam nařř luby Ešbóžńit ma,
řak wón řřćitřto ja nař ćęřęj,
Ešam na řřřřř ho pschęńđęć ba.
řak wón pořćęńju teź řęřřu
Eswjoęej řwęc wřřřak pschęłak je.
Ćłacęęe, řłacęęe, nņej' to luboćę
Eswjata, bęřřřa řawćńęęę?

Hlajče, hlajče, tajku lubojeć
 Sŭwjatŭ Duch nam sŭdźluje,
 Kaŭ wón hrěšchniŭ tu kŭbnych
 K žiwjenju rad' sŭbuduje.
 Kaŭ jich hŭari, roswučuje,
 Wschitkŭ lubje troščtaje.
 Sčtŭ bŭa tajku troju lubojeć
 Rodže sŭwalicŭ wutrobnije?

Surij Bróŭt.

Mišchtŭ na byrglach.

Zato bęšče powšchtŭrowanje ŭnaty a wjelehlawjeny miščtŭ
 hudybŭ, Zan Woŭcŭžijan Bačŭ, wo fotoŭnŭž teŭ w 19. čisłe pi-
 ŭadymy, hiščęže dwobriŭi organiŭt we Weimaru, wón něhdy na
 jenyum pučŭowanju ŭobotu wječorŭ do jeneje wŭby pŭchůndže, hŭoěž
 čŭyščę pŭschęrowačŭ. Sŭbŭž najŭitra pŭŭi hńedanju hędžęše, ŭo
 prėni kŭoěž le miščŭ ŭwoni; hoščęznat ŭo hŭwŭj ropr wobleta, ŭo
 by se hŭwojeŭ žonu do Wožeŭo domu ŭchŭl, njeŭapomnja paŭ teŭ,
 zufeŭo k pŭschęroweŭi pŭschęrowęščę. Wŭŭi tym mnoŭe sŭwalne
 ŭłowa ŭa dučŭowneho wotpaduju, kaŭ mŭžne a natwarjaze jeho
 wuŭoŭowanje hŭwajateho piŭma je. Hiščęže lęje paŭ wjeŭny wučęř
 wotėndže; tŭn mŭže byrgle hręčŭ, taŭ hoščęznat hławi, ŭo ŭo
 jandźeljo w njebęŭach nad tym ŭraduju.

Bačŭ bęšče wot młobosęje hęm pŭschęřel Wožeŭo ŭłowa a
 domu. Wŭla njeŭo njebudyŭŭiŭe pŭschęrowęŭnija haŭle trębneho byŭo.
 Sčtŭoŭ paŭ hoščęznat, ŭiŭ bę ŭoŭom i męščęžanostŭ, te sŭwalbje
 organisty a byrglowŭŭoŭaje, bęšče ŭa njeŭo hiščęže woŭebity
 powab. ŭo hęmŭerjajam pŭschęřŭntymę. Zŭřewine burje doŭŭiwęřŭ,
 ŭo Bačŭ wot hŭwojeŭo pŭschęrowaŭa dźęleŭe, ŭo by hŭwojeŭo kollegu
 na byrglach wopytaŭ. Tŭn derje hręajęće, a ludŭo bęču hŭrdŭi
 na njeŭo. Bačŭ, ŭiŭ bę ŭo rumje se ŭady njeŭo ŭtupit, jemu paŭ
 na poręty hłabajęće, paŭ registery byrglowŭ pŭschęřłabowaŭę a i ŭłowu
 ŭchajęęće, njebędęę-li jemu něŭtŭoŭo prawje.

Wučęřŭ bu bŭryŭ na teho mŭžę hędžęny a ŭo i nim tročŭu
 njeŭopolojny do ręčeŭe da: „Dobry pŭschęřelŭo“, wŭn dźęleŭe, „to ŭo
 ŭłoro ŭba, kaŭ byščęže Wŭ teŭ něŭtŭo wo byrglach roŭnmiŭi?“
 „„Daj, haj, něŭtŭo malo!““ Bačŭ ŭnapŭschęřŭwŭ. „Taŭ, taŭ!“
 wučęřŭ rjętny, hęs teŭo ŭo by ŭo i hręčŭju męřlicŭ daŭ; „duŭ njeđŭ
 Wŭn potom raŭ wuŭhŭb hręaje! pŭčŭi tym mŭže wot ŭo dawacŭ,
 ŭiŭtŭo čŭje, žŭle po ŭoŭobanju.“

Wřębowanaje bę ŭłŭnčęne, poŭłędnja ŭŭtŭęcka doŭpęwana a
 hamjeŭi poŭoŭnowanaja wuprajene. Wučęřŭ byrgłowu ŭawuŭo
 wawęŭe, ŭo by žufemu něŭto daŭ. „Ma!“ wŭn dźęleŭe, „žaneŭo
 ŭręcha! seŭiŭ Wŭn hŭwŭj kuŭŭ deŭe!“ Bačŭ ŭo i hręčŭju naprawi
 a registery ŭęŭoŭowaŭę. W žuniđŭj hŭnŭoŭ na to pŭčęřŭ žŭřęŭ ŭa-
 ŭtŭiŭę. Wučęřŭ je pŭschęřłapjeny, ale wŭn burŭi ŭo bŭryŭ hiščęže
 bŭle dźŭwacŭ. Wumjeŭę do dŭřtawłow pŭŭhima, wuŭŭęj wŭoěž hŭwę-
 čŭjeŭe ŭo kaŭ wŭoęřŭ pod kuŭŭolatŭmi wŭŭoŭani, jaŭo něŭto w ŭo-
 dźŭwoneŭi wŭarŭbe a wumjeŭęŭeŭi wŭaŭantŭje mŭžne žŭlmy ŭŭntow
 pŭčęřŭ Woŭi dom ŭchamja. Wučęřŭ hiščęže něŭtŭore wŭolomŭŭi kaŭ
 ŭaŭoŭnowany ŭeŭi; potom wŭn poŭny radŭoŭęje wumwŭla: „Pŭschęřelŭo,
 paŭ je Wŭn jandźel i njebęřŭi abŭ Bačŭ i Weimara!“ — „„Ja
 řęřam Zan Woŭcŭžijan Bačŭ““, wŭtŭn wŭotmŭwŭi, „„a hŭm i Weimara;
 ale moje mŭoŭy a moje wumjeŭęřŭwo ŭeŭi we ŭtŭuŭje teŭo, ŭotrehoŭ
 jandźeljo hręajęčŭ i pŭjalmani hŭwala.““ — Wŭot teŭo dnja hęm
 buŭŭętaŭ ŭławny miščtŭ Bačŭ a ŭpomnjeny wučęřŭ najęřęŭŭaj
 pŭschęřelęj.

F.

W lęŭu.

D doŭy, hory miŭe,
 O hŭla ŭelena,
 W dny ŭradne, bolosęřŭwne
 Wŭi ŭŭiŭcŭza nutna!
 Tam wŭontach njeŭpŭschęřtajnje
 Sŭwęřŭ ŭchmi niemęřny,
 Duŭŭ wŭofoto mje trajnje
 Eŭan ŭpinaj ŭeleny!

Hlej, napŭřana w hŭli
 Nęčŭ čŭŭo, hŭtŭna je
 Wŭo doŭtŭym, ŭprawneŭi wŭli,
 Wŭo ŭtŭatŭŭŭ luboŭęe.

Ja čŭitŭ hŭm tu hŭwęru
 Te ŭłowa węmŭoŭęe,
 E tym buŭŭa pŭchůndže k męřu,
 Wŭi hŭwęřŭo ŭŭadźęęe.

Čŭi bŭryŭ boŭmje praju,
 Ja pŭbŭdu do ŭŭubŭy,
 Sŭo na pučŭ wŭŭeřŭli ŭtaju,
 Čŭŭu wŭidęčŭ hŭwęta hęř.

A wŭŭręęŭŭ žŭlyb wŭŭubđę
 Włŭŭŭ wŭwojeŭ hŭtŭnŭoŭęe
 Wje poŭbęrowacŭ budęe,
 E tym buŭŭi młobosęřŭ teŭe.

F.

Dźęlenje wot lęŭa.

Budŭ boŭmje, hŭla ŭelena!
 Nęčŭŭ hiščęže doŭŭo, hŭwęřŭna!
 Teŭŭ dŭruŭiŭŭ ŭŭęřŭ a ŭŭeŭeŭeŭe,
 Tim hŭwoje buđŭŭi poŭŭoŭęeŭe.

Budŭ boŭmje, ŭęřera ŭŭalŭna!
 Wŭŭŭ węř, ŭŭtŭo čŭe ŭaŭ wŭŭłaba.
 Taŭ čęřŭto je mi w wutrobje,
 Kaŭŭ hŭdŭŭ hŭo dźęřŭŭ na węčŭnje.

A du teŭ na čŭaŭ žiwjenja,
 O hŭla, polo, ŭtaczŭna!
 Ja tola na wŭaŭ pŭčęřŭo čŭu
 Sŭo doŭpomŭnacŭ i radŭeřŭu.

F.

Autrowa kuęęžna w Sserbiŭŭęřŭu.

(Słŭnčęznje.)

Zato bęšče taŭ wŭŭo pŭchŭŭotowana, ŭo Martha na pučŭ
 pŭda, jeje ŭŭtra paŭ pŭbłla njeje dźęleŭe. Wŭiŭi ŭŭđęŭi kŭořęli ŭo
 Martha poŭŭiŭa a ŭęřęřnaŭ na jenyum pŭođęřŭ. A se njeŭi ŭudniŭ
 kŭořęęęe a ŭęřęřnaŭ ŭęřęřna, kŭořęŭ do męščęřŭŭy poloŭi, kŭořęŭ
 jedyŭ radŭimŭ wŭtročŭł ŭa nim njeęęleŭe. Ludŭo ŭe ŭoŭdźŭwanjom
 na to hłabacŭu a pŭŭiŭi tym łędom buđŭacŭu. Čŭiŭo ŭa ŭŭmęnje
 wŭni po wŭobęmaj ŭŭŭomaj pučŭa ŭeŭajęu, taŭ ŭo mŭžęřŭŭeŭeŭe
 ŭŭŭeŭeŭe hęs ŭađęřŭwa hęř. Dale ŭady męščęžanŭŭa a radni kuęęŭa
 ŭa tymaj ŭŭŭŭomaj dźęčŭu. Ludŭo paŭ pŭčęřŭo hiščęže boŭjani na
 ŭu maŭ mŭŭŭnčŭŭęŭ hłabacŭu, hębi męřŭlo, ŭo derje ŭęřęřnaŭ nje-
 budŭa doŭŭaŭacŭ. Dŭđŭ paŭ njebę łŭnŭa, pŭŭetoŭŭ hŭdŭŭ bę Martha
 jenu mŭŭŭnčŭŭęŭ wupřęřŭŭna, jeŭ Marcja hŭydom dęřŭu da. Taŭ
 ŭo Martha dale a bŭle ŭaememu męřŭu hŭiŭęęęe, a wjele pŭŭiŭŭa-
 wŭarjom teŭ dale a bŭle pŭŭiŭŭerajęęe. Sŭudniŭ paŭ hębi njeŭŭaŭi,

jim dom kafać, dofelż hebi myśleće, so ńo jemu ludźo wuńmēja. A stajne kłienie, so by ińcęgnał spodi ińerał, poča jemu też wobczęjne być. Wobliczo ńo jemu pyryće, kaź ńońty tħacłonk, a pól jemu po łozomaj dele bęćeće. S cżiħa pak wobej ńońtje dale bęćeće, ty bęćeće takle hać do kónza ĩwćeta ĩćie ćħyłej.

Na jene doko pak je wħećy stronom wjeħele ĩustanje a halekowanje našta. Ssotnje bęćeće hać do wtorem meħta Sserbichćyza bęćeće a wot tam dale hać na torħoħoćyzo ĩupodńoćej. Tu pak Marħta ĩasta a jeje ńotra póbła njeje stej owoħta. Marħta ńo pęćnje poħńit a ĩ ludobnym ĩħoħom ł ĩudnitnje praji: „Wyħotoćećeńcy knjeħe, ja ĩońtyħ ińcęgnałow wjazzy nimam. Wo Wsachńim eħtynym a pńiħym ĩħubjenje budħa ńo nětko na wħeće ćħyħy butrowe wĩki tudy pńeħed rabnej tħęħu na torħoħoćyzo dħerħeće.“ Wńes tym bęću też meħćećanoħta a rabni knjeħa pħyħiħupili. Woni ńo pńeħed tymaj knjeħnomaj ĩħudoto pokłoniħa, a knjes meħćećanoħta wóćje ręćećeħe: „Tak budħe, luba knjeħnićka, a tak dħybi ja wħeće ćħyħy wosłacće!“ Druhy radni knjeħa też pħyħiħupichu a pęćne ĩłomna ręćeħachu.

Lub pak ńo ĩ radoćeħu wokoło wobezu ĩotrow cħiħćećeħe a něłotrachńuħi meħćećanħta ĩoħpoħa ĩmaj ĩ ĩħałownoćeħu ruħu tħoħoćeħe. Wonej pak najpħećećelnijħo wħiħtħim ńoħemje prajęćeħtej a do ĩwojeho ćħemneho domu a dale do ĩwojeje maleje cħiħćeħe rōħńej stwićki ĩwatajęćej.

Wobej ńońtje bęćećej pak nowych butrowych wĩw do łata teħto ĩħeħńałow wubadej, so be ńo jeju ĩamoženje jara pomjeħńiħito. Ale wonej bęćećej dale a tak ĩmęrom ĩwdej kaź prjedy, a naħtńo njewidńeħe, so by ńo teħ najmjęćeħe pħiħi ĩmaj pħemęńitńo. Węćećećanoħta meħta Sserbichćyza a wobħyleru tamniħeħe wokołnoćeħe, kotryħń bła bęćećej wonej teħto pńenjes wubadej, ćħyħy ĩmaj rad ĩwoju ĩħałownoćeħe wopolaħeć, njewidńeħachu pak ĩ wopredńa, tak by ńo to najħobńońeħo ĩtać moħeħo. Zola hać do pħiħyobńonej ĩoħoty bęću to wunamafali. Na tutym dnju, ĩħeħ bęću ńo butrowe wĩki pęćni ras na torħoħoćyzo pńeħed rabnej tħęħu wotħećeħe, ĩħromadńeħy ńo meħćećenjo a meħćećanħi, burħte ĩoħpoħy a ńoħzy pńeħed domom teju dwoju ĩotrow a njefalħachu je ĩwojimi pńeħtawimi, donĩ wonej pńeħed tħęħu wĩħiħńeħęćej. A tam ńo wĩħiħy prjedy njemęromachy, dale do wonej domoħńeħęćej, so ĩmędńeħichu ĩmaj tōħńy a tōħńa ĩħeħoruy krotħ do ruħi bać.

Zo dħe runje wjele njebęćeħe sa tń wuħi wopor, kotryħ bęćećej wobej ńońtje sa meħćećenow a burow pħiħniħeħe. Ĕħim pęćniħo be pak po łajtm to, so bęću ńo burowiħ bliħńeħe wħy ĩręćeħe, so ćħeħeħa ĩmaj tōħńu ĩoħotu łajti krotħ bać. A ĩako to ĩoħpoħy a ńoħzy ĩ drubħy wħow ĩħondu, kotreħ butru na wĩki nosħachy, dħa też tōħńu ĩoħotu ĩwōj krotħ pħiħniħeħy, a doħńo njetrajećeħe, so to też meħćećanħte ĩoħpoħy ćħiħniħachu.

Na łajte wosħńje ńo ĩta, so ńo ĩamoženje wobezu ĩotrow ĩaħo porjebęćeħe, ĩaħ, so bęćećej po něłotrzym ćħyħu ĩ nowa tħoħu ĩamoħńej. Wonej pak pħiħi tym dobroćiwnej a ĩmłnej buħyħi wosłajęćej a nuħnym a potrzebnyħ ludźom rad dawajęćej. W meħćeħe a we wokołnoćeħi jej jara ćħećeħachu a tōħńy ĩ ĩħwalbu na njej ĩpominaćeħe.

A kaź bęćećej wonej pħiħi ĩwjenju stajnje w ĩħromadħe byćej, tak ĩmaj teħ Wōħ ĩpoħęki, so wobej nimale na ĩenym a tym ĩamym dnju w ĩħromadħe wuntrjećeħtej. Wjele ludźi ĩ meħta a je ĩħow jej ł rowu pħeħwobńeħe a ĩmaj pħiħi tym wħyħu mōħńu ćħećeħ wopolaħa.

A ĩako potom, dofelż ĩaneħo pħeħećeħstwa njebęćećej ĩawoħstajilo, wħyħłowneće jej u papjeru pħeħeħładowećeħe, dħa pńiħmo naħta, na kotreħ be napisane, so stej ĩwōj dom a ĩwoje drube ĩamoženje ł temu wottaħećej, so ma ńo dom natwarić, w kotryħń

bħyħu, tak daloto hać by rum doħaħal, tħyħi ĩ meħta a wokołnych wħow wobħylerne darmo doħali.

Zo pak ĩħałowne meħćećanħte a wjeħene ĩoħpoħy tak ĩyħnje wubudħi, so wobħamtyħy, ĩmaj pęćni pomnik stajęć. A po ĩyħ porućeħnju wuħtoħny ręħat łajti pomnik wudħęħa. Ze pak to „butrowa knjeħa w Sserbichćyzu“, njenuħy ĩonħta, ĩ łamjenja wunħana, kotraħ na ĩerħiħećanħstħm torħoħoćyzo stej a łanjeħ, na krotħ butry pobobny, w ruħy dħerħi.

Tutńom pomnik, ĩħ dħe ĩwojeje staroby bla wjazzy tak rħany njeje, kaź w pħeħawoħńeħy ćħyħach, zola ĩħeħe pńeħeħu na torħoħoćyzo w Sserbichćyzo stej. A ĩeli-ħo tam ĩħy ĩħeħ wot tħyħ pħiħńiħe, ĩħ ĩu tole powjebadeħto hać do kónza pħeħećħitati, temu rabńimy, so by ĩeħi tńeħ pomnik ĩħeħobńeħe meħćećeħanħte a burħte ĩħałownoćeħe wobħħadal.

Wħeħelake ĩ bliħka a ĩ daloka.

S Wudħyħina. Sannħenu ĩwjeħu popowodnju wotńe ńo na łęta ĩłowna ĩħromadńiħna konferenzy ewangelħtħ ĩerħbiħy duchownych, pħiħi kotreħ bęćeħe ńo 23 knjesow jeħtoħ. Wokalaħyħi na to, so ńo konferenzy pęćni krotħ w ĩali Sserbicheħo Doma wotńeħo, pħeħećeħe knjes pħeħeħyħda ĩtare ĩħobnowanje na nowym meħńim. Ĕħoħy bħpki wurabħowanjia nastupa, dħa je ĩako ĩoħu najwħażńiħi noħpomniħy, so ma ĩerħta konferenzy a ĩ njej też zyħe Sserbowoħstwo pħiħi 500 lętnym jubileju Wpizńanħte uniwěrtytu w ĩutju t. ĩ. ńo wobbźęćeħe a ĩ wotńonej (pħeħećeħe) dħroħotnej łajtu wuħtupieć. Knjes łarat om. ĩakub w Wudħyħinje, ćħęħy pħeħeħyħda ĩerħbiħe pħeħaħte konferenzy, ĩħ bęćeħe ł wjeħelu wħiħtħiħ ĩaħo pħiħtomny, je krotĳe ł temu na wħyħotny meħńime ćħiħik a ńo, ba-ħi Wōħ, ł pħeħowodaću łalle na ĩwjeħeħnju do Wpħta poba. Konferenzy ĩemu je łastupowanje ćħećeħe Sserbowoħstwa ĩewoħńeħnje ĩwōj ĩħał wuprajji.

Wurabħowale ĩu ńo dale wħeħelake naleħńeħe ł ĩwožu na ĩeħeħo łuba. Wo towaħńtwe ja wobħeħńowanje ĩ ĩajtwa pħeħećeħnych meħobħy łudźi, ĩħ ĩmēja do ĩwjenja ĩwpić, mo towaħńtwe ł ĩħeħeħenju ewangelħteħe ĩħule ńo jednaħe a konferenzy ńo napominaħeħe, ĩako powołana poħtyħa, na buħęħeħ ĩoħu pomħać ĩraħowacć. Szwontowne mĩsĩonħtwo, pħeħeħe wħeħem towaħńtwo ja łeħaħte mĩsĩonħtħ, łe kotremyħ meħi prawje wjele ĩoħustawom też ĩ naħęħeħo łuba pħiħtupieć, bu wospomĩnane, ĩnutstkwne mĩsĩonħtwo a Wustaw-Wdolħta węħ, ĩħ ńo bęćenje ĩaħi pħeħe łećęęe łopjeno Ĕurhaw-Wdolħteħo towaħńtwa — łopjeno, wōħ lęto ĩeno 10 np. łlacęęe, ĩħ wot knjesow duchownych ńo wubźęćeħe, meħo ńo ĩwęću dħerħeće ĩ ćħiħate. Ĕłonćęħnje bu łaħo na wobħiħi ĩwemĩsĩonħ a ĩyħ ĩwotny ĩpomnjenje, ja kotreħ je też naħy ĩerħbiħ łud ĩħładowal a ćħyħ dale wopory pħiħniħećeħ. Nħħa je wōħal pħeħed krotħim pħeħes nowo krepĩyęćeħe a łonźowanje w Watoħiħteħej (Zurkowiħteħej) ĩaħo pħiħyħta. Zdn ĩwjes poħńonny konferenzy, a ĩwornny naħy łub dale mĩsĩonħtwe.

Wudħy a węćnoćeħe.

11. Węćnoćeħ ĩ krotka wospraia, ĩa wjele ręćow ĩħni.
12. Ĕracęe ĩeneħo wobħoħeħa, ĩto pak wħyħudħa.

„Bombaj Wōħ“ njeje ĩenoħ pola knjesow duchownych, ale też we wĩħeħ pħeħeħawariħach „Sserb. Nowin“ na wħach a w Wudħyħinje doħtać. Na ĩħt wōrcę łęta łlacęć wōń 40 np., ĩenotłiwe ćħiħta ńo ĩa 4 np. pħeħdawaju.

Sy-li spówał,
Pitno dźłał,
Strowja éo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napój mócný
Luboś na;
Bóh pak swérny
Pfez spať mérný
Cerstwoś da.

Njoch ty spówał,
Swérnyo dźłał
Wśdne dný;
Dźeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wospóń ty.

Z njebjes mana,
Njehó éi khmana
Žiwnoś ja;
Žiwa woda,
Kłé Bóh poda,
Wokřeń ée!

F.

Sserbske njeđzělske kopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šmolerjez knjižničarstwie w Budyschjnje a je tam ja ščitwórtlétu pšehedplatu 40 up. dostać.

1. njeđzela po šwjatej Trojiznj.

Łuf. 16, 19—31.

Bohaty a šhuby w pšichurananju; šotre mu šo runašć?

1. My hladamy najprjedy na teho bohateho. Wón je w heli. Čžeho dla tam wón pšichuńdže? My wo nim nicžo druhe nješlyšćimy, hač šo šhubješće w purpurštej a wot droheho plata drašće a měješće šo wšćednje berje w krašny wješetu. Ło je wšćitko, šćitž wo nim šlyšćimy. Wón njeje žadny mordak, ale šwonkownje čžešny čłowjeł. Žeho čžežke hrěši njeby tón knješ šamjelezał. Ale tón knješ wjazn njepraji a bišom š tym jeo bohaty rjenje wobšela a je krašnje žimy, tola pšichizina njeje, šo by wćežnje w heli čzerpił. Salomo je tola tež wot Boha lubowany. A tónle bohaty njeje tež twjerdeje wutroby; wón dže čzerpi, šo Łazaruš wšćednje pšehed jeho burjami leži a šo nabyći. Ale čžeħodla budže šatamany? Łoje to je po našćim šćenju — přenje leži we „wšćednje“, druhe w tym pšichipšćinacju, šo dyrba jeo bratřja pokutu čzinicz, to kćeje w Šabraħamowych šłowach: „Wóni maja Wśdžaha a profetow, njeđ tyč šamych pošćuchaju.“

Bohaty je wšćednje krašnje a we wješetu žimy. Žeho žyłe žimjenje šhubi šo w čžošnych wješelach, jeo

myłł džešće jenož na rjanu draštu a dobre žěšć a pič, jeo žyła wutroba wšćešće na bohastwje. To bęšće jeo myšćenje wšćednje; wón hebi ani dnja njewoštaji, šo by šo ja šwoju duškn starał, wón bęšće tať žimy, kaž by jemu niħdy džen šmjerće a šudjenja pšćinicz njemohł. W heli hatte wón čzije, šo by dyrbał pokutu čzinicz; ale potom bęšće pošće. Š pokuće bęču jeo Wśdžak a profetorojo pšćinicz čzylł; wón jich wot džečastwa šnojěšće, ale njebęšće na nič kęžbowal, bęšće na nič šabyl we wješetym towarštwje. Łal malo bęšće šo wo nič starał, šo hamo w heli praji, šo njeje došć napominany, šo š mowych-štanjenje pšćes Bože šłowo šłaji, haj, hamo Šabraħamej napšćežimo reči. Ło wješće jeo do šatamanšwa. Dotełž wón Bože šłowo šazpowa, pšćinibje wón do hele a to w šmjerćzi a na wćežne. Šbžž šo jemu krašny pohrjeb ħotuje, dže jeo bušća do hele — tam ma wćežnu čzivilu, šo je lačny po kćepny wobje.

2. Wo Łazaruš šo hišćeje mjenje powjeda hač wo bohatom. Wo nim šo najprjedy powjeda, šo bę šhuby a šħory, tať šhuby a šħory, šo dyrbał pokutu hebi wšćitko wušprošyč a dyrbałešće wješetu byč, bžž pšy jeo brjody šilach. Ale to jeo hišćeje šbžžneho nječini; ħemať by loħto byto šbžžny byč, ħemať bychu wšćitny šhubzi šbžžni byli. Prawo šħubeho njeje wješće hač bohateho; šwonkownych wobšćinacžow dla ničto prawo na njebješa nima.

Čžeho dla tón šhuby do njebješ pšćinibže? Ło šo wušašni š jeo mjena a teť š tyč šłowow: wón žadašće

ho našycieć i tmi drjebjenčtami, kotrej s teho bohateho blida padaču; wujasni ho tež se leženja kameho, tak jeho Szóznik bohatemu napschecziwo staji. Łazaruś, to reka: Bóg je pomoz, a tole mjeno sjewi jeho smyhlenje; wón da Bohu swoju pomoz bycz we wulftdy nulač, kiž hu jeho potrczichte, wón ho Bohu domeri, so budže jeho wumóz, dzerži ho Mójšaša a profetow, staja swoju nadžiju na Mešaša, kotrehož hu woni klubili. A tale nadžija čini jeho stroschneho a sčerpilneho w czerpieniu, dama jemu tež bjes sawidženja na sbože bohatych hladacz; wón bebi wjazy nješaba, tšiba ho našycieć wot drjebjenčtow s blida bohateho, wón ho Bohu džiakuje, so jeho našyci. Tajkemu domerzeniu k Bohu stučerija nješaba; wón wumrie, wot cziłowjetow wopuščenju, ale wot jandželow pšchewoždženy — tam je wječnje troščtowany, tam wščitke dny krašuje a w sbožnym wješelu.

Mošbudž ho, luba dušča! Wutrowaj ho! Smiti ho pučja bohateho, so njeby pšichišoť na město cziwile; tšodž puč Łazara, so by jemu wo tebi rekaťo: „Wón bu nješeny wot jandželow do Abrahama weho křina.“

Hamjeń.

Czeleće starobu!

„Kaž luby Boži dom ho mi tu stary cziłowek sba: hlej, žohnowanje wot njeju nam s Woga wutšadža.“ Tak w jentym starym křerlaku reka. To spožbowenje křiczi, pšchirunajš-li stareho cziłowca s Božim domom, a tola, i takim žohnowanjom móže pobožny schědžiwu ja zytli dom bycz! Wobřejdž nušnoty młódsheho sřlaha ma wón swojey woczji kručje na wječnostě křozenej. Snažecze wy tajšete stareho muša, tajku staru žonu? Macje žnawo hami wowlu abo džeđa doma?

Za widžacy mōdano tajki por pšchod burjem jeju wobhydlija hebžic. Lēdna je hžeje cziwile wobras džiłi dwaj staraj pobožnoj mandželstaj, kotraž hwođ wječor žiwjenja w radošci a pokoju wužiwataj. Wonať nješejitaj na kromje rowa, ale pšchod nješejšini wrotami.

Ma nimaj bešče widžec, so drje staj ho za młode, hynē lēta se hwiťom beđžic durbjataj a s twerbydm džeťom pšchec žiwjenje pšchebic mēloj; a něto beščajat bebi hwiťat sašřužitiť. Wješce jeno se stareho žuwczenja a niz i nušnotě ho ruzy starišćki pšchego hišćaje pilnje se šchřtujuomnej nohoju sabřerastheje. Starz porno njeť pal mešćaje wuřta na tolenomaj — czi druš jemu k nohomaj hrataču a w durjač dšowta steješce, abo mōžecze to tež pšchicodna dšowta bycz, kotraž hmešijny na tón wobras hladajče a czišće drje runje k hotowej wječeri wolač.

Pšchi tym ho dopomnječe na druhe domy we mui wošnowi. Šchťo je nješajne, te domy, hōžec staj wobštarnej itarčije na wumjenk hēženaj a hamo tón ho jimat nješowlnje dostawa? Šdžec džečzi a wnuťo jeju kaž czeju wobšladuja, kotraž cziłiti po mōžnotězi bōhly wotbycz? Šdžec ho jimat jeju brašćimwoščz a bješpomoznoščz wumjetuje a staričje po šřacu to šabuwataj, so budžetať tež wonaj jemu s wulfoštarčimaj a wot swojich džečzi wotwřipaj? To je wotčēń tamneho hwiťešho wobraša. Wōh baj, jo byču w našćich Ščarbach poškēlniče bohātu pšchewahu mēle. Šhladuječe na starych ludži s czišćim pozčēńowanjom; wopomneče, jo hu kať Boži dom, wot kotrehož žohnowanje na wōp wutšadža — woni ho šowam runaj, kotrej nješju tať blisťo steja, so mērimy, jich wjeřćki hžim do njeho hašaju. Czeleće starobu!

F.

Lubocj k Jesusej.

(G. Verkeegen: Ich bete an die Macht der Liebe.)

Hōh wot Bormianšeho, ruř. hūdženita.

Za tšwalu Křřtija mōžu lubocj, kiž ōu wšćom' hwiťej hjenaja; Žom' wopruju ja swoju lubocj, kiž je mje pytať hřešćnita. Do jeho luboče ho nōru A wšćitku hřešćnošč we mni morju.

Kať hy mi, Jesu, pšcheczelent, Duž s wutroby ho k tebi mam; Wot twojeť hnadu pšchēmōženy Šso tebi žyle podwōlam. Ty, lubocj, hy mje wuřwōlita A moju duřku wobšōžita.

Za cziuju, so bjes tebe tradam, Za cziuju, so mēč durbju cze; Šsej cšagne lubta nješōžadam, Mam w tebi potne žiwjenje A hōđki mēr a radošču swoju, Duž twerčže dzeržu ruku twuju.

Mōj Jesu, žiwjenje ja hwoje Nēř na wječnje tež tebi dam; Šo tebe hy mi dať to moje, Wšćhu bōžnostě w tebi wužiwam. Ty, s mojoj' pada wumōžnito, Šaj, tebi wopruju ja wšćitko.

Czešće Křřtija mjenu wyšćokemu! Wšćha lubocj s njeho šōřli ho; Za šubžēn dawu lubu wšćjemu, Tež jandželam tam šřchewjenje. Kať k njemu s radošču ho bliža A s mōblenjom ho pšchod nim niža!

O Jesu, so by twoje njeto Šso do wutroby šchēpito Ač, so by twoja lubocj jeno Mi wulata do dušće ho! Nječ w šćowach, w šćuwach, w šabžerzenju Še jenož Jesuť k naderidženju.

Suriť Brōřl

Pōji!

Nēhdy mi jedny pšcheczel tole se swojeho mandželšeho žiwjenja pomjedajče: Šwonu swojujaču a jich jašne šwuk do naju mateje štwiczi křozajuču, w kotrej dēč ho runje k wotnu poškōdny, so byč nowiny cziťat, na kotrej mōžacy poškēdne dny lēdna pohladanyc. Mōj njebeđmōj hišćaje dołgo wōženjenať. Zydžēn halle w hamšnej domjaznoščzi, a tu bešče i naprawljenjom wjele czińic bylo. Nēto pal bē nješaba a ja ho nadžijach, jo budžemōj prawje pšchijomnje nēšotre hōđžiny bebi hamšmōj pšchijkušćec.

Duž moja žona durje wotewri a s křobitkom na hōwoje nuť pohłaba, prajizy: „Šurťo, ja cziyta raba ke mšćij hieč, ty tola hōbu džeč?" Za přēnu nješēlu nočžyč „nē“ prajic, ale džeč s njeť ke mšćij. Wšćiču nješēlu šabo rekašče: „Šurťo, dženša knjes šuperintendent přēbucje, teho cziyta rad hřišćec, ty tola hōbu džeč?" a tať to bale džečje a ja ženje nješowne praweho šamšćka

njenamafach, i „ně“ wotmolwicz na to pscheczelndwe: „Wój tola hoba!“ mojeje lubeje Mači. Skłóncenje bu mi to hanemu lube swuocenje, a ja něto je hambeho czerjenja hžom t drachfianorej du, jo buch hebi njebželstki ropf i njeho wuwofa, hdyž hwoony hwojza, woflawam pa pšehozo cziške we hwojeji stwje, jeno so buch to proščazje słowo: „Wój tola hoba!“ htychaf.

Za wětu, jo je mje wono do Wožeho domu wakito, runje kaž bē mje drube słowo hač dotal wot njeho šlowawo. Doma mjenujzj, pola mojeju staršehju, by nježelu rekato: „Džēzi, nješčazje ke mišji hēzi?“ abo: „Dženja pak byrbicje woprawdže raš do Wožeho domu!“ a dohpa bačje byla: „Za hažeho czaša nimam, ja byrbju hwoje lify pišaka a mačj drje ma tež czišicij.“

Eač bēchmy my džēzi mjes schtyromi njebželemi wēščje iſi krodž někaſje famolowjenje namakale a to: „Džicje tola!“ bē i jenym wuchom nuts a i bruhim won ſchto. To: „Wój tola!“ pak ſo do wutrobju pšehēziščje.

F.

Spěw a horjo.

Esym ja tu řudny i czařami,
So bōl mje cziščicij we duščji,
A je to jeno malinta,
Kšj hōdna njeje rudženja —
Dha bōrſy hebi pomjſlu:
Eščto czeščicij takle wutrobo?
Eso wšlawaj wšchje tyščynoščje,
Ta bōl wot ſleho duščja je.

Ma ſchryſta na to ſpominam,
A hlej, i tym troščki a potoj mam;
Wōn praji potny mitošje;
Eso njeboj w horju, řudboje!
A hnydom spěw mi we duščji
Maſprjedy i cziška ſaſſinčji,
Hačj ſkōncenje mōzje piščibnywa
A duch jōn i hōšom ſaſoščja.

Cziſm jaſniſche te ſpni ſu,
Cziſm ſradniſchi hym w Ešōžnitu;
E nim rjeiſche hōno ſaſwēzi
A ſbōžny mēr mi we duščji!
Duž hym-li ſažo pod horjom,
Eso ſchryſta jiman je ſpěwom:
To duščji nowy potoj da,
Hdyž bōl ſo i njeje wuſpěwa.

K. A. Fiedlef.

Wumōžaze Bože ſłowo.

W huſtnym lěhu ſchleſnyhich hobeſkich hor ſteji hamotny hajniſti dom. Ešylnu duby, nabobne buſi a cžorne ſchurkſi je wēščēž ſtron dom a jeho mału ſařrodu wōdbawaju. Tu w ſapocēzaku ſaibženeho lēſtotetka hajniſt Gruner je hwojeji hwojbu bydeſchje, kotraž i jeho mačzerje, jeho žony a hnydomlētneje džowcziščji wōbtejeſchje. Cziške bože a luboſny mēr knježeſchje w hamotnym pšehcēlnym hajniſtnom domje. Hajniſt a jeho žona ho wutrobije lubowajſchaj. Wōšom lēt jicy mandželſtwa, kotraž bēchu ho po jeyu twaſu minyſe, bēchu jeyu wutrobje piščezo wjerbchō t hebi hwojafale. Zeju jenicška džowcziščka ſtrowa a rjana kaž rōza wutrołeſchje, a bēchje hōžo a raboſj lubowajſcy ſtarſehju. Stara hajnitowa mačj, kotraž bēchje po ſmjerczi hwojeho mandželſkeho t hwojemu hnynej pšchji

czaſnyka, bu wot hwojeju džēzi je ſwērneje a džaknej luboſcju wōthladana a wjejeleſche ho nad czišim domjazym položen a ſhožom. Ženož jena wēž druhyj hajnitowej mandželſkej czežo na wutrobu tšōcziſche. Wōna bēchje pōbožna, bohabojatna žona. Wōna njemōželſche džēn ſapocēž abo ſkōnciſčje, prjedy hač jo njehy je hwojomj piščeb Wožom pomōbſita. Hajniſt hwojeji mandželſkej njewōbaratſche, ſo i pšchidžōnej mačzeruji a džowcziščju ranſche a wječornej modlitwy ſpwaſchje. Me wōn ham ſo na ničj ženje njewōbōžēli. Wōn bēchje, kaž pšchi hebi mēnjeſche, je hwojeji mubroſcju hžom dawno piščes bibliju a hmejeſchje drje ſo na džēczaju wēritowjſchje hwojeje žony, kotraž byrbicje hebi kōžby džēn i biblie mōz a hōbnowanje bračj. Hžjom wjele krodž bē jo pōbožna žona dla njewēritowjſchje hwojeho muža hēuoto tyščita a Wōha proſyka, ſo by jemu hčelcziſjanſtu wēru ſpōbnadž daſ a jeho t nej pšchidžōbrocziſt. Me wōšom lēt bē ho minylo, a jeyne pōbnyjo ſo njebēchu wuſkōjſchje.

Cžēmnny naſymſſi wječor ſmērtaſchje. Wētr ſchumjeſchje we wyhōſſich lēhnych ſchtomach. W hajniſtej lēžēi bēchu wōbej žonje a mala hōlczka hame doma. Hajniſt ſo i mēſta, do kotrehož bē ſo rano pōbał, hiſchje wōrōcziſt njebē. W poſlednim czaſu bēchje banda ſwērinſkich paduchow w lēhu, kotraž bēchje pob jeho nabtežbu daty, ſaſhadžala. Wō dohſim pōzowanju bē ſo jemu radžito, nimale wſchj hōbujatny jačēž. Ženož jich nawjedowat, hwojeje czełneje hnyłošče a pšchlepanošče dla wuwoſtaw muž, bē i czařom twōchnył a ſo jaſtwa ſminył. Hajniſt bēchje džiwich paduchow hnyſnitru pšchepōbał. Wō tym hebi žonje w mērnej wječornej hōžžinje wōwjedatſchje. Wōneje je ſhtylnym žebženjom na hajniſta czaſaſchje. Nawjedowat paduchow ſo hiſchje w bliſkim lēhu hrowaſchje. Wōn bēchje jenemu burej, kotrehož bē w lēhu ſetkał, prajił, ſo buđje ſo nad hajniſtom a hwojicij towaſcchow ſtrawnje wječzišč. Nētko ſo žonje w hamotnym hajniſtnom domje wo žiwjenje lubeho muža bojeſchje a ſtrachowajſchje. Wōwta ſkōncenje radžeſche, ſo hebi njebyſchjei bēje i tajnimi rēčemi njemēr cziſnik, ale radchō w Wožim ſłowje wroščj wytaſej a hajniſtowo žiwjenje Wožemu ſchſitej porucziſtej, hjes kotrehož wole ho ničjo na hwočje njelawa. Hajniſtowa hnydom po bibliju džēchje, ſlare herbōwo jeyneje hwojbu, a wōcžini 71. pſalm, pola kotrehož bē pšchi rjeđje hwojich wſchēbnyž modlitwōw ſtejo wōſtala. Wōna cziſtaſchje: „Kneže, ja ſo ſpuſchēčam na tebie; njedj niđby pohaniſbny njebud. Wutrohſi mje ſchēš hwoju prawdoſč“ atd. Wōtom wōna i wōwotu a malej džowcziščku wo ſchit hnylnego a hwērneho Wōba ja hebeje a lubowaneho muža a nana proſchjeſchje. Wōne ſo modlaču ſa hnydyh a bēdnych hwojeje wōſhady, ale tež ja hreščnitow a ſchōnitow, ſo by ſo Wōh nad nimi ſmilił a jich i cžēmnoſchje t hwezy ſchlečziſjanſtwa domjeb. Wōže ſłowo a modlitwa bē jich džijnije pohlynto a do jich wutrobju dowērny mēr a poſoj položiko. Wēdna bēchu hwoju modlitwu ſkōnciſite, jaſo ſo ſnate ſtupanje t domej bližeſchje. Wōn bēchje, lubowanj i nječēpſimowjſchju wōczakanj nan, kotraž ſo ſtrowy a wjekehj t hwojeji hwojboje wōrōczi. Tež wōn bēchje ſo buzy po pučzu ſtrachowat, ſo je ho jeho njepšchējel wječor ſo cziſje do jeho doma dohwyat a ho nad jeho lubmy wječlił. Wōn bēchje wuhy ſwječelemy, ſo hwojich hwojōnyh ſtrawdy piščeb hōbu wōdžeſche. Žebnora a pohlynjaza wječer nēk ſpōžneho hajniſta wōſchewi. Wōn pšchi tym hwojeji mačzeri a hwojeji žonje pōdenženja poſlednich dnjow pohlyndch, tež wo hwoju, kotraž bē jeho na dompacuju tyščita a jeho pohōnjata, ſo by ho ſpēchōwaf. Wāndželſta pak jemu pšchēbſtaſchje, kaſ je ho tež wōna jeho dla bojaka a jeho tebej do w pohlyſtitownej modlitwy hnylnemu Wožemu ſchſitej porucziſta. Hajniſt Gruner ho ſtrabžu na tajte ſłowa hmejeſchje. Wōn jej wotmolwi, ſo ma ſa lēpſche, ſo na hwoju dobru ſčēbu a na hwērneho pša ſpuſchēčēž, a pšchitaji, ſo dže jo ſa nōž hiſchje ſa nēſotre naprawy t wōſhſtaranju doma poſtaradž. Tajte ſłowa

położony żonu słuboto hrajbachu. Wona f nich spólna, so wón Woże hrowo a mobilnity hrajwach. Wona ho pchēs to, kaź hżiom wjele króć, we wutrobje rudżęche, troiściłowasche ho pał f mērnej tmerdziej nadhżiu wēry, so ho jęiny muż tola słonēnje wot Woža na prawy puć pofaja. Śwōbda potom na wŃchelake wōzy spominajo hŃchęche khwilku w hromadže pohebja a ho na to lehnyc pabi. Hajnit do teho hŃchęche ras khęzi a sħorobu pchē-py, wōn wōchē swoje ińsby i kullami, pućhęzi wōchē pby na dwōr a myśleche hebi, so mōže nētko teho runja bjes starośče do koza biż.

Jena abo dwē hodżynie bēchęte ho po tym minyle. W hajnikim domje bē wŃcho wocziħto. WŃchitzu jęho wobublerjo we słubotim spranju leħacu. Pby mjełczacu a bēhacu wofoto twarjenja. Ra dobo ho nēchto cħicho, zyle cħicho wo iħwie hibaiche, hōdż bēdche hajnikowa swōjba wjechor w hromadže hebjała. Wob tanapejom muż f hżiom hrownym solobojenym woblicom cħicho a ledźbŃwje wulēh. Wōn do wŃchęd ģron poħkuchajche. Mōtko wōn niż najmjeiħcheho hibnjenja nielaħyħa, kotreż by jęho wot jęho wot pozohabana wōdheħała. Muż cħicho a mjełczo f bliŃej pchŃstupi. Wōn swōj wulfi wōtry nōż wucęje a jon na bŃbo polozi. Wotom wōn ja bibliju pchŃimny, f kotreż bē hajnikowa pchŃi wjechornej mobilnity cħitła. Wona hŃchęche wotewrejena na bŃidze leħęche, a wōn na nju f widomnym hżimanjom bladačde. Pby poħneho meħaza pchēs dħeto we woteħny do jŃwy badacu. Mōzny hōćę pchŃi teje hwezy cħitacz ģpota. Zola jęmu wēħazne hwiēto doleż jayne njeħi a wōn niħu faċini. Nētko wōn doħto samhħyeny ģmērom pchŃi bŃidze steħęche. Jęho ruta ja wōtrym nozym pchŃimny, pryby wo njeho na bŃbo položenym. A ģdaje che, kaź by doħty jandžel do njeho rēħal a nad ģymi myħlemi jęho wutrobny doħyl. Wōn nōż saħo pućhęzi a dħęche ł wotnu, kotreż cħicho, zyle cħicho wocziħ. Kęz woteħny wōn wotewri a pchŃi tym niż najmjeiħchi ropot hŃchęchęd njeħi. Wotom wōn ja bibliju hrowny, ģupi na wotomnu deħtu a ho ledźbŃwje a f loħta f njeho wōn pućhęzi, tał so ģamo strazowaje pby nicħo niħęħyħacu a njeptynħu. Ĥunje tał so ģtota bē wōn pchēs plōt a ho ja nēlotre wotomiti do cħorneho lēħa ģhubi.

(WŃchŃobnaje słonējenje.)

WŃchelake f bliħka a f daloka.

Ś Porħiz. Saħdżemu wutoru, 8. junija, herħife miħionke towaħtowo na ģhęch wōħadže swōj lēny hweħdēn wotmē. Wob lubyh mŃym hŃkōnczom wulke hŃyħ f wōħady a se ģuħobnyħ ģtron khwatachu pchēs hoħacze ģohnowane ģona w kraħnyħ hodżinacz na duchowne poħojnowanje spominacz a wo nim hŃchęchęd, ģi je Wōħ nam doł a wotobim poħanam pchŃhęħēł w ewangeliju. WŃchędnj dħēł bēdche, na kotryħ wŃcho wotpoczwowalche wot ģerħęħo dħēł, ģwoje myħle do wyħotolęe poħbēnyč. Ĥai, kraħna myħi ja wŃchęd, ģi ģwjeħacu a poħkuchacu nutrnie, so je wōħrędž ģerħęħo dħēł, poħanħęcho ģubjeħħitwa a ģħajęna nam poručenjny wulfi ģtut miħionħwa, poħanħę luby f wjeħetu, f hwiētku a f nowemu žiwjenju wōdžę pomħacz.

Wo tutym nowatku w herħife Wojeje ģħuħje, ģi bēdche ģacz nanaħojħachto wopytana, f. ģarar Watał f Njeħwacziħta na so-joħku texta Ĥejaj. 60, 1 jako hweħdęħēłi pēħat f nutrnej wōħadže rēħęche a jej pchŃiwota: Kralowaje heħto ģwŃateħo miħionħitwa: Stawaj a roħhweħħaj ho! 1. Sħyħyħo f njeħęħęche wyħotolęe f wjeħozaje duħu, 2. Mjeħ jo pchēs ģemju je ģwērnej wutrobu! Woże hrowo, na hŃchęchęħanħęe žiwjenje nałozęne a koź ģwiēto f wjele, wjele pręħami f nam ho cħiħchęczaje, w rēħe saħorjēneħo duħa mōzneho pēħarja wutrobny ģwŃateħoznje poħbēħowalche a f dħęł-

braczu na Wojeje ģwŃateħ wēzy ģbudżowasche. Ĥluboto ho do wutrobny ģaħęħyħę, tał mēho sojeje naħęch dħęzi, mēdobyħ, ģarħęħ w hētach hŃchęchęħianħęto žiwjenja f dħęłbraczu f poħanam, wot teho wuħanħęmjenju, nucęje, a njeubdže bōħy wulfinęczę nā-pominanje, też cħitacz wo miħionħitwo w Miħionħim pōħle) a ja nje dale wjazy woporow pchŃinjęcz.

Wo herħife Wojeje ģħuħje, ģi bēdche ho w 2 hodż. ģapoczała, w 4 hodż. nēħka ģilowowasche. W tutej, ģi bēdche też hŃchęche wot lubyħ Śserbow ģobu rjenje wopytana, f. ģarar Mann f Krumwolda po Ĥan. 35 namohęche: ŚchŃimny ho pchęchęjejo a ģobudħęłaczęjo pchŃi ģtutu miħionħima, ģi poħanam nowe žiwjenje Wojeħo kraħtwa pchŃinjęche. Pēħat, poħkucharjow w duħu wōn wōdzo, potaħowasche, kał je tōłe ģtut niħny, mōżny a kraħny.

Wo bēchęte f Woħa wulzy poħojnowanej Wojeje ģħuħje, po-rjenħęenej też f ģhorħim ģpēwom, ģi wōħadna mōdħina pod wu-ħtojnym wōdženjom f. ģantora Ĥanċi f natwarjenju pchęchęħowasche. Wot pħitomnyħ ģniewow duchownych, w hromadže na 15, ģħtyrjo, mjenujzy f. ģarar Ĥandrit-ħulčanħi a Wateł-Warħi na herħifim a ģarar Wrotat-ħrodħęchęħanħi a Mħela-Watełħanħi na nēħkim kēmęħenju wotatnu Woħu ģħuħu ģaħaracu.

Śwjeħdęħēka solleta na herħifim 440 ģr. 89 np., na nēħkim 159 ģr. 90 np., w hromadže po taħim 600 ģr. 79 np., wunjeje. Wo bēdche ja miħionħi myħi Porħizħęke wōħady ģara khwalobne ģuamjo — a f nowa ģpōħnac, hōdż na wjele ģtronach hŃchęchęħianħa myħi a woporniwolęz ja ģwŃate wēzy ģpaduje, kał hŃchęche w naħęch lubyħ herħifih wōħadach pod ģajęnjom hŃchęchęħanħęcho žiwjenja a miħionħitwa ģwērnęch duħęħowopħęturjow wona pchŃibēra. — Śwjeħdęħēł, pēni w rjenje wobnowjenym Woħim domje, bē też wulħēħ-njeny f tym, so bēħajaj dwaj nowaj hweħęħnikaj, ģwjeħęene nowe ģubodje ja Woże wotħaħanje a teħyħ pchŃi wotariju, ģi bēdche wōħadna lubyčej darika, pēni krōcz wŃdęcz. Kaź ģhorħoje f wjeħo a ģħerħuħe a mobilnity hweħęchęħęcho dnja ģhromadħijnje ģiħom bŃchęħowjedacu, tał dħę pchŃi tōnu teħote dnja wŃchē wutrobny: WŃchŃito, ģħtyż wōdnyħ ma, ģtwał teħo ģnjeħa.

Ś Dwa dħżan. Śserħitwa Woħa ģħuħa w ģħęħizę zyrħwi ho saħo bliħi. Da-ł Wōħ, dħżemy ho do njeje po ģħlednu njeħętu meħaza, to je 27. junija, seńcz. WŃchitzu, ģi maju dħęzi abo herħifih ģnacyħ tu mjes nami w zħubje, ģu wutrobnje a naleħnje pħęħemje, to ģħyħ ģim ģnydom powjełę wo naħęch kēmęchacz dacz. WŃ Śserbio byħlimy tu rozpħōdęni a pchęzo ģaħo ho ģtawa, jo nēkotręħħi, ģi wo naħęje Wojeje ģħuħje w lubej macęħnej rēħi nicħo njeħōni. Tęħo dia je zyle nuħe, so Ĥuħiza nam pomħa a ho ho f domiħny do zħuby ģnacyħ powjełęcz dawna. Wōħębeje nuħne pał je tu tūtōn krōcz. WŃ bēħmy ģacz dołat ģwuceni, ho ģiħom ģdęħēł pryby seńcz. Se wŃchęłacz ģtron, wōħębe wot Śser-bow we wotolnje Drazħban, bē pał ho ģiħom dawno pħŃitwa wuprajka, to byħu ho, kaź do jutrow a w adwenće, też tute kēmęħenje f mēħęħanħim wŃam, kotreż Śserbio rad wopytaju, ģjednocziłe a ho tał na poħlednu njeħętu w juniju po-łozile. Wo ģo nētko ģanje. Radħijomnje ho wopyt Wojeje ģħuħy, ģi bē w juniju pchęgo najħnadniħy, pchēs to ģbęnje. Duħ, lubi Śserbio f bliħka a f daloka, na saħowidħęenje w ģħęħizęci zyrħwi niż 20., ale ģalle 27. junija.

„Bombaj Wōħ” njeje jenoż pola ģnjesow duchownyħ, ale też we wŃchęd pchē-dawarňacz, „Śserb. Nowin” na wŃchacz a w Budyħinje doħacz. Na ģħtwōręcz lēka paħzi wōn 40 np., jenołtliwe cħiħka ho fa 4 np. pchēdawaju.

Sy-li spówaž,
Pílnje dźelał,
Strowja 6s
Swójbny statok
A twój swjatołok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerstwoš da.

Njoch ty spówaš,
Swérnje dźelaš
Wódné dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošá ty.

Z njeboš mana,
Njoch di křuzana
Žiwnoš je;
Žywa woda,
Klěš Bóh pada,
Wokřew 6s!

F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjes knižicyskychceni w Budyšcinyje a je tam ja šchtwórtlětnu pšchedpřatnu 40 nr. doštač.

2. njeđzela po šwjatej Trojicy.

Lut. 14, 16—24.

Tón knjes je wot jeneho wyšćičskeho šarišesćich na wobjed prošeny a to pšchedprošenje pšchijał, šo by tež tam štuftowol. Někotre wazne a škutne šlowo šo porědža. Duž drje jedyn špita rošćenje na špobodniški bol wobrocžič, hdyž wón proji (šcht. 1š.): Šbóžny je tón, kříž šlyb je w Božim kraleštwu. Žejšy to šlowo pšchija ša šwoje pšchirnanje. To pšaci našpřiebu židowšim wyšćičim, kotřž šo we šwojej šesťkej myšli hami wo njebeške kraleštwu pšchinyju. Židži šu prošeni hijom w šarym šlubje, š šefušowym pšchudženjom je hobjina wječerje pšchijaš; woni pak jej nješmėdža dač mimo hieč, šo njebydu drušy na jich měšto šupili. Ale tež naš tole pšchirnanje našpwa.

Pšchedprošenje na wulku wječerje:

1. Šak pšchedželnje wuđšje;
2. Ale wot jich wjele šo šazpivo,
3. A tola pšchego dale dže.

1. Wo wulkej wječerji rěči to pšchirnanje. To pšchirnanje njeđzina na šakrament šwjateho woltarja, niz na njeđzelsku Božu šlubu, niz na wěžny šbóžnošć. To wchěto š temu šlubja; ale ta wulka wječerje wjele wozwošćija: Bože kraleštwu še wchěje hnadu a šobnowanjom ša čjaš a wěžnošć, šbóžne towaštwu š Božom pšches škřyšćuša. Ženož tał šo našibubšče potřebnošće po

Božy štworjenje čliwšće duške špokoja. Tale wječerje je wot Boža šhotowana, wón je bildo pšchitřk, wón je našče šbože wotmyšlit, šo doštonja w škřyšćušu šeluku a šo nam pošćija. To šbože pšaci wšchitim čłowjekam, wječerje je wulka a wjele je jich pšchidny a pšchego nomi šo prošča a je hišćje rum tady. Pšchedprošenje je šo štalo w pšchitowowanju pšches špřetow, pšchede wšćim pšches škřyšćuša hameho, dale pšches japošćitow a šo pšchego šašo šlawo. Tež ty šy prošeny w šwjatej šchěženžy, w šonfirmaziji, w Božej šlubje, we wobjenju twojeho žiwjenja. Tež ša tebe je wječerje pšchitowana, kotřž móže tebe woprawdže šyteho a wješeteho čjinić. Pšchetož ewangelion je wješela wowešje a móž Boža, pšches kotřž tón, kříž šo we wěže pšchimošnje, prawe špotojenje a wěžny šbóžnošć w njebeščach doštanje. Ty pak trebaš na to pšchedprošenje wobjuchac, šo by bohate dary doštal, kotřž šu ša tebe pšchitowane.

2. Bóh derje myšli a šebi tał mašo žaba a tola jich tał wjele to pšchedprošenje wotpošajuje. Šim šo čjaš nješchibóži abo woni maja druhe šamolwjenje, to je wěšte, šo woni wchitžy njechabža a druhe wězy wyšče štajeju dač knješowu wječerje. Žich šamolwjenja šu ratakštwu, ščohšladanje, mandželštwu, šamo na šebi dowolene wězy, kříž pak nješmėdža wječje š šadženjanju na Božim kraleštwu. Wšy dyršim šwoje šesťke nadawki dopjelnic; to njeje myšl ewangelija, šo dyršim šwětej čjećak, ale wězy tuteho šwěta naš tał wobnježič nješmėdža, šo pšchi tym njebešćich šublow šabywamy a šo je, hdyž šo nam pošćija, wot naš

pośafujemy. „Scho pomha cżlowjeje, hdy by wón runje zhyt śwēt dobyt a pał na swojey duřhi ſchodował?“ To jene ſo i druhim nijebe, pſchetoz wón je tón ſamy knjeſ, kiż je naſ t njebejſtemu kraleſtwu powołał a kiż je nam też nadawał w tutym ſwēcie pſchypotaſał. Zał dyrbitny a moźemy ſhwile namatać ja Wožu ſkuzbu, ja domjazu nutrneje, ja modlitwu. Pſchetoz to je tola naj-wieřſzaha dobrota, krjeđja w honjenju a niemērie žiwjenja ſo wořſchewieć w towarſtwie i Wořom. Niemyſł, ſo ma to hiřchcze ſhwile, bōrly może poſbde być. Hdyž ty ja Woħa ſhwile nimaſh, wón ja tebye wēćnoſć nima. Wōħ naſ njetrieħa, my pał jeho trjećamy.

3. Czi prēni pſcheproſchēni ſo na wjećerzi njewođbjeleju. Ale bliđo ģo teħobla njewotkrywa, ale druhim t lepiřhemu pſchidnje, kiż druhich wobſtaranju nima a rady na pſcheproſchēnje poſkudaju. A pſchego dale bje pſcheproſchēnje a je hiřchcze rum tudy. Wōħ aże ſwoj dom poſny mēć. Hdyž czi prēni njepſchidnu, budja druhy proſhent. Jeħo luboć mjeſow njeſnaje a ma wiřſtitich hōbnych lubkow ſwoħa. Dolež czi Farieſjy a wyřſchki ja Żeluhom nje-řhobdžachu, pſchidnjechu žłomny a hreřſnizy a wot Židow pſchēndje ewangelijon na Židow. Ničto njeje wuſamkneny, ſħiba kotryž ſo ſam wuſamkne. A wulkej wjećerzi dyrħja wſchizy wołani a proſhent być, to dyrħja wopomnić ſkuzobniy žyrħwie, to dyrħja wopomnić wiřſchizy ſcheczejenjo a ģo też w dobywazej luboćzi po ſkudny a ſhubjenych horjebracž w biřkoſci a dalokoſci, pſchi tym pak też dźiwacž na ſwoje ſwoje a na ſwoju ſbōžnoſć. Durje ſu ja wiřſtitich wotewrjene, rum je hiřchcze tudy, pſcheproſchēnje dže t wulkej wjećerzi.

Nētko je ſpodobny czař! Nētko je džen ſwoħa! Dženħa, hdyž wy jeħo bōħ hiřchcize, nijeřwjerdže ſwoju wutrobu! Sbōžni ſu czi, kiż ſu t wjećerzi Żehnjezza pſcheproſchēni. Ĥamjeñ.

Drohotne wolkasanje.

W januaru lēta 1891 w Żendelſtej ſħudy kōdźnik wumrje, kotryž ſwojeje ſwojbe drohotne wotſaſanje ſawoſtaji. Wēřche to ſtara, wjele trjebana biblija. Zało bē wón hiřchcze hōlczez a njeđel-ſtu ſħulu wopytowařche, ju jemu Robert Maķes dari, tamny nadobny cżlowjeleuſnik, kiż w ģimnle luboćzi najħubſche, najħu-kracřche djeřzi wokoło jeħe ſromadźowařche a je t Sbōžniſtej poſajowařche, a tale biblija bēħe jeħo pſchēs ſhawjećdžeħacž lēt jako najwērnēniřhi pſchēćel na wiřchē jeħo pućowanjach pſchewođbala.

Ĥ jednortym ſłowami bēħe wón na prēnim łopjenu biblije wiřſtitte powēdēženja a nařhonenja ſwojeħo wjeleħibiteħo žiwjenja ſapriřkał. Żenajſchizyćzi lēt bēħe wón w ſkuzbje žendelſteje mariny na morju był a ja tōnle czař pjećajſchizyćzi mōřſkich bitnowo ģobu ģinił. Třinaće kōcz w wón ranjeny, ſi kōcz bē wón roſbitil (ŤŤiffbruch) poćetpil, ģaj, wón doħwił, ſo ģo ta kōcz, na kotrež bēħe, i wohenjom ſpał. Dwaj kōcz ģo cżom, w kotrymž ģo wón i druhimi towarſchēmi wuřhōwacž pſytaħe, na ģowjezajom morju i nim pomōraći, pjatnaće kōcz bēħe wón w wuřbe bjeje wiřchego wothlabana na ģymnizu ſħowy lekoł, wozaj kōcz wón na trome ģmjećez wiřſkaħe, a we wiřchēch tyħle ſtawo-ſtaħ, i kotrychž jeħo Woħa wōgna a ſwētna wōzowlika rula laž dźiw wutorħny. Bēħe biblija jeħo rada a trojſħi, jeħo najwērnēniřhi pſchēćel a pſchewođeć był.

Wjeſ dźiwa teħobla, ſo ju wón jako najdroħotniřche wotſaſanje tym ſwojim na wutrobu połoži, hdyž ģo nētko wjejele a poſojnje

na ſwoje poſleđnje pućowanie hotowařche. A ſawētnje, taģe ģerħſtwo je wjazy hōbne, dħyli ſtoto a hēbōra, pſchetoz na nim žohnowanje wopoczujje, kotrež ģacž do wēćnoſcje doħħa.

F.

Boħa wulka wjećer.

Wōħ wulku wjećer ſhotowi
Bo ſwojeje ģimleje radje;
Wōn na taħle ſħleł njebejſki
A ģnady dary ſħadje.

Nētk pſchēs Sawa na wōn prořy naſ:
D poćeje, ſo ja ſchewiam woħ,
Kiż wy ſcje laćni, hōdni!

Njech teħo kōdzy teħdu ma,
Kiż i ģiřchēnu ma wuřſki;
Ťchōž Wožu ģnadu ģazpwa,
Tōn ſchōdži ſwojeje duřki.
Wjeſ wotrowczenja, poſaty
Řećħ jemu njeje wodaty.
Wōn i ģoćzom Woħim njeje.

Wħ, i nomi ſteji ģubjenje! —
Kał cżini wulka ģyla?
Ta ģaba ſwože na ſwēcze,
Ĥ nim ſpotojom być aħyħa.
Ma cżłonoſć, lubla, pjenieħy,
Ze nētko wiřchōn lub ſmyřſleħy,
To je, ja cżimž wōn ģoni.

Wōn w ſwojich hreřchach dale bje
A pſchi tym njepōřnawa,
Ma kařim ſtrařchym puću je,
Hdyž duřki tradać dawa.

Ťchōž w ſwojich ſħchach na femi
Wo Wožu wjećer njewođži,
Ma heřtu cżwitu czeřpic.

Duž ſwēta hreřcow, ģadoćzow
Ĥo kōdzy ſcheczeħan ģladaj;
Ĥswōj ģħad wōn ſtož do njebeħow,
Tam pſchēbył ģebi ģadaj.
Njech wōn ģo i ſbōžnej wēćnoſczi
We tutej ſeniřtej cżōħnoſczi
Ĥa ſwože duřche ſtara.

Wħ, luby Woħ, wōdž nje ty,
Mi do duřche daj wēru;
Tmōj Duħ njeħ je mi pomozny,
Ĥo djeřku tebi ģwēru,

Ĥacž jumu w rjeřiřkej wēćnoſczi
Wje twōja wjećer wořſchēni
Pſchēs ſħryſta prawdoſci! Ĥamjeñ.

K. A. Fiedler.

Njeħubjenu.

Ĥrajnny wōtž jeneħo nijeřiřcheho nētkoħo ſtata nēħdy ģaħtwa wopſyta a ģo pſche wſchē jeħo mēřtmoćke wōdźieć da. Zało wōn po doħřim korēborje nimo twjeřbe ſaħujeneħo pſchēbyħta dħēħe, direktor, ſwojeħo wyřchego hōćzje pſchewođžajny, nařpōmi: „Zowle też jeħny wboħi ſħubjenu ģeđzi.“ Wōn mēřiřche jeneħo, kotryž ſwojich ſkōczow dla wēřtenu ſaħuđženju a ģmjećzi nařchēćzo dħēħe.

Zedyń ſhubjenty! Tole ſłowo nio jeno wucho wóſiwody trzeci, ale wono ho teź piſches ſant a wyſel hać f wuachu, hać hać do wutrobny teho piſcheczſiſchęca, kotryż w jaſnym piſcheyblyku hebſchęce. Hać botal bęche wón f dſiwoci ſaſatkoſczu ſiwocu kłóć przé, w tej nadſſji, i tym ſiwoci žimjenje wuſchowacz, a nětko ſhubjenty, tola ſhubjenty! ſhubjenty ſa tuto žimjenje, — nio teź ſa wężnoſć? Wyſchelaté dopomnięca f jęho dſeczſiſtwa w jęho wutrobje wotuczowachu, ale piſchę wyſchę piſchęgo ſaſo to ſłowo: ſhubjenty, ſhubjenty! do jęho ſaſtrżęzenej duſchę klinčęchę. Dſęcha tola bęche wón tuto ſłowo hiżom ſyſchaj? Zyle prawje, wono bę w jęnym bibliſkim hrónczku bęta, kotreż wón jaſo hólęszę w ſchuli nawuſny. Kſat tola jeno rękſchę?

Żęho poſpyty, ſo dopomnić, bęchu podarmo. Ale ta myſt jemu žaneho męca niewoſtaji. Wyſe ſpanja ſo wón piſches žyłu doſchu nóz przęzowaſchę, jaſchte bibliſkie hrónczko, kotreż wo ſhubjency bęczę rękſchę, bęti do pomjatta wróćczę.

Nano wón ſa jaſnym duchownym žabaſchę, ſa kotrehoż troſchit a napominanja bęche ſo wón hać botal doſpołnie njeſchęſtupny potaſowal.

„Knięs duchowny“, wón f ſaſtupjżemuz dſchę, „kaſ tón ſchpuch ręk, w kotrymż to ſłowo „ſhubjenty“ ſteji?“

Duchowny ho doſcho dopominać njetrebaſchę. Stejaſchu dſę lube ſwjaſti ſchod burjeni, na kotrychſy chęziſchę wón wo tymle ſchpuchu přędowacz, kotryż Dr. Luther ewangelium w ewangeliju mjenuje: „Kaſ je Wóh ſwět lubowal, ſo wón ſiwocjo jenićzo narodženeho Szęyna daſ je, ſo bęchu wſchitny, kiż do njeho węria, ſhubjenti njebyli, ale wężne žimjenje męli.“

Š napjatej težſiſtowoſczu bęche ſtóſnik piſchpoſtuchal. „Tón je, tón je!“ wón wuowala, jaſo duchowny mjelčęchę. „Potajſkim ſhubjenti njebyli! Mje ſhubjenty pſaji wſchém tym!“

Wſchit tym ho jemu jaſne hęlyſi i woćzow wulinęchu. Přędy hać duchowny wot njeho dſchęchę, bęchę wón jemu wobſchęrne wuſnacze ſiwocje winy wotpołożit, kotreż wón bližſchj dſęn dobrowóniſ pſchod ſudnitami woſpjetowaſchę.

Saſoń jęho winowateho wupraj. Wón bu f ſmjerczi ſaſudženy. Wóſiwoda paſ, kotremuż bę ſo wo jęho wobrocęnju powęleć daſa, ſmjertny ſud na pućzu hmadu do čaſ-žimjenſchę ſchotacnje piſchewobroćji.

Zaſo bęſchewobodžęnz a ſ dobom piſchę Wožu hnadu wuſtrowobdženy bęche wón potom hiſchęze wjazy lęt žiwu, hać wón, f Woſom polnje wujednany, w męrie domoj dſchęchę, wumoženy, njeſhubjenty.

F.

Bóh wjele kraſniſchj.

Kſwatach f nalećzom po ſemi
 Żęho pęchu woſlabacz,
 Wuſchwalacz ju f ſchęruſchęmi,
 Chęzch ſo nad njej ſradowacz:
 Ale kraſniſchj ſu, Wožo! —
 Węchę moje wuſnacze,
 Najwſchſchę by moje ſbožo,
 Kſchęruſchj mój a wjeſchle!

Čępuch krajow wjetſchu kraſnoſć
 Duch mi ſtaji pſchod woćzi,
 Kſaſta haſle barbow jaſnoſć
 Że tam a ſwět ſarowſti:
 Ale kraſniſchj hać ſtuſti
 Że jich wuſti ſtworizel,
 Wón wſmi ſywalbu, wón ſamluſti,
 Żemu duſchę wopor ſczel.

Narobniſchęca žęřow, rękow —
 Gory, doſy piſchęřowacz,
 Šarębač tam ſrečęz buſow, ſchmęřow
 Čęziſty dęch a wotmołobach:
 Ale kraſniſchę je ruſa,
 Kſotraž to wſchę natwari,
 Że to wotſchęřit jeno bęta
 Perno Wozej kraſnoſćji.

Worjo ſchumić bęſchach w duchu,
 Přębny ma a potajiwta;
 Kſaſu ho! Kſinčęchę mi w wuchu,
 Kſaſta móg to wuſkotna:
 Ale kraſniſchę je mjeno
 Teho, kiż Knięs morja je.
 Wſach ſtrach pſchod nim? poſchęj jeno,
 Wubólč wón ho mjenuje.

Poſlabach na kraſnje, mógne
 Wože dſiwu f wjećzora,
 Wſižach hwořbne njeſho mógne —
 A hłóž wo mni jawola:
 Hiſchęze kraſniſchj je teho
 Trón, kiż Knięzi nad nimi —
 Wacſza proča podſtónčęno!
 Wón na ſtoč teź wo tebi.

Kaſ tam buđja haſle kraſnje
 Wydla naſchęj ſbóžnoſćje!
 Wa ſwět rękſchę nęchto čęaſne,
 Kiż wón piſchedom njeſja je? —
 Że paſ přeni dom taſ rjany,
 K rękſchęmu ho narodzu —
 Š tamnyſ honam pomolanu
 Nad ho jednam ſe ſmjerczu!

Handrij Zejlef.

Junij.

Kaž wóžny naſchj dwanaćze męžow, taſ ma teź junij ſwój wweſbitny wotras. Wón je męžoż ſwětka a podſpódnik čęmnęho bezembra. Dſęń 21. junija ſtónzo ſwój jubelſki ſwjedęch ſwjećę; piſchetož to je tón dſęń, na kotrymż wono ſwój najwjetſchj a najwſchſchj wotluſ na naſchjm njeſju woyſkuję a najblięje nad horizonom woſtawa. Dſęń je potom nad nozu dohýl, jaſne ſtónčzne ſwětlo nad čęmnęnoſczu f ſujjom; wjećzorne ſmęřti a ſwitanje ranja bęti ruzy ſawbawaju a teź w nozy žanej wprawobđitej čęmowolčji naſtawacz njebawaju. Naſchi přędomnižy, ſchitrowu wobtežbowozny, tónle dſęń jaſo wſchjnu žyſcho lęta žiwje ſačmowachu a dohęchę ſwětka f tym ſwjećzachu, jo na wſchłich horach woſhne ſapalowachu. Węćny wobwod ſtónza rękſchę a rękta teź dſęnka hiſchęze 21. junij, doſelč je tehby ſtónzo a na ſa wobyhlerjom ſewjerneje položy ſemje najwſchſchjo poſtupitko a nětko wo ſiwojm bęhu wot poldnja ſem polawitara a ho ſaſo na wróćčbu wobrocęza.

Nalęčo je nimo, to ſačmowany f pſchibywazęj lęčnej horzotu a je phtnyčz na huſčęſchjo pſchicęzahowazęch njewębrach. Tež dęchęze, kotreż nětko padaju, ho nam hiſaſchę bęcz ſawaju jaſo hęwaſ; wone ſu wjele ſpřęchę, dſęli te rękle poſtrajne dęchęchę, kotreż hęwaſ dožiwjachmy, ſa to paſ teź taſ doſho njetraja.

A wotacſy na polach a ſaſonach lęčęwa a ſeleni ho w tymle męžoju bujmęcho dſęli hdy přędy. Še ſtónzom je po ſačzu teź žiwjenſta a plodžerſta móg Wožeje ſwobęty na najwſchſchj ſchobęń ſtupita.

F.

Hajnik najajtra rano stanjšich so njemalo džiwosjce, so je wolno waterowiene a so žyli nóz na blidže tež. Zylu kšezů s najwjetšejke kedšbitwosjcy pšepytachy. Nizčo ho s njeje njebě šhubiti, hač — jara luda biblija. Talc tež wosta wušćem wulle potajne hudačžo. Woni njemadžahu trownić, kač by paduč ho do kšębe mody wobycwac a s njeje jenož bibliju tradbun. Něšto wšćak so jim wo Wošim řiřičže džęsje, kotřž bę jich w tamnej nozgy pšęb smierczu wušćomal. Hajnik řpoina, runěž to je žantym řbotom nejpraji, to njeřbu pšy a řčęb jębo řwobjbu a jębo řamębo wobarnowale. Jemu bę johne, so je Wošim luda rula wot njębo njeřboje wotwobrocziła. Hajnik bu wot tuteřo čęba bóte řkuty a čęzi a řo tež drubny na domjagazj motlitiwac wobdžęł. Wo nawjedonariju řwerišćich paduchow wot teř dnja nizčo wjagaz njelapšyřćachy. Wón bę a wolta řhubzjem, mies tgm so jębo towarščęjo a řwjetřdym murjeni řmwoje pšęčęstupjenja wotpofa- čęcyhu. Sene řęto po druřim řo čęžjo a męrine miny. Tež w hajnik řkim domje pomalu na řřęřbnu nóz a řtadž řabęcyhu, ř kotřžož buřn řębdom na řa džiwne wajčęnje wmožjeni.

Wustrowojwobřimo Meřtenburg-Schwerin je ř wjagorym wu- řćim a mařym řęřoraim řokřte, kotřž kraje řtowo wřřubdže pšę- čęlny řpodbny napořad dawaju. Rajwjetřćij mjes nimi je řębor, Mřitř mjenowaný, kotřž je řđřitř mřle dořti a na najřčęřđřim męřće 1 1/2 mile řčęřoři. Kolo wokřto tuteje woby džęrinę ho řpla męřćih džęřow, wobdatyř wot řtanjč wulřić řčęrow. Na brjohach řuty džęřow řo jenož jara ř řęđa domy nadenžļa. Š wjęřćha řu wome wopušćęřene a řpadane. Sęnož tu a tam řęji na brjohu řamotna řybařća řęřļa abo mała wolčzana wjeřta. W řęće 1813 w řuty řęwal męřny džęřić řtowač wójni řwot řařabęřđę. Wobdžęřena řranowuřćeho wójřka ř Ruřkeje pšęčę Meřtenburg do domřnu řožacy a mnoře řęřy a řęřw ř t emu wuřwowařu, řo Ruřćim a Wuřćakam, řim ja řřęřibetom řanjazym, řopiřwjenje řčęřę řčęřęřć wobaracaj. W řęřym řęčę, kotřž jo řęřw Mřitř wulřić, bęču řčęřaj řranowojmo řařaili. Woni bęču pšęřowno wumjetali a ř řčęřenjom řwojim njepřčęřęlam wjeřę řęřłow načjinjačy. Šřončęnje řo wotbđęřenje řwulřić dobro- wólňitow poručę, řo dęřbja řčę řčęřtomowac a njepřčęřęla ř njęho wuhnač. Š wobęju řtrow řo wóřřę a řkroble wjowawale. Šřončęnje řať buču řranowojmo poraženi a dęřbjačy čęřęč. Ale dobyčęřę bęču w teřę bitwje wuřę ľubšć řhubli. Wjęř wjowakam, řotřž na bitwįčęřu řęčajy, bę teř řęřbn ořřřęř. Njē- pšęčęřęřta řulka bę jębo řřwot řranika. Wot wřęčęje pomozý wō- puřčęřęny wón pšći brjohu řęřwora řtonačę. Žęho wowařćęjo jębo řęž wofřajčy, dořęř męřajcy řęřo řa mowębo. Wšobř, čęřčto řranjem ořřřęř njebě řęřčō druři hač hajnik Gruner je řčęřęřwjeřę. Žaťo řtal Wjęřćah Wylem III. řwój řwulřić ľub namotwjęřę, řo by wóřžny řtať pšęčę njepřčęřęlam řařail, bęřčę teř Gruner řwój dom a řwojjč ľubęč wopuřđęřć, řo by ř wšřom a ř řala a wóřžny řtať wjowal. Wón do dobrowólňitow řw- řęřę wójřka řařu. Wón bęřę řo w wjagazjčę bitwac řwřbř a njeřobajny wopokřal a řo teřo dla řa ořřřęřa pomjenowal, jato řęho tu pšći brjohu řęřwora Mřitř njepřčęřęřta řulka ř ľem řworal.

Wšwowanje bę řo pomalu pšęřęto dale a dale do drugeje řtrow řęřa řčęřnylo. Wšobř řranjem w řwojjč bōłozęř wójřę řaťojčęřę. Žęřbn řřak, na čęřęnje řo řęřčęřwję řwřđęřwovazy, řo by řładł, hač ř bitwa řřwřenęna, jębo řtonanje řyřny. Wón řę řwojim řčłomł ř brjohę řwřđęřđęřwřć, ja řaťojčęřam řřčřtani.

wot njęho řřćahantym, bđęřę. Wřřny nadenžę řwřęřę ořřřęřa, w řwř ľęžęřę. Šę řłabym řařwřřđęřom wón řwojčę w pšęčęřęla, w řčłwje řwřđi brjohu řo řřwawęřę, pšćřřwřřba. Mřwę řranjeneho do řčłma donjęřęřćaj a řęđęřčřtaj řwřđęřnje na druřu řtrowu řęřwora, kotřž je tam jenož řol řwřđžny řčęřoři. Žu wonaj w blřřo- řęřę njęřwřč řęřęřw na řraj řłupřćhtaj. Do jęneje ř nřč řo wonaj ř ranjemym řwobachtaj. Řřakł a jębo řžona, w nję řwřłazę, ranje- nję řuřobnřa ř wulřę ľubwřčju pšęřćhtaj. Ža wulle řřwřę řo řřakł na řwjenje ranow wulřęřęřę a řwřławawale pšćř tgm řařtu wuřćřřwřńořę, řať by wčęřny řęřak řřł. Žęho mandžęřta jęmu řwřęř řřwřę wotřłabacř pomwajčę. Wokř čřęř řo řwřđę, řať by wřčha řřęža řwřardmo řřčł. Řanjem njęřwř njebęřę bęř mřřřow na řřwřtořž ľęžęřę. Šřončęnje řať řo řła řłunjiza miny. řłana řwčja řařwřęř a ořřřęř pomalu ale węřę wot- řřwřęřęřę. Řęřto wón ja řwojęje mandžęřķę a řa ľubym džęřčřom řaťadšę, kotřž řđřim ř węřta dawno ř wulřćim řřčřom na po- wjęřęč řčławřčęřę. Řať njęwřřřšomna, řať wutrobna bę jęho řadowč, jato řwřęna mandžęřķa a džwřta jęmu njęnadřřžjž do řřakłšķę řęřęř řařwřřćhtęj! Žęho dobročęřny řwřřwřak a wotřłabowar bę řimaj řęř řčławřčju řřakł, řimaj řřwřbu powjęřę jęho řranjenija, ale teř wjęřęle wjęřwjenje jębo pomakřęho wuřtrowjenija řwřak, a řętu te řřwřm řwřakł, řo řwřđęřę jęmu řwřčřwřawęř a wotřłabakę. Řřakł a jębo řžona mjes řym ř jęnemu řwřđwđę řčęřnyřćhtaj, řať řo mđęřčęřę hajnik, wot njřřwo njęmłęny, ř mandžęřķę a džwřtu řwř řęřęř wřđęřč, řwř kotřž řę řo řęmu řęřłna pomoz a řwřęne wotřłabudenę dořčto. Sęnož drubny wonej ja dęři řřřđęřčęřę, řo řwřđęřę hajnikowę řřwřęho wotřłabacř řwřakłaj a řulne wš- řtarařti ja řwřřwřakřwřno řwojjč řwřčřwř čęřimoj.

To bęču męřne buřćne njebęřę řřwřę a řwřęřęłęřę, kotřž pomalu wotřwřozajy Gruner je řwojęje mandžęřķę a džęřčřom w řřakłšķę řęřę řwřđi řęřwřę Mřitř nařřoni. Žo najřčęřđę pšćř tgm bę, řo řo wón niz jenož na čęřč, ale řę na dęřđi wu- řtrowi. Žęho wutroba řu na řřwřtořžu řwřřřna a řčęřęřłına. Wón bęřę Wožų mřłorčę a řęřłnłorčę řřwřakł, kotřž bę jębo řať w tamnej nozgy teř na řať pšęčę řařwřčęřęřę wuřćomal. Řęřto řo řęmu pomalu řwřšwřęni, řať bę řřwř řęřčęřćni. Ž jako wón řřončęnje řtrowy wot řřwřtořža řłazę, bę teř wón řwřojju řwřřwřnu řřwřčęř wotřłę. Wón bęřę řwřęřę Šřđžřřta wę węřę namakal.

Šęwřžwőna řwřđęja řo řřončęnje na te wotowawęčę, řwřřwřłny řwřčřćři dom wopuřčęřćę a řo do ľubęje domřny wřřčęřę. Wšoni wutrobne, džakapokne řwřęjenje řwřakę a jębo mandžęřķę řrajacyhu, kotřž řęřčřaj řęč řaťo a ř řaťę řwřęnej ľubwřčję řwřřwřmołoj.

(Řřčřęřňobdnę řřončęnje.)

Wřčęřłake ř blřřka a ř daloka.

— Šřęřđw řđęřęna męřęřę řo řłowna řwřęřęřa řwřřčęř đęřwřonnyř w Wuřđřčřęnję po wšřwřenjom řęřčł tajeřno řřčřwřř- řķęho řadžęřęla Węřera. Šę řřwřdubę řřčřęřčęřny, řo wón řwřřęřbn řčęř řwřęřęřny wobđę, dořęř řo na Mřčłaka na wotpocřńak řwř. Šęřčō řwřđę jęho nařđęřbn, řřčęřę řwřčłaję njęje.

„Wombaj Wóř“ njeje jenož pola řwřęřwō duchownų, ale teř w wřčęřch pšę- dawarņjach „Šerb. Nowin“ na wřčach a w Wuřđřčřęnję dořčęř. řa řčłwřwřčř ľęta řłacęř wón 40 řp., jęnořćłwę čřłřřa řo řa 4 řp. řwřčędawaju.

Sy-li spówał,
Pilnje dšálat,
Strowja éc
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérnj
Čerastwosć da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dšálat
Wšédne dny;
Dšái pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpošá ty.

Z njeboj mana,
Nječ tí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew éc!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho šóđu šobotu w Šsmolerjcz knižičičičejini w Budyšinje a je tam fa šchwódtčtému pšchedpłatu 40 mp. dostać.

3. njedzela po swjatej Trojiznj.

Čut. 15, 1—10.

Čarjesejny Šbóžnikaj porotuja, šo wón š zlonikami a hrěšćnikami wobłhaduje. Zehodla woni praja: „Zesuš hrěšćnikow horje bjerje a je š nimi.“ Ščtož jemu čij njepršeržetjo porotuja, š tym woni runje wuproja, ščto wón čže. Runje tuto słowo wopšćija štabotaj wážnošć jeha swjateho škutkowanja. Zo dže je wopšćijeeje wuškeho ewangeliija wo hnadže Wožej w Škřtyřtušu Zelušu: „Zesuš hrěšćnikow horje bjerje.“ Zo wón tež šwojim pohłucharjam na wutrobu položi w pšćirumanjomaj tuteho šćenja.

Zesuš hrěšćnikow horje bjerje.

1. Wón jich pyta š lubošću;

2. Wón jich domoj nješe š radošću.

1. Zesuš hrěšćnikow horje bjerje. Zo nam šćenje w pšćirumanju wojnamjenja, hdyž praji: „Pšćibizjowachu šo pak š njemu wšćelozaj zlonizaj a hrěšćnicaj.“ Zo nam Šbóžnik ham šwiji wšćes š dowojate pšćirunanje, š šćetozž jeha pytaza lubošć š nam reči. Wšćelozaj zlonizaj a hrěšćnicaj tež dženja wšćes šwět šćobža. Za wozwa, njeje wona wobras wot jich wjele? Wona šo šabładži wot šćada. Zo šo lošto šćawa. Niz šo by ta wozwa še šamjškot přezč šćajala. Ně, wona čže šebi jow šćótu, tam šćiščo wotšćepirupčej š bota pastwšćeja a tal wostawa šabj šćada. Na to wošćnje šo jich wjele šabładža, hdyž dawajaj čšću knježič. Zo je jow šćošane wješele, tam pšćana šwětna róža, šćotraž šo wóčžu lubi. Tak wotšćupja

włobosć wot džečžajeje pohłuchnosćeja a pobožnosćeja. Hdyž pak je jantřčož tajki šćapočat šćejnjenje, šćěšće dale dže wo wotpučzaj. Šabładžej wóšćej šo ham, ale niz šćajo na prawny pučž namatač. Hřěšćnikaj šo dže šćož šćošćej. Pšćindže-li wón še šwojeje šćowantaj, wón loško na šemju padnje a pšćindže do proča. Potom šo jeha šćyščej šćubi. Ščtož šo wot teho knješa šćaluje, pšćindže do šćóta hrěčo. A šćon čšćowjeła šćowonjaje a šćutšćownje wotmala. Hdyž tajteho čšćowjeła ša šćea šćajo wóšćadšč, šćak je šo jeha žyle wošćnje pšćeměšćo — šćutšćownje, wšćotřeba je nizš šćyščena, š masanjami nješćeni napšćenjena. Hřěšć džěli wot Bóha. Ale šćto čšćini šćon došćy pastyč? Wón pyta. Šć temu je džě wón š nješčej na šemju pšćičšćof. Šćary duchowny pšćis: Wón šćozi pšći šćem tak šćlubo do čšćernjow, šo čšćernjowa šćalofa na jeha šćlowje wšćajaj wošta t. j. čšćernjoita šćóna. A to je džemša šćišćeje wošćnje došćeho pastyřaja, šo wón 99 prawnych wostajaj — a tebe šćubeho, wopušćečšćeneho, šćubneho pyta w šćomozaj šćyřow. Hdyž ty wóročjo šćadščaj na pučž šćwojeha žiwjenja, namatašć ty šćledy pytažaje lubošćeje šćwojeha Šbóžnika. Zo wón jeha šćapšćimnje, hdyž w nim šćicmo Wože wožini, šćotřej je še šćotěho čšćaja džěčšćajšćwa w pomjatkaj wostalo. Drušćeho wón šćapšćimnje wšćes šćwěneho pšćeržela, šćiž džěmože šćwědomnje wušćošći. Žešćešo postajaj šć šćimjertnemu ložu pobožneho šćšćečšćajana a jemu to prašćenje do šćwědomnja šćačšćičaj: „Tak šćóne wumrje; šćak by ty wumrješ, hdy by šćon knješ tebe nětko wotwolač?“

Tón knjes rěči dale wo žónstę, kiz trosčą pyta. Za žona w pschirunanju je křesćesćianska žyrtej, kotraž w Jezusowym Duchu stutkuje. Wona mjecze s lubym słowom Wožim. Wošebje našč čžab je čžab čžisćenja sa křesćesćiansku žyrtej, hđžęž tón knjes s mjetelcu srudobu mjecze, hđžę budže wotanje njepščečelow pschęzo wđžnishe a njewęra pschęzo křobrlishego słowu sbęha. Tajte čžabę tón knjes sejele, so by go trosčą, kiz sapróčęny w rđžtu leži, čjim jašnishego blykčęžit. Wšęhoto horje drje pročą leži, ale čžiste sľęboro so won swęčži. Stary proč, kiz je na tvojju węru padnył, durbı dele. Pšobęhı sľwojeje wozęi, ty wšłabadyš wobčas pytažęho Sbožnika a jeho drohje žyrtwje.

2. A khozj wón namafa, njęše wón domoj s wješelocęzu, kaž wón to sam w pschirunanju wopřıbuje. A temu pať je tež trjeba, so ho dašč namafadž. Nıch wjele ho pschęzo słubje do husćiny křowa, hđžę wón jich pyta. Kaf je pola tebe? Njelpodobna so tebi, hđžę so rěči wo Wožim słowje, wo pofučęje a węrtę abo wo tvojich hręčahč? Sęytašch tehdow rěč na něšto druhe wobrocizęž abo mašč so rad s pročą? Hđžę je tak pola tebe, potom čžęfataš sľwojennu Sbožnitę, hđžę tebe pyta, abo ty wšłanjęsh wotadž w zupje kaž sľudžęza wotwza. A njedurbje-li šebi samı to najwjetše wješele pschıhotowadž, so ho namafadž damy a wđžemy potom wotpocęzowadž na ramjenju Jezusowym, s łotrehož bjes bojošęje dele hľadamy na torhaze wjelti a sčęzowataje pšy hwęta. Daj so namafadž wot šwęrneje lubošęje sľwojejo Sbožnika, kotřęž tebe pyta a čže tebe namafadž a domoj donječęž po wšęchę prđžy a horzočę žiwjenja k węčęnnemu męre.

Samjen.

Biblija rěči.

Jedyn słownik w južnym morju je na dočonjenje pschętožta Noweho Testamenta, kotřęž męjšęje jeho mišionar w dšęle, s napjatošęju čžafat. „Njemōze ta kniha blykčęje rěčęčę?“ ho wón wšęhędnje prašęšęje, a bę nimo męny sľožowny, jako sľončęnje klyšęšęje, so je něšto hotowa. „Wđže něšto rěčęčęčę?“ ho wón s radošęju woprašęha, a potom najwutrobnišęho prašęšęje: „Daješę jej so mnu rěčęčę, knješę!“

Mišionar jemu staw wučitę a sašo jedyn; słownitowa radošęž wón ishtučęzi k ishtučęzy pschıbywawšęje. Zato bęšęje mišionar sľončęzi, jeho słownik wo tu knihu prašęšęje: wón čžył jej něšto tež rěčęčęž dačę. S pofęšęzowanjom wón tu knihu do rułow wsę a ju k wuščęj dšęřęšęje, so hwıllı pať srudny s hřowu ischęšęšęje, ręknywšęzi: „Wona te mni njerěči a njebudže ženje so mnu rěčęčę.“ Potom pať mišionara naležnje prašęšęje: „D knježę, pofažęje mi, tak so čžini, so ta kniha rěči.“

Mišionar sľuđı, jemu to pofačęj a šapocęza jeho w čžitanju rostuwčęzowadž; a runjež bę tež isprđžnıwe dšęlo, kotřęž na wučęřęjomu a wučęzowom isčęřęwıwošęž njemake žabanja stajęšęje, dha tola słownik sľončęnje čžitadž naučny a bęšęje njewuprajnje sľožowny, jako ta kniha, tak ručęje hačę ju do rułow wsę a wotewri, jašnje a sľoymšewje k njemu rěčęšęje. Haj, to je šalladne wumęnjjenje wšęchęgo poľođnowanęho wumęnjjenja biblije, so wona k nam rěči, k naščęj wutrobje, k naščęmu sľoymęj, k naščęmu hwędomnju.

F.

Jezusowa pytaža lubošęj.

Śłō: Jezus moja nabija —

Jezus pyta hręčęnikow!
Hđže mašč rękšęki trosčą, o duscha?
Sęy-li padta do hrędom?
Njebę tajta, kaž ho sľudčę —
Dha budž to twoj sľođny šřow:
Jezus pyta hręčęnikow!

Snady wšłach sľny njebđni,
Kđžby hręchi w duschi čęje;
Tola sľny-li rostadž,
Sęo nam njęšo wotankuje;
Wnada rěči je sľowom:
Jezus pyta hręčęnikow!

Se ho wotwza sľubita
Na wawšiwšęgo hręcha, nozy —
Sęwęna lubošęj pafęřęta
Njčłutnje prđžy, mozh,
Wutrochņęž ju je sřadowom:
Jezus pyta hręčęnikow!

Bđčęje, dusche srudjene,
Tu so hnada ja wawš hwęčęi;
Sbožnik sošo sčęmizę čęje
S hręčęmšę ludji Wđže dšęčęi;
Nimaj trosčą ho wutrobom:
Jezus pyta hręčęnikow!

Haj, ja k tebi pschıhadžam,
Mi so hręchom dla tu slyšęšęje;
Pšęch tobu wšęch wšęppam.
Prašču: wodaj mi je, křęřęšęje!
Hlej, s tym trosčętom sľny ja sčol:
Jezus pyta hręčęnikow!

Moja sľuda duscha wę,
So tež šrawone pschęřęnpjenja
Sęšo bęla ho kaž sľęch
S mozu křęřęta wumozęnja;
Duž mje njętyšč hrędom doč:
Jezus pyta hręčęnikow!

Potoj mam ja w hwędomnju,
Sętoň njemohę mje něč křofatč;
Tón, kiz winu woda wšędu,
Je a čęje mōž Sbožnik wostadž;
Sčęhō je, kiz mje tamadž mohę?
Jezus pyta hręčęnikow!

Jezus pyta hręčęnikow,
Ja sľny tež něč namafam;
Wón je mi raj njebęšęw
Wotanšnył pšęšę sľwoje rany;
Trosčęnje du pschęš sľmjerčę a row:
Jezus pyta hręčęnikow!

K. A. Fiedler.

Dalokoręčęk.

Wđđnana bęch pschıtomm, jako jedyn pschęknyž pschęš dalokoręčęk rěčęšęje. Wón čžyšęje se sľwojeho šwalenęho bybla jęneho

prcheczela t hebi do klawow sawolacz, kotrzj bē haffe džen prjedy naderwał. Wstaje wōn czišto prajecyje, f kotrymž chajycje swjaz mēcz. Wōn pokuśchajcye a po malo wotkonitacz wotmatwa pšchitūdz, so je pšchisamknjenje ičziujene.

Nētko pať bu tam a hem prajcchane a wotmolwjane, bjes teho so ho jamēr dozpi. „Nimam dha ja tam f zyla žaneho pšchisamknjenja?“ ho pšchekupj stōncznie wopractha.

Wōn pokuśchajcye a pokuśchajcye a napošleđu f tymi słowami wotewdže: „Za žaneho wotmolwjajnje wjazj njeboštawam!“

My mamy wičiznyj jedn baloforčak, kotrzj mōže nať f nasčyje seinšteje dźelatinje njeopšrednje f našchim wopravajnym a wopravodžitym woboholenjom, niujenzj f domisnu w njebju, swajowacz, Łōnle baloforčak je Bože słowo w bibliji. My hebi to drie hušto dočej f troščej njeprajajny, kajf spōdžitym swajal je f swajajnym pišmnom hnydom naprawajeny, pokuśchajny-li f duchowitym wučom, sčto wono praji. Skaf baloko hem te słowa pšchitahdžuju! Hacz f wutrobj Božej! Wōh je f nam w tymžamym wotomifnu rēczj, runiej by je tež pšchod lētthjazami rēczal byl. Wōn nam pšchisamknjenje f swojje wutrobje pšchego dowola a nať do wuskotnočejow njeowōdži, jo dyrbieli stoziczj: „Za žaneho wotmolwjajnje wjazj njeboštawam!“

F.

Ja dyrbiu to czećpicz, prawiza Najwysščyheho mōže wschitko wobrociczj (Př. 77, 11).

(Zať bin bei allem Kummer stille —)

Słōh: Sčitōž Wōhu wječičnemu ho pōda —.

Za pšchi wičēm horju mjelču tola,
Njech mam tež tyščnosčje we duschj;
Za wēruj wjchaj, so Wōza wola
Mje bōryh jašo hujekeli.
Wēm: Prawiza Najwysščyheho
Wjchaj mōže wotwobrociczj wščo.

Wōh famōže to, duž ja cšakam,
Wōn čže zo, duž ho dowērju,
Wōn hlyščj mje, hōdžj prajcchu, pšakam,
Wjchaj ma wōn wōtznju wutrobju.
Zo słowo je mi sprawny kj:
Soť prawiza mje pōhyni.

Sō njemžje požadanje moje
Sčacz wščego, kať ja smychič hēj;
Sčitōž napina wščē mozy swoje
Po hamškej woli, sčtōdžj hēj.
Wōh lēpje wē, sčto dobre mi,
Soť prawiza mje spōkoji.

We prawym cšaju ždyn ho stanje,
So Wōza ruka wotščenaj,
So wērjaczj tež dyščowanje
Knyes w prawym cšaju wuschyčh.
Mi praji moja wutroba:
Wščo spōčžji Wōza prawiza.

Za jmēju jutnje, jeli Wōh čže,
Žno to, sčtož dženh hēj požadach,
Tak budže f cšēpnja wumōž Wōh mje
Tež stecje hacť ho nadžijach.
Dai, to je wēry kražna mša:
Mi pomča Wōza prawiza.

Mjelij Knišej, tak čžu swōlnje prajcē,
Njech fombžj ho, kať mi ho jda;
Wōn b'žje mi mēšto cžernjow stojcē
Saf' lube kwētki do pučža.
Duž na to šwērju spuščam ho f:
Soť prawiza wobroczi wščo.

Zurij Wōstl.

Wumōžaje Bože słowo.

(Stōnczjenje.)

Prjedy hacť ho hajnik Bruner je swojje mandželkej a dźowku wotšakl, wōn hošpōdlivcho rybaka prajecyje, so by hebi nēlajše šarunanje sa wšču swoju prōzu a lubosč žadať. Zola dobroczjiny rybaka wščē wjenjeji, kotrzj ho jemu postčžacu, kucze wotpōlafa. Zato hajnik, wōžarjujo, so swojemu dobroczjej žane wopominjenje swojjeje dźakownosče sawotšajicž njemōže, ho sa pšchiciznu jeho njehebičiznosče prajecyje, wotmolwi rybak stōncznie, so je f dawneho cžaha hōjom hajnikowu dožnik a so dyrbi jemu hiščje wulki kapital wōčēzo dač, kotrzj je jemu nēbhy wotewšak. Zato wēšče to prajit, džēšče wōn f sčžcnfenu šmarocčej a wučahnyj f njeho — bibliju. Wōbožna hajnikowa mandželka hnydom staru, lubu bibliju jašo spōšna, tutu drohu, wōškowōženu swōšbnu knihu, kotraž wēšče ho w tamnej hōšbněj nozj f hajnikowu doma šhubita. Wōna f radočej jušfajo swojje ruzj ja njej wupšchetrje a hlabočje f wōczakowanjom na rybaka, so by škonita, na kajte wawčnje je knihu do swojje mozy došak. Wjchaj nētko, ho f hajnik wobrociznosčj, sčžchōwaze powjebōwče: „Wjle lē drje je ho hiščjom mnyfo, tak fo mje wjazj njelajecje. Za šym tamnō iwērcinfi paduč, kotrzj nēbhy we wāščidh lēšach šwērcnu kranjajcye, doniz wy stōncznie moijch towarščow pšchinnjchcye a do jaltwa dowjedčēšcye. Za bēh wam tehdom krawne wječjenje wotwōmšitk a na wječzornych hmerčach do wāščego domu stadžu jalēk, jo bych waš a wāšču swōšnju stōncznowač. Tehdom wječzōr ja pob kranajom wāščje stwy lēžach, na nōz cžalajo, so bych swoje hōšne a žōdatne wotpohlabanje wuwjed. Za pšchēžjmo swojje woli 71. pšakn, wot wāščje žony cžitany, hlyščach. Wōn moju wutrobu jimajcye, kotraž ho tak dołhi cžaw wo Wōže słowo starala njebē. Za hlyščach modlitwu, kotrzj pōbožna mandželka ja hēdē a ja hōwijch, ja hlyščach a bēdnjch swojjeje gmejny, ale teť ja wāščēh stōtknōw a hēščimkōw spōwāšcye. Tute modlitwu mje pšchimachu. Moja ruka bē kať swajajana, krejčajna myšle mje wāšč dom wupšchēžcch, do kotrehož bēh f mordacškim myšlemi pšchicšōf. Ale bibliju ja šobu wščo. Za hebi myšlach, so dyrbi w nej hiščēje wjazj dobroho stecjē, hacť bēh tamōn wječzōr f njeye hlyščach. Džbžjenje dołho ho w lēščach wāščjeje domowitnyj hōwach. Wbljli ja moja towarščizna w hamotnosčj. Wščego pilniščo w nej cžitach. Sčmitny Wōh swoje słowo nade mnu žohnowōwaje. Za spōšnacť, so šym hubjenu, hly hēščimk. Zola ja namafca wōdacze swojich hēščow pola teho hameho Sčžōznita, kotrzj wēšče ho teť nad šchacharjom na hlyšču šmilil a jeho f hnadu do njehej dowjed. Zato bēh stōncznie je Sčhlyhnyje do Wēstenburgije cželnje a pola jeneho rybaka hkužbu namafca, buč f Wōžej hnadu nomy a lēpščj cžlowječ. Džak džēž Wōhu, kotrzj je mi f cžēmnosčje f šwētkosčj, je šohubjenja f žinwenju pomhac. Za šym nētko šōžōwny cžlowječ. Za šym rōdnu mandželku namafca, kotraž ho mnu Wōhu hkužj, mam wščēdncho hšēba dočej a nadosč a šym je wščēm, sčtož mi Wōh luby knyes wudžēla, spōkōjom. Zo wščo mam ho tamnemu wječzōrej a bibliji, we wāščim domje namafcaj, dźakowacz. My pať, knyes hajnik, ho tehdom na wāščje dobre hšēby a težšōlme pby spuščēšcēšcye. Ze wam njebchaju mošle ničjo pomhacť. Ženož Wōza ruka a modlitwa wāščje žony je waš

wumohła. Szlyny wschehomózny Wóh bęšče jeničski, kotryž miej s pašovow čerta wurtoje a mje a moju ruku wot mordafitwa wotbjerza. Wsmiče nět tutu bibliju a šhowajeje ju doma kaž najdróžje bohafitwo. Wona je tež dya, kotrež macze ho džałow, jo seje jako hranjenj w mojim domje a woshladanje namafali. Zola nježafajuče ho mi, džafluče ho wjele bóle šmit-nemu Wobu, kotrež je waš a mje t šepčemu wješt.

To powjedałce šprawy, pohožny wpał. Zešo słowa na hajnita a jeho šmobju hluboki šafčijšče čžinjachu a wšěch t byllam hnuiachu. Něto bęšče hajnifeł dwóžy čęščo, rcharšifeł tšęžy a jejnym wobohlerjam poškebuje boženje prajče. Zola słaz ho to dwerbješe. Šfónčnjeje bęchu poškebuje słowa dorčezane, šfónčnjeje poškebni ras ruzy tščonej a bjał wuprajenje. Šobozowna hajnitowa šmobja ho wješta ho šwojeje domišny wróčji. Tu jich s wutrobnej radowču stara šwěrna macz witašče, kotrež bęšče nalkowilnje kama hajpodašitwo wješta a woshlarata. Zato hajnit je šwojimi přeni wjezor šojo pšči štarým snatým blidže šedšče, čitachu woni 71. psalm. Hajnit ho wot něka šfóžy ras pšči wjezornej modlitnje wobžěłi a truceje na to dđeržęše, šo žabny staw jeho šmobji pšči njeji njemuwosta. Dofelz jemu jeho čęže štranjenje njedowoli, šojo do wošsta štupec, pulčęžęžy jeho s čęžnym wufnanjenjenjom s wjoafow. Hajnifeł šmobja bęšče něto čęščo a měnjeje w lešmu žiwa. Woni ženje na šprawnoho rybaka a jeho hošpodditnu žonu w Weflenburgu njelabuju. Ale pščeje wšęšm woni njelabuju ho Wobu džałowacz, kotrež bę wščo šle s hnabu wot nič wutwobrocęžji. Dože słowa a modlitwy budny najrjenšča pšča a najbohatsche žohnowanje jich dama. A jich najwještęše bohafitwo, kotrež hębi wšęščo wazajchu, bę a wošta pščezo — wumožęška biblija.

Komu dżył to hiščeje wěrič?

Powjedańczo wot K. W.

Wot raišęchego hęšona woshpšętelna teži tu mala wješta. A wjezorci a f podnjaju wobniewujuje ju wle do něštoj wušfęšęžy runina; na druhimaj štronomaj hłabafčy pał dale do baloteje runiny, kotrež fotowohajo hala wobniewujuje. Na dworach a w twarjenjach wješt hiba a hiba ho wščubžom a burjo hotujta ho se šwojimi šudžimi t dżętu. Ze bęž lečo a žnjowu čęš!

Wotra kuzęčego dwora, woshęričęž wještji šelany trawitwu tečajęcho, ho wotewerija a f nich wutbže došči čęš ludži a šfotu a wlečeje ho dale po puču na pola won. Pšči tym pščińbže tež nimo buršęcho dwora, kotrež na šfónzu puča težo wještju wobniewujuje. Tu je tehornuja žiwjenje me wšęchęž rójščaz a futacz; dęrbt ho tola dženja wóh džel žnjoweho dżęta šfónčęž!

Safupušęž do dwora, mačę f prawižy domfke, přejby ho bróžęri a f lewójy bróžje pšči puču wumješt. Na tutym wumještju bur na wjezorcu šwojecho žiwjenija, hđž je po dołhim a šprawnym bđele derje woshlarany wšęčęž hęnje pšęšepodał, šmobj wotpoczęnit pęta. Kaž wšęčę drube twarjenja je tež wumješt twerbže murjowany a woshęijta maše hędłęčęžę, woshęerje je šfity, s komofci a pšęchbęšęje.

W pšęčęželnej štwicęžy namafafčę wšęcho derje šfotowane. Tu pšči wotnje do puča ma šwoje měšino lęhaņa, s rójatej pščatu woshęta. Pšči njej čęšęčę wumyte blido steji a tehornuja tež něfotre šfóžy. Pod wotnomaj, pšęšę kotrež do dwora hłabafčę, je lawta; s šfónza njeje pšči tšęčęje ščęnje steji pščola s šfčleńčęznymi burčęškami, šady kotrežęž móžęch wještju šfčleńčęznaja a porzlinowu nadobu wšęčęž. W rójštu napšęčęžo šibęje šu hęchle, rjane burške, bđe-móbręje barby. Wokolo nič je lawta pšęšprawjena, hęchłowa lawta, na foteřęž tola wščubžom bur a burafoma pał rab hęda — a bęšęabuje — — tež šleka, kaž druby jašo

prajta; hač temu tač je, njęch hębi šfóžy šam se šobu wučęjni; pšęhšbđone měšino wšęchaf t temu tajta hęchłowa lawta je a w žanjm donje tež njepobrachuje a wulta došęč t wještęja je, jo móže ho na njej žyła hęw šamęšitęčę. —

Zola hęčę ho šabludžij! Čęžęž wam tola dale tamnu wumještju štwicęž woshpšowacz. Tam ta hęchłowa lawta šawęšęje šleřarjam a šleřarštam njęšęušęčęde. — Š ščžbđo baka hęchłi mašę durje; pšęšę njęne pšęhšbđęch do maleje pšęchbęšęje, pšęšę drube do komofci, w foteřęž wobohlerjo wumještja nđžneho španja pęta.

Žyčę štwicęžy pał dženja šwędęženift napohlad dawa s bęšym rubom pšęšętręje blido pšči fomoręžnych durjacy, na kotrežnyž to piřanej šfčleńęžy wult riefel rjenje monjazyčę šwěšow steji. —

Tola tu ho durje s pšęchbęšęje wotewerija a žónfta šafstwi, jednorje drje, tola čęšęje šwobčelana. Š pšęčęžęlnym wšęčom štwicęžu pšęchłabawšči wona t blidku bđidže a na nje šarobžęty talek šlaji. Šbbla njeho hišęčęje něfotre do papjeru šarwalene węžy položi a mjes nje tečęto pęričęž šwěšow šamęšiti.

Čač runje je jejny napohlad hišęčęje štrowy a čęřęstwy, tola s jeje žyłcho postupa pętnęšęch, šo je wona hįžom šwoje 50. lęto pšęčęrocęžija. Zejne woblicęje je měrne, tola šęšfčłęšnyž do njęcho pohłabawšči, pšłnajęšči, šo šlej tam šrudoba a staročę šwoje šnanjenija šapšęale. Tutón šrudny wuras ho čęi hišęčęje jašęšęho šjewi, hđž wona nět, šfčleńčęžny šmarer wotewerwfčę, s njęho mały wobras wotmjeje a t blidu njęše. Tam jón postajiwšči, šlej došho pšęch nim, na njón hłabajo. Šba ho čęi, šo je w dęchu nęhžęje žyłe drhžbže hač tu w malej štwicęžy. — Wđže šmabž?

Tu ho durje, pšęšę kotrež do komofci pšęhšbđęšęch, wocęjnia a do šfity šofupi šlara žónfta, s pšęčęželnje šmęšajnym woblicęžom. Tu wobłabajo, njemóžęčę hřaf hač prajče, šo je to najrjenšči wobras pętnęje, łubomaneje wofci.

Wušęšęchawšči, ho šo durje wocęjnieja, ho tamna wobrocęi a wofci ho dohłabawšči, hęšona f njej pšęšfupiti a wobęj ruzy do šwojeje wotmjeje. — A šhto nět wušęšęšęčęž? — Š wutrobnytm hšohom wozwy wjele šboza a wšęcho dobrocho pšęčeje t narobnitiwa a to — woshpšęčęžatym narobnitiwom. Wđž bę ho jiw wofca na to pšęčęželnje pođafawofca, domjębže ju wona t blidkej a pšęšepoda ji ša wopofafłno šwěrneje łubofęčę mašę dor. Męjęčęje tu na tolerju wšęchławe węžy s pęčafšifęčę šlamow, tam w papjerach pał wšęchławe drobnotšine węžy t wobłęčęznju a tešo runja hišęčę tež łubofnje wotmazy pęričęž šwěšow. Ššo hišęčęje jurčrđę łubofęčęnje džaflujo a s urafafnym pohłabnjenjom na wobras hłabajo šfčęzi wofca pramižu šwojeje dšowazy, kaž pšęčęželnu žónftu mjeno-wofafę. — Węšęje pał to woprabđęje derje dženfta? —

Zola lębma bę šfónčęzja, něčęš durje s pšęchbęšęje wotewri a nutš pšęhšbđęnje hđčęžil s hđčęžku. Štaruřęchju woshłabawšči, pšęšfčęžę hđčęžil, wofajo: „Luba wofca! luba wufca wofca! pšęchju teži wjele šboza t wotuemnu narobnemu dnje! Wjele šboza, łubšęja wofca! a my njęšęmy tebi tež něšto rjane!“

Wofca wotmje jecho ša łubęřerawu hšowčęžę, šofęji jecho a wotnje s jeho ruzčow riefel šwěšow. Na to wobrocęzi ho t hđčęžęžy, kotrež bóle bojařna, s mačym šoršfom šady šratfika steji, a šofęji tež ju, prajęzy: „A tež ty mi šboze pšęčęčęje, łubšęja Wafka? — A šhto dęta tu mašę? — Šlej, žęty šoršf pampučow! — je dęta to ša mnje?“ Šolčęta šlaji šoršf wozwy na blido a šfđęzi hšowčęžę t wozwy. (Wšęchđwđnje dale.)

Wšęchławe s bliska a s daloka.

— Na šęřifim šemęženju w Drážęžanacz šmęje šnes šaraf Dromafšfa i Wudřętež špowjędow wučębu a šnes šaraf šfčęžan f šobđija přębowanje.

Sy-li spěwał,
Plinje džělat,
Strowja će
Swěgbyj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócyj
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prěz spař měrny
Cerstwoš da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnyje džělat
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wtopoši ty.

Z njeboj mana,
Nječ ti khmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokrěw će!

F.

Sserbske njeđělske lopjeno.

Wudawa šo łóđu šobotu w Šsmolerzej knihicisłěžećini w Wudysčynie a je tam ja šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dojtáč.

4. ujeđzela po šwjatej Trojizny.

Łuf. 6, 36—42.

To šcejnje naš nopolmina: Budežće šmilni! Duž mamy šebi wuložić

Škšješjjanjku šmilnošć.

Wty šo prašchamy:

1. Šcho dyrbi naš t njej wabić?
2. Kak mamy ju wopotařać?
3. Šcho naš hušo šadźewa?

1. Šmilnošć, lotruž šmy wot Bóha nashonili, dyrbinny tež šwójim šobuciznowjełam wopotařać. Wty ju pšchego a štajnje nashonjamy. Wón je naš štworit a naš se wšchěm, šchož trjebamy, wuhotowat. Wón dawta nam jěđ, wukłhowanje, pomož w nušu, trošcht w šrubobje, wobarnowanje w šrachobje. Jěho dobrota došaha, kaž baloko njebežba šu. Wona je łóđe ranje nowa. W najwšjetškej měrje šo nam wona došta we Wumóžnjiku, lotrehož Bóh ša naš pada. Jěho bla doštachmy wodajež brěchom. Bóh wučeřija naš wšchědnyje t křiwju Jěhnjeća. Tola wšchědne nashonjenje dyrbi našej wutroby t šmilnošći wabić. Bóha šmilnošć dyrbi šo šcho šybotić t našchich wutrobom. Wona šo ruha žiwemu žorju, lotrež šo čjim šylnišcho žorli, čjim wjažy wody šo w nim iđěha.

2. Šmilnošć wopotařujemy šo šchtyrjoch kařnjach: Nješubđežće! Nješatamaježće! Wodaježće! Dawaježće! Prěnjeji diwě nam něšcho šatařetej. Šduž my njeprawo wostajamy,

mamy hižom Rušelowe špodobanje. Šsamo na šebi to žana šakšuzba njeje, šduž nješubđizmy a nješatamamy. Bóh pak šo tola nob tym šwjeřela. Nješubđežće! Ššłowo, lotrež šo hušo wopak šrolymi. Ššóžnik na žane wachnje šwětněj wylchnošći wobarać njeđcha. Wón rečiž wo wob-šhadže škšješjjanow nišes šobu. Njerokšpoteže šo na hrěši šwójich šobubratrow, kiž wam do wječow padaju. Šiščęće wjele nišenje šmęče žich šatamac, t. r. roššubđić wo žich šbóžnošći a šatamanštwje. To je šebi šudnit nob žiwymy a morwymy ša šebje šřhomač. Ššubđenje a šatamanje dopotařujetej, kał mačo pšchijimna je šiščęće našcha wutroba ša wuktu hnadu Wožu a kał wjele hrěšchęho je šiščęće w naš. Wodaježće! Bóh šebi žaba šjednocizmu wutrobu napschęčizmo blišchěma. Wěda, šduž ju nimač! Šotom tebe pjata prošfwa šudži. Nješjednocizmy čłowjeř šěcha kamjenje pšchęčizmo šbudžazemu šobubratrej, škšješjjan dobroprošchajež ruzy po pšakřladže Ššóžnika na šichžy. — Dawaježće! Nješhadaježe na winu bližichęho, ale na jěho nušu! Njeđaj ščwej ruzy wjebežć, šchož prawa čzini. Šcho by t tebe bylo, hdy by Bóh šwójju dawazu ruku wot tebe wotežahnył! To by bory hiščęće wjele hušchęšči byt hač tón, kaž prošcho pšchęd tobu šteji. „Dobra, natčadžena, našchadžena a šřopata męra budje wam do wachchęho šlina data.“ Ššđyž wuřywo lubosćje lubi žně lubosćje. Najmješchji štułk šmilnošće je pola Bóha ranje tał nješabtyž kaž šchępaka wdowoy.

3. Tola šo wopravđže wopotařanjenje šmilnošće mačo potařuje. Dobročęjwošć, šmilnošć, wodawanje a dawanje

Su žadne na hwečže. To leži w našchim kšepšenju. My drje roszděl mjes prawom a njeprawom snojemy, ale je prawje njenałožujemy. Šbóžnik hebi pšahi swojich hłowach na Fariejščich a židowski lud myšči. Wuczoimnit njeje pšehes swojeho miščtra. Žow mamy widomnje naloženje starožidowštego pšehišlowa: Wuczoimnit njeje pšehes swojeho wučerja, ale šdželan budže kóždy kaž jeho wučet. W 41. a 42. řichčizny Šbóžnik w pšchirananju wužoza, kať čłowjełojio swojeho bližičeho hwdža. Tu čhje nam prajičž: Š wotkal pšchiróže, šo na prawej řmilnočejzi pozbraduje? Ty na hřečhi swojich řobučlowjełow hłowach, kaž bychu wulle byle, ale šwoje ty pomjerišchujesč. Mječž pšehed řwioimni durjem! Tam je njerjaba doščž. Š masany-
maj porłomaj njeřmješč ženje na řlaboščeje řwiojich řobu-
člowjełow potařowáčž. Wučehiš řbrjadu še řwiojeho wotka, řhdž řy řo wobřlabať w řchpihelu řamopřnacja. řhdž pak řy řchčejřijan po wutrobje Šbóžnika, budže hebi twój řepřhi bratr rad lubičž dacž, řhdž ty na jeho wutrobje řdžetať čhjeřč. Mřž řubjenje, ale řiženje woteturja tebi durje ř Wožej wutrobje. Šchťóž pak we řwěrnej řhužbje řelušowej řmilnošč wopotaľuje, řam řmilnoščž dořtanje we řwěrnyim řubženju.

Řamjeri.

Řamakanzju.

„Wóže tež žona řwiojeho řdžejřa řabycz, řo by řo njeřmilika nad řymom řwioje řožiwota?“ Ačž, kať něřta řeho řabjwa, doleřž je hřečž wutrobu řwjerřbit, řiž je ľudži řaženje.

Řohananzju Čhinełojio řwioje nowonaróžene řłowcziczi wuřa-
džejja; řchčejřijanřka luboščž pak je w hřejbach, řa plotami a pšehi řetčřinach pšja a je řakřim namařanzam w řongřongu wóčehnejřetnju natwarika. Wobřejšč řchčejřijanřwa řo tořamo řawa. W řar-
řinje řo řetnje na 15 řačž 20 čřehčenzow na drohach řnamařowaju a wot polizije řwotewawaju. řdžatowano řohju, řo řu řyrotownje, řdžež řo řaľe woboe řdžejřatta luboščřiwje pšchřimaju a řařtarja. Řan a mačž řaj je wopuřchřiřoi, ničřto je njeřnaje, řchťo řim mjena dawa?

Řchčejřijanřka řyřetj, řa řwěrna mačž, řo nad nimi řmili. We řwiočej řchčejřizny je wona naščemu dobremu pařtřejje na wutrobu řadže. Šařtořnit je najpřejšo ľóždemu řdžejřu pšehemjeno dať; ale to toľa řameť a ďalepřchřiróženju w řwiočže nje-
dořařa, tež řwiořone mjeno ma řo řpřidáčž. A to řo řamo wot řo namala. Droha, na řotřejž to řdžejřatto řežejře, řemu ľóžbu řečž mjeno ba. řať řha řu řdžejř, řotřejž maju mjeno „řehřobellin, řlanteuřfel, řhjeřich, řkopenič, řrjewniřchřo, řtubžeti, řařtania, řóžejščan, řion“ atd. řhčejže řpodžiwniřchřo řlinčři, čřitalčř-ři, řo řena řoľčřa „Řlara Čhauřee“ a řejdn řóľčřez „řeleny řučž“ řeľa.

řele nadřóžne mjena řaľe řdžejři čřař řwiojeho řiwjenja wobř-
řhowaju, řeli-řo řo prawanj řarčřejje njeřamłowitaj. řaj řdž, řo řim tež nadřóžny njerjad čřař řiwjenja njeřchřiwřiwje. Řadžejmy řo, řo něřtoty namařanz řwiojemu pšchřipadnje řřanemu a wařžni-
wemu nadřóžnemu mjenu čřeľčž čřini; řo pak řo wřchřizy ře „řtubnje“ wěčňone řiwjenja řbožja napřja řa řwioju njeřmjertnu řuřřu a řunu do „řiona“ pšchřitbu, do řeľta naščeho řwoha, řdžež čři, řoľři řu ř řchřwřiwřowej řewju wučřičřeni, nowe a nimo měřy řařne mjeno dořtanu.

F.

Řudžny řmilni!

řóř: Čřini řo mnu, řaľejže, řo řnabže —.
řhečž řmilni, řaž řaľčž řwiočejž je,
řo to je pšeha řjana!
řduž řuřřa tu řo woblečže,
řha — řoľřiz dořojana —
řaž řože řdžejžo řtuffaje
řo Šbóžnitowym pšchřitabže.

řdžež w řchčejřanřtej wutrobje
řšo luboščž ř řohju řori,
řam řnjerřow řuch do njeje
řež luboščž ř bližičim řtwori,
řiž wřchřitlu řidu wuřošchřa
ř řubřich řbože pšchřiporja.

řaj, řchčejščan bratra njeřubđi
ř njetama, řhdž padže;
řbňa řraji: řtaň a řaku řmji,
řšo poručž řožej řnabže!
řy wřchřizy řenať řlabi řym,
řuž padňjenja řo řhlabajmy.

ře bližiči řudžři, řchřiwđřiľ nař,
řha wobajmy to řemu;
ř řhřiči řeho čřejři čřař,
řřořch, řomoz řnjeřim ř njemu;
řhečž w řhorju řym ř nim řudženi,
ř ma-ľi řbože, řadowni.

řdžež řhuby pľačje we řuřy,
řhečž řary řhřly řeřja,
řo potřejbnyim řo wutrobju
ře řdžatownočejzi hřečja;
řchťóž řhubym řhřlu řuřřit je,
řnje řunu řóže njeřjeľe.

řež řračřnyčž, řhorjčž, řubjontčž
řhečž ř řrořřitow wóřchřewjueľčž
ř pšehi řičž řehwach řolotnyčž
řřchřu řwřřinočž řobu čřujejčž;
řim řaľki wotř řmilenja
řbň ranow wuřiz polóžja.

ř wožo, potny řmilenja,
řiž nařče čřeje njeřchřičřijčž
A ř tym, řo nóž řoľ wotřřobžja,
řam čřařny pšehchřit řečřchřijčž;
řje pšchřetwoť řeđi ř řnamjenju
řa pšchř mje ř boľřtej řmilnočřju!

řduž ja řaž řy tež řmilny řym,
řam řnabdu řožičž řdžejř,
řať řo čřařu řařřomym
ři wěčňne řwěrto řwiočž;
řchťóž pak řať řwiočejž řmilny nječ,
řať može řon pšchřitčž ř Šbóžnitčž?

K. A. řiedľeľ.

ř domiřny.

řřehed něžboje řořřta řetami ř jeneje wřy mřba řona ře řwiojim
muřom do řmeriki čřehnejčře. řwojačej wona njeřčapomni řobu-
wáčž: řhřeluščowne řhři řa pšehajne řoľeľo. řam w řalokim

wieczoru ho wonaj szabyłchaj, a ta młoda żona dyrbjełdże husto kama byc, bjełdże-łi muż we wobthodnych należnoścach njeprychtomny. Zebyn wieczer wón w postajenym czaŝu domoj njeprychłidze a jej ho jara szylafche. Duż wona spěwałke wotewri, pŝyhałe koleŝto k rumaj wŝa a hebi stujł k wutrobje spěwałche, domiż muż stoncunje domoj njeprychłidze.

Majakra jedyn Andianar do jeju hety fastupi a jara ţiwotełi- wje profdjełche, jo cħyła ta żona hiłdŝe ras to pichalne koleŝto mjerciełz a pŝyłi tym tón rzany spew spěwałcz. Wotom wón powje- dajche, tał je ho wczera wieczer se stymiw wotpoħladami k jeju hēze dowacził, potom pŝedeb wofnom poħstach a pŝedes spěwanje a ţhwōdēcenje koleŝta na drube, lēpche mŝle pŝyħiħol.

Zał bełchaj hmył je feiŝteje domiħny a klinł k njebiełsteje domiħny je ţahowu pŝedczowo wulke ţtrachocze w dalosim kraju. Kał wjele mjes nami mōže ho drje k runej brōniju wobarałcz?

F.

Sbudjenje k ģwērnośczi.

(Nur treu, nur treu.)

Głos: D ģwōdō, spomni —.

Budź ģwērny ty, dħa ģwērnośczi eji pomħa raby,
A wŝo ho tebi radzi k Wojełi ģnady,
Mjeħ cħełke, dołke je też bēdženje;
Ew ģwērny, — cħełczihħ ģnecja, najłēpje.

Budź ģwērny ty! Na ģwērnoħ wōczajaju
Tam kote frōny w Woħim ţbōżnym rajju;
Kał potom jeno, hbyż ģy we mnyħ
ģač do ģmjerce jeom' wostał ģwērny ty.

Budź ģwērny! E cħejo dañ my byħny wŝali
Ea darw, kiż ģmy k Woħa doŝtawili?
Duż dajcje nam je ģwērno nastali?
Eo moħli ho też ţwōbnje famotwiłcz.

Budź ģwērny! ģdyż ho njewōbarałcz, budže
Twoj njeprychēel też tebie szalcz rucze;
A hdyż cħe w ţpanju tałat potrzeħi,
Ze ţhuħijeny twōj dobyłł prjedawŝiħi.

Budź ģwērny! Wōbstejŝiħ-łi w ţpyħowanju,
Dħa ţhwōłbu ģmjełcz po wŝħem wojowanju.
Wjes pruhowanja njeħbñajemy,
ģač je ţħtō ģwērny abo njeħwērny.

Budź ģwērny! Mōģ eji ţpoħcz jecho ģnada,
A prawo ģwērnołcz tebi budže data.
Dħa trzebaj tałi dar nēł ģwērnu też,
Eo ģamo w krawanej bitwje dohubŝeħ.

Aħ, ģwērny Woħo, kał na łōdze ranje
Młi twōja ģwērna lubołcz mi ģo stanje,
Zał ţpoħcz mi, jo ja wŝħēdnje k nowa cħi
Byħ ģwērny był, ģaj pŝeħo ģwērniħi.

Surij Brōłł.

Komu cħył to hiłdŝe wēricz?

Powjedacziłto wot K. W.

(Potraczowanje.)

Ea bđełczomaj bēłche pał też młoda žōnka ţastupija, kotraž nēł też wōwzy, kał jej wēłafche, ģwoje a ģwojeħo mandħēłħeħo ţbōżpŝeħca wupraj, jej nēłħto do rubiħta ţawalene pŝeħepo-

dawojo. Pŝdi tym doħłada ho wobtrafa a wōwzy jōn poħajajo, rjēħnje wōna: „Ĥłabaj, wōwta! Weika je tebi też ģandrijowu wōbka na bēłdo ţkajita! Wbōħi tōn! Kał rad by cħi wōn bđeħka na 80. narodninach, tutym tał ţadnym ģwjedženju, ţbože pŝajal! — A ty ţoģo tał ţrudna a mjelczōwa, Weika,“ rēči wōna dale, k tamnej ho wobrocziłħi, „hbyż ho ģłowczka wo nim wraj? —

Weika, — tał potajim tamna žōnka rēła, — jenoż k ţkowni ģwōje te k ţkachłam dōidōģe, so by ģurij, kotreģe wōłbiczo bu też pŝdi tutnģ ģłowacħ ģrudne, ģhoje ģpħinjeħta.

Wōwta nułje wobej žōnkej k bđełczomaj k ţħalzy ģwjedžen- ģħeħo ģhojeja, tola ta młoda ho ţapowjeħi, wraj, so je Surij — jeje muż — ģiħom na polo a ho ģo kōmbđił njeħmē, a bđełczō wōwzy wōtajawŝiħi, wōtēbđe.

Wŝħizny ţħitryjo ho nēłto ţa bēłdo ģeħdajaja a ģhojej pija, pŝħitħurajo k Wargynneħo forbita; pampuchy bēħny ho ģħany, Wargyn- nej macģeri, berje radģite. —

So ģhojeju pał ho bđełczomaj wōazy nutħka njelubjełche a tał jeju wōwta won na dwōr puħczħi. Wōwta a Weika bēłchaj nēł ģamej a mējełħtej ţhwile a mēra, hebi wo ţandrijowu cħoħacħ powjedacħ.

Ĥatakež wōwta ţpominacħe, kał ģiħom tał nēłotry tōdēł, na tamny narodny bħei pŝedeb 35 lēłtami. Na tamnym dnju, na jeje 45. narodninacħ bē wot ģwojeħo ģyma ģandrija list doħta, pŝeħ totrģ bē ģo jeje žyłe wjeħele ţħōczħto, jeje žyłe feħe niħiģo.

„Ale niģ jeno ja ģym teħby mē ģwojeħo žyłeħo ģiwjenja“, bđełche wulka wōwta, „na pŝeħo pohrēbōka, ģač runje to teħby ģiħdŝe wēricz noħdžy a njemōģach, też ty, moja luba Weika, ģy teħby pŝeħ njeħniģōmnyħ ludģi ţeħarne rēze a cħinjenje wjeħele a ţbože na cħoħ ģwojeħo žyłeħo ģiwjenja ţhuħika. Cħył by to teħby wēricz cħyłł, jo budže ta ģwadōba tał bjeje wēłdħeħo lōnģa! Pŝeħo mēģacħny nōđģije, tola pŝeħo budħny ģebani. Wbōħa Weika ty! — Za ģiħdŝe bđeħka njeroħnijam, kał je ho ģandrij teħby tał ţaħplełcz dāč moħł a tał je pŝħe niģo a wo niģo do žyłeħo kraja ģiģ moħł!“ —

Ģdy by žyłemu roścēřōwowanju žōnkeju pŝħiħoħłuchacħ, by ţħonit, so bē runje pŝedeb 35 lēłtami Ĥatakež ģandrij k žyħby, do kotreģež bē wuacħanłł, jo by cħim lēpje w ratařiwje ho roŝtucził, niģo njeprajno do ģamburga dojeł, so by ho wot tam do Wřřiti abo Wřřitaliģeje pōdal. Ĥałle ģħōđimuj prjeħy, ģac bē jeħo tōđ wotjēła, bē wōn taamny list, kotrģ bē wōwta naţpōmniħka, domoj pōħtał. Kał mōģełche tola tałke nēłħto cħiniģ? ho ţpōđħowanu wraħełeħ. —

K cħemu wŝħemu njeģeri lubołcz, njeģeri ģaħta lubołcz, ţranjena cħełcz! K cħemu wŝħemu njeģeri njeħwērnołcz a ţħto wŝo njelamōģe a njelacħara ģħa a pŝħiħōdženje a kłestanje! —

Lēto prjeħy, křōtko do narodninow ģwojeje macģerje, bē ģandrij je ģwojeje domiħny wuacħanłł, hbyż bēłħaj hebi prjeħy je ģuħpō- bđiģ Wełn lubołcz a ģwērnołcz a wērcne ģħwōħi. Wjeħeły bē ģandrij dalolo wot doma ģwoje bđēło ģapōczal a teħorunja bē Weika domacħ też pokna nōđģije ģwoje bđēło na narownym kuble doħomģaja. Wŝaħajaj hebi a wjeđełchaj tał, jo bē wŝħubđom wŝoħo berje.

Zola wraj, nima wŝoħo pēħe a dobre njeprychēłow? Kał mōģełche potajim ţbože tuteju młodeju cħłowjełow njemplene wō- ţtač? Ze jaħ ty tola wŝħubđom doģeč, — tu wōazy, tam mjenje, — kotriģ, njech też žaneħo wuħiħta njemēto, niģo lēpħeħo nje- wēħka, ģač powjedacħ, ģač ģwōbōwicħ, ģač ģkłeħca. A njeje tał, jo kōđby, kiģ kłeħta, kōđby ras nēłħto pŝħiħleħkne? — Njebudže tał ţħōcznje k muchi elefanta? — Wbō njeje też tał, hbyż te kłeħta- njū niģo mianaju, jo hebi najprijeb nēłħto nalłestaju, jo moħli k temu potom nēłħto pŝħiħleħkōwacħ? — A tałke wēzy ţlawoju ho tał ģħto na ģħadłowej ławje. Wbōħa ta ławta, na kotreģi ho

telso klesła; cšim bóle wobzajumoma pał ta wošćona, wo kotrejž ho klesła. — Wmemnišćy tež, wo dyrbało po prawom wjele Hamanŝy chachłowych lawlow być? Wj thachłowa lawka i najmiejšća křišćizna cšuzca mela, by ho kamała pod łopizy křow, pod tajkimi, kotřž žaneho cšuzca ja druhŝy hwojejo runjeća nimaju!

Sandriy a Leita drje hwoj hřub wo žanej nominie woizjewitoj njebščitaj. Ale ta toła wostadž njemóžejće. Šdžž tež niž do cšičchčanych nowinow, do njehych druhŝich nowinow pšičińže tón hřub a to žyle hjes kafanja, do wješnych nowinow a nowinow; a dolež žane nowinki a nowine tat witane nješju, kaž tute nje-cšičchčane wješne nowinki, tež došho njetrzejaje, będu dalosa a šćeroto rosnijeće a do došhojće a šćerotojće pšichobžerane a rosmalane. Še i teho ničo dobre njebu, je wěite!

A temu pšchida ho hřičeće to, so bę jich tež tajšćy, kotřmž tutón hřub mačo wješela, cšim wjazy pał njawješela pšichjotoma. A cšile wobžeje ničo nufnišće cšinić njemiejaju, hačž lubowanaju rofejčkaraca a bželić, wěšo w tej nadřžij, i tym ja hřeje něščto lępšeho nabyć.

Taž Sandrije, kotřž čhŝyde domač nanowe lubo nadewšacž, pętnu, rjanu a tež bohatu hřubodžž Leitu njepopiščaju. Wěnjajuca, ta by ho lępje ja teho a teho hwožala hačž so Sandrija a Šataf; dwór a njedó ženeho joneho, kotřž by ju za maudželstu męł. Čępl nječał, hačž njebyču Leitynje tyžazy dobre dolež byle, naprašaju doth šapćacizy a tał stare dęty šapćacž. — A Leityz njepopiščaju dobru žęntu i Sandrijom, t. r. lępje, i jeho kubtom; njebędřhtaj jenož jedyn nan a jena mač, kotřž njebjščitaj hwoju bžomku rab na Šataf; luble hošparacizy wjožalaj.

A tał ho sta, — tał, hřičeće nětkle ja Šataf; a Leitu žyle wěšte njebę, — so lubowajeju rofejčkaracu a rofejčacu. Wšadęe ho, so będu listy lubuju popadnili a druhe pšiali, kotřž będu potie křow a jebanstwa; wobžeje będu drje Sandrije tajte njewěrońće i wuršomaj tšli. Telso bę něł po tych doležich lętač wěšte, so bę ho Sandrij, kotřž bę hwojej Leityz i žyle wutrubu hřewny, pšches to wulgy rošhoril a jo napošełł wćeriz počza, so je Leita jemu nješewna; dyrhjele tež šhonić, so hębi Leita hřom na to myšli, hębi njeho druhęho je wšy, joneho dalosleho waju, wšacž a tón bę jedyn i Sandrijowych njepščęcelow. — A Leita, wot lubeho žanych listow wjazy njebolawšaj, njewjebžejće, šćto cšinić; bę šrudna šama šašo, njepušćęzi pał nadřžiju, so Sandrij hřičeće tola juntręčž po nju pšchidž; jemu wobřhowa tał hwoju luboć. Tež wot Sandrijoweje mačerje ničešo wěšćeho šhonić njemóžejće, dolež wón domoj tež ničo njepiřašće; jecho nan pał wo njeho tał starořewny njebę, męno, so je Sandrij šam muža dolež a jo šo šam dom namaka, hřžž budo je hwojim wuršenjom tał dalosa; pŝchj wón jecho tež i žyla domač męčž nočhřičę, ale halle, hřžž bę něščto nawuřiti.

A Sandrij šam hębi i žyla na to njemjęšće, ho do dominy wćerizčž. Šdžž bę šašo a šašo wo Leitynje njewěrońćeji potřhijene powjeće doštal, šadwělowa wón nade wšćim. Wjebęžo, so ja njeho njemóžo, ho do hwojeje dominy wćerizčž, hřžž by Leita jato maudželstu hwojejo pšchęčimnita wošładal, ho rošbudži, ho wjeshate žubhy tmočnyč. Šęebi węž došho njerozmyšljaju, wouušćęzi i mjełčom, hwojimaj šarščimaj ničo njeshewo, hwoje mętku, wjebęžo, so jecho šarščej to jemu ženje do wolitoj njebjščitaj. A tał jara bę ho na wjcho rošhńewal, so w dalosć žubje je hwojej dominy šam pšches listy a dopiřowanje žaneho wobřhada męčž nočhřičę a teho dla w tamnym ličęe i Hamburga, i wotłaž čhŝyde i łóđu wotřęčž, njenapiřa, hačž ho do Afriki abo Awstralijeje pšchewjeje abo hřudž tež do Ameriki. —

Bę to prawje wot Sandrija? — Šawęęje niž! Ale my

nočhęmy pšchi tym šapomnić, wo bęču jemu hřom pŝchj teho tež šte klesli a namaježa žę wjehęle nad dominu powačęz špwtale, a šćtož ho jim pŝchj šlachčęžito njebę, to bę něł wćerowčž, šrudna wćerowčž; runje dolež wón i žyle wutrubu na hwojej dominy wšabęče, męšęje wón ja njemóže, po tym wšćim a pšchi wšćem tym to dominy wutracž męž. A tehoła ho tał rošbudži! — A nanej a mačzeri móžejće tajte šrudoty naćinić! hřudž ži wuwołajč a nędřřtali je tehy tał wuwołal. Pŝarščej ho tola pŝchj, hřž bę pŝena pšchęžina k temu! Wola Sandrija abo pola žubhy, jebatčy ludži? A date, njebę nan, njebę mačž Sandrije pšacž dyrhjalosa a ho k najmiejšćemu woprašęčę, čęhobla wjazy dom, čęhobla wjazy Leityz njepiřa. Wobaj wajęščitaj hębi šyna jara a ničešo šćho wot njeho njewočękajomščitaj, ale wobaj tež njepšohńačhtaj pšchęžimaj tajcho čhŝinjenja a potom bę pšchepože. — (Pšchichodnje škńčenje.)

Wšćelake i bliska a s daloka.

— Šchlešće ewangeliene Gustaw-Wolffste towarštwo je wulki bar ja wutworjenje prawniceje kapali w školime pšchisłowo.

— Kriješ primarius Kozor w Lubiju je šaidženu njebželu hwoje wotřadne pŝedomanje dęřčal a doša ho jemu na tym dnju wjele bžakownych pšchjowńacow jecho žohnowanego škutnowa.

— Dolež je ličba škulšćich bžęzi w pošlednich lętač wosita, ma ho pšči Kralečankel škuli k jutram 1910 4. wučęšće męšo šalozicž.

Š Draždžan. Šaidženu njebželu ho ewangelišy Šerbjia tu w žubje šašo do hęřbije Bojeje pšlęžu w šćhŝinjej žpŝwi šhromadžęu. Pŝedomanje bę t. šaradž šćhŝijan i Šodžija, špowjednu wučštu t. šaradž Domaćišta i Wudęstę na ho wšal. Hačž dołal bęchym šwęcęž, ho niž halle 4, ale hřom 3. njebželu w juniju hromadu šęčž. Š wotšomj Draždžan pał bę ho dawno hřom pŝpŝto, so byču ho podobnje kaž w adwenštim a poštnym čařku tež tute kęmjenja na njebželu požežite, na kotřž hermant wobhędřewo i šroja do męša čęhje. To je ho něł na wruhu šćalo a wšćho na to pořahuje, so je ho wruha derje radžiła. Špowjednych bę 135 a to 53 mušćich a 82 žoničy, to pał je ličba, kaž ho w pošlednich wćeriz lętač w juniju, hřžž je špowjednych i wjeshća najmjenje, wjazy došpita njebęče. Š žyla je wjehęłaze, so je ho ličba špowjednych, křž w našćim wěřlyšćim čařku we wjele wořadach wotěhjera, mjes nami w pošlednich lętač pšęžo po něčim pšchjporjala. Tež wopyt kęmšęnjeto bę špowjazaj. Wšęho je, kaž domač we Lubij, tež tu mjes nami něšoty Šerbj, křž wo Boje hřow wjazy njerobži ja a pŝedomanjom w mačęnej ręči ho njepřařa; ale hřž to w našćim špwtowanjowopotnym čařku byto njeby! Pšęžo pał hřičęje šyny našladna čęřđba, hřžž ho šęidženu, a něšotřhŝunšč mjes nami i šunajęe luboćju na hwojich hęřbščich kęmščach wšjo. Kaž šhoničym, je ho pšęch 40 lętami 450 hęřlyšćowych łopęstow ja naš kęmšęnjow cšičęčęalo. Něšto cšičęžy ho jich dęje hřž stajnje 500, a wjazy kćwč je ho šćalo, so byču wšćitke rošdawane. Tał je Bože žohnowanje pšęžo hřičęje i nami. Wšon twač hwoje šćalstwo tež bale mjes nami Šerbjami w žubje!

Wuńčby a wćerowčje.

13. Pšchęčelime dowęrenje wubudža šašo dowęri a wupłób luboćęe je wšajomna luboć.

Pŝerjedjenje: W nastawčžu 26. čępła „Wšćija ręči“ je ho njeluby šmył pšchęładal. Tam ma w 3. rymčžu wot šaby ręčacž: požohnowanego wuřimanjja biblije. F.

Sy-li spówał,
Pilnje džéłal,
Strowja éo
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw spróčny
Napój mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mérny
Čerastwo da.

Njoch ty spéwał,
Swérnje džéłal
Wšédne dny;
Džéł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošá ty.

Z njobće manu,
Njoch či khmanu
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wotkřéš éel

F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižičičičejni w Budyšinje a je tam ja ščtwórtlétu psychoplatu 40 nr. dostać.

5. njeđzela po šwjatej Črořizj.

Čut. 5, 1—11.

Ješuš štupi do lóžke a pšchopowjeda Wože šłowo. Wón štupi do lóžke naščeje žyrtwie, duž čizemu šo tež trochu wot hrjoša hnuč, šo byčmy tež teho žohnowanja dželomni byli kaž Bětr.

Čhješć-li žohnowany byč,

1. Wšes šo na hłubinu!

2. Dži do hłubotošće!

1. Ješuš wuči lud š lóžke. To běšče šahorjenje, kotrež džěšče š wutrobny Šbđžnika a wutrobny jimašče. To někotra wutroba klapašče. Šchimanowe wóčěto šo wobšje byšički. To tón knjes widži. Duž wón jeho wobšje wosnje. Wón drje widžěšče, šo je hušjemu nóz mčl. Šsyeže béchu prošne. Wobarmo džéłacž je hórto. Šwěru šłowo pšchpšuschnosć činič a tola ničto dozpicž, to čěže mysle čini. Ješuš pak wjedžěšče: Šchiman šo šatroskičž njeda. Wón je we šwojim šmyšlenju šylny, šmužity. Duž š njemu rjetnje: Wšes šo na hłubinu! Wón wšchal wupraji, šo žaneje nabižje nimo, šo mošt něščo natočičž. Tola tón knjes je jeho wutrobu hnuč, tón jemu wšchščo šteji.

Wšes šo na hłubinu wěry. „Knježe, na twoje šłowo!“ Jeho šłowo može wšchščo činič! Hóšina drje pšchibódna njeje, njeje drje to po rybakowštim wachšnju, ale „twoje šłowo“. Wšes šo na hłubinu popšchščnošće „Ja čžu“. Walo-wěrní drje praja: Ně, to je njemóžne. Ja šym šłoby,

šróžny. Bětr tu wšchšchu wolu pšchpšnawo. Hšchče juntróž šo tam wješu. Hšchče juntróž hčeje pšchštrješa. Kaž džěži popšchšchaju tuezji šylni mužojo na teho knješa. Wóni wšchšto temu knješeje pšchewoštaja. Duž tež žohno-wanje njemuwostanje. Wóni jeho we wutrobje šobn wosmu.

Wu hušto šabymamy šo na hłubinu wješć! Wu pšchi brjošo wostawamy. Wu šo pšchšajara džeržimy na to šwězene, na te stare kolije. Ně, do předka! Hduž mače wěrn, potom mače tež móž te štkuowanju. Wšchtr waš wšchšički woša. Wu, kiž šče žyžu nóz džéłali a ničto njenatožiti, kiž wy žiwjenje ša prošne wobšhadacž, kiž šo wy wot Woša wopuščěženi čzujecž, kiž šo njemóžecž do jeho pučow namatačž, kiž druhim jich čěšć šawidžicž: Wšchtr waš woša. Daježe šebi to šłowo do wutrobny hieč: Wšazy wěry! Wšazy štkuowanja! Wž tal wjele roščězawanja a rošpominanja! Ženicžte durbí pošojenje we wutro-bje byčž: Twoje šłowo, Knježe! To dobudže a budže pomacž. To jenicžte pošojenje w duški: ja čžu. Hščž je nóz pšchšički, durbí š ranjom tón knjes pšchšički. Nje-dyrbjało twoje šchščžžjanite štkuowanje žohnowanje pšch-nječž? Njedyrbjal ty Wožu hnadu šačžucž? Duž do předka š wěražym: „ja čžu!“ Tat pšchšičž žohnowanje.

2. Bětr dže do hłubotošće. Wobate žohnowanje jeho pošhita. Wón njeje hórby na twoje šłoje, ale ponizny pšchi tej hnadje. Hduž šo hycž roštorčnje, roštorčnje wón šam šwoju wutrobu. W šwonšownym widži wón to šuštšowne. Wobate natočenje budže jemu napominanje, ja Ješušom hieč, jemu pšchšičšchěž ša wšchšiče čzajš.

Tehodla wón praji: „Knjeze, dži wote mnje won; pschetoz ja hym hrěščny cłowjet. W džiwje Jezusowym, kotryž wón jańnje pošna, kłyščeńi ho wumožaja a móžna myšl psches jeho dušchu: „Zow je Boži Syn! hwěta Sběžnik!“ A kať krańnje kłińce potom to troščkowaze: „Njeboj ho!“ a to móžne: „Wot něč budžeš ty ludži lojcz“, i kotrymž pošaluje do wschěch kónzow hwěta. Pschetoz sčtóz na wolanie teho Knješa pošlucha, i dobom powołanje dostanje; sčtóz běšče wěrjazy došč, ho na hłubinu wjeleč, a ponižny došč, do hłubotošče hwěteje wutrobny stupic, hme ho pošbėhnyč do noweho móžneho, čaš a wěčnosť wopřiči- jazešo powołanja.

Duž tež do hłubotošče! To je prawy puč. Jenož tón budže Božeho žohnowanja hódny, jenož tón dostanje to jako žohnowanje, kiž ho pod njo pokbiluje, dolečz w nim Božu ruku, wutrobu, hłóš pošnawa. Potom ty tež hwój dar prawje naložič w hłušbje wschěšheho nadawta. Wšči wschěm, sčtóz tebi do klina padnje, prasčej ho: „Syn ja to šaščiž? Nježym ja njeboštorny wjele šmilnosče? Ze tež moja wutroba šwalenja a djašowanja pošna došč?“ Pětr bu Knješowy jopřičto, dolečz nawutny ho kam pruhowacz, dolečz bu jemu ta hódžina prawa pošutna hódžina, w kotrež swoju njeboštornyšč pošna, čzim dowěrniščo pak ho poda do ruki miščtra. Ščždy wopravdže wulki štut hwěta je wuročt i kolena-špichowanja ponižneho cłowjela, kotryž Božu bliščočz a jeho wodnyšč šačjuwa. Duž do hłubotošče, so by žohnowanj byč.

„A woni wješčuju tež lóžji i brjošej a wopušč- čichu wschitto a džechu ja nim.“ Wič džěto běšče te kónjei. Wješčje ho šapocza. „Woni wopuščěčichu wschitto — tež wóžny dom a pschěčěštim a tola wschitto dwóžny šašo dobychu. „Woni džěchu ja nim.“ Zuby šchěšěčijano, hačz tebe tón Knješ na horu abo do doliny wodži, to jene njech štajnje wobšbožaje pschěd tobu leži: „Zetu, prjedy dži!“

Hamjeń.

Budž spokojom!

(Po Gerhardt.)

Hłóš: Wono je došč —

Budž spokojom! a čiči Knješewi,
Kiž štablac samóže
Čje wobogeho, — a tebi wobradži.
Šchtož je čji potrebně.
Nam bawu ščónčto hwěčjeć jańnje
A wschědnje wobšlara naš krańje;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Wšh pošny hmadje ja,
Ma šmilnu wutrobu;
Šdyž horjo čje a botočz nadpadnje,
Wě radu i pomozu.
Wščón šchiz a nusu wotwobraczi,
Ma tebe ležšbuja jow' woczi;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Zom' njeje potajne,
Kať ho čji husto dže;
Wšcho staranje a wschitto rubženje
Ze jemu šnajomne.
Wón wě, kať dotho žno hy ptaťat,
Ma pomoz žabočšijwe čaťat;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Šdyž čje ho tebi šbac,
So žabyn pschěčel njei',
Dža šynata wón, ho šwěrnny pošalacz
Wšch; i twojom' wužiťej.
Wščať šnaj teyšnych šdychowawje,
Wě w prawym čjašu pschěpomhanje;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Tež tajne modlenie
Wšh šhěťje wuščlyčji.
Šchtož družemu ho šwawěč njemóže,
Šsměčš Knješej prajčzi.
Wón šubjenemu ženje w nusu
Ššo njeje wopšalacz žny;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Ššo njeboj pschewinyč
Wot horja hwěješo,
Kiž tebe čje i pschewozu potochnyč; —
Džez jenó Wša ho!
Šdyž šda ho čji, so njeje rada,
Ššo hžim bliži jeho hnada;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Wš, i čzemu staracš ho,
Kať b'žěšč ho šejmíč?
Kiž žimjenje je dač, čji budže wšcho,
Šchtož tejšowč, wobradžič.
Wšh Wótž wschěch hošacze tu w šwěčzi
Se hwětej ščěđrej ruku šwěčzi;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Kiž wschitim ptačšakam
Da pižu we hosi
A žyrob tež wozam, šloczatom
Ma horacš, na poli;
Tež tebi bawu žimnosčz wóžič,
Wšchu potrebu čji móže ššěčič;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! A njepraj: Š jamy ja
Pucž žabyn njenam'kam!
O tebi Wšh, je nusa najwješčha,
Tež wušhod šwewi ham.
Wón je, hačz tež Zoš' nječujemy,
Wšch; i nami. Š tym ho šmėkujemy;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Nječ Wšh tež čaťacz da
Ma swoju pomoz čje;
Nječ wostajičš ho šrudžny, tyščenja,
Wšcho i šěščemu čji je.
Nječ tež ho bli čji wumoženje,
Čšim hłóšče budže našjonjenje;
Duž spotoj ho!

Budž spokojom! Nječ tež kať Šioba
Čje banja pschěčimni,
Wšh šhčiči tež wschěch hročnyč hročenja,
Zič frucze wotbudži.
Ššo Wšh Knješ je na twojej štroni,
Dwój nješčěčel to wěščje šhoni;
Duž spotoj ho!

Budź spotojom! Džje šbože namafa
 Eso cšiste na hwičzi,
 Kiz njemčo tež žanoj' porofa,
 Kiz mernje wobfoži?
 Džje su dha hžje, hrody tudy,
 Kiz nimaja wšaf žane brudy?
 Duž spotoj ho!

Budź spotojom! Tu hina njebudže,
 Njeleč lždy njščyto ma,
 Tu njeboža ho ničto njelminje,
 Džiz Bžj jom' wodby ba.
 Kščiz naš kaž prut tu wošwifuje,
 Hačž f maram naš tež wobčežuje;
 Duž spotoj ho!

Budź spotojom! Ach, wotpoczint' ščeje je
 Tam ludu Wožemu.
 Bžje je swajfow wšafch wutorhnyčž naš čže,
 Nam wačž tež hrafu wšdu.
 Šmjerčž jumu powjedže naš swójnikof' kraja
 A f dota hylfowof' do šbžnof' raja;
 Duž spotoj ho!

Budź spotojom! Bžj budže wotwołačž
 Dych f stablu fwojenu,
 Kiz domoj du, mēr Wožj wužiwacž
 Wo Wožim flubjenju.
 Čščož wěru do škrjstija domowšhowa,
 Tam budže hlyščecž tajke hłōdke hřowa:
 „Nět! spotoj ho!“

Žutij Wrošł.

Wušklyščana maczerna modlitwa.

„Sastupi-li nętaje pšchemęnenje, dha mi to prajicž bajęse
 — ale — čžinicž ničo njemōžu.“ Š tymile hřowami lękar thoro-
 strow wopuščeži; bęšče to nimale smjerctny wušub. — Macž ho
 f lōžku maleho hřoreho wōbčzi, kiz bę jeine jęnicę bęčęzo — a
 wona je f wudowu. Njemęrnje wōn we hřowicž hafwōčfacy lęzi.
 Spadnjenej ličžy, kotrežž ho f hōzřotu hōritej, njęstiej tola pomabu
 tepole bęčęžazeho wōbčizja ničo rubicž mošfej.

„Mamuschfa!“ ho f lęhwojčšfa fastona.

„Ščto dha, mōj hōčžito?“

„Ža wōčžy landželicž njemōžu, wofoko mje su lute wōbrašf.“

„Daj mi fwoju ručžy, ja pšči tebi hędžu.“

„Nę — wobafu — ručę — to taf fafa — jowle w hōtu
 — ač, a tōn kafšel — njepščętanje dha slōncžnje tōnle kafšel,
 luba mamuschfa?“

„To wšafaf ho wščitko sašo polępšči; męj jeno fečęřpliwōsč!“
 A pšči tym wona f hšępjętatžymaj ruřomaj tu wobafu pšči-
 hotnje, kotraž dęři čřiwolowanym přizam položnolčž pščinjefčž.

„Ščorjenje přuzow je lękar prajil, je to lę?“

„Nę, f žyla niž.“

„Ale to taf boli, mōže čřlowaj na to tež wumręčž?“

„Nę — wobafu — ručę — to taf fafa — jowle w hōtu
 — ač, a tōn kafšel — njepščętanje dha slōncžnje tōnle kafšel,
 luba mamuschfa?“

„Ža to tež nočžyř; ja mam bž bōřny fwoje narodniny a ho
 taf na nje węšfelu. Njebudu hžjom jaca flary, manicžka?
 Ščydom lę — hřydom lę — hřydom lę! Šello dnjow mam dha
 hščęče čřafacž?“

„Ščęřnacę dnjow, Žuřto!“

„Njęjho ho tola tež salicžka? Ža to nętole wullicžicž njemōžu,
 hřm taf šřwōžny.“

„Nę — runje ščęřnacę dnjow, ale te ho ručę minu!“

„Ty džje ho ani njewoprašęch, ščto hębi pšęjeju.“

„Dw haj, ja wēm — woblēčęřito.“

„Haj, ale rjane dęřbi bęčž, f lažom, kaž to wulžy šnježa maju,
 ja dže budu hžjom hřydom lę. A teřaf, a flamy — řafřuři
 čřłowjel wjele pjenęs, ma-li flamy?“

„Budž tola šmęrom, Žuřto, to čže napina.“

„Nę — ja čžu to wōbčęčž — čžu dže wjele pjenęs řa-
 flųčicž, budu-li wulfi. Tajte male hūblęčžito, kajtež my mamu, to
 ja nočžu — řane sale dęřba to bęčž, a rjane, wōšębne flawy, a
 pšęęzo nęřčto dobre jęřčž — pola teřaf wšafaf mi tež řbōžti, ale
 wōšębne křte ma wščitko bęčž, kaž wje řawęranu, wšęč — hōžęž
 bęčhny, jato bę papa hščęče žny — wščitko wōšębne, prawje
 wōšębne.“

„Daj, haj, Žuřto, hōžž budžęch wulfi.“

„A wjele tyřanza dęřbi tež f mojim narodninam bęčž a hřydom
 hřwōžow, a hwičti tež, prawje wjele hwičkow, ja mam hwičti taf taby,
 mamuschfa! — Čžęhōbla placžęřčž?“

„Ža — wšafaf njepřafam.“ — Ta wboža žona fwoje
 hřly h pōčžicžęnje, njefafajnje čęžęža ho wone rončž. Pšči
 bžęčřowch flowacž bę jej kaž wđženje, řabny tyřanz, žane hřwōžy,
 jeno hwičti, węžny na mašu hōřtu.“

„D, o! mi je taf hūbjenje, hščęče hūbjenščo dęřti pola
 wōřhřyřow. Njepščęřtanje dha to bōřny, mamfa? abo budže to
 hščęče dořho tracž?“

Šłowa wočžęhujja, bōřny hūbje jeno hščęče njęřřohmljwe
 bōřbotatej — ručžy ho řtorowatej — hřore wutrobo šřwōžnywe
 džęta — nęto bōřtanje žple wonęmja — wōn řpi.

Macž je ho pšči lōžku do tolenow řwjeřta, twjerdže tččži
 wona mašu ručžtu fwojeho řynka, kaž mořta jęho čžęłazę žiwjenje
 bžęřęčž; wščo jeine myřjenje je nęto modlitwa.

„Wofaf mi jęho, Wožo, ty hřam mōžęch pomhacž. Ščto
 hřm bęs tehoje bžęčęza? Ničžo — bęs radolčę, bęs nabđije.
 Hōžž tutej bžęčřowej hūbicžny wjažy njebafatej, tutej bžęčřowej
 wōčžny wjažy na mri njewikatej — njemōřta to řnjelčž. Žęho
 smjerčž je moja řmjerčž! Ty njemřęčž mi jo wačž; ničo wjažy
 wot hwičta nočžu, ničo hačž tole bžęčę; wofaf je mi!“

Čřabnik řtanje dale pifa — macž na tolenomaj lęži — bžęčę
 řpi. Hōžžny ho minu — wono řpi dale — řtaboko — twjerdže
 — čžęčę.

Manje řwita — wono pšęęzo hščęče řpi. Ničžny ho po-
 nęčžim čřęwjenjej — čřłto je řubde — modlitwa maczęrje wu-
 řlyščana!

Ščęřnacę lę wōdžřitcho.

Řbōžny je nimę. Žena žona ho njemęn na fwojim lęhwoj wala;
 wona njemōže wuřkņęž, jeiny řurij hščęče domoj njęje. Žo-
 prawnje dęřbjala na jęho pōřbne domřhody řwacžena bęčž, pšęętož
 je wšębņje taf, tu žane napominanja njepomhaja. Ale wōn
 bžje je mloby — jęho wona řana řamolwa — wōn čže žny
 bęčž a wužiwacž. Š wotlaf jeno č temu pjenęř bjerje? Žęho
 mřba runje hščęče wulfa njęje. Wōn ho řmęje, prařčaf-li ho jęho
 ja tym — dořta řanęho nima, tu řu jęho řamōžicž pšęčęřlijo,
 kotřž hūčřřitcho ja njęho placža, a potom wšafaf tōn řuř řubanjata
 taf dęřbi njęje, wōn wjele njęprie, bęř a dęř ma dže tež mašu
 pōblanřu řafřuřbu — a wona męni, jemu dęřba wšafaf wšęřny
 dobri bęčž, tutemu řjanemu, mlōdemu čřłowjęčęřti f tymaj řajřymaj,
 řmęřęžymaj wōčřřomaj a f wafřimom kawalerfa.

Čřabnik jenu — dnę — řpi wōřbi, wōn tu hščęče njęje;
 macž je řarolčę wo njęho slōncžnje wuřnje.
 Majajta pščiřbōdnju řurij f wanjęřřtom a tořtu domoj
 pščiřbōže — jęho dořta stara njędęřbi řa bęčž dla węřawęřęje
 nožy — řiborjenje bę trowu pšęčęnate, ale węfo — ženje řabęo.

Wonka ho klinko, Zurij dže wotewricz. — Wjelczite napichijne płowa, pocziščajeny jachcij, a Zurij ho do jstwy wali, biedz, i poschmurnym wobliczom, tšchepjetarow.

„Wščo je wotryte — maczi! o maczi! — Te pšchščajowjenja — hižom dohjo — ja budu jajat!“

„„Knižežo Wožo — ty?““

„Maczi, dšwch žiwj bycz!“

„„Ty dšwch w preczku, moje lubowane džežo!““

„Wšchepoždje, maczi — wonka je hižom — ja dšw ho jeno woblez — hnydom — maczi —“

„„Ščo je wotryte?““

„Wón bėži do pđblansteje stwy. W bližšćim wotomitu wuštěl sarža. Se wšchđy botow ludžo pšchiběhnu, pšchede wšchđem macz a pšched burjemj strażowacy kriminalny jastojnik.“

„„Wotow? —“ macz wotwota.“

„„Wė, jeno do wóczta tšelena“, jastojnik wėznje rjelny, „hnanu sa žiwjenje wšohibženy; my jcho do jastneho hospitala pšchijewemj.“ —

„Dón hamnyj wječor jena sadwelowaza macz pšched próbnym ložom swojeho hyna kleczi. Zejne myhje ho do sanždenoščje nđrjeju. Wona widži mareho jščęžłěneho pšchęd hobo ležo, i wuchuzhjenymaj ruczštomaj, wot palnizy žimareho, wutrobnitwe, njewinowate džežo. A nětko wudoby ho kaž wušćij i jeju hudoj: „„Knižežo Wožo, czechobla byj moju mobilnaw wušćijohat, czechobla njejšy jenu tehyj wumwjeć daf?““

F.

Komu dšwł to hiščęže wėricz?

Powjedaničko wot K. W.

(Pštracžowanje.)

A ščo Wenka? — Wenka bė tehyj na 45. narodninach Šatakež maczerje sbože pšchęz pšchijšćla a runje tehdom bė tamny list pšchijohat, kotraž bė Gandrij pošłebny wotomik do swojeje wotěžšyj prėnjeje lėpšęje lėžby i Hamburga pošłaf. Wšchizy bėchu žyle poraženi! tola bė wšcho pšchepoždje. Gandrij ničęho wėštoho nje-pišajohce, a tak njemóžachu ničęza ja njeho činič a tež pšchęčšiwu tamnyj njekajšomnitam njemóžachu jastojčęž, dolež tehurinja ničę wėštoho njewjehžachu. Wėchu srubni a najbėle drje Wenka, dolež bė hebi Gandrij nęšćto tajke wo njej myšćęž mošt; jeničžy nęšćto ju trowčšowajohce: wona wjedželęce, jo bė Gandrij do žubhy wuščahnył jeno jeje dla, a tak hebi jawda, no ja Gandrij jeje jeničęža luboščę bycz. — Šsnaž bo pšči tym nadžiječę, to hnaž bę Gandrij tola ras wročęž, wėšo, hacz by ju hebi potom hiščęže wjacž dšwł a mošt, to njewjedželęce a to hebi tež radšęho njeprajı.

Ale ta nadžija, jo ho Gandrij wročęž, wošta nadžija ja Šatakež kaž ja Wenka. Šeno dwóžy abo tróžy pšchibęže powječęž, jo je Gandrij Šatakež hiščęže žiwj; ale bėchu to žyle njawėšte drobnoštı, a Šatakež a Wenka njewjedžachu, kaf na tym je, haj hano, hacz jo Gandrija pšchijohadžachu, njewjedžachu. —

Šatakež nan nęšćto lėt po tym wumwje a kurbto dosta Gandrijowa botra, kotraž pał ho tež bėrlyj miny, swojemu marđšćelstwu mału dšwewčęžlu jawotajawšćı. Šatakež macz abo wotwa, kaž jey nětko rėčachu, po hmiereži swojeje dšwłı i woprėđta pšchijohodnemu hynęj hospodarječę; cžešto wo šchoroščje domapšytana džeščę pał potom na wumwje i tam bu i jeje towarščizy Wenka, kaž widžizy hiščęže hupšodžy Wenky dale rėčachu; hladałch ju, hdyž bė šchora a bę jey tež bewaf stajnje i rutomaj.

Wenka bė, hdyž po hmiereži maczerje bratr kurbto nadewia, pola bratra woštata, wotpołajawšęj žentıwu je swojim dalokim

wujom, a bė na kuble rad wdžona pomoznija a cžeta, a bratrowe džečę i wulkej lubošęy na njej wıhadjı. Zola žodny dęž nje-saıdže, jo njeby přėł pšchęs pučz na Šatakež kurbto doščęla a ja wotwu wolałakaj.

A wona mjeječe Wenku lubo a to cšim bėle, dolež mjeječe po hmiereži swojeje dšwłı tola jenož i najbližšćıch jenu wručętu, tu mału jawotajawu hęrotu, Šantı, kaž jey rėčachu. Šantı wo-čšahnyłchęj wotwa a Wenka i jeje nanom, kotraž nježenjemj wošta, i wėlneje dobrej hospodatzy, tak fo mjeječe ho po lėtah, hdyž bė ho je šchwarnym buršim pachotom je wšy woženita, kurbto derje wobhtaracz. Sa to pał jımaj tež Šanka pšchęžo dšawotawa wošta a ho k nimaj džeželęce, a to cšim bėle, hdyž bu jeje nan njebohı.

A tak bė tež Šanka, kaž hny widželi, rano se hwojımaj džežękomaj, i Šantom a i Mařku, pšchijšćla, jo wo wotwzy a wulkej wotwzy šbožo pšchęla a ju i darami hwęšelika, i darami dšata a luboščę.

Šonšimaj pał, wo tym wšchđem hebi powjedžamaj, ho dšęł tšęłje miny, jo ho dšwewčęčęj, hdyž wječor dohı cžah dšęłaczęrojow a štoı i polow dom nıno wotnow cšęhnječę. Gandrijowj wobras pał mjeječęj dšęhka hęćšęščo ludžı hdy prędy w rutomaj.

Burjo bu ho se hwojımaj hacz a se štotom domoj wročęłı, žonšej pał hiščęže pšchęzo pšči wołnje heščitej a wofchęwajęzy wječęorny powėr hřębatę. Wenka glada pšči tym hęćšęščo pšchęs wošto. Tam niško dale njewıdži hřiba nětotre džečęł, kotrež tam hřajajaj; i dwora je hřajęčęž, jo ho hiščęče šłót pišuje. — Wotwa a Wenka cžatoh, hebi powjedajo, na Šantı i jeje mužom, kotraž staj prajtož, jo po hwojatotu hřwıtku pšchıdžętaj.

W štwiczy je ho tež něščto malo pšchėmėno. Na blıdbu a na wotnacž hřęja nětotre hřwıtkowe pšćıti a nětotre rıčęle a tež wšchelake druge dary šu tam a jow męšino namatale. Wjehne žony, woheje Wenkyj pšchıwıštı, nočęžyču ho tutemu tak jadbenuj hwojedžęnej Šatakež wotki minyčę dacz, mjes tym jo njebhęchu ju wopıtojo něštaj dar pšchıwjęščę. Wotwa bė ho nad tym wšchđem wulęzy hwęšelika. —

(Pšchıchodnje stšončęnje.)

Wšchelake i blıška a i daloka.

— Wwęčęška konferenca Wudyskeho wotčęša smje ho pšchıchodnu pšndelcu 12. julija wo salı hwočęznja trony w Wudyschınje.

— W hřęžorštowomym hejmje jedna ho wo dawšowych ša-tonjach. Nadžıomnje stšončnje wuradženje i něštajemu wulpęčęj pšchıdžę. Wšęte pał hižom je, jo něčęžıci hřęžorštowomj fanęler po botwıjednanıju tutęž šalonjow wot swojejo jastojšıtıwa wot-sıupı, dolež hřęžorštowomj hejm njeje po jcho namječęe nowy hęrbıstı jałon, jo totymž melı tež džečęj hęrbıstı dawš dawacz, pšchıwıwat. Šchıb budže jcho našłėđıtı wo tym cšęšćim, jamotowjenjapočęnym jastojšıtıwoje, hiščęče hřawne njeje.

Wučžby a wėrnosčę.

14. Šsy-łı něščto dobrego čınıł, japomı to a cšın něščto lėpšę.

„Bombaj Bob“ njeje jenož pola knjejow duchownych, ale tež we wıščđch pšchėdawarınjach „Šerb. Rowın“ na wšch a w Wudyschınje dostacz. Na šchtwórcęž lėta plačı wón 40 np., jenotlıwe cžıřıta ho ja 4 np. pšchėdawaju.

potutj. Sđyž dželch šo ty s Bohom sjednacž dačž a nje-
sjednocižny byčž pšhečžiwjo swojemu bratrej, potom nje-
mžejšy pramo namafazj pšhed njebjefkim hđudnikom.
Pšchetož ičhtož wodacžje pyta, je tež swjasyany, sđwojemu
winikej wodacž. My mamy pšhed hodu rjany pučž
k prawdočžji: našče sđednanje s Bohom pšhečž Škrystusža.
Jenož njepotutnym a njesjednocižnym je tón pučž swarjenty.
Potutnym a sđednocžnym je pak wón wotewrjenty; pšchetož
Škrystusž je nam ičžinjenty k prawdočžji.

Hamjein.

Sjednanliwosčž.

Hłóš: Čini jo muu, nješe, po hnadže —.

Ščylyč swonow jašne kliczenje,

Dom Boži tebe hlada,

Sđžež kichemi mana njebjeste,

Čže wita lubosčž, hnada;

Čam, kšhečžijjano, nohu staj

A dušny s Bohom wujednaj.

Wšini wopor džaka, modlitwy,

Č nim štup pšhed wotlat Boži;

Pšchidž hrešćnik tyšchaj, potutny,

To Božu hnadu množi;

Proščy: Wodaj, Wótče žmilnosčžje,

Č krowu Škrystusžowej wučžičž nje!

Čšo pruhaj pak, hačž njelubosčž

A hlada tebe jima;

Hačž bratrej twaja šapalkosčž

Čsradž kšly s woczow žima.

Kak mošt tu Božu bližičž žo,

Čhžpč džezčezč žnawo na bližičžeho?

Duž stejo wostaj wopor šiwój,

Dži bratrej ruku podadž;

Pracij: Nječ žo, bratnje, sđednamój,

Čsej čžemoj kšchidwu wodacž,

Čo wječženje a hčžičžiwjo

Kaž mžla pšhed kščozom minje žo.

Čsmój hčhčže žiwaj na hweče,

Čsmjercž dželi našle ludži;

Čhtož pak tu s hidu woteridže,

Wób teho wječže budži;

Wón žmilnosčž je, tym wodawa,

Kičž lubosčž maju ja bratra.

Sđyž žy žo s bratom wujednaj

A hašnyč wščitku swadu,

Nječ pšchidželch, žo by woprowal

A pytal Božu hnadu;

Wudž wšty, ty wot woltarja

Dom pótđelch s troščytom wodacžaj!

K. A. Fiedler.

Moje přenje dželto.

Ža bečž haffe wot někotrych dnjow w malej hóršlej wšby jato
gmejnska chorobniza šapokasana, dža mi jedyn wječor paštyč, žo
s hór domojwěrčazy, powjedalsche, žo horta w jenej žamotnej hčeže
žona jeneho brjewnikla, pšhed mato njeđželemi pšchi pulčženju
wulkeje kšójny injeboženego, čžežo kšwřjena a lutka žama se žwo-

jin jeno někotre dny šarym džječžom leži a tat žaločžji, žo je
wón to pšchi nimohčeju kšyščak. Ža žo hnydom k njej na pučž
podadž a tež wopratožbe wšcho tat nabeđždech, kaž bč mi to tón
paštje rozprajit.

Ža žona w najwšyčšchjej hmyžny ležesche. Proščje wona na
mnje hladašče, jato k tožu štupič, a jeno s přegu žo mi poradž,
žo mžach to džječžakfo s jejnjeju rukow wječž, kotrež kinfotage
kščłobnjenuju blisko pđbla njeje ležesche. Mój přeni kšbd wčšče do
hřebže, s kotrežž tolyny mjetot kšyščach. Ale to njebe žana mž-
nosčž, kščłčžene a njeměrnje apáže kščožo podedječž. Ža dyrčach
žo špofojičž, sđyž mžach wbožemu džječžu něščto žodorowcej woddy
šapłobžičž a jo s tym te krotke hodžiny, donij žo žobuwlačž njem-
možach, pšchi žiwjenju šđeržezčž. Pšchetož žo žu maczerine hodžiny
ličžene a ja jowle bórty ničžo wjazy čžiničž mž njebudu, derje
widžach, runjež bečž tehy hčhčže žara mloda a přeni kšebž lutka
žama pšhed mrežajej řetach.

Kak žyle hinajšče bečju tele hodžiny džyli tamne, kotrež
w šhorowni jato šhorobniza pšchi žimertnyčž ločadž pšhečyčy —
kak po tym žebžach, žo mošta naščeho ludowaneho šararja ša-
woladž, kž by tule šhoru s duchownym troščytom wolščewič, ja
kotrnyž drje nježadašče, ale kotruž by jej wječže witanu byl; pšhe-
tož jato ja s tym pšhečžom, jej wčšcho pownhačž, jejnej hmyžničnej
ruzy hromadu položiwšičž rjeknyčž: „Wodžezče žo modlicž, luba
žona? žnawo žam to pošoj da“, wona štymnje na mnje pohlaba
a šnapščezžiw: „Modlicž? kak žo modli? ja njewem, ščto dyrču
přajičž.“

Wona bč jeno pšchi potwědowanju, to widžach, a mi w tym
wotomiku žana družba modlitwa njepšchjwadže, kšiba te žłowa:
„Wób budž mi hrešćnikiej hnadny!“ Womatu wona tešame najpředy
wopřjetowalsche, potom hčhčže jinkročž řpčchylšcho, a wot teho woto-
mika hačž na druge ranje, hčžž žo ščončžnje wumožena a čžisde
wušny, nješšym žaneho drugocho žłowa šašo wot njeje kšyščaka.
Ža kžbu praščeš žo jako wotomiku doštach, předy hačž wona
špřočnej wočji ja krotki wotpocjnit šandželi, a tat rucje hačž jej
šašo wotewri, žo by hmyžničnemu hladej po kšudobnym runje
wotoko kšudžičž dala, hčhje řepotachčej: „Wób budž mi hrešć-
nikiej hnadny!“

Našhonenja šhorobniza budžičše drje řepje tolymika, žo s tej
mrežajej modlicž — ale ja myšly, Čbžžnit je tež řyčhničezčo
tuteje kšudeje dušče pšchjtal a jej hnadny byč.

F.

Makrajne žiwjenje.

Čhčelch, město čžšnje, radosčž,

To poštyč won na kraj;

Wječž wščitku wobšelenja

Tu žwoobnodosčže raj;

Tu wobhaččł nješawarja

Niž kščozna, mčšadžta,

A wječor wšchudje widžezč

Že kžžda hwešžkžčžka.

Tu widžimy, kak miile

Wób ruku wotewri,

Kak beččž a kščozno hodu

A hona pownowi;

Tu šahrody nam řezjeja

A žita žolmaja,

A w řčhu, hčhju ptacłki

Žam darimo heržuja.

Tež torjeni spědy, džěto
Nam jěbto gnabnišče,
A mjerinjenje a horzožec
Myšl dobra pšchewenje;
Soj, chęće radobę widožec,
Wšy lubi męchęczenjo,
To sa ruku ho pšchimńće
Won na kraj pučuju.

Handrij Zejler.

Služće hebi jedyn druhemu!

Pšchob něhđe dwazęczi lětami jena wobstarna swobodnena knjeni po radže swojeho lětara je swojaj bratrowotu do Gasteina džęče, so by w kamnišćich strowotnych žołach wuštrowjenje pytała. Wobužel běše wona skombžita, hebi předy wobhybenje stajac. Duž ho jimaj džęče, runješ dom wot domu krapachtej, kaž něhđy Mrazj a Zofelaj w Bětšehemiej, wonej žaneje hošpody njenamašahčej. Štěbněnje ho jimaj radbješe, so byhstelje w „Čorniej Silyzy“ spytate, šhtož běše hošcenz, něhđe hodžinu wot Gasteina, w štož ta mjenowaneje kšęzorskej promenady, najlubščeje wu-
spobžowanaj kšęžora Wylema I. ležaju. Šsmjercz špřozna pšchę wotpjatočej njelamozęče ta stara knjeni wjazy dale hič a hwjele ho na jenu radu, na kotrež hižom dwę žule knjeni heđžęchčej. Mucznota pučowanaja a hušo wospjetowana wobšchubaj ju tak pšchewozęchčej, so wona poča byhly tonič. Žena teju knjenjo do pytny a ho džęlbjetnje ja pšchęciznu jejnje tyšchnožec woprosah, a jako tužama šponi, jej trospřistiwje rěchy: „Ža wěm, so w „Čorniej Silyzy“ žaneje hošpody njenamašahčej, ale pójće so mnu do Štraubingerež hōtela. Wpčęznaj je dobry pšchęcel a buđe na moju proštwu wěće rabu wjebžęc.“

Kady tej knjeni tutemu pšchęcělniwemu namotńenju hřędowachčej. Do hōtela pšchęchędychi, ta zula knjeni hnydom hama š hošcenzarjom rěčęče, kotryž jej š najwjetšęj pobbanošcju napšchęco štupi, ale jej tež tu wěštoč wospjetowahčej, a š swojowemu najwjetšewemu wozšarowanaju ani jeničeho pšchębyrtu wjazy k dispoziciji nima. „Nō berje“, ta knjeni šnapšęcizni, „bha njekw moje hřęžobništwu jenu hwojich štwow runuje.“

Wona hama ho potom sa to starahčej, so bu tašama po mōžnošczi pšchijonnje napravjena a da hama nětotre mōble je hwojich hamšęnych štwow k temu wuzięc. Štuboko hnutaj ho wobę knjeni swojaj nadobnej pomoznižy džakowahčej a halle něšto šponištęje, so njemęchčej ho ja hwoje pšchęcělnie wobhybenje žanej gnabniščej džęli wukłowdōwjođžnje Sofiji j Weimara džakowahčej.

F.

Do jědže a po jědži.

Do jědže:
Wožo! pšchęcělniwje
Na naš špominahč
A nam lubozčiwije
Dary pobawahč:
Twoja wšędnja dobrota
Njekh je wot naš štwalena!
Šamjeń.

Po jědži:
Wožo! twoja wobrada
Ze naš wšęchewita,
Twoja ruka šęchędrnwa
Ze naš našęęčita:
Džal čji wutrowny
Ša to prajimj!
Šamjeń.

Ō wěcnošc, kak hy ty tak krotka!

Njebadno hým rjano powjęc čital je starych čęšow, tu chju něk jašo wupowjebadž; gnađž ho druhim tež lubi. W nej je wo pobbōžnym mužu rěč, kotremuž chęwšę Wōh potajac, kał dohō wěcnošc pobbōžnym dušcham traje. Duž poštuchaj!

So je hižom jara, daja dohō, so bę we wěštm klōchčęje

daloko delack k polnozy pobbōžny a wučęny mnič j mjenom Pšter žiwj. Wōn chęwšę raby wšędnj wěšam na dno pšchęc, duž hušo hamluffi hędohčej a męchłęch a męchłęch. W Wožim pišmje bę berje šponjenu a jeho dušcha dę we wěćje satožena; ale tež wontach w naturje wōn hřędę pytačę wukłowč, so by Wože wukłę štuffi šenal. Wōn šnajehčej wšęd trawčęki a ržęčęki a wjebžęchčej je berje natožęc k lěkatřiwu a k čęmuž ho hewal ho-
džachju, wōn tež je hwertajra po jich mjenah šnajehčej a hwęšdy na njebju tež. Žene pa jemu wobhęje na wutrowje lęčęchčej: wōn dužšęchčej raby wjebžal, šchto to rěla: „wěcnu“ a kał to „j wěc-
nošcu“ ho ma, to wōn njemōžęchčej domhęčic a hebi njewjebžęchčej wukłowč, šchto „wěcnje žiwjenje“ je. Wōh tōn knjes po chęwšęchčej jemu to wukłowč, pšchętož žadny čłowjek to čłinič njemōžę.

Žene hřōnčęne ranje w nalęcju našej Pšter myšlajty š klōchčtra wōn do blisłehō lęha džęchčej. Wšcho bę toko wokoło krašne, jemja kaž Woža šahrowta, ržęčęki lubojnje tečęjadu a wotofo ho hřōbku wōn rospšchęlřędowaju, ptačata krašnje špřewajo Wožu čęlęč pšchijowjebadžu — pšchij wšędnj Pšter ham we wutrowje poča Woža šhwacłic a ho jemu džakowahč, prošęcy a ho modlic. „Aš“, wōn praji, „je hižom tu na jeni wšędo tał rjane a wpyšne, kał rjenje budže halle w njehęchčach, hđžę je Woži wōžny dom a jeho trōn. Ale tam je wěcņnje wšchto jenał, tu na jeni pał ho pšchęgo wšędo pšchęmęnja; tu mamy nalęčo a lętny čęš, potom naštwu a šymu. Tu wšędo pšchęgo dale šhwata, ženje tu ničō jmęrom njefęje a štejo njewoštawu, wšędo ho pšchęmęnja. Wōn w čłowškim žiwjenju je to tał. Džęčo hrajta wjępęle, po džęčęžajędž lętach pšchidžę truty čęš džęta a potom stare lęta; pšchęgo pšchęmęnjenje. Ale wěcnošc je pšchęgo jenałta, žane pšchęmęnjenje; kał mōže to čłowšel šnjęc, pšchęgo to hame widožęc a hřęchęc, a ženje ničo druge njewidožęc. Aš, kał raby hęch hwoju hōtwu k wěćej potōžę, huđ jenu wjebžęti, kał ma ho to j wěcnošcu.“

Takle Pšter myšlajty a ho modlo dale po pučju dže a pučja dale teđžu nima. Pšchęgo hłubje a hłubje do lęha pšchidžę. Tam rjane duhy a šhwřęčlęki štejo, dale štupajo do žerowneho lęha pšchidžę, potom na jene dobo w lęhu poknych rjanęch myrtow šteji a na poštębł kotři do palmoweho lęha. Pšchęgo rjehčaha wotołnošc bywa a š nowa nowe myšle n nim wustlupaja. Wōn štejo wotlawu, woczi woczinaja a ho prahčaj, hač je to tež wěćęje temu tał, šchtož je jemu pšchob wocžomaj abo hač je to hōn. Wōn hebi myšl, so je ho nětal šabubžaj a chęje ho domoj wrdęčic. Ale hlaj, wōn lubojnje špřewanje šašlychč, duž hinal njędžę, hač jo dže hłabadž, j wotkal špřewanje pšchilshohča. Duž na šchymje na wjęchčju palmy rjaneho parabištpačaja wukłaba, kiz tola tajke krašnje špřewj šanohčuju, so Pšter hřuboko hnutaj štejo wotlawu a na lubojnje šynti špřewožęho ptačata poštuchaj. Ptačęł tajke žarowaje a želinwe šynti šanohčuju, kaž chęwł wo šhwbjene wukłę šwoje škwęčę a kaž chęwł dawno šańđęny, škoty, šbožowny čęš woptakowahč. Potom pał hnydom tał krašnje a wjęchčej poča špřewadž, tał wukłajo a njewuprajonnje šbožny a wjęchčej, kaž chęwł pšchijowjebadž, so ho šhwbjene šbože bōrny šašo wrdęci a so wěcņna njelachodna krašnojč pšchob burčim šteji. Pšter wšędnj hřęchęljenu poštuchaj a hřęchč žadotčę po njehęchčę ho jemu po ližomaj dele rōwaj. Ale bōrny wōčęto žanęch šeinšćah hřęšow wjazy nima, pšchętož pšchęgo lubo-
lišchō a wōštřišchō ptačęł hwoje šynti šanohčuju; je šfow, kaž by wo pšchichobojnj wěcņnje kražaję krašnojčzi štworjenjom špřew. Tu parabiški powętr duje: jow je berje byč, so moht hebi čłowjek hwoju hętu wtarčę. —

Duž ho Pšter šebra, so by ho na dompuč nastajli. „Dženša hým dře tu nětotre hodžiny postal a njehęčim šyntam pšchijow-
hřuchal“, hebi myšl; „ale pučž do klōchčtra je hřęčęje dalok, jušje chju tu šašo pšchęc a j nowa na lubojny ptačęstowy špřew poštuchadž.“ —

Sy-li spéwal,
Pilinje dźéłal,
Surowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mórny
Čerwosć da.

Njech ty spéwał,
Swérnje dźéłal;
Wódnó dny;
Džéń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpođá ty.

Z njebos mana,
Njech éi křmána
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Křé Bóh pada,
Wokřesć ée!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knižnicyšćejeni w Budyšinje a je tam ja šchwórtletnu psychoplatu 40 np. dostać.

7. njedžela po šwjatej Třojizy.

Mark. 8, 1—9.

Žně šo šapocinu. Wichelate džéło je ratař hač dotal dokonaj, hušo šduchował a nětotru mobilnóu k njebjěšam póšłak. Nětko šo botuje, žnjowje žohnowanje domoj šhować. Duž pšči špocžaktu žnjoweho cžaka k temu knješej šhladujemy, šo džyř nam žnjowje žohnowanje wobarnować, žnjězarijam dobre wjedro wobradžić a žnjam dać šbožownje domoj šhować. Wšchetóž wón je tón daricel wšichtičk dobrych darow; na to naš dopomina šćenje wo džiwnyh našyženju. „Našch wšchěduh šhlěb daj nam džěnša“, tal špěwamy we Wšótženošču a do teje prošny wobšamlujemy, šchtož našče šeniše žiwjenje na šenišćich potřebnosćach wopšchija. Šchěšž prošnow dže na duchowne, njebjěšte kubla, jena na čělnu potřebnosć. Štarosć ja našch dušchu dyrbi na čělnu najwážnišče być, potom džje naš tón knješ tež w čělnym šastarac. Šbóžnik je drje na přním mějše jato Šbóžnik dušchow na šemi był, ale jcho žyše žiwjenje wo tym šhwědži, tal je wón š dobom pomoznik w čělnaj nusy. Tež našče šćenje powjedba, tal wón dušče naščěži š šhlěšom žiwjenja, potom pak je tež šmyšlenu, šhód čělna štaičž. Wř možemy šo tež bójšće pomozy trošchtowac w žiwjenjej nusy.

Žesuš prawy pomoznik tež w čělnaj nusy.

1. Wón ina je čuje nusu šwojich;
2. Wón to najlěšče čini, nusu wobarac;
3. Wón pak tež šwojich na jich pščišćušćnosć potašuje.

1. Tři dny je lud pola teho knješa wostal w pušćizni; duž nimaju ničó k jěbži. Lud šebi hjšćeja na to njemyšli. Žesuš je šam, kotřyž na nusu luda dopomni. Jemu je žel teho luda. Žeho žyše žiwjenje je wopofatanje lubošče. Wón ma džěnša hjščeje tajše šobuzelenje. Lěčba po pomozy žabozych šu pšchězo tyžazy a tyžazy. Šsnano je tež štarosć wo jěšć a picž abo wo štrawošć, wo šwójbu a powofanje, křž naš jima.

Tón knješ ma wotewřene wóćžto a čječiwu wutrobu ja našču nusu. Wř pak dyrbitny tež jeho wučžobnizy być. Wř lohtošmyšlensošž běšče, křž lud w pušćiznje džerješče; Wozu škužbu šu tam woni šfi dny měli a teho dla dolhi pučž měli, šwoje powofanje wostajili, jěšć a picž šabyl. Šajše šamibjenje ja tyč, křž škwile nimaju, ša teho knješa do Wóžěšo doma hjšč. Šajše napomitanje wóšebje tež ja žnjowy cžak, šo njebychmy šo wotdžeržć dáti pšches džěto, do Wóžěšo doma hjšč. Lud je šhóbnny byl po Wóžim šhowje, duž šebi tón knješ tež myšli na šwojich šhóbnnych pošlucharjow. Šduž šo tež po šdazcu pobožnym hušo šorce džje, hačž temu, kotřyž šo njeprašča po Wóžim šhowje, budž měšty, tón knješ škwěru k nam džerži, šduž šo my k njemu džeržimy. Wón ma wutrobu, našču nusu čječ, ale tež rutu, pomhaz.

2. Wučžobnizy šo prošaje: Šhže my šhlěba wošmjemy w pušćiznje? Wóš jeho džiwnymaj rukomaj to male, šchtož měžach, rošće a čži wučžobnizy našča a wšichtičk naščěža a běšče hjščeje wyšče. To drje je džiw, ale šduž tež je bójška pomoz bóle po wšchědnym naššonjenju,

Ma hamt a řtůžu rjenřřu :
 Ĺa řwjećřřina we řřřřřřřřřř
 Ze bpla řa řraj njebieřř.

„W Barřine budu werowany!“
 Wě twoje řřrowo wěćřęćęřřę.
 Ĺaj, kwařř tam bęćę řbżńje řjany:
 Ĺón węż řo krawńje břřřęćęřęřę,
 Řřż bżęćř nęħby dachń cři,
 Wbń bęćę řřřna ł węćńnoćř.

Ĺ řať dħa něřo je řo řřato,
 So ř Ĺęřřřom kwař řwjećřř řř
 Ĺ njeħo je cři řařřřřřř
 Ĺwłj kwařńy řřřřřřř řřřřřřřřřř:
 Płj ł řřřřřřř řřřřř řřřřřřřřř,
 Płj nnts ł řę węćńje řřřřřřřřř!

Se řařřřřřřřř řwjećńnany
 Ĺ je wřřřř, řřřř cře boleřřę,
 Šřř něřo řbżńje wobřřřřřř
 Ĺ będa, řřřřř řřřřř řę;
 Ĺa drowa parła přřřř
 Ĺam Ĺorřęřřř bu nam řřřř.

Se řřřř řęřńej popřřřřřř
 Wło tebie, duřřřa bęř řařřř,
 Ĺ ł Włřřř řřřřřřř řřřřřřřř,
 Řřż něřo řwłj row wobřřřřřř,
 Ĺ přřřřř: „Šřř řřřřřřřř,
 Ĺy njeřřřřřř řřřřřřřřř!“

Włóřńy dom.

Řřřř řřřřřřřřřř řo polach břřřřřřř řa řřřřřřřřřř, a moje
 myřřę řo řę řřřřřřřř wjećřřom řa břřřřřřř. Duřř řařřřřřřř řřřř
 řębje na mořřej řřřřřřřř něřřřo přřřřř. Węřřa mořřř řo wo-
 broćęřę, wuřřřřřř řa, něħbje řřřřřřřřř řoľčřřu pōřřo řębi,
 řřřřř řōřř řęćęřę.

„Šbżęřa Ĺęřęř, moje bżęćř?“

„Pō Rowiny; pō Ĺwłęńřęřę Rowiny.“

„Wřřřřř řy řam łōbřřa we wřřř?“

„Ĺaj, w Ĺařřřř Wōřęřř.“

„Ĺamařřř řo řę přřęř řałōřę polo řařřo domořř?“

„Ow Ĺaj; řa přřęřō pō wřřřřřřřř aleji dele bęřř; potom
 bje řo přřęř řařřřřa ł potom řam řřř.“

Š węřřřř řařřřřřřř řo řa řōľčřřa wuřřęřńy, řo wōřřa řřřř
 domořřřęř řať deřę wjećřřřřę. Šwōže włōźńęřō domu ř řęřńyř
 řřřřřř řōbu węćęřę. Ĺuřřřřa přřęř domom pola njeje řřřřř
 řōľu řřřřřř. Ĺř řřřřřř řo deřę we wuřřřōbje přřř řōľřōřńyř
 řřřřř řęřōle bżęćę. Ĺjećřřřřřř řy řřř řōľwřę bżęćę řęř
 řaťřř řađōřęř nad řřřřřř włōźńńym domom męćř, řōřřř je
 řōřęřę. Ĺjećřřřřř řo řy wjeřřęřę, řo pęćř, řam wjećřřřř, řať
 deřę řřřřř řa đurje, ř řōřřřřřřř wōźńęřō do njeħo řaťęř, řęř?
 Włōřř řy řęřo řęřřřř řęř řwřřřřř řōbje ř řřřř řřřřřř
 řaťřř řęř řō řamneħo řřřřř řa řōřřřřřřř? Wřř pō řřřřřřřřř
 aleji dele pęćřřřřę, ł potom řōľbżę přęřę đurje, řa řōľř řam
 řōbżęřy. Pōřřřř řam řřřřřřřřřřř řō řęřř!

F.

Ĺeřř, řřřęř řřřřřř.

Šřř: Ĺřř, řřřęř, řo řřř řať, řať Ĺęřęř —.

O Ĺeřř, řřřęřę řřřřřř,
 Ĺa řřřřř řřř řřř řřřř;
 Ĺřř, wuřřřōřa mje wōbęćęřę,
 Šo řřřř ł řęř řađam;
 Duřř ł pōřřřřřřř řřřřř cře:
 Włj Ĺeřř, płj ł řařřřęř mje.
 Ĺa řęřř řōbřřa wōřřř.

Ĺřęř řřřřa řřř řařřřřřřř
 Ĺřę ł męćřřřř řōřam wōbđj;
 Ĺam đurřřa wōřřęřřęřę řa,
 Šřřř ł njećęř řam řřřřř.
 Ĺęř ł řřřřřřř řōbđęř mje
 Pō řřřřř řwřřęř đōbřōćęř,
 Ĺř řađōř řačřńř đurřřř!

O Ĺeřř, řřřęřę njebieřř,
 Řřř řy ři břřō řřřřřř,
 Ĺřř, njeřř pō řřřřř řřřřřř
 Ĺęř řōřř đurřřř řřřřřřř;
 Ĺřęř řřřřa řřřř wōbłęćęř
 Ĺu řřřřř řřřřř řřřřřřřřř
 Ša řřřęř řōřřř břřō.

Đřę w řřřřř đurřř řačřřřřř,
 Šo njećęřř řōbńy řřřř,
 Šřřř ł řōľōřęř řęř řřřřřřřřř
 Wřřęř řřřřę řřřřř řađy;
 Ĺa řať we řřřřř řřřřřř
 Šřō Ĺęřř řřřřř řřřřřřřřř,
 Włń nade řřř řę řřřř.

Ĺaj, řřřřřřřęř, řřřęřę řřřřřř,
 Włbđ moje řařřřřřęřę,
 Šo přřřřř řřř řō njeħa
 Přřęř řřřęř wōřřōžęřę;
 Ĺam potom węćńje přřř řębi
 Šřřř řřřř w řōbżńej řřřřřřřřř
 Přřęř řōřř wuřřř řřřř!

K. A. Fiedler.

Řřř đōřřa řř, o węćńnoćęř!

Ĺłōbđem řřřřřřřř w Łōđōńōbje bę řřřřřř řęřřęřę. Přřřř
 pōřřęřę bę řāť młōbżęřō đō wōřřōřř řōbńy ł na řęř řęřō wōľř.
 Wę wjeľbje řať, đō řōřřřōřř bu na řęřřřřř řařřęř řřřřř, bę
 řřřřō řřř, đurř řęħo řačřřō řřřřř njebę, řať přřęřřōbđęřō
 ř wjeľba đęćřřa ł wjeľb bu řaňřřřęř, młōbżęř řam přęřō řřřřęřę
 řęřęřę. Šřřřom řřřřřř řęćř přřęřōbđęřō řřęřę, dħa młōbżęř
 řať ł řębi přřřřřřęř, włń řō na řať řęřřř ł do řōřřęř řęřř
 řřřřřřęř.

Řřōmāřř pōřřř, řo řř řa njeħo řađy ł řo je we wjeľbje
 řaňřřřęř, řałōř wł řōľwřřřř řōbđęřřřřřřř. Ĺō bę řęř řō
 řōbřa myřřř, řo je ř řāmāřřř řaňřřřęř. Włń řō řęćęř, wōľōř
 řō māřřāřęř ł wřřřřřřřōř włōźńęř mūřęř řāřřř. Ĺō řęř bę
 deřę, řo mjeľbje řřřřōbłęćř přřř řębi, đurř řębi řęř řađali ł ř řęj
 řębi řřř řōľwřęřę řřřř řačřřř, řať pōřř đōľřř, řōřřř řęćęřę
 w řřřřřřřřřřřř řačřřřřřř. Ĺa řať řōľčřřřęřę něřř đurřę
 řāřřř, řę řať řęćř wōť włřřřř řęřřō đęřřř. Ĺęř řřřřřřř
 wōħōřńęř, đōľęř řębi myřřř, řo wōľ řębi ř řřř řřřřřřřōř włōřř
 řřřřř řřřřřęř řřřřřřř ł řo řęćřřřęř, řačř řō na njeħo nje-

dopomnja a po njeho njeprjehnu. Ale kak dotko tež tola hym tu
santjeny? hebi myšli. Wón hebi myšli, so je hižom wečezor.
Duž kusčji wósktowej šwěczy wotlušnje, sje a so na trjepjena
pošbuduje.

Do saka pomahnywšiji nůž namaža. Wón ma tsi brinki.
Dzafawano Bohu, hebi myšli, hnažj s nim do duri džeru
wudypam, potom je mi pomhane. S kšepopotanjom s prěnim
brinom počnje težac a bypac, ale jeno male šchjěpki wotbpa,
tola paš pšchego bjes pšchelača dale džeta, ale na jeno dabo
brink slemi. Wón ho postržji a hebi smynu wót s čzota setreje.
Nětk s drugim brinom započnje bypac, po kšmiti je džerit wu-
dypat, so može s porštom nutš pomahnyč, ale nětk so jenu
drugi brink slemi.

Wutroba jemu s njemětom tak pufoze, so dyrbi ho kšwiti
pošbuduje. Jemu je, kaž by hižom wjele hodžinow dotko džeta,
wšchj poršty jenu krawaju, dofelz je ko žetaf. Nětko drje budže
rano, wón mēni.

Sato he so nělak směrowat, počnje seho bypac. Nětko paš
so bóle na težbu bjeze, dofelz s pohlebnim brinom džeta; bóry,
wón myšli, imeje džeru wudypam, potom može s wjelba won
wotac a ludjo jeho šlycha. Duž jenu brink sabrinezi, drjemo
je pšchedypat, ale na tamnej iwontlowej stonje hi burje je
želečim wobbitte, — tšeczi brink so, jato do želefa bypac počja,
slemi.

Dotko tam steji wšchón setrožany pđ čnje, jemu je, kaž by
s nim kónz byto. S nowa jemu je, kaž by šbódny byt. Wšchje
hym tu hižom 24 hodžinow sawrieny, wón pšiji hebi praji. Duž
kusč wósktowej šwěczy wotlušnje a po wjelbje wotkoto kšobži, so
by njewužnkt. Ale wón je tak mučny, so španja wobaracž
njemóže, wnužněž paš na žane wotšnje nočje. Duž pšdago šwat-
niško a kšwatniško po wjelbje wotkoto bēha, wót ho jemu s čzota
dele kaž s rěčtam lije, wotom a myšle ho počznajna mšchěčž.
— Duž na jeno dabo šakšyčhi, so něšto šupa. Wón pošbūcha,
wutroba počna wozafawarja čže so jemu putnyč — burje ho
wotčinja — na njeboju ho Wose šbónčžo rjenje šwěczy a jemu
wobličžo wotšwědžji — wón leži na nanomyšmaj rukonaj. Dotko
na to hym we womorje leži. Žeho žyle žiwe dny bē jemu na
wobličju widžčž, kak wjele je pšiji tanumy žowanjou počšepičž
mēl a ščto je jcho wutroba tón časž njepelž dyrjota. Žeho
wotšny na šlowje bēchu wot teho časža hem šchwjerbēle.

A kak dotky je tón nčodny čłowječ tam sawrieny byt? Niz
dnaj dnaje a jenu nōž, kaž bē mēnit, ale jenicžtu hodžinu a
šydomnace minutow. —

Bože wodjenje.

Powjedaničžo duchowneho Ğarnija.

Wojak, načeho knješa Želūša lubowazy, je mi to a tamne
je swojeho žiwjenja powjebat, pšiji čžimž powatiti naštonič, hžēž
mi wotšny s broj na šlowje slawachu, a te ja — praji Ğarnis
— tudy sašo powjebacž nočju, ja hym je jenož Bohu lubemu
Knjeleji iwupowjebat a jcho prošbž, so čžyž nam a naščjemu
wótgnemu krajji hnačny byčž, ale wón je mi tež šbžlił, kak je
wēru do Žejom Kšyšta dobyč, a to čžu ja tudy wotšpjetowacž,
hnažž mošto to temu a družemu k šboju jcho budyje šlucžž.
Mojemu wojeffemu pšchēzeleji powjebaničžo žaneje ščtody čžiničž
njemóže, wón je hižom pola Knješa. — Tutón wojak bēšče nimale
30 lēt starj, jato jcho selnadž. „Ža hym“ — powjebadiče wón šan
— „hižom 10 lēt wojak, hym po šwotim žyhm wótznym hano-
wefškim kraju wotkoto časža, wošebje w njeměčnym rewoluzionarnym
časžu, hžēž dyrjebajmy ho bóry paš tu paš puščezječ, ja hym
tež pšchēs mjelj načeho wotkowneju kraja pšičhōž, ja hym šobu

w Altenburgju a Šchleswig-Holštejnje pobyt, ja hym w mačyč
a wulkič mēstach, na wšach a we wšchelačah kwartěrach ležat.
Ža hym stromy, ale tež šwoty byt, ja hym wšchego do šweteje wole
mēl, tola hym tež nuž trabat. Ža hym ličičž a čšitacž, haj tež
něšto wjazy nawuflny, hačž hewal nižy wozjazy, ja bēč lubowany
wot šwotič pšchēstajenych wšchjchjčž a čžēčjenj wot šwotič
tomarišom, mje wozadžu fa wulčojeho muža w powotlanju, hžēž
w kwartěrach ležach, bēč wšchudže rad widžany, dofelz žadyn nje-
injehljow čłowječ njebēž, kaž hu to hewal wšchēlazny wozjazy,
koffž ho teho hiččēčž šwala. Želi by mje tebyh něšto ja mojim
wēruwulnacžom praščat, byčž wotmołwit, so hym kšchēčžijan, ale
myšlice hebi wo kšchēčžijanijew njewjebadž niž najmjeničže. Ža
hym časžto na kommando w žyrbiti pobyt, ale bēšče wina, jo
so to na kommando šta, abo so načši wšchjchj pšchego pšchēd
žyrčwinimi duriemi štejo wotlaču, hžyž dyrjebajmy do njeje fa-
stipičž, abo bēčmi prědarjo wina, so ženje ničjo wo kšchēčžij-
janstjew njehšonich. Moja žyla wēra w tym wobšetelečže, so je
hašba: tradnyč, a so je wojeffa pšichjchšludničž: šwotič wšchjchjčž
poščudadž. Čžeho dla paš je to prěnje hašba a to drube pšich-
šludničž, to ja njewjebadž. Biblije žaneje njemējačž, mōbičž
ho tež njemōadž, njebēčž tež ja žyty časž šwotjeho wojeffama
a na šwotič pučžowonajž jato wotol ženje ko modlicž a duchowne
kšēcluwje iwēwacž šlyčat, šhiba w žyrčwajach, hžēž paš ho ženje
ani šobu modlit, ani špōwat njepšyja, a njepšyž tež žanebo čłowječa
w šwotajom pišnje čžitacž widžat. Tola to wšchjchjčž, jo je Wšh,
tola na njeho hebi njepomjēšičž, tež jcho njepnojach. Ža hiččēže
džbja wošpichječž njemōžy, kak je možno byto, so pšchēd wulkiti
hēččam swarowonany wotadž, dofelz tola wo Wšh s žyla ničjo
njewjebadž a bjes njeho te kōnjež šwotjeho žiwjenja šwatačž.
Ššnažž s teho kšchēwotajče, jo ho pščowatčž, dobyč čłowječ
byčž a šbždenu ho špōbōwadž. Žehdom hebi njepomjēšičž, so je
to najwjetičha bjesbōžničž, hžyž je čłowječ bjes Boha, kšchēčžijan
bjes Kšyšta žiwy, a taj mjenowanane malčžkōlčže kaž šatrowanije,
wopšičtmo, škarty hrazče, wo dnjo a w nožy hwičž bōž w forczmaj
pšchēčžiničž, ja ša žadyn hēčž njemējačž. Tola mi bēšče pšchego
tak džiwije, pola mje něšto njebēčž, tola ja njewjebadž, ščto
to bē. Naš krajječže na šrawotym narodnym dnju našdja
regimentka mušta kšēcluwčž: Nječž Bohu džakuje ho wutroba
wšchjčž ludži adš, bha šwupiču mi šlyh do wočšom, tola ja nje-
wjebadž čžeho dla. Škal šrawnje tola je, hačž do špžeteho lēta
w kšchēčžijanškim kraju žiwy byčž, w kšchēčžijanškim wōškim šlucžž,
do kšchēčžijanškim žyrčwinow hžōbičž, a tola ničjo w kšchēčžijanštom
widžčž a špšlōčž, ničjo wo Kšyštju wjedžčž a žyle bjes Boha
žiwy byčž! S načšim wótznym krajom tola woprawněče hujberje
štej.

(Pšchjchōdnje kščōznenje)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Kšēšowitowu hejm je ho roščat, hžyž hi dawtowe
jatonje dowaradžene. Nowe dawiti wšchaj wjele njepawotnojčže
šbudžnje, dofelz hi so na pšičkōd na špōjei a šapalki wōšōžite.
Pšēčž ho njeda, jo by pšichbōžničžo byto, wješčdži dawł na wulke
heršama — male bēču wulankšnje — wotōžječ; ale hžyž je ho
nětko wjetičhina tak wšbžūžita, dyrbi tež načš lud ho špōtomy
pōbacž a wopomnitčž, jo w načšim wótznym kraju najwjetičže
dawiti njepju.

— Kšēšor Wšylem w tu šwiti w potōžnym morju pučnje,
hžēž wočšeršwjenje pšta po wotčēžničžach šwotjeho wšbōheho
powotlana, kotčž je wošebje w pohlebnim iwžōznajč mješčž dyrjebž.
Čžēčžje wutrobu je ho bžēlił wot dalokaho kšēšowitoweho
šawleka, mjēčha Wšitoma, kiž je 12 lēt tole wažne šawōšijitwo ša-
šlawat. Wšōn je w duchu Bismarka škutawat.

Škwotowanje barow fa armenije šwrotly ja tždžō.

Sy-li spówał,
Pilnje džéłal,
Strowja ée
Swóbnjy statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróony
Napój móeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mórny
Čerastwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džéłás
Wóśdno dnj;
Džéł pak swjaty,
Duśi daly,
Wotpoďa ty.

Z njeboj mans,
Nječ éi kňama,
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kíž Bóh poda,
Wotkréw ée!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knihičisjčječni w Budyšinje a je tam ja šchwórtletnu pšchepłatnu 40 mp. dostać.

8. njedźela po swjatej Trojizy.

Matth. 7, 15—23.

Profetoyo nješbu jenož tajny mužojo, kotři, s wurjadnymi duchownymi darami wuhotowani, pšichod Božeho kralestwa wěšćachcu. Wěšo hu pšichod wěšćezili Ježaioš, Jeremiaoš, Ezechiel a druzi. Tak je Ješuš, kotrehož lud wjazy kóž wulkeho profetu mjenowasje, pšichowjedal, tak Boži hud pšichidže. Tola přeni nadawł profety bešče, hřešćnemu ludej Božu wolu a potutu předowacj. So woni pšich tym tež na pšichod potasowachu a hřešćnemu ludu křotazy hud Boži, potutnemu ludej pak křašnosć Božeho kralestwa pšichowjedachu, šo šamo rolymi. W tej myšli Ješuš křyžisł jato najwysšichj wšichitich profetow pšched nami šleji. Duž dyrbi tež kóžbu na njeho pošlučacj, kíž čže njebeštu křašnosć dostać a teho dla dyrbi tež jeho słowo pšched kóždym druhim pola naš pláčičej. Kaž pak bižom w čažbu stareho sluba tež wopacznj profetow wustupowachu, kotři lud k potuče njewabjachu, ale jemu k woli rěčachu a to ja Božu wolu wudawachu, ščtož bešče pšchecjwo Božej woli, tak pšcheczo bišćezé tajny wopacznj profetoyo wustupuja, kotři čžeždo nam drubi puč k šbóžnosćej potačacj hač Ješuša a jeho słowo. Duž pšichwola tón kňež šwojim wučebnikam a nam wšichitim:

Šladaježe šo falsčnych profetow!

Wón nam potašuje:

1. Ščto hu falsčni profetoyo,

2. Na čim jich pošuwamy,

3. Ščto šo s nimi štanje.

1. Wopacznj profetoyo nješbu ničjo druge hač ludakojo; woni pšichidu we wowčezej dračezé, ale hu tola torhaze wjelki; woni drje rjeknu: „Kňeže, Kňeže!“ ale woni do ničeho njewěrja a tež Božu wolu nječinja (ščt. 15. 21.). Woni hu šawjednižy, dofelž napominaja po nič čžinič w jich ludatštwje abo šo s wjeršćimym křešćejnikštwom špofoljež. Abó njeje šwet pošny ludatštw a šawježenja? Kažti šačičšćto čžini, hduž moja ludžo tajte žalbowane štwowa we rje! Šač pobožni šo nam wšichizy šdabja, kotři žanu Božu službu a žanu špowjedž nješkomžja! A tola je to pola mnohich šame jebanštw; we wutrobje woni do žaneho Boža njewěrja a šožiwaja wěčnje žiwjenje. Ty šo šwětu přauješć, špobobanje Bože šebi dobyč, a tamni čžežba jenož pola ludži šačičšć čžinič a to tež dospija. Čžešć ty to tež tak čžinič? Potom šmejčej drje čžešć pšched šwětom, ale žanu hnadu pola Boža, a ty by čžinič to wopaczných profetach. Abó poštabaj na romštu žyrtej! Nješeti tu wona pyšćna a nima šo wona šama ša wušwolene šadło křyžisłowe? To tebe šlepi; abó ščto pomha tebi wšča tale Marijna a šwjatych služba? To je ša tebe wopacznj profeta. Abó pošlučaj, tak tal mjenowani wobšobzerjo luda wo prawej šwobodnošćej přebuja. Woni drje njebeša moluja, ale je to wěrnosć, ščtož woni pšichowjedajo? Tež to hu wopacznj profetoyo.

2. Šduž pak mamy šo ludži šladacj, dyrbitny tež najpředy wjedčej, hač šu woni wopacznj profetoyo. To

„Eso fwojich brzechow ipowjedam,
Też kłodźu f Wożom bñdu;
Ja f wutrobu rad wobdamam
A wot ðo dżeržu hidu. —

Prój, hacź ni njeje łudnje,
Sdźiż puće kłodźiŝka prijedawŝe
A woŝta cżłowjet ŝtary?

So f prawym ŝcpećsijanom ðym,
To sproćż mi Woża hnada;
Njeć f ŝornam, tudy wuŝtytm,
Mi roŝa f njebejż pada;
Szym ŝcpećsijan tal we ŝtatu
Pŝeŝes Khrystuŝowu ŝaŝtuŝu,
Dża kraleŝtno mam Woże!

K. A. Fiedlef.

Woprawdźita lubość.

Młody jarat bu f swojej mandźeŝte, jemu haŝle krótko
przeby pŝchłiwotowancje, wot bobatego nijsja fwojeje woŝody na
hoćsijnu pŝcheproŝchenu. Mjes mnohimy pŝchenty mi hoćsiami ta
młoda žona we fwojim naŝladnym niwejŝtym ŝacacje kaź rózja
teżjeŝe, jejne zple woŝynie ŝo kłóznicom bñchćeje runaŝe, a
jako jej w bñhu wjećżora ŝoŝowny mandźeŝti raŝ ŝcpeuty, ŝo je
wona tola najrjeńŝcha mjese woŝyni a jeho zña horboće, dža
mejeŝe ŝo wona ja najŝoŝowniŝchu žonu na fwoće.

Džeŝacj lét poŝdźiŝcho bejŝtaj tajŝamaj mandźeŝtaj f hoćsiozaj
w tymbanym domje, woŝrjedź wjebeŝcho towaŝfina. Zarazka bejŝe
drje, kaź pŝeĉed džeŝacj lětami, fwoj niwejŝtym ŝchat woblecżena,
ale wón be f wódy pŝchjŝchof a wotnoŝchemy. Džećo a ŝaroczj wo
hoŝpodaŝtowo a džećo a wŝchěny cżyŝeć ŝowjeŝnym poměrow bećdu
rózom na jejnymaj ŝicżomaj ruće wutećeć date a ta heraw tal
ŝibicżna poboba ŝo ŝprowna a ŝuŝena ŝawalaŝe. Wona troćdu
ŝalena wot wjebeŝcho towaŝfina w jenym rózku hoćejeŝe, kaź by
ŝo je fwojim ŝaroczijnym woblicżom pŝeĉed tymi drubimi tajicj
durbjata. Sejnje ruzy, ŝkropawojtej a naćećtozajowej wot twje-
deho džećo, parowalaŝtej runajow, pŝeĉetozj pŝedbarjowa mja da
ŝtęro mała, ŝyta džećo pa wuŝta.

Też troćdu w lućytm jeiny mandźeŝti ŝtejeŝe a f swojej
żonje loŝr ŝladacje. Někto wón haŝle jeiny wuŝmaŝnjentj ŝchat
a jeiny mućnoćeć dymy a f dobom w jeho wutrobie ŝpóŝnacze
wŝchitkeje jejneje ŝcpećpliwje, lubowazeje ŝwěry ŝhabdžeŝe. Zejo
ŝhutyj hład nad njej wotpoczjowalaŝe a wona, fwojej woćzi po-
ŝchěnywŝy, widoće, ŝo ŝo jeho woćzi fe byŝlami pjelnjećeće.
Wona ŝo teho dla poŝbeńny a f njemu džeće; jeiny pŝachazy
hład f nemej mowa wulożenje jeho bñuca ŝadacje. Duź ju wón
nějnje ja ruku wŝawjŝi f towaŝfina wjebeŝe a jej pŝacjeŝe, kaź
je ŝo wón na jeiny podobu pŝeĉed lětobęŝatŝom dopomnił, hdyž
wona w njewjeŝtej pŝyŝe a ŝoŝownoćeći tudy pŝeĉed nim ŝtejeŝe,
tal wjele dróŝyŝa wona jemu pał někto je a kaź wjele rjeńŝcha,
najebacj jejnego wotnoŝcheneho, njemobereho ŝchata a jejnemu
ŝtwěrdejnejow rufow a kaź wyoŝto febi wón jeiny wopor waźi,
totryż wona wjebeńje jemu a fwojim džećom noŝy.

Duź wuŝta ŝoŝownoćeć jeiny wutrobu naŝelni a pŝywa
radocje jej woblicżo roŝjagni, tal ŝo ŝo rjeńŝche a luboŝniŝche
llemi, kaź w kęwjeje wlotocje; a ŝawěnie, w zdytm towaŝfintwe
njebeŝche ŝadny ŝoŝowniŝki por, dźyli tutaj dwoj, w kotrejuż
wutrobomaj a na kotrejuż woblicżomaj ŝo cżoply woŝeń taijeje
luboŝe hoćjeŝe, kotozj wŝchitko wěri, wŝeĉego ŝo naŝjija a wŝeĉo
pŝeĉećećećpa, a kotozj teź pŝoby ŝaroczjow-potneho žywjenja pŝe-
taŝnjuje.

F.

Boże wozdjenje.

Wozdewaricżto duchownego ŝarmita.

(ŝłóŝncenje.)

Tal pŝchłidžeć raŝ do wŝy, hdeć mećajomy tydźen doŝto ŝa-
wotlać a doŝtać kwartęru pola bura, kotryż mje jara pŝeĉeće-
niwje witaŝe. Zafo be mi moju tomoru pŝchjŝpofalaŝ, wopŝacża
ŝo mje, hacź dźu f jeho lubymj jęćŝ abo ŝam. Za jemu wot-
mowicż, ŝo dźu radŝcho w jeho towaŝfintwe wobjedowacj. Bur
mje na to do ŝtuy f bñdu dowjeje, ŝa kotręz be ŝo hjiżom jeho
ŝwójsa a czeleż jeŝpŝata. Tola tal bu mi wotŝto wutroby, jaŝo
wŝchjty f najwjeŝećeje potornoćeju poŝtażechu a hoŝpodať nutnje
ŝawjebe: „Wŝchjtyć woćzi cżakaju na tebe, ŝnjeje, a ty daŝć jim
jich ŝleĉ we fwojim cżaju. Ty wotewrić ŝwójju ŝmilnu ruku
a naŝyćŝich wŝchitko, ŝchjtoż žiwe je, f dobrym ŝpobobanjom“,
potom „ŝwójaty wóćzenacj“ a na tónju ŝłowa: „Tute dary ŝoŝnuj
nam Wŝy Wóćy, Wŝy ŝeju a Wŝy ŝwójaty Duch. Ğamjeń“
Wŝchjty, teź najmėbŝche džećo, nutnje a ruzy ŝtynjwŝchj
ŝećacu, a moźach widoćeć, kaź ŝo ŝobu mowlaćdu, ŝamo najmėbŝche džećo,
ŝfłitne hoćećacj, be ŝmerem, kaź by w Woźim domje był; jenoż
poŝlednje „Ğamjeń“ wón mŝŝe joŝo pŝaji, najŝtjeje, ŝo ŝo
ŝećczajym wjeĉelom, ŝo ŝo někto jęćŝ lapocznje. Za beć teź pŝchjtozje
poŝtawę, tola mojej noly ŝeĉepjetaŝećej a moja Ğmota wutroba
pufotacjwe we mni. Za jęćach mało; bur mjenjeŝe, ŝo ŝo ŝra-
djuju, a niŝlowaŝe mje jara pŝeĉećelnitwe k jęći. Zafo bećdu
ŝo wŝchjty naŝyćŝi a prawje wjebeĉe pŝeĉi bñdže był, poŝtażechu
wŝchjty jaŝo, f runej potornoćeju kaź pŝeĉy, ŝtynjny fwojej ruzy
a hoŝpodať džeće: Dżakujęce ŝo ŝnjeje, pŝeĉetozj wón je doŝro-
cżny a jeho doŝtota traje wěćęni; potom daćdu febi wŝchjty
po rjadu ruku a pŝeĉajacy febi mjes ŝobu „ŝobnowany wjebeĉ“,
a kŝoży džećeje na fwoje džećo, džećo pa f fwojemu wuŝnjenju,
pŝeĉetozj wone durbjacy do ŝtule. Cżyŝe a ŝamęŝtly ŝydnęć
ŝo na ŝamotne męŝtno wo ŝiŝtwe, dža pŝchjŝeća mały hdećeć
fe mni a, pŝeĉi mojmaj kolonomaj ŝeĉo, pŝaji f luboŝnym hoćom:
„Wozjedaj mi tola někto wo lubym ŝobŝnitku!“ Tu ŝacjży ŝo
jara ŝeubny; ja poczaj jemu wo wowaćaj, jeħnjatać, ŝonjacz
a tal dale powjebacj, pŝeĉetozj wo lubym ŝobŝnitku ničjo njewjebacj.
Ale tón hdećeć woŝta pŝeĉi tym, ŝo durbju jemu wo ŝobŝnitku
powjebacj a niŝlowaŝe mje tal, ŝo durbjacz ŝo na poŝleĉ wuŝnacj:
„ja njewěm ničjo wo nim.“

„Ty ŝa tal wuŝta“, pŝaji džećo, „a njewěŝaj ničjo wo ŝobŝ-
nitku“ Dža tola do njebejż njepŝchjŝidžeć.

Ğaj, moji lubi, na njebeĝka febi hjiŝeće ženje njebęĉ pomęŝit,
duź be jara ŝyŝtynjwe ja mje, f džećczajezho tla ŝaŝtyĝeć, ŝo
do Woźego kraleŝfina njewoŝtaju. Za džeć fe ŝtuy a wopytacz
ŝwójich towaŝŝchow wo wŝy, tola njemė mojeje durbje ŝo njeĝubi.
Wŝoŝto dżewjećeć hŝoħin ŝo do fwojeje hoŝpoby jaŝo domoj
wroćeć. Wjeĉeć bećhe hjiżom nimo, tola bećdu mi pŝeĉećelnitwe
mŝ džeł wotaŝajiti. Za ŝydnęć ŝo ŝa bñdo a poczaj někto jęćŝ.
Dža pŝchjŝeća mały hdećeć fe mni, kotozj dźyŝdeje runje leħnęć
hjić, pohłada frućeje na mnje a pŝaji: „Najpŝibj paczerje ŝpewacj
a potom jęćŝ!“ Tu be mi f nowa, kaź by mje někto do wutroby
kto; a njemėdżaj žanyć paczerjow, duź džećo, fwojej rućazy
ŝtynjwŝchj, ja mnje pŝaji: „Wŝchłidź, ŝnjeje ŝeju, duź naŝch hŝeć-
a ŝoħnuj, ŝchjtoż ŝy nam wotradźiŝ. Tał, najpŝibj ŝo f Woju
mowlicj a potom jęćŝ“, pŝaji hdećeć, a bećećeje potom leħnęć
ŝuŝti jędže wotlaćdu mi ŝoro w ŝchji tećazy. Wŝyŝy potom
pŝchłidžećdu domjazy a czeleż jaŝo do ŝtuy a někto mjejeŝe
ŝo Woża ŝeĉuŝa, najpŝibj ŝo ŝpewacje a potom ŝo wŝchjty poŝta-
ŝwójich nutnje pŝeĉed Woŝom mowlaćdu. Rapoŝleĉ febi ruzy
ŝawawajoz dobru nuć pŝeĉajacy a džećdu potom f męrow a hoćomaj
do toza. Senoż hoŝpodať a jeho mandźeŝta wotlaŝtaj hjiŝeće

wó jstwie a cżitańcztaj kóždy sam ja sjo staw i biblije, też my hojpodab bibliju poskić, je-li cżyż też ja w lubym Wożim słowie cżitać; ja cżitać drje w nim, tola niemóžacy ničo i njebo rošmyć, duž džeć bóry lebnyc. Tudy hym ho, pryedy hać wužnych, i huetej wutrobu a je hylkami i Wožu modlit: „Wožo tuteho doma, budž też mój Wóh!“ Tutu nóž ja ženje njeabudu. Wščichodnu njeabudu, jako wščitaj te ničo džeću hać do jeneho, kotryž mejejde doma wostac, bęče sa mnje njeabdu, hóžej hym swojeho lubeho Sběžnita jašo nomafat. Tedy hym jemu Wožu slyžu dżerac, kotryž mi cżož žiwjenja wažna a hwiata wostanje. Wot tamneho cżoža buć druhi cżlowjeć, ja lubuju něko i zkej wutrobu swojeho lubeho njeje. Sběžnita, wem, so psches njebo do njebeć pšychitbu a sjo teho wjehele.

W słonćznje hišćeje prajenje ja lubych cżitarow: Njeje to dżimnje? džećak lět sčiećcżijaniski wojał w sčiećcżijaniskim wojsku a sčiećcżijaniskim kraju slyži, bydli w městach a na wřach pola sčiećcżijaniskich hojpodarow, a njemó tola ničo wo Wożim słowie, wo lubym Sběžniku a wo wěćnošćej, doniž słonćznje w buriskim domje Sběžnita namafat, kotrežow hewal niđeje druđeje nadećchot njebe. Hoi, luby cżitarjo, by tutón wojał, hdy by do Dwojeho abo mojeho domu jatypit, też lubeho Sběžnita nomafat?

Lubosć wostanje.

Sipy težeja, cżopty lětni wěsiti pšódu wón i wotewerjennymi wotnamni do jstwy nješe. Nje to dopomnja na podawit, kiž je ho psched wjele lětami stak a swoje dafonjenje halke psched nětotymni lětami dostak.

Bęče to tež w lěće a sipy težejaču, jako w jenym starym fatšim domje w Pomorstej pschobrywach. Tutón dom bě wobłeny a mejejde hřomjanu sčicu. Wón lěteje hředž sjarobu, kotraž jón je wščěch strow wobdawasće; i dalota bęče lěć widžec, kotryž selene žuki woobijelowachu. Pschec domom star, i hřupim liščom woobrojčene sipy stejaču; wofna bęču wotewrejene a i nimi, laž hym hižom prajit, pšóda wón do jstwy cżehnjaje. Dom bęče wščudže cżiřty a w dobnym porjadku a bě rjane lěne ranje. Wó jstwie bęče bitydo postajene a na nim bęče pokruta kšěba, laž tež tale butry. Sčiećch strow stejače młoda, wóhnomnacjelětna holza i nabeł wotřamni a modymni wóćstoma, kotraž na durje sřlabowasće, jako by na něho cżafata. Wo hřwiti ho tež durje wotewriču a knjes duchowny, jeje nan, do jstwy stupi. Hać runje bě wón stary a wona młoda, dpa bęchtaj jeju woblićti tola do wějteje męry na ho podobnej. S jeho woblićža dwe mđbrej woćki sřlabowasčej a jeho dżowta mejejde tež tajki napohlab, so dyrbječe kóždy prajec, so wona f hřupym njehtuša. Wón bě f dalota, i bryobom wěti Wšijki do Pomorstej pschichot a bęče tudy w tej makej wsejzy hřowju domowinu šaložit a hębi lubojnu knježnicžu ja mandjelisku wustwoit. Ale jęho sřowony cżož njebęče dokho trak. Jako bě jemu jęho lubomana mandjelka někotre džećgata wobradžita, bęču ju na mały cżiki kęčchow donjeřti a tam pohřebali. A ta, kotraž něko na njęho sřlabowasće, ta bě jęho staricha dżowta, jęho luba hojpoša, kotraž sjo ja hojpodatšnu starataču a ja jęho družimi džećtimi jako macer hřabasče. Wónaj bęchtaj wožeje w jęho pschobniedni dnjach wjele horja w bromadće sřiećej dyrčajaci; šte woinike cżožu bęču do kraja pschidake: Fran-zowojso bęču w městajščacy a na wřach šle sřahabęli, hišćeje pšiežo dżimje cżiřdžy do wožy pschidabęču a hębi wščo mőzne žobadču — a dęba temu, kiž by jim njedak, sčtož cżyřču męć! Ale dženka hębi do a dżowta myšlečstaj, so žadym njepręćećel wozaju njepręćińde, pschetož w pschobniedni dnjach bęče jich wjele

psches wjeć marschirawata. Duž ho nadžiječstaj, so jętu tón džen na poloj wostaja.

Knjes duchowny, na swoje džećo pschęćelstwje pohlabnywšči, ho ja blybo hęže, so by sřnđa; jęho dżowćižca pal ho i malenu sřamorstej wobroczi, w kotrymž bęčeja a sčřleńzy stejaču, a wřa i njębo pętnje toćzenu bęču, je žitnym polezom napjelenju, a nanaj sčřleńcętu porjebži, pschi tym wožaruju prajzy: „Woni njeřbu nam žaneho wina wostajiti.“

„Ach, wostaj ta, Marja,“ won wotmowilo, „wščaf je tež tal derje doćki; dyrbimy sřowojom hęć.“

„Hoi, Ty sř stajnje sřowojny, namo“, wona wotmowilo a pschiti ho, so by jęho tudy toćhita. Wón jej męfajso wo wotřach i ruku pschęće — a bě to pętny wobros, kotryž wonaj nutšta wó jstwie pschęćstaječstaj; a wofna bě sjaroba wot sřonćža wob-hřowčena, woša ho na trawicžacy a kšetacž sřoboleče a pęčoty w lipach sřnacžacy. Na jęne dobo bu cżiřota pschęćotrhnjena, hata ho bližeče, cżiřdža franzowščich wojałow ho do domu a do jstwy wali, wotajo: „Du vin! Du vin! (wina, wina)“ Duchowny bęčeje postajny a rjekny: „Tudy, moji nježa, jęče. Wina žaneho wozaju nimam.“ „Ale tu je eau do vie (palenz)“, jędny dothi křabla šawota a f dobom ja bęču hřabasče, kotrež bęče duchow-neho dżowćećo do ruki wala. „W, tu bęčeja ja njedam“, wona wotasče a twerđe wustupi, na teho hřobolata i mđbreju wóćchow hńewnje pohlabuju.

(Wščichodnje dale.)

Wščelake f blyška a f dalota.

— Sańdženu njeabdu mejejde ho pohiwecjenje noweje Michalskeje škole, kotraž psči Drajžanskej drohy pschi notym mołke steji. Pohiwecjeniku rěć mejejde knjes iškuliti nadžicel Wač a hęberlu rěć knjes řad. Snujage bęče, hęž ho boženje prajęde starej Michalskej škuli pschi Michalskej zřwiti, hęžej hu ho psčes bolše, dołte lęta džećom wučebj sčiećja a tež šore-njeřka Wožeho hřwata do wutroby wuřhwate. Wšč tón knjes žohnuj to džeło na młodych duschach něko w rjanej nowej iškuli!

— Wšęžansta univerzita hęzej něko hřowž 500lětny jubilej. Še wščęch kőzow hu tyřozy ho sřromadžiti, tón jubilej šowu hřowćicę, tosiž hu w Wřisku tudowali. Štal Wjedrich August je tež f jubileje pschier, niz jęnož jako knjećet, ale tež jako prjebawšči študenta, pschetož wón je w swojim cżahu tež w Wřisku tudowal. Wobžęstimo mjes študentami ma pschi jubileju luźšite predaske towaćstwu — jako najstaršche študeniske towaćstwu — 1716 šatožene. Tuto towaćstwu rěšaje prjedy: hęřšite predaske towaćstwu a je wot Šserbow šatožene.

Dalšche dobrowolne dary ja wobše armeniske hřowty:

Š hřobizjeće wořobdy psčes knjesa šararja kšichžana:
 ž w D. Š. . . . . 6 hr. — np.
 Šchn. W. Tr. . . . . 2 „ — „

Sřomadže: 8 hr. — np.

W mjenje wobščich hřowtow wutrobnj dšaf.

Góteć, redaktor.

„Bombaj Wóh“ njeje jęnož pola knjełow duchownych, ale tež we wščěch psche-dawarinjach „Šerb. Nowin“ na wřach a w Wudyschinje dostak. Na sčtwórcę lęta plaći wón 40 np., jęnotkliwe cżiřta ho ja 4 np. pschędawaju.

Sy-li spěwat,
Pilinje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerstownó da.

Njeh z spěwaš,
Swórno džělat,
Wědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duš daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižicšišćežetni w Budyšchinje a je tam ja šchwórtletnu pšchedpłatu 40 up. došćaz.

9. njedzela po swjatej Trojizny.

Lut. 16, 1—9.

Pšchirunanje wo njeprawym šastojnitu je jene š naj-
čějšćich wšćitlich pšchirunanjow. Tola čěžoty šo mim,
hdyž my na šwišowanje kěžbujemu, w kotrymž jo tón
knjes praješće a Lutafš nam jo powjeđat. „Wón pař
džěšće š swojim pšćtam“, tak Lutafš šapocěžina a jo š tym
do šwišowanja štaja š 15. štawom. Šdyž je wón tam
Šarifejšćich wotpořatol, šo wón něto na wucjobnitow w
broczi, na wšćitlich šwojich pšchiwšowarjow, njes kotrymž
běšće wjele žlonitow a brěšćnitow, jim wobškwědžo, šo
dyrbi na brěšćiwodacze tež nowe žimjenje pšćiněz, napo-
mina wobšěže žlonkow, kiž běchu dotal njekšwěrní hospo-
darjo šemšćich tubkow byti: „Činěže šebi pšćeželow š nje-
prawym mamonom.“ Pšćladanje na žlonitow jeho wabi,
tole pšchirunanje wupowjeđaz, a šo šu jo šrošmili,
dopotalujetaj Žadžaňš a Watšęę. Tat pšćiněz šwěto
do teho šezanja. Wono rospabuje do pšchirunanja
šameho a do nařoženja, kotřez jemu tón knjes da.

1. Teho šastojnita njekšwěrný šebi myšćiz šaf šameho
wotročka tež w družich pšchirunanjach, ale jako pšwobod-
neho, jato wšćišćeho šastojnita, kiž mějšće prawo, pšćožez
wujebnanja š družimi činězi. Wón je šebi pšćes šwoje
knješće wšćupowanje njepšćeželow činězi, kotřiz jeho pola
jeho knješa wobškoržuju, a tón tež namaka, šo je tón pšče-
wjele pšćečiznaj porno tej šakšćubje, kotřoz běšće jemu

pšćiwšowolena. Duž jemu jeho šastojništwo wupowjeđzi. Tón
šastojnit ani njepřyta šo šamolwicz. Ale wón šebi na to
myšli, kaš by šo teho jemu hrožezeho wotkudženja šmimř
a kšěšje šwoje wotmyšplenje wuwjeđze. Ščt. 3: „Ščto
dyrbu ja činěz, dořelž mój knjes ž šastojništwo wote
mnje šjerje? Škopacž ja njemóžu, pšćořycž šo hanibuju.“
Wón šebi kšutnje pšćemýšli a wobomni, kaš ma šo w-
šćowacž, a hdyž je to prawe namořat, to tež tat kšěšje
kaž móžno čini. Wón šawota wšćitlich dožnitow šwojeho
knješa a šo kóždeho wopřošča, kaš wjele je jeho knješej
winořcy. A potom kaša jim na kóžbu dožny list mjenje
napišacž, kaž běšće wón přejebu šam šapřikal a ja šwojeho
knješa wulicžil. Tón šastojnit je dwoje šćizšowanje wjeđz:
do knihow šwojeho knješa wjenje napřikal, hač je do
dožžneho lista špřikal a nuzš čaňnył. Něto pař, hdyž
budže wotšadžemu, čže šašo dobre činěz, ščtož je škrěšćil,
ale šebi tež š dobom šwoj pšćeželow šawěšćež; buž wón
te dawki šćišćezę juntręz nuzš njekšwěrnje, njekšwěrnjo šo tež
šwojemu knješej, ale došwěria šo na dšatownojčš kšudžš,
špřta šebi jich šwojich pšćeželow činěz š tym, šo jim
jich pšćeželow šawěšćez; pšćežetoz te pšćenajenišće wucizženja
běchu wěšće na dšejšće lěta, šmano šamo na čžaz žimwenja
wobšantnjene. A wón šwoj wotšobadž dožpi; wón nje-
tręba ani škopacž ani pšćořycž; wěšto teho šo by nuzš
šradol, budže šorjewšatuz do hětow dožžimow, kiž přebowšće
pšćežišćezę rad šabjuwaju dobrotu dla, kotřuz je jim
napošćlednu wopřořatol. Šaj, šamo jeho knjes jeho pošćiwali
jeho šćutšowanja dla; jeho mudrořez šo jemu špodboda.

2. Račozenje pschirunanja. Šbóznik sam swoju myšl pschilamka t poslebnim shtomam pschirunanja: tón knjes polhwalci teho njepraveho shtojnika, so wón béšče mudrje čzinił, a praji k swojim wučobnikam a wošebje t tym shtomam mjes nimi: „čziniče hebi pschecselow k njeprawym mamonom, so woni, hdyž wy tradacije, waš bychom horje wofali do wječnych hětow“, a Luťofsch staji sředba wošebu wuprajenoju sčt. 8: „Džězi swěta su mudrišče, dychi džězi swěta w swojej schladče.“

To potajim, sčtož dyrbiachu Zefusowi wučobnizy, sčtož dyrbitny tež my wot njepraveho shtojnika wufuče, je mudroščy a jeničšy mudroščy, wěšo niz swěta, hřeščna mudroščy, kotraž ho jeno ja seiški pschichob a seiški hětu stara, ale njehejštu, hřwatu mudroščy, kotraž hebi na to myšli, w njehejški hětač wotbydenje namatač. Zefusowi wučobnizy sčtož jako džězi swěta w swojim wafchuju runje tat mudri byča, jako džězi swěta w swojej schladče; woni nješmědža ho w swojej mudroščy wot mudroščy swětančy džězi pschetrjedščy dač. W tej myšli čzini tón njepravu shtojnik prawje a jenož w tej myšli jeho tón knjes swojim wučobnikam ja pschilak staja.

W čzim pat potajuje ho w jenotliwym mudroščy njepraveho shtojnika? 1. W tym, so hroženje swojeho knjesa wopomni a ho shtunje prašča: „sčto mam čzinič? 2. so hnydom wošebje, sčtož je ja prawo pójnal, hrožazemu sředaj wučič, 3. so jemu wostajem trótti čsaj naložy, hebi mjes shtudym pschecselow dobyč. A tole trojake je, sčtož dyrbija wšchitzy Zefusowi wučobnizy, sčtož dyrbitny tež my wot njepraveho shtojnika namutim.“

To je, sčtož čže nam tón knjes pschecse tole pschirunanje na wutrobno woložič: wón čže nam potajáč, so my, hdyž hny pola njeho wodače hřeščow namalali, dyrbitny ho nowych hřeščow hladáč a ho wrožowáč, jeho tež pschecse wuzimanje naschdy seiškič kubtow čzěščič; wón čže naš wučičič tu prawu mudroščy, kotraž hebi stajnje na wjele wotrachnowanja myšli. Wón pomhaj nam w hnadže, so bychmy wšchitzy jeho napominanje sřosymili!

Samjeń.

Wostan pola naš!

W jenez malej štiringkej wječy wješe, napjate wočzafowanje knješčy. Šchullste džězi běchu zylščili džen hižom bželawo, pod wješčezjom swojeho wučerja gřekje a faru hřwječnyh wu- bėdich. Pschi wječnym dothodje blyščjadu wo čšene wrota f napřimom: „Witajče!“ a f podstajenym słowami: „Wostan pola naš!“ Nowy farat ho bženja wočzafowajče. Zemu te čšene wrota a to „Witajče!“ pčacščate. Wiz bjes dobrego samyška pat běchu fo te słowa: „Wostan pola naš!“ pschilajite. Šedym wošybleč běče na tónle sbožny wšidpud pschidot; pschetož tele tsi słowa woprandože myšl wošady bženšički džen najjohnišch wuprajachu. Wješni wošyblerjo běchu nimalo wšchitzy shtuži dwjawarjo. Šchotž móžěče hebi trawu džerčec, ja samožiteho placčěče. Wjes bžina, so běchu tež dothody faru jeno tróto wot- mērjene. Š temu pschidnje měłna wotšezanoč; bliščja želeńična stajiza běče wo něotre hodymy šwalena.

Tal běče pschidšo, so hižom ja dohji čsaj sředba žadym du- chowny bježe byłi dwě lěče na tymle měšnje njewosta, runjež bė wošaba dobra a gřetwinyj šmyšlena. To „Wostan pola naš!“ potajim jowim režč režčěče. Wošaba ja jenym dučowopajčjom žebščy, kotryž by jemu shtodobu džěł a šwělny był, bliščy čsaj w nej pschecywoč a shtowáč. Waš, kóžy wošadit čyščy jemu bže wo wšchm bruchim rad wšchito l ubošči čzinič!

Duž špew džězi falkičy jako njanjo, so tu nowy farat je. Běče wo přenje farke měšno, kotryž mějěče wón shtowáč. Nětole wón dońdže, wot wošadnych starščyč postrowjenty. Žeho wočy na to „Witajče!“ a „Wostan pola naš!“ pabščatej a wón hnydom myšl poslebnim shtomow sřosym. Wutrobno wošady ho jemu napředčyno horjach, to wón začuwajče. Dyrčat ho wón napředčo temu šmyty a bješčafny wopofowowáč? Ně, nanibdy. Wón je wo swojej shtudaj wošadže wostal a njeje ho teho ženje tal. Šchotž jemu tam na čsajnym wužitu wotpadže, je jemu lutoščy a pschidnišchwoščy jeho wošady wošacje farumata.

Tamni shtuži ludož su ja pčedzawo ewangelija žebžili a jeho pšosyli, so čypl došho pola nich wostáč. Kal wjele radcho hřiščy horejstajenij Šbóznik pšosny swojich sřyščy, kotryž jeho f wostacju njeluj! Tamaj wučobnikaj f Emmauša staj to šhoni- toj, jako jeho so tal wutrobne a naležnje pšoselščat: „Knježe, wostan pola naš!“ Ale tež kóžy wot naš móže to naschic, kž ho we wutrobny žadanj tele słowa wo pschilakže spomnjenjej wučobnikow nutnje modli.

F.

Čzín račnowanje!

Lut. 16, 2.

Čzín račnowanje, člowječe! —

Špomni na te shtune słowa. Šdyž Wěh pschecse smjerč do wječnoščy Čže junu pschec kud wofa.

Tam hřonišč, tal su naložal Šawoj hnadny čsaj, sčto wšchitwat, Žně potom ja tym šmejšč.

Prój: Šchto pschec tobu wobteji,

Č Wošo hřwatu, prawy?

Pschec twojim shtom shtuži

Wje wulki hřeč a maty.

Na wjele tyšaz pschecjenow

Tam hřeščnik nima wotmołnow,

Hřeč kóžy jeho tama.

Wt hnadu pschidmol ja prawo,

Wšché moje winy wobjaj;

Što na sčič sřyščta kóžuju

Wt jeho prawobščy podoj.

Šdyž buščja tule draftu ma,

Še wučiččjena wot hřečja,

Šej njebo wěšte ludož.

Špošč jeno, so jow na swěče

Ja čziny twojy wofu,

Šo tebi hřwecju žiwjenje,

Do hřečow njewošwolu.

Nječ twój Duch je mi f wobjerjom,

Dža wobšteju pschec hudsjenjom

A šmejju f hnadu šbžnošč!

K. A. Fiedler.

Szymjo a plód.

W pyramidach, tamnych móžnych rowniščjadch egypťowščy kralow, tež njes bruchim žitne sarna namatačy, kž běchu tam nutša lěšotki, haj lěšpžazy woprocjowale. Šo by ho jich špř- bžazo móž wuprušowata, je do semje wošyčny, a šlej, wone ju njeběchu šwabite, a počjadu hnydom rojč. Kaž f tymle lěšpžazy štozym žitnym šymjenjom f pyramidow, tal ma ho tež je šymjenjom

Bożejo kłowa; to je też po kłyttyżaczach dženja hichcze skhadženja-
możne. Każ w safarstwuje, tak je Woje kłowa pichczo hichcze móż
Woža. Daj ho temule njebiestemu hymnjenju jeno do swojeje
wutroby sacziščezowacz; wobłedźbu a rozpominaj jeno Woże kłowo,
dha budze wono w tebi też skhadźcz a ho jelenicz, kczecz a ploby
njestcz. Wšo može wono drubdy, podobnie tamnym žitnym sornam
w rowniščezach faraonow, doho w tomorje twojeje wutroby każ
mortwe leżecz; ale wono tola mortwe nije, pichetoż we swojim
czahu wono i poknje žiwjenstej mosu wubina.

Też człowste kłowo, próstwa, w dowieje na Woža roščerjana,
czasto hichcze po kłach ploby nije. Tak bęšce ras jedyn fara-
w w raiščej Kruškej w jenyum jendželstkim łopjenu ja swoju hy-
rownižu sjawnu próstwu woźwiščezecz dał; njebe pał niczo na to
doštal. Hake po wjazorych kłach, jato be won na tu próstwu
dawno posabył, dosta won i skairo w Egiptowstej 100 hrownow
wot jeneho Wendjelczana, totremuż tam, każ ho to tak praji, pschi-
padnje spomijena nowina i woźjomaj pschidźe. To bęšce pśbnu,
ale story pśb!

F.

Próstwa wo Sběžnikowu pomoz.

Słóh: Krala Běh požohnuj —

Kralo na njebiešach,
Mōzmarjo na wójstach,
Pomoz nam sczel!
Wješ twojej pomozgy
W będženjach padamy —
Kital naš spomozny
Emanuel!

Satan sly leščiny
Stajecz cze wutroby,
Sputač cze naš.
Sdyž pał ty, Ssynifio,
A bokej t nam slupičy ho,
Leščy ho podarmo
Spytowač djaš.

Mjepuščej mje wot hebie!
Wščat sy hej dobył mje
Se swjatej ktwju!
Krucze ho džeržu ja
Tebe hač do rowa —
Pščes tebe, Szrednita,
Wopwobodu.

Sswobodny wot hčecha,
Kiz twój kščiz wujedna,
Wostac cžu twój.
Ssmjereč je mi dobyecz!
Wjebženoh' j mawnoščje
Damiŕa wita mje —
Tam sy ždyn mój.

S. Wjela.

Starošč.

„Sdyž Wj rano na polo won dječje a macze ja zyle do-
poldnjo tak wjele czinicz, jo njebeweče, tak dżelo dokoniecz; a hdyž
ho Wj monka w czerstwom powieře je swojimi lubżimi pilnje
hibacz, potom njebeš Wam starošč wječje blisfo pschincz;
wona dyrbi doma wostacz.“ Zalle nehdny, jato bęch hichcze dječcz,
i swojemu wujej ręcacz.

Wuj křiwiku i wotmolwjenjom wočzafa. Zemu bęšce žnawo
nabywado, so ja we swojej łajnej mdobofczi tajtu ręcž wjebžech.
Potom wón dječce: „Moje dječcz, starošč hōbu dže. Wona
hōbu myhři, wona hōbu ręczi, wona hōbu džeka. Wona też hōbu
widži. Wdžech pohładacz, na czož cžajech, starošč to też hōbu
widži. A hđecz starošč hlada, tam je cžemnota a njezewefelofcz.“

„Zeno tak doho hač ho modlu“, wón potkaczęšce, „a
i nalschim njebieškim Wdžom wo swojej staroščej ręczi, njebeš
wona do ręcze padacz. Zať doho dyrbi cžakacz a mi i wutroby
wostacz. A drubdy mi je, kaž by ho wona w tym cžahu, hđecz
ho modlu, dobry kruč wote mnje haldita a potom i zyle drubhim
wobłeczom saho pschidźta, wjele pscheczelnischa, dylži prjedy be.
A hym-li ju ras na wotomif zyle sabył, potom myhři: Cj nō, so
mnu wroščjena wona nije, wona je jeno mój hōfej. Wščajeli runje
na wotomif preczta, dha je to spoczatk t emu, so jumu zyle
woteridze.“

F.

Wohladajczje lilije na polu!

(Spitta).

Mat. 6, 28.

Ty rjana lil'ja na polu,
Schtō w tajzej krańcoščej
Cze staji pschod wočzi mi tu,
Schtō tebe wudebi?

Kať njebiešch draštu, křepjenu
Se skotom, bęhuchsta,
So nje wobstęci pschod tobu
Tež krańcošč Saloma!

Běh hlada tebe tebžsliwje,
Cze i proda swožiwichy;
Wón jantžeta czi pōščęle,
Sdyž wščitko cžęche spi.

Lón myje draštu i rožu czi,
Tu hščy w wěřiti,
Tu běli w břōnczej jańnoščej,
Cze debi i lubofcju.

Ty rjana lil'ja na polu,
We swojej krańcoščej
Ssy postajena i snanjenju
A t dobrej wočęje mi.

Wščat, rjana lil'ja na polu,
Zať cžęche prajischi mi:
Křez swęta saktara dže tu
Tež swoje twitajchki!

Suri Wrořt.

Wjebju bliže.

Zenemu fararcej, kotryž bęšce hžiom wjele-lubži w domje a
pschi rowje troščtował, ja jena dżowna pschec smjerecz wstata, a
mjezcz ho pschec jeho samhnu ducžu drejęšce. Sedyň sastojašti
bratr be cžetnu swjatočynošč nabewuł. Zato bęšce takhama
stōncžena, nam semjerečto dječcz stany, ho t hornemu lōnu kščęca
slupi a dječce: „Zato ja swoje farstwo nastupich, gym drje drubdy
nad rētu lohr pohładowač, ho pať dale wo tych lubži lofca njeřarač,
kiz bęchu mi wščitizy zly a t mojemu farstwu nježkuschachu. Wle

přeched někotrymi lětami mlody muž do mojejho domu přichůdže a ho i jener mojejš dšovotno vozej, a ja i nim do jeju noweho wobhudenja čehnyča, tamnu tironu rěči. A jako něšto moje džěžo lovrta bē, wona na jene dobo interesu dosta ja tyč lubži, kotřž tam byhlača, a přiči stawanju na hožě ranje nad rětu lovr hlaboč do dominyň hwojeje džovot. — Něšto pak by mi šaše jene džěžo wjate. Wona je přeches jenu druhu rětu šcha a nježo šdawa ho mi něšto wjele bliže byčž džylž hdy přejdy.“

F.

Rubofce woštanje.

(Poftaćowanje)

„Wostaj jemu blesču.“ wostaj ju“, knjes duchowny i lěpšchemu rěčejše. „Ně, ně“, wona jawota, „ja tu štaru blesču njebam.“ — „Dha daj mi tola huoštu“ tón wojač rjelnj a ho jej bližejše, ale wona jeho wot ho štorž. Š jener ruku ho přchod nim wabaraje a i tej družej blesču tweržže džeržejše, nan pak stajnje wolaše: „Ale wostaj jemu tu blesču, Marija, ač wostaj ju!“ Tola wona ju njepuščaji a ho dale wobaraje — jako ho njejabžy durje kšěje woteriwču a i našim mjeczom wyščt do jstny štupi. „Šcho tu činiče?“ wón na tyč nastrožanyč wojača lajrma, „won i Wami!“ a mjelžo ho tučži šdalič. Marija pak mžnje byhčoň hšičče přchžo i blesču w ruzy hrijebž stny stejše. „Ja ho tola nadžijam, mademoiselle (tnječnikšta), ho mlody wyščt šwobitnje i nej wbrocži, ho pralječo, „ja ho tola nadžijam, jo Wam ničtō njeje žaneje hšiwby činič?“

„Ně, ně“, wona franžowšy wotmołwi, „ja jenož tu blesču i ruzi daz nuchžy, nan je ju wot džěba herbwota a do njeje je moje mjeno wutočene.“ A přiči tym wona i poršom na to mjeno potafa.

Wón na nje pohloba, ale potom tež jej do woczow; bēče to jenož jene wotomilnjenje a jeho wobličo ho rožajšni, Marija pak ho ruzče wotwobrocži, přchetož wona bēče ho wšča sačerwjenka. Potom teho wšča ja blšo hšidžiču a wón duržejše hovu hne- dazž; wšchžny tšjo ho mjes hovu do rěčjom dachu, přchetož kaž džowta, tak tež nan derje franžowšy rěčejše, a šlōncžnje ho hšwitu jo šarwobže přchepohžowachu. „Wli ho tu wšcho lubi, haj, mi je, jako byč doma był“, tón mlody franžowšja rjelnj, „w dalotej šlōncžnej franžowškej, na brjahac rěč Loire, je moja luda mačž živa; tam mam ja šubšo i krašny mi woinjani. Něšto čehnyjem do Rušowškej, potom ho wot tam wrōcžimj a potom“ — a wón do teje jaberje mōderju wōčžom pohladny — „a potom“, wón šchepanto přichajši, tak jo jenož wona jeho šlowa šahžiča, „a potom ja šašo kem přchůdu.“

Tak jo džet mny; šimēti hžjom padachu a žynit tam hi- ščejše přchepwalaše. Knjes duchowny stwu wopuščži, dotež čyžyše něčtō i wožady i nim porēčejž, a Marija bēče do tučnyje wšča. Wyščt bē šam wō jstwe. Wšni ho po nej roš- hlabowalaše: na tej stronje stejšeje bruna lommoda i wošajšngmi wobšitkami, pōbla njeje wšakše žyle mały ščypitel, na wofnje stejachu šwētki, přchod nimi blšo a na nim forbit — to bēče wēčje Marijne měštačžo. Wšni tam wšcho šwēru wobhlabowalaše a wobnaš wuhlada, kž bē pobobifna duchowneho džowčejčiči. Wyščt tu pobobifnu hšěje hrabny a ju do hwojeje šlōtwenje položi, i fōtrečej jenu papjerku wutožny a ju, jako bē na nju někotre šlowa napišal, na to měšmo položi, i fōtrečož bēče pobo- bifnu wjat. Až někotřž mjēščináč nan a džowta šašo do jstny šupšičstaj. Wošlōnje šlōncžne pruži bēču ho šwabke, jako tón franžowški wyščt woteridže; Marija i čiča po jstwe

hšobdžejše a hoščičžy, kotřž ju ja tym wyščtom pračejšeje, jara i šrdka wotmołwjejše.

Malajira, jako hšičejše wšchžny špacu, wona šaše štany, jo by to, šchtož je wōčera šalomžita, dženga naprawita. Duž do šorbta přchōnim, jo by šebi wšcho, šchtož je i šchčžu mny, i njeho wšota, a přiči tym wona papjerku wuhlada, na kotřž bēče napišane: „Victor Vicomte de Rémy (Wiktōr hrožja Rémy)“ a dale ničō. Ale jeje mača pobobifna tam wozgy njebēčje. Šaž i pšomjeniji polata, wona někote wotomilnjenja tu papjerku wobhlabowalaše, potom ju w hromadž šawali, lommodu wotewri, i fōtrečej maču šotu buščtwizju — dopomijēnta hwojeje mačšerje — wučahny a ju, jako bē tu papjerku do njeje položita, šašo do lommody položi.

W šaršim domje ho džet po dnju čičho mny. Dolšo nje- trajaje a jebny šobaty šemjan je šušobfwa přchůdže, jo by wo jeje ruku wopřyl a ju jako mandžšicu na šwōž hōdž přchōwječ. Wona drje wēbžičje, jo by to jeje nan rad wōšal, tola wón ju i šlubej njenušowala. „Ša njemōžu ho hžjom ženičž, luby nan!“ wona rjelnje a trudnje wotfota ho šlōbowalaše. Rěčo a šyna ho mny, ale Wiktōr Rémy ho njewrocži; wón bē wšchak i Napoleona- wym wōššom do Rušowškej čahnył, i wotkal bōrny wōwječž přchōdže, jo je tam wjetšči džel franžowšeho wōšta hujbenj šōž wšak. W šuffim ložže bē wjele tyžso franžowšom pobrjebanych, šnadž bē tam tež Wiktōr wostaj.

Šašo bē jo šašo lēčo mnyto a w našymje lišče je šchtomow padaje, ju jeje nan i tym šemjarom, kotřž bēče šeržewitnje čžatal, w žyčwi šwērowa; wona bēče hwojemu mandžšlōnu hšwēna towaščta we wjehečy a šrudnyč dnjad, tola bē wona štajnje čičejše myšle, kaž by přiči šebi na něšto špominaka, fōtre- žož je šhubita. Wona měčejše jenož jenero šyna, ale tečo man- dželša je tšjōštjo wuwšom a wuwčžtom wobabadž. A jako naj- přerūčejšo wušta přchōwječy a ho pračchacu, kaže mjeno byču jenu daki, wona rjelnj: „Njedž Wiktōr rēta, i wutur mjenom je mi pētna dopomijēnta šjenōčena, a hōžž ja šamym, njech wón tu maču šotu buščtwizju došlanje.“

(Přichōdnje šlōncženje.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Knjes šamški hejtman i Cartowiz jo hšorōšče bla na wotpēcžni pōba. Na jeho měšto přchōdže došatny Lubijški knjes šamški hejtman i Wšlug.

— Knjes šarč Knječet w Delnim Wujedže jo 1. novembra na wotpēcžni pōba. Wšni hšwecejše 1. dezembra šaržjenero lēta šwōž 50 lētny šašojšnik jubilej a je po tajšim přchēs 30 lēt w du- chownštim šašojšnitwje byl. Čži knježa, kotřž čyebža ho wo šaršle měšto w Delnim Wujedže šamolwēčž, čyžli to škerje ščje pola šollaturšwa Wujedžšanskeho šaršeho měšta činiče, fōtreč je ša- šupjene přchēs knjeja měščžanoštu šamanna we Wōžerōčž.

Wučžbna wērošče.

15. Špotojnočž je najwjetšje bošastwo.

16. Štrowy njewē, šal šobaty je.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchch přche- dawarnjad, „Serb. Nowin“ na wšach a w Wudyšchinje doštačž. Na šchtwōrcž lēta šlōžž wón 40 np., jenotlīwe čžišča ho ša 4 np. přchēdawaju.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěcny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwość da.

Njoch ty spěwał,
Swěrno džěłal
Wědnó dnaj,
Džěł pak swjataj,
Dušaj daty,
Wotpođaj ty.

Z njeboj mans,
Njoch ói khmans
Žiwność je;
Žywa woda,
Kiež Bóh poda,
Wokřěšće!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Esmlerjez knihijščješćejni w Budyšćinje a je tam ja šćhwětelstwu pšćěpělatu 40 nr. dostajć.

10. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Čet. 19, 41—48.

Dženšnišća 10. njeđzela po šwjatej Trojizy dopomnija pšćěpěćanjstwu na žalosne budjenje, kotrež 10. augusta lěta 70 na wuswoleny lud stareho šluda pšćhružje, na wutupjenje Jerusalema a rospřěšćenje israelskeho luda mjes ludy semje. Wšćhito, šćhtož dženkša pšćhćimny i Wóžeho šlowa, potašuje naš na tón džěł, wošebje tole šćenje.

Wty wopominamy Šbóžnikowu nješćkóncěznu šmilnošć,

kač šo wona potašuje

1. w jeho šylšćach;
2. w jeho šłowach;
3. w jeho šćutćach.

1. Šapocěť šćenja nam powjeda wo šylšćach, kotrež je tón knjes pšćed Jerusalemom płaťat. Šešly šo wšćednje płaťaja na femi; wone šu přenja rěć, kotruž ćlowjel powjeda, a pošlednja, kotruž wón šylšćaj; płaťajo ćlowjel na šwět pšćhružje a pod šylšćami šwojich lubych džě wón se šwěta. Ale tola maja šylšć něšćto hnujaze; džěćjo naš šćjom hnuje se šwojimi šylšćami. Žow pać ćlowjel njeplata, ale Bóh šam, a jow njeplata to džěćjo w šćowitu, ale Žešuj jatw muš. A muž tať tošćto njeplata! Kať wjele wošnišće šu šylšć jow, džěž šćworicel nješćjekow a semje, israelski kral, płaťat! Čłowjeltojo płaťaja na šwoje hubešćstwu, w najšćpěćim padže na šwoj hřeć. Žón knjes pať na šo njeplata, ale na Jerusalemu. Dwojizy

ćitamy, šo je Žešuj płaťat: pšćhi Lazarušćowym rowje a tudy — ale pšććizina je ta šama. Tam ćži šćizni prajaju: „Šćajće, kať je wón jeho tať lubo měł!“ a jow my tež prajamy: „Šćajće, kať je wón to měšto tať lubo měł! haj, tele šylšć šćwěćja wo hšććěje wješćěj lubošćej, pšććetož jow wón njeplata wo šwojich pšććěćelow, ale wo šwojich nješććěćelow, wo šwojich mordarjow!

A tejele lubošće možemaj šo tež trošććowacě. A džěž šmy tež hřeććil, jeho šćmilnošć kónja nima; tež ša naš ma wón šylšć šćmilnošće.

2. Džěž šu nam šylšć wopotas jeho nješćkóncěznej šćmilnošće, ničjo mjenje te šłowa, kotrež wón rěćaj poť tymi šylšćami: Šćht. 42—44.

Žón knjes nješćoržej šwojaj bla; wón šnaje te ćčetpjenja, kotrež na njeho ćšajaja, ale teho bla wón žanjć šylšćow njeplata. Wón płaťa wjele bóle na to měšto, to wopomnicě, kotrež wopomnicě njedja, šćtrož šo i jeho měrej hóbžaj, wo lub, kotruž njeošćnawa ćšaj šwojeho domaćpšćtanja. Njeje to nješćkóncězna šćmilnošć? Njedba nam tajte šćchowanje hšćwoto muš pošćadacě do wutrowa Šbóžnika, kotraž šo wulšwa w hnadže a šćmilnošćej?

Kať tón knjes něšćy na Jerusalemu šćoržěće: „ale něć je pšćed twojimaj woćomaj potajne“, tať durbj tež na naš a našć lud šćoržěć. Kať šćyto je naš wošć, kať pata šwoje šćurjajta, kať je wón našćemu ludej bošććstwu šwojeje dobroććiwošće našćonicež dať — a tola tať wjele je šo wotwošććaj a njeošćććaj na jeho hšćój! Aš, šo by našć lud hšććaj tať šćchowanja Šbóžnika

brody zhyt tydžej pšchětra, a jako ho straž swojeje wobledžby sfončnje wšdarowasche a woteńdže, ho wón srubnje wutroby f wu-
thowanazy waczejše, w tej wěštej wěrje, cšjetanza jako cšelo namatačej.
Tola o džiwi! tón derjejdžeržany je hyna wulěšy a powjebasche, so,
jako wón hěb cšerpjecj počinašche a běšche lubeho Woha prawje
naležnje wo žiwnočej prokšit, je nejabyz pšesje jemu tšěštnu
čšlstaču kološej nutš pšichjěča a ho malo frocjelow wot njeho do
jeneho hynoweho dólčta pošydnęła. Zako bė wona potom ja
něšcho cšaja sošo do dwora dle wulcězala, je wón na tym měšnje
hnešo f jejemi namatał, foteř hju jemu krasnje sešlodžije — a
wšchědnje je pšesje zhyt tydžej tale kološej f swojemu hnešu
pšichthadžata, so by jako nowe jejo pšichalęnyta!

F.

Rjanošej Awórby.

(Spitta.)

Psaln 104, 24.

Wješełce ho rjanej' semje,
Za je hěbna wješela.
Kajte je wščał luby Wěh nam
Wušyl tudy bohatstwa!

Se to jeno jeho nohow
Wobnoř, krasnje pšichęny;
Zeno štworjenje je rjane,
Nad kotrymž ho džiwočej ty.

Wješełce ho tež nad hčonzom,
Nad měšadžom, hwědnami,
Kak tu šhodža, tak ho dšyščęza
Nad semštni honami!

Tola jeno f Wožej' ruki
Čsu to krasne štworjenja,
Wošęyte na jeho trěnje,
Wšchęčapotele štrasčęnja.

Šlej, hědž jcho nohow wobnoř
Šizom tajku šwětkoščej ma,
Kajtu radoščej, jošwocščej hafle
Čmęje pšich nim wutroba!

Surij Wrořt.

Wóczej hrotow.

Čiđi mjeł w tej malej štwicęzaj hnjeješche, nad foteřej bė
jandžel hnjereče hčjom swojeje cšęmnej hčhible wušpšchětrjel. We
wotewrjenęch durjad hacž do hčęže wot ščęža burow f nahej
hčowu stejęšche, cšapstu nutenje w štyknjenęmaj ručomaj dšeržiwęšči.
Woni bęchu swojejo duchowneho, kotryž bęšche jim we wšchęch tyč
čšękščej lętač f radu a je štkufom tal šwęcenje f boku stejal, hšchęče
raš widžęč čęžyli, a ta hšyła, kotraž ho pšich napohladže lubeho
mrejazeho do tal něfotero wobčta cšichęčęšche, tym mužam šawęenje
f njecęčęš njęštuzęšche.

Zu ležęšche tón luby duchowny, ščędy, je šnamjenjom hnjereče
na šradnjęnęch cšahach, a pšchęb jeho ložom kčęčęšche jeho man-
dželsta, swoje najmębšche dšęčej, hafle malo mėšazow stare, na
ručomaj, mjes tym so ho ščęščej štworęščej dšęčej, wšchę hšchęče
w něžnej dšęčęzaj starobie, špřoščęle a štrachocęiwje wofofo mačęzeje
kčęčęčęch, poł bojanje ja nanom hšlabujoj, kšž bęšche dženja tal
zple hınasčęho napohlada dšęšči hęmal. Wšbn bęšche žonu a dšęčęš
f poščednjęj mozu poščonowal a je šwęcernemu wobarnowanju a sa-

štwaranju teho poručęł, kšž je tón prawy Wščęčej nade wšchštni,
kotrymž dšęčej rčęaju w njebęšchaj a na jemi, a kotryž tež tam
hšchęče puče a šredłi wč, hšdžej čšlowšči rojom žaneje pomozę
wjazy njewidžę.

Tole žohnowanje, we wěrje date a pšchęjate, bęšche tež to
jeničęš, ščtož možęšche wón tym swojim šawojtajčej. Čžęšče wobnjste
šta, w kotrychž Šranowojso sošo a sošo tu maču pomorštu węšętu
wopytowaschu a tež šaršit dom njepšchęlutowaschu, bęchu ščędy nimo.
Malo njebęšelow pšęby bęchu poščedni Napoleonowi wojazy wot-
čęabnjšči a wšdšitke trauše a kšchęče pšřubne a hšwšřibnešo šofa-
rarija na hšmjereč hčoreho šawostajšili. Šak bęšche wón we wšchęch
tyčęle cšęžęšej njebęšęlač tal ja męrom žebđil! Něšto dšębęšęče jón
męčž hacž do kónja; žane f hščom štworjenje a pšalanje njeb-
dšębęšęče jemu poščednje wošomšči cšęmęšč. Š nimalo pšchę-
čšlowštej mozu šaršita kščędy nawal swojeje bololčęe potščęzowasche,
boniž to horže będęenje šfönčnje pšchęwjenije, wobčęče dospęte
njebęšęče. Potom ho wona f možnym wušchšitkom hčowabdu
šwojeje.

Čšto dšębęšęče ho f njei, ščto f dšęčęšimi štač? Šak pra-
šchęchu ho burjo, kšž bęchu ja cšah hčorotčęe wšcho možne cšiniłi,
so bęchu swojemu duchownemu woščęwjenje a poščęlnjenje pšchę-
hotowali; tal prašchęchu ho njebocšęčęšeho šajšojšęž bratji, kššž
wot swojeje hčudoby je hšwšřinowej wutrobu ščępšatu pšchęnjęšęchu
a hšęradnje wudobje poščęžęchu, so bęchu ho f tym ja poščęb
šbšęnje došonjanešo pošarali. Wšchęčęš wona, zple bjes šredłow,
njebudžęšęche ani wješčata, wot čęšo dšębęčata jeno kšchęčej ša-
pšęčęčę.

Zo bęšche w lečęe 1813. Š kak stejęšche pšęčđšęšchaj ščt
poščęšęcho? Dwoj hšynaj bęšchaj theologiju študowatoj a we hšwoji-
maj woščadomaj je žohnowanjom štkufowajšchaj; dwoj drušaj
bęšchaj juristaj, jędny brat bė f wječępšytanam ščękajom, powščit-
fotownje labowanym a cšęčęšęnym, w jęnym hšwjerow-nęmštnim uniwę-
šitnym měščę, a taj dwoj poščębnaj bušęšaj wuštojnaj ratarjei.
Šak bęšche ho to štač moško? Wš mamy jeno jenu wotmołow:
„Zo je ho wot teho šnješa štao a je dšiw pšchęb nalschęmaj
wocęomaj.“ Šle tón je ho ja tamne hšwdom hšrotow bšle dšęšči
žadny čšlowšči nan štaral. Wšbn hšchęčę dženja kščęžej wo-
puščęčęnej hšęštworęšęnj wudobje a hšwrocęčę pšchęwota: „Za, ja hšym,
kšž wšž troščętuju! Wšęboj ho; jeno wčr!“

F.

Katarjowj Džakny khčrlušč.

D džak čęi, mšty Wščęčę, džal!
Ty hšy nař štkufadž žadal.
Škwol ert a dšęšča ješo wščal,
Wšbn kšłęba je nam nabal.
Čžęčęč, džal a škwalba! ješo mž
Za džęta ja nař džęł a nž
Š da, ščtož nam je trjeba.

Ty šwpi f mšnym dęšęčęjom f nam,
Ščędž ršlniř wošęy rolu,
Š twojja mž bė blštko nam,
Ščędž toša žnjęšche w poln.
Čžęčęč, džal ja ščłštu kščęžęčętu,
Nšž hšyštam žęješche pod toku —
Ty, Wščęčę, bė ju baril!

Handrij Zejler.

Dobrycye słabyh.

Horla nad ściehу jeneho doma, runje psched wudebjenjemi wotnoweho sьmьhу, wróna tam a benn ślétowalache. Wo sьdaczу wona ja pizu słobdźeche, a moja myśl bje, jo je najkřeże ślétuche wotnowo wotewriene, jo so tam ludžo wješe něšto žywoje wupolozyli. Ale ta wěš mjejeche so hinał, kaž to bliždy wotomil potała. Zyle blišto wróniniche czeła wrobił, mōznje sьkřećežy, lětajche, a jeho sьkřećenje bōryh draube wroble pschajowal, lotrež je wšedny stronow na wrónu ślétowachu. Tam horla w jened wotewrieny bječeje wroblewo bjeńbo s mōbymi, a na te bje wróna woihladała. Wona pak njelamōdźeche ničo wuzničyje. Wo nělotnyh spřoznywch popyhtach i rubjenstwu hneđa ho wona ja śtęhu sьhuji a wroble na sьmьhу jubjelowachu.

Tu bječe widzež, sьcho mōža tež słabe mozy pschęzimo mōz-nemu njepřečeželje dofanječ. Tu bje pōbnač, sьcho lubość we sьwo-jej horliwosći samoje, ma-li sьchitowac a wupomnac. Zow widzič, jo słabyh wotlana a sьkřet we wotomilnu sьracha wjele wuwjeduje.

A bychtaj-li njepřečežel a nusa tał wulkaž bygoł, jo by žyhy kraj wot njegu potny był: pola Woga je mōžno, so so na mōblitnu dźećeja njepřečeželowa sьrachota a nusa jara bōryh posuhubitej.

P.

Lubosć wostanje.

(Słōnczje.)

Wona so miny, jako bje wyhofo stowobu doćazala; Wiktor M., jeje wuwł, wo nabobny semjanst młodženz. Leto 1870 bje pschajšo a wōjna i Franzowstje wudyrli. Tež wōn dźerbyeche ja wōzny kraj na wōjnu cžahnyč; a na wselakich bitwach so wōbōžel a slajnje bječe tak sьowomy, so i sōdžeje sьrowy a czerstwy wuńdže; tola w jened bitwicy njedatolo Orleansa mjejeche to njelbože, jo so kōn i nim pschewali, pschi cžimž jo jemu prawa noga cžęžo wōschęzobzi. Sęho potkowil (oberst) da jeho do Orleansa donječe a jemu tam w jentym wōbęnym domje kwartiru woihlara. Sęmječsьhoru wōn w přenich dnjach wo ničem ničo njewelęžiče a myšleche, hōdy druhdby i wotomę wotaci, jo hōdže i jeho žiwjenjom bōryh tōnz. Ale jeho młodość wduch chorosć pschewiny a wōn pomalu wotchori. Něšto so dopomni, so je w sьwojej womorje druhdby njeni nız jara mōbu, ale pschi tym pschajšitnu wuhladał, lotraž je so sōdby raš jara dobroćimje ja jeho žadanjem naprasčowala. Ale wot teho cžaha, hōdže wo jeho žiwjenje žadny sьrach wjozų njelęche, wona wjozų njepřisřidže. Duž ju wōn, jako mōjeche i toža stawac, do sьwojeje sьwy psche-prowędaje, so by go jej ja wduch pschęcelniwosć, lotraž bje jemu woposafata, wutrobnje pōdžatowal. Wona bōry pschidnje a wōbał potom, jako bje jej wōn sьwōi dzał prajil, wo tym a dru-him rēčęčichaj. Wona powelębače, jo je wudowa a ma jenicžy bžowku, lotraž w jentym słōsticje wocžahnyč dawa, so pak so ta w na-lęčju domoj wrōčel. A wōn mjes druhim rjetny: „Moje mjeno je Wiktor M., mōj nan je semjan a ma sьwoje kubo w sьwo-morstje.“

„Ale Wasche křęčene mjeno, to tola žane němske mjeno rjetny.“ ta stara knjeni rjetny, „ja rēlam Wiktorina — abo po prawym Marja Wiktorina, dolež mōj nan přenęče mjeno lubowalche. Wo jeho sьmьkřetj pak mje moja mač Wiktorinu mjenowalche, dolež nan Wiktor rēlače.“

„Slečeje, moja wowa sašo mjeno Wiktor lubowalche“, tōn młody němski ofšer rjetny, „ja to njewēm, ale bjei myšlu, to ma i nělačeje dopomnjenja bęž. Slečeje, tate bjei mažu sьtu bušchwižu sьm wot njije herbōwal a w nej leži nělaža papjerca“, a wōn ju tej knjeni potaja.

Wdy bje wona na nju pohladnyla, dha tež sawoła: „To dže je mojeho nana mjeno, kř je na tu papjeru napisane! Nělače Wascha mač sьwad Marja M. a sьpolske wona na farje w jened wdy njedatolo lęša?“

„Daj, tak je“, wōn wotmōwi. Wona pak do sьsobneje sьwy dźęčeje a pōdobitnu młodeje hōlzy pschajneje.

„Se to Wascha wowa?“ go rucze wopračeja. Wiktor tu pōdobitnu je wšedje kęžōnyč woihladowalche a słōnczje rjetny: „Daj, ja bjei myšlu, toja je moja wowa byla, hōdy bječe bječeje młoda.“

Na to ta franzowstka knjeni powelębače, jo je jeje nan sьhoru a hubjeny i Ruskowstje domoj pschajšoł, jo je wjele lēt sьhor-waty był a jo balle w pōsbnišich lētach wozenił; tak je cžasto a huju wo tej rjanej pomorstje hōlčyč powelębał, lotrež pōdobitnu je hōbu wša a na jeje něstno papjerku potožil, na lotraž bje sьwoje mjeno napisal.

Slečeje takje powelębanje a wuhladowanje bje přetna pschęcelni-wosć mjes nim a tej knjenju noslala a wōn dale a bōle pschi njeje pschębwovalche. Čaz runje bje jeho wōna nělał kažita, wōn tola bječeje derje sьbōžic njemōdźeče. Tak ho sta, jo bječeje bječeje w Orleansu, jako ho knjenina džowęcizka domoj wrōčel. Wē to rjana brunowōczkata knjenka, lotraž go bōry i nim pschę-czeli a temu Prussion (Pruskeci) dla jeho pomorstich lęšow i ludu rēčęche, w lotnych męjach, kaž wona wudawalche, sьrachne wjelki a mjelębwoje sьwoje bōra. So pak tōn młody knjes i tojeje rjanej knjenju nimalo sōdby džen we wšedem pschęcelstwu woihladowalche, to wšad bje ja njeho dolež sьrachne, a wōn so woišpet a sašo woišpet sam pschi bjei napominalche, jo by sьkerje a lępie w sьwoju sьroni lęch.

Słōnczje tež lēkał domoli, so sьmē Wiktor wotječ. Ale předy hač go to sta, chędny woni wotolnoće mēta hiečjeje raš woihladowač. Wšedje to sьrachne nalęnje ranje, po dolinach go mha imadowalche, kolo wokoło sьialki sьwoju wōn raspschęčeraču a słōnczje prubi dale bōle wduch je sьwōjim sьotym sьwētom njepře-krasajnuču. Ale pschi wšedny tem knjeni, knjenizka a Wiktor mačo, jara mačo rēčacu, sōdby derje na to myšleche, jo maja bjei bōryh boženje prajic. „Widžeče tamle tōn bēd dom, kř tam mjes kęžęatym sьchotomami stej“, knjeni praji, „tōn je moja domowina byla a mi bječeje sьlęča. Tam sьm i mojim nanom cžasto psched sьhęž hędžala a sьm na jeho pōdawimny pōžuhala.“ „A ja“, tak Wiktor i bolosče-pōtnym hōšom sawoła, „ja dyrbiu ho něšto je wšedje tutej sьrachnosću rošžohnowac a njekmēm Waj, droba knjeni, ani Wlarju ženje, ženje wjaz wōsladowac — ach to ja njewōnu knjenčę mōč.“

A Marja, kř bje so wšcha sačętwjenilo, we wšedje sьwojeje lubownosći psched nim steječeje i a płačętimaj wōzōmaj na njeho pōhladowalche. Sęjna mač pak ho i njemu wocročje a praji, do dalosčeje potajijo: „Se-li so moju džowku sьwērnje lubujęče, dha ju wšnicze a cžęhčic i nej do tamneho bēleho, i winowimny pjeňtami wōbawoteho domu, hōdže bēdže Waj pōžohnowanje mojejo lubowaneho nana wōbdawac.“ S radosću pschękrasajnenaj ho Wiktor a Marja woihlimasčotaj, a wōn tej nabobnej mačeri sьubi, so čže Wlarju lubowac a cžęčic, kaž so ja sьrawneho muža sьlęča.

Wōn je sьwoje sьlowo dđerzał. Zako bječeje w sьwojeje pomorstje domowinje wduch do rjabu slajil, so wōn do Franzowstje wrōčel a ho je sьwojeje lubosnej mandšellje do teho bēleho domu psche-gydl, — a na sьrjōbah rēf Woiry je něšto to sьoje sačęžato, lotrež njehy w sьwomstje dwe młodeje wutrobie pōbarmo ptašicje. — Splaš ho ja sьplahom minje, tola lubosć wostanje.

Sy-li spówał,
Pilnje džiałat,
Strowja ćo
Swójny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Ból pak swérny
Prócz spať mócný
Ćerstwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérno džiałat
Wśedne dny;
Džiał pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoń ty.

Z nječes mana,
Nječ ći khmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokreś ćol

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa wo kóžbu šobotu w Ćsmolerjez knjižničkejzemi w Budyšinje a je tam ja šćiwórtletnu pschepstatu 40 np. dostać.

11. njeđzela po šwjatej Ćroftizy.

Čut. 18, 9—14.

Dženš tudyńja šmy šo dopomnili na wutupyenje Ćeruzalema a šmy widželi, šo štaj horđoćej a wutrobow twerđoćej Židow do kubjentwa a nješboja pschinjekoj: pschetož woni njechadju teho knjesa pschijecj jako šlubjeneho Mešjaša. Tón knjes pat, to derje pójnawšich, wuprajaj tamne wěšćenje, lotrež mejachmy dženjš tudyńja ša tekst. Wón pat bė tež spójnat, i wostal bė tuta jich horđoćej pschijekoj, mjenujazy wot tuch, kiz myšlachju, šo je jich žimjenje dospokne, tat šo mohli Bóh šwoje špodobanje nad nim mećej: to bėchu ćiji Ćarisejazy a pišmawuczeni. Tón knjes pat wšchudžom, hōžej meješe t temu šladnoćej, pschězjawo jich myšli wojawoaje, kaž to tež widžimy w našchim dženjšnichim šlowje, lotrež rěči:

Wo Ćarisejškim a wo žłonit.

Wo Ćarisejškim rěči Šbóžnik, potajkim wo jenym tuch mužom, kiz myšlachju, šo šmeja juna wěče šbóžnoćej. Wón nam jeho potaša, tat wón horje bje do templa, šo by šo tam mobil. Ale kašta bėške to tola modlitwa! Wón nje-pschijidže, šo by š wutrobu šo modlił, wón wšchal njeje šebi wědomy, šo durbjal jako hřečny čłowjet poniz- nje kwapcz pschod wobliczo šwjateho Wóga. Ale, wón pschidže, šo by widženy był wot čłowjetow; a w modlitwje njepróby Wóga wo wobacze šwojich hřečow, nē, wón wšchal myšli, šo je šam pschēs šwoju móž šo hřečow hłabat, a tat we šwojich šlowach šam šecje šwali, šdyž

praji: Ja šo ćiji džajaju, Wóžo, šo nješbum jato drusy ludžo, rubjeńizy, njeprawi, mandželstwotamarjo, ani jato tónle žłonik; ja počezju šo dwóžy ja tudyńja a dawam džekafł wot wšchego, šchtož mam (11—12). Wóže šo horđoćej šjawnišcho potašaj? To njebė modlitwa, šajnz džje tón knjes meć, a tebedla wón tež praji: Šchtož šo šam powyškuje, tón budže ponizeny (14). A tola, nje- namaka šo takle šarisejške wošnje tež hišćej dženska mjes nami? Tón knjes je drje š tutym pschiruanjom nam prawje potašaj džyl, tat njebė być pola naš a šo dyrbimy šo horđoćej hłabacj; ale tat kušto drje šo hišćej dženska praji: Ja šo ćiji džajaju, Wóžo, šo nješbum jato drusy ludžo! Škal kušto šo šawa, šo čłowjet myšli, šo tež wón njeřjeba Wóga wo wobacze hřečow prošćej! Škal lošto šo šawa, šo čłowjet bjes šchězjajante ludžeje š wěšnym šawitanjom hłaba na šobucžłowjeja, kaž tam Ćarisejški na žłonita! Šajti čłowjet šyta drje šo šamol- wječ še šwojim ćinjenjom a žimjenjom; ale wón hłaba jenož na šekotre počjinki, kiz ma, šobudže pat pschi tyn, tež teđžłowacj na šwoje hřeči a pschěštwjenja, bjes šotrychj žadny čłowjet njeje. Tuta horđoćej pat potom tež dobre plody nje-pschijidže, pschetož wona čłowjeta šawjedže, šo njeby bližšchemu ničžo dobreho domerit, šo by jeho bjes šmilnoćej šudžił, šo by na nješo se šawpčjom hłabat. A pschēs tutu horđoćej bywa tež štejšćej to tajščo čłowjeta pschego čezšćej a hubejšćej; pschetož kiz bje horđoćej w čłowjetu wostanje, ćjim mjetich budže tež hřeč psch- ezjawo Wógu; a ćjim dleje čłowjet wot Wóga dželeny wo-

stanje, čim bole namata ho saho nowy hrěch do wutrobny cžłowjete; a čim dleje je cžłowjet we swojjej horbołeji wořak, čim cžešćo budje jemu teź, ho saho na prawy puč wródećej. Derje pať s najmjeniča sa teho, kiž ho hiščejje w prawym cžahu wródejo namata k swojemu Wobu; tón pať, kiž wořawa w horbołeji a w hrěchu, tón dyrbi ham na řebi řhonicž wěrnolčej řlowa: Šchtóž ho řam powyšću, tón budže poniženju.

Tón řknes pať nam tež tudy potaľuje, řak dyrbimy ho k Wobu modlic, a tehořla wón w pšćirynanju wo řlonitu řeči. My wěmy, wo řlonizju pola řidow jara cžeřćeni njebechu. A tuwje jeneho s nič řtaji tón řknes řarijeřćemu napřecćimo, řo by jim a nam potaľak, řo pšćed Wobom řane pohlabanje na parřćonu njeje, ale řo ma Wóh řwoje řpodobanje nad hrěřćnitom, kiž pokuřtu cžini. řaj, wón bē hrěřćnit a wjeđiřće to teź, tehořla wořta nařdala řtejo a njeřćeřće teź řwojjej moći k njebeřćam powšćnuće. Wóbu we řwojjej ponižořćej myřli, řo je jeho hrěch wjeřći, hać řo moľe Wóh jemu wodać. Wóbu njeřćpřta ho řamolwjeć, ně, wřcho, řiřtož wón praži, je: Wožo, budž mō hrěřćnikiej řnadny (13). Šcho ľeži wřcho w tutym řłowje! Wěra do Wóha, řpřinoćje, řo je wón hrěřćnit, nutřna prošřwa wo wodaćje hrěřćom, niž pať doľež je wón řej to pšćes řwoje řimjenje řakřiž, ně, Wóh cžyľ to cžinić je řameje wóřwofře řnadny! Tuta řřana ponižořćej řo jemu pať tež řnadom mřtije; praži tola tón řknes wo nim: Tón džeřćo řa praweřo do řwojjeho doma řpřed tamnyj (14). Tu wđidimy, řak mamy řo teź my we řwojim řimjenju řađerćej, řdyž nječamny jenož řřeřćejřjenje řeľeć, ale teź być. Miž horđi řak řarijeřći, pšćetož my wřćak řmy wřćiřty hrěřćniřty, ale poniži dyrbimy być; w řođ-dym cžahu dyrbimy řo dopomnicž, řo nařća mož njemóže dobyć, ale řo tam horjeľak w njebeřćach teź nařć Wóh byđli, řotređož řnada je wřřka a je to řama wořćala, řakřak bēřće w řřeđawřćiřć cžahć. Poniži ni dyrbimy być a dyrbimy řo dopomnicž na řwoje hrěřći; a modlicž dyrbimy řo k řwojemu Wobu, řo by wón teź nam nařće winy wodaľ, řo njebyčmy wřřamřćeni byli ř jeho wěćřnje domiřny, ale řo byčmy teź my měli řwojich duřćow řbóž- noľej. Miž horđi, ale poniži ni, pšćetož řiřtož řo řam powyšću, tón budže poniženju; a řiřtož řo řam poniženju, tón budže powyšćeny.

řa řimy řym a wumřćej cžy
řo řwojjej řwřatej woľi,
Wě řbožu a teź njeřćožu
Móž duřć cži k wřćemu řwoľi.
řdyž pohľedni cžak nařćawa
A řmřćej řo ře mni pšćiřćiřća,
Móž duřć je jara řnadny,
řdyž dale řećej njemóžu,
řha k njeřbu pomřaji řyčřnjenu:
Aľ Wožo, budž mi řnadny! řamjeň.

Prasćen na řwědomnje.

řebny ameriřniř polřowniř (Oberř), ř najřnamjenicžijřćim řořomřitam abo ratiřnalijřćem řwojjeho cžaha řřuľřćay, měřće řwěřožu manđeřću, řokra řo řřořwofře, řwojim džeřćom řiřćom řaha řubolčej k řbóžniřćej do wutřbow řařćeřćepřowacž. řebny muž pať bēřće řak řřiřćeľ wozorřćy polemijřći řřiřow pšćeřćimo biblijji a řřeřćejřćianřćej wěře řnaty a přřiřće teź řwojich pšćeřće- ľow je řahorjeřćymi řłowami na to potaľowacž, řak řebi njewěra

pšćeřćo bóle a bóle cžē čřini a řćonćřnje řřeřćejřćianřćwo aľe řařćijřću.

řnaje bēřće wón na řym, jeneho řnateho wo wěrnolčej řwo- řijch nařćadow pšćeřćewěćejčej, řha řu wón k řmřćetřnemu řožu řwo- řeho džeřća, řwanacžeľřćime řolčej, wořam. řoľny řřařća a řarolčejje řo tam woľo řnatařćy poba, řo by řwoji ľubowam u đřowu řiřćeje wđřak, přejby hać řo řeine řiřwjenje miřje. Wřala mřeřaga tu řćaba, ale ře řbóžnje pšćeřćařćimjemom wobřćeřćom ľeřće. „řano“, řo wona ř řunim řřowom wořřařća, „dyřbu měřo na řwoju njewěru wumřćej abo na wěru řwojeje maćeřje?“ — „Woběľa na wěru řwojeje maćeřje!“ řřuřćny nan ř řřeřćepře- řćym řřowom wřowuľa. Wřowuľa džeřćejwemju řubicřćow pať řpře- řćimny pořměňt řrajeřće a řařćeřej wěćřy řo řiřćeje řunřćež řćonćřnje řaľćyčřćiřće. „řa to wjeđiřći“, wona ľedma řřyčřćom- nje řčepřny: řa moľo woľomitow bēřće wona cžěľo.

A tón nan? řē to tón wuľyčřćimjeľći řokapřećej, řokraž tudy řwoje džeřćo „řoběľa“ přořćeřće, we wěře do řbóžniřća wumřćej? — řak řož ho jemu džeřće, je to pola mnořij njewěřćiwych. ř wóřće řćinacžym řłowami a řřowřćym cžakom řo woni pšće- cžimwo řobu řřeraju: a tola! řřubowu we wutřbowe woni to řwěđe- cženje wěrnolčej nařća, řokra řo potom w řořćubnyřć woľomitach ř njeye wudobřwa. ř njeřřařćimny ř prošćamni a modľemom, řo cžyľ tón řknes řo řwojjej mikolčej řbóřny tón woľomit pšćiřćej hać bēřćej řawjeřćiřć njewěřće ře wřćeřć ľudow řřadu!

F.

Ali hrěřćnikiej budž řnadny!

Łuf. 18, 13.

řa, řwřaty Wožo na njeřbu,
řak řćonit řteju ř dala;
řšo řebi řiřćiřć njeměřny,
Mje moľe hrěřći pala;
řa wutřbow, na hrěřćow řřo,
řa řačřapotnje dyru řo:
Mi řřeřćnikiej budž řnadny!

řřmny poľny řřowom, moľam,
Mje řrandle hrěřća řřaja;
Tež řřořy řym a wřřřadny,
Mi řřyřli w duřći řřaja;
řečej woći řřeřćapřć njewěřću,
řa k Wobu jeno řřyčřuju:
Mi řřeřćnikiej budž řnadny!

řreje řhóřny njeřřim hrěřćow řřa,
řo mje tu řemja nořy;
řa wěm pať, řo Wóh řnadu ma
řa řřeřćniřća, řiž přořy
Wě wěře, prawej potuřće.
řšo đeřćo řřřřřta prawowolčej:
Mi řřeřćnikiej budž řnadny!

řaj, wuľyřćej mje pšćes řřřřřta řřej,
ř Wožo mikolčejw!
řa doměřćam řo řbóžniřćej,
řo pšćes řřewje řřym řřimy.
řuž w řřimjenju a wumřćeřću
řa we nim k řebi řřyčřuju:
Mi řřeřćnikiej budž řnadny!

K. A. Fiedloř.

Teoje knjeſtvo.

Tſi hoty knjeſa po ſchroſtſu hwečſi,
 Sič knjeſtvo ſeptat možny, mly je;
 Pob njoſ po ſiebnocjeja hwečta džečſi
 A wužiwoju ſbože njejeſte;
 Šchitč nej' pod ſchitkom tuchle trójnikom,
 Tón žaru wurubieny raboſcyto,
 Na čſečſchach hwojbyh ſchſečſjanſtej'
 Tón nima džel, ſlaw jeiny nej'.

Za přenja hotra jako hwečda wodži,
 Khečd člowiſti i Wožim ſweton roshwěta,
 Mžž rycčſkſtu a mér do duſchom pfožji
 A i proča člowiſtvo k božim poſheha.
 Kdžž žiwjenja ho niſby niſleni,
 Šduž jeina ruſa je pſchi prawidli.
 To ſy ty, ſchſečſčan ſawola,
 Ty naſcha wěta njejeſta!

Za druha hotra i njebeſ narodžena,
 Tu křudu jemju čžini i njebeſjan,
 Mžž jeina we wutrobach ſahorzjena
 Se hyluiſcha hačž ſmjerčž, to nielubam,
 We tyhaztrócznyh pruhach blyſchčžſi ho
 A wſchědnje womłodžuje člowjeſtvo.
 O lubočž, knježna kralowa,
 Wſchēs twój duch teže tež puſčžina!

Šduž plačjo džemy čžmowu drohu čžaſnu,
 Šduž doſtatt požadanowu hinje, wrje,
 Šduž plomjenja we młodym wóčſtu dožnu,
 Pač ſmjerčž pač žiwjenje naſ roſwjebež:
 Nam pſchichod, ſhečža hotra lubowja,
 We rjeiſchjim hwečtu, hwečte poſaſa.
 To ſkota je ta nađžija,
 Trojcht čšečje i jeje ſeliſcha!

Duž, ſmjertni, kraſnije hołdujuče tej wěri,
 Trón jeiny pſchichče, ſtwjerdžeče, powyſchče;
 Tu lubočž džerčžeč — lubočž njech waſ čžeri,
 Se lubočž ſbože, ſbože lubočž je;
 A točheče nađžiju, tu troſchſtatu
 Wſchēs žiwjenje a ſmjerčž nam pſchčžſelnu;
 Njech wěta, lubočž, nađžija
 Nam jemju i njebjom ſiebnocja!

Handrij Zejfeſ.

Wſchi ſmjertnyum ložu.

Šaj, wona ho woprawdže lóžto njemjejeſche, ta woboča Suržyna.
 To huſpobža tež wiožachu. Duž bė to njetyčebawſchi, ſo wona
 ſama taſ wjele wo tym rečheče, ſwojeho muža njepſchſtalajne wof-
 ſtoržowaječa a ja wſcho ſamolwiteho čžinjjeje. Wſcho taſ něhoty
 džeſi ſaſže, hžhež Surž ničo njepoſluži — dolež žanečo džeta
 njenamata a beče, kaž praſeje, i napinanju pſchčſtaby; žona pač
 jemju ſwarjo wumjetowajeſche, ſo je to lenjočſe a ſo jemju jeno
 dobra wola potorađuje. Šduž možachu tež te wjejeche džečſi hžjom
 ſobu jaſkřezč pomyhač, dha tola lóžny wė, ſo taſ něhoty ktoſch
 i temu hřiſcha, hwojbu i wobgimni džečſimi žiwieč a dwočžieč; duž
 durbjejeche ſo pola Suržez w lóžny čžaſ hřetro na krotke wjaſač.
 Njaſhčheče pač bė duč njepoſtoja a wobožnjowaje, kotryž bė na tu
 žonu pſchichčot; wona nad tym rěbnočž žyle i wočłow ſpuchčžſi, a
 te džety w draſeč džečſi dopoſałowachu, ſo žana wuporjedžaza ruſa

w prawym čžaſu i jehtu a niču wobkřadžeč njewjedžejeche, a nad
 tym tola ſawěſeje jeiny muž wina nječ.

Runje wona ſažo pſchčd hřěžny mi duržemi ſtejeječa a w roſ-
 moſtweje i jenej huſpobžim ſwojeho muža i wobſtoržim pſchčſypow-
 waſche, hač wona ho taſ do roſhorjenja ſarečža, ſo i tymi ſłowami
 ſkónči: „Šaj ſawěnje, přenjemu ſepichemu proſchereje byč i rabočju
 hřimnu barita, čžyſt'i mje Wbž tón knjes wot tuteje čwile
 wumož!“ A Wbž wumó ju „wot tuteje čwile“ ručžicho, dylži
 bečeje ho to Suržynej ſeſbato. Wlžſchi džei ho w tym naſlym
 mečeje je ſmjertny ſwonom ſwojjeje. A komu to plačheje?
 Tam w tej hřěžy, i boſa droſi ſtejeje. Surž proſty a morwy na
 ložu wupſchſtřieny ležejeche: Woža ručka bečeje jeho žyle naſle
 ſajata a jeho žiwjenju kónž ſčžimata. Š hloſom jaſoſčſižy jeho
 hwojžbni ſmjertne hřimwo wobſtejaču.

Něto haſte Suržyna wjedžičhe, ſchto bečeje na nim meča, taſ
 wopuſchčženi wona a džečſi beču. A taſ něotre twerže ſtowo,
 w njepkojnoječſi wot njeye rečane, ho i jerej hamo-wobſtoržbu
 do jeineje boloteče meſchjeche! Wěčeje, Wbž je člowjejeje wotryſnjeny
 kónž ſtaſit, kaſ doſho a baloto ma bydlicž, wón je tón knjes nad
 žiwjenjom a ſmjercž, — ale njeubđiſche wona tola jeno wčera
 taſ blaſnje rečala! Runje jeine wurjejenne pſchčerčž, i taſtej hřib-
 nej naſločžu do dopjeljenja pſchčebžene, jej na duſchi paleche.
 Tej beče, kaž durbjala ju tale poſhednja nielubowčžiwolč horka
 wobſtoržič, a jeina wutroba ho wo hmlenje i Wožu wolačhe.

Wbž dai, ſo by i tehole hamoſhžudžena a tuteho horja, kotrež
 bė tón knjes do tamneho domu pſčſtat, „poſojny plđb prawobočeč“
 wurošł, a ta wudowna hebe a hwoje džečſi tračhſtje temu po-
 ručhečž naruwka, hž tež pſati pod njebeſkami žiwi a čže ſo nade
 wčžemi ſwojimi ſtworženjemi hmličž. P.

Šlučžje hebi jednu druhemu.

Wěche pónhžetu popođnuju — nam jehu předač i najmėd-
 řehcho ſhonenja powječa — jako beč je hwojim jenoſchčžnikom ſam
 na wjeſnu ſilulu i roſwucžowanju ječ. Na wročžije wiožach po
 drohy muža hieč, w jednoromy, ale rěbny woblečženju, nimo kotre-
 hož mejač ječ. Za pſchi hebi roſpominach, durbju ſaſtač a jemu
 meſto na hwojim woſu poſtřičž, na kotrymž bė hiečſeje zuma dočž,
 abo niž? Šchſchčžjanſta pſchhřiſchſchnočž by wſchaf ta byta — ale
 kaſ? byč-li to tež jeno někaſi dundač, moſt teho derje porno hebi
 mečžieč? Za pomyhlicž, ty woačhanſch, hač čže wón wo to
 proſy abo niž.

Š něčho pomačřim poſupom nimo njeho jėđſchž; wón ho
 njewoħladny a na mnje njelawota, ja teſhota myhlač, ty jėđſchž
 ſmėrom daſe. Ne njebaloto njeho mi na duſchu pažže: Wo čžim
 ty njedžeta přėdowaječa? Njebečeje to wo knjeſowom nohymčžju?
 A njepſchſtanju ty i temu na hwojich poſkřchajow to napomi-
 nanje: Wſchſkřad je nam tón knjes dač, ſo bydny čžimili, kaž je
 wón nam čžinič? Džimy a čžimny hwojim bratram, woſhebe ty
 potrebny, runje taſ! To mi do ruſow ſaje a mje nimo-wólmje
 nuſowajeche, wotečſtu ſačſađnyčž, doniž tón muž ſažo porno mi
 nječ. Šo ſpobžiwajzy a žyle pſchčſtřanjeny wón moje namo-
 wjenje, jo čžyſt ho porno mi poſhbdnyčž, ſaſhřiſcha, a čžinjjeje
 jeno tračhſtje.

Wěche pač to hřudy, ale rěbny rjemčžſnit; w jenym mečeje,
 wjažowuſch mil ſwalenym, bė wón džeto pytačž čžyſt, ale runje džei
 předy beču to meſto, ja kotrymž jėđſejeche, wobſadžili, taſ jo durbje-
 ſche ho bjes dozpicja hwojeho lamera domoj wrěčje. Dwođonja
 bečeje wón pſchhi ſchřini hwojžny pučowal, popođnuju durbjejeche
 to ſažo, a pſchi tym bė wón haſte njedawno wot čžejeje pužo-
 wowe hřoročſe wotħorit. Kač derje jemju ſobuſeĳba čžinjjeche —
 ale kaſ wjele lepeje mi ſamemu to ſobuwaječ! Kač bōchſy ho
 w roſmoħtweje wutrobje wotewričſteje, a taſ něotre tróčhtne a pſchč-

wodne kłowo mójście ho jemu na wutrobo położyć! Księżki białej budźdy był, potom pichci hebi pomysłich, budźdy-li ho i dźwanianj na śwēt abo je strachocjyniwośće tejele rżaneje pichćelnośće smynł, kram cziuc, i chćoż będy druhim przedowa!

F.

Hejtman Wiedeburg.

My wchizny inajemy a lubujemy tamneho wojejskeho hejtmana w Sapermaunje, kotryż i tym poniznym wusnacjom: „Knieže, ja njejsym hōbny, so by Ty pob moju sčędu ihot!” piched nachebo Wumoznita stupi, a nad toweżdy wojezdym a nadbjeżecy-poknym dowierjenim ho Żeluz jam dźiwaće, tak so i tym, kiz ja nim dźęch, prajełe: „Swādęnje, ja praju Wam, tajteje wēny njejsym w Izraelu namatak.”

My wchizny inajemy a lubujemy tamneho wojejskeho hejtmana pob sčizom, kotryż pichci tych wullich a mōznych inamjenjach, kiz ho pichci Żeluzkowej fmierczi sčędu, pokny pobozneje myśle rjehny: „Swādęnje, to je Wozi Sęny był!”

My wchizny inajemy a lubujemy też tamneho wojejskeho hejtmana Kornełiśca, wo kotrymž ho w jawojschłofskich sčędach powieba, so będy nabożny a bohobojajny i zylej swojej sčędy, a dawajće ludu wjele kmitnych darow, a modlełe ho sčajnje i Woju.”

Tuczi mużojo hu wēśe wchizny prawi a wutrobiezi wojaży byli, pichetoz bohobojajna wutroba w kōzbnym powołanju na to cžęri, io cžłowjeł swoje pichćikłuchnośće dopjelnja piched Wožom a cžłowjełami. A też wojał ho pobozneje myśle woprwadźe ženje hamitowaczi njetrzeba.

A takzi pobozny a sprawni wojał będy też hejtman Wiedeburg, na kotrehoz nache powjedaczi ho spomina. Żebo sprawnaj starszej będyty jeho w bojski piched Wožom wacab-nygoj. A tu wēra, kotryż będyte w starojskim domje namulnył, tutu je potom we swojim zādichim žiwjenju swēru wopolašowal. Woje kłowo będyte jeho duche radęće, a w pilnej a nutnej modlitwie pytałe a namata tu mōz a pomoz i wyołofeće, kotryż pichci swojimi sčęstowanjanu a we swojim powołanju hufto doleż trzebaće. Swojim wojałam będyte wōbr teho dla też sprawnu a i dobom też luboćęziny woskawał. Wōn hebi jich wutroby piched swoju pichćel-niwoće a mitalęz dobu, a jeho kłowo a pichćikad na nič sčozownje sčętkowajćeje. Zo ma ho žym bōle pichćipōnaczi a wujšehowaczi, doleż wojaży tamniścheho cžaba i wjełchja jenož i dunadlow a liborow wojełchju, kotrehoz będy ludzo i pjenjełami a hładkimi kłowami i sčajwjenju do wōjska narećęł, tak io ho jenož i pułkami a sčrowymni sčostajenimi w dobrim porjadku sčęzkeće hōbacju.

Zo pak pola nacheho hejtmana a jeho ludzož na žane wačynje trzeba njeće. Wojaży jeho lubowadny, tak będyzi swojeho nana, a buhćichu kōzby cžab ja njecho też hułdninje piched wuhen sčęli. Żeho dla też jeho kwiwjenju a kłowu posłudacju, a jeho kompanijnja ho w plnym wojsku piched swoji dobry porjadk a swoje wubierne sadźerjenje wuinaimjenjełe.

Hejtman Wiedeburg stejełe w tal mjenowanom Mhedenskim regimencje tehdominiczeho hanoversebo sčurwjełchja. Nawojska pak teby Żendźelkeji sčęłchje. Wēdyte to w lēće 1775, jato dnē kompanijnji pomjenowanego regimenta tu pichćikaj dostajćeje, io buhćeje ho na supu Sibiratak pobakej a ho tamniśchemu jendźelstemu wōjsku pichćiwadalo. Wojaży też je swojimi wykčłami radostnje na kōzbi po morju wotjēdžędu. Naczi ho bebi niemysłjeće, io je ta kōzbi, kotryż jich wjełeće, jara stara a hujsena.

Wjejenje będyte i wopredka też sčozowne. Ale jako będy do blicłofkeje francowseho brjoja pichćili, jich njeabny byłne wētry

nadpadychnu. Stara a hujsena kōzbi njemōzjeće jich dźiwje nad-pady a pichćemōz gowarjajćy žołnow doho wubęzkeće. Na dnje kōzbe ho wulla dźera wuracy, a mōsłte wody i tajke mozu do njeje sčupacy, io ho wadke, io ho kōzbi ja tełti cžab pobnōri. Strach, kotryž tym, kiz na nje będy, je fmiercęz hōzjeće, będyte jara wulki. Kōzbnny kapitan je henaf tōn, kotryż hme kōzbi, jemu dowērenje, najpōkdele wopuščęće. Tudy pak bē runje nawopaf. Tōn jendźelcki kapitan jenož na to wuśleće, tak by hebeje a swojich krajanow, mjenuniz tych jendźelckich kōzbnikom, piched fmiercęz wułowowaczi mohł. Wo tych wobohiž hanoverckich wojałow ho wōn też ani pichćęta njełaracze. Wōn bndom pichćikaj, io buhćikaj ho taj dwoj wulkej cžōmaj, kotryż i kōzbi sčęłchjełaj, wotwōjal-łoj a do morja dele wuščęćęto, a potom ho se wchęłmi swojimi ludžimi sčęćenju do njeje poba a wotjēdže. Pichci tym wōn wudabawajće, ho cžę po druhu kōzbi, kotryż bē dalato na morju widžęć, hčęje rucze bojęće a ju wo pomoz pōbžęć. Wōn będyte bjeje też najchemu sprawnemuz hejtmanej prajil, so by ho do cžōtna pobał a i nim wotjēł. Tōn bē ho pak sčrowjēdžil a będyte jemu prajit: „Ja njemōžu tal bjes sčędōmja, kōz Wby, sčętkowaczi, a nōchaj swojich ludzi w sčęłchjełaj a nulw wopuščęće. Zo je hańba, io tu kōzbi a naś, kotryż wōdženje kōzbe njerošymimy, tak njeśwērnje wopuščęćęce. Džęće, hōzke cžęće; ja i Wami nje-pōstaju, a Wby swojenu sčostajnu njećelnećę!”

Takie kłowa będy kōz wēćęćęnje, kotrež mējeće ho wchćaf też bōry dopjelnicę. Woboj cžōtnaj, hač runje doleż wulkej, będyty wot ludzi pichćejnjenaj. Wōni teho dla nadpady wētryw a žołnow doho wubęzkeće njemōzacy. Jato będy ledy mały fruch dale wujęłi, buhćęty wōnoj cžōtnaj ja hōbu powalenaj, a wchćizny czi, kiz będy w nimaj fmiercęzi njecłętnęće cžęli, ho do mōsłteje hłubiny pōndřędu.

Hejtman Wiedeburg a jeho wojaży sčōtrōznie widžacy, i chćo ho piched jich woćōmaj tja. Swādęje ho, io bje ho i nini to hame stanje. Wōba we kōzbi i kōzbeji njeiśchjnu pichćiberacze. Wiedeburg, kiz mējeće nēto na kōzbi rōstlawaczo, wo kōzbninjuje i zpla nēto njerošymjeće. Zo pak bē jemu jasne, io mōzacy ho czi, kiz hčęćęje na kōzbi będy, jenož teby wumozženja nadbjećę, jeli io ho jim radzi, sčajnje teho wōdy i njeje wuplumpacę, io by ho wōna hčęćęje na morju sčęzkećęz mohła.

„Džęći”, wōn i swojim wojałam będyte, „sčacy je wulki, a fmiercęz nam wchćikim je sčubnjemom hroty. Ale ruka wchćeho-mōzneho Woša mōže naś sčęzkećę. Wōn wosłajnje na morju runje tak, kōz na twerćijnje kraja. Wōn je wchćikie wōsłki na nacheje hłowie pichćelizil. Żeli to jeho hwojata wōla, naś pichci žiwjenju sčęzkećę, nam też burcowe morjo sčęłchōzkećę njemōže. Dajće ho nam teho dla pichćede wchćikim i njemu modlicę, a potom cžęmy swēru w toje mjenje ja nache wułowowanje będyće! A potom Wiedeburg wo wēłke modleće, dowērnje a do Wožje wōle pob-daty, kōz prany sčęćęćęjjan ho modlicę by rbi a ho też jenož modlicę mōže. Na to wōn stany a pichćikaj, io bydu wōdčite plumpy sčajkili a pichci nič je wchćęje mōwo dźęłali. Zo ho sta, a ludzo dźęłacy, sčōtōz mōzacy. Sčłowa jich hejtmana będy jich i nowe nadžuju napjelnil. Wōni cžędu i najmjenichja dofojēćę, i chćōz mōzacy, io bydu swoje žiwjenje wułowowanje. Wētry hčęćęje pichćęo i poknje mozu sčęłchōzacy a rōdnjemčrene morjo žołny, wukote kōz hroby, na kōzbi cžęjeće, kiz ju hufto doleż i wōbu poktrydu a i njeje wchćę wōplawiczi pytaču. Wiedeburg sčajnje pola wojałow stejeće, kotryż po rjadu dźęłacy, a jich mōz je swo-jimi dobroćōwimyi kłowami pōpynjećę. Wōn jich ani wo dnjo ani na nozy njewopuščęćęzi a jenož bruchy na sčęłwicu wotēdnje, io by tych, kiz sčōri ležacy, wopytal a potroćōwotal.

(Wchćędōnje dale.)

Sy-li spéwał,
Pihnje dóltał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf méry
Čerstwóad da.

Njech ty spéwał,
Swérnje dóltał
Wšedne dny;
Dóń pak swjaty,
Osił daty,
Wotpočó ty.

Z njebjes mana,
Njech éi kbmanna
Žiwnoś je;
Žywa wođa,
Kiž Bóh poda,
Wotkróč ée!

Šserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicisćišćejetni w Budyšinje a je tam ja šchwórtletnu přičepłatu 40 nr. dostać.

12. njedzela po šwjatej Trojicy.

Marč. 7, 31—37.

Nasche sczenje wutkinczuje do bameho křwalenja a dźakowanja. Wšo šchróž je tajte něšto nashonit, nje-
dychjał tón šwój rót ke křwalenju a dźakowanju wotewrić?
Wly pak wěmy, šo we wšedch dñiwach našeho Šbóžnika
hijšćeje hłuchich wotmyšł ja naše duchowne žiwjenje leži.
Se wšedch šwójich dñimow čže wón nam šjewić: Za hmy
tón Šbóžnik, wošš léta! Zato tajti wón tež tudy pšched
nami šteji jako tón létał teho hšuchoněmeho. Zato wój
létał wón tež pšched tobu šteji, luby kšješćijano, kiž móže
tebi ham pomhać wot kšorošće tvojšeje dušje; kotraž je
tebi špano potajno. Tež t tebi čže wón šwójje wumožoje
šlowo prajić: Šefata, wotewó šo! Duž prošimy jeho:

Nježi šwójje šefata tež t nam!

1. Nježi je nad našchimaj wšuchomaj!

2. Nježi je nad našchim rtom!

1. Ššlyšćenje je krašny dar Boži. Šdny šmy
hšuchich, nješlyšćimy žaneho špana, ani špéwanje ptačáttá,
ani žaneho šaduwanja našetnego wěšfita, kiž šo nam ta
špodoba, ani naštróžaješo wošš šrimanja. Šak hšubene
je hšuchoněmo-narodžene dšéšo! Wono nješlyšćich ani
ludobného špana mačšćeného rta, ani rčeže šwójich bratrow
a potajno. Raštrudnišće je, šo jemu tež Bože šlowo
šotajne wošlanje, šdny šo woššéje njewočšćenje, šo pšched

šnamjenja myšle šrošymy. Tešo dła wobžarujemy wošeho
čšlowjela w našchim sczenju š wutrobu, dolež bšče hšuchi,
a wšebelimo šo, šo jemu Žešuš wučo wotewri. Njeje
nětko třeja, šo by tón Knjes Žešuš tež t nam wšchšól?
Njeje tež nasche wučo šhore? Šdny tež čšlnje derje
bšlyšćimy, my tola čšerpimy na duchownu hšuchošć. Šak
hšusto je naš tón Knjes wołał wot naščeje mlodošće a šli
tomatškojo šu noš hšuchich čšimili. Wot tešo čšaha, šo
štaj přenjeje čšlowjetaj na špytowarja pošhuchaloj, štej tež
naščeje wučki pošhuchenej ja hšób Boži. Nima to ničšo
na šebi? Šak derje šwět šebi myšli. Čšlneje hšuchi byčž,
je hšjom wulka šrudoba. Ale wjele hšubjenšči je tón, kiž
je hšuchi ša hšób Boži. Nšchetož na nješo čšata štoženje.
Žešuš je tón létał, kiž móže pomhać. Šdny šebi žadamy
po jeho pomožy, wštom nam wón duchowne wučo wotewri
a šo je šwójim porštom wšchého dóttnje, šchtož je šhore.
Šod jeho wobženjom my pošnamy, šchto je nam jeho
droži ewangeliš, a my ššlyšćimy rčež jeho hšadob, kotraž
nam knižci tajž lubojny hšób. Tešdom je Žešuš šwójje
„Šefata“ prajit.

2. Tón muž w sczenju pak njerešče jenož hšuchi, ale
tež němy. Wón bšče němy wot naroba a njebšče ani
rčežčez nawutnuł. Duž bšče dwójzy wobžarowazž, wón
móžešće jeničžy pšched šnamjenja šjewić, šchtož šačšuwatšče.
Šchtož rót tał rad wuptraja, wšekele a šrudobu, to dychščeje
wšchi šebi škowozč a njemóžešće to hšowjenju bližšchemu
šobudželjeć. Duž šo wón tał jara wšebeljenje, šo Žešuš
ježo wot dwójakého hšubjenštwá wušoji. Wobu dźakowano,

so nemi nješnjy. Ale my šmy wjele hubjeńschi, hdyž šmy duchownje nemi. Wón je tak jara hubjeny, dofelž šwoje wješele wupracjeł, šwoju nusu wulforzičej njemóže šwojemu Wožu, šwoju starość na njeho čyřnyčej njemóže. Kať wjele němych je, kiž hebi njeřwjerja, Žesušowe mjeno pšched šwětom wufnacaj! Šefata je nam ušne! A wón tu je, kiž čže nam pomhač, so byčmy njebojařni Knješowe mjeno pšched šwětom wufnawali, so byčmy jeho dobrotu škwaliłi a žane hjesbóžne šlowo ř nasčeho rta njeřpščišćto. Bóřnaj šwoju štaboľeč, a Žesuš tebi pomha.

Tón bžiw nab hluchoněmym nam řjewja nasčje brachi, ale potajnje nam ř dobom Žesušowu pomoz. Duž woľajmy řo po jeho pomozu! Wón čže nař wuhojteč, řo možemy wščitzy škwaličej: Wón je wščitko derje čjinił.

Šamjeń.

„Wón je wščitko derje čjinił“.

Mark. 7, 37.

Tón Knješ wščo derje čjinił je,
To, dušča, rozpomni hebi;
Tmój bóřt wón šwětnje wobječje
A ř hnadu řtak je ř tebi;
We horju, nuř, wjeřelu,
We škoroleži a we řiřču
Čže řberža jeho rufa.

Tón Knješ wščo derje čjinił je;
Ty njebe hječeje tuby,
Dha hižom lubowaječe čže,
Nječ tež řy hřečynił řhudy;
Šaj, přjedy hač řo narobži,
Čže wón řej hižom wušfowil
We šwojim lubym Šsynu.

Tón Knješ wščo derje čjinił je,
Šač runje člowjel padny;
Wón jeho ř pada wušfěže,
Wě jemu řašo hnadny;
Na jeho wěru, pošutu
Wón řmilnje hlada we řhryřtu
A jeho brachi hoji.

Tón Knješ wščo derje čjinił je,
Wón da nam ř njebeř mana,
Kiž ja duřče je řšewjenje,
Žež Woža, řiwnočej řhmana;
Nót, wušři: wón nam wotewri,
So byčmy řěbłi, řhječelł
Řhłeb ř njebeř, řlowo Wože.

Tón Knješ wščo derje čjinił je,
Wón řa nař wumrije, řtam,
Nam řwečři řbože njebeře
Řščeš řwoje řwotate ranj;
Wón je tež řa nař ř nježu řpřil,
So by nam byđto řhotowil
A Duča ř trowřtu řpřkal.

Tón Knješ wščo derje čjinił je,
Nječ tež nař řhudy řubži,
Hdyž řhčimweče nam řwchnočje
A čěmne mroki řubži;
Wřkał wón nam řkuci wěru, mož
A čjinił, řo na řorja nóz
Šař řařne ranje řwita.

Tón Knješ wščo derje čjinił je,
To njeřapomni, o duřka!
Nječ wón tež dale ř toń dje,
Šso wječej baj, řaž řo řkufa.

Řlej, potom junu nježo mař,
Řbžeř ř djařom řkwalu řšpěwač;
„Wón je wščo derje čjinił!“

K. A. Fiedlef.

W žyrkwi.

Řuczowazy řmenjeřniřti jemu njeđzeli do jeneje wřy řhčidže, jako runje ludžo we řwojich řwježeniřćich dračeniřch nutrnje řemčiči džeču. Wón běče řařakty, njerodny towarřřch, to poľawowaječe jeho řdrjene wobčezenje, jeho bžimi wuhměřčozy pohľab, řotřžj na řemčerjow wuđžeraječe.

„Čžajaječe jeno!“ wón pšři hebi řjety, „čžu wař hižom njerjoleč! řčto macze wy tajfe wuřakřtowo hnač, a ja řhodžu w řumpach!“ Tať řo wón řkroble mjes nič měřčelječe a wótije a bjele wščešo nutrnego řačuzču do žyrkwe řastupi.

Wón žyle do předka ř woltarjeř džeče, hđžeč čři řtari wořadni wótžozo we řwojich dořhčič čřotřych řotřach a ře řěřwoběľny mřošami řeđachy, a mjes nimi měřto wľa. Wón dře řo nadřjeječe, řo jeho ř žyrkwe wupoleža, do řotřeječ, řaž řam čžiweřče, řo we řwojim wobčezěniu popřawym njeřobžeřče, a runje nad tym pořtřokom měječe wón řwoje wjeře. Ale wščitko čřiřče řeđžo wřta; ředny řtary řur pólna njeho jemu řamo řwoje řpěwařće řhčidžeřčowaječe, jako přtyn, řo toń žuř člowjel řančy njeměječe, a řo mořł řepje ř nim do nič řjebu řladacž, toń řtary muž řwojim řuru na řamjo mľobřčešo poľožil.

Temu řuczowarjeř bu pšři tym řorzo. Šo řiwjenje řad řudřiřče wón ř žyrkwe řšol, ale řotowokołe bē wón wot ludži wobdaty; wón běče řaž řažohnowany na řwojim měřče, a něřto řo tež předowanje hižom řapocža. Wono řěčječe wo „řwařnej dračje“, a pščežo řašo temu řuřbnič ř prařeřř ř wušřomaj řtincječe: „Řpščečelł, řať řy žy řem nutř pščiřčol a nimalož žaneje řwařneje drařty?“

Temu běče, jako by duchowny řenicžy řa njeho řaměšo přebowal, a toľa moželje wón řeho na řeho měječe řelady řěřř ředby widžeč. Ale jeho řlowa řo ř řřimanřřim řlořom do jeho wutřoby dořwyaču — a jemu bu řařne, wón, niž jeno ře řwojeř řapřořčenej, řotřoržanej drařtu, ale ře řwojeř nječřiřfej wutřoby, běče toń muž řotřeřož dřeřojacu čři řěžubniřy řwřajacž a woučřřnyčž do najeřľabžeje čěmnočje, řbžeč řubže wuče a řubow řščiřpijenje. Žeho řěřřřne řiwjenje pšched njeho řtari, a bjes řeho řo to wjeđžiřče, řhřř ř jeho woczow řapacžu.

Woža řhľžba běče řřoneřna. Ludžo džeču domo — řbžeča dřeřjeječe řo toń řuřbnił wobwoczječ? Řačazaty wón na pohřeřeniřčěžu řteječe — duž jeho přjedawřči řuřob ř njemu řtupi. „Řbžeče řobu, wľobu mužo“, wón pščečelłniwje džeče, „Wřy možěče řola mje wľobedowacž.“

A po řeđři je toń řtary, kiž běče řwěřny řolpodač, doľšo ře řwojim řolčejom řěčak a řwonil, ččehodla je wón w žyrkwi řakal. Řta to řo wón njeje ře řapřečřom wot njeho wotwotřečel, dofelž

wu jeho mnohých hrěchách křesťešské, ale je jemu ráku podal, so by jemu na pravou pucej wročejo dopomahal.

Tón rjemještništ ni je tu wješ sažo wopuščejzil, ale je tam wostal a swojeho rjemješta hladal. Něšto wón w tamnej wěhy i prawom mjes starym ludžimi byda, pschetož jeho wlohy su bžimom schědžiwu, wón je tež swontownje a smutstownje tu pravu swoje- dženistu draštu a dostojnu njebžeštu pychu wobterženy.

P.

Džak a proštna.

(Spitta.)

2. Kot. 5. 17.

D žwěrný Jesu, Sběžniko,
Wu džak čj špěwamy
Sa wšichto schtož ho minylo,
Schtož nowe stworil by.

Sěy křobtošej našen hacžerik,
We fotrež bčěmy tu,
A šaparnych by wubudžil,
Zim pomhal k žiwjenju.

Sěy nouu žadošej šahorit
Sa tubla njebešte,
A do wutroby jachčěpjet
Nam hnady čžerjenje.

Ma dale stare minyč ho,
Sěo wjele wonowicž,
Prjeb' hacž sa žwěrnolčej počžerježo
Čže mošli pschěstapnicž.

Ty žadošej dach a spokoješč,
Tež našču wobteržbnj;
A kajičž mječ naš raby čžerč,
Naš kajičž dohotuj.

Naš wubudž wšchědnj, strěšofčej daj,
A wušhwjeć žyle naž;
Ač, njewopuščej, ač, wušhowaj,
Čžer pšchego i hnadu naš.

Čžit duchej spodobne wšcho ham,
Schtož čžetu wohidne,
Wšchah prawdy žahodny čžit nam
A brěmjo wšchěje.

Ač, nječaj, so by wot Tebie
Naš něchtu bželito,
Čžehi naš, so bžych lubite
Nam žwiate puceže ho.

Ač, čžit naš Tebi spodobnyč,
Daj mozy žiwjenja,
A čžit naš Tebi podobnyč,
Nam pomhoj i wušhota.

Zurij Bróšf.

Bohdowěrtenje.

PUČOWARŠKE pjenjesh běchu jenemu mišionarej dospołnje wuschče. Wón bě hřuboto w smutstowonym kraju a dychješe wjele mil pšchep pučžiny a njewobylene krajiny pučžowacž, prjedy hacž sažo k pšchčelam pšchirbže. Nimalo budžiče wón wutrobitočje sbył

pšchi myšli na to, so ma žyle bjez provianta a wšchěž dněčich hřěbtow tote strachožejow-połne pučžowanje nastupicž. Ale wón ho Wóhu dotěri a bu sa swoje dowěrjenje spobžiwne wptowano! Šbžežstul wón pšchirbže, ho pšchep něštaju sbožownu wobkřewolčej blido křyte namata sa njeho a jeho pšchewodžerjow, mjes kotymniž běšče tež jedyn narodow, kotryž bě ho jemu pšchilamknył, ale hacž dotal šchelčžjanitwo hišchěje pšchijal njebě. Žebyn džeš pak tutón se byšlami we woczomaj a i čžežkm tamjenjom na šhribčejče, kotryž brěmjo čžežteje winy wošnamjenješče, pschew mišionara stupi a i šchepjetazym šhohom wo wodacže profchěje. „Čžežobla?“ ho tamny bžiwajaz woprašča, ty mje šranil nješby.“

Duž tón mlohy muž powjedabče, so je wón jenemu přerowanju pšchipobličal, to kotryž je mišionar pražil, so može Wóh swojim wěrjazym šhlěb i njebja šlacž, a so tucži ženje dmelowacž nješmědža nad dopjelanjnom swojeje modlitwy: „Mačž wšchědnj šhlěb daj nam dženja!“ To je jemu pšchegara njewěrionnje křinčžalo. A jato je wón trótki čžyž na to byšlchal, kať je mišionar nětomu powjedal, so je nětk šwibj pošledni tolet wudal, je wón pšchi hebi pomužilit: „Něto čžu wogladacž, hacž tón běhy muž tež čžini, kaž wón naš wučiž! hacž ho wón tal twjerbže na swojeho Wóha špuchčža, a hacž duzy po pučžu čžežteje myšle a njelčžeršplowy njebudaje!“ Žebobla je wón jemu šledowal wšchitke te dny a tydženje a je widžal, kať ludjo, kž jeho nješmajachu, njepřoheni jeho je wšchym nšwym šastarowacžu a wón ženje nišu njelčžeršješče.

„Tvoj Wóh dyrbi wulki Wóh a twoja wěra rjana wěra byčž!“ wón šbnči. „Šchto mam čžinčž, so budže twój Wóh tež mój Wóh a twoja wěra tež moja wěra?“

To běšče spočžal jeho wobročženja, kotrež ho bčřny dospołni.

F.

Sšou.

Za secžich a secžich je šchibkomaž žebžiwosče pšchego wšchěšče horje. Wřaka bu pšhana jemja pod wojimaj nohomaj, wulke, daloke, bójške a k mojemu pšchijčej wotewrejene njebjo, mojeho žebženja wotwřinjeny kónž. Štónčžnje mje jeho žwělešchžo wobja; a čžu- jach, so pšchew Wóžim trónom ležach, bšhychenja a widženja šwyč w radošči tuteho šbóžneho šachowanja. Za njelamžach swojeje woczj posbčěnyč; na swojimaj kolonamaj ležach šuleny a woblicžo šapšchitřnyč pšchi šhobženičah tróna.

„Nješe, šchto čžerč, so dyržju čžinčž?“ běšče moja šchepje- taza modlitwa.

„Ty nješměšč wostacž, ty dyrbich sažo bele,“ řekajče bójške wotmolwjenje; „wmi tón pošlad, kotryž by tudy namatač, a dawaj kóždemu wot njebo, kotryž ho čži bliži; halle potom, hbyž by wšcho rosdanacž, šměšč sažo pšchitčž.“

Za w byšlach ležach, tola swojeje byšlnej woczj posbčěnyčwšči jeničžti šbóžny pošlad řejničž do woblicža teho, kž řezčejče a je lubolčž. Duž ho mi wšchitro pominy w teje njebeštej radošči, so Wóha widžach. A jato ho sažo namatač, běčž ham, jemja se swojim wšchědnym wobšhohom wokoło mje, njebjo šalene, čžemnje sawodžete; ale w mojej wutrobie ho pšewošče a křinččejče: „Za šym jeh o widžal,“ a w mojimaj kulomaj wotpočžowajče wulki, čžežti pošlad se hamego škota! Tak wulki wušbit! Žyte ži wjenje dyrbješče k temu šluščejč, jón šrosžželowacž, křuch po křuch! a „prjedy nješměšč sažo pšchitčž, donjž ty wšcho šnjeroš- dawo,“ tak mi we wušchomaj křinččejče. Duž mje wulke wešete šaja, a jato čžyčž i polneje wutrobie jušjelšti šgnl šastlččejč bacž — wotucžičž — bě to šón! Ale we wutrobie tola hišchěje křin- čejče, šchtož ni tón řnješ wošladacž ba a šchtož wón mi poručži. A Wóh budž šhwaleny, a tón pošlad namatač a šmēm jón dale

rozdzieleć, a hym-li i tym swojemu Wozu kłuzić, potom siemem ho wrócić do Wódczowego klina, jeho widziwsi kajiż je, wot wócznojce hacz do wócznojce.

F.

Hejtan Wiedeberg.

(Potraczowanie.)

Niepszeftawoże a pilne dżefo bjes wuzitta njewosja. Woda we kódzi pomaku woteherołaże a kódzi ho, saż móżeje kódzi wóžec, dale a bóleń f njemdrych żolnowo sbehaże. Ale pschi wóžem tym bęche strachofne za hejmana a jeho ludzi hiščeje pšeho jara wulka. Wulka niepobobnońce bę też to, jo bęchu wodowe řudy, kiž delka na kóždynim dnje ležachu, wot móřteje wody pokryte, kotraž bę tam f dżeru, do dna wurazenu, nadžeta. Wjozatom, kiž se wóšej mozu plumpacu, sa kóřti czař laćnońce žařofnje cziwlowače. Żena jenićka cziwa i wodu horla wóla kucznie ležeje, ale wóřtzy f njeje jenož pschi najwjeřeje laćnońce czeřpacu. dokleż mejadu ju po wóšej móžnońce tutowacz. Wulke řože bę to, do drubhy řlwo deřaćca pschińdže, tak fo móžachu pschi tajej řladnońce řiřto deřaććowje wó do wóřelateho řudobja dořtać a řo jeje i czařami do wote napic. Tež bęchu nekotre řudy wina na kódzi. Ale wino laćnońce tak derje řařtojez nje-móžeje, kaź woda; wone dnje ludzi na řhwilo pokyliti, potom bęchu pak cziw řwózniki a řařpaniki.

Tři dny a ři mozy bęchu wótry dżime řařbađate. Nnje tať doho bęchu wóšy wojazy bjes pšeflaćca pschi plumpacz řteje i pilnje plumpaci. Žiž ruzy bęřteje wot tajke dolbeje nepjatořce wóřej řaćeřte, a woni řami móžachu ho ředy wojazy na nohomaj řóžeře. řłwóznice, jať bę řo ranje řhwóřteho dnja pšehńiřto, řo wótry řmerowacu, a nowa nadžija řařtořane wutroby napelni. Wiedeberg řo nekto pšehde wóřtiti wot to řaralaje, řo bęchu wojazy cziw, pokylinuju řež, kotraž bęchu hacz dotal parowacz dřeřeli, řařo dotali. Żola pšedy hacz řo to radzi, dřeřbachu nowy řtrach pšetracz. Watrofa, řotrchož wéche řa řucharja pšojaje, bęche řo nekaf f wořnomju pšehelade. Dřeřwjanj wjeřah kucznie řo řepali a řlomjenja se wóřej řpěćnońcu dale a bóle wototo ho řhrabacu.

Wjoazy bęchu kaź poraženi, jať jo tute nowo njeřbože řto. Woni budžihu w pšenich řtróřelach najřobcho do morja dele řtořili, řo bęchu f najmjieřcha brojnemu řpaleniu wućeřili. Żenož řnjes hejman teź w tutej nuř žařeho řtracha njeřajaje. Wón meř pšikafa, a wojazy bęchu jemu pokyluřni. Potom wón wóřje řawola: „Njeřtrachuće jo, džeři! Wóhu tubemu řnjeje njeje nečo njemžeje. Wón je nařeže řimjenje hacz dotal pšehde řoknami řwarnowak, wón je teź wéřeje pšehde řlomjenjami wuřhowa. Njeřah kódzi muź na řwoje meřno řhwota a nje džeřta, kaź je řrjeba. ř Wojez pomozu teź tuteho noweho njeřčezelca řřoźowanie pšewinjenju.“ Wón da řhwodom teř f plumpow do kucziny, kiž řo paleře, řođoři, a wojazy pšehes nje řhřeje ruče tello wody naplumpacu, řo wóřer hacz do pokleńebnje řčřicři řhařćachu. Wóh bęche řiž pšoźowanie tať pořobnowak, řo bę řa kóřti czař wóřom wořnomju řtrach wóřřojenju.

Wřiřtzy řo nad tym řradowacu. Wiedeberg řupi pak f řwojim ludžom a řim pšaji: „Džeři. Wóh luby řnjes je řařo pomofa a nař pšehde řmjereću wuřhowak. řa to dżemu řo jemu teź f řpěf wutroby džařowacz. Wóh řo wóčeř řmili nad džeřćimi, tať řo řmili tón řnjes nad řymi, kiž řo jeho boja. Woruć temu řnjeje řwoje puře a meř nadžiju f njemu: wón budže wóřitko derje cziw.“ ř Wón řo poklania a wóřtzy jeho wojazy

teź na řolena padžeču a řhwolacu f nim Wóho, řo bę řiž teź f tuteje nuř wumohł.

Potom džeři Wiedeberg dele do řwojeje řwiceři, řo by tam po řch wóřelaci pšogacy a řtrachach pokleńebniř dnjom řtrachu wotpoćnył a nowu móž dobył. Żola ředom bęche tam wón řhwilo pšehyč, jať jebny jemu pšowuřćow, řwóry a řprawny cziwofej, f njemu pšhińdže a jemu podwóřaje, řo je delka na dnje a na řotach kóže řtrachne wjeřelanie řhřšćeč, řařtož dnje je řnamjo, řo řa řlara a řhlatata kóž dale wojaž wuřęřeč njemže, ale dnje najřteje řóřny na řruchi pšóřdže a řo je wóřem, řařtož je na nje, do móřteje řlubiny podnóri.

„ře řy to nařćim řudžom řiřom pšaji?“ řo jeho Wiedeberg pšafede.

„Wóni to řiřom wjeřa“, podwóřćf wotmohwi, „pšehetož wóřtzy řu řjapotanje řami řhřšćeli.“

Żola teź tute řłowa bořabojajneho hejmana wjeřbu wóru do Wojeje pomozu njemylicu. Wón řhwodom řorje na kóždyni řtaw džeře, řhžež wóřduče pokymurjene cziota a řłde wóřitca wuřłaba. „řaź Wóh řeže!“ wón meřnje a pšojenje f wojařtan řjekny. „Wón je nam řimjenje dať, wón móže nam je teź wóřeč, řhžež řtej nařć czař a řođina řo jeho radže a woli pšhińćelje. Wóbleče řo pšehde wóřitkim f řwomóžniř wóřohi řhřšćitow, kiž je pšhińćow, pšycać a řbóžnych cziwicz wóřeč, kiž řu řhubjeni! Wón nař njeřařćow, řhžež f pokymurjenju a nađjeřopolatnu dowóřeńjom f njemu pšhińćow. ře řhřřituh nađjeř řimjenje, dya je teź řmjereč nařć dobył. Teź móřte řoknu, a řdy bęchu teź najřorje řařbađate, njemóřa nař f jeho ruři wuřeč. řeřo njeno budž řhwolene do wóčnońce!“ řeřhwóřći ruzy řo na to f řwojajemu řwomóžniř f cziwa wóbleče. Wjoazy teź tať cziwacu; wot řařeho njebē řane řtróřto řtracha abo řmjertneje bojoleže řhřšćeč. Żenož temu abo drubnemu řo cziwa řwila řo řiju řođeře. Wutrobitońce f wóry a meř Wózi je wóřeč wóčow řwóčeřečteje a wóřitke wutroby řmerowaczeje.

Potom Wiedeberg f njeje plumpje pšhińćupi a pócja pilnje plumpacz. „Wó dżemu“, wón pšaji, „f najmjieřcha wóřo cziwicz, řařtož móžemy, řo bęchym řwoje řimjenje řóžeřeli; to je nařćha pšhińćuřćowacz, kotraž namy hacz do pokleńebneho wotomilńjenja dořjelnic.“ Teź tute jeho řłowo a jeho pšhińćak wojařow řbudzi. Wóřtzy řo f plumpam cziwćuřćachu a je wóřej mozu džeřacu. řežeřary bęchu podřabone a wóřitko, řařtož móžachu jenož nekaf parowacz, to do morja cziwacu, řo bęchu czežu kóže po móžnońci pomjenićeli. ř tať řara řjapotata kóž po morju řtrawowače, řhžež ju wóř nečdže czeřeřeje. Wóřny řo nowy řpewořawořaje. Węchu to kóřtate řław pod wodu, do řtrachć řoknu řwulje pšrafłachu a řo dżime wot nařć wotřawořacu. řdy by kóž je řwomim džeřawom dnom no řiřu řławu řrjedřta, dya by řo wéřeje wóřařłta, a wóřtzy, kiž na nje bęchu, bęchu řo teřic dřeřeli. Wóřotrchořłiž bę dnje teřo dla nowa bojoleč řajala a pócjozu jebny drubnemu řoźenje pšojic. řařo pak wóřbachu, řo řo Wiedeberg njeřtrachuje, dya teź wóni řařo dobru nađžiju dobyču a řo dale njeřobachu.

(Pšehćobnje řłóńćenje.)

„Pomřaj Wóh“ njeje jenož pola řnjesow duchownych, ale teź we wóřečach pšehdawarńjach „řerb. Nowin“ na wóřach a w Wudýřimnje dořtać. řa řčtwóřeč řeta placzi wón 40 np., jenotkliwe cziřłta řo řa 4 np. pšehdawaju.

Sy-li spówał,
Pílnje dźátał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérny
Čerstwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźátał
Wšóne dny;
Džóń pak awjatał,
Dušć daty,
Wotpoá ty.

Z njebož mana,
Njech ói khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřeá óe!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižičičšćejceni w Wubychinje a je tam ja šchwóttletnu psychoplatu 40 nr. dostać.

13. njeđzela w swjatej Trojicy.

Lut. 10, 23—37.

To bě jena š najrjeńšich hódžinow w žiwjenju našeho Šbóžnita, do kotrejež naš započat našeho teksta wjeđe. Špydomdžěpac, kotrychž běše Jezus wupóštal, so bychu wučili a sšćžili, běchu ho t njemu wróćili a wobšwědčili, so hu jim tež čžereži w Šlufowym mjenje pobbani byli. Duž swjěšeli ho Jezus w duchu a wón wobroći ho t swojim wučobnitam a džeše: Šbóžne hu te wola, kíž widža, ščtož wy widžicje: pšćetóž ja praju wam, so wjele profetow a kralow hu čžyli widžecž, ščtož wy widžicje, a nježu jo widžili; a štychecž, ščtož wy štyšiči, a nježu jo štyšičeli. Zajnje naš Šbóžnik w tutum wotomitu pšćnawa, so je wón, wo kotrymž hu profetowo wěšćžili a na kotrehož hu pobbani w šandženyč kšćtótet-čak wutrobnje čžekali.

Ale jenož křtći čžaj móžeje ho Jezus nad tutej bójškej radožeju wšćhewicje. Pšćmawučeny postanu, špřtowoje jeho a džeše: Mšćšćre, ščto mam ja čžinić, so bych wěčne žiwjenje herbował? Wón mjejeje pšći tutym prashcenu šle wotpoblabanje; wón hebi wšćpšće, so Jezus něšćto wotmowli, ščtož je pšćečžiwno Wóšššowowemu šatonju. Ale tón šćnjes šćaje jeho wutrobu; pšćečželniwje wón jebe na šaton pokala a wjełny: Šćal šćej pišone w šatonju? Šćal čžitajš? A pšćmawučeny durbci něšćto jemu zyle šćate wotmowliwž; w šatonju šćeješe wšćak zyle jakne wotmowjenje na jeho prashceni: Šćy durbšći Bóha, swo-

jeho šćnjesa, lubowacž i zylej swojeje wutrobu, i zylej swojeje šćušću, i zylej swojeje mozu a se wšćej swojeje myšćli; a swojeho bližćeho jato šćam ho. Šćle tak ložžy njeha wón ho wotpofašćac dajć; wón čžje ho šćam prawy čžinić, so je tuto po šćaju tak lošće prashceni šćajš, a teho šćla ho dale prashća: Šćtóžja je mój bližći? Ja čžyl swojeho bližćeho lubowacž, ale bđže je? Požaj mi jeho! Duž powjeđa jemu Jezus šćašće pšćšćirnanje wo šćmilnym Šćamaristim.

Šćto mam čžinić, so bych wěčne žiwjenje herbował? to je tež ja kóždeho šćešćešćjana najwóšćnišće prashceni. Wotmowjenje řeta hišćeže dženja: Šćy durbšći Bóha, swojeho šćnjesa, lubowacž a swojeho bližćeho jato šćam ho. Šćwójatu pšćišćlšćšćnoćž mamy, křeže hebi rošćponnicž, šćto tuta pšćištajnja hebi wot naš žada. Wofěž pał našć tešć wobšćeńenje jenož wo druhim džele tuteje pšćištajnje jedna, šćožny swoju nurnnoćž jenož na njón a prajmy: Lubujmy swojeho bližćeho jato šćami ho!

Wly ho prashćam:

1. Šćto je našć bližći?
2. Šćal mamy jeho lubowacž?

1. Pšći šćonzu pšćšćirnanja wo šćmilnym Šćamaristim wopřofšća ho šćnjes pšćmawučenyč: Šćotry dha mjes tami šćjomi šća ho šćebi, so je bližći byl temu, kíž běže mjes rubješćitow padnuł? Šćo je dšćimne prashceni. Wly byčšćny wozšćokoli, so budje ho Jezus prashćecž: Šćtó bě bližći mšćšćnita abo lewita abo Šćamaristšćeho a so by wotmowjenje řefako: Šćłowješ, kíž běže mjes rubješćitow

padnył, bęście jich bliźdźchi; ale męschnik a lewita swojeho bliźdźchego njeubowaschaj, to czimjeście jenoż Samaritki. Zola mějto teho pradža ho tón kněz: Ktozy mjes tyni b' tyni b' bliźdźchi t' temu, kiz bęście mjes rubeżnikow padnył? A piskawučenzy wotmolwi prawie: Zón, kiz je šmilnošč nad nim wopokafaf. Wo našdim tekeže je potajfim tón mój bliźdźchi, kiz je mi šmilnošč wopokafaf. A na prośajenje: Šcho maan czin'čik, to bych węcne žiwjenje herbowaf? rka wotmolwojenje: Zy dyrbišč teho, kiz je tebi šmilnošč wopokafaf, lubowacz jako šam ho. Wožu budž dšaf, to ja mōžu, swojeho dobroczęca mōžu ja lubowacz; lohto je, teho lubowacz, kiz na mni šmilnošč czini.

Měto pak tež wem, šcho to je pšchede wšchem mój bliźdźchi. Zesuj je mój bliźdźchi, pšchetož ničo njeje mi tajtu šmilnošč wopokafaf kaž Zesuj.

Dyje lōždy wot waš, lubi čitarjo, mōža wjele mjenow tajšč mjenowacz, kiz ju nam šmilnošč cziniłi. Špominajće jenož na swojowej starščej: Zinaj macže ho dšakowacz, so teče po Wožej woli žiwjenje dostali a so teče ženi wostali. Zědž a pičž a draštu staj nam dajoj, wodnjo a w nozy staj ho ja woš pržotowajoj, niž na heje, ale na swoje dšęco staj myšlidoj. Dobrotow, kotrež šmy wot starščej dostali, je kaž hwęšdow na njeju, kaž pšča pšchi morju.

A tola, šcho to je wšędito porno šmilnošč, kotruž je nam Zesuj wopokafaf! My bęchmy do ruti rubežnik a mordarja wot špocajta padnył; tón naž zyle wušlęta, naž cęžto šani a pot mowach težo wostaj. Našče wočęto bę cęžto wobščwōdžik, tak so njełnajačmy wjažy heje šamych a swojeho Woža a njewidžacy wjažy pučž t' męre. Našče nohy bę cęžto šranik; drje hžęž ho wo našž wužizt a cęłne wješele jenašče, mōžachmy wo štoju bęžęž, ale duchownje bęchmy šromi, nješmani t' dobre, pšchede štabi, je šmowich hřečow štanycz. Tež našče wučo bę wón šranik; hžyž Woži Duč naš šgotajšče a šwęcny paštyr naž wostajšče, dha bęchmy hšufaj a njeopšchuchachmy na Woži hřōš. Šaj, na žpym cęže męłachmy wulke rany; je štym lōščtami a š hujbenjimi myšlemi a š hřečynjimi šwęcjenjimi bęchmy wozanaj. Polmorwi bęchmy we swojim šmuckownym žiwjenju, polmorwi ja Woža a ja węcnošč.

Duž pšchifupi Zesuj t' nam a wobali našče rany pšches to, so t' nam dšęce: Šhudy hřečynito, šmēm ja twój Šbōžnik bęč? A wón liny woli ja wino do naščich ranow a polbēčny naš t' naščeho hujbenitwa. Šaf šbōžnje klnęšče jeho šlowo do naščich duchow: Twoje hřečy šu tebi wobate, šu haničene pšches moju krej! A wón wjedže naš do hošpody, w kotrež šwajty Duch hošpody; tón pyta naš a hoji naš wot naščich ranow pšches šlowo a šactamentaj, to budže našča dušča žyle šrowa. Šaj, historija muža, kiz bęšte mjes rubežnikow padnył, je našča historija a historija šmilneho Samaritšeho je Zesujowa historija.

A hžyž jo nęł pradžachmy: šcho to mój bliźdźchi? dha dyrbinmy wotmolwič: Zesuj, pšchetož najwjetšcha šmilnošč, kotruž šmy šonili, je, so je Zesuj t' nam pšchifuch a w naš polmorwych hřečynitach nowe žiwjenje šbudžik. A nęto šinat njemōžemy, hačž teho šašo lubowacz, kiz je naš prjedy lubowaf.

Ale tón kněz pšchifaf piskawučenemu: Dži a čin teje ranoščej! Zesuj je ja wšchitšč czlowčow na šmju pšchifuch a swoje žiwjenje do šmjerče dal, so by wšchitšč wumohl; wón je potajfim wšchitšč lubowaf, tak dyrbinmy tež my wšchitšč czlowčow lubowacz. Zesuj je ho wošheje nad hujbenjimi a nješbōžownymi šmilit, tak dyrbinmy tež my ho wošheje šmilic nad tyni, kotřiz šu hujbeni a nješbōžowni. Wšches Zesujša šu wšchitšč lubož našchi bliźdźchi, wošheje pak čzi, kotřiz šu wo nujy; jich dyrbinmy wošheje lubowacz.

2. Š temu dyrbinmy pak t' pręnja swojej wočzi wotewrič, so bęchmy nujy swojich šubuczlowčow šonili. Šmilny Samaritki je tež teho, kiz bę mjes rubežnikow padnył a wušlętan, šranjny a polmorwy pšchi drby tekeže, widžik. Mōžno by tola bylo, so njeju ho, na swoje nalyčowčje myšlo, nješbōžowneho došlabač, abo jo, do swojeho męša křwatajo, njeju špōlaf, hačž tam nęščto žiwe abo mowce, nęchit, kiz wučaje abo šp, leži. Ale wón na swoje wočzi wotewrič, wón widži jeho. — Tak dyrbi tež pola naž bęč. Našč nadaw wušaf njeje, we swojim šowonjanju wšchitšo težo wostajęč a wučahnyč, jo bęchmy štutki šmilnošč czinili. Ale wulki rozšęł je tola, hačž drby swojeho šowonjana pučžujemy, jenož na jo šedžujoj, na ničo drube njemyšlo, šyba na pjenjeju, na swoje wotpošlady a šarowčje, abo hačž my pšchi wšche šwęcnoščje a pilnoščje wo swojim šowonjanju tež wočęto mamy ja nujy a šarowčje drubič.

A druženju trejbanu čpoptu wutrobu, kotrež je naščich šubuczlowčow šel. Węschnik a lewita šaj tež widžiloj a šaj tola nimo jšchoj. Zinaj wobrachowajšče šubuczłaza wutroba. Napoščledu pšchidžje Samaritki. Wjele jeho wot nješbōžowneho dšęlešče. Wšn męšęče druhu węru, bę šlaw drušeho luda, haj, wonaj bęščtaj nješchęčkej mjes šobu; pšchetož židž hibžaju Samaritkič a na wopaf. Ale na to šmilny Samaritki nješpomin; jako nješbōžowneho wušlaba, bę jenu jehožel. — Tak dyrbinmy tež my šobuzelenje męč je swojimi šubuczlowčelami, dyrbinmy šobuzęčuwacz, tak štōd čini, tak šubōba čiščęti, tak je wopuščęnej wudowje a wōšjim špocakam wotšto wutroby. Ruša drušich dyrbi tež našča nula bęč.

A widženju a šobuzelenju dyrbi štōčnjnje štut pšchitč, pomoz je to najwžnjšče a to šopolna pomoz. Šmilny Samaritki wobala niž jenož rany, šine woli a wino do nič a wostkronja pšches to wofonitnu šmjerntu štrachot. To by tež hžim nęščto bylo. Wšn čini hřęčę wjažy. Wšn wjedže teho muža do hošpody, a pyta jeho a wōmje wšchitše wudawki na ho, kotrež šu ruše, so by ho nješbōžowny žyle wuštrawil. — D pōjmy a činim teho runja! Wšchaf mamy t' temu wšchubžom pšchitčenošč. W lōždej wšy šu štori — dži a pytaj jich; a šhudž! — šwataj a podpięti jich; a šrudni — wopytaj a troštyj jich. Šusto šhychišč wo nujy węrybratow w rošpōčęnju a o čin jim dobrotu! A tam štea šohanjo a wotaju: „pšchidž a pomoh nam!“ a hžyž tež šam t' nim hřę njemōžęšč, swoje dary luboščje mđžęšč ja nič woprowacz. Ničto njepraj; ja šym šam šhudy, je swojimi šnadnymi šredkami njemōžy ničomu pomhacz. Šladaj, tak derje Samaritki to, na šchž ruwe pšchi bęti, naščy. Woli ja wino ma wón šobu, so by ho na pučžu wōščęwif, nęto trjeba to jako balšam ja rany; drušeho wōšča nima, ale wón mōže wšchaf pšchi hřę. Tež šwadne šredki došajaj, drušim dobrotu činicz.

Duž dšęmy wšchitžy, tak wjele hačž je nad nami, lōždy na swojim mětnje, je swojimi šredkami, po swojich škladowčach činicz, jo bęchmy swojim šubuczlowčelam šmilnošč wopokafali a tu pšchifajnu dopjelnili: Lubuj swojeho bliźdžchego jako šam ho.

Šamjeń.

Džakujšče ho Wožu!

Zebny žnješiki šmowčęni bęšte najriješče wjedro. Pučž nje-mōžęče tōnkčoj nišo wot Wožego donu wōščęřowacz, tež šlawojo wotkownita (Dberst) niž, kiz jeno nębže pot hōžžinki wot žpřkwe na swojim šume hbyšęče, wón budžęče tež jędacz mošt, budžęšęli ho tulu pšči pučž šwano pšchęčęški šaf. A tola wón šmowčęšniku Wožu šlužbu šatomdži. Wopolniju pak jeho wyšolo na šonju wōščach. Njejabžj šon špōščite polabny a na nim hędžajy tež. Šcho to bę? Wšch nimaž šchęžny duchowny t' ruwa tekeže. Š jeho wobličja šwata šmuckošč škladowajšče

„Wohu hamemu budz czelej!“ — pichetoz' l'woy'kota pichit'hdobja swieto a moz a zohnowanie.

Djakuwa wera.*

(Pichetoz'f.)

Mjesh, Zehovah, dzal czi damy!
Wobych swob' wot tebe mamy,
Ty sy l'boze, wukhow nam.
Zebi spewy fallinczujaj,
Kiz ho wshch'ednje sonofshujaj
Wshes leitofki f' njeobsham.

Czlotwiste dzeczjo, poj a spewaj,
Kwalnawy sh'erluch' Wohu dzelaj,
Wdn eze jimi, je czi wshaj,
Mlajsh ho bedzic' w horja nozaj,
Mjeshoj wo, Wsh dawaj mozaj,
Zwarich' jesho kralesnow.

Dbyz ho wachor posbeshujaj,
Esamo jenzja sh'abfa, hruje:
Sh'laduj f' njebju, wutroba!
Tam czi pola Wozaj' trona
Kwa dobycz'etika trona:
Ebdzny ton, kiz wtru ma!

Hejtman Wiedeburg.

(Sloncz'enje.)

Mjes tym w dalofeszi plowa, mohojta gnuha f' morja wufpuowacz' porcinajsh. Wshche to kraj, beshche to brjoj wumozhenja. Na l'odzj rucze wulki besh rub wupshch'etrichu, kotrz' ho we wretiku smahowajshche, so btychu tak jnawno dali a pomoz pichitwabili. A Wiedeburg wojaflow profsheshe, so tola njebychu f' plumpanjom pshch'estali, dotelz' brjoj njeje wozaj dalofi, a nmedzha ho po tajim nadzecz', so jich Wozaj' hmitnojcz', hdyz' tez' je kima h'izom najwupshch'ichu, tez' f' tuteje nuly wumozhe. Stara l'odzj beshche drje hujto dotelz' w sh'ach'e, jato by do nelajshje stazy stowcz'ic' d'yrbajala, tola j'otny ju l'odzj ras nelaf nimo swobedz'echu. Ale czi, kiz beshu na l'odz'zi, tola stajnje tshch'epietachu w sh'ach'u, so ho wsh'af l'odz' sloncz'ujaj na jenez' stale rosahaj a ho f' nimi podnori. Duz' jim wutroba f' nowa spadowajshche a bojojcz' pshch'ierajshche. So by pat jich d'ushche powtrosh'otowal, Wiedeburg jnaty sh'erluch': „Schtoz' czini Wsh, wshcho dobre je!“ sanjshche.

Wozajz, tal wjele hacz' jich tonle sh'erluch' jnajejshche, wshch'itzy f' nutnowcz'uj shobu spewach'u. Troscht' jim mjes tym do wutrobny stupajshche a nowa nadz'ija zimjenja jich jarpsh'ichja.

A hlaj! j'otny l'odz' l'bozowanje pshes stazy pshchenjebeshu a wona ho f' brjojsh' dale a bole blizsh'echu. Wiedeburg a jesho ludzjo drje to njewidz'ach'u, pshch'etoz' wofsta kurawja be ho na morju ros-shch'etrijela, tal so womi dolho njewjedz'ach'u, hacz' ho f' brjojsh' blizja abo ho saho bole do morja wjeju.

Sloncz'enje ho kurawja sh'ubowacz' pocza, sloncz'eto dobywajshche a ludzjo, kotrz' pshch' morju bydlach'u, l'odz' wupsh'adach'u, f' d'obom

F.

pat' tez' sp'obnach'u, so je najwjesch'i czaoh, jej pomhacz'. Woni teho bla nelafre cz'olmy na morjo wupshch'etchu a f' nimi f' l'odz' pshch'ijedz'echu. Wotno tez' njetrach'eshche a dwaj cz'olmaj tych, kiz beshu f' l'odz'e do njeje stupili, l'bozowanje f' brjojsh' pshch'iwjeleshtaj. A ja nimaj ho to tez' drujim cz'olmam derje rodz'i, a na brjojsh' wshch'itzy, kiz beshu nelaf f' dotshcho sh'ach'a wumozheni, jesh' a picz'e dolach'u, kotrez' beshu jim wobshlerjo supy pshch'ujesh'i, so btychu jich po dolhim tradanju woshch'emili. — L'odz' pat' ho potom, jato beshu wshch'ech' f' njeje wotwosyli, na bol sh'ehny a b'orty do sh'ubiny morja podnori.

Kupa pat', hbdz' ho to sta, r'eka Msh'e, kotroz' na nawjez'cz'ornej strowje Franzowsh'je w atlantifim morju tezi. Wshch'itzy tamujsh'i wobshlerjo ho prz'owach'u, tych, kotrz' hdyz' beshu pshch'ed h'mjercz'uj wukhowali, tez' najsh'ubnojsh'cho wotsh'ladacz' a pntacz'. Romanbant tamujsh'ehje maleje, tal mjenowanaje swjatowarcz'innish'je iwjerzh'itny pshch'itajaj swojatam, so btychu tym zw'isnizam jenu f'olernu wotsh'upili. To ho sta, a won na h'mje Wiedeburga do swojesho domu wofa a jemu tam wsh'chu mozju czelej a lubolcz' wopofalowajshche. Sh'oroch' najpshch'ecz'elnish'cho h'ladach'u, tal fo beshu czi po k'ratim czaahu saho strowi. A hacz' runje Wiedeburg widz'eshche, so jim na niczim njepobwachuje, bha ho won tola wo dnjo a to wazy swieto wo nich starach'e.

Zato beshu wozajz sloncz'enje wshch'itzy saho zyle strowi a czerstwi, won f' nimi do Wozajsho doma dzeshche, kotrz' beshu mshch'edzenjo teho bla najr'ejsh'cho wupshch'itli. Tam Wiedeburg je swojimi wojaflowi Wohu m'itowcz'iwemu knajeszej nelafre sh'walobne a d'zafne sh'erluch'edje wupsh'ewa a potom jadritmu r'ecz' dzeshch'eshche na podolz'u sh'owow swjateho piszma: „Wolaj ho te mui w czaahu nuly, bha cz'u ja cze wumoz, a ty d'yrbich' mje sh'walicz'.“ Wozajz beshu tal h'uczi, so ho jim h'ush' ronach'u, a Franzowsh'jo, hacz' runje z'ahesh' h'owocz'ka njerolymjach'u, tola wutrobne h'obacz'uzche wopofalach'u.

Po nelotrym czaahu jena jendsh'elka l'odz' pshch'ijedz'e, so by Wiedeburga a jesho wojaflow f' teje supy do Zendsh'elsh'ehje pshch'iwjeika. Wobshlerczo jich hacz' f' morju pshch'owozach'u a jim l'bozowane domoj-w'otcz'enje pshch'ejach'u. Romanbant pat' swojemu w'ojstu pshch'itajaj, so by ho na brjojsh' w paradneje uniformje postajtal, pichetoz' won cz'uh'ehje zw'isnizam na tajsh' wajshenje wofsh'bne czelej wopofalacz'. Wiedeburg ho jemu sa to wutrobne dzakowajshche a wsh'che teho tez' mshch'edzanam ja wsh'chu czelej a lubolcz', jemu a jesho ludzjom wopofalanan, najsh'orzh'itsh'i d'zaf wuprojaj. Romanbant a jesho ludzjo n'eni-sh'ich' wojaflow f' wowejsh'eh ludz'ju a je smahowazymy sh'orchowjemi hacz' f' jich l'odz' domjedz'echu. A jato ho czi h'izom po morju wjelech'u, bha tamni na m'orsim brjojsh' pshch'jo h'ish'cz'e f' rubish'kami sa nimi machach'u.

Wiedeburgowi wozajz njeshu w'elcz'e swojeje z'ime dny na to l'abyl, j'otdz'oj jich Wsh l'uby knajsh' a dobru wobshlerjo na Franzowsh'eh supje Msh'e nad nimi cz'inili. Wutrobny d'zaf pat' womi tez' stajnje f' swojemu sw'etnemu a dobrocz'iwemu hejtmanej sacz'uowach'u, a to be hesh' won tez' w polnej m'erie sahl'uzit. Wdn je po tamny h'lowje skuffowal, kotrez' r'eka: „Ty d'yrbich' Wozaj' swojesho knajsh'a lubowacz' f' z'ylej swojej wutrobu, f' z'ylej swojej d'ush'ju a f' z'ylej swojej mysh'u. To je prenja a najwjetsh'ha kafen. Za drujaj je pat' tez' runa: Ty d'yrbich' swojesho blizh'ach'ehjo lubowacz' jako sam ho!“

Zeho bla chzymje tez' my Wiedeburgowo njeno w czelej dzeshch'ez'. Nam wshch'itfim pat', kiz tole powjedach'z'ho cz'itany, njesh' nash' Ebdz'nik f' temu pomha, so btychmy wshch'ednje pshch'ierali niz jeno to lubolcz' f' Wohu, ale tez' w lubolcz' f' swojim blizh'itjim.

F.

* Wudze ho dzensa w Malecz'cz'annim Wozim domje spewacz'.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja óe
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móeny
Luboś ma;
Bóh pak swěry
Přez spaf měry
Čerstwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěraje džěłal
Wědońe day;
Džěł pak swjatj,
Duńi datj,
Wotpośá ty.

Z nječow mana,
Nječ ói křmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kšá Bóh pada,
Wokřew óe!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjeŝ knihyŝichyŝetni w Budyŝynje a je tam ja ŝchwěrtletnu pichedplatu 40 np. dostać.

14. njedzela po ŝwjatej Trojicy.

Čuf. 17, 11—19.

Wuhojenje tych 10 wuŝadnych, ŝhto naŝ wone wuczi?

1. Ruŝa wuczi drje proŝbucj,
2. wuczi naŝ teŝ wupomhanje ho džatowacj?

1. Žesuf je na wuczi do Jerusalema. Tam jettachu jeho džěkaćo wuŝadni muŝoj. Črudna bě to ŝhorošć. Čzi ŝhori běchu kaŝ wokoło ŝhobžaje čzěla; woni pichi žymu čzěle hnijadi, jedyn ŝlaw po druhim by wotpadny. Št temu běŝte ta ŝhorošć jara natywožaja. Duŝ běchu čzi ŝhori i čzłowištoho towariŝtwa wuŝtorčeni. Wuŝadny mandželŝti dyrbjeŝte wopuŝćeć mandželŝtu, džěćo ŝtaricheju. Wotlać piched meŝtom běchu ŝhěŝti ja wuŝadnych. W tutej wulkej nuŝy čzi wuŝadni hylcha, ŝo ho Žesuf bliŝi. Woni předy nejŝtu lěpŝi byli hać tón druhi židowŝti lud a nejŝtu ho ja tym Šbóžnikom prŝeheli; ale něto, hdyŝ čzłowjeŝto jim pomhać njemóŝa, hdyŝ hano njŝho bohatŝtvo jich nuŝu wotwobroćeć njemóŝe, ho woni na Šbóžnika wobroćaja. Ruŝa wuczi proŝbucj, woni wolaŝa: „Žesu, luby miŝktrje, ŝmil ho nad nami!“ Čak je teŝ mješ nami. Hdyŝ ŝhóŝ pichidže, hdyŝ čzłowjeŝto hebi hami pomhać njemóŝa, potom čzłowjeŝt we, hdyŝ knjes Žesuf wbył, a tón, kš je jeho dawno wjacj ŝetla njeje, jeho potom wyo. Nětotry loŝto-umyŝlenu wtoženz, kotryŝ ho we ŝwojich ŝwětnych wjeŝelach na teho knjela depomnił njeje, jeho pyta w nutrnej prŝŝtwje, hdyŝ tón knjes jeho na čzěte ŝhoroloŝo poloŝi a wón je we ŝmjertnym ŝtraŝe.

Někotra mać, kotraj běŝte ho do ŝwěta čzahnucj dała, je nauwko, pichi loŝu ŝwojeho ŝmjercj ŝhoreho džěćca t temu knjeŝej ho wolać a proŝbucj. A ŝo ho w ŝrudobje t temu knjeŝej wolaŝ, tebi ničto njewobara, pichetóŝ tón knjes je ŝam prajił: „Wolaŝ ho ke mui w čzaju nuŝy!“ Ale ty njěhmjeŝ być kaŝ čzěłanz, kotryŝ jenoŝ t temu knjeŝej pichidže w čzaju nuŝy. Ty njěhmjeŝ być kaŝ tamny leni ŝhěŝćijan, kotryŝ ma ŝwoje ŝwetakŝte žpě lěto w komorje leŝo a jo potom woŝnje na wjećorju, hdyŝ čzěŝte hrimanje wŝŝe jeho doma ŝteji. Ty njěhmjeŝ być kaŝ lóžnik, kotryŝ ŝwoje modleŝte niŝi jenoŝ potom je ŝwojeho kŝera woŝnje, hdyŝ ho wŝhoke žolmy ŝěŝajaja a lóž tam a jow ŝhabta. Čzi wuŝadni proŝka wo ŝmitnoŝej a tón knjes jich modlitwu wuŝlyŝti. Žato čzi džěkaćo t meŝćinam pichidžechu, běchu woni wuczičeni. Ruŝa běŝte jich wucziła proŝbucj, tón knjes jich wuŝlyŝcha, ale

2. wuczi wuŝlyŝćenje proŝtwy teŝ ho džatowacj? Džewjeć wuŝtrowjenj ho wjacj nepoŝaje, jedyn jeničŝi je džatowny. Že to pola naŝ lěpje? Ma tu lěčho ŝamu ho njerjeba waŝnoŝeć poloŝeć. Ale dajjeŝe temu knjeŝej Žesufej t nam ŝtupieć a prajieć: „Čzłowjeće, kaŝ huŝto ŝum ja tebi derje čzinił wot twojeho naroba hać t dženŝničemu dnu a ičto běŝte twój džat?“ Wjeće 200 dnjow ŝum hšom woŝo w tutym lěće meŝi, ale ŝmy my je i džatowanjom ŝopoczeŝi a ŝtónčili? Wty ŝmy piched 30 njedželow meŝi, kajte žobnowanje je tón knjes na naŝ wuŝpował, ale ŝmy teŝ my jemu na njedželi džatny wopor pichidželi?

Spominaj na czaſy nuſy a ty żaneho wupucza njewidzeſzede, a wón tebi wupomba; by pał ſo jemu też dżakował, abo by też cżinił, każ cżi dżewjećo, toſiż pomoz ſ jeho ruki wſadcu a potom jaſo na njeho ſabuchcu? „Dżde ſu cżi dżewjećo?“ ſo tón knjes praćha; „njeje ſo żadny wjażny namatał, ſo by ſo wróćit a Wożu cżejęć dać?“ Tole ſłowo a praſchenje Knjeſowe ſo tał mało wobteđđbuje; njeſklyſchimy pał ſ teho ſłowa tu wuſtu ból, totraż ſ Knjeſoweje wutroby pićheſe tole ſłowo kłinczi, a tón poroć, totraż naſ ſ jeho rta trjećhi? Dobry wěrjaży kſcheſćijian juntróć wupraje: Dwėmaj wėżomaj mamy ſo dżiwacę: ſ přenja njeprcheſtawazej njeđżakownoſczi pićhi wobſtaſnej Wożej, ſ druha njeprcheſtawazej luboſczi Wożej pićhi wobſtaſnej cżłowjeſej njeđżakownoſczi. Niż każ by Wdł naſcheho dżata potrjebał, ale my jeho potrjebamy, ſo by ſkumit pićheſe naſcnu wutrobu każ cżiſta rėta a ju pićhezo nouu a czerſtiau rđżerżał a ju pićhezo jaſo ſ Wožu wjeđł. Próſtwa je ta jena ruta wėry, ſ totraż teho Knjela ſapſchimmjema, dżat ta druha, a ſ wobėmaj rukomaj dze Wdł wſchėdnje dżerżany byęć. Ale kaſte by naſche modlitny? Wjele proſchenja a ſtożenja, ale tał mało dżakowanja! A tola je dżak wutroby najrjeńſchi ſuſk. Naſche ſłowo njech je, totraż naſ wodzi: Wopruj Wožu dżat a ſapćac Najwyrſchėmnu ſwoje ſłuby. Ąamjei.

Śroſhim!

(Spitta.)

Dłh: Ach, poruć Wožu ſwėtu —
Ach, cżłowiek ma tu czaſny,
Kiz njeſrolymi wićhe;
Se Woħa nam'at ſaſny,
Wdłho dućha ſpójnacę wė.
Dđđz, Knjeće, prawdy kraſnoſć
Wbón twoju wohłaba,
Dħa doſtał je tu jaſnoſć,
Kiz w kłabje poĵaba.

Śćitdź tebe ſwėtu ĵaba,
Eso ſ tobu ſwėtje,
Do twojich ſwėta ĵłaba,
Dħa ģam ſo ſejnae.
Wbón widzi ģwoju niſtoſć
Na twojej wuſtoſczi.
A ģwoju naġu ģrėćhoſć
Na twojej ſwiatolczi.

D to je wuſta ģłaba,
Kiz nėł też ſwłalu ja.
Ach, na wutrobu pada
Mi moja ģrójnoſć wſcha,
Dđđz ģrėćhow wodaſarja
We tebi pójnamam,
Też ja mnje pućwodaſarja
Kraĵ wóſzny widju tam.

Śćho, Wožo, pobraćhuje
Mi, ģdđż wſcho ſtjeĵeĵdę?
Śćho mje 'ſcħęje přėmoezuje,
Dđđż mje tał lubiećhe,
So ģy mi ģiżom wodał
Dla Křtyſta wopara,
Přjeđ' ģač đėć ģo czi pobał
A roſtał ģrėćhow dła!

Praj, dyrĵu dħa nėł wyſkać,
So mje by lubomał?
Praj, dyrĵu ģo ſaĵ' roſkać,
So ģym cze roſhnėwał?
Ty wodał ģheĵęć mėci:
So ipójnal kłubofu
A ſ twojei mozu w ģwėczi
Wdł ſchoł puć' ſ ĵiwjenju.

Mėi dżal, ſo nam'lać tebe,
A dućhu ģroymju,
I pójnal ģym ģam beje
Po wĵeģliſkim bėdženju.
Duż ģwłalu twoju ģwėtu,
Dđđż ģłabam ſ njeĵeģam
A ſ poſutu a ſ wėtu
Eso prawje wuſtałam.

Surij Bróſk.

Maſch-li Woħa, dħa maſch wſcho.

Na brjoſy rėki Maju ſteji w luboſnej krajinje ſtary ģamjeitny pomnik, na kotrymž je kłecza ĵłosta pićhebitajena, kiz ſ wėraĵej nadđđu ſ njeĵeĵej pruħy, mrdźejele nad jejnej ģłouu pićheſamazej, ſłabuje. Wo tymle ſtarym pomniku ſo w jeſo wokołnoſczi powjeda, ſo je nėdhy jena ĵidowſta ģołcĵta, dħowa bohateju ſtaſcheju, pićheſe Wožu ģnabu Jeſom Křtyſta namatała, a ſo bėſche Eobđżnik kłuboku luboſć ſ njemu do wutroby teħole dżeĵca jaſcĵeĵpil. Kruta wola ſnjeżniczi drje bėſche, do ſħeĵeĵianſtwa ſaſtupicę a Wmożniſta je ſłowom a ſtatkom ĵawnje wuſnomać; toſki dōit pał mėjeſche potom doĵcać? D wona to derje wjeđiſche: wotnamrėſowo a ſaſtorczenje ſe ſtrony ſwojich bohatch pićhuwunęch bėſche jej potom wėſte.

Duż ſo wona je ſwojej wutrobu bėdźeſche — doħi, doħi czaſ; njebėſche dĵe to jeno czaſne kuſto, totraĵ mėjeſche ſo ſwaracę; wjeđiſche dĵe wona, ſo jena kroćel jejneju ſtaſcheju ģač do ģmjeſcje ſrudźł. — ſo jejny nam do proģha padnje, tu ſtożbu nuwołaję: „ſłabod, ſłabod! Kraſnoſć je přec wot mojeho domu!“ ģaj, ſo ju ſnawo w ģuronyy ģnėwje ſaſtje. W tydke dnjach bėdźenja wona nėdhy na tamnyy mėſtje pićheſywaſche, ģdĵeż ſo dĵenħa tón pomnik poſbėħa. E bołoĵeĵiwej wutrobu na ſwojej kołenje padnywſchi, wona te iſtſapolne ſłowa do ſėpaeje ģamoty nuwoła: „D ſuħu-li ģwojeju ſtaſcheju, ſcħio ſmėju potom?“

Na to ſwėta pruħa cżėmne nōzje mrdźejele roſdĵeli, totraż bėħu ſo nad ſėhom wuſpħeĵiſcje, a bħĵ by miſcħy ĵuntac twoĵta ſ tyſcħenej rjeħny: „Potom ſmėjeĵch Woħa, a maſch-li teħo, dħa maſch wſch o!“

Duż ſo ta ĵidowſta ģołcĵta poſbėĵe; — wona bėſche nėtfo potnu jaſnoſć a doſpotny roſħub doħta! E tym wĵcħito wopuĵcħiſwſchi, ſcħoż mėjeſche, wona ſwoje ĵiwjenje nėtfo Knjejeĵ Jeſom Křtyſtej poſwjeĵci. Wjeħny lud nad Majnom ſwoje jednore powjedańcħto ſ tymi ſłowami ſłownca: „Kſheĵeĵianſta luboſć je ſo w bohatej mėrie nad tutej woģamocęnej ģmłika.“

Jeſuſ Křtyſtuſ pał do wėćnoſcje iónħamy woſtanie, kiz wón wĵera bė a dĵenħa je. Jeħo ſłowo: „Maſch-li mje, potom maſch Woħa, wuĵednaneħo Woħa, a ſ nim wĵcħito!“ ģač do ſłownczenja wĵcħėch wėżow plaćĵi.

Ĵeħubta pał by tamna ſtara majnika powjeĵć tudy powjėdana? — Teĵ my ſuntj ĵara ģuſto do wobteĵnoſcėrow ĵiwjenja wobĵeni, ģdĵeż rėka: Wuſwol mjeſe Woħom a ſwėtom! Potom njech też nam to ſłowo napominajo kłinczi: „Maſch-li Woħa, dħa maſch wſcho!“ Eawėnje, — a je-li to też ſnawo ģalle na

ko jenoż najrjeńszych a najszlachetniejszych wojazg wubierać. K temu pchyniże, jo mjechadz tšurwjećchowi garbiťojto malo dšeta, ale wjele mišy. Wšyćke teho hmeđsachy ťo nadžecy, jo ťo pošyćchjo na tšurwjećchowyh hrodach ja domownika mo hajnika postajichy.

Na wjećor ras pchynižde Kořak f kulowjeje stráž. Wón f teřakom pod požu f miřchrej Mlećinjeje dšećke, tudomienmu najwstojnijšemu brónjckiemu łowarjeje w Warlinie. Wtón dyrbjećke jemu mału šchtoha na teřaku wuporjeđeć. Miřchř Mlećin mjećeje nad młodym, prošlym čłowjetom, nad jeho powjedanjom a wařnjom spodobanje. Wón ťo f nim bliže spšyćeć a jehy na čajecyćke woputy pšeprowšy. Kořak teje pšeproweńje rab pšijcha, doleťž ťo jemu roščerčowanje f pšepčelnywym starym derje lubjećke.

Šiřćeje wjećke spodobanje pať mjećeje wón nad jehy jenicźkeje dšowty, lubońnej Marjny. Włoda hoľga bećke ťo w mowrěka, hbož zuřy wojať pola nana pšehybwaćke, jenož bojańje do jštyh wřerica. Miřchř Mlećin ham jemu teđžblitwoće na młodeho čłowjeka wobroćeć, rećećke wo nim wořpjet a jehy pšehjo f polnej wutrobu tšywaćke. Tať ťo ťta, ťo Marja pšehjo čajecyćchjo pšidatšyđećke, hbož Kořak jejneho nana wopytowaćke. Wona pilnje pšehybjećke abo šchijećke, hbož ťo muzej mješ řobu ładowjećchaj, a pořkuchaćke f woschibnyym dšelčerčozom, hbož Kořak wo swojeje řluzbje pola tšurwjećke abo wo wońje, w łotreź bećke pšehćećiwu Šchwedam mužniwje wojozmať, powjedajeć.

Wutrobie młodeju čłowjetom jo pšehjo bóle a bóle f řebi pšchjilnowajećke. Duž Kořak ras na wjećor šjanje a šprawanje wo jejnu ruku pšochjećke. Marja f wjeřelocźu „haj“ praći f tym wumienjenjom, jo jejny nan pšehćećiwu jeju řjenozcny ničo nima. Šprawanu miřchř, łotrež řlořaka řižom dawno tež řwiojeho řpna lubowaćke, f radořcu pšchjilnowenje a řohnowanje f tutemu řwajškej wutrobo do.

Wo bećke řjany, wjeřeky čařať ťa řořata. Wšchjizy jehy towarščojjo a pšehćećiwu jemu jehy řoře f řpkej wutrobu powpřawachu. Wšchjizy wřařať młozduću jehy derje čerņeće bla jehy řwoneho a řjawnego wařnjaja. Tež tšurwjećch, řjes łotreřođ domořnořćeje w tamnyh čařahach řo řađny garbiř woženecź nejřmeđžijke, bećke f tym řpotojom a řlubi, to čyře řebi něto čim řterje na jehy řařtaranje myřelć.

Zenož jedyn bećke w potajnořki nad řořakowym řšořom rořłobjenty, bž to tšurwjećchř trabant Rudoř. Wón bećke řtrobty a řwazy muć, tež jemu to ničoť wotrež njemóžećke. We wońnje bećke řo wón wořpjet wuřnamjenit, a doleťž bećke řebi tež w řluzbje pšehes porjađ a pilnořć tšurwjećchowu řpotojnořć dobyt, mjećeje wřchu nadžiju na rućke powyřšyřenje a řařtaranje. Zenož jehy towarščojjo „čorneho Rudořa“ řnjecź nočyřchy, tež jemu bla jehy pořkuriemeho napořłaba a řamotneho wařnjaja rećachu. Rudoř wjeřekiemu a dobročyniemu řořake, łotrež pola tšurwjećcha w dobrym řwale řtejećke, řižom ře jawiřcu njepořpřejećke. Zato pať ťo něto bliře hajniřtwa w Šrunawalbe wuprěđit, ja łotrež bž Rudoř řižom dawno ře řađořllymymaj wočeřamaj řłaba, a tšurwjećch hajniřtwa řořakeje pšeheraba, ťo by tutón čim řterje řwioju njewjeřtu mořł f wotlarjeje wjeće, řo wón f řłedom a njemdrořcu wuprećke. Wón řižećke řořaka, łotrež bž jemu nadžiju na dobre měřtmo wřať, a wosřantny řo nad nim na řórke wařnjnje wjećeć.

Najpřebju wón řpata, jemu jehy njewjeřtu wotwjećeć. Zato tšurwjećchowy řluzobnik wón lořbo pšchjstap do domu miřchřa Mlećina dořta, łotrež jehy jať řtrobłeho wořaja čerņećećke. Něto wón řapozča ře wřećim řeřłoma na řwój wotpořład dšećeć, tola řórny wón řpřina, řo derje řo jemu to řenje řadźeć njebudže. Marja derje bž napřećećo řořećke řwiojeho nana pšehćelnywa a tež

na jehy rećke pořkuchaćke. Toła jať jehy řlan řhubawřhi jehy pšchjilnowenje wřny, řmny řo wona jehy napořłaba a njepchynižde do jštyh. Nř ta dyrbjećke na pořłeb „čornu Rudoř“ řpřinać, jo pšehes nj fwoju wjećećiwocź řpotořeć njemóže. Něto wón, řo řořym, čim bóle řa tym řeđžećke, tať by řo mořł nad wobřemaj čłowjetomaj, wot njeho řibženyřmaj, wjećećeć a jeju řoře řluzbje a řanicźeć.

Kořak a Marja niž najmjećke wo hrožyřch mřototach, na njebu jeju řořa a řiwjenja řo pořhřomozyřch, njepytyniřchaj. Dřeť jeju řwaha řo pšehjo bóle pšchjilnowajećke. Wopřodnju ras bećchaj wjeřelake wěřy na njón řwupomať. Štřeť čařať do teho bž řebi Kořak wotřudu f tym řařnať, jo bž wřony řiřať, řeřtož teđby tšurwjećchowy řluzobnikojo pšehje wřećem łubowachu. Něto wón řwioju njewjeřtu do domu jećeje nana pšehybwaćke. Doleťž pať mjećeje řiřećke we řluzbje něčto wobřtarać, řo wot nejje pšaji pořłebnim teřku řařy dšeti. Bećke řo řižom řačmıto, tola tať čejmno řiřećke njebž, jo by młoda hoľga něčto řrocłowom řačž do řwiojeho wosřbłenja řama řieć mořta. řubaj řebi wutrobie boženje praćećchaj.

Na dobo Kořak wotře řapřařnjenje řořhřcha. Nařtřozby řo wotročiwřhi wřłaba, tať řo jehy njewjeřta, na řnjereć řranjena, na řemju řwjeje. Wón řwudom f nej pšchjifocźi, tola jať čyřchje ju řluzbnyć, bećke wona řižom mřowa. Wobřařka řluta bž derje mēřjena řyťa a bž wosřu hoľgu řunje do wutroby řtřećchaj.

Kořak bećke wřařón řpřostjenty ře řtřozelemi a řudobu, jať řwioju łubowanu njewjeřtu, łotrež bećke řo řaťte řunje wot njeho řtrowa a wjeřela dšelika, mřowu w řukomaj dšeržećke. Na wolanje: „mordawřtwa, mordawřtwa!“ řłećachy wosřbłerjo řařy w řromadu a wosřłwpađu młodeho muřa. Wořozg tamnyh čařařw njemōchaju najřećpřeje řwalyb. řadławořćeje řjećećilnećeje wońny řiřećke řaťte njeběchju, a wjele f řyč, łotrež do wořařow dšećku, wjeřećchju dšijnje dšeřabōžnje řiwjenje. Špřomadženi mēřchćeńjo njebwřłowachu nad tym, jo ře Kořak, łotrež wřařať řwioju řlěbu pšaji řebi njeběćke, mordat młodeje hoľgy. řutón pať, łotrež bž wot řtracha wřařón pořkuriřcny a řjes wole, ba řmřom łubžom wřeću wotřo ře řeje činićeć, a ře řobu řapozćeć. Wón řo tež njepřećećke, jať jehy wot łubowanego čelka wotwotřeću a na řudniřtwa wjeđećke.

Toła řo f nim rořnjemřeni mēřchćeńjo tať wotřalićch, bećke je řwobnořeje řařy wotwjele řjeřećeć, řo řy mřordarja popadnyti a řaťeli. Bećke to „čornu Rudoř“, łotrež bžcu něřoti řwiojo pšaji čelłanju řhřadnyti.

(Wřchjodnje dale.)

Wřelake f řliska a f đaloka.

— řwudna powjećeć wo řořtym minjenju řnjeja wčerřa řłobla Šommer w řwudřchjine je wutroby nořeřo řeřłeřeho řłaba wobjimata. Šprawanu, mēřpřodnjny, njeběbiczny muř ře řeřłeřej wutrobu bećke naľč Šommer. Tež naľčemu njebželckemu łopjemu „Pomhaj Wóh“ je wón we řwiojm čařhu bliřo řteřať a řeta dořbo do njeho řiřať. Duž dže tež naľč řmnty dšať ťa nim do wěćnořce.

— řa řararja w Šprejizach, řižeć mējećke łotřećeć łonřřłowřtmo prawdo wosřbađjenja, je řo powoľať řnješ řaťať řłeđba, łotrež bećke řačž to teho čařba f řararjom w řřchjichowje pola Wřłopřta.

— Pořiwjećenje ewanğelřke řpapakłi w řulowje, łotrež dyrbjećke řo w bliřchjm řyđženju mēře, je řo wotřozćiwu, doleťž nowe byřte, łotrež řnješ řowu w řwudřchjine řwari, řiřećke řořotowane nejřu.

Sy-li spówał,
Pílnje džólat,
Strowja óo
Swéjbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoju móony
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spań méry
Čarstwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje džólat;
Wódnje dny;
Džón pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoću ty.

Z njeboj mana,
Njech ti křmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kli Bóh poda,
Wokřow óo!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ƙo kóžbu ƙobotu w Esmolerjez kniřejiřcětni w Budyřinje a je tam ja řchwórtletnu pšchedpłatu 40 np. dořač.

15. njeđzela po řwjatej Trojicy.

Matth. 6, 24—34.

Njeřtarajeje řo! tak Ešóžnit řaje. Ale my prajimy: Ešóť řamóje tule pšchitajnu dopielnic? Eřarofeje řame wot řo pšchindu, hdy by řo teź čayt pščeřiwo nim wobarač. A tola je naša pšchisłušnoś, runje w tym pruhu wot našeřo řščeřcijanřtwa wotpołojče. Pšchetoź ta řarofeř, kotruž ma tón řnjeř w myřli, řo na řane wařšnje ř prawym řščeřcijanřstwom njeřneře. Wón we řo řebi njemyřli na to řořtaranje, kotřeź řmy tym řwojim wnojeři, na niřnu wobřladniwoeř a řlntniwoeř, řo byčmy do přeđa pšchisłi, ale na to řlyřtne, małowérne, pobanřke řtaranje, hdyž řo čłowjeř řara, řaź by řabyn Wóčeřež w njeřeřach njebył, kotruž řo řa nař řara, řo pšči tym wřšchito dowěrjenje, řaj Bóha řameřo a řboje řwojeje duře řubimy.

Řeřu ř prawy řeřat pščeřiwo řhorofeři řarofeři.

1. Wón nam řtarařnoeř tuteje řhorofeře poľařnje;
2. wón nam teź prawe wnojojenje řteři.

1. Žiwjenje je čeřke a wřšelatu wobereřnoeř w řebi njeře. A te wobereřnoeře ma kóžbu njeře na řwojim meře řa na to džiwčeř, řo by řtaranje a čeřšnje řchot puč řwojeřo řiwjenja. To by był řubny řořpotat, kotruž nočyř na pšchitob řwojeřo doma myřlič. Tule řarofeř, tole řařtaranje ma kóžbu njeře. Ešóžnit je řo teź řa

řwojich wnojořnbrow řarač. Ale Ešóžnit wbroeři řo pščeřiwo wopacneři řarofeři, w kotřeź čyze čłowjeř řadmelowčeř — t. r. řebi řarofeř činije. Pšči teře řarofeři njeje pať bliřšiji nařwařniře, ale čłowjeř we řwojeři řarofeři řam. Wón řo njeřa dacež třeřřtowočeř a wodno a w nozy řo we řwojich řarofeřach tyřři a čywiluje. Duź čyze nam Ešóžnit řwiječ, řak njemořni řmy my w tuteř řwojich řarofeřach. Ešyž řebi my řwoje řiwjenje wobřladamy řaź puč, po kotrymž džemy, my tola tónle puč ani wo lořeč, ani wo njeniřčim podobřeři njemořemy, hdy byčmy řo teź wo to řara.

Ešóžnit poľařuje na pťati pod njeřeřkami, na řlije na polu a řo prařa: Njeřeče řba wy wjele wnozy džyli wone? Wly řmy Wože džeči, wón je nař Wóčeř, řiź nař lnbuje w řřřřřřřřř. A wón njeđyřbał wjeřeč, čeřo my potrebamy? Duź je naša řarofeř njedowěrjenje ř Bóh nařchemu Wóčeři, řaj řamo řeč. Doteř pať čłowjeř na dowěrjenju ř řwojemu Bóhu w njeřeřach njeřlada, řebi wón řarofeře čini a řwoju wutrowo wobereřuje. „Wly njemořeče řoju řliźy a mamonej.“ Ešwéřna luboř je tón wulki řrač, kotruž nař dželi wot našeřo Wóřza w njeřeřach. A nařřtarařniře je řwéřne řubio. Řaź mamon čłowjeřow njeř řobu dželi, řak dželi řiź teź wot Bóha. A řchóž w řječarěř mamona leži, teřo wutroka řo řwěrjeři, řo wota wnozy ř njeřeřkam njeřřladuje, ale řo řo pščeřo řubje čeřnje do řroča tuteřo řwéřa. Duź nječ nam řłowo našeřo Ešóžniřa praji:

Alh, nještara! jo jara,
 Wšchal Wóh twój Wóžž ham je,
 Kiz ja wščitno ho stara,
 Wšcho derje wuwjeđe.

2. Šbóžnik nam tež prawe wulhojenje štići pščežizwo wopacžnej staroſci. „Bytajče najprijeđu Wože kraleſtwa a jeho prawobóč, dha buđe wam to wščitno pšhidate.“ Wón čže prajče: potom buđe to druge ſtylniwe ſtaranje njemuſne. W tej myšli ho ſhubi luboſč k ſwětum ſubtam. Ty drje trjebaſch dary ſwěta k žiwnoſci a potrebnobnoſci, ale wone nad tobu njemješa. Wone ſu tebi date a tež pobbdate, hdyž ty Wožu ſlužiſch we wěrje a džečžoſnym dowěrjenju. Kóždy dže! ma a ſmeje ſwoju wobčežžnoſč a ty maſch ſwěru dopjelnič ſwoje powoľanje. Ale we ſwojim dže!e maſch ty tu wſtoič, ſo tym, koſkiž najprijeđu na to duchowne blabaja, tež to čzalne pšhidajuje. A tak budžeſch ty ſwěrný we ſwojim powoľanju, ponižny a dža-ťotny w ſbožu, ſtročhtny w njeſbožu, ſpoťotny tež, hdyž buđe tebi malo wobradžene. Hdyž tež čzeſke čžajy pšhidbu, ſchčežžtan we:

Šchtóž na Woža ho ſažoji,
 Tón na žadny pěſk njetwari.

Hamjeń.

Mój pomocnik a troſcht.

Štób: Jeſuſ, moja nabžija —.

Š Jeſuſom wšcho ſpocžinom,
 Dže!am čžiſhe w jeho mjenje;
 Hdyž ja jeho pomoz mam,
 Dha ho mój ſtutt rabſi rjenje;
 Jeho miſoč njejeſta
 Ša wšcho žohnowanje ma.

Š Jeſuſom ja k mēreju du,
 Š nim tež rano čzerſtwy ſtawam,
 Špěwam ſwoju mobilittu,
 Čzeječ a ſpwalbu jemu dawam,
 Šo je wón mje ſchitowal,
 Hdyž ſym w nozgy derje ſpat.

Šsym-li wutky, Jeſuſ mje
 Na ſelenu paſtawu wadſi;
 Šdyž pak buďſha lačžna je,
 Wón ſ nje! k čzerſtwej ſtubni ſhodži,
 Hdyž ju ſ wodu napoja,
 Kiz ho žórti do njeboja.

Dyrjach hieč pšches čžemny doſ,
 Wočža horjo njebo mročžič,
 Dha je Jeſuſ ſo mnu ſchot,
 Š nim ho ſčóžy widžach wročžič;
 Š čzerſtjom rōže ſhodžachu,
 Ščžda hylja ſapražnu.

Ššto bla hřečhow thždu ho?
 Jeſuſ troſcht do buďſhe liſe;
 Jeho krej je lēľaſtowo,
 Š lotymž kōžda rana hje.
 Š Duž ho ſmjerče njeboju,
 Š Jeſuſom du k žiwjenju!

Mam-li jeno Jeſuſa,
 Ššto ja potom wo ſwět roždu?
 Wón ni njebo wotanka,
 Šžom jeho ſbóžnoſč ſtobžu.
 Ša ſym poťny radobče,
 Šo mój Jeſuſ pšči mni je.

Jeſuſ mój troſcht woltaſje,
 Jeho ſtojuje w duſhi mjeju;
 Moje hčotno pokleďnje
 Budže Jeſuſ, hdyž ja mřeju;
 Šaj, tež na ſwoj row čžu dacž
 Mjeno Jeſuſ napiſač.

K. A. Fiedleſ.

Troſcht we wumrječu.

Žaťo glavny komponiſt Jurij Wjedičch Gāndel w haprylu 1759 na ſmjerťnym tožu lejeſhe a ſwoj bliſki kōž čžujeſhe, wěti wón wot ſwojeho ſwěrnego ſkuzobnika 91. wlam čžitačž da. Wo jeho wučžitanju Gāndel džeſhe: „To wěſhe rjenje! D to je žyroba, kotraž hčež! a wofſchewja. Čžitaj mi hičže wjažy, čžitaj mi 15. ſtaw 1. liſta ſwjaťeho Pawoľa na Korinťſkič“.

Štuzobnik ſ nowa čžitačhe. Wjažy kōčž jeho ſhory pšchetohny: „Šaťan, praj to hičže waſ!“ Wo ſhwili hēbi wón je ſpěwafſkič najlubſchi ſhērluſch ſwojeje njebočžičkeje mačžerje wu-čžitačž da: „Ša wěſty ſym we ſwojeje wěrje ab.“

Khoreho huſje mjes čžitanjom čžiſhe ſchepotſchetej, wón te ſčotwa hobu prajeſhe, taž wjele ſ ničž ſčotwy wječhiſhe. Potom wón džeſhe: „D to je tola rjana wě, mōže-li nēchit ſwojeje wěrny tať wěſty hčež! Šať kraſna je ewangeliſta žyrſte je ſwojim predo-ťanjom wo hnadže Wožej w ſhryſtaſu jaťo nabžije hřečhniſta! Dyrjeli ho mý na ſwoje ſtutt ſpudžeſhe, ty luby Wožo, ſchto hy ho ſ naſ ſtať! Šchtož maný dobreho na hēbi, njeje to wščitno dar wot Woža? Na tutej hnadže ja ſ wobemaj raiľomaj wſham. Na tehe, ſhryſčže, hameho wſchu nabžiju ja ſtajam.“

Gāndelowe huſto wupražene pščeſe, na ſmjerťnym dnju ſwojeho Šbóžnika wumrječž, ho jemu doſta. Čžičhi pjať tōńke ſwěrný ſtaw ewangeliſte žyrſtwe wuſny ſ tymi čžiſhe wuſchepťanym ſčotwami: „Kujeſe Jeſu, wſmi mojeho duča horje! Alh, daj mi ſ tobu wumrječž a horjeľančž!“ Jeho rowničžejo w Londonje polnamjenja ſmžhny pomnit. W žiwnejſkej wuľtočži ſteji wón tam pšchod byrglemi, w ruzy džežjo notowe kōpjeno, na lotymž hu jaſhne te ſčotwa čžitačž: „Ša wēn, ſo je mój Wumoznik žny.“ F.

Jeno wěr!

Hdyž na Woža ho ſpudžeſheč
 A hylau wěru maſch,
 Wo nozach puče ſwětte
 Wšchēž' ſaſo namafč.

A ſchtož hy kručje wērit,
 To budžeſch woflabadž;
 A taž hy priedy wērit,
 To budže ho čži ſtač.

Jurij Wroſł.

Wobrazy f męstow nusy w Armeniskej.

Wobawa f. M. w M.

1. Nowe krejshceterje w haperleje a meji 1909.

Se starych czašow ho spěwa:

„Sbžerz, Knježe, hwoje słowo nam
A postiorz bamža f Turku ham.“

Turka je ho nam nještawny sejmik. Čim bóle pak je wón kšecšesjijanam we swojim samšnym kraju žalofej načinił.

W Matej Nisite, bždež je nędby žiwjaty Pawol ewangelij pšchypowjedajo wofoto cšafaj, hišcže se kšecšesjienjo była, njech tež je bludna wozbđa wopacněcho profety Muhameda wjetšdy džel kraja wobšydnyła. Turci kšecšesjienjo su f wjetšdy Armenišky. Šsu to potomniży stareje žyrtoje — niž brje je starej wozu ani f ewangeliskim žiwjenjom, ale tola stawy kšecšesjijansteje žyrtoje. Dla wěry wofeje a dožel ž bu druhego pothoda (naroba) hač muhamedaniste (turkowske) lubowe spjaši (Murdojo, Turkmenojo, Tšchertsejo), hu stajnje wot nich hiženi byli. Pšched 14 lětami Muhamedanšy, f hiždenjom napjeljeni a sahorjeni, hwoju wěru rozpšchecžetrz, hižom wulfe, krejstoršez, sapučenje a pšchecšezhanje nješ nimi načiniču, a tal w naležu tuteho lěta f nowa.

Turkowskij lultan je pabnył f nim stary turkowskij regiment, kš wšcho hižcže, šchož muhamedanfe nječefje. A kratoj prjedy hišcže tyžazy poddanow do stajenja pšchinješe. Šjatone je, so hu nadpaby a hrošnojce f dowolnošču sultana f słowneho męšta hem słobčnje do skutka stajene, dožel ho we wěstym porjedže stachu. Tež turkowskij šajtojnizy Armeniskim pomoc njezpobachu, a bamj wozjazy ho f njemčnikani hjednoščichu na srubne krawone dželo.

Sarjedhiščezjo hrošnojczow bęče Abdana blifto Tarla (narob- nego męšta žiwjateho Pawola) a Mleppo (blifto Antiochije, f wofat bu Pawol na mifionistwo wupoštanj). Węštaczka a wšy do tolo wofoto buchu hobo potrjczene. Wofoto 20,000 kšecšesjijanow bu srubnje sšezowanych.

Klat, w Osmanje buchu kšecšesjienjo Srebež haperleje 3 dny na nječłowste waščnje sšezowani, jich domy špalene a wurubjene. Na 100 cšezanow w žyrtoj w pšmenjacyh kšoz wa. Turkojo bęču burje a wofna wutorchawšich wšcho f petrolejom poleli a sapalili. Š turkowskich žiwjatizow na Armeniskich kšelachu, kš ho na haščaj potajachu. Šsamo žnište buchu šajate a jim žiwot roz- pręty. Ranow hu na semju kšozow a bžcži na nich horje, zo bychu jich tal hromadže je žalofnym wotmadchom morili. Druhy buchu tal morjeni, zo bu jim pšlwer do huby pšieljeny a potom t roz- bučnenju pšchinješeny. Špobžownje, tal Srebežaj ležaje domy Muhamedaniskich stajo woflachu. Tute bęču f turkowskim napšimom wolnaniene, kš prajcize, so to Woflemojo (Muhamedanšy) była.

W Taršuju ho 800 kšozow do proča a popjela pšchewobro- cžichu. W Baghšche žmilna hotra, na hromadženje wopušcženych žyrotow wšklana, widži tyžazy cšezanow, mjes nimi wjele man- dželškich armeniskich duchownych f jich bžcžimj, kš žalofny napo- hšad šlicžachu. Ani woby t picžu njebęše. Mordarjo bęču cšela rozrubawšich je do studnjow šmetali. W jenej luttkej je pječza na 70 cšezow ležalo. Armenistenu męšnikowej jiwajne jalył wuręžachu a f wušmęščenjom poručichu, so by dale předwólal. Potom jeho šafalachu a do šubnje cšiznyču, bždež bęče noša hišcže woflacz widžez.

W Osmanje bęču je sežinu kryte kšcži f loškim šapalene. W armeniskej žyrtoj ho 500 cšezanow, mužjow, žony a bžcži wšcžizy žwi špalichu. W druhej žyrtoj tam 15 armeniskich męš- nitow w pšmenjacych matračtu žimjerez namalachu. Tež tu mordarjo wšcho wurubichu, šchož na cšajnitach, štotu a šibčoru namalachu. Wšcžizy mužšy wobydlerjo, hač do kšilcnyč hšozow

dele, buchu sšezowani. W Nisite žadny muž wjazy wšcže wofat njebęše.

Męštra wješta, fo potjebja, f mužemj, žonami, a bžcžimj je ho cšize wot semje špabla. W Čharne mordarjo cšertownizy ša- kšadžachu; najprjedy wšcho morichu, šchož jim pšched wozči pšchidže, a palachu. Zato bęče ho přenja krejclacnojč lebnja, ho na šofyne wopory dachu, zo bychu prawu wěru pšchisłani, t. r. Muha- medanšy ho sežinili. Wšcžizy, kš ho wobaraču, buchu najšuro- wišcho sšezowani, druha wješt f islamej (bludnej wěre) pšchisłupi.

Wopranobžite wobšchowanja kšecšesjianskich męšnojczow ho stachu. Wjele buchu woflacz na puču a pšči cšezanju sšezowan- nych. Rubžcizy wšcžize šafachu. Wozjazy, na pobuščenje nje- męrow a šofstajne rubžcizitow wupošćani, kaž prajachu, f džela hobo na Armeniskich kšelachu, bžwje rubjachu a palachu.

Se wšclchčej męstow ho pšafelo: „Nuša luda je njewo- pišomna. Šta hwojbow hu bješ kšcži, bješ žyrobny a hłodej pšchewo- stajene. My najwutrobnišcho wo pomoc pšchymy.“ Maczerje a bžcži wopušcžene stajachu. Š jeneje šhwanči žmilna hotra tónle šicžil dostaj: „My cže naležnje pšchymy, kš hmy bješ hwojch mužow a bratrow tu. Šchčez bžcži a ja hmy tu na cšezanju w horach. Š jęžji ničo nimamy hač hmy žemju. Trawa je hižom wotjebžena. Šmil ho nad nami!“

Tal buchu w tamniščich štronach žalofene ewangeliste wušho- wanke domy bęhy wobšchujene wot wudbowom, žyrotow a wobšich, kš na wutrobu jimože waščnje wo wušchowanje pšchadžu.

Jonaf w Ninive.

(Gerol.)

Woji knęw na pšchypowjedacz Sonaž w męšce Ninive. Štal kaž pšchet we wutrobie cžize hręchow tyščnojč. W męšce tež a we popjele męšto čini wofotu, Duž Wšh pšchelutowa lužji kš ho potučili hu.

Młak pak ponizej tež ty ho, ty wot Wšha wšklany, Čželcšche pšched hwojim Knjejom na morjo, ty boješny! Šašubj ho a nawul w ericži! — Š Wozim słowom Knjejowi Pšchłchobžnja njebojajnje ščęroti šwět, daloki.

Šašubj ho, ho nadžecz nawul!, Niniveski předarjo, Šo tež wobrocžicz ho mōža wot hręchow tu pohanj. Njewęšč wšchaj, zo Wšha šchricžka tež ho žehli we nich tu, Šo tež šhujene Wšh bžcži f hębi cšehnje f lubofcžu?

Šašubj ho, ho šmilicz nawul!, Niniveski předarjo! Šo ja pšchepušcžil hym męšto, tehbola ty hnuwacz ho? Wježel ho tyč wmožcnyč! — „Šo ho hręčnik wobrocža, To čžu ja“, Wšh luby praji, „so by wumjeł, nočžu ja.“

Turij Wšf.

Wušad Božje prawdy.

(Wotrčazowanje.)

Wobaj jataj buščtaj f cžžu wjedzenaj, kotrež bęču tešo runja na rabnu kšžu donješli. Šubolj na nje je šhymmaj potšmurjenmaj wozčomaj šladacše. Šošaj pak pšched nim f kšitcom wutrobneje bolozje šofcže na semju padže a šofcšcše, hšrte byšly pšchelowaj, f horzej bolozje šymu ržu lubowanje njemjesty. Potom jeho, runje kaž Šubolfa, do jastwa wotwjedžachu a pšchewo- pytanje ho šapozča.

Žadny f njemu hršbnemu nještutkej stječez nočžyčje. Šošaj wo wěrnolščj wupraji, šchož bę ho šlalo, a jeho šłowa a žyle ša- džerženje na šubnitow šubolki šacžiččž sežinichu. Šubolj nje-

Wschelake f bliska a f daloka.

kniočomnje sežzane wuprajenje poba, kotrež bē hebi wón mjes tym we fwojej čzornej wutrobje wumyšlil. Wón powjebačše, jo je pščeš hoju štuwajo, jo kotrež bē šo mordafstwo stało, fwojeho pščešcela a mlodo hožu w rozbrěčowanju w hromabje widžal. Wón je pytnil, šo je skořal hñewny a rozhorjeny byt a laž šo šba, fwojej njewječeje, fnaž b w žarliwošći, wotre poroki činil. Doteř pať jeho wēž ničo staraka njeje, je fwoj pučž inčermom dale šofot, hačž je na dobo wuřil lařšyřat. Wón wobftruzječšo, šo je skořal, a to jenož je žarliwošću, žabawu škořž wobehšoť, a čhyřšče na fwoje wuprajenje pščiřabačž.

Wobaj jataj na fwojim wuprajenu wobfaračšaj, bynrež šo fudnikojo pržowawaju, jo byču pščeš dołhe wuprafšowanje wērnošć šonilil. Šo by wērnošć na fwećto pščiřšča, dyrbaču šfónčnje čwilonowanje, w tamnym čzahu hiřščeje wobteřoje, našoćje, Toła, hačž runje jeju žabawje tržubowawaju, wofa tola škořž pšči tym, šo mordafstwu njeje wobehšoť.

Šudnikojo beču w njelubimych wušfkořčach. Žedny wot jateju bečše šawēřže mordaf. Wobaju beču w najwjeřšej bliffořšći jalei, hžēž bē šo mordafstwo stało. Wobaj mēřščtaj šeljeje pšči hebi, f kotrež bē šo, faž pšdepytanie dopofala, šofdo to teho čzaha šfeloť. Wobaj pať tež runje tať šafakle fwoju njewinowatošć wobftruzowofštaj.

Wiřter Wērčšntaf, kotrež bēču jato fwećka pščeš šud žabati, drie je wiřej šaforženofšču, we fudobej holořšći, hiřščeje jemu mžšnje, šo šofakowu njewinowof šafitowofše. Toła mžšno pščešo bē, jo bē šo wón teřdom wječor, laž šudofł praži, je fwojej njewieřtu šwadžil a w hñewje a žarliwošći šofny njeřtuť wobehšoť.

Šudnikojo se wiřej pržow wērnošć wušlěđžēž njemžožaju. Tať tale wēž šfónčnje pščeš škurwječha pščiřšče. Wjedriř Wylem, kotrež bē runje tať miřy tať prawofčej-lubowazy, wobftruzenjeje we fwojej pščitomnošći hiřščeje ras pščeřštybečž da. Doteř pšči tym žane wēřte pščeřšwēđženje njedofita, pščiřšala wón, šo ma šo wēž pščeš Woji šud rozšbudžić. Wdžēřaze pobozhne řmyřeljenje najřšči přjedomnilto wofčafowofše, šo Wōh řam, jeli čzłowjeřtojo je fwojej mudrořču wērnošć namařacž njemžožaju, njewinowatošć wobftruzenjeho na řakne pščiřnjeje. W šutym padže poštaji řkurwječš, šo dyrbitaj škořal a šudofł šofitowawčž. Wřčščina wofow dyrbječše njewinowateho, njeřščina pať mordarja wofnamjeničž. Tež řkurwječš ho nađšēčše, šo prawy a wřčehomžny Wōh řud rozšbudži a njewinowateho pofafa. Wřšichodna njeđjela po Wojej řkuzbje bu ša tušon řwajatočny řfufť pošajena a pščiřšajana.

Kořal wječor do teho dnja řrudny we fwojim řafstwe ležēčše. Wřčo jeřo řjane řwjenje bēřde na jene dobo rozbrěžene. Wón wo fwoju lubowanu njewieřtu žarowafše. Wōle pať ho hiřščeje rubžēčše dla čžēřšeho řufanja, na nim ležazeřo, a wo fwoju wofšu mačž, kotraž bē šo wēřče řmjerčž nafřožala a wo njeřo přafala. Rať rad by ju wón řmjerowal a řofřawowal! A řanki pšči řurjad jeřo řafstwa řafčēřšerčžaju. Wone šo wofenwřču, a jeřo luba mačžerfa řwipi přafajo nutš. Kořal do jeřeju řufow padže a hōře řuřly ho jemu ř wofčow ronjaju. Mačž, kotraž fwojeřo řyna najřleje řnajēčše, bēčše wo jeřo njewinowatořšći pščeřšwēđžena a řofřawowafše jeřo, tať berje hačž mžšēčše. A jato škořal šfónčnje praži: „Mačže, a bjes bojofčje řufřšči đēřn wofčafuju, ja wēm, jo budže mi Wōh řombadž!“ dha šo tež w njeř twjerda nađžija pořbēřny. Wona šo hiřščeje ras je fwojim řpnom moflečše, taž bēčše to řkořž wječor čřnita, jato bē hiřščeje đēřčžo byť. Potom pať jeřo ř mērom a dowēřna wupřičeřti, šo by wobř f najmjeřšča hiřščeje něřšto řpacž a šo by ř čžēřšemu řhobej řmřnu mōž nabodyť. (Wřčyřobnje šfónčjenje.)

— Wot 16. aug. hačž do 13. řept. šo řēřba poť wobženjom řnjeřa řararja Wřšofata řerřif řeminar wotmēřowafše, řofřž řudentojo đohawučeřnořže: řurt řandriř f Šomorna, řuguf řrawž f Wafojny a řurj Šmofa f Wđeřez wopyřaju. Wđēřafče šo w gramatiřž, w nowym řafonju, w řafčšimje; tež čřitachu ho wřšelake řerřife řuři. Wřšifite řobufstawy tež w řjawnej Wojej řkuzbje řerřay ředowawu.

— Njeřšelu 19. řeptembra řmēje šo biblifki řwēđžer w řřwafčřžach. Na řerřifim řemřšenju, kotrež šo popofđny w 2 hōđž řapofčnje, budže ř. đuchowny řiřšer f Wudřščina ředowawčž a na němřim řwēđžerřim řemřšenju, šo popofđny w 4 hōđž řapofčazym, ř. đuchowny Eder f Wudřščina. Žyřwinfite pščeřšerčēřšfwo w řřwafčřžach a řerřife biblifte wofafřowo lubyř Šerbow wutrobne na tōn řwēđžer řwēđžerřēje.

— Mudri řudjo pať beču řařo řonž řiwēta wēřčžiti a wōn mēřēčše pščiřšēž řřjedu 15. řeptembra dopofđnja 20 njeřščimow po đšēřačž. Wřšo řu šo řařo mofli. Wōh tōn řkujes ma řwōj čřab a hebi wot řřabryř čzłowjeřow do fwojich wotmyřeljenow nōš pohlabadž a nutš rečēžē něřawo.

— Řiř wjele je šo do najwofřščeje pofnožy řkořilo, šo byču pofnožny pol na řeni namařali. Řiř wjele je to podarmo řpřytať, dnuř by dyrčel fwoju wāřšimowčž je řmjerčžu řapřačēřž. Nēřto řtaj na dobo đwaj muřej řamjeř, řofřž prařitaj, šo řtaj hačž ř pofnožnemu polej pščiřščofu — wēřtu Čoof a Peary. Žedny đrudnemu njewērnořž jeřo powjeřče porotuje. Račž řubže řařka mōžno rozšbudžić, řčřto ma prawo, je đwēřlomme; pščetož wēž na mēřnje řamym rozšbudžić, šo hōđžēž njebudže.

Wuřby a wērnořče.

Nabozhina je Wože pščerařšjenje w čřařnym byču. * * * * *
Ščřtōž ničo njewēři, šo wřčeho řtrachuje! To je njewēři poflečše na řeni. * * * * *
Škořēž lubotečž pobračruje, tam ho wřšifite řmyřli widža. * * * * *
Najšōle rečža tořžy řudžo, řofřž ničo řwajēž řonjaju. * * * * *
Šdžy je šo wēž řkala, dha ju tež řakniřy řofřnija. * * * * *
Rubwječš fwoje řwjenje, njerowřwoje řaneho čřaha. * * * * *
Šjednoczeni, řu tež řkabi mōžni. * * * * *
Mozy njeđawaju šo řobudžēčice, ale jeno řudžić.

Liřowanje: K. f. B. w Zh. a k. f. M. w M. Najřeniř đřak za lubofřiwu podpōrju! Z wutrobnyř řerřkim postow řonjom F.

„Řombaj Wōh“ njeje jenož pola řuřšewo đuchownych, ale tež we wřčēch pščedawarřach „Šerb. Rowin“ na wřšach a w Wudřščinje đofřačž. Na řčřtwōřčž řēta pľačži wōn 40 np., jenotliwe čřiřba řo řa 4 np. pščedawaju.

Sy-li spěwał,
Plińje džěłat,
Strowja čě
Swójby statok
A twój swjatoč
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj móčny
Lubość ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerstwość da.

Njěch ty spěwał,
Swěrnje džěłat
Wjědne dnaj;
Džěł pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočá ty.

Z njěbje mana,
Njěch čl kámana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kil Bóh poda,
Wokřěw čel!

Sserbske njeđžělske kopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Esmołerjez knižiczišćejeni w Budyšćinje a je tam ja ščitwórtletnu pšěchpłatu 40 np. dostać.

16. njeđžela po swjatej Trojizy.

Lut. 7, 11—17.

Tole seženje rospaduje po prawom do dwěju džěłow. Přeni džěł mošć šo napřkacž: woni moweho won njebeču. Na marach nješe šo čěło semrjeteho a ša nim džěja płačaja pšěčejšo a šnaczi — to je, šćotž se šrudobu buřto wóhładamy. Džuby semrjety šo won nješe, kašćež šo do rowa pušćeži a potom šawoštajeni šašo domoj du do wošyrocjeneho doma. Tak šrudnje pak w našim seženju dale njeđžje; žarowanje pšěchewobrozi šo do wješketa, šimjerč džybi šo poddacž řěšćeže žiwjenja. Kaž buču ludžo tam trošćitowani a špwalachu a wyřlachu, tak móžemy tež my šřolšćitni bučž, pšěchotž Žesuš je džěňša bišćeže žiwj. Duž, wy šrudni, hđabajče

na Žesuha, teho řěšćitnu žiwjenja,

kašći šo wón tež nam šjewi

1. jako trošćitaj w šrudobje;
2. jako pomoznik wot šimjerče;
3. jako wodžet ž žiwjenju.

1. Čěžta šrudoba je tu žonu potrješkila, kotraž škabalajo ša kašćežom džě. Šo je wšćitno šemšće šachobue, ju trošćitowacž njemóže. A je dha wěrnó, šo je šimjerč kónž wšćežho žiwjenja? Ně, šimjerč, kotraž čłowjěta š jěho myškěli a wotšpóhľadami, čłowjěta potneho žiwjenja a šacjuwanjow porašy, wona pšćinđže kaž wachor, kotryž šwěžu wuháňnje; to njeje naturři šofon, ale žuša móž, tiž myšlo nutš pšćima do žiwjenja. Wóšebje šo nam to

šjewi w tutpm seženju. Wón je młobdžěž, jenički šyn, pobjera wudobny. Čěžehoba je šo to šćacž mošćo? šo wona prašča a žaneho wotmowljenja njenamata.

Žyła wješ je džěł brata na jěnej šrudobje. Šćoto pomha to jej jako šbitej? Kěłto jich pšćinđže je šłowami šobujšljenja we rcže, tola hješ šobucžuća we wutrobje! Wěšo njebeču to wšćitny tajay, tiž ž njeji šćitšhadžacu. Wěšo je šo tež něčotra šyša płačala wo lubeho semrjeteho pšěčejšela, a něčotra rula je wudowje wobkřežila, šo ž njeji čžeje. Ale woprawdže trošćitowacž ju tola ničtš njemóžejče.

Wona džybi šwjoju šrudobu šama nješć. Ššamotna džybešće šo wóćežćež do šwjošeho doma. Š porštami budža ludžo na nju potašowacž, dokež ž je ju tón řěnjš potšpóštat. Šadwěłomanje ju šapšćimnje, džiwje myškě šo jej pšćes šłowu žolmja — duž na dobo čjaš pošatane. Rula šo jej na ramjo potoža a mišy hđóš ž njeji řěłnje: „Njeplataj!“ Tak šu tež džywi prašili, nješćežpliwje a šnano porořujo. Nješkěla wona płačacž? Duž wona šašo šapšćijšči: Njeplataj! Wona šwjoje šyřšojte woblicžo potšěňnje, wona teho muža nješnaj, ale wona džybi ž njemu dowěrjenje mčž. To je Žesuš.

2. Trošćitowana ta wudowka ž njemu šłaba; wona njewě, tak ž pšćijšćho, ale wona je mčrnjšča. Tón řěnjš ž temu kašćežki šlupi, wón młobdžěžowu rulu pšćimuje, wón jěho šanowka. Šćoto šebi won myškě? Tola hđaj, tón semrjety je wotucžil a macž teho horžo wopřafaneho w rufomaj džerži. Žesuš je šimjerčzi rubienřtowo wudobny.

Bojosej ludji sapščinuje. Je, kaj by ho njebo moterizlo a rufa wšchomódnego Boga nuts pščinujla do hweta, kaj bychu ho mroczalki roztorstje a Boje hwetozko ho do hweta nuts blyščejzilo.

Wš, so bychmy to tež my wobladač mohtli! Čžežobla wón pišči naščij naščijščaj tajle džiny nječini, kaj w Klainje? Haj, my bychmy rad čypli, so bychu ho našči morwi wročikli. Wššo, tón midoženy je tež ša wumrječ a jeho wotučenje bješče jeno šapoczak noweho wotmērjenego čjaša pšichotowanija na kónz. A hdyž my tež widžimy hwojich mowych do rowa wuščejčič, Šbóžnik tola wštanje pšchewinječ šmjerče. Štup č šmjerčnemu ložu kšchescjajana! Jemu šmjerč njeje čžemny hróšbnj knježet, wona ho šhubi pšchod šerštom žiwjenja.

Wšy mamy hiščče wjetšče našhonic, hač je ho w Klainje štalo. Na kónz dnjow, tehdom tón knjes žiwjenja hiščče juntróčej šmjerčej do puca štupi. Potom žane drube wumrječe njeje kaž pola midoženza w Klainje, potom budžemy živi w štajnym towarštnoje s tym knjesom, kiž je hwetlo a žiwjenje šam.

3. Njit pač hiščče tak daloto njeje. Šmjerč jako žnježakta hiščče pšches kraj čjaša. Pšches hrěč je jej puč pšichotowanju. Kaž doho to bojšte w člowjstu knježesche a čželo pšchetraknjesche, šmjerč žaneje mozy njemješče, tehdom knježesche žiny Wšh. Njtko je ho wščitko pšchemenilo. Šdyž ho my damy na hwet a jeho žadosče, možemy našhonic, so šmjerčej hwojeho čžeta do přebta pomšamy a tež duchowne žiwjenje wotmērwa. Tajle wotmērweje šnutštowneho člowjela je jara še.

Wješče tón knjes čuje bolosč tyč, kiž wo čželnje mowych žaraju, ale bolosničjo je jemu, hdyž ho duchownje mowty wón nješe. Ale tež tudy je wón tón hylušiči. Štrjedša pšches měščenzu žiwjenja, pšches harowanie wješela namata wón puč č wotmērjetej čžlowiškej bušči a rufa na nju potoji. Kač nětotreho midoženza, tak nětotru mlodu holžu wón wola. Šdyž wón tak pšchod tebe štupi, štyšč jeho hšob, nječaj jemu šrudnemu dale hieč. Pšchetóž hdyž my horejštanuč njechamy, wón naš njenušje.

Kač krašnje pač je, hdyž Šbóžnik šnutštownje wotmērjetuč jašo s nowa wožini! Lubosč tam šačžbnje, hdyž hiečičnosč knježesche, mēr a šbóžnosč tam knježitei, hdyž bješče wušte a čžemne. Wubudžemy wozaj šam hēbi žiny njeje, ale hwojemu Šbóžnik a Wumóžnik, hdyž tež hiščče na hwetže, tola hjoim měščezan njebjeskeho kraestwa. Ale tón knjes nětotruč wola, kofič njechabža myleni byč wo hwojim hreščnym španju. Nješčyščiči-šli pač jeho lubosčitne napominanje: Wotuč, kiž ty špišč a stawaj wot mowych — potom budže tebi junu jako žalotne naštróžaje šhudniške šlowo pšches wutrobu rječ: Štawaj, džei hweta je pšichšoh. Šamjen.

je jara dobre. Tón muž ma to w hēbi. Tajle předowanie dawam hēbi lubič.

Šon Wesley potražesche a rječesche wo džekawočiči, pilnosčiči a teho tunja, hač č hwojemu druhemu dželčej pšichšiče, kotuč rječesche: „Pštaj tač wjele lutowac, kaž možesč!“ Tež to ho ratarčej nimo mery špobodasche. Wšon bu žyle rozhorčenj. „Tajle něščto tu tola hiščče byto njeje“, wón s nowa hwojemu hwojebčič šchepny. Wesley we hwojim předowanju broještmo, pšchastitwo a podobne rozpoinasche. Nabošinj je hēbi ruzy ržbawošči, bur pomyšli: „To wščitko šym wot midošesče šem čžnik“, a wopravdže, drapanje a lutowanie bješče pšchego jeho wěž byla.

Njtko pač přebat č hwojemu šechzemu dželčej džidže, kotuč měješče ho talte: „Pštaj tač wjele dawac, kaž možesč!“ A na měješče ja ratarja wēr č drubeje dženy džesche. „Ač tač šchoda, tač šchoda!“ wón rječta, „wón tač rjenje šapocza, ale njtko je wščitko štašak.“ To pražaj wón č mjerlanjom wotendže, pšchetóž wón měješče wjele lubow.

F.

Ali mamy pšchego poko.

(Špitta.)

Wšy mamy pšchego pokoj
Tež we wšchém džebženu;
Ma špročnosč nješladanu
Pšiči hwojim dželanju.
Wščať mēr a wščať da Šešus šam
Wšchēm hwojim šwētnym wutrobam.

Wšy ho tež šrudnjemy,
Nješč hrěč tež šrudni naš;
Wšy w šwitelč pšchewowanju,
Tež hdyž je čžmowý čjaš.
Wščať hwetlo, čžesč da Šešus šam
Wšchēm hwojim šwētnym wutrobam.

Pšchod hwetom šmy brje šhubi
A tola bošatšiči;
Šemy šazpjeni wot lubič,
A tola čželčeni.
Wščať lubto, čžesč da Šešus šam
Wšchēm hwojim šwētnym wutrobam.

Ššo pšchego našžiamy,
Nješč pšichšoh čžmowý je,
Nječ nješježa tu mamy,
Wšch čžert teč špntje.
Wščať dawo wščitko Šešus šam
Wšchēm hwojim šwētnym wutrobam.

Surtj Bróš.

Wobrašy s měškow nudy w Armeniškej.

Bodawa f. M. w M.

2. Wšty hwetow kreštolciza.

I. Dr. Müllerleile, wobčēt něšteje šhorownje w měšče Marasč w Maloajškej pšiče 20. haperleje: „Dawno wočšafowane a wšchējene njewjebdo je ho nad krajom wupuščejčito. Ššoboto, 17. haperleje, rano bēčny pšiči džele w šhorowni, jačo na jene doho ludži šhorowajo po hošy bēžec wšchēžny. Ma prašchene, ščto je ho štalo, jebny wotimlowi: Amabijš šu do města pšichšiči; drubi wjedšišče potjebac: na torhoščju kónzaju Wšchēdanzaj šchēščjanow! Wobužel ho tole woščesche jačo wērne wupošaja, hač

Wo dawanju.

Šebny ratar, ho hewat wo nabošinu a žyčelč wjele njestarozaj, čyščče tola rad štyščesč, tač šlanowy Šon Wesley přebuje, a ho teho dla jedny džei na šemjčičej poda. Šalo Wesley předowacž šapocza, bu hwojdom jeho šedšičnosč šubžena. Tón bješče hēbi njenušaj pšienčelč jako štalak hwojeho předowanja wuwolilo a džesche, to čže wo nič w hšoh dželach rječesč. Přeni džel rēlašesche: „Pštaj tač wjele dostac, kaž možesč!“ Tón ratar, to štyščawošči, ho nad tym wulzy špobodasche a č hwojemu hwojebčič džesche: „Tajle něščto hiščče ženje předowacž njeshčyščach. To

runje bo tež nij ani próščka jamhja ja to namatac? njebojče. Vabje nabyadnjani kšepčejjenjo na žane wobaranje myhkič nje-moščacy. Wofoło 10 hodžin bu prěni franjeny do našceje chorow-nje pščinješeny. W blížichyć hodžinach nam 13 dalščich, j wješčica na šmjerčz franjenyć pščinješechu. Zich najwjačz meječe brjud a wutrobno j lebijeni a nojeni rostafane, wo bęčeje šmutzofowne na šmjerčz trjedzene. Někotrym bęčeje now se beteru pšchodbrjeny. Wošmjo bęču mjes tym w chorowni na swoje franjenje wumrzeli. Zednu wat mloch, mloch Almenist, bęčeje 2 męšazaj ženjeny. Wščiceje hobotu rano bęčeje hębi wo lękatitwo ja swojeho kšoreho nana pola nash pobyt a bu potom na domojpučzu nabyanjeny. Zato jeha nanej powjeřez pščinješechu, tuton wat Wojeje uczki šajaty k semi padny. Šcho wo pola nař w chorowni pšči pščinješenju franjenyć a wotnjejeny mownych podawaše, njeha ho je škowami wopřibacz. Šubjenstwo luda nam njewuprajnje blitko bęčeje. Šębčęani a šamozni Wuhamedanřzj praia: „Zo je niři, njewędomy lud čjinit.“ Woni ku rano šwerjatam, rano dźwim šafkaboć.

Zęšnja, wutoru 20. haperleje, pščinuščę 14 čęštanzy j Časjen-beje, wulkeje kšepčejšanjeje węy. Woni powjedabę, so bęču pšchod někotrym dnjem Wuhamedanřzj jich węy nabyadnjali a šapaili. Węy meječe wofoło 400 hęčow. 50 hodžinow (pšchę dwaj dnjej) węy j kšwobtořcu šadwęlowanja šchitowacy. Potom dyrhacju pšchę pšchęmozę čęłacz. Nębže 150 ludži do daloteje wulkeje kšepčejšanjeje węy čęstę, 15 do 15 hodžinow šdaleneho Maracř pščinuščę. Po pučzu bucu wšchelazy pšchę wulčelene kufki bole ale mjenje čęstę franjeni. Šubjenstwo je hoberfte. Wščichon wobhad ho hacz, wščudže hęd šnjeji.

Zęšnja w muza j Charput wđiřč. Wón bęčeje j 20 towarščemi do Adana hęč čęstę, tam dźelo pytač. W Nloghtu bucu wat Tšcherkeřow nabyadnjati, 17 škonzowani, 3 do Maracř wu-čęstęchcu.

II. 13. meje pišče hotra Paula Schäfer j Taruřa, bęčeje bęčeje j někotrym drućim wobojm pštrječęny na wozu, pškřana: „Zalofč čęłčenjow je njewuprajomna. W Wagřtšče šamym hętu wat 4000 čęłkowęw trjedčę, hž bęču ma je wšchę wšow hromadu ho jęzeli. Zabdny taryř najwobčaromniřčich žaneho loza njemęječe. 7 bęčęzi bęču ho na čęłčanju porodžite, šhuda mačz meječe šamo dwędnikow — ale tež ani lapy šo namatačz njebojče, jęi šwalacič. Wšči tym ho wšcho wat njerjaba mjer-wjeječe, a na wodže je wulka nuřa, doleřz šu škor wšchę šudnje hacz do kromy j čęłčani napjeljene. Węy bęčęzim šnjeřa wofy-pizy, dowoščęni maja j wješčica tyřuř ale malariu. W Wagřtšče škudži bęs wšchęho šchita pšchę palazym škonzom na polacz hęčabacy. Powęř bęčeje pšchę tkojaze čęła a hęmoiči njerjad wšchępřibodęjeny. Š temu njęšmęrna horgota hęčęječe. Wřžo něłke šyrotu po tyřazadž pšchitkaboćęja, a hęžo pšchęzo ho wo škonzowanju na wřacy hęčaj.

Druřa šmilina hotra j tajšeho pučgowanja pišče:

„Zoty kšepčejšanři dźel wat Wagřtšče je do čęřta wutu-pjeny. Wat 135 hęčow, jena pšči dnjej, ku jenož čęorne wopalene murje wšchę. 120 tyř najlępřichy, najšnamjeničjichy muřow je škonzowanych. 663 žonow a bęčęzi, k temu čj mačo šyhtni wšojeni muřozjo ku hęs tšędi. — Wřđitito je wurubjene. Přędat lńz wja. Šchotz wat wo hřobšnyć dnjac powjedaja, je žalofęne. Wřz jeno šu njepřchęsejjo 15, a 16. haperleje tam škonzowali a špaili, poke 18 dnjow tež na horacz keř wat kęka, wuščę wat wuščęla pšchępřitowacy ša woporami, jo bycy je na najšuro-wišcho škonzowali.

Wat tam ho do Šappatřšči podacy, hodžinu šdaleneje węy j nębže 750 wobhřlerjeny. Zwanjeny j žyrtwuja a šchulu, wšchę hromadže 105, šu wutpjene. Ludjo bęču j Wagřtšče ho šořo domoj wroščę a na šwošobnym męřnje pod wulkim šchtomom

wontacz pšchęwacy. Am jich šchřite bęču 25 wajrow j pod-wjšchom pšřklyach. Tam mjes hřóne bęčęzi najprędy někote męči hřłęba rozbęčęchny, potom bu dźel muř, drařly a t. d. roz-bęčelene. 165 muřow, wšchę nanow a wjele bęčęzi, je tu škonzowanych. Wohatfno na bęčęch je w tyřle wřacz j žyła špo-dźiwne. Zenueni je, taž byle jeno bęčęzi šawofate byle.“ (Wřchęchobnje dale.)

Wřšud Bojeje prawdy.

(Ščwęčenje.)

Ranje pořtajeje njęzle be pšchřičko. Wořat njebojajnje a j męrom, Rudolf naf rozšlobjeny a pořkurnjeny je swojeho kšęwa řiže. Šwony k Wojeje řkřębie wotacy. Zotaj buřchaj j řawta do žyrtwe, hđęz hřžom škurwjęč hęčęšę, wřędzęnj. Dwobřti přędat a šonřitřalny řadščęř Štořč meječe jara řhutu a hnuřaju ręč. Wřchřzy pořkřudarjo bucu pšchę nju řhęboto řapřčimnjeni. Woniřu, ale twjerde męř w Wořafowej wutrobje ho na jeha wšchęho wšnamjowacęje, hęnyč meječe j tyřčowšču blęby a řpadnjeny napořlad. A wjele wočow j wutrobnej řobuřčelniwošču na njęšwožowneha młobdženja hładacęje, a mwoř Warlinřz męřčęčęnio, kotřz jeha tuton dźęi wđiřacu, węřčacu do jeha njewinowatořčę a nabyčacu řo, řo ju Wđh na řwęto pščinječe. Woza řkřęba be na řonzu. Škurwjęč na tor-hoščęzo pšchę dwobřti a domřtu žyrtwu wuřpu. Ša nim bęčęm jeha trabantjo, kotřz jateju k bubonej, pšchę nim řtejazemu, wębęčę, na kotřym dňe nowej řkřęz řęčęřčej. Š nimaj pščinuščę tež dořojny dwobřti přędat Štořč j žyrtwo. Na řkur-wječędowu pšchřitanřu wuřpęwa řhromadžina najprędy buřchowny řhřęřušč. Potom ožerčelę přędat řwiti, ale jara pšchřimazu narečz pšchę jatymaj. Napořleč wón praia: „Nęřto w Wořim mjenje! Kņęjelowa wola njęř řo řtanję“ a řtupi potom do řad.

Wořak a Rudolf buřchaj nęto pšchę škurwjęčęha wębęčęnj, pořkřichaj pšchę do pšchę na proiřchřčtaj jeho, řo by pořřitř, řchó ma najprędy řkřřkowacz. Wřęčř pšchřčęřa, řo ma Rudolf, kotřz be najprędy swojeho towarščka wšobřřčř, najprędy řkřřzy wuřchęřęčęř. Křłęzy buřchęj do řheluřa potojęnej. Rudolf jón rořnjęmřjenu řhrabnje a jón j twjerdej ruky řchęřęčę. Wřchę wočęzi w tymlę wofomitu na nim wřchęcu. Zabdny wut, řkoro žane dęchęnje njębę wo dalotim torhoščęzju mjes řhromadžęny ludom řhęřčęř. Rudolf powrořę řheluřa: „Dwanaczę — „najwřchřčęha řkřęba wořow!“ wotacęje j wšchęm hřčom wřęčędowu wuřowat, kotřz meječe rořřřřęnjeje wofęjęnj. Šwřřalle a woratowaje řo Rudolf řmęječeje, mjes tym řo be nafsda řchřř žony řhęřčęř, kotřz w blížichyć wofomitu do womoty padže. Węčęto to wšobę řkofatowa mačz. Š njęřčęřpřitwofu pšchřřlabo-warjo nęto na řkřřaka řęčřowacy, kotřz k bubonej řtupi, řo by na nim wo řwone žwjenje wšchęna. Wđn na řemju řo řkřřnyřči młoblitwu wuřpęwa, řwja na to řheluř, řchęřhęčę jón a čęřny řkřřzy na bubon, a — „řřnacę wořow!“ wotacęje wu-wotřř j řojnym hřčom. Zo řaf tola mžno njębę, doleřz žana wat řkřřow njemadžęje wozaj hacz řchřęz wotow polowozęč. Šchro-madžęny lud temu węřčz nočęřęřę. Zola blřřřofęjazy bęču hřžom wđęřę, řchę be řo řtato: „Woři dźiw!“ woni j radočęzu wotacy a bęřny wat jenořo hacz do dřiřeho řonzu wulřeho tor-hoščęza řřčęřčęje: „Woři dźiw je řo řtal! Wđh je węřočęzi do-byřč řal!“ jena wat řęju řkřřow be řo w řhęřčę puřka. Wđnla dwęju řchřęčęřow řęčęjeje jenta, kotřz wšchęřčęna polozja potolow-wacęje. „Woři dźiw!“ tak juřřacęje pšchęzo wđřřřchę a wđřřřchę ludowa hromada. řař, to je Woři dźiw!“ praia tež nęto řhę-boko řnuty řkurwjęčę, a řajacęje, Rudolfa jatejo pšchę řobu wřęčęř.

„Wschelomazny Wóh je sam hudyžik!“ rjefny wón wobfor-
zenymaj. „Ty by njewinowaty, mój syno!“ wón Košakej pichiwola,
kotrehož bě roszub mójnje sapřichimny, tak fo w tymle wotomiku
jenoz na to myslješe, so by ho Wožu dźatował, kotryž bě jeho
tał mitofeščinje wukřyščał a wumohl. Potom křurwjerč, t křudolsej
jo wobročiwšiči, praji: „Ty pak by morabít wo woběščał;
njeprež něto hišćeje dale, so by ho Xwoje chojanje hišćeje nje-
powjelšicho a to by ho i najmjenišča Wožeho juda smyni!“

Wobdarjona sošaktož pwoča ho hižom hišac. Wostř Woži
běše přewidomnje a jahnje potała, so njemězkoje dleje wozaj
hwoje čzarne kže šafitac. Wón ho i štepoatagym hłosom wuina:
„Šaj, Wóh je prawy, ja hym morabít a proslju wo hwoje chojanje!“

Na wječkowom přichlajnuj šlufistka šašo do jaltwa domjedžechu-
Strajnskoj, lěhož ticho nam přewobdžachu, mžochu jenož i niku
rosnjembrejny lud wot njeho wotbježec. Do jaltwa ho wro-
čiwšiči stejšeje dozwolónnje přšed hudyžikom i hwojomu nje-
křičowomemu nještřelce a prošešče wo duchowneho, so by přšed
niru postutu čžinił a ho na hmyrcz přšichotował. Hłobčožomny
ho po šdachu hwojeje šlóbce a botalnje sošaktožce hłuboko fajšeje,
a na šchibženy je wón prawe hwojanje ja to doštal.

Zato běchu Wudolfa wotwědžił, wošta Košak hišćeje přšed
hwojim wječhom stej. W tym hnamy wotomiku ho jeho stara
macerka wostaj přšes lubowe hromady šdžejše a padže, byhly
radolše wotjo, lubowanemu hmyce do rukom. Woboj; žaneho
šloweža njeprajšičtaj. Škurwjerč i mitofeštimy dźelbračom na
njeju hładaje. Potom wón mtožbenje, kotryž bě jenož přšes
widomnu Wožu pomoz žiwjenje wobšlowat, wučyšeje město w garže
poškiezi a jemu bohate mžto žubi. Tola Košak prošešče dža-
čownje a pornižnje wo puščenje je křubžy. Zemu ho w Warlinie
wozaj njepodobolaje a žabolaje jenož ja tym, so by ho i hwoje
starej macerki wročiči a i nje i w čžichoje žiwu byk. Wjedrich
Wylem do jeho prošty wšowł a jeho i mitofeštimy šlowani
wot ho puščezi. Košak ho na to i macerju do hwojeho narob-
noho měščačka Bernowa poda, jako bě ho i mištrhom Měrcžinom
rosžichowal a mčrenemu rowej, pod kotrymž měješe Maria hwoj
wotpočinił, šrubne wutrobne Woženje prajił. Mžac a hyn staj
hač do hwojeho šlona mčnje a čžicho žiwaj bytoj.

W kralowštim mušerju w Warlinie, hdyžes je tak wjele drobich
a dživnych wčezom nahromadženyh, naberibžejš hišćeje dženšičiči
džen roszpnyjenu šofitu, kotraž ho pod mjenom „hmyrjetna šofita“
pofaluje. Mžetory drje je w wuhladu, tola njewě, tajka špodžimna
podawijna i njei šwikuje. A přichidže-li ras jenemu čžitarjej
tamna šofita na woczi, dha njeh so na tuto powjedaničto do-
pomni, kotrež ja Wožu wčeznu pravdu hwydžiči.

Wschelake i bliska a i daloka.

Š **Šhwaczi.** Mjany džen běše nam se šaržebnje nježdelu
i Woha darjony. W našim rjanyj Wožim domje, hdyž ho nam
něšto 10 lět Wože hłowo přšichowjeđa, hmydžachym bibliči hwydžiči
hwoječiči i noweje luboljezi ja bibliju a Wože hłowo. Wšiči rjanyj
wotredje čžehnješe w 2 hdyž. Čžah i njefamni duchownymi na čžole,
wobšletožaj i zyrkwinšiči a šchwifšiči přšedbičtežerjow, wopadnjeje
mtožimy, šobuwšlowom wobweju wocjetnjeju towačšlowom a wobjera-
žejo towačšwa pod šynkami šhorala, wot pošauomw přšifaneho, do
Wožeho doma, rjenje wudebjeneho, křž ho bčyčy čžičše napjelni.
Mžojnje wobjehowaze šřewanje šlucžejše; šřew měščaneho šhora,
wot t. zyrkwinšiči wučerjka Žyčerka wustojnje nawučeny a přšed-
nošchowanaj, wošadu je šačuzom radolše nad Wožim hłowom na-
pjelni. Přšede wšchém potom hwydžičiči přebowanaje, křž měješe
t. duchowny Wjšeč i Wudyžčina na šeršifim a t. duchowny Čber,

tež i Wudyžčina, na němšim. Mžojnje přemičiči wobježe po teščeje
Mat. 12, 34. 35 přšiwola: Wože hłowo je prawy ščah w našej
wutrobje; i. i tuteho ščaha bráč to je šobžne, 2. šobžnišcho je
wot tuteho ščaha dawac. Njeh ho přeborjome hłowo, křž žiwje
na přšichluchšičož džatomowoljeje wot naš Šerbow ja ščah Wožeho
hłowa dopominaje, tež jako ščah so wšchifše domy a wutrobje
přšichomnych šahowaja. Š wušlim dźelbračom tež wušli džen
šeršifšiči wobjadnych, šarých a mtoždyh, bruchem přebowanaj přšiči-
pošluchajše, křž nam praješe po Mat. 24, 35 a Žana 8, 51:
Křiwowje hłowo wostanje do mčžnojšeje; wono přšetaje hwet a
přšewinje hmyrcz. Woltarnu Wožu křžbuž t. duchowny Wilela
Malesčanšiti a Wjšeč-Wudyžičiči šaj Wrošat-šrodžičičičanšiti wob-
šarachu. Wobječiči hiščeje přšede wšchém i tym Wože křžbje
rjane wobšafantjenje hłowam, so laž na šeršifim tak na němšim šchječ
šchwifšiči dženčom přšes přožowanje šnjeja wobjadneho šaraja wob-
šarane darmotne biblje přšedpaba, hdyž běše je i rjantni, šlawoko-
šadžutymi dlejšičimi hłowami napominał, taž maja bibliju šefnac,
to hłowo horjenjaca a čžinič. Š žimjenja do žimjenja rčžane
hłowa njeh w mtoždyh šaj šarých wutrobach dohlo dale šlincž.

Šamylš bibličiči hwydžejow je, bibliju w jejnjej žyle wobje-
bitej wožnojšiji ja našču ewangellju žyrjej přšego šašo pošafac,
jeinu křahnojšiji ja žiwjenje w štrowyh a šhorých dnjach, haj na
hmyrjetnym ložu hiščeje wobjwěšičež a wobjaj šaj i džafom přšiče-
čžiwu Wožu napjelnič, tak i wobjelom nad šlufitom tucheho, a šamo
darmotno roščeherjane hwojatyh pišowom přšes bibliste towačšwa.
Mtožpohčžerjane bibliju jako šlufit Wožeho křahšawa přšichowšajno
wobjada tež na šlonu rjany šlufit, křž w hromadžje 117 hrowom
85 up. wučžinjelče, poda. Wěšče čžehčebdžne šnamjo zyrkwin-
škeje lubolje, hdyž ho dopomniny, so hmy w Šerbach hašte ně-
totre biblice hwydženje měli.

Njeh kři tajke hwydženje dale bóle tež w šeršifšiči wutrobach
město dohubu tež mišionške; wšchaf jadro a mž w našchego šeršifšeho
pobolžneho žimjenja we pošobolowanom žiwžimjanu Wožeho hłowa
leži. Njeh šaj i wobjša Woži dom šhwaczišawa wošadu i Wožu
wola, taž tónle najwšchifšiči přebał, bibliju, ju i žimjenju wobjiči.

Š **Tradžan.** Šaržebnu nježdelu ho tu we wšchých ewan-
gellšiči zyrkwinšiči žimwoj džalny hwydžiči hwydžejše a šer-
erjo wječelje šřewachu: „Njeh Wožu džaluje ho wutroba wšchých-
wobjiči.“ Džalnje čžuzča pał wobjeje Šerbow wutrobje napjelničachu. Šmč-
džičimy tola šašo w šchžimnej žyrkwinšiči šeršifše kšemjenje hwoječiči.
Mžetotryžšiči i naž po nič horzo žaba a to na nje štajnje wu-
trobnije šřabuje. Ša Wožim šlbidom běčmy 138 wobjowom. Wóh
žohnuj wšchém wječer hwojeje lubolje a šprož, so wuššym Wože
hłowa w macernej rčži njeh hjes duchownych přšowom wostat!

— Šžrbje mčejšeje ho dizežanšiti šromadžimne we Wjerečadž.
Přšednošiči mčejšeje šnješ karč Unger i Lejna. Wón přšed-
nošchowalje wo pəcəškej wučbje. Njies šuperintebenta šerung
šželi, so šmče ho pošobčewjenje ewangellškeje šapalki w škulowje
13. oktobra a so t. temu pošwječenje šnješ generalny šuperinten-
dent Šaupt i Wroššlawaja přšidžje.

— Ššeržor Wylem běše přšiči šafšiči manewrach pónbželu a
wutoru w šlufiščiči Miščna. Šonž manewra wón šafšeho škala
prošeščeje, so by něšto šnamjenja pošneho marščała wobjł. Šral
i džafom tole přšichowšiče přšiwjo.

Šaljšče dozwolónne darj a wobje armeniške špřoty:

Š **Škalečanjste wobjady:**

W. R. i šomorona 2 hr. — up.

W mjenje wobjiči špřotow wutrobny džaf.

Wšlč, redaktor.

Sy-li spówał,
Pílnje dźślał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój śwjatok
Zradny ja.

Za staw spróny
Napoju móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Przez spać méřny
Čerastwoś da.

Njoch ty spówał,
Swérnje dźślał
Wśádné dny;
Dźeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpońń ty.

Z ułobja mana,
Njoch ćí kłmama
Žíwnosć je;
Žíwa woda,
Kíř Bóh poda,
Wokřeš će! F.

Šserbske njedźelŝke łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knižničkejczéřni w Budyšćinje a je tam ja šćwóřetletny přehledplat 40 nr. došćać;

17. njedźela po šwjatej Črořizy.

Łuf. 14, 1—11.

Łón Knjes na šabatnym dnju pšćhi hołećinje
wýchšćeho Čarišejŝćik.

1. Kał wón tam pšćhínđe?
2. Šćhto je tam čžiniť?
3. Kařtu radu wón druhim hołećam dawa?

1. Kał wón tam pšćhínđe? Čarišejŝći jeho pšćepřořy a wón tam na to pšćepřořenje dźeřje. Wotpořlad Čarišejŝćeho pał šprawny njebjeřće, ale šćibaly, wóni łakachu na njeho (1. řćht), ale tak je tola, šo Čarišejŝći šabat šwjecźeć nječasće, hjeř teho šo by Žesůa pola njeho był.

Kał šwjecźići ty njedźelu? Ło je wažne prařćenje řa tebe, řa kóždu bom, řa žyly lud. Wřćetoz njedźela je parla dnjom. Wjeř njeje wřćitko řapučěi. Škož ćłowjeł ł njeđelě řeji, tak řeji wón ł řwojemu Bóhu. W ło płaći tež wot łuda. Hđyž Čarišejŝći Žesůa njedźelu ł řebi přořeđe, dyrěbimy tež my, šo byčšmy njedźelu řwjecźili, Žesůa pųtać a pšćhi nař mječ.

Njedźela ma dwořali řamųř. Wona dyrěbi byř dźeń ćželneho wotpoćžowanja, aťe tež dźeń wotpoćžowanja w Bóhu. Kał ja njeđelě po řařim prawje řwjecźu? Łeřćhom mječje niž, hđyž ja teho Knjesa řabųwřći njeđelě dźeń řřeřćenja řćžinju w ćželnyh łóřćach. W tak řuřćo šo ło řćama! Łež teřćhom niž, hđyž njeđelě dźelawny dźeń řćžinju řaž dřeře dny. W tak wjele řiřć to čžini! Łež

teřćhom niž, hđyž dře řćželne wotpoćžuju, ale temu Knjesje řđaleny wotřawam. Prawje řwjecźu ja njeđelě, hđyž ł temu Knjesje pšćhřabđam, w jeho řłowje jeho pųtam, ř nim towařřwo řaju. Łotom budje to řjana njeđelě a dźeń řuady!

2. Šćhto je tón Knjes tam čžiniť? Wotmowlenje je łohće. Wón wuřoji řćorebo, to bjeřće jeho řćuť (řćht. 2—4.) Ło je wón řuřćo čžiniť, duž tónle řćuť ničžo wotřebite njeje. Wón pał ma něřćto wotřebite pšćeš ło, šo řon tón Knjes na řabacęje ćžinjeřće a řo přeđy přařćeřće: Hóđži řo tež na řabat hojeć? (Šćht. 3.) Žibži mjenųřy myřćachu, šo je to njeprawje, tak řo woni řamųř řłowow řabatnyh řařinjom djeřćadu. Łón Knjes pał řo řiřć njebojeřće a ćžinjeřće, řćtož bjeřće pšćeđ Bóhom prawje.

Łež wot teho pada prawa řařćnořć na přařćenje: Kał řwjecźu njeđelě prawje? Ły mžeřć řwój wotpoćžim djeřćeć, ale tola ju prawje njeřwjecźić. Na druhim řotu pał mžeřć čjeřće dźelo ćžiniť, a tola ju řwjecźić. Wo to řo jedna, tomu to dźelo ćžiniť. Čžinju-li ja to dźelo řebi ł muřćiteł, potom je njeđelěřće dźelo, pšćeš łorež ja Bóžu łeřen pšćeřćupju. Hóđži pał ja to dźelo ćžinju bližćemu ł lubořći, potom ja njeđelě řwjecźu. Łaře řćuťki řu řćuťki řćimlořće na ćžimlořće a tež na řćoćařćach, łorež nam Bóga řćimlořće łomola. Řćoreřć řćadacę, řarowazųřć řćořćowarę, wudowny a řyřoty wopųtać — ł řu njeđelěřće řćuťki. Wóřařći řćeřor wųpřařći, šo ma kóždu dźeń řa řćubjeny, na łorežny njeje niřćomu ničžo dobreho čžiniť. Šćhto ćžemy potom wo njeđelě

prajez, hdyž to fatomdžim? Tón Rnjez dava nam w tym ščenju luboščiwu napominanje. Wopominju jeho napominanja.

3. Rajtju radu dava wón hoščam? Wón je šwój štutt dokonjal. Woni šo ja blido šynu. Wšichi tym hlada tón Rnjez do wutrobow hoščow (šht. 7). To wabi jeho k wuprajenju tych šlowow (šht. 8—10). To klinčzi kaž šwětna blidowna prawidlo, je pač wěrne šlowo tež ja žiwjenje. Hdyž je hordoščej hižom pšched cžlowjekami je šchtodu, kak wjele bóle pšched Bohom! Hdyž je ponižoščej hižom pšched cžlowjekami dobra a rjana, kak wjele bóle pšched Bohom! Duž ponižej šo!

Je nam tale rada tež nujna? Hordoščej je w cžlowškich wutrobach. Duž je Rnješowne napominanje nam nušne. Hdyž tež šwět hinač myšli a praji: Šchtóž ša šebje ničjo nječžini, tón ničjo njepladži. Pšched Bohom je cžlowjek šhubjenu, kž šwójju cželčej pyta jalo štaby cžlowjek. Ponižnym dava wón hnadu. Šchtóž šo šam powyšujuje, tón budže poniženy, a šchtóž šo šam ponižuje, tón budže powyščeny. Šamjeń.

Ponižošče.

Pučej Křtytušowu dele dže;
A ty cželčej k wyšoščej? —
Šso wšadowaj wščeje hordošče,
Wdž njeboj nabutoščej.

Cželčej k Křtytušom ty k njebjju hič,
Dža dřebišč tón pučej nastupičej,
Kž přečej wjeđe dele.

Tež wón je pšchijšot k njebješ k nam,
Šso ja naš ponižowaj,
Šo dowješt naš by k měštu tam,
Kž nam je pšchijšotowak.

Š nim přidej dele do doča,
Hdyžej bydiš ščijš a nješoda,
Tón pučej cže k njebjju wjeđe.

Duž dele, horde myšle wšče,
Přecj, wšchitko nabuwanje!
Dječj ponižny, kaž Ščóžnik bč,
Je rjeńšče šwabčkanje.

Wbji woczji, dele ščóžnej šo,
Wbš stej horďum napsčechčoj,
Ša ponižnyč ma hnadu.

Tež dele, dele š rukomaj,
Tu šhubži bratřja steja;
Nič ščheš, jim š nušy wupomhaj,
Nječj š tobu k njebjju džeja.
Šaj, dele, moja wutroba,
Dža Ščóžnik w tebi bydło ma;
Kaž dym, cželčej šwěta šańđe.

A dele nječj tež š tobu dže,
Ty moje cžěto cžabne;
Tow š proča šy a wot pjerščěje,
Tam budžejš jannu šrašne.

Duž pšchej šej dele do rowa,
Wščať k nješo, hdyž Wbš hnadu ba,
Ty pšchijšejš k njebjju horje!

K. A. Fiedler.

Wo Božim šlowje.

(M. Štach-Morawski, mišjonar.)

Štob: Dušče pšcheděto —

Bože šlowo cže,
Šo šo předuje
Mě a potoj wšchitkim ľudžom,
Boža lubošč, hnada wšchudžom. —
Něšto špłaj tež,
Šchtóž ty šamožejš.

Wěšta wěnoščej je:
Ščadowa njebudže
Wřěčičej šo hješ dobroš' pšoda;
Cžjiš po šlowje, — njej' cži ščłoda.
Boži Duš šo cži
Wěšče wššewi.

Dješ još' pomozj
Šti šmy wotročžny;
Šchtó mošt rošnješčej Božu powješejš,
Močjajš Wbš naš wšchudžom dowješejš!
Wdž još' šlowo ma,
Křašne předy ba.

Surić Wřóšł.

Wobrajy š měštow nušy w Armeniškej.

Wobawa š. M. w M.

2. Wisty šwědšow křežtoščekaj.

(Pšokročžowanje.)

III. Šist wudowu armeniškeho duchowneho na jejne džežci.

Moji lubi šynojo a dšonki!

Šdy bylo možno, nječych Wam žoncho šlowa wo wšchěm tym žalošnym a wšchěm tym habjenštwje tudy pšela. Ale šěpje je, šo pškam, pšchetož Wšy budžčeje wěšče š druheje štrony wo nim ščyščecj. Wono pšchijšče kaž bytš š jašneho njebo. Ša š placžom pškam. Wadž nan bč šožowniščej džiłi my. Wbón bu hnudom pšči špoczatku na pučžny dny do Wdana ščowžowanu. Wbón wšdžejš njetrejabšče, kať bu našče měšto nabydajune, kať šo špali, wón wótre ščijšiči ani wrješt nješpšchěčelškich ščelbow nječtyšdšekje, wón w šmyertnym šrašče šobu wošladáč njetrejabšče, kať buču jeho lubi, jednu po drušim, šarčani — jeho šynojo, bratřja a šotra, jeho drušy pšchitwuńi, jeho šušobžo a wošabani.

11. haperleje Bože wotšalanje šwječadžmy, wón předowawšče wo Mat. 27, 28: „Woni jeho purpuršči plaščejš wobjedu.“ To bčšče ščłoboto hnuzaja šchromadžšna. Wadž nan a wšchitzy pšchittoni mějachu šušly we wočžowanu. Wšč, to bčšče jeho wošlednje předowanje. Našajtra do Wdana na konferenzu wotpučšowana. Wadž bratr Auguštin tón šamy džeń se šednimi měšdymi ľudžimi k horžym žěřam pola Chorne bčščejš. My wěmy, šo šu tam wšchitzy ščowžowani. Wječor duchowni a wotpščtani š Mintab a Ušca k nam na nóż pšchijščedny. Waš šče ščijšeli, buču woni wšchitzy w Osmanje morjeni. Rajtš nan a jeho towaščijšo buču hižom džeń přidej, něšotre hođžimj k wječžoru wot Osmanje, ščowžowani. Špat, 16. haperleje, džiwoja cžjōba Turčow, šurdow a Ščherčefšow šaššabelli nabydajny. Rajtšiči młodži mužjo šo ščrable wojujo něšotre hođžimj wošarachu. Ale pšchěmōž nješpšchěčelow bč pšchewulka. Woni šo šččožkajžym cžjōšom runachu. Duž dřebyadžmy ščowžanje wšchitzy na ščóřu ja měštom cželčacj. Nje-pšchěčeljo šo nriš wawiščijš wščo ščowžowachu, ščtož namataču, rubjachu, šerjachu a špaliču ščěže a žyřelje. Šotom šo naščej wawšowanzy bližachu. Ščłowotolno naš šo ščelčelče, my bčšmy wo-

beńdzjeni. Mjes na wjechtj horcy cześtackmy. Nóż pchjirńdže. Skrótu modlekfu sromadźisnu wodźeržo ho f Wobu wo wumoženje wolačackmy. Wotom ho wobjadackmy a wokołjadackmy wjeđžo, so je to ja wjele mjes nami popleńde króć. Woženje hebi prajo ho mjes sobu napominackmy, so čezmy wěrje kweńni być. Hać botal beču hiščje mało morjenych. Mětk ho dźělčackmy a ho jenotliwi na cześtanje do lehow a hór podackmy. Čzi jeni ho do Maracki, čzi druhy do Mintab nastajacki; žabny njebeščje žimjenja wěty, kóždy ho w statobach a próbnjerach křowackje. Džiwi, křowelackny lud, je šapalenjom mějow niž społojom, 15 dnjom doho cześtanow kož džiwiwu w horach honjacku. Woni nař i naščij křowanow mu-torščacku, Wasčeho wija piščed naščimaj woczomaj stónzowacku, wščičkij mojdj bratrow moriču — wot naščeho žytko wulkeho piščerčelstwa slaj hiščje jeno dwaj muzej piči žimjenju. — Nař žony do wšy nařad wlečedžu. Woni nam je šimjeržu bro-žacku, hōžj muhamedanžy njeubdžemy. Wščitje bečmy wobohy, f hłodom, mučžońcku a žatolšču poł morwe, krej j nohow beščje. Wojeho najmėdźičeho hyna Warabeba mam piči hebi. Gufio hyn jeho pod hutnju sřhowata, hewat buđižiče ho wón teř worik. Woni druhičj hólčezow morjacku, kiž beču hiščje młódsři hać wón. Džatowanu Wobu, tuteho hyna šimėdžij křowackj jako křochy wokrjeđž wščedj swojich staročow. Ale ja Wam wobhwėdžam, so we wščedj wyše nuřack, pščerčezhanjacy a šimjerntich žatolščach bučmy pohyljenim ho wjeheleć, jo nař tón knjes dołojnych čini, swojeho mjena dla cześpicj. Ženu ho ja jecho pomoz džatujemy. Nařcha wera je hylniřcha hać hby. — Wo žyřch bujacy bečmy tu hjes jėdže, hjes wobjėna pščed hrořnym wjeđrom, wjele wot nař hjes drařny. Ničo tu nimamy, hać čzišje hujenju, hudičj hylė. Wjele džėkji dla hłodu a křabojščje mje. Woji ludi, nje-ptačšje pšhe nař, ale pntajče w tutym njewoprajomnym hubjen-štwje pomjacz a najřubščich podjjeracz. Žim to najumjuiščje — jim wščo powrachuje. Křež šłot tu na jemi ležima a na kamje-riacy, ani laby nimamy, kotrež młot hebi pobdolojščj. Sa dale piščacz njemőžu.

Macjeřna modlitwa.

Najreńičři hyn, kiž kłincji do šwėta,
Najmimčha družba, jařnosć njebeřta,
Najlubiřcha kwėta, kotraž fatčje,
A pšomjo, wot wščičkij najčřiščičščj:
Zo modlitwa je šprawna macjeřna,
Sa džėčo lube k njebru pōřkana.

So hylłow horžych wjele wuplače
Wščes žyle cšėne, cšlowiře žimjenje,
A jandžel nėlotry je pōřkanj,
So noičje čziđe hylřy licij by.
Wščedj hylłow najřiwjećišča pař je ta,
Kiž macj ja řiwje džėčo wuplata.

Ma hēřku pohladaje młóćřku,
Tak niřtu, řhudobnu a řazpjennu!
A tola je to mala řiwjatnija,
We kotrež Wěh knjes řiwje bydo ma,
Tam řu čzi hwojeři Woji jandželjo,
Šbđež macjeř modli ho ja džėčatko.

Řiwa pohrjebana.

Wo pohrjebje řiwoch je ho řižom wjele piřalo; mjenje řnate pař je řnato to, so hu mjes druřimi teř macj Waltera Scotta, řlawneho jendželřeho řiřaczela, wot tuteho dōita potředjena.

Zo je řtawijniřy wobřwėdžene, so hu řakama, mjes tym so beřch e jeno na řbače morwa, wot řkarjow ja řemjetju řpōřnata, a do řiwōřbneho rowniřčezja stareje řarřke žyrkujje řtajena.

Měřny tōřka ho řiwėowagu nōž do wjeřba poba, řarřčej wotewri a wjazore drowhote juwele řradny, kotrež beču ho po wrařđny teřpomimniřcho cřaja cřėtu řobu do rowa date. Žato tōn hjesřwėdomity paduch nėkotre pjerščezjenje njemam f portow porwjele řčahnyć, wōn řwōj dychlackny nōž wja a poča njajšo f murtje wotrečowacz. Wrařte řranjenje a bololč na řbače morwa f wėdomju piřijnjebeřčejte, hřōřbnje wona woczj wotewri a řpita ho pořbeřnyć. Duž ho temu žabławzj wōřny na htwje řepjerjacy a f wrařđitjom njerabjow wōwřtjenezew wōn f wjeřba wuřtoćj, f čzimž f temu řamjř ba, ho ľubžo piščerčedžu a pohrjebanu wumōřdu. Wona beřhe potom hiščje doře řeta žiwa a njemėjēščje f žyła žanęch řrowoćjki řčřōđnych řčřebwew tamnje hřōřbnje podamjřny řujelč; halle pječ řt do teřkamej wona řwōjemu, pořbjřičho řat řtawjenemu řynje žimjenje ba.

F.

Pokuta pščed wotmyřlenej řimjeržu.

Beščje křařne nařtne ranje. Wėtki, wokoło mēřta řchęczčina ležaje, piščes kotrež ho f wuřadźowanju puče cřehnjedžu, beču hiščje řhėro přdne. Ženož tam a řem dželčerckij muž abo žona rućje po řhėđnych pućach řwataředje, dořelč byředje řaře na džete być. A tola by přozu řōđne byto, so by řiđ wjele mēřčezja- now, kotřj hiščje doma w pořlečezčach ležacku, rano tu wonka pščebwata. Wėđore njebjo ho řak jařnje a mile řimėřtariče. Žaneje mřčžatki řo na nim njepořta. Štote řkōczne přugi řtajuju pořkoczacku. Wjeřke ptaćki f powėřje a na hatolšču Wobu džane řkėřlędę ja nowičowacku. Čziřty, cřerřtaw powėř bė f křařnym nowjanjom najpjeljeny. Šbařche ho, so ho njebjo a řemja na pščemo přowowarčej, to byřčej ho na najreńičho pu-ščiřo a Woha, kotrež bė jeju řak řkaneju řtworik, f tyřaz jatj- kami řwalitaj.

Muž pař, kotrež tam řamotja po řhėđnych řhodach řhodžedje, po řbaču křařnotu tuteho ranja a řjanolč wotnořice njewidjedje a nježujedje. Wōn njeđžiwackje na hweřti a řchotom, kotrež beču ho ja njeho beřte. Wōn ničo njelapřčijcha wot wščelackij hronč- tow, kotrež jemu ptaćki po njejom řapřewacku. Žejo htwba bė řulena, jecho woczj pořpochi f řemi hłabarčej. Wōn ani cřlowjeřta ředřbu njemėjēřhe, hdyž jecho tu abo tam jedyň řtka. Šamjřleny wōn po puću řtupaředje a řebi rućje najřamotniřche a najbōle řko- wane řhoby wuřpřowarčedje, hđšez jecho řane cřlowiřke woczjo wuřladacz žane powitanje, žane přařenje mylicj njemōžedje.

Tōnte muž mejeje wıřař wšču winu, so bė řrudny a jo piščed cřlowjetani cřelajče. Wōn bė přejoh wuřki a bohaty piščekupž był. Mjeno řiwuřcha bė wščubđe řad řiřčane. Žeho ľōđje na wščedj morjacy řwuwacku. Žeho řube beču f najdřžičimi tworami žyřch křajow napjeljene. W jecho piřařni wjele pilnyř rufow řaře wot ranja hać pořđe do wječzora dželčedje, so byču ho řtajanja a řadanja, je wščedj řtrow piščihōžakje, wōřtarale a ho druřbđe řařo nowi woteřerarjo přtali. Žejo dom bė wuřžyřdnje a bohacę je wščem wuhotowanu, řchōž žimjenje pščijomne čini. Šewėřna řōđna žona jemu w ľubolčji f řofu řejedje a ľubolna džwōczjeřta bė jecho woczow radořč a wjeřele. Š jentym řkwom: wōn bė řbōžowny muž był, kotrež wščo mejeřhe, ja čzimž jecho wutroba řabarčedje, a wjele jecho piščerčelow jemu jecho bohactwo potajnje řawidjedje.

Tola f nim bė ho piščebōry do žyła pščemėnitō. Njemudřy cřlowjeř bė řiwje řože ja njeřhōžakje, řiwje bohactwo ja nje- piščerčijnjomne mēř. Wōn bė ho, piščes řle towarřtwa a hujenych

D.

pščekelov samobjenju, do njerodneho broještkeho žiwjenja dať, hwojejo džěta pščežo mjenje slobad a j jeneho wješela ja družim honik. Wutrobne próbtow a napominanja jeho mandželsteje njebeču jeho ložu myšj pščeněnti, a jama jejne borze hylhy jeho wutrobu nječnuđu. Wona dyrbejtše j potojom bycz, hdyž jeho dbyš a dbyš rano doma wuhlada, a nješmėdzějše jemu žaneho proščazěgo abo napominazěgo słowčěta prajić, jeli jo jeho nočhycžije rosnjenězčě, jo potom wostajij widocho j domu křmatojšče. Tak hinaf bycz njemōžićše, hač jo jeho pščekupřstwo pščežo bōle a bōle najab džětje. Nuzy jeho pomoznitelna a křažubonitow lěno a pomaku džělatšej, dolež jich knjeja woczi na njej njebežb- bowaščej. Skašana pščežo žadnifšo pšchřabadžachu a pjeněžne dohody jo džět a bōle pomienićšachu. Nětore hřobite špetulazije, kotrěž dyrbjachu njeobštak wurunacz, jo nješčakščijchu, a ja pobu wulte šafodobowanje čěhrijechu. Tak šo ša, jo šo Ribučijowe bohastřwo ja nětore lěta pšches wojpřetie njeradžěnja a njebežb- do čistě šubti. Wdy drie hiščěje čsoj byt, křabčow dom f hřobelje a mudrej ruky džetěcz, žata nještarowščijow, lohřownyšleno čřlowjet ani štraščnotěze njeňajošče, kotraž jemu hrožějše. Wjehele žiwjenje jeho rojom mōtašče a jeho woczi hlebejše. Nawe, čěžke njebežo na njeho pšchijńže. Žebny njepřawny knižiwjednit jemu wjele tyžaz toleč pščekřichiwijšči čěšny. Wšcha próza, paducha wuščědzěč a pšchijmnyž, bē podarmo. Š temu hiščěje banterot jeneho pščekřěla pšchijńže, pšches čsoj šo j nowa tyžazy šubitěču. Něto bē njebežo hotowe. Ribučija pšched rospabantami hwoječo přebny tak wultěho a wuřwaleněho šamoženja stejěče. Žeho křije beču šo wupřōbnike, jěho pokladnica šaprahnyka. Še žaneho boła žandych dohōdow wozajy wočafacz njemōžějše. Ša to dyrbejtše wullu hromadu doha šapřaczě. Žemu ničo družie wycžije nje- wofla, hač j placenzjom pšchěstacz a hanibny banterot pšch- powjeběžč.

A hdy by jeno hewat dale ničo njebyto! Žola džěnža „weščel“ j džěfacz tyžaz tolerjenti, na jeho mjeno wuřajeni, pšchijńže. Dženža wōn špabny a dyrbejtše šo šapřaczěč, hewat jeho joaju a do bařnikěho jastwa řabčijchu. Žeho mjeno, kotrěž mjeleše hač dotal wofschuzě čěžčj a nabřabowčě, dyrbejtše šo wohanibčj. Wčěra bē pořjedni ředčj řyřat, šo by řeje a hwojy čěžčj hanibe wuřhowat. Njeřōžowny weščel bē w rukomaj stareho bohateho pščekupřa a tōn bē jeničřj brar jeho nje- bočjčjěje mōčerje. Grothz wuj bē řynje hwojeje řotry w jeho džěčozgych lětach wutrobu lubojeć a pořbjčjcho derjeměnjōze pšče- čěšlěstwu wopofřowat. Dolež šary muž žandych džěčj a žaneho dalščěho pščekřělěstwa njemōžěje, bē šo Ribučija pomalu na to šwucjč, šo šo ja jeničřěho herbu wultěho šamoženja wuhřabowawšče. Wřeno wofřat bē, šo šo w poslednjich lětach wo štareho špōžiwneho wuja wjele štarat njebē. Hdyž bēščtoj šo družby pšchřpadnje řekalof, bēščtaj šo řymnje a j řkřla řowowikōj. Duž bēšče Ribučijew čěra jara čěžko byto, jata bē pštwōje wuja wopyřacz a jeho prořpčž dyrbejal, šo by jenu f šapřaczěnju weščla hiščěje něščto čřba wofřaj. Žola bē wōn to čřnit a šo pšches řymne powitanje, kotrěž jo jemu pola wuja dořta, wotřajšćj njebāt. Žeho nija bē pšchewulka, wōn dyrbejtše špřacz, wutrobu hwojejo bohateho wuja hweščjčj. Wōn bē jemu f hwojazyjni řtowami hwoje njebežje wofřabāt, a njebe tež šamješčal, jo je šam na wščim hujjenjětw wina. Wōn bē jeho prořby, to by šo nad nim w wuy řmilit, jemu ježo řony a jeho njewinowateho džěčja řta f pomozny byt. Wōn bē jeho na jeho nědy jara lubowanu bōtu dupominat a jeho na šolenomaj prořbāt, šo njeby jejneho njeřōžowněho řyna wot šo řorčjč, ale jeho je řařuběnja wumohāt. Wōn bē jemu je řyřkami řubit, jo něto nowe řepěje žiwjenje řapřaczj a jo jemu jeho pomoz j najžwěrnifšej a najžřatownjifšej lubojeću šapřaczj.

Wuj bē na próřtwy a pšchěbtajčajena řyna hwojeje řotry f mē- rom pořkřat a na to řymnje wotmohwīt: „Kaž řym řebj myřli, tak je pšchřčto. Kaž řebj pōřčelěch, taj řeřič, a řchřž pořkř- čacz nočze, dyrbi čřucz. Bohaty řines Ribučija je šo ja hwojim řtarm řpōřřiwumy wujom mako řeščat, duž dre je šo džřwarč nje- budže, hdyž šo něto wo njeho štaracz njebudu. Mandželstemu a naněj by šo jaležato, řebj f čřřřom na řonu a džěčjo pomjřilč, a to šo njebežj, jo byču něto družy ludžo to wurunati, řchřž je f lořte řyřku řabjt a řaminowat. Mjeno a wopomnjěče mojeje řyřotry njeh we wščej čěřčj wofřanje! Žola, řby by wona řilčěčj žwa byta, wona njeby wote mnje žabača, šo dyrbja hwoje f wulčej řpōřřiwowěžu nalutowane šamoženje brojejtje, wopřjčje a hřaczěj do řchije walicj. Nē, nē, f teho ničo njebudže, a njecřjā řebj žaneje nadžije, šo budžečj řimězaj herba hwojejo stareho wuja. Šaym šo ja štarat, jo moje pjeněch do družich a řepřčjch rukow pšchijńbu. Wōj dwaj řimōj a wofřanemōj džělenaj. A jeli šo weščel hač do juřřičěho pšchřpōbtawja njeřapřaczjch, njelubojne řchěřwiti ja tebe njewinowato. A něto dži w Wōžim mjenje.“

(Pšchřchōbnje řkřenje.)

Wščelake f blifka a f daloka.

Wōlbne hibanje je mōžne w Šakřej, dolež řiměje řo wolenje do řejma w otčobry. Dolež je šo nowy wōlbny řakōn wudat, ma šo řyř řejm f nowa wuřwolicj. Žež w řebřej Łužizy mamy řyřne bēřenje. Wdy w „Řomhaj Wōh“ wočřyřčny do teho woa- wanja řapřaczj, dolež je našč čřahōřny nabožijnf. Žola pař wuřpowowanje knjeja třečřitubelřěšeho najčřta Wřihřla, kotrěž je šo pščekřjow najčřemu dotalnewo řōžřřbnemu řerbřtew řapōřřanzej Kollu ja řandibatu pořajčjč dať, nař f temu nuzj. Žeho řtowa je dořyřel wot řpōčřata wērūwupřaczě do wōlbneho wojowanja na njelube wāřnje čřahnyka a něto je šo řines Wřihř řřobit, na wōlbnej řřowabřjřnje w Mlnatěle řōžřbnu njebežu řawnje wupřajčč, šo ewangelfe buřowňstwo narodnojeć wycžie nabožimy řtaja. Žo je řranjenje řj jenož ewangelfěho buřowňstwa, ale žyřčlo řerbřěho luda. Ewangelfe buřowňstwo wē f naščim řerbřřim ludom, šo je našč řerbřři řapōřřanz Kollu tať berje katořřřich taž tež ewangelfřich woleriwō řapřowat. Wōn je to řaimje čřnit, hdyž bēšče jo namjet řajit, šo mēř šo řwōježčj řjoch řřalow řřchnyč. Čbžej je šo jednalo wo řamerach naščjch řerbřřich wofřobno, je řines Kollu ja nař na řejmje džělat. Hdyž Wřihřlowa řřona nabožinu do wōlbneho hibanja čřonje, čže wona jenož rořřoru wuřpřwacz mjes ewangelfřich a katořřřich Šerbow a to dořpčj, šo našč řerbřři lud w tym wōlbnyw wofřejny njehy wjazy řerbřěho řapōřřanza mē. Wdy pař wěny, šo jenož Šerčb našče řerbřě wofřtejnōje řwaje a tajčeho řařupřerja řřewany na naščim řejmje. Duž ludy řerbřři ludo, dajmy řaine wotmōw- wjenje ja řchěřwiti tele nabřady njepřččěřčjě řřony f tym, jo my wuřwōlmny naščeho dotalnego řōžřřbněho řapōřřanza, řnjeja Kollu w řhōčřřjch.

„Řomhaj Wōh“ njeje jenož wujšow buřowňnych, ale tež we wščěch pšch- dawarjnych „Šerb. Rowin“ na wřřach a w Budyřřinje dořřacz. Na řčřtwōřčj řěta placj wōn 40 np., jenotlīwe čřřřta šo řa 4 np. pšchdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróčny
Napoj měny
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať měrny
Čerastwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje dźěłał
Wšědne dny;
Duać pak swjaty,
Dniš daty,
Wotpoća ty.

Z njebožčmana,
Njoch ti khmana
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokrěw ćel
F.

Serbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Čsmolerjez knižicichčertni w Budyšinje a je tam ja ščitwórtelmu přichoplatu 40 np. dostać.

18. njedzela po swjatej Trojizny.

Matth. 22, 34—46.

Tole sečenje je tak katechismus: prašenje a wotmołwjenje, a tež po wopischičjeju prawy katechismus: rostwučenje wo najwaznišich křuchach křesćejiznistwa. A wuprajit je je sa wščitke cžabny naša wulki wučet Jesuś Křystuś! A nusne je, so bychmy přicho sažo na tele šaložne myšle dopowinjeni byli, my je tak lohto šabuwamy. Duž pohydnmy ho t Jesuśowymaj nohomaj te katechismusowemu rostwučowanju wo najwoběbnisčej kaŋni a najwaznišim artiklu wěry.

1. Kotra je ta najwjetša kaŋeń w šakonju?

2. Čšto ho wam ša wo Křystuśu?

1. Kotra je ta najwjetša kaŋeń w šakonju? s tym prašenjom čyždu cži Zarickejzy Jesuśa špytonač. Woni šakón rostwučowajo 365 šakónow a 248 křižakónow ličacu a ho nětko w škulach rostwučowachu, kotre ču waznišče a kotre njewaznišče. Šbóžnik raŋnje wotmołwi, so je s žyła jenička najwjetša kaŋeń: „Ty dyrbiš Bóha, Bwojeho Kņija, lubować s žylej Bwojej wutrobu, s žylej Bwojej dušku a s žylej Bwojej myšlu.“ W tej kaŋni ču wščitke druhe wobantujene. Čštož je nawukny, w lubośći t Bóhu Bwojemu Kņijej Bwoju žyła wolu, myšle a řeče do jeho křizby šajet, ša teho wščitkžje džerjenje družich kaŋinow šamo wot ho. „Ja druha je tej runa,“ praji tón Kņies. „Ty dyrbiš Bwojeho bližkeho lubować jako šam ho.“ Šana lubość t Bóhu bjes lubośće

t bližkemu. „Šdyž ščto praji: ja lubuju Bóha a hiđi Bwojeho bratra, tón je šat.“ Lubość je dopjeljenje šakonia. Šdyž pak my Jesuśowemu šlowu wšchitkujemy, je to najwusnišče, šo ču my tež pod tole šlowo šajamy a ču prašamy a prubujemy: „Še to tež wšěda twojeho žiwjenja?“ Lubujetš ty Bóha — lubujetš ty Bwojeho bližkeho — jenož tebi najbližkeho s tej šamej měru lubośće, tak šebje šameho? Še jich bolosć twojaja bolosć, jich wješele twoje wješele? Čšto mođ prajetš, tule kaŋeń šym ja polnje dopjelni? A hdyž tebie twoje žiwjenje wobšforžuje, njedach ču bade prašetš: cžebodla ja to njeciznu? Dolež na tym mětnje w twojej wutrobie, hdyž dyrbjalo to šlowo „moj Božo“ a „moj bližki“ štejetš, to šlowo „ja šam“ šteji. Šbóžnik tón kaŋeń dopjelni t žylym Bwojim žiwjenjom. Ša nim čyžmy hič po pučžu lubośće, tón pučž naš wjedže do Božeho křaštwaja, šo bychmy jemu přicho podobnišči byli w lubośći.

2. Čšto ho wam ša wo Křystuśu? Čžeti šyn je wón? Štary šakón praji: Dawitow. To pak čže jeno prajetš: Ša žónka, kotraž jeho porodži, je s Dawitoweho rodu. Šak mođ Dawit hewak jeho w 110. psalmje Bwojeho Kņija mjenować a šyžetš, kať tón Kņies nje-bjeow t njemu rjetnje: „Šyđni šo t mojej prawizy, hač ja položu twojich njepřechelow ša podnoški twojich nohow.“ Čšto ho wam ša wo Křystuśu? tole prašenje ženje wotmjelto njeje. Wježe te woznaje prašenje. Čšto nam wón pomča, hdyž je wón šyn cžlowjeta,

kaž Karisejšy praja, ščyto pomha nam we wumrjeću? Wón dže kam wufina: „Ml je data wščitka mój w njebie-
ščach a na semi“ — a to njeđerbjalo wérno byč? Mj
wufnawamy i naškej ščelječjanstej zurtwu: „Za wěrju
do Jezus Chrysta, Wožejo jeničžo-narodženeho hyna,
naščeho knjeja.“ A Šbóznik ho tebe prašaja: „Ščyto
hym ja tebi?“ Wotmolwi jemu i wufnacóm hwojeje
wutrobny: „Za wěrju, so Jezus Chrystus, wérny Bóh wot
Wótza we wječnošči porodženy a tež wérny člowjek wot
knjezy Marje narodženy, je mój knjež.“ A hđež wón
we wěrje sacženje do člowičeje wutrobny, tam tež lubošč
hodu ešejnje a wščitku šebičnošč mori, so wufnawamy:
Za hym žiwj, niž pať ja, ale Chrystus je žiwj we mi!
Hamjen.

Lubošč k Bohu.

Za i zytej duschn, wutrobnu
Čje lubuju, o Wožo!
Džyž tebe mam, dža njerodžu
Wo hwieta čašne ižožo;
Ty hy ni: lubo najwjščje
A žórto wječje radoščje,
Ma tebe stajnje myšlu.

Ty bé mój Bóh wot mloboščje
We wječelu a horju;
Wóž twoja mój čšotm wobješčje
Wo žohnowanja morju;
Mój wobjch hnaduje iđeržal hy,
Ty béšče pšči mui we nuly,
Ml pomoz i nječja pšča.

Ty hy mój Bóh tež nértole,
Mój twjerdy hčob a štata,
Klž ktyje mje a ščituje,
Ml troščt a pokoj bawaj;
Mje wodnojo hječičč, napowlašč
A w nozj čšičče špacž ni dašč,
Wšmi ja to džal a hwalbat!

Ty hy mój Bóh tež ja tón čaš,
Klž čhešč mi hječje dobašč,
A moje brčhi pščejo šaš
Čhze twoja huada wobašč;
Ach, baj po hwojeje milošči,
Džyž junu džej ho nakšiti —
So čšičč čji w nječu špěwam.

Ty hy mój Bóh tež we ščičžu,
Ščyto bráč ml tón troščt móže?
Nječ wječješč mje čšič čjernojtu,
Ml kčjeja tola róže.
Wščajt ja tu šbóžu wšišošč mam,
So i horja pónđu i nječješan,
Hđež mēra palmy wēja.

Ty hy mój Bóh; nječ je hmerčju
Šso wščitko mi tu šhubi,
Za wēt, so ktrnu dostanu,
Klž Chrysta huada lubi;
Ščyto hmerčej a row mje traščičč čže?
Za žiwjenje mam hotowe
Pščeš twoju milošč, Wožo!

Džyž mój Bóh hy a wostanješč,
Za nowju šlub hwoj štarj;
Ty i wutrobny mi hječščinđešč,
Háč staja mi ho marj;
So hy mój Bóh a ja hym tvoj
A do wječnoščje hwojej hšmój,
Ze moja šbóžna wēra!

K. A. Fiedlof.

Dobry knjes.

Felig Mendelssohn-Bartholdy béšče wulki miščtr
hubšb, na lotrehož ho wječje ženje njeapomni. Wulžy widženy
a čšičeženy bé wón, kaž hebi to šašlužiče, hžiom sa hwoje žive
dnj, runjež lēta hwojeho žiwjenjobjeha wyšočo pščinješč njeje.
Zato bé wón i konzertnym direktorom w Lipsku, jeho prištiral
Wjebrič Wšlem IV. sa wječječerja „domchora“ do Barlina po-
wola. Wón pať ho po trótkim čšaň jaso do Lipska wječič, hđež,
hječče niž 40 lēt štarj, wumje. So béšče wón nadobny muž,
wo tym hwiēdža hječče džanja te krašne škadny, sa lotrež mamy
ho jemu džalowáč. Ale tež w žiwjenju je wón wérnu nadobnošč
wopalošawal.

Njad lētow, mjes tym so w Lipsku hgdleščje, mječšje wón
duschnego šlužobnika, i mjenom Kral, i Wichtanausa pola Lubanja
w Hornjej Lužicy rođženeho, hyna šhudeje wudowu, lotraž mječšje
ho hječče sa ščtyri družje džičič štaráč. Kral béšče dobry člo-
wjek a hwojemu lubemu knjeje hšwēnje poddaty; ale wón bé tež
dobry hyn a bratr, klž hwoič lubyh domáč njeapomni, jato ho
jemu berje džeščje, a čšičte štarošče hšwērneje macžetneje wutrobny
i tym polžočč pytalšče, so macžetny kóždy mēhož wot hwojeje
špramnje šašluženeje mšdu pobnu toterjow ščelšiče. Wžagore lēta
béču ho tele džičžage dary šhudej macžeri Krale, a hušto je wona
je hšfami wječela, i džatom napščežo Wóžu a š modlitwu wo
žohnowanje ja lubeho hyna pščinjimačje; duž — šst i Lipska pščinžbe,
klž béšče wot zuseje rufi pišamy. Wščepjetajzy jón macž štoržny.
Wón bé i Mendelssohnoweje rufi a tu šrubnu powješč wopšhijiče,
so je hyn traščnje šhoril a hebi hječče ras hwoju štomu na
šwērne macžetne wutrobno položič pščeje; wona čhštata tola ruče
pščinžč. Š dobom bé tón nadobny muž džeháčč tolet pščipoložil,
so nječy pjenježna nula pučžowanje šašžewala. Dobry knjes, lotre-
muž je jeho šlužobnik drohi!

Ty wboša macžetna wutroba, šať čšičte pučžowanje béšče
pať to ja tebe! Šať hy ty krapala, ščepotala, ho modlika! A
tola dobry hyn hžiom w ščlóbnyh rowje wotpučžuje, jato macž
Lipsčjanšte wēše wušhaba. Wšona tam dónđe, a Mendelssohn
je, lotryž ju luboščiwje pščinjima, klž ju nēžnje pščihotuje na tu
čšičtu podawijnu, klž i nječ žarje wo dobrošo hyna a jej potom
šwjatj troščt do šrubženeje wutrobny šapudžowáč pyta. Wón
dže i nječ i drobemu rowej a poščēnje suženu macž i wječelaj
nadžiju šašowidžanja.

Šať wón tu wbošu macž pšči hebi šhowa, šať dožho háčž
wona wostlač móže a čže. A jato ho wona šfóčžnje na šrubny
dompučč nastaja, jej wón hynowe lituwanš pščepodobawa, dwanáčje
tolet ša domojwórt pščipoložiwšči a wudowje pišmo poščiwšči,
w lotymž jej šubi, jej mēščanjne pobnu tolet kláč, šať dožho
háčž hndže pšči žiwjenja.

A to je wón prawdoščiwje džeržal háčž do hwojeje hmerčje.
Šapračž jemu to Bóh horičetáč w nječu, hđež wón nérto tež
hžiom je!

Bohu spodobny wopor.

(Scheffler.)

Nět wutroba a wšitko wsmi,
O Zetu, Sběžnito mój najlubšij!
Za twój byč čhu
Nab i čželom, i wutroba;
Nječ rěč, štuf, požadanje
Ešo i twojej wolu stanje.

Ty pať ho mi tež dyrbšij dač,
Čhžyl w mojej wutrobje ho wutrowač!
Budž mój Bóh ty
N mój troščtj we nufy;
Čhžyl w mojej dušitj hčudič
N wěčnje we mni hčudič.

Surij Bršft.

Wobrašy s měštnow nufy w Armeniskej.

Podawa i. M. w M.

3. Sčyrotownje.

Se wjelčakich sčesčijanjich kraju je wbohim čyrotam pomoz psichička. Wly němšti pomozny štuf tošponinam. Němšte orientowe mišnistwo w Požadanje je tu mjenowaca a dale pomozny šwajst w Frankfurtje nad Rajnom. „Wohli my tute psichiwate wotšladáč“, tat němšti pomozny šwajst ja sčesčijanjich štuf lu- boječe w Orientce (naraščim kraju, Matej Wiffel) šžžli, „wo- prawdže homabta hujbenšima! Wobžaromne podoby, sanjerodžene, sčožene, jeno tu a tam wješeke wotšičko. Šwěšti, kiž žanjeje wobu njeboštanu, wjadnu — tajzy našij nowi. Tola tat počnu kčžčž, a tat ho wobšička hčwěča, hčžž, sy bašle 4—8 njebožel pola naš pobyl i porjabanje swoju zbrobu dostali!“

„Hčžžčž, kiž ma ho nět bčrly psichiččž“, tat wotšladowaza čotra psiche, „psichiwče wječtor a mje prosčesče, ja jeho ranu po- hšladáč. Wotom hšaboko a čžžko šdyčny. Šako ho jeho prašach, bžesče: „Macž, ženje ani nišže we swojim žiwjenju tat dušnjeje njejměju kaž tudy. Mam-li hčb, hšlčb namafam. Šdyž mje čyto boli, i tebi psichiw, a hšesje je lčkarštno a wščo tu — čhčt mi to wščo w mojej wby čžini?“ „W čhorowni hebi džčžči mjes čobu powjedachu w trute žymje: „Tamlc, čžičče daloto šady hčr moja wješ leži“, jene džčžčo, a drube: „a w tannym čžnu mšta moja macž“, „a tamlc moja“ a t. d. Najprjede pytač je tročnu špotičž, jato mi prajachu: „Wšičžž tam hu jara hčudžž“, a potom jim prajach, tat maja ho lubemu Sběžnikiej ja tajnu luboče džato- wadž. Wotom psichiwčesčij jedyn malli ho te mni čžiččžesče a bžesče: „Šaj, macž, hšudžž dybča tradač, a bohadži hu we wje- šelu živi; tola macž, w njebješach žanyč hšudžž njeje?“ A jato jemu wotmolowč: „Nč, w njebješach žani hšudžž njeju“, duž i ruto- maj lčšlčšče i radolčžu ho wobšičko hčwěčšesče, škarajo preč džesčesče a druby ja nim.“

Psches 1600 džčžči maja tón čžž w čyrotownjach pomozneho swojsta wutrowanje. Wšlto hčbni wototo čžžžčž a prošnyčž, pod hčwěčnym wotšladanjom a šakaranej om štea. Čyžžž, kiž dla hčbda a hujbenštna wšlčje čžmjerčž napšlčžčo džčžču, maja ho tutemu pomoznemu štutkej ja žiwjenje a — šwärtowanje dušče džato- wadž.

Kčžžžče wustawy hu: W Mežereč (čyrotownje ja hčžžow a hčžž je 600 čyrotow), w Maradžu čhu 470 hčžžow a hčžžow ššowonach. We Wanje ho 316, w Wušču 63 džčžči šakaraja.

W něčotrčž wustawach, kiž ho wot amerikanščij wobšja, hu psches 100 džčžči ššowonach. Wžazž žmilnyč čotrow i wotšla- danju čhorčž tam štutuju.

Hčžž ho i džela wuwčžžja ja ščewow, štalžow, towaržow šakarajow, krawow, wščeržow, čornčeržow, w džčžlarnjach. Čolžž maja domžaje džžo nauwčžž: Waričž, ptotadž, ščičž a hšlčb piež. Tež ma hčžža hebi jednoru draštu šana psichiččž nauwčžčž. Čdyž derje a ščesčnje hšlčb piež njemže, ma po džšičho wot psich- čhodnjeje macžerje wjele čžesčičž.

Wšotre jato „macžeski“ pschi wčžžhujenju mješčiččž pomžaju a pschi ščičžu, w kušenje a w hospodadžnje pomžaju.

We wučžeržow seminarje w Mežereč psichewowaju 14 hčžžow a 8 hčžžow, kiž maja po wobštatym pruhowanju swojemu lubej hšičž.

„Najšče dorosčžene džowki“, čotra Mšhner psiche, „a jich dčnt je nam wšebite naleženje. Wod wobšejnosčžemi ranščescho kraja je wušamkžene, jo hčžža nječženjena wostanje, hčžž runje wučžeska abo čhorčžhšabarka njebožže. Tež je tat wušžž jaca wážne, jo budžėja najšče hčžž woprawdže sčesčijanjich hospošy a macžerje, kiž hšwělo ewangelijsko do jich hšulo storo pohaniščž wšow psich- njeju. Žiwjenje młobuch nactajnyč žonščij je hčrte a čžesče. Młobe žony njejměšža žanego čotowa rččesčž, hčbžža šajšewerjo- wane a hu woli jich psichiwčodnyč macžeržow polnje wušajene. Šena prjedy šradomna, troču lošta hčb, něč čžička, šlčda žonta bu mi hšulo je hšlčami prajita: „Wš, šajta ššupa bčh w Wetšeli (wustawje), jo bčle kčžžu kšajnu ššadnosčž njeuwčžž.“ Drubi kčžžčž pať bžesče: „Ja žym džatowna, jo nježžow w wšlčji hčwěta ššowowna (wona je ššuda a domadž twjerčže i nječ wotščabžesja), hewat budžič ho w nim čžičže šabudžžita a šelšša njeypjala. Za wšm, jo ma wšn mje lubo.“

Čhčžž kčžže lčto 150 hčimow hromadu šwjedže, i tym jene hšičžče w hujbenštnje wnyžaje džčžčo jato swoje džčžčo do jeneč tych čyrotownjow psichiwčimje, jeho wobčas a duš a duš pomječž wwo nim doštanje. Šžžž něčotrčž žimlmy je to čžini. W Maradžu bučahu tole lčto šžo 200 čyrotow psichijach. Čyžžž džčžči hu njeajškarane. Mšžesčž ty ja jeno ho škaradž?

Rčžžy nječ hšada, kak wšn twari.

Ma domje prašičdnata Mšhnera w Torinje, čotremuž ju bako martarčej dla wušnacžža wernowčže w lčžže 1724 na nadščecanje Šesnitow wot Polatow čotowa wotčžata, hšebowaze ššičščičž štea:

Šalomon twarčeske hšžžu a dolonja ju.

Za twarčach hebi dom, a lčbma twar ho štonja, Wš hčžom pschi kaščču čži maji hšlly ronja.
Duž bčh ja dotwarit!

Za twarčach šnještno heč a pomžach w swojim štanje, Šo prawdočž i šnješom bč po ššobščičži a prawje.

Č tym něččto natwarich!

Za twarčach na hebi, čžžž w Wšičž pučadž hčbžičž
N i bobčny psichiwčodom tež bčžičž i Wobu wšičžčž.
Kať malo natwarich!

Duž twarčach w Wšaha, tón da psches ššryšta rany,
Šo w tu a wčžžnosčž buč ššžžnje dokonžny.
To bššče rjany twar!

Čhčžž twari, tón twať tat, jo žunu wo nim hčžža,
Šdyž hšwbni, pschčželž wo njecho pšlacž budža:
Tón derje twarčesche!

Pokuta pšehed wotmyšlenej smjerczu.

(Wofracowanje.)

Wibuhča bė njebożiwajo tutej kručyj słowom swoje nutrne prōstwu i horzymy hylkami wofrujetowal. Waj pał ho njeba hnuć a sfōncenje Wibuhczy hamo i burjeni won potaja. Na sapraczenje wosła hebi pod tajkami wobstojnošcemi myšlicy njemōdžeje. Hraiba a jaſtwo na njebożowneho mužja czaſajachje. Nėto ſodnėlowanje jecho wutrobno jaja. Wōn ho roškubdi, hwojemu iradnemu hubje-nemu žiwjenju fōn ſczinić, ſo by ho tał njeczeleje ſimnył, kotrejž na draže waſchnje czeſnyć njemōdžeje. Njano jahe bė dženka i czičja, žyle i czičja i loža ſlanj, w kotruž bė žyla nōž podarmo wofczemjazy ptał pytał. Wjychje jecho loža dwė piſtoliju wiſajachje, kotrejž bė w prjedawichij czaſach na hwojich pućowanjach ſobu noſył. Wōn jenu wia a natyła ju i pōtorom a morjazej kulki. Wjecho ho tał i czičja taž možno ſta, ſo njebyſchaje jecho mandjeſta a džećo, kotrejž w pōblanſkej tomorje wpaichaje, wotuczajete. Ešo ſwobielawichy, piſtoliju pod hutnju derje ſhowna. Wōn i czičja a ſtražju je iſtwa a i doma ſtupaſaje. Wōna w leiſtaz chyzjehje žakōſtny hjełbōžny njekulit ſczinić. Jane cziłoſte wōdže jo jo nje-widjeje, ničto jecho njemōdžeje myšlic a jecho ruku wot hamo-mordakſtwa wōdžejeje. Piſtoliju pod hutnju wučajomywſchji ju fiwėru pſchepyta. Wjcho bėdže na njej w najčėpičim rjebje. Wōn ho jeje jeno i poruſtom trjebolſche dōkruć, a je wſchjeje ſtarolje bė wuſhwobōžny, wſchje nuſy a hubjeſtnu wuſchowany!

Njebożowny hebi myšleje, ſo ničto pytnyl njebė, hdyž bė i loža ſtanjwſchji piſtoliju natyła a k hebi tyntyl. Žeho ſchjećelėna dōwoczeſnica pał bė wotuczena byta. Wōna drie njeroſymjeje, ſchto je hebi nan wotmyškil. Tola wōna widjeje, ſo bė jecho cziło ſmorſchjeje jecho wobliczo ſkute a iradne. Wōna bale widjeje, ſo wōn ſtražnju brōn ſo ruki wſa, wo kotrejž bė jej tał hroſne wōzy powjeal. Wjojeć a ſtrač a džećeləwje wutrobje ſtupaſaje. Waka hōczka hebi njelwōži, macjeć ſawołać a ju i tym do ſtračja ſtajieć, ſchtož bė widžata.

Wōna jeno to cziwjeje, ſchtož mōdžeje czićiz a ſchtož bė jejna pobożna macz ju wućizta. Ruzy ſtknywſchji ho wōna mōdžeje:

Wōzo, darićjeło wjchjo,
Waj tež, wo cziž prōſtju ja;
Wjchj mje ſdžezi wot wjcho ſkejo
Tvoja ruka wōzowſka!
E njebej dele bladaj hnadnje
Na lubeju ſtarſchju;
ſhwalicz chju ja ſa to ſtajnje
Tchje i djaſnej wutrobju.

Potom bė ho wōna jaſho i mērom lechnyka a i njewerdyj dom-wėrenjom do hwojeje mobilny i czičja wuſknyła. Wōh tōn knjez w njebechaj pał hylchjeje a wuſknyča, wo cziž bė jecho lube džećo prōſtjo.

Wibuhča bė něto piſtoliju k hlowje ſtajił a bė ju pol bjes myšlow wotdōžići. Hōnacž dele praſny a ſapalnik roſleći, tola pōlwer ho njepajali. Njeſbożowny muž ho ſtrōži, ſo ho hrećimny wotpoſlab njeradži. Nėto halle jemu hwođownje bla czećkeho hreča, kotryž bė pſchecziwo hebi a pſchecziwo hwojeje žonie a džećelə wotmyškil, wotuczi. Ešwėnu dobru mandjeſtwa, kotraž bė jemu pſchego luboć wopolaowata, chyzjehje něto ſhudu wudowru ſczinić. Žeho lubowane džećo dyrhjejeje pſchec nawanu ruku wboha wopuſchajena hyrota hyc. Semu ho wutroba łamohje, tał ho ſajehjeje a hañbowajehje. Ale ſchto jemu pomhajehje, hebi hylchjeje njewużitne poroſt czićiz? Žeho žiwjenje jecho mandjeſtwe a džećelə, taž wōzy runje lečaju, ničo pomhać njemōdžeje. Hdyž pał by mornwy był, hdyču ho ſnaczi a pſcheczejo, a taž ho nadžjejeje, i wjeſta tež

njećućizny bohaty waj ſhudeje wudowru a hyroty ſmilili. Duž — dyrhjejeje hyc! Wōn bėdže nowy ſapalnik na piſtoliju habžił, mērjejeje ho i nowa k cziłu a joſho wotdōžiti. Knał! bė taž prėni fėdčj hylchjeć. Pōlwer ho tež tōn raš njebė ſapalil. Wſoboi wob-žaromny muž bė potny ſtračja. Šchto to bė? Wėdje wo prawdže Wōza wola, ſo njewyrhjeje wumjehje, ale žiny hyc? A něto hebi pomyšli na Wōza, kotrehož ſajei: Žy njewyrhjeje mordowacž! bė hrećimny pſcheluwil, a tale myšil ho jenu taž czećki kamjei na wutrobu a hwođownje položi. Hdy by woprawdže jaſo hamo-mordak pſched Wōži hribniſti jtot pſchicjohł a ſupil, taſi dyrhjejeje potom na njeho iradny a žakōſny wuſub czałacž? Štrač a bojoſčj pſched Wjchjełomōžny njeho piſchimny a jecho hylne ſchabehje. To wjchaj je žakōſnje, do rukow žiwcho Wōza padnyć. Tola tutōn Wōh dže je tež luboćki! Wōn njebudje na hwoje wbohe njeſbo-żowne džećo hwaric, hdyž czećkoleć, kotruž ſnjećiz njemōdžeje, wot ho czićnje a k njemu ſhwnata. Wōn je mity a ſimilny, duž hribi wōdaci.

E tajkami a pobožnymi myšlemi ſabudženy cziłowjeć hwoje hwođownje ſmėrowajehje. Wōn hylchjeje raš piſtoliju pſchimny, jaſho na wju ſapalnik habži, mēri ho i morjazej brōnju k hwojeje hlowje na wotdōžiti. Tola tež ſtchzi raš jo jecho hjełbōžne wotmyšlenie njeradži. Hōnacž dele praſny — tola i piſtolije ho tež tōn raš njewućili.

Wōn ho nad tym roškėwa a roškłobi. To ho jemu prjedy hylchjeje ženje ſtado njebė, tał cziłto hacž bė piſtoliju trjebak. Wōn hebi ju hwočje wobſlabnje, wjcho je w najčėpičim rjebje na njej. Tola won chje hylchjeje raš ſpatać. Tam na ſchmėrowom wjećichku wōdna hebi. Wōn piſtoliju iſchjeje, i wjeſta mēri ho do njeye a wotdōžiti. E ſabjōtjnje a ſawubnje, pał je ſkėlony a waki ho mornwy je ſchto ma.

(Wjchjadnjenje ſkōnczenje.)

Wſchelake i bliſka a ſ daloka.

— E 1. oktobrom je ho knjez tajny žyrkwinilſki radzićel Meier na wotpocził podal. Wōn je hebi e hwojim ſtufkowanjom djał naſchij Wjchjiſchj wōgadowo dobył. Wōn bėdže naſchemu herbſtemu lubej pſchjećelne ſmyšlenu a mējeje cziłku wutrobu a ju ſch ja-mėry. Žeho pſchjećelne a luboćiwne wſchjeje jecho wutrobam duchownych, koſiž pod jecho wōdženjom ſtejacu, ſiſtji. Na jecho mējo je ſupil dotalny knjez duchowny mēchczjanſkeho miſionſtka w Druždžanach Moſentranz. Wōn bu 1. oktobra do hwojeje noweho wažneho jaſtojniſtwa jaſo žyrkwinilſki radzićel ſapolažany.

— 1. oktobra je tež knjez hamilſki hejman i ſkarowiz w Wudh-ſchjine ſhorowatoſeje bla na wotpocził ſchot. Na jecho mējo je ſupil knjez dotalny Lubijilſki hamilſki hejman i Pſlug.

— Nječelcu tūdjenja mējeje knjez ſaraj Wdycje w Delinny Wujehdže hwoje wolkołne pėrowanje. E czećkeje wutrobu džećeljeje ho wot hwojeje lubeje pėrowanje, w kotrejž je tał doho je žoſno-wanjom ſtufakot. Žeho naſtėdnik hylchjeje poſtajny njeye. Nėkoiſi knjeza džeřza hwoje pſchedſtajaze pėrowanje.

Zariſke dobrowolne dary ſa wbohe armenilſke hyroty:

E Kafećanſkeje wōpady:

W. N. i Komozowa

4 hr. — up.

W mjenje wbohich hyrotoſ wutrobny djał.

Šteć, redaktor.

„Bomhaj Wōh“ njeye jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchch pſch-
dawanjach „Eserb. Rowin“ na wſch-
a w Wudhſchjine doſtać.

Sy-li spěwał,
Pijnje džělat,
Strowja čě
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróny
Napoj móeny
Lubošč ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čeratoswó da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnyje džělat
Wědno dny;
Džělat pak swjaty,
Dušič daty,
Wotpočů ty.

Z njebošč mansk,
Njoch čě khmansa
Žiwnošč je;
Žiwa woda,
Kič Bóh pada,
Wokřěw čě!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawta ho lóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicizšćejeni w Budyšinje a je tam ja šchwěrtletnu přičěplatu 40 np. dostać.

19. njeđzela po swjatej Trojicy.

Matth. 9, 1—8.

Ješuš je w Kapernaumje. Tam pschijesku thoreho t njemu. Wonu wočafajuja, so jeho hnydom wuhoji. Ale won najprěby t njemu rjeknje: Tebi su twoje hrěchi wodate. Hdyž ho čji wšmawučeni hóršča, prašaja ho jich Šhóžnit: „Kotre je lóžško wpyat? Tebi su twoje hrěchi wodate, abo rjez: Stari horje a thobž?“ Hdyž su člowjetojto wulke wězy wuškutowali, tule mōz ma Ješuš řam.

Najwyschšča mōz Ješuškowa: hrěchi wodacž!

1. Hdyž won tule mōz řewi?

2. řak ju won wočafajuje?

1. Hdyž řkal do džěla swojeho traja, hdyž čjeřka natyřaja thorořez řakhadža, řekarja pōřčele, ma won tōn wotpohřab, so by řledy thorořez wpyat a řo džětnjenja thorořch njebořal. Ješuš, našo řekar, je ř njebeř pšichšoš do traja, won hřeřčnjeje thorořez natyřalano; won tu thorořez we wšchě řědach wpyat a ju wšchudžom namata: řane člowiřte žiwjenje, řane člowiřte woblićio njeje, do člowiřte njeby řnamjo thorořez řapřane bylo. Tola pař Ješuš te řóždemu hřeřčnitet njeřeknje: Tebi su twoje hrěchi wodate. To won tež w Kapernaumje, we řwojom mēřče, njeřini. Ješuš wobřada tež w Kapernaumje člowiřetow wřchelatich řlawow, na hřeč thorořowazych, a tola řwoju řutu na jich řany njeřoloži. Hdyž won to jenoz čiwjeřče? Tola teho jichneho, člowiřte t njemu pschi-

njeřechu. Tam widžesče Ješuš řwěrnū pschěřelstu lubošč. Tu widžesče řnujazy řudny wobras na tym thorořm. řa thorořez řeđče pšob hřečha. Ale to tež njeje, řchōž Ješuřa t temu wuprajniju wabi: tebi su twoje hrěchi wodate. Ani člowiřki počōnt, ani člowiřte njeřbože, ani řrut hřečha dawa řrawo, hřečchow wodacž dostacž. To řo ničtō njemyl. ř tmylice řědčami řebī člowiřet niz řruřšča řnady wot Bōha njeřwobubdž. Ješuř řłada na dnuhē wa- řbjenje řwojeje hřečha wodawořez mozy. Wōn widži řeru — a tole řlowjo je najřabniřče a řolne ředženja we wutrobje jichneho: Wōn dře řeřče na řlawach řubjeny, ale we wutrobje čjeřstwy. To je dōbřeřelřka myřl wěry: Wly njeřřny řōdni, so by won najřchemu thorořmu řomřal, ale wōn ma řmilenje ř hřečnitam. řato Ješuř tule wěru widžesče, praři wōn t jichnemu: „Dowē řo, řyno, twoje hrěchi řu tebi wodate.“ Tule řwoju mōz dže Ješuř džěřa řiřčezje wōbafacž. Ale wōn mōže to jenoz tam, hdyž wōn po řnady řabozu wěru, a řdy by řřřicřka byla, řiwēřčiz widži. Wēř, o člowiřta wutroba, jenoz do w řhryřtu řu řewjenje řmilnořezje ř řłudym řubjenym hřečnitom — a řyřa lubošč njebeřřa ř tym řłōđim trowčtom řteji pšchēd tobni, řaž tam w Kapernaumje Ješuř pšchēd řchtnym.

2. řichny t trowčtej řwojeje duřče, čji pšchěřelřo řa řidu řwojeje wěry a lubošče — a čji, řiž nad Ješuřom dweřłaja, t řwojemu wōbanibjenju — řichny řpōřna řyřčeho Šbōžnita, člowiřřeho řyno řolneho lubošče a mozy, řewojaja jeho, řiž njemōže jenoz člowiřtu duřču, ale tež

čželo wuhojca. Hdyž je Jezuſ duſſi jichneho pſches
hrčhi wodace poručil, ſo do mēra i Woſom wrōczicę,
poruča wōn teſ čželo ſe ſwojimi ſlawami a mozami ſo
domoj wrōczicę a tam wotpočjowacę. A to dyrbi pomnit
a wērnoſć teho bycz: wōn je wumohi, warbomał a dohęł
wot wſchitich hrčchow, wot ſmjerce a czertowſkeje mozy.
D jo by nam wſchitim, kiz my huſto i ſmoutkownych
wēzacy žimjenja pomoz Ebōžnika naſhoinimy, teſ puć po-
kaſowat była do ſnutkowneho ſwēta a na ſtopy hnady
a horje k temu, kotremuž je data wſchitka moſ w njebe-
ſach a na ſemi — k Jezuſeji, kiſ je i njebeſk pſchichol a
bežſi k prawicy Wožeji. Hamjen.

Hnadna mſda wēru.

D troſte! ja wēm, iſto čjinić nam,
D duſcha ſbōžnoſć imje;
Ja na ſkrypta ho ſaſozam,
E tym moje ſbože čžęje
Sa čžaniſoć tu, ja wēcznoſć tam;
Wſchał i wēru ſkrypta prawobolę mam
A Woži mēr we duſchi.

Puć druhi ničto njepta,
Pſchitć do Wožejo raja;
Wſchu ſamoprawobolę na bok ſtaj,
Zow ſtuki njepomnija.
Slej, pomoz je we ſkrytuſu,
Pſches njebo duſche k njeju du,
Hdyž w twjerdej wōrje ſleja.

Duž ſkrypta jeno pytaće,
Kiz čžęze ſbōžnoſć doſtać;
Pſchi nim, kiz duſchow Ebōžnit je,
Njech ſbōžna žaba wotſtać.
Wōn je naſ droho wuſkupil
A Woži raj nam wotewril,
Eso teho ſraduj, duſcha!

Hdyž duſchu kſja mroſoty,
Eso hrčchow dla mi ſtychće,
Dha ſlōzjo, baſam wutrobę
Mi ſu, o Zefom ſkrychće!
Ty moje rany wobaleſch,
Mje ja njebeſta lēkujelch,
Mēj dſat ja tajtu hnadu.

D wotſat pſchi nni, Ebōžniko,
Tež hdyž mie ſkřiz tu tyſchi;
Mi ſwēcz ho twoje woblićjo,
Njech duſcha twōi hčęł ſhychi.
Wječſ i horja mje tam i wjeſtelu
A pſches ſmjerceſ junu k žiwjenju,
Hdyž wēru kōna debi!

K. A. Fiedler.

Žanu njeđzelu!

Saſidženu njeđzelu njebeſche hiſchće tječzi kōcz wotſwōnito
— teboła naſchi wjeſnjenje po ſwojim wotſchizju hiſchće pſched
zſchitoinimy burjami mjes rowami maleho poſjebniſchca, pſched
Wožim domom lēkajeſho, ſteſchaju. Eprōžny ſo jedyn ſtary bur
a jenu želejnu lēžuju ſleſny a bebi pōt i čžoka trēſchje.

„Wſchitabōžce Wy kōđu njeđzelu tōnte daloki puć i Wōnez
hem kēmſi? — ho jecho woprachach.

Wōn i hlowu ſlomy. „Na ſam njeđzelu pſchedoſho parowacę
dychaj.“ wōn džeſche, „nēto bebi žanu wozaj wjać njeđawam.“
A potom wōn wo mōſkimaj pućowanjomaj powjedaſche, kotrež
beſche pſched lētami čjinił, to jene tam — to druhe wrōczo
i Ameriki, hdyž bē ho nadžijal, huwoj ſbožo namafacę, a ſwotkal
jecho tola ſojo do dominy čžerjeje. „Ma tajte jēſhe,“ wōn
džeſche, „hdyž ho jedyn dſeč druſhemu rana, ho woſheje njeđzelu
njeſpoſojeny laćuwacę a halke pōjnowaſch, kał lubo ju maſch,
hdyž ju po prawym nimelch. Eſebſchitli teſ na wutrowje (Ver-
deck), do morja hladajzy a na to myſhwiſchi, ſo nēto domach
wſchitzy kēmſi du a hromadže ſpēwaju a ho modla, bywa čji
zple horzo woloto wutrobę a njemōželch wopſchijecę, ſo ſy tał
nēkotrę njeđzelu kēmſch ſkōbžicę moſt! Sa ho huſto njeđzelu ſe
žebžiwolęju po tym, ſo moſt ſojo raſ i druſtimi nutrenje ſpēwacę
a herbiſte pſedowanje ſhlychecę, i dſerčez njemōžach, bebi nētajſkſtiti
ſhēluſch i čžicha ſanjecę, kotrež hiſchće je ſchule i hlowy wjeđzach.
A nimalo kōždy kōcz doſho njekrajecę, dha tu jedyn lōžnik a
tam jedyn wutrik hōbu ſpēwaſche, a beſche to potom tola trochu
kaž njeđzela woloto naſ!“

Duž ſawōnichu ſwony a my dychachmy nutš do žyrtwje
hijć. Wototo ſtareho bura i Wōnez beſche ho moła čžjōbka
kēmſcherjow ſhromadžila, koſiž na jecho jednore ſtowa ſo manu
poſtuchachy. Gač ho nēkotrę potom, jaſo na pſedowanje po-
ſtuchachę a do ſhēluſcha hōbu ſanjecę, praſchal njeje: „To
mōželch ty kōđu njeđzelu mēcz — čžehōbta to po prawym
nimamaſch?“

F.

O wobſbožaju domiſna!

Jena dſčlacęſſka žona je wſy beſche raſ ſwajkowny ſwjebežet
do Warlina pſchichčta, ſo by ſwōju dſowku wopytala. Wōbej
dſčchēte pſches ludžaju čjichččččju wotſhōbneje drohi. Duž wōczj
ſtareje macerje teſ na elegantny dſčččžaj wopczł padnyſchēte, kiz
bē wurjadnje rjany a i drohotnymi kſchami poſkadženy. Dōſta jōn
čjichččččje.

Stara žona kaž ſaſlepjena ſlejeſche, ho dſjawajzy i hlowu
wijelche, dſowku ja ruku pſchicęze a dſčččč: „Mē, nē, na ſwēczje
tola! Leſta, hlej na tute pychu! To dyrbi tola wječehowſte dſččč
bycz. Kaſha čji bywa, myſhlich-li pſchi tym na ſwōj dſčččžaj wopſt,
kotrež domach mējachmy, tōn ſtary deſlowany kaſchčž?“

„Ach, luſa macę,“ dſowta wotmołwi, „mōj woiyczł beſche
wjele rjehiſchi. Pſchetož twōja luſa ruka, wot čžęſheho dſčla hiſchće
dſženka tał moſtojta, jōn ſama won do ſchēroſeho pola čžehujelche.
Ty mje do ſpanja ſpēwaſche i pōbožnym hrōczkoſtom, a naob namaj
ſchlowcončſki ſiſolacu. A hdyž ipach a dychach, dha wōn žita a
pōlnych kwētow hrēbach. Wēch-li wotcuſčja, tebi pſchjipōſtuchowach,
tał ty pſchi ſwojim dſčle ſpēwaſche. Sa kōždy kōcz wutnych, hdyž
ty i wutry do kamjenja trjehi.“

„Potom lēſaju a hladach pſches dſčru, kotrež bē bratr do
woſjoweho pſchitkowna wudrēł, horje i njebeſkaj a ičžehowach bēte
mōczelę, kiz tam tał wſhōlo nimo čžehujelchu.“

„Ach, macę, tał huſto žebžu ſo i ſotka wuſkowēſta do tuteho
wjeſneho mēra wrōczo, kaž do ſhōzowneho paradieſa, a ja ho Woſhu
dſakaju, ſo ſam tał rjane dſččččččlito mēla. Mi ho ſda, tam
wonta w čjichitnje ſaſonow mōže nam Wōh tōn kſneſ tał wjele
miſkōtneho a natwarajacę praſčę, kaž to tudy w čjichččččžaj
mēččččččſkich drohow ženi mōžno njeje.“

Čſhto dha je wjeđmi kuſkami tuteho žimjenja mamy, hdyž
pſchi tym žane wotſchawjenje wot Wōba do wutrobę njeſchitōž?

To je tola wcho jeno swierskne sponjenje, sctoz hacz do hlabiny
 dusche njeprschifhaba jato postrow naschego Sbdzjnika: Wter budz
 f tobu!

F.

Spewaj a dzetaj.

Sctoz f Anjesom czimich ty, ho radzi rjenje,
 Czesc jemu daj, dha tebie zohnije;
 Wbn woku da a dobre dozonjenje,
 Chze f wichemu dzelu spozczicj naprawjenje,
 Kiz wschitich skutow swozicel sam je.
 Duz ruzy f dzetu, — duschu f njebieham,
 Tak jeno dobry skut ho radzi nam.

Psched Anjesom niczo nej' tak male, hnadne,
 So tebi f pomozy won nochyz stacz;
 So nochyz dacz, so dzelo bylo rabne,
 A twoje wofo melo wjepl'e zadne,
 Dbyz tebi sam je pomhat dodzjelacz.
 W wotach joh' pischi dzela f pomozy,
 Dha dzelo wcho ma lonz tez spodzjwny.

Anjes twojej wutrobje we wjepl'e sthowacz,
 Dbyz dzelo sda ho tebi wohidne,
 A njeda w dzele tebi wustawowacz,
 Wz smotski njezczepnowsze wustawowacz,
 Da pilnowsz, sczejpliwowsz a dalischje.
 Najmjerischje, sctoz najmjerischom' czim f by,
 Wbn wazi, jato jemu sczinit by.

A dbyz masch jeho, njerosproschy mozj
 Czi zenje, ale pschego pschijporja,
 Wbn rozjachnja wschje staroscjwte wozj
 A hnady pruchi sczele na wschje przjzy,
 So wobczeknowsz czi radocz bycz ho sda.
 Sa to, sctoz rufa f nim je stonjaja,
 Wsdu wot njoh' dostanje tez wutroba.

Rak sbdzjny hym, dbyz w duschi jeho czuju
 A f nim ho rozsczju czaš sdbzjzicj!
 Za f jeho słowom duschu pohynujuju,
 Sso jeho hnadnych darow potroschtuju
 A tak ho strabuju we jeho luboczji,
 So hwet jo sapchijecz wischaf njemdze,
 Rak tohto moje dzelo dozonjane je.

Zurij Wrófl.

Boze sledy.

Psched nchdze dwazeci letami jedyn franczowski wuczenny
 f jenym arabistim splohom pscheg puschjnu Saharu jedchalsche. Wbn
 bchje jednu wot tych, kotiz drje su mjes muzemi wedomoscsje
 hlawojeni, ale tola saktadnika wchaje mudrowcsje njelajna. S wu-
 hmechom ton Franczowsja pytny, so hlownil Arabow, kotryz pschego
 jemu po boku jedchalsche, ho wesele czašy do palazcho pscja poklany
 a nutenje swoje naboziuste swuczowanja wukonjelsche.

Dzeit wote dnja sdbze a zenje njestombzi, zenje njesapomni
 ton Arab swojny molbitow, hacz ho jeho stonczenje ton wuczenny
 jedyn wjechor, jato tamny ho wot kleczenja na kolonomaj posbje,
 f wuschmichom woprachja: „S wotak wisch, so Wdb je?“ Arab woto-
 nil swojej woczji spodzjwojzj na wuschmicherja stozj a potom thutnje
 dzelche: „S wotak wem, so Wdb je? S wotak wjedbich, so muz
 a nuz kameel wezera nozy pola mojego stana nimo dzelche? Nje-
 spoinach to na sledach jeho stopow to pscju?“ —

„Wdb,“ be wotmolwa. Duz potaja ton puschjnat na stonzjo,
 kotrehoz poslehenje pruzi ho nob kamotnej puschjnu hweczachju,
 a rjetny potom je swjatocznyhm slokom: „To njeje stopa
 jenteho muza!“

F.

Wschitko je ho nowe sczinito.

W jenej swomadzjwje, kotraz ho pscheg dchscjimi letami
 w Zendjelskej wotme, rjetny Jan Njedzela, wobroczeny indiancki
 hlownik: „Ja wdbu, so ho mnyh mjes Wami dziwaju, dotelz
 njechym we swojim indianckim wobleczenju pschijzoch. Mdzno pak
 hnano je, so bchjesze ho mje nabojei. mošli mje to nim woblabacz.
 Jato bch njenujzj hchjesze pohancki Indianar, hbi wobliczo
 f czetwujnej barbu pomolowacz, pjera do swojich wochow stach,
 ho f pishanyhm wobzewom wobdach a gamacke wobucz. Moje
 wutrobno bchje je hleborom debjene, na zamjenju noschad luschkej
 a w mojim pachu kczesje tomahawt (wójnistwa hlera) a skalpienoz.
 Tajkele be tehdy moje droszenje. Pschicizna, czegodla ho wjazy
 tak njedraczu, je w hlebowozach słowach namafacz: „Ze-li sctoz
 w Rchrschju, ton je nowe stworjenje; to stare je ho minylo, hlaj,
 wschitko je ho nowe sczinito“ (2. Kor. 5, 17). Jato budz f hchje-
 sczjanom, ho barby a pjerow wdawacz. Sctozju hleboromu pschu
 misionistowu dach, skalpienoz wotpotozich a tole“ won dzelche,
 egzemplar Wozich dzelacz kashjow, w jeho maczjetnej rczji pishanyhm,
 poschegnywisch, „tole je neto moj tomahawt. Sctozju hbi pishany
 wobzew hym wotstrowik. „Hlaj“, won na tajke wachnje wumota,
 f kotrehoz jednowocz a pschijstojnoscz jeho tharakteru rczelchetej,
 „hlaj, wschitko je ho nowe sczinito!“

F.

Macz pschi kolebny.

Dzeczatto, spintaj! ty lubischaj moj by;
 Smandel net mdrwnichkej futulachju!
 Czjchjina nastawa, wchudze mer teze;
 Spintaj! wischaf luboczje cze wobarnuje.

Sandjellci f njebja, tak mize fozj ty,
 Nad lozkom stajnja hmejtozajzj.
 Zunu drje tez hchjesze pschjthodzjezj;
 Potom pak bysliki czi setrewaju.

Dichcsje, moj holbito! stoty masch czaš;
 Pschjzichjo njebudze zenje tak sdb;
 Wudza czi starocsje pschi lchwie stacz,
 Potom tak czjchjinto njebudzelsch psacz.

Dzeczatto, spintaj! njech f nozy tez dze,
 Mamiczka wot lozka njetwochujje;
 Wobze a jabe, hacz f hwetkemu dnjej
 Maczjerna luboczj tu sasparna njej.

F.

Pokita psched wotmykšlenej smjerczu.

(Stonczenje.)

Njesbozowny pschekupz je strachom wschon wobledny. Tji rash
 je marjazej lutzj pucz f swojej hlowje dal a wona jon je sabsakto-
 sczu schta njeje. Nkto, hdbz be ju schtworty ras na tamne nje-
 winowate stworjenje wobroczil, so wnutjelita. Cze to je? Sctoz
 ma to rczacz? Klunje halle be pscheg czmowymy wrotami smjercze
 a rowa stal. S hlabiny jeho wutroby jemu hdbz rczelchete: Wozja
 ruka je byta, kotraz je bron wdbzika a lutzj wobaraka, so jeho hranicz
 njezmiedzjchje. Skal dotho, ach, tak dotho ho wo swojeho Wozja

wjazy staral njebė. Kat dolgo bė jeho woŭa a ſlowo ſezymaŭ a po pucaŭ hrecha a ſaſubjenja ſhobditi! Hbze by nėtko byl, hdy budſiſche kulka jeho žiwjenju kōnſ ſčimnka? A kat by, kat bywajalo ho jemu ſeſe piſchė budnym ſtawom jeho Woſha? Tola ſmilny, mily Wōh w njebjeſchach bė ſwojom ruku nad ſhubjenjem dźeſćom dźerſal. Wōh jeno ſajtorčy njeje, woſho može jaſho i lepſchemu bjez, hdyž ſwėtowanu a hylnemu Woſhu ſwoje puče poruči a ho jemu i žyčje wutrobu dowėri. Swojjej wboſhej žonje a ſwojemu lubowanemu dźeſću, kotrež je piſchė ſwoju wunu do wulleje nuſy piſchinje, može ſnadh jaſho žiwjenje hwe ſtaroleſchyo piſchjhotomacſy. Wbchje tele myſle kaž woire dylſki piſchė jeho duſchu letaju. Zeſho hordoſchje i ſkomanu, jeho duſcha potulena. Wōn je htwoboſto woſtaty dia ſwojich wulſchka a ežeſchich hrechow. Wbchje jeho ſlawy i hrowi tſchepotaju, haſka a ſrudnoſchje jeho ſaja. Wōn na lawy bėdſho woſtacz njemōže, wōn dweri bele do procha. Tam ho wōn ſlawnyſchje wōſtaje i Woſhu wola a proſhy wo wodače hrechow. Tak njeſwozowny ežlowej nutruni wėrnu pokutu čini. S jeho wočow ho horze byhly roſjadu. Wōn bė žyle ſabył, hbze je, a hebti na to njemyſleſche, ſo by jeho ežlowiſte wofo wobſedźbowacſy a widzeč myſho.

Na dabo ho ruſa na jeho ramjo pokozji. Wōn ho naſtrožany wobrozi. To bė Grothz wuj, kotrež njenadźujaj piſchė nim ſtejeſche. Stary knjes ho, kaž piſchego, tež dženja rano wuchado- wodače a bė piſchjapanje na tole meſtmo piſchjoch. Wōn bė ho ſlakozego muža dohlabal a hyna ſwojeje hōty ſpōnal. Wōn bė ho i eſchja a pomatu piſchjilſjal a teho dia njeſwozowneho moſlitwu hač do kōnſa hylchaf.

Wibudſcha, kotrež ho piſchė ſchėdźiwom haubowodače, možeſche jenož ſloweſtka prajitſ: „Wōu, to by Ty?“

„Ŗaj, to hyn ja“, tōn wotmolwi. „a ja hebti myſlu, lo hyn prawy ečaj tu piſchjoch. Načhu ho praſchje, i ečemu ta wiſtolija tu leži. Twoja moſlitwa je mi wjōcho prajita a moja wutroba je jaſho ſpokojeſmo a wjeſeta. Ečhwōž može, kaž ty, piſchė ſwojim Woſhom pokutu ečimje, je na dobrym puču.“

Wōn Wibudſchje ruſu woba a byhly wjeſeteje ſrudnoſche jemu do wočow ſtupichu. Wibudſcha pał, jeho ruſu piſchinowwſchji, wutrobneje praſchjeſche: „A Wj, luby wuj, wodačeje tež Wj mi moje njemanjſtwa! Wōh wė, ſo mam ſkutu a iprawnu wolu, ho woſpėdchje a nowe žiwjenje ſopocječ. Ee ſwojeje ruſu Wan lubu, ſo Wan hyn Wbchjeje hōty piſchjochodnje njebudže žaneje haubſy a ſrudoby wjazy ečimje.“

Echėdźimz Wibudſchu hnuty i ruſomaj woſtjma. Wobaj dohji ečaj žaneho ſloweſtka njerečelchaj, ale ho njelczjzy woſojmanaj dźerjeſchaj. Ečlownje ho wuj i waba ſ Wibuchowenje ruſow wawiny a praji: „Wbcho je ſabyte a wodate! Wbdoi a ſabudſy tež moje hurowe ſlowa, kotrež hyn: wčera i hynėwom i Tebi rečjal. Wofutnemu hreſchjnikje bywbi ho pučje po moſnoſchji ruſacz a polojčj. Dia wewſtla, kotrež je w mojimaj ruſomaj, hebti žanych ſtaroleſchyo dia nječim. Wōn je i tutej hodžim ſapračeny. Dži nėtko w Wožim mjenje jaſo nowy ečlowej do ſwojeje dźeka. Grothz wuj budze tež ſwoju winowatoſčj ečimje, ſo by hynje ſwojeje hōty pomhaſ.“

Wuj a Wibudſcha ſo na to do meſta wrėdčjſchaj. Wokleb- niſchji najprjėdžy i ſwojeje lubej ſwėtnej maubjeſchje dźeſche a jej woſcho wupowjeda, ſchtož bė ho tuto ranje ſtado. Wona dreje ho jara naſtroba, jaſo ſhoni, taſje ſaſubjenje bė jejnemu muſej hrowto. Tola ečim wjeſchja bė jejna dſkawnofčy a radoſčy, jaſo hylchjeſche, kaſ bė wchjehomōdny Wōh njeſchōzowneho wchjemu ſtaw wutrowal.

Grothz wuj je ſwoje ſlowo, teſhom Wibudſchji ſtem, hjeſenje dźerjal. Wōn pomhaſche jeho ſanjerožbene piſchjapſtwa do rjaba ſtajitſ. Wōn ſwolnwoje a njeproſcheny wulku lumnu da, ſo by jaſho

do praweje kolije piſchjoch. Tola tež Wibudſcha je ſwoj ſlub, kotrež bė teſhom piſchė Woſhom ečimje, je wchjeje piſnoweju a ſwėtu dopjelim. Wōryje jeho piſchjapſtwa jaſho dohlaboſo a rjeſchego hač hdy prjedy kjejeje. Zeſho dom bė jaſho domowina mēra a meſtmo ſhownowanja. Stary wuj i radoſču na hyna ſwojeje hōty hlabo- ſche, kotrež nėtko po jeho myſli a žadanju dźekowače a wbožjeſche. ſato bė ſkūcznje, wot njego i wullej ſtaroleſchjowjeju a luboſchji wotſladany, w jeho ruſomaj wumjeł, jemu wōn ſwoje žyłe ſamo- ženje jaſowtaji. Nad piſčanſkim hłidom dohateho piſchjapſta pał i ſtajnemu wopomnjenju na tamnu njeſhōzownu a tola piſchė Woſhu hradu tał ſhōzownu ranichu hōdžimju wiſtolija wjeſchje. A ečajto je Wibudſcha w towačſtwe ſwojim piſchjeczlam tamny podatw- wjebal a Woha hrowit, ſo je jeho piſchė ſamomorobſtstwom a ſaſubjenjem tał dźiwnje wobarnowal.

Wſchelake ſ bliſka a ſ Daloka.

— Piſchjochodny ſchtwōrtk ſmjeje ho wōlba do jaſchego hejma. Naſchje herſkaj ſapōhkanaj ſtaj knjes ſublet Michal Koſka w ſchrbōžſchaj a knjes ſublet Sobje i ečlowaja. Ee njegu wu- ſtupje, naſchji herſhzy wotejo, dohčj wonaj intereſy naſchich herſchich woſhadow a naſchego herſchkeho luda najlėpje ſnajetaj a ſtaj to je ſwojim dotalnym ſtutowanjom w hejmeje wopowſalaj. Wōnaja mataj naſche dowjeſenje a ſo wonaj je mataj, to ečemu i tym piſchjochodny ſchtwōrtk wopowſačy, ſo jimaž muž piſchi mužu ſwoj hōſj damy. Wutrobneje woſharowacſy je, ſo je jo taſje njemdre ſchjczwanje piſchjeczno naſchemu dotalnemu ſaſubžōnemu ſapōhkanaj Koſki w 8. wōlnym wotkreju ſbėhnyto a ſo ſu ho eſerba do teple hibanja ſaplečſj dali. Nėdator naſchego lojiena, kotrehož je njepſchjeczſtwa ſtrona na hōnjaje, njepſchjōtne wōſchjeje w ſawnoſchji piſchimaka, dohčj je ho ja mēr na naſchym wotkreju wuprajitſ a dopowſaj, ſo je knjes Koſka tał berje intereſy ewan- geſchſki kaž tałhōſchji eſerbow ſaſtupowu, wot teho wuſchlubaje, na taſje njekničōmnoſche, kotrež naſchemu herſchkemu lubej jara ſchtoſka, wotmolwič. Wj žyłe mērnje, bjeje wchjeje hōrtoſche jenož ſwojim eſerbam na na wutrobu pokozim, ſchtož je naſchje piſch- ſwėdženje piſchi wobſedźhowanju žykeho wōlnneho hibanja a dohčj forcije w nabožinjim žiwjenju teži, mamy ja ſwoju piſchjſchjownoſčy, tež w tutny nabožinjim ečlowjihu to ſwojim ečitarjom ſiewič. Wj ho praſchamy: Ečehodla tole žive wuſtupowanje i wēteje ſtrony — my jo wuprajimy: i wučeſteje ſtrony? a ſo hano tam, hōžje je najprjedy hōre njepſchjeczſtwa bylo? W Nječkwacibile je ho i teje ſtrony wuprajitſo, ſo ho wo nowy ſchulſki ſaſon jedna a ho teho dia piſchjeczno ſklowej fundaturje wuſtupuje, a potom je ho teſčjſtwe wo tym mjelčata, dohčj ho to naſchym eſerbam nje- lubi. To najwōžniſche njeje, hač by ho lokalne ſchulſte inſpeltat- ſtwa ſbėhnyto, kotrež duchownemu jenož wobčjōnoſchje a hneſamje piſchinje — ale to je na najwōžniſche, ſo ho i wučeſteje ſtrony na to dźeka, ſo by ho duchownemu tež nahlabowawſtwa nad nabožinjite wučbu w ſchuli wſtalo. To pał dale poſtaje, ſo žyrje žaneho niſtwa wjazy na ſedlu mečj njedyerbi — na wučbu wėry ja naſche dźečji, na wuſchwanje hynjenja Wožeſho ſtoma do tych mlodych wutrobom. Sdych tež nowy ſchulſki ſaſon biſchjeje w tymle hejmeje njepſchjōdne, dya tola w piſchjochodny a teſdom ečji hami ſapōhkanaj ſtawija, kotrež ho nėtko wuſtwola, a duž budžny wob- hlabowni a ſaſtupimyj ja teju, wot kotrež my wēteje wjeje, ſo taſtjemo ſatonje, tſi by žyrje wot ſchule dźeſčj ečyl, niſhny njep- piſchjōhujetaj — knjeje Koſki w ſchrbōžſchaj a knjeje Sobje w ečlowoj.

— Ečtwōrtk rano bu knjes Jan Wėrnich, hyn knjeja ſararja Wėrnida w Klukſchu, jaſo pomozny wučeł w Delnjej Sdrzy, piſchė knjeja ſararja Wiſtla w Walejeſchach, ſapowſajany.

Sy-li spěwal,
Pilnje džětal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěny
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Cerstwoć da.

Njech ty spěwal,
Swěrne džětal
Wědne dny;
Džětal pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočě ty.

Z njebjes mana,
Njech ćí khmana
Žiwnoć je;
Žywa woda,
Klě Bóh poda,
Wokroš ćel!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho lěždu hobotu w Ssmolerzěj knihćišćećerńi w Dubyščinje a je tam ja sčtwórtletnu pšehpělatu 40 np. dostać.

20. njeđzela po swjatej Črořizny.

Čuf. 13, 6—9.

Pšehirunanje wo njeplódnym figowzju hódži ho tak prawje do našymsteho čzaša. Čehdom lěgódži sáhrobnik pšehes hwoju sáhrodu. Čehdom ho někotry sčtom, kotryž je ho njeplódný wopofašć, wutopa, so by druhi na jeho měštno pšehišćot. Čehdom pospytuje tež někotry sáhrobnik, so by pšehes swědomlīwe hlabanje tón abo druhi sčtom džeršćal. Njech je to nom poľajmo na našće pšehirunanje:

Kak we winizy ho sáhrobnik sa figowz stara.

My hlabomy 1. na winizy;

2. na figowz;

3. na sáhrobnika.

1. Figowz běšće plóženy we winizy. Winiza je wuhłowane měštno. Tam swěrina lohto sčtody nacziněć njemóže, tam tež wichory tak lohto sčtody njemóža, kaž na hoymy polu. Winiza je derje wobštrožena: tam su stražizny.

To bamo pladži tež wo winizy, wo kotrež tón Knješ Křyščuš tudy rěči. Tala winiza je křehčejšjansta zyrćej, šhromadžšna wěrjazyž. Wona je wobarnowana pšehes Bože swjate kšnje. Tam nješmě šty nješćerćel tak lohto sčtody nacziněć. Tam tež wichory nusy a spytwanjanja tak lohto nicjo sčtawěć nješmědža. Tam dawo Bóh Blóncětu hwojeho swěćta hwoćeć, so by Bože hěrowo wutrobu rošćwěćlito. Wón napowija hwoju rošćlīnu i rošć ewangelijsa. Tala winiza ho tež derje stražuje: Bóh sam

štražnikow štaji, so njeby ho nicšto nutš dobył a sčtody čžinik a čžistu wucžbu rubil, winizju wupšćećil. Tala winiza ho tež derje hlada pšehes hěrowo a sakramentaj. Duž je dobry wuhlad, so rošćlīnam we winizy Bože dobre pšehirunanje a tyče a křahny plóđ njeopbrachuje. Ale tola žyle hīnal poľajmo to našće sčćenje. Wobhlabaćimy hěbi

2. figowz. Wón běšće plóženy we winizy. Wo prawym wón tam nješćušćeće. Tam mějachy wo winowe pšehir pšehěć. Sa nje ho semja pšehirowašće. Tu pak šteješće figowz we winizy. To ma ho dobroćimóšći winizarja džakowac, so ma dobre měštno, hódže ho jemu swěćto a powětr a čjopłota doľawa. Duž móže ho plóđ wozčatowac. To pak běšće pobarmo. Tón figowz šy ty, luby křehčejšjan! Ty po prawym nješćušćeće do Knješowej winizy. Pšehes hěř hly tole prawo šhubil. A tola štejimy we Knješowej winizy a tola naš Šebžnik i figowzom pšehiruna. Figowz bu ty, bdyž ho do džiwjeho džerjewa čžěšćeho čłowjeta džerćta swjateho Duča žolmješće w swjatej křehčejšny. Čehdom šy ty do winizy plóženy. To je šnad! Wopomni to!

Nětko dyrbišć tež rošć; nětko dyrbišć tež plóđ pšehirneć. Bdyž ty to džěšć, dyrbišć wot hěřow wotšćiwieć. Pšehom budyšć sčtom dobry. Ženo dobry sčtom móže dobre plóđ pšehirneć, kotrež ho šlewna we wěrje, kotraž ho pšehes luboćej žywa wopofašće. Dyrbi Bóh na tebie šćerćeć a praćeć: Za pšehirbaćam nīz jeno tš, ale hīnaco 30 a wjazy lět a žaneho plóđa nješćamakam? Šabžewasć semju? Dyrješće ty druhim sčtomam a sčto-

mitam śwētko a powiētr a mōz? Pščiniješješ na drugih, kiž pōbla tebe sieja, kiž su i tobu do Wozeje winizny plōdzene, to hamo słaženje, lotremuz ty napščeziwo džešč? D wopomni hnadu swojeho Woža, kiž je tebe figowz w jeho winizny czinika. Prubuj šo pščed Wožim wōczšom! A hdyž je hačz dotal na plōdach pobrachowalo, hačz wšchu pilnošč, so by plōdy pščiniješš, prjeby hnadž je pōšdže. Hiščęže je czajš hnadu.

3. To namoŕtwa tebe pohladacž na winizaria, kotryž šo wo winizy ja figowz itara. Wōn jōn woobręša. Wōn semju hnoj. Wōn plōdy hiščęzy. Haj, ale na figowzu zaneho plōda nijeje, tehdōla to proženje: Porubaj jōn, sčto wōn semju sadžewa? Aše hiščęže juntrōcz wōn hwoj dobroproščazny hłōš pōšbęha: Woštaj jōn hiščęže to lęto! Hiščęže pōšledni krōcz chze sahrōdnik wšcho dželō luboščęe spytacz. Sdyž tež potom plōda njenarōščęe, chze wōn swojemu knjezi pščištkowacz: Ze-li so njeprščiniješe, dha potom jōn porubaj. Figowz je winizarij luby. A nětko dyrbjata wšcha prōzo, wišča staroščęziwoščž pōdarmo bycz? Pōšledni pōspyt dyrbi šo czinič.

Sčętych to, figowzo! Sznano je winizacz tež ja tebe proščy: Knježe, woštaj jōn hiščęže to lęto! Sznano bę kštera hžom korženjej twojeho žiwjenja pščištkowana. Sa nětotreho je pōšledne. Kač dothe je, njewęšch. Našymiti wēšit lišče wot sčatomow tšchabe. Druhi našymiti wēšit pščišdžę, kotryž tež tebe šobu woimje. Ze wōn blisťo? D pohladaj na twojeho dobroproščazneho winizaria! Wōn wofolo tebe ryje. Njerjad ma šo wutorchacz: to dyrbja sčęzi, nusa a slytknošč wusluktowacz. To je wōtry nōž winizaria. Potutu dyrbišč czinič. Potom da tež winizacz swojom hnadnym rēkam šo na tebe wulitwacz. Duž daj šebi tole sahtarane napominanje bycz, plōdy pščiniješš, so njeby sčęšpliwōščž dobroczitwego winizaria spadnyla a wōn by swojemu Wōtzej pščištkowacz dyrbjal: Ze-li so niz, dha jōn potom porubaj! Hladaj šo, so twōj dobroproščęet njeby junu twōj sašbudžet by!

Našyma dopomina na šmjerzcz. Wopomni hwoj kōnz a hladaj, so by w Wozej winizny jato figowz pod hladanjom njebjesteho winizaria plōdy pščiniješš ja wēcznošč.

Hamjeit.

Akwalba sa Bože wodženje.

(Epitta.)

Džat a kšwalba podam tebi,
Spēwam něk čši i wutorbu,
So šy wiščitlo kōzņije hebi
Wuradšil a wuwjedł tu.
Pōšnaju něk i wulim hnučjom,
Wobšwōdčjom jo i wēšč tym czučjom:
Ty šy mudrije wodžil mi!
Sčōžnu, kiž ja tobu dže!

Sdy by ty, kož husto žadach,
Wōdžil mije tu w žiwjenju,
Wy mi sčičiž, sčtož hej gladach,
Wotwobrowčšil slytknošč wšchu,
Wy ty moje požadanje
Dopjeliti na kōzde ranje:
D dha bych ja jawēščę
Šubjeny byl na wēščęnje.

Kač tež mōže hlepy w hwičęzi
W towaršnje a cziščęčęzi
Sawjednych a sładnych džešč
Nam'acž kōnz tōn pytanu?
Pščęzo pyta, pščęzo sčubi,
Pščęzo sčub jom' wērnōšč rabi,
Wot šoža šo sčalije. —
To je slytkne žiwjenje!

Kiž pal hjes ipječęnja raby
Da ho wēšč wot tebe tu,
Wot šōžneho hlowa hnadu:
Tōn ma wiščędnie pščęe mēru
Sawdawł twojei' luboščęe,
Kšobdž stajnje hjes staroščęe,
Tōn wiščat bōryj pōnaje.
Kač ty wōdžišč pščęetrakņije.

Duž dha dale tudy kruzę
Pšči knjeju ja wostanu,
Swołubny do jeho puče,
Njedž tež hwič mje hani tu.
Sšame šbože šym ja doštal,
Sšym-li pšči nim hwič wostal;
Wiščitlo, sčtož šym šsonik ja,
Wēščęe hnadu wobrada.

W Wožim mjenje, w Wožim mjenje!
D to kōzņe hlowe je;
W Wožim mjenje, w Wožim mjenje
Dale dušča pučņije.
W Wožim mjenje kōzde ranje,
Womjelšnje tak moršotanje;
W Wožim mjenje w sčkōzņenju
Dušchu Wōtzej poruču.

Surij Wōšč.

Staroščowlamat.

Zebny i tych knjejom, kotriž ras pšči jency hōščęnje hebdachu, swojeho šušoda proščęšče: „Pōdajće mi tola tamle tu ischwižnu blesču! To je moja šwōczena družina, tōn prawy a wopradowšity staroščowlamat. Sčleščęza wot něgo hšom hšiny czini. To je tola wērne žohnomanje, mōža, li šo staroščęe we winje satepičž a do sabęzja ponōcičž.“

Duž stary knjes, jemu šmapščeza hebdazy, hwoj hłōš pōšbęže a džeščę: „Pščęčęziwo temu dawo šo wēščęž. Za šym ras čštal, šo powētrōwnizny, tež pšči najwščiščęje jęšbje, tola te bde, něžne homli pščęzo hiščęže wyšōfo nad hwojom powētrōnom wišča. A macze-li Wy, mōj pščęęelo, kajščęhliž horjo, kotrež Wōš hačz do sčubiny dušče jima, potom mōžęče do Sšwojeje staroščowlamatšije sčleščęzy pohladacz, tak hšuboto hačz džeščę, Wy budžęče Sšwoju tščęnoščę pščęzo hiščęže bolōščęziwo sačęuwacz. Wōna pščęzo wšęche wōšlanje a hwoi ponōzjenje lubičž njedawo. Zeničšeho wērnęcho a wopradowšiteho staroščowlamaria mjenuje nam japoščtal Wēč i tym wupajenjom, kotrež šo hwičęšeho wurkjenje byšil wurōdnie: Wiščitku swoju staroščęziwōščęe na Woža; pščętož wōn šo sa waš stara!“

F.

Żywa pohrybana.

Wojewoda A. Wójcicki.

Wó do nęhdze psched polsta lętami, jako na uniwiersyte na lękatńno studowacj poczach. Za bęch lędom dżewiatnacje lęt stary a jara strachocziwy. Żeż ńo mi to niepobodańce, hdyż ńebi na ńwoje nęhdzawy lękatńno żiwjenje pomysłich. Pschedoż, Wy wschał berje węże, kajce żalohne pobeńdżenia ma lękatń ńo ńwojimi tchorymi pschedracj a kał cżasto dyrbi ńam ńwoj tónz wopomnicj, hdyż do ństwy sturpi, hdyż cżlowjel na jeho pomoz cżala, kotrehoż je stracajna tchorocj nabydanka. Wyrnycjż wo tajkim ł lękatńno żanaje pohylńocze niemęjad, mi mój nan tola njebowoli, ńo ńebi drube powołanje wubrad.

Wón bę lękatń a wśchityż tchori w mękatczu a wołnowojsji wo jeho lękatńno pomoz prośchacu, tak ńo wón kózbe lęto wjele pjenjes ńasłuzi. A wón myślełe, ńo mi teho dla, dokeż je wón tajki umowatjan lękatń, też tajke ńwoje ńaczeje a wo we ńwojim cżoju też wjele pjenjes ńasłuzi. Duż dyrbiach na lękatńno studowacj. A jako na uniwiersiti pschidńed, męjad wysze teho to njeboże, ńo do tajkż studentow tręchdż, mjesz kotrymż będże tajki njebołał, kotremuż będże to wuła radocj, hdyż mōżełe wońhim nowym studentam bęszu ńlubu cżinicz. Żo ńo wó, ńo będże tajki młoduchj a tajki strachoczał, każ ja, ja njeho tajka pjeńeń, kotruż by, po jeho myśli, tak prawje prajicz a ńmażicz mośł. Wón ńo mje też ńpydom mozowafche, a pod wudawanjom, ńo cżże mi najwazńiichu potajńocj lękatńke wędnowmojsze potajacz, mje njeabazjo do tak mjenowaneje anatomijeje hale dowjedze, hdyż tōjścho rozręlanych cżelow tejeje, ńo bychu studentojo po rozspatjanju a wukadowanju lękatńkż profesorum najeżeli, tajki je cżlowiec j nutsa stworzeny a tworzeny. Żo bę ńa mnie, ńiz na to njebęch pschihotowany, tak żadlawy napohal, ńo mje mi fean. A jako ńaśo ł ńebi pschidńed, będże tōn njeplech ńjesz tym woteśoł a jatn samtyń, ńo j njeje wuńic niemōżacz. Za teho dla tak dołho do duryow wręstacz, doniz nęchtō pschidńe a mje je sale puśchicj. —

Tuta śhibalocj pał dońahajce, ńo mje wśchityż druzi studentojo wuśmęwadcu. Woni mje njeśmılńie cżiwlowacu j hōńkimi a hanimńimi ńewoami, tak ńo te bōryż wjazy ńinjeż niemōżacz, ale wofamńuch, tajkemu pschęczeńjanju ńpydom tōnz cżinicz. Za teho dla ł Pontanej dęch, każ tōn student relacze, ńiz będże na mojim wuśmęńjanju wina. Żato do jeho woobylenja ńasłuch, bęchu tam ńichęje nęłofki druzi studentojo. Za pał ńo wotrachicj njeoacz; mi bę to wjele wjazy cżim lubśho, ńo by cżim wjazy wotrachowōn sponido, kajce mam wotrachadanie. „Pontano, ja prajacz, ńale to tak ńic niemōże! Ży ńy wina, ńo mje wśchityż wuśmęńejeja. Za pał cżu tebi a wśchitkim druzim wopolać, ńo ńo psched nieczim njełtrachuju. Praj mi, ścho mam teho dla cżinicz?”

„Pęńuje, pęńuje, jawoła Pontan ł wurafom śhibalocje wjeleholocje. Że je wotrachadanie, ńiz je praweho muza dońojne! Węch, mōj hōłcze, hdyż cżęchj tutu mōj jene cżęto wurycj ńo do cżwojeje ńtwy donjećej a hacj do jutńiccheo ranja tam wobkhowacz, dha Żebje ja najkřowńiccheo wśchitcz ńkřowńech pomjenienju, a hdyż by ńnaż ńo potom ńichęje nęchtō ńważicj cżęch a cżje wuśmęńećej ńpytal, tōn njech ńo pschede mnu na kędźbu wofmje!”

„Śhmilw stejac, każ poraczeny, ńkōńczeny pał prajacz: „Dęże mam ńic a ł wotrę ńodźenje?”

„Na to pohrybnicęje, kotreż ł polnozy psched męłom leżi. Żam je runje najkřowńiccha ńkadowoć, ńo mōśeć ńwoju wutrobitocj wopolać; pschedoż dęńca ńu tam młodu hołzu pohrybeali.”

„Dyrbiu tam ńam ńic?” ńo ja woprachacz.

„Szam! Wōh ńowaru, to ńnaż ńo tola njeży ńodźido, dokeż jedn ńam tu wēż njeży rucze doć wobłtaracz mośł”, Pontan

wotmowi. My tjo abo śchyrjo ńobu pōńdzim, ńo bychmy cżi rycj pomhali. Wścho drube ńmęch ńam wobłtaracz!”

„Dobre!” ja prajacz a dęch ńwoju ńtronio.

Żato bęch do ńwojeho woobylenja pschihocj, poczacj ńebi halke męńiccho pschēmńicj, kajca je to tōńocj, kotuz cżu wobecicj. A ńiz jenōz tōńocj ńama, ale wysze teho też hreć a pschęłupjenje, kotreż moła też wuśńocj ńwoje ńkřowacz. Ale, prajacz ńebi, wśchalo w Żendźellej lękatńż profesorojo, ńiz studentow lękatńno wucza, kradnije cżęła ńupija, ńo dęchu je psched woćzomaj studentow rozręfali a ńim tak ńabnje wuśkałc mośli, kajki je cżlowiec j nutsa stworzeny, ścho je je: wutroba a tajka wospłada, ścho ńu ptuza, jatra, ńęrdęenje, ńkřowna — a tajkim tchorocćjam wone pobeļa a ł cżim ma ńo ńicż tajta abo ńinajta tchorocj ńahnacj a cżlowjeja ńaśo wuśtrowicj. Ale, ale, ńebi prajacz, ja profesorum tudomnych uniwersitow njeje trjeba cżęła kradnyć, pschedoż wo to ńo bōjom ńańoń a wuśńocj ńara, ńo woni cżęła doławoaju. Duż je to tola najwjeńiccha tōńocj, hdyż ńym ńlubit, ńo cżu w nozy j druzimi na pohrybnicęcho ńic, tam j nimi cżęto j rowa wubrybecj a je na ńkřiwicęje do ńwojeho woobylenja donjećej a tam psched nōż wobkhowacz. Haj, tōńocj to je; — ale ja ńym ńlubit, ńo to ńicżuju. A ńprawnu muż ńwoje ńlowo dęrejż a student dwōjży, jeli to trjeba. Pschedoż ścho dha by ńwet prajit, hdyż cżi, ńiz cżędża ńwet pomhacz wōdźic, njebychu cżęłimi mużojo byli, na kotrychż ńlowo mōżo ńo ludzo ńpuśchęćej.

A ja, jako student, bęch psched druzimi studentami ńwoje ńlowo dał, — ja dyrbiach je dęrejćej a hdy by mje to żwjenje tchorocćnowalo.

Ża bęch po tajkim na wścho pschihotowany a ł njećęłępliwocju na ńych druzich studentow wocłafowacz, ńiz cżyćhu ńo mnu na kęchom ńic. Za ńic ńtoro wuczałacz niemōżacz, kędjo ńodźina bę mi węcńocj a mi ńo ńadęje, ńo je bjes tōńca. Śkōńczenje pał tola pschidńedcu a jako będże ńo wśchityż ńrowadźicj. Pōntan rjekny: „Wōdajmy ńo na puć do cżęńenne ńkřwim! Wōż je ja tajki ńtut każ wubrana. Węć wuje, będęć ńpłkōze a njejedro ńo pschidńicżuje.”

Wśchi tutych ńłowacz wón wołno wotewri, tak ńo węć do ństwy prańny a nam tōjścho będęćja do wocłow ńkřwju, ńo wśchityż wót wołna wotrachowacz. Wotowom ńo wot mozy Węćrez hōłzow ńiwowacu, ńrimanje będęje dale bōle ńkřiwęćej a ł cżońami bętył na wofomńizenje nōznu cżęńmoćej rozńwēłi.

„Ścho mēńicę?” Pontan dęjeje, njeby to mudrje było, ńby bychmy cżłęńicżu wuńili a tak ńwoju wutrobitocj pohyluili? Za ńym bęłchku dobreho wuńeńeńeho ńahorczaješo wina ńobu pschijenje!”

Wśchityż bęchu j tym ńpokojom. Za cżłęńyż wobłtaracz a wón ńkōzemu jenu nala.

Na pręńju ńkřowńocj ńafęcho dołalneho strachocżala a ńo by wón wōdju strachotu a bojoćej na wśchōń cżoń wotbęł, ja ńwoju cżłęńyż wuńili!” wón rjekny. „My też, my też!” druzi wolaću, a cżłęńyż byje dlicza wuńręńidnich.

Wino będęje dobre a mi ńo ńadęje, ńo je ławjazu ńkřowńocj do mnje ńaczeńpido. Za ńo wjazy psched nieczim njebojac, ale ńo bjes ńtrada rozńadowacz. Pontan łatarnju ńakwēći, kōżby łopacz abo łopoz hrabny, ńiz bę ńobu pschijęćej, a wśchityż ńo do ńwojicj mantlow ńawobalicchu a je ństwy ńupiczu. Za bęć pōń, ja ju ńanęńu a ńlęć ńkřowacz, potom pał wśchityż pob ńkřiwianjo a ńrimanjom ńtrōńcżimuje na pohrybnicęcho cżęńicęju, jako bychmy na dobrzy ńtut ńicli.

Wē, ścho je tola cżlowiec ja łońfomyńene, haj hrećhne stworjenje!

Wędźe ja poł ńodźiny ł kęchowowej muri pschidńedczemu. Wona njebędęje wyśoka a mōżaczmy ju łońfo pschęcęćej.

Potom pozračamy ja tym rowom pytačy. Zo pak njebešče tat loho a my peki a poblu thoboj pytačamy a pytačamy. Wščy tajkim pytanju je za nje to njepodobna wež, jo ho moja throb- loščy daie a bšle thubjowalše. Za fačznowač, tat nje mōz wo- pušččy a na nje mēto sašo stradaččywoščy a bojoščy jastupuje. — hwešdomnje mi daie a wjetšče poroči čzinješe. Wo doškim pytanju rowo nabeščedny a Pšontan fe mi rjekny: „Nēto tu žmy; japsčimā hwoj lopacz a rzy!“

Za tež lopacz tweržeje pšichiny a do pjeričeže saštajch. Ate in tym wošomitiženju so pšičes žyle njebo jabshtny a ho tak jatraščnje jastrima, jo ho ja in žmjerzcz stwožič a jastšičijimichy inat na jemju padnych. Moji towarščojo nje drje šednyčny, ale ja bečy bšle morwy hačž žnyw, a duxajch ho na hwoj lopacz sepyeračž, jo njebych j nowa padnyk. Moji hšičil budžiče našč lohko pšcheradščy mošč, tola hrimanje a ščumjenje bš žyniščy a wchoo druše woščnyčy.

„Wšhe!“ Pšontan wščon njemdry jawola a nje tweržeje za ružu došamny. „Njehańbuješčy ho, kož mōz dščez jachščezčez, hbyž jo trochu žyniščy jastrima!? Wščez žubu a rzy, hewoat Čši žubu jastym a ruzy pšichoby, jo smješčy hwoje žywe dny na nje hšominacz.

Wščy tajščy hrubych hłowach drje ho sašo trochu thwabach, ale mōz bščy nje tola jara wošpušččy a hwešdomnje nje tak hrjebaše, jo lopacz njemōžach j nowa do pjeričeže saštajčy. Za ho na pobnaniški row hšywyčy, hačž zunyčž jo dščezčy jenoz tat liješe, tat jo wo hšwilyž wščon duxotacz a tidžepjetač.

Moji towarščojo pak pilnje rvyachu a docho njetraješe, dha bečny teško pjeričeže wurcy, jo bš kaščy widžez. Jbon žon j rowa mušhšnyčny, kaščyowwe wošo wotrachny, čščo j nješo to- hnyčny a j nim pšes murju thwatacy.

(Wščyčowenje sfšoncznje.)

Wšhclake j bliška a f daloka.

Dščat 14. oktobra mjēšeje ho pohebženje naščje herbšije predajščje konferenzy w herbškim domje in Wubycšinye. 27 herbščičy duchownych bščy ho seščo. Knyez pšchēhnyda farač Wrošaf- Grobžiččzanščy konferenzy in 10 hōdž, j nutneje mobilno wotewri a wšičičščy lubych jastojščičščy bnotrow postrowi, wošebje knjeja fararja Schwjela j Wchōsz, kš bščy j Pruske f nam pšičychoł. Wōžzarowacny, jo bščy našč čščny pšchēhnyda knjes farac em. Zašub sadžemam, na konferenzu pšičiščy. Wo pošwjeczenju ewangelščje tapakł in Kulowje, torez bščy ho džeri pšeb mēlo, rosprawješčy knjes farac Wlakt j Njehwacšyda a nam wojewi, jo je ho pošwjeczenje j wulkim wošbželenom mēlo. Wšon je šam hšičeč bar jato jastpačzenje kšiči in nowej ewangelščje tapakły pšchepobacz mošč, kotraž je nabčrat jato přebawišči farac Wšobšim- čzanščje wošady, bščy žu Kulowjy ewangelščy Šerbjia dotal te mšči hōbžili. Wpšczanša univeršita, torez bščy ho wot herbščičy konferenzy wotivna zafła f jeje 600lētnej jubilejčy pšičes knjeja fararja em. Zašuba pšchepobata, bščy pšičes pšigo hwoj bščat wurajiti. Džašownje ho na to špomina, jo je knjes farac em. Zašub hšowy knihu, rewiziju biblije nastupacy, wšičikim woša- dam a ščulam luboščiwje daril. Sa pšičyčodne lēto postajitaj ho šwojebžej imonowneho mišionistwa in Hōbžiju a jnutšowneho mišionistwa in Malezac. Gwštaw-Wdolšče topjeno, kotrez je ho hačž dotal kōžbe bčič lēta wudato a kotrez je ho j wjetšcho dšela wot potadžny pōboczneho Gwštaw-Wdolščeho towarščtwa plaščič žybčata, budže ho pšičyčodnje jato lečgaje topjeno jnutščy f po- ruczenju kolekcy Gwštaw-Wdolščeho towarščtwa na reformazijškim šwojebženju wudacz.

Farač Schwjela je bšikom pšičy poškebom ščibženju konferenzy

dwōji formulat pšichnych konfirmacijščy wošpšimow pšchepokožič, jo bšchu najče pacęščke džičy tajke wošpšima f wošpomnyczju mēše a je hēbi tež do wobkła stajščy moške. Žadanje je po tajščy konfirmacijščy wošpšimacy a šu je tež pacęščke džičy j wulkim džašom pšičajšo, hbyž šu tež nēčeto male ja nje plaščič byrbjate. Duž ho kōmšija wušwoči, kš buđe wo wudawanju tajščy wo- špšimow daie wuradčyčy, to mōž ho naščim džičjom tajke wo- špšima je herbškim napiškom a j rjanyimi wobrašami pobacz. Knyez pšchēhnyda j pšičyčōkowowanjom žyleje konferenzy woložyč, jo ma ho žyła pacęščka wurčo na to štoščy, pacęščkim džičjom frošy- mjenje tyč 3 pračženjow, na torez maja pšiči konfirmacijji jšwanje wotmolowicz, f wutrobo wjetščy, wukladowacz a rosčabnicy, jo bšchu jashne wjebžite, šcho maja pšiči konfirmacijji wušnoacz. Š wulškim džašom mamy tudy pšichyčōnac, jo čščyža knjeja duchowni nam sašo wukladowanje tekta ja našče „Wšohaj Wōh“ in bližičim lēčy špičacz. Na pračženje knjeja fararja kšičžanija ho konferenca ja to wurajiti, jo by ho „Špšwina roboščy“ j nowa čščičyččata a na naščyč herbščičy dšyčelach daie wobthworata. Wošjawenje herbš- iškho kemšenjara in Dražbanacz budže ho porjadnje we wšičičščy herbščičy wošbady wot knješov duchownych jšwanje priedy wo- šjewicz, jo maja Šerbjia šladnowicz, to hwojim lubym in Draž- bjanacz a wofolnoščy in prawym čšažu jšwicz. Ščōnčnje pšchē- hnyda knihowneho towarščtwa, farač Gōščy, žewi, jo hoč dotal wōžio bylo njeje, pšiči wšičim naprašowanju a namotowanju špiččyčela nabožnjajščy knihow ja našče knihowne towarščtwa ja tole lēto dobyčy. Wščyčy šščēenje knjeja far. Njeby, jo ma f. far. em. Ššlyora, kotraž je nam in tym lēčy rjanu wošbžowanu knihu wobradžič, hšičečy knihu pšičyčōtowanuj, jo nadžija hšubič, jo mošli naščim hšobuštamam knihu pobacz. Na nowe lēto je nam knjes farač kšičžan-Kotečzanščy knihu pšičilubil.

Našče konferenzne pohebženje bščy žywe a čšople rošmotowjenje pod wōžbenjom naščeho drošeho pšchēhnyčy knjeja fararja Wrošafa- Grobžiččzanščeho, kotraž je žywym duchom a j prawym hšowem f ros- šawjenju naščych wuradženjow rajnje na šwojim mēloščy stejelčy.

Š Hōbžija. Šančženu pōnbžela a wuturu wopyta f. ĩper- intendent D. Kšžezor j Raboberga ščulu Hōbžičščje wošady. Wščy tym wōž tež šam džičy pšchēhnyčowalče a nje mōž nēščti, ale tež herbšči. Š rjanymi šłowami wōu wušbžowalče, jo je kōžba rēčž Wōži dar a jo je to wošebite žōnowanje wot Wōža, hbyž mōže ščič, kaž našče herbšiče džičy. Woje šlowe wo dwēmaj rēčžo- maj čšičaz a Wōža w dwēmaj rēčžomaj špwalicz. Na nim, kotre- mōže je pšchē kščikim Wpšczanša univeršita žadnu dostojmoščy theologijšeho doktora špōžyžita, wōšidym, ka majju wypošlotčay a pšiči tym duchownje hšubšo šoladženi mužjojo ja naščozščy herbšičje wučyby in ščulni pošne frošymjenje.

Walške duchownōne dary ja wōbe armeniške hšroty:

W. R. j Šerrnyh j poštom pšichyčōkane ja špocy			
in Weizucz	2	hr.	— np.
Š Kščičjanščje wošady pšičes f. duch. Wlowečo; j	1	—	—
Š Matalcjanščje wošady pšičes f. far. Wšifela:			
Š Matalcžy: W. a W. po 3 hr.	6	—	—
„ R.	2	—	—
„ wud. Š. R. a J. po 1 hr.	3	—	—
Š Pšlunščez: Z.	10	—	—
„ Šč.	2	—	—
„ R.	1	—	—
Š Wrešnyki W. D. Š. po 2 hr.	6	—	—
„ W.	—	50	—
Š Delnjeje Šōrti: Z.	1	—	—

Gromadže: 34 hr. 50 np.

W mjenje wošočy hšrotow wutrowno bščat.

Gōščy, redaktor.

Sy-li spéwal,
Pitnje dšéla,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napój mócny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf mérny
Čerstwod da.

Njech ty spéwał,
Swérnje dšéla
Wódsne dny;
Dšéla pak swjata,
Duš daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmana
žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokrów éel

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež trnihčičičeženi w Budyšinje a je tam ja šchwórtletnu pschóptatu 40 np. dostáč.

Reformazijski šwjedžen.

Šew. Jana 3, 11.

Džerž, ščtóz ty mašć, šo by ničtó njewał
twoju trónu!

1. Wulke je, ščtóz my mamy jako ewangelšto-lutherška
žyrtej.

2. Duž džeržmy šo twerđže je wškej šwérnosću.

1. Wo trónje rěči šlowo Bože, wo trónje prawdošće, wo trónje žiwjenja, kotruž budže prawy šudnit tym šlowim na šlowu štajič. Čłowješto móža nad tym dwelowáč, to w njewérje šacjšinje; to pak je wšće: Šduž tak je, kaž Bože šlowo wobšwědča, šduž čłowjeł urěšo do Božeho šudženja šapadnje a šduž šo pšes Boži wušud njewěrja-žym tróna žiwjenja wošnje, je to žalostne a naštróže, a šduž šo pak wěrjožym tróna žiwjenja da, je to něšto wulke, šo šo ničo wješče, šbóžnišče myšlicž njemóže.

Šduž pak je něšto wulke a krašne, ta tróna žiwjenja, potom je tež něšto jara wulke, tón pučž šnacž, kotruž šhubjenego čłowjeła t šbóžnemu wottynjenemu kónjei wjedže a teho wobjerja t šokej měčž, kiž pšed šabludženjom wobarnuje a t šjelpróžniwej šketpliwosću a šwérnosću pšes žiwjenje a wumrječe te kónjei dowjedže.

Woboje je nam jako ewangelšto-lutherškim kšefšćej-žanam date.

Bože šlowo je šwětko na našchim pučžu. Wjes nješo je wšitko čzowne. Wono bšče čaš, šbóžž bš čzma. Čłowške šlowo, čłowške myšle štajachu šo měšo Božeho

šlowo; biblja bšče na rječaz šamtnjena. Ale tón čaš je nimo, Bože šlowo je šašo na šwětki štajene, t biblje, t katedšisma, t předowanja, t kšeruščow šo šašo šwětko blyščeji. Ščtóz čže widžecž, móže widžecž. Ščtóz čže trónu dostáč, móže ju dostáč.

Wěra je jeničti pučž t wottynjenemu kónjei. Žale šaložna wérnosć, kotruž šwjate pišmo wščudžom wobšwědči, bšče šhubjena, čłowški škut bšče šo měšo wěry štajil. Ale pšes naščeho Luthera je šašo pučž namatany. Ženo pšes wěru! je jeho a našče bščo.

Wobžek na tym pučžu je tón, wo kotružž šijom Dawit špěwa: „Gač ja runje šhodžu w čžemnym dole, njeboju šo žanešo nješboža, pščetož ty šy pšči mni, twój prut a kij troščitujetaj mje.“ Tež wot teho pučža bšču wotšupili, čłowjełow bšču štajili, kiž dyrhjadu pučž t njebje-šam potlačali. Luther je jón šašo namatał a nam škrý-štuša šašo dał jako jeniččeho šrednika a pomožnika a jeho mjeno šo najjašnišcho blyščeji. Nječ je ewangelšto-lutherška žyrtej mala pšed čłowjełami, Wóh je wulke wěžy nad njei čjini; nječ nam pobrachuje šwětna móž a krašnosć, my mamy w Božim šlowje to prawe šwětko, my mamy jeničti pučž te trónje žiwjenja, my mamy Božeho čłowškeho šyna ša wobjerja, wulke je, ščtóz my mamy.

2. Džeržmy šo twerđže je wškej šwérnosću! Žo pšaci najprjeje pščeržowo katšolške žyrtni. Wóščeje ewangelšto-lutherškim kšefšćej-žanam w měščanyč mandželštowač nječ je to wopominanje do šwědomnja prajene,

wobębie żonom, kotręž spytają khabłaze cżinij. Wjetychij strach hroty hišćeje jow t drubich. Mašij cjaš je cjaš wotpadnjenja a naddęhowanja. Woni naddęhują našće ewangelſke wernojće. To pušćaja 4. a 5. hawotſchtatu — to naddęhują niž jeno tečżij, ale tež drubij artifel, ſołożne wernojće kſcepcijianstwa. Haj, woni naddęhują kſtrytuha hameho a nęchadja ničo wſyche woſtojczę, hacž to, ſchož bychu poſzanj tež podpizjali.

Duž prašaje ſo dženja: Kał dżatujęch ſo temu knjeſej ja droge kubla reformozije? Czijn lepje, hacž wulke hromady cżinja, tež tajżij, kiž jow powołani, ewangelij wużyczę. Kał ſwerny a truty bęche naſch Luthera! Kał by wón ſe ſwojim ſłowom hrimał, hdy by wołaſzju Ludoweje hromady hlyſchał. Kał kruczi a ſwerni bęchu cži ſtari ewangelijy hweđlojo! Nawukimy wot nič: Dżerž, ſchož ty maſch, ſo by cži ničto njewjał twoju křonu!

Hamjen.

Duchowne brónje.

(Eſef. 6, 10—17.)

Woju brón ſo wobleczeže,
Dżeržeže twjerdže hwartoj křizja,
So wam ſiwa dobyče,
Hdyž ho njeſpęchęjejo bližaj;
Kſtryta křizj budž wošč panę,
Tón wam jašni cżimnu cżę.

Woju brón ſo wobleczeže,
Krucęje ſopſchajęće křizj werny;
S nim wy hačęcz męčeje
Jahe ſchity nimo męcy,
Kotręž ſty buch wuſſęja
Ma kőzbeho křepecjana.

Woju brón ſo wobleczeže,
S swoje leđby wopakaęće
S wernojczju, kiž i njeja je,
Kłobak ſwoja hęj ſtaęće;
Bohřuſtęje ſo we Woju,
Kődby njęcy je hotowy.

Woju brón ſo wobleczeže,
Kabat prawdy kőzje na ſo,
Schřornje ho tež wobujęće,
Wojna hroty pſchęjo jašo;
Duž mječ Duchaja pſchajęće,
Kotręž Wože ſłow je.

Woju brón ſo wobleczeže,
Mőzny njeſpęchęjel waſch ſtawo,
Kotręž knęjł w cżęnuoče,
Mlad wami hęj pyta prawa;
Wón wam mőže ſobźnožę wjačę,
Moačęje ſ nim wojowacę.

Duž nęk ja brón pſchajęće,
Kiž wam ſpožęzi Woja hnada;
S njeſpęchęjelom wojujęće,
Hacž wón pſchewinjemy pada,
Dha wam ſiwa hnadna mřda:
Palma, křona njebieſta!

K. A. Fiedler.

Kſtrytuš, naſch Sređnik.

Ta ſobźnožę jow t nam pſchajęchadja
Wot Wožej hamej hnady;
Te ſtuff pomoačę njemęja,
W nič ni maſch žanej raby:
Ta wera Kſtryta ſarſchajęmy,
Kiž ja naſ woščę došč cżinij je,
Wón je tón prawy Sređnik.

Tole je přenja ſchřetka rjaneho ſtareho ewangelſkeho hřelušča wo ſalonju a ewangelju a wo prawoczninuju pſches wernu, wotoło ſeta 1523 wot Pawoła e Sprettene (Speratus) pęhujeneho, kiž ſo 1484 w Rotuweilu w Schwabſkej narodžij a 1551 w Marienwerderu jako biſtop ſ Bomełanije wumrje. Jan Böhmer, 1742 jako ſarot w Budeſteczach hęjmje, je jón do hęrbſteje ręče pſcheložil. Wſchirunaj cže. 430 w naſchich hęrbſkich Spęwawſkich. Tónle hřelušch na D. Luthera, kiž jón najpřeđby wot jeneho proſchera pod hwojimim wołtanim hřewaczi hřyſchęje, tał hluboki ſačęhęč ſčini, ſo bu wón „pſches tónle nowy tjanj ſunt wo ewangelju hacž t hřylam hnuty“, a tón hřelušch, w kotrymž je tał žiwe a jašne wuſnacę wo ſołožnu a natęrje ewangelſkeje werny wopſchjate, bu borch we wſchęch ewangelſkich zyrkwojacž po žyčnu nęmſim kraju ſ najwutrobnijeje radobęžu pſchjaty. So pał bęche wopſchjęjez tuteho troſchapatnocho hřelušča hištom do reformacije troſch cżlowſkich duſchow, wot Kſtrytušoweho Duchaja joiatyč a pohnutych, mohžo ſo ſ mnohimi powawijnami dopoſtajač, ſ kotrychž cżemy tónkőz jeno jenu ſ Wpſchajęteje hřronſk napomničę:

W lęče 1483 je w Wpſchaję hřobřna mřtwa byta, na kotręž we męčeje a ſwonta njeho wjaży dęłji 8000 cżlowęlow, a mjeſ tyni hamo w Pawoſkim kőhřtje 29 mužj wumrje. Mjeſ poſledniſchimi bęche tež ſtary mnich, ſ mjenom Marczju Drentzię, kotręž dęat a hobjinu ſwojejo minjenja do přęda wjeđžiję a na abtowo praſchenje, pſches cžo męni hnadneho Woha męč, wotmolwi:
„Luby wđeče, ja pišno njewęm, ale hřym jara njewučenę; tola męjad to waſchnje, ſo, hdyž druly bratſja hřewachu, ja mje� tym hębi dęel Kſtrytušoweho cžerpjenja a wumręcja pſchędenſch, jo wutrobnje roſpominač a ſo hwojenju Wmožnitjeje a Sbőznitjeje ja jeho drohu jaſhřužbu nutrnie dęatowacę. Na jeho prawdošč a doščęzinjenje ja hędži žyčlo hřweta cžu jeničžy ſpominač. Wſchju hwoju prawdošč a wſchę hwoje dobre ſtuffi mam ja njerjad na hažy porno węčżnemu poſkabe, kotręž je mi mőj knjeſ Kſtrytuš je hwojeje hřmjerčju dobył.“

Abteje hřlyho wo wočřow ſtupichu, jako tajſke wuſnacę, tajſile troſcht wot tuteho mnicha hřyſchęje; wón jeho na to dale troſch-tuizj dęęę: „Luby bratje, ty maſch dobry ſołož hwojeje ſbőž-nofće, a dolež ſo na prawdošč hwojejo Sbőznika wutrobnje ſpuſchęjech, twoja nadžija węčje njedowpęlnjena njewoſtarje.“

A na to je ſpomjenty mnich, jako hobjina, wot njeho do přęda pſchipowęđžena, pſchjaužę, w Woju cęſę a ſbőžnje wuſnřl.

F.

Dyrkeje Kſtrytušowona.

Stěh: Žed' wjerdo hřob je naſch Woh ham —.

Kaž doſho Kſtrytuš Kſtrytuš je,
Ma jeho zurek woſtač.
Wſchęch njeſpęchęelow hęknočje
Ju njefamoža doſtač.
Wſchřat Sžyn je t pomozu
Tam t Wožej prawizy,
Tón woſlanje jej mőž;
A wſchřta hęſta mőž
Wſchęd jeho ſłowom cęta.

Człecj tebi, kralo najlubszy,
Ty krónujesz nas i gnaduj;
Ze zyrtej w twojej lubości,
Dba njeprzyczódź wśchaf ł padu.
Dżaf tebi, Edbózniko,
So jeje dżerżich bo,
Tej śweczkiż i prawdośćju
A i lutej dobrotu.
Ach wostaj pchi naś, Krnjeje!

Ty i twojim słowom, i twojej krowji
Sęu zyrtej stajnje sbożit,
Sęu jeje dom w wśchém wichoru
Na podłożi sławo sżozit;
Sęu wustwoit kej ju
Tu ł sżwojom' byhleniu;
Duż też ju jastitśch,
Tej jato herbiczo dajśch:
Wśchę kraśne, wczęne kubit.

Taf sżitit jej wostaj do łónza,
Gacj traja sżywanianj;
Rjecj pceduje jo wot sżizja
To słowo żohnowanja.
Sdżerż ł sżwojej częciś tu
Łeż najschu sżwianianju;
Tej' sżweczit wostaj nam,
Ty pat budż sżwęcje ham
Gacj wśchitón śwet jo sñuje.

Surij Wróśł.

Mjes krzenjom a sabinjenjom.

Słičsze do sjadle njełhodżach, jato mje starszej do sñubnodje wśju ł wujej sñobuwosłstaj. Sñujomy stary psichodony nan w mrczju łeśeje.

Mje bęśche jatrach, do mateje wumjenśtanje sastupicj, jato pśchę wotewerjene durje sñoreho sñychowanje a żalofczenje sñychach. Rabdžo bęśch někotre kroczele precz do sñarodu, hōśeż wulki kęf potny łeśajzdy wozłowych rōżow (Paeonia) stejeje. Moja radbość nad kraśnymi kwitkami bęśche taf wulka, jo wot jeneje na druhu sñadach a jo mi łōdza sñedowaza pśchego rzeniścha bęść sbaśche.

Słičsze bęśche starzowe stonanje njeprzestajnje hacj te mni sñykeje, ale wono mi wjazj hřōbne njebē.

Mjeż to naśche sñejniśczo w żimwjenju, sñy-li Woje dżęćci? Na janej sñronje je sñōdza a pśacj, sñjertny sñyś, bolofc' nad sñachodnosćju, wutrobow hōrjo dźelenja, tajny sñjepot pśchē sñōzelenje sñjuncjeje. Ale wśchyci je na druhej sñronje triumf nad żimwjenjom, kotreż je najsch Sñumoznit ł rowa a sñjercze psichjnjēś; wjetścha je radofc' nad tym, sñtōż wczęnje wostawa, to sñōjne żebjenje po wczęnym żimwjenju we wobudlenjach Wōtza, hōśeż ani sñuboda, ani wotanje, ani bolofc' wjazj njebudze.

F.

Diwa pohrjebana.

Wōwjeđa A. Wōśchaf.

(Słōńczenje.)

„Wōj sēm, bojanij sojazo!” Pōntan na mnje sñajrma. „Mēto je rjab na Zebi. Ty wēćch, sñtō sñym czi sñiwit, hōbż to dokonajch, na cżōż sñy sñowo dal. Se-li jo pal cżōto sñuwit' abo hewaf nēłajtu sñupofc' wōbōndęśch, dba jo pēknie pśchēde mnu na

łeđbju bjeć; pśchetōż potom bęch Twōj najwjetśchi njeprzyczęćl był. Rosymijch?”

„Saj”, ja sñajotachy.

„Sęu hotowj?”

„Saj.”

A woni mi mantel i ramjenjow sťorchnychu, cżōto saby mje sťajichu a mi jecho wobej ruzj wołoto sñije polożichu.

„Sapśichim' wobej ruzj”, Pōntan prañi, „łeśchju to cżōto na hēje a njeprzyczęć jo, je-li Zebi Twōje żimwje lubo.”

Ja cżimjad mjełczo wścho, sñtōż bē mi pśchilalane. Słaf mi pschi tym bęśche, njezrejbam hafle pomjedacj. Napofleđu, jato bęchu cżōto taf na mnje polożili, jo mōżach jo taf nēłaf njećch, mi Pōntan mantel twerdze pschicżini a jōn taf pśchipaśa, jo bē wścho wōdžete. Potom mje wśchitaj wupofcżidju.

Ja ho i cżōtom na sťribjece na puć podach; mi bęśche, jato by jo sēmja woteweriz mēta, jo by mje pōżrjela. Żenōż i wulkej prōzju mōżach dale kroczej a i łōdzej kroczele mōi sťrach pschibierafche. Ł mojemu sñobżiwianju mi po sñwizy mōż pschibierafche a cżim dale cżim rucżiścho mōżach hieć. Napofleđu bęśach, jato bęchju mje czerżi i hele hōmit. Njewejbwa bu pśchego sñwitiśche, bęśchē bē jo do sñitwa pśchewobrocżit a cżōto, sñyme kaź łōd, mje dale a bōte sťherjeśche. Wē to sťarafśne, bē to wrōtne hieć!

Słaf sñym i cżōtom, kotreż bęchju mi na sťribiet pojśnył, do sñwojeho wobudlenja pśchisłcho, to ham njewēm, pśchetōż jo bęch wśchitón kaź sťbudny. Słaf saho trochu ł rolomej pśchisłōdch, pśytnych ja, jo we łōžu łeju. Mri pocżinajche nēłaf w pomjatu sñwitarz, jo je ho mi nēścho hřōbneho sñaf; dale jo ja dopomnich, jo sñym zyle pśchewaczany domoj pschisłcho a do sťachłow satepik. A wo prawdže! wulki i wotewerjentni sťachłowymi durczkami hiećche dość jahnje sñwęcżaju, jo mōżach to a druhe wofselnacj, sñtōż bęśche wo sñwje. Ale na jene dōdo mi ta mśkliczta kaź bñłit pśchę sťowu pśchēdže, tajki sñrojni sťaf sñym w nozj wōdęchōł.

A ja tutu mśklicztu i wopredla wōtęć nočżych, doniż dale a bōte sñōbnawacj pocżach, jo djeje je tola wēmo, jo sñym cżōto domoj pśdijnęć. Tala dopomniśka mje pal taf jara nairōdza, jo i sťowu pod pōśleśchjo sñēdęch a jo dyczacj bojad. Ale tajku njewēślōć dołho jinęć njemōżach: ja cżych wōtęć mēć.

Duż ja sťowu i pōśleśchjo pōśchęnych, ale pomaku a sťachodcżiwje, a pocżach jo toło wołoto rōśhadowacj, pśchetōż wśho, kotreż jo w sťachlach želeśche, trochu cżewjenujetocho sñwēka po sťwje rōśchęjeśche.

A wo prawdže! Mēotre kroczele wot mojeho łōża stejeje cżōto teje wuhřebanaje hōłczi, na sñjenu sęrjene a do bēłcho, hacj do sēmje dōghazeho sñta sawalene. Wśhliki runje trochu wjazj sñwēłeśchja i sťachłow wudawacu, taf jo sñwēka pruha bēde wōbliczo teje hōłczi rōśajni a na jene dōdo ja — Wōjo pomhaj! sawotawajsi! — wuhładach, kaf wona i mifawczłami nifajśe, a hewaf sñstychach też, jo wona sñubnje a bolofstnje sťona.

Ja je sťrach wōśkje sñstychach a do wōmory padnych.

Słaf dołho sñym hjes mśhłow łeżal, to njewēm.

Słaf saho ł hēbi pschisłōdch a wōczł wotewerich, mje nowe sťarafśne sťrōzele sñpśdijnnych, taf jo bē mi, kaź bęch rojom sñwibęć dycbjaf. Cżōto pōbla mojeho łōża stejeje a i dżiwymaj wōczemaj na mnje pohladowafche.

„Pręćeż! we sñwajnym mjenje mojeho Edbōznika”, ja sawołach, „wōrōć jo do sñwojeho rowa, i kotrehoż sñym łeje na hřēćne wafśajnje rubik, i wotpocżuj w sñōżnym mērje a pōjoju!

Wōći teje po mojim wōczł mōrwieje hōłczi hiećche dżiwitścho na mnje pohladnyśche, dacz i sťowu sñwju a jeje hubje jo rōśobdajśteje. Ja sñstychach, taf wona i cżicha te sťowa wupraj:

„Wōj Wōjo, sñtō sje Wj? Sdže sñym ja? Sęym ja žiwa abo mōrwa?”

Mój świątobliwy bracie najświętszy mój dobroć. Mi bracie, jako by mi żądać jeżeli moich przychodów a to długi mi słowa na krzyż rozciągają. Za dziesięć tygodni, ale najpierw żanę mozg niemniej, a jakie po chwilaż mójżak wotmowlowicz.

„Wy bracie moim wotmowlowicz a ja hym jedyn tyż hreczyslowo, kiż je dzienka w nozdy Waszich ślubny mierz kary. Wzoboj mi, luba duszka, ja Boze dla wo to przychoy, a wotczę ho do swojej siemiertwie komort!“

„Mój Bozo! ja hym słaba, ł pomozy, hewał wumru“, wona sajdhepta a stonajo ł semi padze.

W tutym wotomifljeniu mi wona mykliczkę przychod słowu przychodlym.

„Duby Wozo“, ja rzedny, „hmadz hu tu wbohou holczku žiwu pohrzebali?“

Ja ł kosa słeczach a ł niej przychodlym.

Wezje ruzny przychodlymochy ja sauczaj, lo stej czopce; ja polozichy nozu ruku na jej wotrobu, wona pufotajche a holczka bychojche, każ žiwu cziwoje.

„Kunjeze Wožo!“ ja sawotach, „ta holczka je žywa abo ja hym wo prandze wotwornit.“

Prichy tutych słowach ja ł burjam słoczich a je wotewitowchij se wochy je wozu wotach:

„K pomozy, rucze! Za holczka je ł mowych stanyka! Wona je živa! K pomozy, rucze ł pomozy!“

Moje wotanie śnathy žudentow wubudzi, kotyiz bęchu so mnu na rzedowej pobhli a póbła mje bydułchju. Woni przychodlymochy, przychodlymochy, so hym ja rojom wotbył.

„Wbohij cziwoje!“ jedyn wot nich praji, „to wotach hym hebi hżom bórchy pomyhłil.“

„Gaj wotach haj“, druzhi przychodlymochy, „to bracie niemowluchny żort, kotyiz hym ł nim pomęłi wón je słoby a je ho żakobnje naskrotał.“

„Wón je wotmyn!“ hcezji rzedny.

„Ja niejšym wótynu“, ja sawotach, „pójče jenoż hčęhje rucze hem a przychodlymochy ho, so je ta holczka wozimika.“

Wón le mni do jstwy świątucha a jedyn ł nich póbła njeje ho polklatny, wotmaša jeje wo jstwe leżaze częto a potom wótije sawoła:

„Prichinyje hnydom sažwęcżenu hęcżętu a paleniza! Wona je živa, wona je wotprandze živa!“

Wzjes tym druzhi do jstwy przychodlymochy; jedyn męnjęche to, druzhi rzedowej druzhi, lo bracie doşpotna wotnizga. Za pał tu holczku ł dwęmaj wotawořchomaj do loza polozichy a jako bę wona trochy paleniza ł hebi wotajlo, so jej myhke saho wotczęchju.

A ja ł jenemu nadsichy profesjarow bęczach a jeho do mojejo wobyhlenja przychodlymochy. Wón tam wotia a tu holczku tał hędętu wotahlowajche, lo bę jeje dalchje žimęenje wełie.

„W icze Wy tu holczku hdy saho wotahlowali?“ ho ja wotprajchach, jako knjes lekał rzedęć saša.

„Gaj, jara hysto, a też Wy icze ju często dočęć widžeti“, wón rzedny.

„Chto Wy prajicze! a ja ju po takim śnaju?“ ja prajach.

„Tak derje, każ mje“, wón wotmowlu.

„Ach, Wy drje jenoż so mnu żortujęce, knjeze?“ ho ja dale prajchach.

„Zo ja na žane wotchynje njećzinju, mój luby“, wón dzęchje.

„W kał dla wona ruka?“ ho ja ł nowa wotprajchach.

„Każ ja!“ bracie jeho krotke wotmowlowjenje.

„Wotajkim je to Waszcha knjeni mandželica?“ ja prajach.

„Zat je. Zeje świątchij męnjęstęchju, lo mataj mi dzakawatnajo ja to byęć, so hym jmar jeju dżowicęćku — jeju jenićke dżęćę — do žiwjenja wotczęł, hać runie to wotchynje, po takim bę ho to

stato, wo prandze žanęje chwotby hódne njebęche. Wona jo mnu wotahlowajčęć, jako bych ja hżim dawno do hwybny hlyśhał, kał so jeju hysto wotmowlowacz, hać mje a jeju dżowicęćku luboćę je hwyojmi putami swojaka. Zeje świątchij, każ teź mój nar ničę przychodlymochy temu niemęjadu, lo częchomaj mandželita byęć. Sa dwę leće męjadmoji kłub a bórchy po tym bracie kwas. Raju mandželitow bu w tej hamej żyrni wo hnykła dżowicęchę po hęcęjęęene, w kotreiz bęhje wón pohręjne duchowanaje na kachęjom wupręwał, w kotrymž moja rććęćchwa mandželita lechby po hđaczę jako mowce częto leżęche.“

Wschelake ł bliska a ł dala.

Naszy świątobliwy Soboj je saho wotwornęty. Zo je nam wotbrobe wjęchele. We 8. wotrzehu mamy bohužel hęcęchę juntkoćę 2. nowembra wotczęć. Naszy sałkubny świątobliwy ł Kofla, kotyiz je naś 24 lēt jałtupik, pichindę do wufanaišęje wótby ł K. Wróšlom. Wy w naschym nabożnim czębowichy jenoż ł krotka napomniny, so ho po žykel Chęłtę dżimajo, kał je ho ł Wróšł hęc wotchojo prawo nads częchęćęł do naschęjo wotrzeha a ł nęhczękomaj agitaziju hlytał, tóne wotrieł sałkubnemu, smernemu a ja hwyb wotrieł sprōżnitemu świątobliwemu ł Kofli wotwornęćę. W tóne l. Wróšł częje ho naduwajo prajicę, so kotrymž męł kóždy po hwyojm węruwufnacęu jenoż hwyoje żyrtownikę dawki wo wotbojce a teź wo leżomocęchų żyrtowi hwyojcho węruwufnacza płaczęć. Hać tóne satoń ł žyka na hejm przychodlymochy, hęcęchę wjeje, ale ł. Wróšł ł nim agitruje, so by po swojej myšli njejednotu nads nęhł do męnęchý wotbęhęcęńojchý naschęjo wotrzeha. W hęc by tajki satoń wot wotdęńojęje wotprandze ho przychodlymochy, jón teź ł. Wróšł je hwyojm wotlanjom wotwobrocęł njeby, hdy by wotchęćhina hejma ja njón był. Hęcęćękomaj a nęjprawnę agitwotruje pał je, hwyb Wřihlowa srona nęwo mtrabi, so ł. Kofla tajki satoń jałtupuje, hwyb ho wón ł žyka hęcęchę przychodlymochy njeje. S tym pyta Wróšlowa srona hęcęćę a rořtoru nads wuřywacz mjes ewangęłłje ł katołickę wotriejom naschęjo wólnęcho wotkřęcha. Prichy tutej wólbje nam runie nadscha droha wera a nascha ewangęłłca żyrtę na wotwobje leży — a tędoba ni naschym wotriejom przychodlymochy — wotłęje naschęjo dotalneho świątobliwę ł Kofli w Křóřęćęchų, hać runie je wón katołickę węruwufnacza. Wón pał je męł hęcęćęćhianite wery, wjeje je jako jałtupuje naschęjo wotrzeha derje wotczęćę ł hwyojm, teź żabanje nadschęje ewangęłłje żyrtwoje na hejmje jałtupicęć. Ze pał ł. Wróšł teź maż, kiż to mōśe a cze? Wę, wón to niemōśe, teź je njebudze. Wy mamy to przychodlymochy, jo wón to niemōśe, dočęćę je hebi przychodlymochy hlyfe stowacthjenje ł wotczęćęmi we wólnym hibanju cęzy swajak. Czę nęřto męł przychodlymochy ja njeho do pěkba dzęja a sęto je jich myśl: żyrtęć a řhula przychodlymochy dzęłene byęć, duchowomy nęhęm ni ničę wotazy prajicę męć do nabożnišęje wotchęby wo řhulę. Czętoż je naszy Wřher nam przychodlymochy: bibliju a katołickęmyš — wonej byrtitej saho won je řhulę. Zov mamy frute rořwóńęenje. Rńęš Wróšł je po naschym przychodlymochy swajakom, hwyojemu przychodlymochy, hwyojm wotczęćęm do tychle żabanjom řhulicę, kotreiz nadschę dzęćęć do njęwertwębu — a knjes Kofla ja to źenje nębudze. Ewangęłłto-lutherzky řhęcęćęjjenjo, kiż wy częćęćę, lo bychymy w naschym njęwertwęzjom czębu hwyojku řhęcęćęćhianistę węru jałtali, wy hinal njęmōśęćę — hać wotczęćę 2. nowembra knjesa kubicęja Kofli w Křóřęćęchų.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčny
Napój móčny
Lubošć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať měrny
Čerastwošć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrno dźěłał
Wšědno dny;
Děć pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćá ty.

Z njeboja mana,
Nječ či khamana
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřow će!

F.

Šerbske njedźelske łopjeno.

Wubawa ńo łóžu łobotu w Šsmolerjez křišćijšćejeni w Budyšinje a je tam ja šchwórtletnu pšehoplatu 40 np. dostać.

22. njedzela po swjatej Trojizny.

Matth. 18, 21—35.

Mřějacy štoržešće na šwjojim šmjertnym łóžu, so je ńo tak wjele šam pšehćejimo hebi modlił. Šduž ńo jeho prašachu, šajto čže š tym prajeć, wotmolwi: ja šym ńo tak hušo wjatu přóštwu modlił; tak hušo pať šym š wutrobu wodał, móžu ličjeć; duž šym ńo hušo šam pšehćejimo hebi modlił! “Kať šteji pola tebe? Kať by šejako, šby by dženša našų poškební džen pšichijol?”

Pšichirunanje wo šlym wotrocžku, wobraš
† wjatej přóštwje naščeho Wótczenašča.
Wono polašuje nam

1. šmilnošć bohateho Bóha;
2. nješmilneho wotrocžta;
3. šwjateho šubnifa.

1. Pěť ńo teho šnješa prašča, tak hušo dyrbi čłowjet čłowjetej wodač. Wón dale dže, hač židowšći šatol, kiž wo trojati wodaču rěči. Wón čže 7 króč wodač. Šbóžnik jemu wotmolwi, šo ma šydom džeščať mol šydom króč wodač. Wón čže š tym prajeć, ńo čłowjet ličjeć nješme, tak hušo woda, a šo tón, kiž wodače ličji, š wutrobu njewoda. A š temu wón to pšichirunanje pšichajmje. Wóš je tón krał a my šmy jeho wotrocžny. My šmy š jeho darami wušotowani, my nješmy jeno wot jeho hnady živi a šmy tež we wščem na njeho polašani, my šmy tež do jeho kraletna a ša jeho šobudželačerjow polašani. Wóš pať dđerži něto

hóžiny wotrachnowanja; pošedne račnowanje pšchinješe halke šudny džen. Ale wón dđerži tež předy tajke račnowanja. We łóždej hóžiny domachpřtanja, šduž šwědomnje wotroczi, šapocnje tón krał račnowač. Wulla je wina teho wotrocžta. Wopomamy tež, tak naš naješče brěči pšched Bóhom wobšarzuja. Ale Bóhu džaťowano! Wón je puč hnady. Kať trašnje Šbóžnik šmilneho Wóťza wopřikuje! Wóš š nami račnuje, šo by nam našče brěči wodał; wšchitim hrěšnikam dawa wón pšched škrjstřušowu šchiz pšichipowědač: “wěče wy, šo macze hnadneho krał!” Wón jeno na našču přóštwu čjaka.

2. Ale tu hnadu móže čłowjet pšched šwoje šadžerjenje šhubič. To praji druhi džel wjatej přóštwy: “Kaž my wodašamy našchim winitam.” Šduž šy hnadu dostał, nješmješča ńo na wotpocžnił pobač, ale to dyrbi wabjenje byč š noweho čłowjeta. Našče žyke žiwjenje dyrbi wšedne nutšičje pšched Bóže wobličjo byč, brač hnadu ja hnadu, a potom šašo wšedne nowe woničje, tule dostať hnadu do štuka šajče, kaž Pawol na Kološćich wijač: “Woblečežće šo teho dla wutrobnu šmilnošć, dobročiwnošć, ponižnošć, čichomnošć, ščěrpliwnošć a šnješče jedny teho družeho a wodačeš hebi mješ šobu.” Kaž derje nam to našče šwědomnje praji, čim čžež je to naščej wutrobie. Kunje napšchćejimo šwjojim šobu-wotrocžtam, to šu čji, łotrymž my najšičje štejmny — mandželszy, bratřja a šotry, šo pšehčrěšćimy. Tam šo polaša, hač tak čjiniš, kaž tannu wotrocž, kiž šwojeho šobuwotrocžta dajšče. Wóšłabanje na tvojich bližichich

tebje wobstorzuje. Tónle wobras je jara khtuny a w nim Nathan pschod kóžbom steji a praji: Ty sy tón muž!
 A Šbóžnik

3. pokafuje wobras swojateho kudinika. Pšched njeho pšchitndže hřeč nješmínneho wotročźta. Tón wotročźk budže sašo pšched Boha jadany, kiz ho njeda sa šmėch mėcz. Nėtko pšchitndže frute wotradoznamanje, kaž wono w šmjercazi na naš cžata. Dwoj puczej mašč, o cžlowjecje! to cže tebi tón knjes do twojeho šwėdomna prajic — tehodla njesmyl tón wuści pucz! Wutrobna prošwa: „Wodaj nam našče winy“, naš postaja na wuści pucz. Ale jeno šchtóz j wutrobu swojim winikam wodawa, kšodži po nim a herbuje to šlubjenje: „Šbóžni šu cži šmilni, pšchetoz woni šmilnošč dostanu.“

Šamjeń!

Bože wulke šmiljenje.

(Mat. 18, 24 — 27.)

Štob: O ty lubošč psche wšchu měru —.

Wóh mi dožh a šchtrafu špuščej!

A šo šmilí nade mnu;

Š hřeča rječžafow nje puščej!

Da mi sašo šwobodu.

Strabuj šo a wuštaj, dušcha,

Šo twój Wóh tak mity je;

Džakowacž šo tebi šlušča,

Škwalič jeho šmiljenje.

Škónčžene bu rachnowanje,

Dokelž rukowarja mam,

Škotnyž jato šarumanje

Šawoju krej je pšchelał šam.

Š tej bu wšchón dožh šaprašženy,

Šni šbyta njewošta;

Wóži hnėw je wušašnjemy,

Njebo šo nėt wolanta.

Šch, šat bėch ja wobcėžženy

Š wulkim dožžwym brėnjemjom,

Šluh, štrachej wuštajemy

Š lušchym štym šwėdomjom!

Šelny šnjes pat hnėw šwój štuži,

Šlečžo prošwa šturkaje,

Dokelž mi mój Ššėdnik šluži,

Ša mnje šobu prošchěče.

Š tym šo šdobri moja šchoda,

Šneciž dožžne wošpino;

Wóh mi wšchitke hřečhi woda,

Šo mnu sašo šjedna šo.

Nėt njech wón mje i nėtrom puščej! —

Ša šo teho kroschajuy:

Wóh mi dožh a šchtrafu špuščej!

A šo šmilí nade mnu!

K. A. Fiedlef.

Šjata prošwa.

Wškop Šan j Alegandrije w Egipcovškej měšěče we swojej wofadže nahladneho muža, kotryž bėče j šenym družim w nje-
 pšchecželstwje žiwy a wo šjednanju ničžo wježžecž wochyžžěče. Šan
 jeho do žytkoje wježžěče a tam j nim šknjesowu modlitwu j štošom

špėwajče. Šačo bėščtaj šo te štowa: „Wodaj nam našče winy“
 modlitaj, škop njejabžy wonjelstny a tón nješjednanšny šo šam
 bale modlěče: „jato my wodawamy našchim winikam.“

„Wopomí tola“ — Šan tudy šapadže, „šchto šy w tutym
 wotomiku hřečbneho wurjelny! Njeprají tón knjes: Njebudžecželi
 wy lubžom jich hřečhi woadčž, dha wan tež njebudže wafš nje-
 bještí Wóžž wafše hřečhi woadčž?“

Šele štowa wutrobu špomnjeneho muža trječichju. Šbón
 džěče a šo je swojim nješchecželom wutrobne wujedna.

F.

Wječorny kšerušč.

(Šlaudibš.)

Štob: Nėt wotpočujje šoa —.

Nėt měščacž šesthadžuje,

A njebo postočuje

Šam rjana hweššžina.

Nėt wonjelstaje šola,

Šhla w dole šuki, šola

Wšchě pondrjowa do morja.

Šak cžicho w šwěče wchitjo!

Tu na šmėřacž je nėtšo

Šaž w mėrnej šomoržaj;

Duž džěšo na šof štažje

A dobru nóz šej prajče,

Tež wšchemu šorju wutrobje.

Šaž šerp je š wohladanju

Dženš měščacž! — š špodživanju!

Nje! wón džě kulojty?

Šak wėřicž njemóžemy

A pošnacž nješčžemy,

Šchtož j wocžomaj njewidžimy.

Ššo hordže naduwamy,

Šiz my došč hřečšow mamy

A wjele njewėny.

Ššo móžnje pržžjemny,

Šsej šože dobyčž cžžemy,

Ššo j tym pat pšchěžo šjedamy.

Šam swoje šože widžicž

Daj, Wóžo, a tež šibicž

Wšchu šwėtnu šachobnošč.

Šaž dožho šny na šwěcži,

Wycž cžžemy twoje džěcži,

Šži wopolaščž pošlušchmošč.

Šžyl je šwėta naš wuwječž

A j hnaby domoj dowjelč

Wšchš šbóžne wumrjecže.

A šy-li naš wšak š hebi,

Daj byblicž nam pšči tebi,

Šch, šuby Wóžo, na wěcžnje.

Nėt džicže w Wóžim mjenje,

Šy šubi, špicže rjenje,

Nėt kóžby wštaj šej.

Wšči tebi, Wóžo, woštacž.

A cžicže španje doštacž

Daj nam — a wšohom' šužbodej!

Šurij Wšóš.

Doła koczmy.

Stuboki mór a cšennota kryjejeche wješnu drohu, po kotrej dwaj pšcheczelej f dwódnishčęsu kroczejchta, dofelz chyjichajta i wjezcornym cšafom dale jęć. Seno f wołnow koczmy, njepoštednje pšči dróhy ležaje, pabaŕaje jašny bęsječęj won do męłnowiteho powętra. Duž staryšči teju pšcheczelow stejo wołta a bęšjeche: „Wólz tuteje koczmy nje na něčyto dopomina. Tam nabeđnędę nęchų pšđny pšđny w hnydom w hnydom mołnym powętie male hołcota, kotrež ničęzy pod šchęzujęštom bęzjejeche a ptafaŕche. „Woje bęšęčo, šchtoŕa ty jow cšinišch?“ ho ja woprašęach.

„Ja na hwojebo nana cšafam““, bęšęčo šnapšchęčiwu. „Macj je jara šchorika a žołdeši domach, a ja hým bęžaka, nana šamolacj. Ale ja ho štrachuju, nuš hieć. Nan jowle w koczmy hębži a hęaje a wje. Zeho hłób pšchęzo hęhčhu, žyle jaknje.“

So bu hrate, hęhčęch; pšchetož pjaŕęje hracęow wo bęba hęjachu, so wošjo wręštelotaŕche. „Czałaj hęwkuł, moje bęšęčo!“ ja tu mału tręchotowach. „Sšmano twój nan bórhę pšchidńę. Šaf dha ty ręšaf?“

„Wiermannę““, wona ptačęzy wotmolwi.

Ja ho wotmol fšhrobich, do koczmy jaštapicę. Wšchęch wočęi ho na mnje štožichu a wošjo mjełęjeche. „Ja knęja Biermanna pytam!“ f wažniwym a f pšbęhnęnym hłošom šapocęach. „Dęje je knęs Biermann?“

„Šotole!“ jędn f tųch mužow wotmolwi a jena podoboa ho wot hęajneho bęba pošbęje.

„Šmęł ja f Wani wotomil wonfa poręčęčę, luby knęs Biermanno?“ ja potracęowah.

„Wšo! hnydom!“ tamny wotmolwi. Napšchęhņje wón so mnu won do hęje pšchidńę.

„Mój luby pšcheczeło!“ ja jenu na to wonfa prajach, „Wšafcha luba žona domach hęora leži, kaž ho ša, niž hęštręšchņje hęora, a Wšafcha mała dęowta je po Wšaj pšchichęta. Pšošju, bęšęče tola hnydom hoju.“

„Ach, šchto Wšy prajaje!“ wón ręjny. „Mó haj, ja hnydom bu; čhu nuška jeno hęhčęje šaptačęčę.“

„To njeje trębne“, ja jnapšchęčiwich, „to mi pšchewoštajeje; to ja wšchitko wobštaram. Čžičęje mi tu luboŕę, bęšęče hnydom domoj!“

„Kaž myšlicę“, wón bęšjeche. „Dęje dha je Ğanta?“

Wšon jo mnu hęwatajazy won bęšjeche, bęšęčo na wulu wa a na jęnym pobocęnym pučju přęfi pšchęš šafroby krocjejeche. Ja jeno hęhčęje hęhčęchach, so wón prajęche: „Šchto dha je macęeri šwadžito?“ A to pošledne, šchtož hašhęchach, bęšjeche bęšęčęowę f hłošom ptafanje a nanowe šamęowaze hłowo: „Wudž jeno šmęrom, moja luba Ğanta; ja dęje něko domoj pšchidnu. Mój f macęeri dęmjoj. Tebi dęje je prawje hęma? Bęšj jeno pod mój pje!“

F.

Zejo přenje lękarņenje.

Se šawofaješitwa Žana Wjele.

Latarņe na hašęch činjachju Wudhđhjn jašny, a hušchęty wštkif mječjeche hašy. Wų hębžachmy w čęopfej našadne štwazy „Štoteje kónny“. Přęta hęhęabta bęčmy ho šęchšl, nětošl pšbla, tošjž hęžom dawno pošlednju dřęmanitu řaju: pabny knęs Dr. Šlin, ščanuw Šeřęš Ž. Ššmoleč a drny wučęni knęs. Wšwto bę šłodne, žigara bę dobra a šabawa wješęla bęšjeche.

Špomņny wječor bęšęčęje mjes nami hovu knęs Bęclaf, wšđany lękar, wošęjeje ja hęore wočęta. Wón hęwafęe hęštro f porębta ša naščim towařčęnym bšidom; ale hędžšliti bu pšch-

šchol, witačmy jęho šmjerę-rady, pšchetož wón bę taš šabawny, druhby taš pušornje bawjaty knęs. Wo hwojich hęojenach będęjeche wjele powębačę wješęal, ale to njebę po jęho wašęņju. „Ja žyly dęęil telto njehoja wšđu a štoręņa hęhčhu“, by hušto doŕęč rękř, „duž čhu f najmjeřęcha wječor wješęly pobųč.“

Ženo wo jęnym lękaršim řšttu powębaŕęche rady, mjenujazy wo hwojom přęnim, kotrež bę lękarik, będž hęhčęje w Špřřřtu lękaršwto wukřęjeche. A wo tym rošmowjejeche takle:

„Šo hęčj jato žubęnta šhętro wšwotčęny pšchol, móžeče węřicę, a pšcheczeło šlino, ty šy to f wočęomaj wšđal. Wšchęčo dęřębal to tajič a přęčę? Włobowęč je tomoŕęč. Še šapřareho hęřęčęja będže wam nješęmanny tón. Wšđcho ma hwoj čęaj. Włobų šubęnta ma wješęly do hęwta hłabacę. A kotrež powęčęha hłowu, tón je mi poħłabany hęř. — Ale šđtų mjes nami je, hę njeje na uniwęřęje šhonič, telto čęje tųch šęšęrowų puřkow ja tųdžęil byčę? „Wjenęš! wjenęš! wjenęš!“ kőžby dęęil na tebe woła. A přęby hacj šy ho domoŕęal, je čjř řal přđšny. Šaf bęšęche tež jo mnu. Wņnyčę broječ a pšchęđnjaj ničębč, by jębn ptačę ja druhim f wšchņje, a po něčim natehęch doħa. — Šo hým bohųžel šafe hęwota bęł hęes nana a macęeri, hęym wam hęžom powębač. Włobų domu drje bęes tręšđja nječęch, hęrowawęno kapitala pał njebęch hęhčęje možny. A mój luby šorminda — (tu ho našč powębač na knęja Ššmolecja šmęwšny) — abo kaž čęřęč, bratřik Ššmoleřjo, lęšęcho prajene męč; mój pšchęporučnik abo jašupnik bę tožany buč. Tón šęčęleche kőžby męřaz tón wjenęš, hęž bę ja mnje na tón čęaj poštajeny. Ale wo wjenęčł wřazy jenu pšchęčę, ho njebych hęmł šfšrobicę. Šo by je hęm wšęje bęřčęčęstaj šchęřeril a štręnjeny pračaf: „Wšafch-li šewřęnjch mořowu, řo šy doħa naprašaf?“ Šaf mořł jo řajęmu hępatej wuřnacę, řo mój doħ na to toleri dęje? A hęnjje jenu šwobžęčę čępř: Ja wšđal hým šmóřšř, a f hęřtro wošębņe šmóřtu, a w Špřřřtu to hęřtro wo řabžaj bęje. Zeho runja hým šwatowacę męł. Šo šažo jow tolek a tam tolek je šaka šurnje. A potom ta šwajatočņa drařta, hęž čęje f hęčęšņinan a hęwaje byčł! A potom te knębi, te knębi, te drohe doktorřte knębi! Wšon njeby ho do teho namakal a hęnjje hęčj jenu wšchitko hacj do dęobna pšchę wočęi řęšafaj. Čajfa šfšřterka duřęha jo řajčř wšwarowto domořacę njewę. A będžęch-li nimo teho ho wuřnal, telto hým druhby tež w šradnych towařčęwach tutkal — będžęch w jęho wočęomaj hoty njewočęřňf byt.

Še řętkla, kaž hęžom prajach: naleřto bę ho mi, přęby hacj bęč hębi đal bęšęč. — řęčęčito tolekto doħa. A jato bęč jašņje do teho pšchidńę, bu mi čęšęno a wuřto. Čęařto bęč f luby mi towařčęwa-bratřami řęwaf:

Wo wjenęš ho njeřtarany;

To nam hłowu nęklamje.

Še řętkla, kaž hęžom prajach: naleřto bę ho mi, přęby hacj bęč hębi đal bęšęč. — řęčęčito tolekto doħa. A jato bęč jašņje do teho pšchidńę, bu mi čęšęno a wuřto. Čęařto bęč f luby mi towařčęwa-bratřami řęwaf:

Wo wjenęš ho njeřtarany;

To nam hłowu nęklamje.

Še řętkla, kaž hęžom prajach: naleřto bę ho mi, přęby hacj bęč hębi đal bęšęč. — řęčęčito tolekto doħa. A jato bęč jašņje do teho pšchidńę, bu mi čęšęno a wuřto. Čęařto bęč f luby mi towařčęwa-bratřami řęwaf:

Wo wjenęš ho njeřtarany;

To nam hłowu nęklamje.

Še řętkla, kaž hęžom prajach: naleřto bę ho mi, přęby hacj bęč hębi đal bęšęč. — řęčęčito tolekto doħa. A jato bęč jašņje do teho pšchidńę, bu mi čęšęno a wuřto. Čęařto bęč f luby mi towařčęwa-bratřami řęwaf:

Wo wjenęš ho njeřtarany;

To nam hłowu nęklamje.

Še řętkla, kaž hęžom prajach: naleřto bę ho mi, přęby hacj bęč hębi đal bęšęč. — řęčęčito tolekto doħa. A jato bęč jašņje do teho pšchidńę, bu mi čęšęno a wuřto. Čęařto bęč f luby mi towařčęwa-bratřami řęwaf:

Wo wjenęš ho njeřtarany;

To nam hłowu nęklamje.

Tón njech ja mnje fuš hłuboko do móšchnje mašnje. Što temu sto toleńow je? Njech mi je da, abo i najmjeńšcha požki hač do teho czaša, hbyž tón hwoji kapital imjeu. Wšchaf nišogo ja hobo nima. Na toho cžył to hiščeje bromadžić? A wšchaf ma bušchu kaž womža. Dolež rjeńšo počinišij s nim, a wón tebi sa- wječje da. Zať hebi hwođčo džěť fjerizam do Šerbow.“ — Tu powjedať karancz f dopróšni a na fwiłiu powjedač pchjeťa.

* * *

Hdyž bė jemu tóčtja karancz f nowa natočizł a pšchod njebo stajł, našch powjedať pokračowašče: „Tón luby knjes wuj bė, šchož hižom spomnił, dobra mėriwta womža; cžeta wšchaf tež, tola małinu mjenje hač wón, kaž to tať je: žónki hju husto hwo- jeje htoroy a komandujta rad. Zať tež bė tudy žonina hłowičtja najwradobij wšchaf, a hdyž hjo to njechajće cžinič, bu cžmjełojta nypta. Žeho poľoja trėbłwta bušta pal njemóđčije cžmjełojta knjeťeť. Duž bė to mjeđ nimaj tať, kaž ho to něhdyžěfuit wdži: wón je žona, a wona w domje s knjesom. Ale šcho wo to? wo- bėmaj bėčje a hłuzje. Kaž wona hby pomitny, tať ho wón mėta dla klozi. A hdyž hjo hłuzjona dżowta jeho hdy wopraščeť pšchidžě, tať dyrbi to abo wono byč, bėčje to jeho swučene płom: „Nó ženo cžit, kaž to knjeni pčejze; haj, tať ženo cžit!“ A hdyž knjeť žónki, hu-li hewat trošću dušene, tajšho hčěfštwta, a tam je tež paradišowy mėr. A hdyžěfuit je paradišowy poľoj, a nimo teho móšćen pólna hłėwornych ptačfow, tam narofu pčejze f jėđž a pičšom. Wóhli hjo potajim džiwacj, jo bė wuj hčeto kulojty formjeť a cžeta kaž piwowy hdyžić? — Ddyž druhij pšch- wuňach njemajće, pšchewywač pšchidžiny pičžo pola njeju. A to dyrbiť prajčě, wopranawje bėč jmaj raby wityny hčěť, a mėjach hjo pšchi nimaj dobro kaž jemuňki hju. Ženo něšto tam bė, na cžoj mėjach ho hñewac. To bėčje cžerčiny pšchčj, tajki wóhđiny wopš, f jejnje pšchimėreje tučnyť tať wona. A kaž to tať raby pola jamožnyč mějčęčantow je, hž njimaju džěćj, bė jı tón f tulom jačłaty cžut runje kaž hynł. To bė hjesmola tať: Maj- přebj ami, potom cžetuhčta knjeni, potom haľe knjes wuj, a na- wopšedtu f druhimi ludžimi ja. Mėničje, jo mje to heljaj paliko njeje? Ale šcho hebi cžyč? So njebudžěť šchmotaraje sworat, dyrbičaf f tym swerčejšom cžinič, kaž f njemóđi jejom. To mjeršoje štočjo mėjčejše wot mjaša najlėpšje fušti a kėpašče na mječhkiť sabłwac, mječhšcho někotrehožfuit pėłneho džěćje. Maj- radibcho budžić temu tučnateľ na šchju stupit, jo by pod mojej nohu jatofnył. Kať budžij mohł hbudac a rjeť: W tym wóhđinym kuttlačku ja mnje wopmozjo je stotoleťstjeje cžěhnoty tečj?“

* * *

Pšchi hčejim karanczku piwa wón dale powjedašče: „P pšchidžini- nam lubje wityny pšchidžěč, a pėniť tyžěť wšcho mjėbowje bėčječ. A ja bėč napřchęčo wobėmaj hłóđki tať wjele hač možno. Šsej mőžecje hnyłic, cžehobla to. Tež cžinjach f tym wjedrowym lebuť kaž f najlėpšijim ptačfow, jo hebi pola cžety wjedrejčěcho wofašł njebych. A tola hjo druhęho tyđjenja na mnje njejabžj smrčěť. A to bėčje tať: Š napřchęčja našchij wofnow hbyłčejše bohata knježna je hwojim nanobem, hž bėčje wudow. Dolež je tu hiščeje džęňša žiwa, jamjełčju hbovinje jejnęho mjena. Za stjelečje f němžnyť wóčfłomaj ja mnu. Wšchaf je hwojeho hšo- njenja wėčje: pšchidžny studenta ma pola knježnicęto hboje. Ale ja tať cžinjach, jako to rošnył njebych, bėč drje hwořitowy f nje, ale na žane woašnje nız hłóđki. Šlej, šfwižy hude a tuwafki hore, w šchji je fersawym hčęžom a do woczow f hčęžojtim nošom hu mi džęňša hšchęče njelube stwoerjenja. Ale wona hjo njeba mojemu hymnocžinjenju trachčjč. So by mje cžim wėčęšijcho

kapila, hčobđejše f cžerje džęť jako džęň, hjo wo tym a wo tamnym wo radu pračęč, hwołejše jeimu wóhobnu wudroć, a majšajče cžetajšjo hbuť f mjėbowym wofrom. Wom hčęta-hšonjenym nje- trjebam prajčě: Zať toja hjo žónki, jo, njemóđo fólšněho wašnja, na tajke liščęčelji žył wutrobu kloza. Cžeta bė hjo wšcha smjed- wacž bala, tať jo mi jafwonečj poča: Š teť by hjo hčęžane pšch- džęťo dafu. Dolež pal cžinjach, jako bęč hšchęčęčto hšubit, hjo jej te hewat ja mnje tať lubone hłabanje hšmuri. A to bė tchđ mojjch sto toleť dla hč.“

(Pšchidžobnje stoncženje.)

Wšchelake f bliska a f daloka.

— Pšchi wufłanštej wóšje w najšim 8. wóšbinym wotkřeju hu našch dotalny jafóhłanz knjes lubel Šofka w Rħwěćęžach f 5890 hłobam wufwolent. Knjes štonomiski radčjęť Wršłł we Lwju dafu 5406 hřowow.

— Salki hejm jeđže hjo 11. nowembra w Draždžanach.

— Našch hewški biblisti pučizł pšchihotuje knjes jarať Mateł w Ćuczjuje, a doštanu jón našchi Šerbjta w prawym cžaju.

— Pšchėđjenať, hewšika protyka na lėto 1910, je wufšol. Wona je na priedawajče woašnje wuhotowana, ma pomučžaje naušaf, wobrať, tež fpi je hwojateho mšionjona, hew- manki, termušče a wšchelake tabelle. Doštač je w Šmolerjeť knižčjčęčejni w Šerbskim Domje w Budyšćinje, kaž teť pola dotalnyč pšchewawarow, po 25 np. Saca židžo je, jo by hebi tóždy hewšiki nan tutu protyka do hwojeho doma fušit. Štari a młobij budza rad w njeť cžitac. Škóžy namafa w njeť něšto ja hewje a nitamu teč hwođnyč pjenjeťow, ja Pšchėđjenata wu- batych, žel njebudže.

— Nowy mohł pšches Šprowju w Budyšćinje je hjo 1. no- vembra w pšchitomofčej kała hwojatočnje pohwjeťit.

Dališče wobrowńne daty f wóbe armenijě huroty:

Š Wufęčanzstje wožady pšches f. far. Rħubju:

W. f B.	1 hr. — np.
Š. f B.	5 " — "
Š. f B.	1 " — "
Š. f B.	2 " — "
Š. f B.	2 " — "
Š. f B.	1 " — "
Š. f B.	1 " — "
W. f B.	4 " — "
Š. f B.	1 " — "
Š. f B.	1 " — "
Š. f B.	3 " — "
Š. Wufęčanzstje wožady:	
W. f Žitka	5 " — "

Šromadžje: 28 hr. — np.

W mjenje wobohič hurotow wutrošny džaf.

Šólčj, redaktor.

„Bomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchđch pšch- dawariňach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšćinje doštač. Na šchtwóřč lėta plačj wón 40 np., jenotliwe cžjřta hjo fa 4 np. pšchewawaju.

Sy-li spéwał,
Płynje dżéłat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróny
Napoju mócy
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Przez spaf mérny
Ceratwosé da.

Njoch ty spéwał,
Swérnje dżéłat
Wśódne dny;
Dżéł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoóá ty.

Z njeboje mana,
Njoch éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kž Bóh pada,
Wokrów óal

F.

Serbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šemolerjez knjižecichczeni w Wubyschjine a je tam ja šchwórtletnu pšehoplatu 40 np. dostacž

23. njedzela po swjatej Crojzjy.

Matth. 22, 15—22.

Daježe tšěžorej, šchtóž je tšěžorowe, a Bóhu, šchtóž je Bóže — knjesowa wuczba sa kšefecšjizantki poddanow.

1. Daježe tšěžorej, šchtóž je tšěžorowe!

2. Daježe Bóhu, šchtóž je Bóže!

1. Šchtó dyrbinu tšěžorej dačž? Hdyž šo wo tšěžoru rěči, to je myšl, šležena na wyšchność, kotrež błowa je tšěžor. To je to kame, hdyž jopóšchtol Pawol praji: „Kóždy budž poddany je wot Bóha postajena k lepšjemu šwěta, ale to našč cžab pšchpóšnacž njedža. To ludžo naščeho cžaba do šwěta trubija: žadny Bóh, žadny tšješ. Wty pak cžemy šo Bóhu džakowacž, šo je nam wyšchność postajaj k tšěžore a krala dač. Haj, dajmy tšěžorej, šchtóž je tšěžorowe. Šbóžnik to šlowo wutřeči, pofaluje na danjši tšejš f tšěžorowym šnaimjenjom. Štotry je tón danjši tšejš, kotryž mamy tšěžorej dačž? Štary žyrwinjši wuczej Jan Gerhard jara rjenje wupraji, šo mamy k tšěžore tšěžorej dačž — a to šu tšejše šwérnosće, cžefče, pofšluchnosće a dawta. Ležo błowa šo djeržmy. Najprjedy tšejš šwérnosće. Šwérnosć je krašna wěž. Šwérnosć je dobra šwalba. Šwérnosć dyrbi mandželštej, šeršchtu a lud šjednosć. Šwérnosć je stara dobra šwalba naščeho luda. Hdyž wójwoda do bitny cžehnješče, jemu ježo mužštwu šwérnosć šlubicu. Tón

běše šozwity, kotryž njemješče šwérnosć sa šwérnosć. Šwérnosć šnjajša wutroby. Druhi tšejš je tšejš cžefče. Cžefčejš kóždeho a wóšebje mašč cžefč wopofacž wyšchność. Šchtóž 4. tašen praji, „cžefčuj nana a macer!“ dyrbi placžić we wščeh wóšfejnosćach a wóšebje sa krajneho wóžta. Woni šu majštosć, pšchetóž woni šu wot Bóha postajeni. Tu majštosć cžebža jim wšacž w naščim cžabu — duž dyrbinu twjerdže štačž, wyšchność, kž je nam wot Bóha postajena, jako kšefecšjizantki wopofacž a ju šakitacž. Našča cžefč šlubica wot Bóha postajenej wyšchnośći a niz cžlowjetam, kž šu štabi cžlowjetajo a knano tež juntróž šo myla. Dalšči tšejš je tšejš pofšluchnosće. Runje tole napominanje ma šo najmóžnišo won trubicž, doščž tož natužoža šhoróšč w powěreje naščeho cžaba leži, našč lud k njepofšluchnosći napščeržjimo wyšchnośći šawješč, hačž runje Bóže šlowo wuczi: „Šchtóž šo pščedžimo wyšchnośći štaju, tón štaju šo pščedžimo Bóhu.“ Wjes pofšluchnosće žadny porjad móžny njese. Štónčnjeje pak žaba šo tež danjši tšejš. Na tón šu doščž a na doščž štorži. Wěšče nešotrebžokšliti dawki cžiščija a tola šmy my k šwojemu šepšchemu, hdyž wyšchnośći křediti podawamy, jeje pofšluchnosće dopjelnicž, prawo a prawdoščž šakitacž, a wopomámy, šak wjele wještšiti dawł wáži šo do šwérneho wješeta. To šu te 4 tšejše, šo bychu wone pšchžžo pola našč kšyščekate byle a wofstaje.

2. „Daježe Bóhu, šchtóž je Bóže!“ Šchtó pak dyrbinu Bóhu dačž? Wščo, šchtóž šmy a mamy. Wón praji: „Daj mi, mói šyno, moja džawta, tvoju wutrobu!“

Ali to možesč ty we swojich modlitwach, hdyž jemu swoju wutrobu pšchytworocziš. Daj temu Knjesej swoj dom! Twój dom dyrbi byč Woži dom, w kotrymž wón bydl. Wože štowa dyrbi bydlíč w twojim domje. Wošebeje daj Wožu swoje džekzi, pšchetož wone šu jeho dar. Ty njedyrbiš je jenož woczahnuč sa šiwet, so něšto nawutnu a šo w šiwetže dale namakaja; ně, woczehni je sa njebeješa, so bydu pobožne a šbážne byle. Pšchi tym pač je dobrý pšchitlad najwajnišij.

Daješ temu Knjesej tež swoje powołanje, pšchetož wone je nam wot Boha date. Wón je tebe na to město šajit, hdyž stejich a tebi twój punt dač. Je to něšto došč, hdyž ty we swojim powołanju jeno swoje dary a mozy nalozujesč, wšedny chleb febi šakluzič? To činja tež pohanju. Ně, w tóžnym powołanju možemy temu Knjesej škuzič, hdyž je tvoje čzinjenje a rčeženje wušnacze sa teho Knjela.

Daj temu Knjesej swoju njeđzetu! Ščješč dnjow je tebi tón Knjes t džetu dač, tón jedyn džeti pač daj temu Knjesej we šwajetej škuzije. Njeđzeta je Woži džeti, je džeti teho Knjela, a w tym budž šwerny.

Hdyž my to prawje dopjelimy: „Daješ Wožu, ščtož je Wože“, leži tež w tym to potajnstwo: „Daješ kšžorej, ščtož je kšžorowe.“ Š praweje bohobojasnošče pšchitnžke prawe dopjeljenje naščeje pšchitkwalnošče jako podbanom. Hdyž my š žykej wutrobu Wožu damy, ščtož je Wože, potom budžemy tež šwernu dač kšžorej, ščtož je kšžorowe. **Hamjen!**

Sapjivanje předomanja.

Zan Sebastian Pšauer, dwóřki předač kšžora Magimiliana II., pučowalše ras do Stuttgarta, to by šlawneho württembergšeho reformatora Sana Brenza předomáč kšžičat. Zato wot swojeho hospodarja šloni, jo je Brenz doma a jo budže nasajta rano w bližšej žyrtej předomáč, wo wón jara wjebelešče. Dolež běče něšto teho měnjjenja, jo budže žyrtej pšchepjeljena, wón žyle saže, jako šo přeni křož šwonješe, do žyrkwe džěše a šo tak stupi, jo možěše Brenza berje na křtzy wšdžč. Ščto šo sta? Druh, třečji křož šo šwoni, ščtělusch šo špewa, a tola je pošucharjow šičče jara malo, tal so Pšauer myšli, jo jeho hospodač to prawje wjeđžat njeje, a Brenz tón křož předomáč njejmje.

Zato běče špowanje škancjene, stupi čjejednostojny ščěđžizy na Wože měšo a džerželče natwarjaje, duchapolne a možne předomanje, křož měječe tak-žej ruzy a uofy. Pšauer jemu tež-štimje pšchjpošchajče a meječe jeho pač sa Brenza šameho, pač sa jeho kollegu, pač sa jeneho drugeho wučženeho mužja, dolež běče šo na malej šičbe pošucharjow postorkowat. Šo škancžnym předomanju džěče wón něšto t njemu do šapalnje, poštwow jecho a wopratača šo sa jeho mjenom, jemu š dobom swoje šdželiwšči. Dolež jecho na to Brenz jara pšchčeliniwje pšchija a šobu domoj wje, šapocža Pšauer duzy jo pučzy škuzič:

„Mój wyžbježčejšeny Knjes Brenzo, ja šym džeuša wulzy njepšchitjowu wěž wšđž.“

„Ščto dža“? wopratača šo Brenz.

Wón wotmolwi: „Šo běče tal malo pošucharjow pšchitownych, hdyž tajki muž šaz Brenz předomawče. Ša“, wón dale dželče, „woczajit tajše maleje čyrjdbi dla š žyla šalle předomáč.“

Brenz šo trochu pošmėntny a wěšo šapjivanje Wožeho štowa wozžarowalče, ale pšchjčedšči t jency študni šo Pšauerja wopratača, kotra drje je najšpěša šamownošč pučze šludnje?

Pšauer rčetny, jo je wón jow žyle žyly a teho dla kajtošč tejele študnje njemaje.

Brenz dželče: „Pšches to šo wona poručja, jo wobu dawu, njeh wjele abo malo ludži čerpojau. Šak dyrbi tež škuzobnit Wožeho štowa wobu žiwjenja dawáč, njeh jeno někotři abo množi t njemu pšchjhabžeju.“

F.

Njesapowu modlitwu!

Modl šo, šrudna wutroba,
Šbyž čje štyl a horjo tyčiji:
Twoje škřžby, šdychnejšča
Šsmilny Wščžez w njebu ščyčji;
Wón čje, wolašč dowěrnje,
Wščžez š nuž wumóže.

Pšchitnžke jeho prawy čžab:
Wšchjčji wón šdychowanje,
Pšchimje š možnej ruku naš,
A nam ščhabža rješče ranje
Wšchitfe byšly we wščžku
Šotom wušchčene šu.

Duž přez je staročšu wščeje,
Modl šo w Šesahowym mjenje;
Wěru šož na jeho krej,
Dža mašč wěše wšchjčjenje,
Pšchetož jeho šakluzža
š njebu wrota wotanta.

Šandžela Wšh poščelje,
Wolašč šo we nušy t njemu;
Twoje šwajšči rošwježe,
Čžaklašč škřžotnjic, wěrišč jemu.
Njeđwěln, twač na Boha,
Ša wšchón ščijž wón pomoz ma.

Mašč-š Boha po šoku,
Dža wšče štrach šbžza šmėja;
Njeh tež pučje w čerajach du,
Ščwěčnje tola wže težja;
Šytaj jeno š modlitwu
Wožu wóžynu wutrobu!

K. A. Fiedler.

Špěšny čžab.

Nždy džeti, hdyž do swojeje pšchjane ščobzy, pomjedaješ jedyn pšchčlup, dyrbiu pšches došhi móšt, křož je nad mnošobličnym šlawom šchinatoho šolijšwčža natwarjenu. Wščč hodžiny želešnicžne čžabi pod mostom towa a nutš jedže. Džš a džš po trečji, šo špěšny čžab won pučžoz, du-š runje nimo. Ša potom štejo wostawam a ša běkej parnej mřčelju ščabam, doňž jo š čžabom ša malo wofomšow š woczžow nješubi. Wšobano šteječe jena šujeni š malej šolčštu na mošče porno mi, jako runje špěšny čžab nimo ščumječe. „Tón pač špěšnje jěđe“, ta mala nimale štrachčšwinje rčetny. Šotom pač bš wón š woczžow, wona swojej wulkej mđrej wščžy t mačzeri pošbže a šo ju wopratača: „Šěđe wón do njebej, mamičža?“

Njeruwa šo našče žiwjenje, t wón merty ručje přezč škwataze, tajnemu špěšnému čžabč? Njedyrbiš hujto pošlawáč we wščednym šoktu žiwjenja, w njeměrnym šonjenju ša čžahnyti kubkami, křož je wščžez čšlowjelow a mnošich jenicžy ša

psiškajalo, so bychu so prafčeli: Šežke spšehny cšah našeho živanja, potreboj wotrhjeny tónž nōže ho w tōžny wošomit dozpicj, do njebječ? Abo njebježe wón hnanu dele město horje? D starajmy ho wo to, so wón do njebječ psiškajebje, hbyž našča pošlednja hodžina bje!

Šcherjepatka khudeje wudowy.

(Gerof. Wutkabowanje wobruša.)

Štkabž jeno mały pjenježt hwoj
Tam f krotym, šebornym;
Haj, hnadu spožiči šbōžnik twōj
Wšchēm dušcam ponižnym.

Ach, njerad dačny bohacj, —
Ty f mikič wutrobu;
Wot hwojoh' šybka tammisj, —
Ty hwoju kšudobu.

Čji štkabžeču tam wopor hwoj
Se hmynym šacžucjom; —
Ty položičny pak pjenjež twōj
Š najšklabšim hmitenjom.

Šchtož dawacj knjejeje w mikošci,
Wón wěšče žohnuje,
Wot šcherjepatow natwari
Šeje domy najrečiče.

A šchtož ty Bohu poščunješ,
Daš nježe bohatu;
Mě: Woži ja to doštanješ
A šbože do domu.

Dži f mērom nēt, Wōh j tobu dže
A f twōjeje hycotlu, —
Kaž w hwojim šlo wje štibit je —
Dže f wōžnjeje hmitnošcu.

Dži štroščtnje domoj, kšudžinka,
Tam f hwojeje kšičičzy;
Nēt hūdžeš hwohacžena
Wšches Wožu hnadu ty.

Surij Wrōšt.

Zeho prěnje lkarjenje.

Se jawošajenšwa Jana Wjele.
(Šbncženje.)

„Wjat štežcho tydženja prošbinow bēšče, jato bē čjeta f knježnu
Matšitdu popołbnju na hwojeje wušča.

Hacj dotal bēč ho pščezo podarom mērit, šej psiškajobnjeje
štkabnošče wotpacj, kač bych f wajom hamlutfi porēčičež mohl.

Dženka dha čyžiče ho šlchacžič. Wušforžič wujej, šchto
mje tat trapi, a bēč hēbi wēšty, tōn ho mī njemōže šarje. —
Ale pomhaj, ty lubiči! Šcho bē? Wōn ho hujajo džešče:
„Daiža to njecha!“ „Daiža to njecha“, f tym čyžiče prajič:
„Ja drje bych lubjerad pomhaj, ale dže nješmēm, dolež mam wot
njeje šafas!“

Dženšičiči džen hšičeje njewēm, kač je to wuhubacj w ošča,
na čjo mī najšterje dže. Šnajehče wšah, šchto mam pšchōžičta
na mēhaz f potrebeje. Tež bē ji šnate, so bēč čjetnjeju štkabno-
šejom dla wubamki mē a tak dale. Wōžobwež tež, so bēč ho nēt
psiškajlapnyč byt, hbyž bē wo štkabšim doh-čzin'enju rēčžane
bpo.

Žōnka ma čukahawy nōšt. To, lubi pšcheczeljo, wēšče. —
Ja čōž ho mužžajo wudrožje dohlabacj njewē, to žōnke hōžom
najdala čuja. — „Daiža to njecha!“ pšči tym wuj wōšta, hacj-
runje mī budžešče pomhaj, jenož so budžešče hmeł. Šeje mōžčeje
myšičež, so mje to pšchecze, kač by mje f tešatom škol. Ale šchto
hēbi čyž? Wot šubny, pot njemdry šajich šej čjapku a džeč.
Šsamlutfi dundajo f Šokolcy horje, pšchecērah hēbi wšchelate
myšče. A so te čzeče hacj najšbōle mjeborne njebēču, bēšče to
džiw? Wšči hēbi šwarjoch: Wōn je f štraju a rodom mōj naj-
bližiči wuj, a wona jeno je žaitwu čjeta. Wōn bē to bohactwo
mē, a wona niž ničjo hacj riane ličžo a lubinoje wōčžo. A ta
čže mī nētlo šabžena byč, a dolež hēbi šajtu kšuju pšči-
bratšičičej njebam, čže wuja mī šchžuwacž? Čžafaj mī, rašiwawa
čžetta! Čžesčeli-li ty na mnje, ja na tebe šchaju, tak hnadny hacj
šym. Šrubžič-li mje, šrubž-li ja tebe. Čžafaj jenož čžafaj! To
njebudže twōjim polčžkam tyč. Hbyž budžeš wo hwojeho lu-
bušča, hōšbita, štkajšča, amija pšafacž, budu ho wječeny hmyčej.
Jeno mały kulf žyankalija trjebam, a twōj pleččeny tučžnat je
najbdeje byt. Tak hēbi myšča.

Wj hnanu prajiče: To bēču rašiwawe myšče! Haj, haj!
To njecham a njemōžny prēč. Ale hšičeje wo hnanu pēšnišičij
mēt? Njaha ho wšchelato hufa. A njecžach ja w nušy, njeh tež
w žoneje hšebowwej niž?

Prōšbinuju bēžachu na tōn. Wōrjy dyrbych šašo do Šipka.
A Šipk tyšafche hōžom f dalota hrošne mješwoče na mnje. Wōžčē-
ške rufi čžafachu hōžom, dolež bēč polubit, so f prošbinow hšeborny
šaplčej pšchidnu.

Haj, nua ho wšchelato hufa. Drušdy nawuči špewacž,
drušdy pak lōšhtwo wuči.

Ale njemēječe štrach: ja tola temu čžuterjej njehšym f šžer-
njenju šatba, dolež mī f mojemu šbožu po šhwiš druha myšičičta
do hlowy šlecji. Za mējeječe pēšnišičeje raby a rēčješče tafle:
Šurjo, f tym jedom ja pšyčšta bječ hēbi šhwile. Wjedyje hšičeje
nētajtu špytantu špytač, prjedy hacj žyankalija dašy, hnadž možto
ho čji šejchadčič. A kšiči-li mīno, potom je pščezo hšičeje
f šandacju čšah. Haj, prjedy hacj teho walčadža moštubžič
f hmyčej, pošpytaj hinal. A šchto bē tōn pošpyt? Šeli-šo wam
f woštubže njeje, pomjedam dale. —

Wj prošchacžmy wšchizy kač f jeneho erta, so čyžt tola dale
pomjedacž.

* * *

Duž namacžja hēbi hubu, wot dohšeho rēčženja šchty, a potom
šabšehny f nowa:

„Šlej, wšom mī radžešče: Šurjo, pošlabuj f wječelym wōč-
štom. Čji njedybja na tebi ptytčy, kač škalant šy. Kač dotal
šy f nimaj pšchecželninuje čžinit, tež dale tak čžit, a hōduj
čžeče tal wjele hacj mōželch a wēš. —

Dopōbnja pšchichodneho dnja wšah hēbi w hopyžy, šchtož
f tajnemu pošpytej trjebach, a pola rēšmita štkabnu kupač, niž pak
ja hameho hēbe.

Potom, hbyž bēšče čjeta po mjašo wušča, a wuj bē ho
w šahrodže do šhōbta šhōduł, tu štkabnu načiničy f tym, šchtož
bēč w hopyžy kupač, a rucje ju kšičičejemu štkacžej dach.

Našah wobjed, hēnat pščezo tal dočty, runje tōn bōr njeh-
čajche šhōdžej. To škopjae mjašo šahšōžowšache jato wot šta-
reho šōka, a tež tōn štkabny pšchwat bē tajti, so njehašče po
šchiji hycj. Wuj bōrny nōž a widičiči štoži, ale ja čjety dla do
huby wōšah, jato bych šchto wē šchto dobreho jēd. Wudželi-
šjanuje dal wōžčej, kač čžešto mī na šajšt dže, njebudžeč domjaze
wjedrečičcho ššahy?

Čžeta hšabafche špokojna na mnje, jato by rjekla: Ty wšah
šy pšchitoiny pačōt. Se šchtož je, so šy bje wuščōt, hbyž

cji tu knjezićku brachęzu. A schłoda, so na móschni lępszi hospodań njebyj.

Wšchi tym polskicjomasche amiej najlępsche kuffi. Ale tón ani najlępscheho kuffa njechajde wfacz. Za wjedźoch, czechodla niż. „Schto dha to rēla, mój hōłkōto luby, so hebi hubtu tak pōspochi ślachy a nickeho njechaj? Ze tebi śchto?”

Alle tón kulogij bunnj wamalomasche żobżozej woczi, jato chęzi stonajo rżez: Mi je tak wonajšo; mi śo w brujachy a w śchiji tak hori; mi je tak śl!

„Ebojana cęta, wafawšci hebi to jačłate Źworjenje na klin, śo pōcęa z nim plenczić, kaź z dęćezom wopicza macz. Za pał śam wšci hebi prajach: Cęta, ty plenczeny Źczerbito, po Źwili Źajpewajch świle.“

Wšchi Źchwōrtym karawęzi bajerkeho piwta dōńdę ta pōwjebla na tōn.

„Tak rućze hać mōżna, mējach śo z domu. E kniheni w horščęzi, śo Źymyrosi wšci Śwriewi wōd Źchom, wnutkeń rezepty. Ale te ŹaczanŹe Źłowa mi njechaju do Źłowy nut. Spōchji mi myśle na cężnu cętu a na tu cęterpaju njeŹwornu dęćędu. A hōbż hebi myślach, nětko je najŹterje do dōwęz śle, wšci hebi prajo: Amižo, amižo, z twōzej Źhoroby Źnađ mi te Źapowjedżene toleki pchjōbu.“

Prjedy hać do duri Źtupich, hiźom Źaolęczęzi ĹiŹchęchaj: Niħdy to Ĺina! Wdōj lubuŹiś je na Ĺimercz. A jato będō do Źtwy, ŹtoręŹche cęta: NajsłubŹi wujšo, hđje Źy mi tełke cęħa? Dawno Ĺłabam cęze domoj. Amiż, to wōbuhęde Ĺatto, je ĹhorŹ. NajsłubŹi Źurto, hđbż ĹudŹi Źetowacz wnutkeńch, dħa tola teź Ĺubemu Źtoćatku pōmozg wēŹch. Duź pōmhaj! Wōbohe to Ĺatto! Njedaj jemu Ĺemercz. Cęħa ĹiŹwienia imęjeŹch mōj najŹerŹiŹi dħat, jeli-Źo pōmhōdŹi, a jemu ĹimerczŹo ŹwercziŹch. Alle cęzi Źterje a lępie!”

ĹaŹiŹch rēczom bęch dawno njeboćajŹlwy był. Duź buch we hebi Ĺradny, a to cęim bōle, dōwęz wuj pchjōbuś njebē, ale bēŹche Ĺo pchēb tmy Źłōżbami rućze z pōwēta mēł.

„Eso i ramjenjom Ĺujajo, jako byto to Źhorjenje do Ĺimercze Źke, wōtmōwlōŹi jato te Ĺęty wē tak Źobuźińniwym Ĺłōhom: Ĺaj, najsłubŹija cęta, ja Ĺym teź Źhorj. Mi Ĺo we Źłowje wōczom mućzi, so Ĺym kaź Źbudny. Wdōj doħ mi tak po moħhach Ĺębđi, Źo Ĺaneje jaŹneje myŹlicziŹi nimam. Njemēł-Źi Źłowu tak Źlawoćęz-pōlnu, bych Ĺo wjēħat dōpōmniēż wjedħa, Źęto by jemu wēŹęze pōmhato.“

Duź wona i Źhwatōniwym Źłowom: „Źurto, wućżeny wujšo, budż pōŹchęny, cęzi jeno cęzi; pał mi to Ĺatto na Ĺline Źańdže. Źo Ĺubjene Źęzićko cęi do ruŹi padnje, tak rućze hać pōmhōchj. Źeno pōmhaj!”

Na to bęch cęta. Mi bu tak berz, so wibzach, mōj pōpwy bē Ĺo mi radŹit.

Duź Ĺhwatajo rjetnych: „Źo Ĺlubjeńčęto pōjaŹni Ĺłowu a pōmjat. Ĺaj Ĺaj, i dōhom Źo dōpōmniēż wēm, Ĺajki Źēł pōmozgny budže. W Źłoku i ĹaptykŹarzej Źłępnu a Ĺupni!”

„Dħa jeno cęē, Ĺewat mi to wōbohe Źworjeńčęto pōd ruću pōħłebnje dħydnjeńčęto wuŹęciŹi!”

„Dħa cęta, ja Źłęczu.“

Duź z burzemi won, a runu Ĺmuħu i Ĺaptyħy, Ĺačżrunje Ĺiźom mējach, Źęchōż trjebach, Ĺo wšci hebi Ĺmōjo: Nętko Ĺym do- był. Cęłarajo, njemēj mi ja Źło, to Ĺym cęi Ĺęchjōpata do ĹuŹta Ĺađđi.

Wēty bęch hebi był, so budže Ĺutaczkej po tej Ĺoħajzy śē tola pał njebudže Źbernyč. A wulęta pchęczjōmo Źawbaczu bęch hebi teź Ĺiźom Ĺupit, hej do cęħa myślo, kał moħta ta wēħta naj- ŹłętiŹcho wuŹęz.

DōhnawŹęzi lędy pał pucęa i Ĺaptyħy, wōrcęch Ĺo Ĺuj, wŹchato bē Ĺojido w Ĺapty. Ĺato kaź bęs dħęha wōlicħ Ĺo do Źtwy.

„Źłęczę wŹchaf, Ĺiźom tu Ĺym. Ĺaź jeliē Ĺym Ĺnał, so bych jow ja wōmōf i pōmozg był. Amižo, cęta! Sa mału ĹwiliŹu budže lępie!”

A nětko Ĺujby. E ramjeni Ĺupnju, a wuħornŹęzi ĹoħŹu Ĺačż pchēch. Źōħęze Ĺorje, pōczinjach Ĺo, jako bych Źhyt Ĺagaret Źłēto- wacz mēł.

A kaź bęch do cęħa wibzaf, tak bu.

Hđbż Ĺo wuj z wječōra do domu wōrcęzi, bē Ĺiźom je Źħor- rjetyw lępie, a prjedy hać z wječōri ja bōdo dęćęmy, Ĺo dħi- waičłaj cęta a wuj, kał njeματο mudry je jeju wućżeny ĹačżanŹi wujf.

A Ĺwiojczy puzatak lęŹęche ami kaź dęćęjo, kotreż je Ĺħor- Źęzi cęta, a cęta Ĺłabōchę rjetnięcho na mnje, hać prjedyħęe dny.

Sa to, so bēŹche pōpōdnru ĹyŹy po ĹuŹach do Ĺo Ĺrēbata, mējelęde z wječōra ŹaĹnienej wōczęzy kaź Ĺwēkatej Ĺwēczęzy. A Ĺħbż ji dobru nōż pchęchaj, mi do wuħa Ĺęptny: Wujšo, ty imęjeŹch!

„A najajta wōprawdę moje Źo toleri mēch, a nimo teħo mi Ĺmēwata cęta Ĺiħęche mjełęjo muźika pjenęze do Źata Ĺuħny. A to bē, kaź pōbđiŹęcho wibzach, Ĺwēczęty Źłotf.

Ĺłęczę, to bē mōj pēni ŹłęŹiŹi Źłut!”

Hđbż bē Ĺnjes WjelaŹy z tym na tōn, Ĺłinez Ĺnjes pincjūtej Ĺimny. Źōn Źroħmi Ĺnjes wŹchęho Ĺłowa, Źęto to Ĺwiojeje praji. Duź wšciŹimje bies a mala.

A nětko tōn radny Ĺnjes ŹłanywŹęzi Ĺchłęczu ja nōħtu Źbēħny a dęŹęche:

„WŹchęczęjo Ĺubi!

Taf do Źyła Źrawny a bęje wŹchęje lęczę tōn pōczjūŹ pē- nęcho Ĺojenia njebē. Alle wōn Ĺanemu cęłowiętej ŹęchđōħiŹ njeje, a je Ĺo f dobrema radŹit. Duź Ĺława temu pēnjenemu ŹłęŹkennu Źłutęj!”

A Źchłęħy brinčaku jena wo dħubj jaŹnje, a jaŹnje teź ja- Ĺłincza i Źōħębo erta: EŹława! Ĺaj Ĺława!

WŹchęłake z bliŹka a z daloka.

— Nowy ĹaŹki hejm je Ĺromadu Źłupit. Wōn wōbŹęti z 29 konŹerwativnych, z 29 nazionaliberalnych, z 9 Źwōbōdomyħnych a z 25 ŹocialdemokratyŹch Źopōħłanzom. Źyty kraj Ĺłaba i najo- toŹęcy na wuabđenia, kotreħ Ĺo imęja, doŹęł Źocialdemokratija nimalo i Źęczjnu w hejmje Ĺnęzi. DoŹęł tōn krōcz w nęczjchym Ĺędnjenju hejma wōŹębeje wōjne Źakonje wuabđiczi njeħu, je nabđija, Źo wuabđenie bęje wulŹicħ Źađwōzom wōtenidę. WŹaŹident hejma budže nazionaliberalny Źopōħłanz a mēŹłopchęħyba je konŹerwativny.

— WōłęjanŹta Źħromadđina WudjŹęcho wōkŹęħa imęje Ĺo 24. nowembra w Wudjchjōnje w jałi, Ĺbđęł mējelęche pchjōħajny Ĺud prjedy Źwōje pōħebęnia. WōłęjanŹta Źħromadđina njeje jenoż ja dħęłomnych, ale wot ŹyrtwinŹęje wŹŹdnjōŹęje Ĺo wōħębeje wō- cękajku, Źo Ĺo ŹyrtwinŹęzy pchęŹłęjczęro na Źħromadđinje wōbđđęła. WŹitani Ĺu teź dħyħ wōħbani, toŹiż Ĺo ja ŹyrtwinŹęje ĹiŹwienie najsđęħ wōħbōdom Źojimaju.

— 10. nowembra bēŹęe narodny dęē najŹęcho Luthera. Wōn je na tym Źłanyw dnju roħđeny kaź nęnŹŹi pēħnjet EŹħiller, kotre- Ĺōż 150 lętne narodiny Ĺo na tym dnju po wŹchēm nęmŹim Ĺęħō- Źłowe wućżęczachu. Wōħębeje je Ĺnata jeħo rjana pēħē wo Źwonu, Ĺbđęł wōn w pōboźnje myħli cęłwile ĹiŹwienie we wēħęlu a Źra- bōbje wopjōnje. Źale jeħo pēħē Źu wot Ĺnjejca Źararja Dućżmana we Źwiojim cęħu teź do ĹerbŹęje rēczę pchęłojena.

Sy-li spówał,
Pilinżo dólal,
Strowja óo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Óerstwość da.

Njoch ty spówał,
Swérnyjo dólal,
Wólnośe day;
Džeń pak swjaty,
Duńi daty,
Wotpońi ty.

Z njeboje mana,
Njoch ci kámana
Žiwnośe je;
Žywa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokróć óe!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa 60 kóždu 60botu w Esmlerjez knihiczišćešćerini w Budyschinje a je tam fa šćtwórtletnu přehedplatu 40 np. dostać.

Sswjedžeń semrjetnyh.

1. Pětr. 1, 3—25.

Nascha žywa nadžija.

1. Wona dže wščitim žarowazym trošćt podać;
2. A wščitich wubudzić t božabojasnému žiwjenju.

1. Wažna a kšutna je dženšnišča njeđzela. Wona je pohledna njeđzela w žyrkwimam lěće. Jało tajta nař napomina, Božu dobrotu a kšimlnoć křwalic, kotraž je nař sašo žyłe lěto f duchowonim, njebežstimi lubšomi žohnowaka, nam sašo data drobi ewangelij pšćipowjedadž. Ale wona tež napomina le kšutnemu kamopruhowanju: „Zo ćinjad je ja tebe! Šćito ćinjad ty fa mnje?“ Zola njeno dženšnišćeje njeđzele je wošćebje kšutne — wona je kšimjetna njeđzela, kšwjedžeń semrjetnyh. Wona nař šhromadža t wulkež žarowazež šhromadžinje. Wona nař dopomnja na kšmjerca a nam pšćiwola: „Šmjerca je hřešćow mlđa,“ wona nař wucež prohćež: „Anjeje, wucež nař wopomnic, so wumrećež dyrbitim, so bychimy mudri byli.“ Šćito wě mój kónž, wón kšnadž je blisćto. Dženka dopomnimy 60 w luboćni a žarowanju nasćich lubnyh semrjetnyh. Esu woni wšćitny we wyšćoćich lěćah wot nař šćili? Nid wjele wot nař džešće w ležjoznych lěćah. Pšći nělotrym rowje kšmy my stejeli; šćito wě, kał bórny budža pšći nasćich rowah stejeć. Duž je najwješćcha mudroćež žiwjenja, hebi na kšmjerca, na wěćnoćež kšćilic. Šćito pak móže kšmjercaž f měrom napsćežewo hlabać? Zón, kiz je 60 na žimu nadžiju porodžit pšćes to horješćace Žefom

křysta wot morowych. Wěrjozjo kšćešćijan wě, šćito je kšmjercaž móž wlać, fraje teho, kiz je wraji: Ja šćim to horješćawanje a to žiwjenje. Duž, wy lubi, kiz wy žarjeće wot tych lubnyh, f kotrymž bežćeje pšćes swjalć luboćeje swjasani, kotrychž je kšmjercaž wot waješe wutrobny wšćala, praćeje hebi: „Wóš je jim wamf na luboćne město; jim je 60 křešne herbšćwo dostać.“ Zole herbšćwo je nješćahodne. Tam budža woni, kiz 60 malu kšwitu tudy 60 rudžili, 60 wješćelicež w njewuprajnym wješćelu. Hduž je jich wěra pšćes šćytowanje wopofasana, dostanu woni trónu žiwjenja, kónž jich wěry, dšćow šćóžnoćež. Tam wohladaja woni Bóha wot wobćicja, kotrohž 60 tudy lubowali, hačž runje jeho widželi njeřhu. Pšćetoz woni 60 wumoženi pšćes tu drohu krej křystuřha, jało teho njewinowateho a njemasaneho jehnjecja (šćit. 18, 19.) Woni 60 pola teho, kotrohž je Bóh wot morowych šćudžil. (Šćit. 21.) Něšto 60 wozaju kšćetkam njerunaja, kiz bórny wotpadnu, a niz trawje, kiz bórny swjadnje. Woni 60 nješćmjerca a nješćwjadniwi, kaž Bože šćowo, kotrež wěćuje woflanje. (Šćit. 23, 28.) Wpšćl na tajku šćóžnoćež dšćyła waježu žarowazu luboćež trošćtowacž!

2. Duž tež šćipšćimimy pšćego křuziřćho tu nadžiju, kiz 60 nam pšćinješe pšćes šćewjenje Žefom křysta; wěćeje f wutrobu do horješćawanjeho Šćóžnića, pšćetoz horješćace je žiwjeje kšćešćejantšće nadžeje žćilo. A hduž tež dje pšćes ćešćerjenje a šćudobu, njebaćeje 60 nastroćež. Šćito budže pšćes wohen šćytane, nascha wěra pšćes šćudobu. Šćadaje do potajstawa ćešćerjenjow křystuřho-

wyż i wopomniące stajnie tu krafnosci, kotrej za wasz cżata, każ hu nebyu profetoju za sbożnościu pytali a sčedžili (sčt. 10) a hu ho wobhonili. Wlečeje temu ewangeliju, kotrej je wam predowane (sčt. 12.) a hwjećeje teho knjese we hwjoiču wutrobach; budźeje poštufne dżetzi Woje. (Sčt. 13—17.) Wopomniće pschede wšchēm, sčto je Woži hyn sa wasz saptaczi, tak je jeho Wož waldšje prawdosče dla wot morywch sčudžit a jeho pomyščit k hwjoje prawizy (sčt. 21.) a to wšchito, so bšchčeje ho jemu domerili. Sčto mohł Wož wjetšje nad nami cżinic, so je naš dobył k wierje a k nadžiji? Duž njed je Woje sčto nashim noham hwjeza a hwitko na nashim puczju. Tole jašne hwitko kšydu cžemny pucz našeho žimwenja rošhwitli — tež hwjetny dol a pucz do mierzności. Hdyž dyrbitny junu wotšal cžahnjež, tón njeješt Wočezje, kiz je Jesuša wot morywch sčudžit, budže tež naš sčudžic a nam s hnadu dač to njejadodne, njejanane, njejadodne heršitwo, kotrej nam prjodžerzi našeje sčwjećizjansje wery žiwa nadžija.

Samje!

Schwjeden semrjetnyh.

(Dier.)

Hdyž wutroba woz' njebie,
A twój sčwiz ploby sčizuje,
Kał budže cži
Wo tšchnoščij?
Sčto twoje horjo potom je,
Hdyž spomnišč tam na sbožnościče?

Hdyž junu wšcho b'dže jašne cži,
Sčtož ty cži bšče w tajnosčij,
Hdyž Jesuša ham
W'dže hwitko tam?
Sčto twoje atd.

Hdyž we rče budže sčwalenje
A radosčiwne špewanje,
Hdyž kražna mida
W'dže twoja wšcha?
Sčto twoje atd.

Duž hōrti sčwiz sčwiz sčwiz sčwiz,
Wšcho na pošledu hōtde je.
W'džej widžic to,
Nēt spolaj ho!
Sčto horjo je, sčto horjo je,
Hdyž spomnišč na wšče sbožnościče?

Surij Wróft.

Ma hwjeden semrjetnyh.

Schwjeden semrjetnyh množich na postrjebniščego wjedže. Tschy holosčiwne dopomniče na ludyh semrjetnych pschese wutroba dže. Njejehu-li woni tež sa cžaj zyleho leta sabyczi byli — hwjeden semrjetnyh jim woshebjne wutrobnie spominanje placzi. Za sčitaj želoaj staršje pschi mačm rowczku. Kał wjele nadžijow swjadownych, jato tole nalēne teženictjo je sčtoma žimwenja wotpadže!

Zu žaruja džezi wo hwitneho nana, wo lubowazu macčej. Kał wjele hu wone šhubite, jato ta wutroba wosčizny, kotraž tał lubosčiwje sa nje kwapšče!

Zu želi wutroba wo hwjoje mandželskeho. Niz jeno, so muž jejnje radoby wot njeje džešče, — j jeho dženijom je tež

nula do jejnego domu saptupika; wona je hwjoju podpjeru, hwjojeho sežimjerja šhubite!

Sčy-li ty w tyme lečeje pschelutowany wostał, njeje-li tebi hymna ruka hwjercje žadny luby siaw i twojeje hwitobny wotwjebla — k jenemu rowej cže hwjeden semrjetnyh tola staja: k rowej jeneho žytwineho a hnadneho leta. Wot wšchych njebožel žytwineho leta je dženijnišča pošlednja. Sčto hu wone wšchito cžywe, rute 52 njeboželow? A sčto hu te wšchelake šponjenja cžywe, kotrej hyn ty w minjenym hnadnym cžaju cžini?

Se wšchēm, sčtož tebe wobenđe w lubosčij a sčudobje, horju a njechodach, cžyšče cže Wož k temu dowjeleč, so by namutnył, i palamitny Wščajom praje: „Hdyž ja jeno Tebe mam, dha ja ničjo njerodžu wo njebeješa a wo jemju.“ Wōn cžyšče, so by pola tebe k dopolnemu podacžu na teho knjese, twojeho Woža a Sčožnika pschijščo.

Sawenje, hwjeden semrjetnyh tebi tničomnošč wšchego seitskeho najjašniščo potajuje. D tak honja ludjo njeprōžimwje sa hwitnym šbožom — ale sčtož ty wot semitščiw wšchow wosčakaje, tón ho jara sčeba!

A je-li nečty to wjeleškwjenje a horzowužebzene „šbožo bohatstwa“ dozpył, a ma-li wōn wšchito, sčtož hēbi wutroba pschjeje a dušcha požaba, tón tež sčoni, tak sčadodne wšcho cžafne šbožo je. Hdyž hwjercz do duri kapa, potom hu statne papjeru, dom a dwōr, pjenjech a kuleto ja „šbožowneho“ wobhežerja hwjoju placzišnu šhubite. Wēda, wēda, jatšincze-li do wšchego semitšeho šboža tón hōb: Ty bšajnje, w tej nozu budže twoja dušcha wot tebe žadana — a cžeje budže, sčtož ty hyn pschijšotonaw?

Wdo ty pytašč hēbi hwjoje žimwenje tak pschijšomne kaž možno cžinic. Ty widžič šbože w cžylncy lōšchach, w hwitnych wjelešč. Duž hyn i tym nješpotōjny, to ho hwjeden semrjetnyh sčawne sčwjećelny njeowšhwajaju a so šwuczena radosčnosč mjelczi. D luba dušcha, spominaj na kōnz! Njemyl ho, Wož ho njeba ja sčwēč neč. Pschetož sčtož cšlowej hnje, to budže wōn žnjecž. Sčtož na cžeto hnje, tón budže wot cžela sčawenje žnjecž!

A ty, ty pytašč hwjoje šbožo w pschijšomnej domjaznosčij, w ludym hwōjōnnyh žimwenju. Twoje hēho wiša pišane abo molowane na sčenje: „Wam-li dušchm domjaznosčej, dha mam w hwēče šboža dolczi!“

Me tak nēto, pschijma-li hymna ruka hwjercje do tuteho pschijšomneho hwōjōbneho sčwēceništwu? Kał nēto, hdyž cži hwjercz twoju hwitnu mandželsku wotimje a cže hameho wostaj? Njeje potom kōnz i twojim rjanym šbožom? D nimajš-li ty dale ničjo, sčtož cže wobšboža, hač hwōb dom a dwōr, hwjete pjenjech a kuleto, hwōb itaw a hwjoje potowkanje, hwjoju žonu a hwōjōbu, hwjoje cželne žadoseje a hwitne wješela, potom i tobu hujenje steji; pschetož na jemi je wšchito sčadodne! A wōbež:

„To Woža rada postaji,
So mašč wot wšchego na semt
Sčo dženiczi!“

D ja tebi twoje wulle šawenje, twoje horde titule a rjadu, twoje domjaze šbože njejanowžam — hdyž pał dale ničjo nimajš, dha hyn ty kšudy! To wšchito šawže, swjadubje wuššhne!

Tež Wščaj je widžal, tak i cšlowštej krafnosčju na kōnz dže. A runje tole wšpominanje je jeho k temu pohnu, ho do rukow hwjojeho Woža cšhnyč a winašč: „Hdyž ja jeno Tebe mam, dha ja ničjo njerodžu wo njebeješa a jemju!“

Aš, so by tež pola tebe k temu dōčylo, so by ty je wšchēm, sčtož mašč a šy, ho do wšpischetrenjeju rukow hwjojeho Sčožnika cšhnył a i žyčje wutroba winašč cžyč: „Hdyž ja jeno Tebe mam!“

Gdyż ja jeno Tebe mam? Nijeje dha to jara khubobnje?
Nijeje to wobjaromna jenoboczność?

To ho jeno ta! Małchli Żesufa, potom maśch wśchjo.
potom maśch też sbožo, a to trojaze, węcżne sbožo. O sčto su
wchicje sachodne seinise kablja porno njejachodnemu sbožu, ho wot
Žesufa lubowanaho a wufupjehoho wjebžeć! Wón je našch mēr!
Wón je našče sbožo!

Žesuf do społkoja ja radosć a srubodu, sa nusu a smjerczi,
ja žiwjenje a wumrjecze! O so by ty Žeho w žiwjei wěrje sa-
přichimupč chyz!

F.

Spěw wo wumrjeczu.*

Strach 14, 18.
(Spitta.)

Wo wumrjeczu spěw sanješ,
Spěw křutny, dželestki;
Esnadž hžjom dženh ho słončzi
Tvoj bėh we časnostej;
Do sachadženja plónza
Žon hnanu wofantstjesch,
A hduž nam plónzo sřhadža,
S nim wjazy nještanjesh.

Njej ničjo njewěščiče
Hacž čłowike žiwjenje,
Tež ničjo njej ta! wěšte
Kaž našče wumrjecze.

Wty džemy se žiwjenja
Tu i kóždej tročjelu,
Wšča radosć s dušče čžeta,
Nam mřeje s wutrobu.

Kři pučowansti w ruzh
Wty k rowu krocžim,
Haj, hamo šceptat krala
Kaž tji je pučowim,
Wščeš draštu pučowawštu
Ze semja woblella,
Tu nohymy na semi,
Tu smjercz sač semi da.

Ty hory, wyhotose
W tu hušto pšchetracžesh,
Hlej, nimo rownej hórki
Pač tola njepršchindžesh,
Pšches tule hórku maču
Tvoj šhód tu njepróbdže;
Now štwó tji wotpologžish,
Spacž próbdžesh do njeje.

Duž štočuj spěw wo smjerczi,
Spěw starj, putniški,
Gdyž bliži tvoja droha
Eso wšchėbnje k rowu čži;
Kaž k smjerczi džehša šwoni
Wón hyni žarowne,
S nim šbala pač njech šyncža
Tež šwony jutrowne!

F.

Ščto potom?

Młody muž, se křuchocžinu wobčezem, hžjom wjazore njebžele
w křorowni leželche. Doteč měješče poměrje mało bolosčjom,
wón pščezo wo blisim wotřhorjenju rěčesčje, ale ženje na wu-
mrjecze njeumyšleche. Wotřladowaza šotra, kotraž jeho blisťe sřon-
čenje pšchindž widželche, budžiče jemu ta! raba k šbóžnemu wu-
mrjeczu dopomhata, ale wón kóždej křutnej rosmotwoje, kóždemu
połalej na węcžnosť s puča dželche.

Duž jeho jedny džeh jeho mafa džowěčiča woppta. Wón
ho nad tym-jara šwjeleli a s tym dželčjom pomjebalsche. Wščitko
bu hacž do drobna rospominane: Ščto chžebža činičzi, hduž wón
sašo domoj pšchindže, kasti tyłanz durbjelche mačž wjež, a hacž
hmě tež móraš hodu po njeho pšchindž. Ešončnje pač to dželčo
tola hšičeje s jenyum praščenjom pšchindže, kotrež drje bēčče hušto
se rta mačžerje pšchichčo: „Ale nana, jeli so ty wjazy njepršchindžesh
— ščto potom?“

Na tole: „Ščto potom?“ pač tón muž žaneho wotmo-
wjenja njeuwěbžiče. Wón na jedny raš womjellny. Tola
dželčejowa praščeni jeho wjazy njeupřičeji, a sa něfotre dnj hly-
ščelche šotra tule praščeni ho jeho hūdomaj wumrjecze a šewi wot-
mowjenje wuprohčez. A šotra wotmowlu da. Wona jeho na
težo požasa, kotřž je „čho ja njeho wumrječ a horještanz a
jemu puč k tym mnohim wodybdenjam w domje šwojeho Wótza
přichotowal. Hšičeje tač něfotre šlowo twoičta šmėdžiče wona
jemu praščez; sa tsi njebžele pač ho wón wjazy praščez nje-
trjebalsche: „Ščto potom?“ — ale šmėdžiče pšches Wóžu hnadu
šhonič, „ščtož žane wošo njeje widžato, a žane wucho hšychalo
njeje, a do žaneho čłowjela wutroby pšchichčo njeje, ščtož Wóž
je pšchichotowal tym, kotřž jeho lubuja.“ (1. Kor. 2, 9.)

F.

Khód na pohrjebniščjo.

Čožesh dóneč na Wóžu tolu,
Gdyž twoji lubi špa,
Dha dži, hduž s wěže dele
Eso šwjatof šawonja.

Dži, hduž ho mřočno jažni
We blyščuju purpuršim,
Elož s hórki wěčžo k njemu
A ponót jo we nim.

A hlej, tam horka džela
Eso jašne šchewjerje,
Ty šbóžne dušče widžish
Se šmėdšom štrawjecž čže.

„Ščtož do rowa šy šhowal,
We časžna nješoda;
Hlej, lubosčž njemrje ženje,
Ta wěčny wobštat ma!“

Tač k duški šchepacž hšychičš,
Ewón šwjatof došwoni;
Ty pač dželch šmėrowaam
Dom k šwojeji šamolešči.

K. A. Fiedler.

W jėdnatej hodšinie.

Pšchėd něbže pjatnacze lėtami — jedny duchowny pomjebalsche
— mój šwal, nimalo 29 lėt starj, čžežo šhori. Za mafe wo-
bydlenje žyle w blisťočej šwojejo domu sa njeho wotnajach a

* Wudže ho šwjeleli smjercžim w Wulczanšim Wóžim domje špėwarč.

jeho tam pschinješčy dach, hdyž jena hotra jeha šwěrnie wotšladowašče a ja jeha wotšednje wopytowacz a ho i nim mობlicž móžach. Wón bėdže ščwerczijskije wotšehnjene wužil a priedy hčubole fačšičkče dostawał, tał jo jeha šwiliu ja wotroczehneho wotšladowaču; pojdžičho pał bė šwėt saho pšehowahu dostat, a bu jašne, jo bėču ho w nim myšli. Wón mi radu pšichopšluchowawoščy, ale ł dalščemu ja čsah mojič wopytow nješčinidže.

Zedny wječor něčto bė mni sařtu: „Šawoščytyn — tał thory šwaf refoščy — „Wah polny šlyfa prošu, jo čsahli jeha wopytacz; wón w mřeču leži a mōže f najwyjščyča hiščkče dwė hodžinje pšči žiwjenju byč.“

Sało ł njemu pščišidžed, wón f njewurjekliwej šlytšnoščy rjetny: „Sa dyržju wumrjeć a njejšym žodny ščelščizjan.“

Ja temu na to wotmowidžy: „„Rudy Šawoščytyn, ty wotšat njejšy jako ščelščizjan živy byč, ale ty mōžedš hiščkče jako ščelščizjan wumrjeć.““

Na to ja temu někotre mēřina f žiwateho piřma wučizitach, mjes družim stawišu wo šchadžariu a pšchibach ł temu někotre křitke a naležne napominanja; potom ho w šienoczerstwyje f někotrymi pščitomnyimi ščelščizjanami fa njeha mობlach. Wo moblitwyje my šwiliu njelčsachmy. Wón bu mēřniščy. Wo minjenju džečak njeiščinow bėdže wuras jeha wობlicža žyle pšchemēnjeny, a wón bėdže: „Mēřino fa mnje je tam horieta. Sa bym ł Željeŭj šchol.“ a saho wo šwilyžy: „Derje wo wumrje, hdyž wem, hdyž pščinidu.“ Wdriž na to wón w poštoju wuřny.

Miz fa kōžebho je tajta hnadu w jėdnatej hodžinje. Tchowla njewotšortžy šwoje wotroczenje, a pytaj teho šnjeřa, dofel ž je namafacz.

F.

Jeno niz wumrjeć.

Munjež hižom 81 lėt šary, nečdyždyje tola šary Šurz hiščkče wumrjeć. A tón mēřeščy tał malo wot žiwjenja. Slezpy bėdže wot dawno a jara čsčžo hdyžchožu, tola wumrjeć wón hiščkče njehowščy. „Šubjenje živy byč je pšchego hiščkče živy“, mēnjewščy wón, a šchto wō, šchto kmjerež pščiniješčy. Wón bė čsah žiwjenja jebon f tuč byč, tořiz dwėł wyščyčeho šajeju džił bohobajolčs. Nětko pał jemu wščē te rjane rēče pšče bojotčs pšchob kmjereču ničo njepomhachu. Hiščkče w pořlednim bėdženju bėdže w to jeha jeničke pščečaje: „Šdy byč jeno tōntročž hiščkče wotšhorit!“ A jeno jeha pořlednič hčlow bė w žalofčsaje wuwolanje: „Jeno niz wumrjeć — niz wumrjeć.“

Tajfe kmjertne kōžo čžini šrudnyč. Tamny pobožny muž je prawje mēł, tořiz žiwjim žalofčsajam a ptaščam pščečelam, pšči jeha šmjertny kōžu steajam, i wjeřetym hčowom pšchlowa: „Dobra nōž, wy morwi; ja du ł žiwim!“ W dominije mēra, w kraju hčōžneho dořowjenja šmējemy my w Wořy wēčžne žiwjenje a njelachowne byče; duž njewiřaj na hčubobnej šachobnoščy ženičeho žiwjenja!

F.

Sčerjenje.

Se jawoštajewšwa Sana Wjel.

I.

Kať rjenje to je, hdyž šmėwofaty mēřacz f wotnjehčowom na bžččžo šwēřiz, kiž porno janželstje w koležny špinka!

Kať rjenje to je, hdyž miško na mlobuščyku njewjeřtu hłada, kiž w pōžsčejni fomoraj kłečo lučeho Woha nutnje prošu, jo by ji nawožeč šbožomy był!

Kať rjenje to je, hdyž mjelčjata nōžta na honač knježi, hdyž

žpemu šwētej mjebowe drėmanti haje, hdyž šolobit nōžne hčē-luščki špėra, a mēřacz šmėwaje na njebu dže!

Šaj, tehby je lubje a rjenje.

Ale hdyž jo me wčhornej nozy po njebjom mročžele honja, a mēřacz ho šaby nič hčowa, kaž štrōžana buščy; hdyž wētrone štorci po lēku jebdu a pōdnich drōžarjow wot pšču honja, a mēřacz jim čžeta: tehby njeje rjenje. To šu njelube nozy.

A w jenej tajkčle nozow ho woba, wo čžimž čžu nětko powjedecz.

W naščyč krajač šu šchibježny šaščke.

W priedawščy čsahach žane mēřto nije byč, tořez njeby pšchob wrotami wonka tajtu wēřchewju mēlo.

To njeje žane ščtryi dwageti lėt, jo mējewe tež Wudyščin hwoju, njeh tež bu hižom šabyte lėta, jo je tam pořledni wob-wēščenz wiřal.

Kšētrni šmuhu wot wuřteho mēřta bė dracžernja, w bliřtosčji drohi, a wōžberžaje njeje ho šbēřaščy šchibječny twar.

Šchōž to bėřny bžēščy, jōn wibžewče. To bēdže na to, jo byču nimo-šlobžerje pšchob hčōžču kraščeni byli.

Pšchob njedawnam čsahom bēdže tu wobwēščer kraščneho kšōřitka wotprawit był. Tōn hiščkče na ščtryku wihawče a ho tam bimawče, hdyž bēdže wētr.

Žerne ptač a wafi bėču jeřate f njeh, šchōž bēdže na nim mjařehno byč. Duž nětko mēřacz hčwēřewče na nabe točče, jo bė to hrořno.

W mēřacznyč nozach ho bēdže hōly wōžeržany nop na drohu bele, a lužom, kiž bėču bliřto, čžyščy ho šdacz, jo ho jemu šubitka ščēřerja. —

Žunu bė f wježerca čřma. Wob njebjom ho ščute mročžele f wēřšikom honjaču, a žaneje hčwēřki wibžerči njebē. Tež mēřacz njehladny f mrota.

Š mēřin jechachu na špēřnyčy šonifač šjo. To bėču mlobži semjenje f mēřta. Čži pšchidžčy f knježeho hroba, kiž bė hčōždže wot mēřta Daleny.

Tam pola knježič bėču pobyli, jich paniczku lubje na reje prořyč. Šlej, fa tubžeti bēdže žiwateho Mawčžina džen. A tōn čžyščy w mēřce f pščdneji hčōžim wotmēč, a potom f wōřobnej reju.

Šarščimaj pēřnje profčheneje paniczki hčowče ho dobro, jo jimaj hčowžo na tajku bječadu prořča, a jeku tež hōbu, kaž ho to šlučča a wē.

Duž bēdže wjeřeta semjanka witanym knjeřštam ščwarneje wječerje šhotowacz dała, a šemjan njebē niz pacholo bo pinzy po wino štal, ale šam bė jim po to najlēpšche šchol.

To šradna wječer trajewče doho. Čži knježtojo wjedžachu, jebny pšchēz bble hač druži, puřoronyč šmēčchow a žorščitow bacž.

Tať jo jena wjeřeta hodžina po druzej miny.

(Pšchichodnje dałe.)

Wščelake f bliřka a f Daloka.

— Sa fararja w Delnim Wujeřbje šu na mēřto knjeřa fararja Wščerja, tořiz je ho na wotpočink pobol, knjeř farat Šurk me šuczju wot šařwjerja kollaturštno powołat a je šastawanje šarřtna hižom pšchewewal; hdy ho wón bu Delnjejho Wujeřba pšchchubli, hiščkče pořtajene njeje.

— Nažionalliberalna štrona je w šastim hejmje f nowa namjet štajika, šwježerč 3 kralow šbēhnyč a jeha hōbuřwječjenje na pšchichobnu njedželu pšchepořožič. Naščej šeršikaj šarōžkanczi knjeř štolka a Šoda budžetaj pšchēčžmo temu namjetej hčōřowacz, kaž štaj štajnje naležnowčje naščeye ewangelišje žyweče ša-šupnowafoj.

Sy-li spéwał,
Pílnje dšéla,
Strowja éo
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móceny
Lubosé na;
Bóh pak swérny
Přez spať mérný
Čerstwosé da.

Njoch ty spéwał,
Swérnje dšéla
Wšédsne dny;
Dšáć pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpoáń ty.

Z njebyes mana,
Njoch dš křmana
Žiwnosé je;
Žywa woda,
Kříž Bóh pada,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóžu šobotu w Šsmolerjex knihčičičečéni w Wudyschnje a je tam ša ščtwórtketnu pschepłatu 40 np. dostáč.

1. njedzela adventa.

Domš. 13. 11.—14.

Š wubudžétkim napominanjom šo našča adventška epistola šapocžina: Šchtunda tu je, šo byčmy je španja šamali. Ranje noweho žyrkwiného léta je pschichčlo: Nóz je šo minyła, džen je šo pschiblížik. Duž šlyščmy to napominanje:

Štawajčeže!

1. Nóz je šo minyła, džen je šo pschiblížik.
2. Duž wotpočéžče štutki čžemnosče a woblecžeže šo brónje šwéta.

1. „Nóz je šo minyła“, š tym šapochčol pošajuje na nóz pohánštwa, na čžemnosč hřéča, kř šwét pschitrywače, předy hacž šo škrystuš šjewi. Ššlónčto je drje šo ludam předy tež šwéčžilo, ale to njebyšče šwétto bójšče wérnosče, hnadne šlónčto bójšče šmilnosče w škrystušu, woni hřščeže inali njejšu. Lud béšče, kotřož nóz béšče š najmjenšča wot hřéšdom wobšwéttena, to béšče židowštl lud, kotřemuz šo wulke šlubjenja Wože kaž hwešdy wysče šlowy šybolachu, kotřž čžalafše na pschitřabžazy džen šboža. A hdyž něto špominamy na wóšhu čžemnu nóz, pod kotřejž čžłowjetno léttawšpnty šyčhowašče, hdyž špominamy na čžéžtu šyštnu nóz, kotřž dženša hřščeže na njeličnych pohánškich duščach léži, njedyrbi nam dženša wštanje psches wutroba šlincž, hdyž tu wješetu powječž šašlyčamny: nóz je šo minyła, a džalaw- nje šebi pschiwolač: Džakuježe šo temu Wótzej, kř je

naš šódnycz čžinič š runemu hřbštnu šwjatčž w šwétté. Na adventškim šwéždenju šo wošebje ššóžneho čžaba w Wožim křaleštwje dopominamy, jako Žesuš šo šjewi a w nim šwétté šlónčto šestřadža. Žesuš škrystuš, šlónčto prawdosče, wulitwače na šwét prubi njebyščeje lubosče. A tož ptačži pschi ranškich šerach špéwaja, taš šu šapochčoli pschi ranšchim šwétté psches šwét tón nowy šhřéušč špémali: škrystuš Žesuš je do šwéta pschichčol, hřšchnitow ššóžnych čžinič. Lubosne ranje w Wožim křaleštwje. Lubosne ranje tež dženša hřščeže, hđžej škrystuš jako šwétté w duški abo w ludu šřabža, hdyž wutroba šo hori wot woženja přenjeje lubosče. A lašte wješele, hdyž potom te čžemne wřóčžati, kotřž dušku pschitrywachu, šo hərbja wot ranškich šerow šnady, wot přenič šlubje- njow wéčžnje šmilnosče, hdyž škrystuš šam w duški šřabža kaž šlónčto wulke a čžije, mile a čžople a ju napjelnja š šlyščžom šwojeje lubosče a dmanje šwjatého Duča kaž ranški wěštl psches dušku dže, šo š šlyboteje dušče šřwalobny šhřéušč šlincži: Wš je šo šmilnosč šwétté dostata. Šnaješč, o dušča, wješele ranje šnady, přenjeje lubosče, adventški šwéžden škrystušowy w šwoje duški? Wš dypřéželi jón wšchizy šnacž a wješčez, pschotž nam je šo dawno hžžom šjewita ta ššóžna hnadža Woža w škrystušu; my šmy hžžom nětotř adventški šwéžden šwoježki. Wono wjozy ranje w šřchčžijanstwje njeje; hdyž šlónčto wysče šešžže, šo hušto šady wřóčžalčow šřwona. Tež našče šlónčto Žesuš škrystuš je wysče pschichčlo a je šo šabo pschéd naščimaj wóčžomaj na šejo č njebyšpěčž šhubito.

Lubosny mër prěnschich ranichich hodzinow so shubi w harje, swarjenju — a wolaniu dnja; tež w křesćeljanstwie wjazy taš měnje a lubosnje njeje, kaž tehdom, hdyž rěkašce: čši wěrjazy su jena wutroba a jena duška. A tola je džen i křesćeljanstwie; hšončto nam tež pšches mroćzalki hwětlo šcejele. We hwětle hšončta so našca jemja pšchetrastinja, w tym hwětle so nam hamo hšijertny dol t wrotam wěcznošce pšchetrastinja. Džen je w Božim tralestwie. A hdyž tež mroćzalki šrudoby dele wišaja nad čšlowještwom, je tola džen, kaž doho nam křhrystuš hwěči a jeho ewangelijon. Hač tež čšaš do přěbta dže, hdyž je tež něotre hnadne leto nimo a hušto so šda, kaž by so džen našhlicž dzył a wječor pšchicž: je tola džen; je hšičeje džen a nowa hnadna hodžina pšchidže i nowym zyrkwimym letom. Džen je so pšchiblicž. Duž paš tež

2. křodžmy w hwětle. Ščtunda je, so byčamy se spanja stawali. Dha wotpoložmy štuffi čžemnošce a woblecžmy so brónje hwětla. Najprjeje je nusne, wocčij wocžinicž. Yčah wjele křodž je šacžinjemaj wocžomaj. Čžehobla wostawa taš nekotra duška hšučja pšchi pšchěch napominanjach a bžji do stazjena: Wona špi. Duž wotuč, kiž ty swič, a stawaj wot morywch, dha budže křhrystuš tebe rošhwěticž. Pohladaj do hšwojeje wutroby a do hšwojeje biblije, ščto wona tebi praji, do twojeho šandženeho žiwjenja, takje wone bęche, do twojeho pšchichoba, takti budže, do wocžta twojeho Woša a do wutroby twojeho Šbóžnika, do twojeho rowa a do wěcznošce. Někotři wšchal wotomik wocčij wocžinja — pšchi rowje — pšchi špowjedži — pšchi wubudžazym přědowanju — ale bóčly jašo wušnu na mjehšich šahšwěstach hwěta a špja kaž předy hač do nozy rowa. Hladaj so teho, ščtunda tu je, so byčamy se spanja stawali a wotpoložili štuffi čžemnošce, hdyž so tež našchemu čžču derje špobobaju. Na šak wjele štuffow čžemnošce, do šak wjele róztoz hřěcha pada dženšle hwětlo adventšeho hšwedžjenja. Wóžnje klincž do naščeho luda to napominanje: křodžmy pözčžiwje jato wo dnjo! Ščtož so njemžje potajacž pšchi hšončžnym hwětle teho křijesa dženša na adventštim hšwedžanju, hdyž tón křijes i nowa nutš čžehnje do hšwojeje wošady, to čžzemy wotpoložicž, to čžzemy pohřebacž se ščtarym zyrkwimym letom: šadžewany hšwoj hšwem, njepowšchazny hšwoju šawicž, žadobčžiwju hšwoju žadobčž. Kaž lud w dženšnišchym adventštim ščezanju temu křijesje drašty na puč šcejelešce, čžzemy ščare wóžne drašty hřěcha přez čžijnyč a je špalicž w horzej pofucze a we wobenuju přěnjeje lubošce a so woblez adventšeho trala, naščeho křijesa ščelom křhryšta.

Šamjen!

Črašti pšchi rowje.

(Šeršchajna E. Neuš.)

W hšwojich hšlach horje hladaj,
 A nječu hladaj w tyšchnošči;
 Šchychowajo t Wohu žadaj,
 Šo čši štyšnošči šacžeri.
 Ščto na šemi nam šach wjele? —
 Do rowa wěcho hšowaja.
 Křijes paš i nječje tebi šceje
 Pručij wěcznož žiwjenja.

Šedny je, kiž wobčezjemž
 Wokšchewja a šmėnje;
 To je wobčez wumozemž,
 Kiž hej i ščhžjom dohčje.
 Wšón je hšwojich ranow šfeci
 Wšalam w šmjernež žatočji,
 Kiž je se šmjerceje mošt hšeci,
 Šato šam šmjerčej pšchecžeri.

Šož wšchal wocčij wuplakanej
 Šam na křhšjowawaneho;
 Nještje tej tež žle ščmanej,
 Wšhžitej dže Šehnjatko,
 Kiž je nješto hwěta hřěči
 W horzej čžezčej čžehnošci,
 A wšču čžlowištu ššecž a šmeci
 A naščej pofnje šbóžnošci.

Šbóžnik, mjeno ššóbe, křašne
 Ša wutrobu ščanjenu,
 Kiž je pšchě šbženje čžahne
 Wšlta ščhnila ho tu.
 Wšhšojicž čžze křijes a šhwojč
 Wšhšite rany, kiž je šbit,
 Wščaršiwce čže budže hšwojč,
 Šoy-ki jom' šo dowěit.

Duž ty wšchitlo donješ t njemu,
 Wšchitlo wotwal na njeho,
 Ščarocžje wšchě wuštož jemu,
 Š ščotumž ty wobšch ho.
 Wšchitlo paby, wošhšunjenja,
 Šwoju wšchšdnu nušu wšču,
 Wšchitlo ščudne pomyšlenja
 Wšpřaji jemu i wutrobu.

Čžhwojč, mër a špotojenje
 Špowčž křijes čši hšjom jow;
 Čžerboj pofne wošchšewjenje
 Š jeho hnadny wobradow.
 Šunu wšchžich hnadny šahšnoč,
 Hdyž čje t nječu wošchšnje;
 Hdyž čši Šbóžnik hšwoju křašnošč
 Šsobubžili na wěcznje.

Šortach naščej pošabanje
 Wščezje budže ščojene,
 Naščej štyšne woplakanje
 W šbóžnošči š dže šabte.
 W Božim hwětle pšchetrastjenim
 Štupicž šmėny pšchěb njeho,
 Wobšladacž tam wušboženi
 Křhryšta lude woblicžje.

Jurij Bršil.

Ščtoha to bę?

Ščaršči křijes, se šhwojatom domoj duzy wobšhodnik, rumje do hšwojeje pšchijomnje naprawčewje ščow w šamšnym nowonawčarjenym domje šastupi. Wšón hebi hšwoju domotnošč po móžnošči šuščini, wuměni wpr a ščhšorje se županow a ščupnjemi a šo na hšwojim špobončnym mějacištu do pšchibčoweho mjehšeho ščloka pšchi čšopčuch šchachlach ščehny; ale wocžłowana dobra myšl močžajčje pšchicž! Ščto bę teho wina? Předy hač tón křijes

hwoju pšćanju wupušćich, bšćhe jedyn hromadzet f nšafaje listu pola njeho pobyt. Tón muž bšć prawje naležnje prošyl, so chytł wón jemu ja tak wułyh nušny stufk pohanjeho mišionistwa, kotrež w to hwiłu zyle wobšebicze pomogy potrjeba, pšćinošćel, hřano hšćeje něšto wještich dychi lošicje lěto, dacy, a wón bšćhe so wotpokafak. Zeho nowonawarjem, elegantny dom, jeho rjane wu-möbelowane stwy bšćhu wjele pjenješ pšćacike; nacy knjes, runjež hewal pšćežel a dobročel mišionistwa, měnjšćeje nětkole ničjo ja tožamo wšćhe mčč, a sruđny bšćhe wotpokafany hiež dyrbjał.

Daj, hromadzet bšć dawno přez, ale wón temu bohatemu knjejej tola žaneho postaja njewostaj, tón we hwojich elegantnych stwoach pšći hwojim wješele prawofotazny spachstowny wohujny ža-neho berjemčaja njenamaka. Šlónčnje pat bšćhe wón tola po něčim sřemnył, pšćetož šćytož wón něšto woprawdžbe dožiwjež měnješće, bšć jeno hřon. Zemu bšć, jako by wotpokafany hromadzet hšćeje ras pšćeb njeho stupil f tej pšćtawu: „Daj mi wot hwo-jeho bohatstwa ja wobohich pohanow!“ ale wón jeho wotpokafala kaž přejby w pšćarini. Wotpokafany nětotre kročjele wrócjo stupi, jako by hiež chytł; ale přejby hač stwu wupušćich, ho hšćeje ras wobroczi, jemu druhy listu wučžeje a pšćešćeje: „Daj ja pojohno-wany stufk wšćpšćešćeranja biblije, so by Wože hřowo f wšćhem hřudnym hřšććinam pšćijšćho!“

Tón bohaty pat so wotwobroczi a jeho wotpokafaja, prajijž, so ničjo ja njeho nima. Sažo ho šćošće, so čje druhi hiež; w durjazy pat ho hšćeje ras wobroczi a tšćej tróč prošćo pšćeb teho bohateho knjela stupi a, mjes tyn so třečjo listu wučžahny, rčejny: „Woh je Tebie bohacze f lubkami žohnowal, njedchajš něščto ja hřudnyh podpřijacž?“

Alle tón knjes so roshněwa a f wšćrej rččju na prošćazeho sawrčsta: „Něšto pat mam byte, dawacž dyrbju, dawacž a pšćežo sažo dawacž, něšč je došč, ja nočny wjazy wobčččžowany byčž!“ Tola jako wón we hwojim mjeršanju pšćeb hromadžerja stupi a jemu blize do woblicza pohlada, dha bo jemu tak dšćenje wožolo wutrobny — šćto to jeno bšć, šćtož jecho tat satorhny?

Tón žuhy pat dšćeje: „Koho by Ty pšćeb lětom prošyl, jako tвое lube dšćčo w mřččju lěšćeje, a šćto je Tebie wu-šćyšćot a Čži je šćrowe sažo darik? Komu so Ty we hwojej nuhy wotlašće, jako Ty pšćeb pšćejimi lětami na hřoroložu lěšćeje a šćmječž so Čži tak satorščna šćošće, doščž Ty měnješće, so šćmječž Ššwojich njedšćaranyh sawošćajč, a šćto Twojou mod-littow wušćyšća, Tebie wušćrowi a Čži na čšamach lublach wjazy da, dychi Ty trjebajš? Šćitba to bšć, kř Tebie, jako so Ty tešdy wot Ššwojeho stareho hřšćehčowo žiwjenja wotwobroczi a wo hřadu prošćywjšči wumoženje a wodačje pšćašće, lubošćčiwje pšćija, Twojou modlittow wušćyšća a wšćitše Twojje hřšći woda?“

Duž tón bohaty muž hwoje wobliczo f wobřamaj rukomaj pšćitry, wón šćpřna, so bšćhe to knjes želáš ham, kř f nim rččšćeje; tón pat potračšćeje a dšćeje: „Ty by wjele wote mnje prošyl, a ja hřym Čži wšćitšo pšćijšćowil, haj wjazy hšćeje, ja hřym hwoje žiwjenje ja Tebie dał a hwoju krej ja Tebie pšćelak, a něšto, kať je, durbimjo wušćel f sohu šćiniczž? Ty nočšćejch wjazy f pšćiwami ja moje kraleštw wobčččžowany byčž, kať hdyž ja něšto tež wjazy pšćes Tebie wobčččžowany byčž nočšył, šćto potom?“

Pšći tšćle hřowach tón bohaty muž wotučzi; wone w jeho dychi hšćeje f hřšćim poročom šćinčachju. Wón so Wozhu knjejej dšćawošćeje, kř bšć jecho f tutym hřonom na prawy pučž pokafak; wón hwoj popřiwami njedžak f prawym hřwěle pšćna, so jecho hřu-boto tšćeje a f polhymaj rukomaj a dšćawownej wutrobny dawošće, hšćž pšćežo ho jemu šćadnošč postšćešćeje, na twarje Wozheho kralešća pomšćaj.

A ty, luby čšćarjo, kať f tobn šćej? Ze tež tebi tón knjes

wočzi wotewřil, so jecho hameho wušćabach f wodobje kšćžemo prošćazeho ja jeho kraleštw? D njewošćawaj tež ty dawacž temu, kř je tebi wšćitšo dał; kotrež tвое žiwjenje wot šćaženja wu-može; kotrež tebie křonuje f hřadu a je šćimloščju!

F.

Draška hřyřćušćowjeje prawdofčje.

Romk. 13, 14.

Šćoš: Wozž Wšćeje, kř by w njebješach —

Krej, prawdofčž želom hřyřćušća
Ze wěty wučžel, hřonamta:
Šćyž Wozž jatoh tama mje
Dla pšćestupjenjow, hřšćhnoščje,
Dha mam we hwojim Šćohřitu
Wotš spušćčččny a hřowobodu.

Šćyž šćyř mje jima hřšćow bla,
Šćo wobletu ja želušja;
D hšćje mšć drařtu krašćnjšću,
Kacž jecho krej a sašćužbu!
Š nej wón mje dwo hřow wšćup,
Wšć hwoju prawdofčž pšćijšćwoui.

Š tej pšćeb Wozhom ja wobšćeju,
Šćyž jumu pšćidu f hřubšćenu;
Wšć draščje hřyřća prawdofčž
Wje Woh ja dšćčo pšćijšćowmje
W f wčččnyh hřšćšćowom wobhřadži
Wšć njewuprajnje šćohřoščji.

W budu potom w njebješach
W jašćnyh hřobščžčž lahonach,
Čži, hřšćyščćeje, wčččny hřwalbu dam,
Šćo twašnu drařtu prawdy mam,
Křž doščel hřy mi na šćšćju
Šć hwojej drošćej sašćužbu.

Tež hřizom tudy na hřwčje
Čhju wšćoj byčž w Wozim kralešćtwe,
Tu hřwčenje w twojej hřšćubje šćacž,
Šćo twojou prawdofčž wobletacž,
Kacž šćlónčnje šćohřnje wobšćantnu
W wšćes hřmječž f tebi počšćahnu!

K. A. Fiedler.

Šćerjenje.

Šć sawošćistšćawa Jana Wšćele.
II.

Šćyž hěbi domoj hěblowacž dachy, bšć hřizom ta hodžina blišćta, wo kotrežž bošćajni mėnja, so šćeri. Alle čži knješčoj, mošli čži bošćajni byčž? Š wopřebła šćachju, njerečjo mjes hřobu žaneho hřowa. Kacž němy jedyn wšći drušćim šćacž, to wotšćudu čšćni. Tešo dla počšćaju so hřwiłi pomadžej šćup, tať so mžšćachju trochju šćabatnu wješč. To hřylne panowce wino wobješćeje f žortam. Alle je žorty a šćmčži njebšćchu šćawarne, kať bšćhu přejby te šćmčšćki a žorčšćki na hřobšće hyle.

Ze brje to bšćim? Wšćobofčž je tšćnowšč, kať stare pšćijšćowmo praji. W wobješće tešdy, hdyž je so dobreho jěbto a pišo, a hřowa je potroščku pokna, a w wobjach winowce hřibanšć hřaji, sašćyna ho, šćto ma ho rččžecž abo šćto mje. Tešdy je mlodžinje čšćto, wušćitšć f wotežtu dšćešččž a jacyšć ja wušću mččž. Žorty a pšćitšć

ho potom bjes mery honja. A lósko pichi tym to pichyńlowo placzi: Żorty hu żhorty!

Munie tał bęfaje też tu. A najmlódszaji knjehył męjefaje naj-
hórńszy rół. Włize ł tej śchibienzy bęchu a bóle wón bypałaje nje-
pęfne żorty. — Gaż dotal bę męfaczł a cżmowojtej męfćszelju
śfhowany był. Nętko śwupiońszy ł nje, pojańm pucż ł swęćsejete
tał, so bęfaje śchibienza widżesz, a taż tam wobwěfćszę wifa.

Tu bębi nadubty żortomał śamychi: Żow cżu towarńfćdomaj po-
tafacz, łajtj bym śmujtj duch. Duż polbész hłbš: „Ślej, tamle
tón rjełatj wifał, tón by ho bęfóhji, ł śchwujmńowal męfćszćanaj
ł rjewarjom bycz. Wone hu nęfotrefćmńi tał byfće łaż fożo a łófćz,
a wón je też łófćz. Wone hu zo woczow bęfće łaż śwóżeny bydt,
a hlejće, wón też. A to by ho hifćfće rjenicki ł męfćszćom
śfćłit, je ho tu powěfćnyż dał!”

Żadny tamjeju na tajte żablawe żwojckń njejefny hta. Gaż-
runje wśchaf hewal też przyłata ł żortule bęfćtaj, bę jimaj hrowno,
ho ł tajfime żorcżifam hmejcz.

So hobu njeżortowafćtaj a wofafćtaj ł mjelczom, jeho wos-
pali. A temu horbacżte bę, łaż by jemu śpńowal do wofca
dumpl: To jimaj potaż, łaj njebojajnu wutrobu maśł! Duż jawofka
pśches cżifćny nóg: „Wjebćżom tamle! Sa wóżęń śmęjem w bjeřabże
braje a reje! Ży tola też pśchifćbji!”

„Haj! — haj! — haj! — Za hżjom du!” Łał stróhji
jich wrefćfatu hłbš wot śchibienzy hem. A „wou — hu — wou!”
pśchifćm tón jatrafćny hłbš. —

Śsmorano tola! Śkajta to cżerjenja ł dobom! Męfćpacz jich
widżi ł wśchorom na męfio hnacż. Kłaż hćłene kfofi jim tonje
cżęfajo hta. Śoj, cżęłanzj, rawacżesz ł wotrobu do nič abo wam
wobwěfćszę na křitibjet śleczj! Njibdy cżaf żiwjenja hifćfće njejřu
tał hual. Śkóžemju je, jato by wobwěfćszęnowe łofćżane porfity
je hynu na tyle cżul.

Sa malo mjefćřinow hu ł męfju. Ale męfćřćanfte wrota
jim njebabża nuš. Te je wrebńit hżjom do nozy łamńy. Duż
do nič hjo a łopajo wofaja ł hřobom: „Wřóbtńit, wotamł nam
w fto!” a żadny ho njeřfřobli, najady hładnycz.

A lęby łafarćza wóna, dga ł nimi cżi řyřtńit cżęřarjom do męfja
śleczja, a ł jenym rubanuj zo bařy dale. Wřóbtńit wřóhńit řřóžony
ła nimi řmóřćzi wuwalřćfi woczj: „Cżi drje hu wofoma řyřli?
Śinał to njemóžez bycz!” A męfćpacz ho ło nimi hmeje.

III.

Męfćto lęł pojđřifćho bęfće wójna, kotřoz je ł žyřa 7 lęł traka
po cżimż mo też pśchimjeno. Wo jenej teħyńfćfć bitwom bę na
řwofiu męř. A na cżaf pśchimera nęfćto řchwadronow wot nořćfćj
jęńbnyč do Włifćna pśchifćńe. Tu męfćfće dobre kwartęry. So
ho ła wřofćfow wřćbůżje te najrjeńńe bjeu, to dżę ho řamo
wot řewje wę. Łał jebny ł tyč wřofćfow se řwofim pačolom
w nařłabany domje pśchębyłta dofta. Żón hořpodał, hżjom wob-
řtany ł řchęđřinow nuš, bę luby ł pśchęfćjny knjes. Wóřty ho
řoborřćfćtaj, wón a tón jeho runjećza řłęńjny wřofćł.

Řpćłęřćřći njebęfće hracł, řćhóž hewal cżi řobuwřofćho
bęchu. Łala pořřębny lubjerad ł bańk pńfńeho mjefćřćanfteho
winta. Teħobła řyđafćfę ł wjećżora najrjadřćho doma, so by tu
přćfi dobrej řćłęřćy ł řospobńim knjeřom jabany męł. Wřćfi tym
do teħo pśchifćńe, so bęfće hořpodał daloto po křajacz pobyty nuš,
wřćłelato řhonjenny, mudry, a řnajefće řwęł. Wóřty ho mjesz nimaj
dorećż, so bęfće řłabdo lęł do teħo cżafja w żuboję ł braczofćm
mjefćřćom był. Nęfotřębńulni pńchębęńje hujřł, hbyž wo braczju
řřćhćřći, a se żanyu ła bńłom pořřębęć njećfał. To pał bę
nařćchemu wojeřćfennu wřofćfęj wřćfo jene. A wřćfato tón hořpodał
nętko wjaz njebęfće łat abo braczł, ale bę wżony nuš, jato też

jeho żona widżana řnjeni. Nimo teħo bę hořpoda pńfna; jęđż
a pńeje bę dobre, a konjenz ła wobjej konjom cżifity a pńchifćbony
dořćł. Ślejće, tón nęđybřćřći konjebęž bę ł wřubje do pńenjes
pńchifćł. Duż bę řwofje řajpene rjenjeńto řfóhjt. A dořćł bę
wobjęny ł Włifćna, pńfńeho męřta, bę ho řem řajpńil, ł męcu na
řłare dny.

Wřćfi řćbńnym wintu ła wonjatej tobacżnej trubzy ho pńfna
řabana pńchęfće, hbyž řy ł dufćřnym towarńfćdom ła bńłom.
Męfćřćofńulni přćfi tajfej řabawje na řajł řłupa, řćhóž ho cżi hewal
tał a řłowa. Łał řchęđřćtaj řas ł wjećżora řamaj přćfi dořnyu
wřćtu a pačajo trubtu, tón mifćřćanil knjes a tón wojeřćfi bęfćł.
Řnjeni tón wjećřor njebęfće doma. Duż wřćfćřćaj potwjeđacz wo
nęčřimżńulni, řćhóž ła řony lubofne njeje. Wo řłotřej rořmowje
řanjefće wřofćł: „Śđjom łóđbny mi na myřle řłobji, so hbyč ł wami
řamym poręczł, wo cżimż přćheb drubřć wofćřćomaj mjelczu. Wř
řćze dżę łajtj rořomny, řřonjenny nuš ł wřćłelafć wřęřom řwęřomny.
A cżajto ho řraj, so muřžo wafćřęho řwjeđawńęřęho řafřojřćfima tajfe
a wonajte tajnořćez řnaja. Duż hbyč na wřęł to prařćńenje męł:
Młóze ho pśchifćfatu wobwěfćszę wotwofaczł, jeli ho řo na njeho
wofa? Młóze to ł řchęřatej hobjńuje ł řiwjenju pńchifćć?”

Hořpodał řmęřńwřofćł dżelce: „Wř wřćfał macze to tola
ła bład, mój knjeż, ła bład hłupęho łuda!”

Na to tón wřofćł rjenny: „Haj hlejće, ja řawęćse pńch-
męřłom nimam, duż wem też, so řchęřatej njeřřu. A přćfi tym
řym we wřofćch węacz, łaż ho m řłaremu wójnarję řłufćřa,
bjeje wřćřęe bojofće. A tola řym ła młobe lęta přćfi pobatku
pobyl, kotřoz cżę mje hifćfće dżęřęa řćłafćł, hbyž na pomjatt
řłup!”

„Dħo řudżęz wřofćny, pomjęřće tola, řćhó to je to było.”
A na to wřofćł powjeđacz poćza. —
(Přćchodnje řřęńęenje.)

Wřćłelake ł blifka a ř daloka.

Namjet nazjonaliberalneje řłony, so by ho řwjeđęń řřojđ
řławow řđęńnył ł pńchęřobnu njeđzelu řobu řwjećřći, je ho řañđżemu
wutoru w řalfim řęjme wuwrabđł. Gażřunje też řonfervatıwaj
ł liberalnym ła pńchęřęze teħo namjeta wuřłowacħu, tola nařćfej
řerřćtaj řapóřłanzaj řł. Řofłta a řoba ho w tym wot myřle drubřć
řonfervatıwaj řapóřłanzow wotđřćłćfćtaj a ł myřli a ł řobanuju
nařćřęho řerřćfęho łuda ł řđęřęenje nařćchemu łubęj droħęho řwje-
đżęnja řřojđ řławow řłowafataj. Wřćłęřćina řęjma řo ła řđęńje-
nje řwjeđżęnja přćfi wotřłowafomaju wuřłaj. Wřćłńofćł pał
knjeje mjnifřej přćřipowjeđbj, so wona do řđęńjęnja řwjeđżęnja
njeřłowa.

Dalfćřęe dobrowólne darj ła wobje armenifće řyrotj:

- Ś Wofřćfęje wobjay pńches ł řar. Řwęřarja: 2 ħr. — np.
- Ś Wřofćřćęanłefje wobjay pńches řnjeja řararja Wřofćfala: 2 — —

Řromabżę: 4 ħr. — np.

W mjenje wobřćfć řyrotow wutrobnj dżal.

Wólcz, ředafłor.

„Bomhaji Wóh” njeje jenož pola řnjefow
duřowńnyč, ale też we wřćłęch pńchę-
dawarńjad „Śerb. Rowin” na wřćř
a Wudřćřćinje dořłacz. Na řćłłwóřćę
łęta placzi wón 40 np., jenotłłwe cżifćta
řo ła 4 np. řchęđawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźělat,
Strowja će
Swójbnju statok
A twój awjatok
Zradny ja.

Za staw sprčeny
Napoj mčeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrnaj
Přez spaf mčrnaj
Čerstwość da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje dźělat
Widěna dny;
Děla pak swjaty,
Duši daty,
Wotpośa ty.

Z njebies maus,
Njech či křmnan
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho lóžbu hobotu w Ssmolerzej knihičičičećerini w Budyščinje a je tam ja šchwórtletnu přehěplatu 40 up. doštač.

2. njeđzela adwenta.

Romik. 15. 4—13.

Adwentske tšerluske něto spěwamy. S nimi teho Wótža našeho Knjeja Jefom Křyŝta tšwalimy, so je we swojeje spódžiwnej luboŝci hřešćanemu swěteje jeničto-narodženeho Esyna daris jako pohanjera wot wěčneho stazjenja, jako hřeđnita wěčneho žiwjenja. Tak čezmy ho na žohnowane hwojcejeje hodoj přichotowacy. Duž ho tu ničto njeruamka, so bychmy po jonej myšli i jenym rto w Bóha tšwalili. A temu pak je troje najne,

1. so wy mjes řobu na jene myšlicze, po Jefom Křyŝtu. Křešćejianow w Romje Pawol na to dopomina, so je Křyŝtus jich wšitkich do swojeje luboŝeje, swojeje hnadu, swojeho šjednocženstwa pšijał, njech řu předy židži abo pohanjera byti. Najpředžy bu won řilubobnit wobřeňanja a je řlubjenym wozgam Israelskeje tšže řwoju řlubžbu polšćeł, niz jich křařnych počinkow a řařlubžow dła, ale Wožeje řmilnoŝeje a prawdy dla; pšćetoz Bóh běšće wótgam dawno hřim řlubit, so i Abrahamoweho řymjenja žohnowanje na wšitke naroby pšćin-dže. Pohanam pak njeđe žane řlubjenje date, a tola je jich Bóh teho řboža dšetomnych řejniti, tořez je ho w Křyŝtu ři řewito, je řameje njeřařlubjejeje řmilnoŝeje.

Zuta Woža řmilnoŝeje je tež našim wótgam pšćed lěštoćetkami řnejšim Žejuboweho mjena pšćinjeřta a i tym wšitkim tón porjad a to žohnowanje, tořez ho my pšćed tymi ludami wjeřelimy, tořiz řkšćešćejienjo njeřiu.

A možeš-li ty rjetnyč: Moja dnja posběhne teho Knjeja, a mój Duch ho wjeřeli w Bóhu, mojim Šbóžniku! a možeš-li to žiwjenju a wumřečju řwoju nadžiju na Wožu hnadu w Křyŝtu řu stajić, řawěrjuje, to je dar Wožeje řmilnoŝeje. O, bychmy w tutym adwentskim čařu ho wchitžy wopotažali jako člowjelajo, tořez je Křyŝtus do swojeje hnadu pšćijał, by-li dšatowna luboŝeje napsčejimo našćemu Šbóžnikje a jeho Wótžej nař wšćěch napjelnita, duž by tež luboŝnje i našćim wotrubow hodojny tšerlusčik řakřinjeł: Čžeč budy Bóhu we wyřtořiz, tořiz je je řameje luboŝeje nam swojeho řyna řa Šbóžnika da! A temu je pak nuřne

2. so řo je jedyn po druhim řorje řjerje ř Wožeje tšwalibje. S tym Pawol najpředžy na to dšimo, so běchu w Romlkeje wořadje řylni a řlabi. Čži řlabi běchu předy židži byti. Wot maloŝeje bě řo jim jako řwjata pšćihřěđnoŝeje řařčejepito, řo pod Wožeje pšćitofnje stajić a to niz jeno pod te, řiz luboŝeje ř Bóhu a bližćemu řadachu, ale tež pod te, řiz řwojcejeje wěřtych dnjom a řdžerjenje wot wěřtych ředžow poručežaju. Čduž tučzi w řatonju čžitachu, so je řo wužiwanje mjaša a řhotowanje wina řalle po liřenz řapocžajo, duž mēnjachu, řo je řěpe a řa řkšćešćejiana pšćihřěđnoŝeje, řo řrjetořeho porjada řdžerčej a wina a mjaša řo žyle wostajić. Tořiz řo do řkšćešćejianŝeje řwobodoŝeje njemožaju tal lořto namatač, řaž tamni, řiz běchu předy pohanjera byti. Čži běchu řies židowřich wuřamtow wotrořili, řwojcežaju jedyn řdžen řaž tón drugi temu Knjejeje a ředžaju a řriaju wšitke Wože

daru, weso i męru a i dzakowanjom. Ale hylni koż klabi spytowanju podlezachu. Tamni na tutych i wstęym łazp-
wanjom hładachu jako na ludži, tiz bu wobmiejowanego
ducha a pchenuktu ważnosć na swontowne, pobjanfte węzy
kladu; tuczi tamnych budžachu, so njejsu polni, rozbudzeni
kšćeščizjeno, so jim prawa kłutnosć žiwjenja pobrachuje.
Pšćes to bu bratka lubojeć hranjena, jednota gmejny ho
šhubjowaje a bu njemóžno, so bychu po jenej myšli i jeny
rtom Woja kšwaliti.

Al njeje tutón strach pšćezo hšćeže tam, hdžez kšće-
ščizjeno bóle satorństho waščnja a tajaz swobodnišćeho
waščnja na nastupanju wězow, kotrež je Wože kłowo zyle
noschemu rozšubđenju pšćewostajilo, hromadže bydla? Nje-
trjebamy hšćeže dženka to napominanje: Bješčez ho jedyn
po druhim horje to lubojeć? Wby hylni, hładaječe ho, so
njejbyščez pšćes njemobhladunie ważwanje swojeje swobod-
nosće swojim hšćeščim bratram pohóřičt dali, wopotaže-
če napšćežimo nim tu šćeřpliwosć, kotraž móže niz jeno
noćyć, ale tež na pšćibowanje jich pórnacža cžakacž, haj
na jeho pšćiporjenju na ponižnej a cžidej myšli hovu
dělacž? Al wy klabi, njebychujće a njewolaječe hnydom
na swětno smyblenje a nješčěščizjanste waščnje, hdžž
druhi poměnje a bžatimje wužiwa, cžehož ho wašče
bojajimje swědomnje šwaluje! To jeno kóž to druhe sa-
džerjenje by wobšwědžilo, so macže hšćeže spodobanje
hami nad hovu. Al tón knjež Jezus, te kotremuž ho tola
wšćitzu modlicze, kotrehož kłowa tola wšćitzu lubuječe,
kotremuž džeče tola wšćitzu živi być a hšuzić, njeměje-
šće we wutrobněj ponižnosći žanežo spodobanja nad hovu,
ale měješe swoje najwjetšje wješele nad tym, druhim
hšuzić, to heje šaprewazej luboćzi ho i klabym a hube-
now dele podacž. Kať šćeřpliwje wón swojich wučobni-
tow i jich hšabolećemi a i jich tak pomalu roćezozym
pórnacžom nješeše! Kať šćeřpliwje dželajše wón na
wobojim ludu! Kať pšćeščelimje a luboćžimje wón hře-
šćinikow i hebi wabješe, niz ho by jim i nječemu htemu
i woli być, ale so by w nich křobosć a swódnosć
i polepšowanju šubžil a na šćakdže do nich položnym
dale twarit! Njejsmy wšćitzu i temu powołani, so byčmy
hšedžili ja jeho stopami? Duž bješčez ho jedyn po druhim
horje, jako tež šćyřtuš waš je pšćijať mjes swojich wu-
czobnikow, so mohli w tutym adventskim cžahu po jenej
myšli i jenyrtom Woja kšwaliti. A temu pal nje-
šapomniče,

3. so byrčezje pšćes Wože kłowo a modlitwu
wšćednje móž hšwajateho Duchu pšćacž. To wšćak
je wěrnó: we wobštajnej šćeřpliwosći druhich hšaboleće
šnošyć, ham ho šapreć a ho to luboćzi po druhim horje
bracž, to njeje mala próša, i temu hšuscha dohe, horze
bēdženje pšćeščimo hebićiznosći wutrobu. Ale njeje dha
nam i temu hšubjena móž i wyšćosće? Šćhtož hebi
šćeřpliwosć a trošćt we hšwotym pišnje pyta, kotrež je
tal bohate na powučozozych, trošćtowozozych a napominazych
šćpřuchach a stawinach, a šćhtož i takim pytanjom w piš-
nje hšednoča nutru prošnu: a modlenie i hovu šćeřpliwosće
a trošćta, njedyrbjať tón tež pšćes hšwajateho Duchu
móž došćacž, do šćuka šćajcz a wunješč, šćhtož je cželunewa
cžłowjetej njemózne? Njedyrbjať Wož teho napjelnicž se
wšćem wješelom a mērom we wěrie? Al njedyrbjať
i tajšje wěry nam ta wješela nadžija pšćinicz, ja pšćes
wšćitke wšćelakoćje mēnjenjom a waščnjow tola šćoncznje

bōnčizemy i jenatej wěrie a pórnacžu teho wot wšćitkž
jenak lubowanego Šćyna Wožeho?

Wož teje nadžije pšćibowuť naš wšćešč i jenohšćenjej
kšwalje swojeho hšwajateho mjena i žohowanemu hšw-
czenju hšwajateho adventa! Hamjeň.

M. w Hr.

Wješele a mēr we wěrie.

Romk. 15, 13.

Šćhož: Za šćonćes jow i nam pšćibowaja —
Ja wěru džeči we tucž, i
Ja njedam hebi rubicž,
Wje jejna krašnosć hšobacž,
Na nočju ženje šhubicž;
Wšćak ja tu šćožnje wěšćesť mam,
So junu w njeju wšćabam,
Šćhtož na semi hšm wěrit.

Duž jako mēščezan njeješći
Šćeje pšćeju žiwu wěru;
Tón šćit nječ dušku wobroni,
Hšćk póndu domoj i mēru;
Pšćes křóte cžajne žiwjenje
Wož i dobyčuť mje powjeđe,
Hdžez mēra palmy wěra.

Mój trošćt a moja nadžija
Šćy, knježe, w tutym cžahu:
Mój wěščnje budžesč, hdžž ho ja
Tam w šćožnych hšonacž pašu.
D dušča, hšwatoj, šćeřny ho,
Naj njeje wjazaz datoko,
Hdžez ho cži křóna hšćušći.

Wobž, Wožo, moju wutrobu,
So wšćeže heje hšabam,
Hdžez njelachodne šćba hu.
Nješ jeno te hej žadam,
Kaž mšta pšćeh hšćozom rošćuwnje,
Tak šćondu hšwěta krašnosće,
Nlacz šćatof je we njeju.

Dóž w cžasnym cžele hšobžu ja,
Kiz hšizž a horjo cžuje,
Šćo mi tu hšćeže njesšewja,
Šćhtož Wož mi pšćibowuje;
Tam, hdžez ho wjazaz njepłata
Al njeje šćatofč, šćuboba,
To hšalle polnje šćonju.

Wom šćožnosć widžu w cžěmnoćci;
Tam budže wšćitfo jašne.
Wom hřeči cžinja cžeju mi;
Tam šćabnu šćajstf cžajne.
Šćhtož nēhdy bēč, jow ložy ho;
Tam šćo Wože podomnimio
Ja w krašnej pšćeže iměju.

Dy hšy, mój luby Šćožniko,
Mi tajnu šćožnosć dobyť,
Hdžž na hšizž bať hšy pšćibicž ho,
Šćy so mnje w hšćeřci pobyt.

Ma twoju smierczą buch wusłuchajem,
Ty nętko moja prawdość by,
Duż je mi njebo wiefie.

Kak wulle twoje łoże je,
D jażuwaj to, duszka!
A spemaj Woju Kłerłuchę,
Dżak tajkej hnadze kłuska.
Wjacha kwetna krasnoćs sohnje,
Glej, Woża miłokość wostanje
Szac do węcnoćsje! Szanjen.

K. A. Fiedlof.

Szwetło wot horka.

W tamnym czaśu, jako naturu a sjewjenje hebi njeprscheczel-
nje napshczęso stajaciu, dwulowat David Hume jene rospominanje
spika wo polnje dośahozym naturneho šwětła — mjenuju
čłowiskego rofoma. Stawinaf Dr. Robertson šnapshczęłwi pa-
jemu je swojim rospominanjem wo njebośahanju naturneho
šwětła a nulnoćsji sjewjenja.

Wobaj mušej bęchitaj pshczęleje, runjez je swojich naha-
dach pshczęłwiniaf. Jedyn wieczor mjejeche ho w Robertsonowym
domje literarika sřabozowanta a pshczęłmjet šabawy bę natura a
sjewjenje. Huma bęleche teź pshčitomny; w žywim wobdbęženju
na rośmothoje wón swój nablad je smuczenej wtrojczu dopokafa,
mjes tym so Dr. Robertson swoju węcnu do sjewjenja a welkim
pshczęłwędčenjom jafnje rofektaja.

Huma ho polbęhny, jako přeni i hoćsji, kotraž boženje praje-
šče. Wón ho pokloni a f burjam kroćęšče, sečębowany wot
domjageho knjeja, kiz hwežu nječęšče, so by jemu won popiwęzil.
„Brořču, njeprózuječe ho“, Huma f domjagemu knjejei rjełny
— a, f wošębitym wurafom, „ja naturke šwětło ja polnje dośa-
haje bęřču.“

Wón dźęšče, pshczęłcozi pshčitwar, šafomny ho wo něčto
a f wotwřenymu štoronymu burjemu po šřodžęnikach dele na
drohu padže. Dr. Robertson je hwežu ja nim šřwataje a jemu
na nohy dopomha, pšči tym te šłowa męrne prajaju: „Węje ja
Waš, knjes Huma, byłchje-li Wy šwětło wot horka mek!“
F.

Dźęřčatkowa modlitwa.

Ach, luby Wožo, hładaj mje
A mojih starčich lubosnje,
Tež bratrow a tež koticęki
Wšed njebožom na kęžbu wjni.

Daj, wšitkich mojih lubych tu
Se swojei ščitui prawanju;
Mje swarnuj pal pšed hręchami,
So hyn ja dźęčo lube cji!

Jurij Bróřt.

Bohata w Khyrkusju.

Wšęđęćnoji mandželka, kotraž bęchitaj hebi w Ostindiskej
bohate pokłaby šęřtuziło, ho do Żenđęłsteje wręćęščitaj. Žona,
na ofindiskej klima smuczena, hebi pšči swojei něžnej čęłnej
wudręje f pshczęłbom do sumitńchego klima šřačine wutrobnowe
čęřęjenje pshczęławo. W bohotnoćsji swojeje šřorofimju wibęšče
ho wona husto na šabatnu swojeje šwęrneje dżowki pořafanu.
Žejna niřta šřęłanotę wšaf jejne žadanja mało šřofaješče; ale
ta njeprschęřęłanotma wulla wutrobina dobroćęšwoćs, ho f jejnęch
šłowow a šřufow šwęćęžaja, ju pshczęo šašo f njei čęřęniče.

So by jej male pshczęławjenje pshčitowata, kaź teź hebi hamej
wulle wutrobine šřofenje popřahala, ta šłora jedyn džen swoje
juwle abo drogošče wušřawawaje a bę pshczęłctiwje podwolna,
je dżowny pořafac. Tu bęchu pšęřęčęjenje, šamjenje, wopozny,
šćijne rječęly wyřęoje drohoty. Š dźęłwacęom, ale na žane
wajdnje wot wulneho šřobęžanija šajata, kaź bęšče to tamna wo-
čęatowata, šřęžobniza tón njeušęwęny napohlad postrowi. So by
myřle swojeje knjenje na druři puč šřožika, wona dźęšče: „Ža
mam teź juwle.“

Š dźiwanjom ta wuwoka: „Wo tym dže mi hičęše ženje
ničo prajika njeřę; ty dže je teź njeňošęđę.“
„Ža čhu je Wam potajac“, wona wotmowti; „pshczętož ja
žaneho šamjęka nimam, je potajec.“ Š tymi šłowami wona po
swoju bibliju bęžęše. Šłora myřli, so hu wot šřęžobnje do
njeje položenje. Ale kať wulle bęšče jejne šřobęžowanie, jako pšči
wotwřeniju bibliję njeamafa, šřętož pščofę. Węto teho pať jej
wšchelate wuży čęřęčęane bibliję hręnczka napshczęso šřupich,
kotrež bęšče wotřłabarnicza hičęše wošębe wušřawjenija, jako:
„Wřajęče najpřęby Wože kraleřtwa a jeho prawdoćs, dža budje
wam to drahe wšitko pščędite.“ — „Šęto pomha čłowjekej,
šby by wón runje žył swęł dubł a pať na swojei duřęđi šřędob-
waf?“ — „Sa mam ja to, so něčęřęchego čęřęjenje hódne
njeje teje pščęłwodnje krasnoćs, kotraž ho nad nami jwećę budže.“
— „Šęječę, to hu moje juwle!“

Tónle wotmowót rośmothny duřęhu šřoreje f najmęřęšča f lęp-
šćimi šćacęmi napřelni, mjes tym jo jej polne šřowńjenje hičęše
pobracowawaje. Wona čuwječe to hojaje možu, kotrež ja jeinu
duřęhu w bibliję lačęchu. Dalšče rośmothny f tej šwęrnej šřęžob-
nizu šřomozowachu ju pshczęo bóle w jejnym hičęřęšćanikim žiwę-
niju. Žejna šřorofč je bę njeprschęławjenje potkaješče, f tym pať
f dobom to šřęžne šřonjenje šłowa: „Szac runje našę šřonowny
čłowjeł so šřaf, dža wšřaf tón šřuřakowny ho wote dnja do
dnja wotnowja.“ Wona namafa tu drohu parlu njejeřęteho
kraleřtwa.

F.

Knjesowe křapanje.

„Džędo, ty pola nař hubjenje tręchęřč!“ młoda žona wu-
woka. „Š raboćęje je tónž. Tať njebožowma ho w žiwonju
hičęše šćawata njeřęm. Wšęchoho dęřbu ho nětkole wřabacęž
dźęšęa dla. Mmale pobležu; pshczętož wotwrač njeje, šřętož mje
tón hólž pshczęšęa. Wędna řęmę ho wot jeho řoža přęčęřęhlnęčę.
Wón žaneho nječęřępi, řřba nana a mje. A to dže džen a nųž,
Wotřłabanje je jara čęřęte; wón wola, bđby ho jeho jeno dšřnjęđę.
Š temu řęřaf praji, so mōže ho to do dołšofę čęřęhnyč. Ach,
džędo, to tať rjenje pola nař dźęšęte, řřif po čęle a po duřęđi
přęhibywawaje, najęřęšęe postlupy w řęđui čęřęšęčę, a nětko tu wón
leži a řakofę! Šo je hęřęje, dęđli w jařtwje žiny byčę!“

„Ty jeno njemōžęřč prawje wibęčę, moja dżowka,“
řęđęđęž wotmowti. „Šařtmo waju šřorofřwa njeje, ale řwja-
točęna męřnosę. Daj mi jeno wuręćęčę a pořřęchaj męřnje! Ma-
dobna wořobina je do njeje řawřępita a čęřla rad řřorofřtu do
ręčęřęřęte řwju pshczęwobroćęčę, bđžęž mořta wona f tobu wo jara
wážnym ręčęčę. Węřę, je-li-fo ty tať wóřęje męřtořęčę, wona
f řřowu pšřęřęčę njemōže; ty f žyła hičęčę njemopomńęšę,
řęđęž twojemu dźęřęču tať řakofęčę dawa. Twoje dźęčo je tebi
twoje nalubšęčę; ale tón, kotraž dęřęřaf tebi hičęčę lubřę byčę,
wo něłle we swojnajo rukomaj dęřęčę a ho tebe prajęa: Dęřęju
jo čęi wřacę? Ša to možu.“

„Ty prajęřč, luba dżowka, so je tať rjenje pola waf řęto.
Daj, ale do Wožęho domu njęřaf wój, tať mje hačę wem, ženje
přęřęřęčę, f Wožemu řřibu hařke tať prawje nje. Woje napomi-

nanja niczo njeponohacu. Ty namo ras rjenty: Džed kemschi a f Wożemu blidu thobži, a mój thobžimaj do dźiwadła. Njeto waju jedyn druhij napomina. Ty mjeničy, ho je Żukf po cšle a po dušchi taf derje pšchibowal; haj, ale to waju džęzo pola waju dożiwiko njeje, fo budžichoty wój hby jeny domjazu nutnwošč f nim wot-męfoj. Wudžforžija, luba Ferta, hy ty pšchi Żukfowom ložu byžom doleč; modłita hy ho ty najsterje jara mafo abo f žyła niz.

„Ty knjes pola tetje kapa, moja dźwofa! Wjehč, ſchto czi wón praž? Po krotkim abo dyljichim cžaku durbich wchitfo wopuščęžęč, ſchtož bečęke twoja radofčy. Po malej abo wjetſhej žyniti wchfo do hromady padnje, na cžoj ty ſwoje ſbože twariščy. Šchtoha ty potom hiščęke maješ, jeli-žo žaneho Wumozniſta nimaješ? Njemyšk hebi jeno, fo budže to njewožne, abo fo to bjes ſadwelo-wanja wotęidže, nimalch-li we wumręčju žaneho pomozniſta, to-trefož mōžęch žo lubęčę. Wopomni to, moje džęfo! Ty nježy je ſwojim Żukfom žama to ſhorowſti; tōn knjes je porno wamaj. Pfoforje ho pšehed nim a pōſnaj, ſchto wōn čže!“

F.

Scherjenje.

Se jawofstajęſtwa Jana Wjela.

IV.

Š tych ręčow ho jeni, fo bę wōn jedyn f tych ſtjoch, kiž bečju tehy wožrjedž nozy pšehed ſchibjenju wolaſi, tōn wobwę-ſchęž durbęal f nim na reje pšchitęč. A wōn bę runjewon tōn, kiž bečęke pšchi tym najburbęchibęł. Dbyž bę wchfo ſdžęlit, prajęčę f tōnza: Šchto męničęke f temu?

Wopodať potafa na mjęſowozju poſmęwł a džečęke: „To ſnaju, a rozpraju hnydom. Ale ſwolęje, fo hebi wot pędła praſchęčiko dowolnić ģmęł.“

Wjehč potkowny f hłowu.

„Njebęčęke, prjehy hačž do hrodu džęłęčęje, wchitzy ſtjo pob hrodom to forčzmje?“

„Haj, bečęmy.“

„Njebę tam na burjad pšchi ſchleńzy pima nękaſi pacęfojny hōž, kiž bę hej na ližo cžorne rubjęchto ſwajafal?“

„Na to fo tročju dopomničž węm.“

„A njebečju wofčę koniſi trowčaf, mřwof a liščaf?“

„Žu, bečęmy.“

„A njebe tam forčzmařta, mřdoba a rjana, ale bjes widžęčęžka na lęwym mōčžtu?“

„Tu hiščęke pšehed hodu widžu.“

„A najwjetſchi f wof, tōn f cžętwętej hłowu, njeponę ģnano f njej njepełny žort?“

„To njemōžu přęčž.“

„A njebečju mjęs wami žorty wo nękaſej ſchibjenčnej forčzmje?“

„To drje ma ſwoje. Ale prajęce mi tola, kať je mōžno, fo wjchitfo taf do drowna węčęje? Š tajim tuſkom to mōžęce ſnacž?“

„A temu, mōj cžęłęženy knježe, njeje kuſſanja trjeba. Hlečęje, to ma to tal. Tōn młody cžłowjeť f cžornym ſawojom na ližu, tōn wofčaf bečę ja. Nunje to lęto wo męčęje ſa dradžowſhego wotročža hřužad. Wopodnjaju woncho dnja bečę na wofčaj ſa hčorny mi konjeje hřadaf; a jato bečę hotowy, do forčžmy ſtupić, hej napoja kupięč. Wjadę pšchi burjad ſtejo. Hlej, dradžowſki wotročž, wōn drje ģmę do forčžmy nutř, ale niz dale ſtjoch trowčelow do ſtjow. Wje mjerjęčę na wofčę njeſrate žorty, najbōle na to wo ſchibjenčnych ludži. Žęž na to bečę ģnęwim, kaž čžu ho wujnęž, wo bečę wam ģzpjeny hřęž, a wy bečęčęke ſtočji a ģidžani knježa, hačž runje niz pšchęje mnje duſhni. To ho mi tehy njępramba

ſdadęe. Šchto mōžach hej ſa to, fo w bohatty domje rođženy njebečę, runjęčęka wam? Duž ſamyhlych hebi: Tych hordadžow ſęchęrišč f lubu, hnyž pęčmje jich domjupęž nim ſchibjenju pōndže. Sa cžmęčku byžom to ſchibjenju ģfowany ſafach, taf ſudno hačž bę. Wby woflafčęke bjes tōnza dotho. Mjerjęžy čžęž hřękom dom. Dwa ſaſtlychady konjazy ſtup. Duž wocajnych hiščęke. A hlej wofčaf, to bečęčęke wy ſtjo. A jelo tōn njebudny žort f ſchibjenju ſtočji, hnyž wof f widořom ģmęť. Kať praſchaju ſonjom f pōdłowom ſchřę! Hnyžkiſi hřabž jažo ſčę widžaf, ſe nękaſi wobwęčęžęny wſiſa, ſęže jašo na njeho wofaf?“

Wjehč bečęčęke myſſilo, a njerjęny kłwitił ant ģłowęčfa. Wocęji a wuſtji bečęke noſtjaf a dbył a dbył potſchęhnył f hłowu, a trubfu pačęčž bę ſabył, taf fo bę hařka.

Duž hřopodať ſamotni f nowa: „Mō, najlubſchi knježe, ſchto prajęce nęť?“

A praſchany knjes jemu ſlōnčęnje wotmowli: „Dawifa ſa mnje, fo hřobliwýž žortow ģym na jaht waf. A hřupy ģym był, fo ģym ho ſcherjenju ſatraſchjęč dal. Haj, kłwi ģmy wchitzy ſtjo byłi, to njeģmy temu ſcherjenju do wocęw poģladadž ſchři. — Ale tōn ſęchęť je nan ſtrowy był. Wby ģabny woz na ſanych mor-woch wofali njeģmy. Wjchitzy ģmy durbęli wuſnacz; Žajfe žorty ſu bludny a wofhđny hřęč. To ſčęje mi nalhił f tajemu hřoble-nju na węčęje wuhřaf, fa to męčęje mōj pōđny, ale wofčaf wu-troby dža!“

Wdęelake f bliſka a f daloka.

— Njebęlu 5. dežembera ho nowy ſaraj knjes Rejda, kotryž bečęke hačž dotaf f ſararjom na ſchřichowje, jato ſaraj na Šprejzach pšęes knjeſa ſuperintendenta ſturinga ſapofafa. Šprejčęniſte ſarajmo je ho jemu wot žyrminſteje wujnęnočęke, kotraž ma wofhřabžęſte prawo na Šprejčęniſtej woňabže, wot 1. dežembera pšchjopolaſaf.

— Šaužęno njebęlu ho wo wobnowjena Pętrowiſta žyrjeť w Wudychęnje poſwęčęla a do trjebanja wafaf. Poſwęčęenje męjęčęje ho pšęes knjeſa ſekundarija ģablera, dolečž je knjes primarius Wjaza hčorty. Pętrowiſta žyrjeť je nowe kraňne byrgle doſtala, kotrež je knjes Šsowa w Wudychęnje twarił.

— Pšchęobnu pōndželu 6. dežembera popodnjaju w 3 hodžinach ģmęje ho w domje młobžęſhego towarčęſtwa na hōrnčęłęſkej hařy w Wudychęnje wotkręjna konferęnca dučęownych Wudýſhego wo-trjeba.

Daliſhe dobrowolne dary ſa wofęe armeniſte ģyroty:

Š Dulečęniſteje woňaby pšęes f. ſar. knizija:			
R. f R.	4	hr.	—
R. f L.	1	—	—
D. ģ. W.	2	—	—
R. f R.	2	—	—
L. f R.	1	—	—
W. f W.	5	—	—
R. f R.	1	—	—
R. f W.	1	—	—
Š Njeģmęčjōwſteje woňaby pšęes knjeſa ſararja Waktarija:			
	3	—	—
Š Ralečęniſteje woňaby:			
Šch f R.	2	—	—

Šromadže: 22 hr. — np.

W mjenje wofhđch ģyrotow wutroby džał. **Wōłęč,** redaktor.

Sy-li spěwaj,
Pilnje džělal,
Strowja čě
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny jo!

Za staw sprěcny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwoš da.

Njech ty spěwaj,
Swěrny džělal
Wědnus dny;
Džěš pak swjaty,
Duži daty,
Wotpošć ty.

Z njobjes mana,
Njech dš khamana
Žiwnošć jo;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wotkřěš čě!

F.

Šsersbke njeđželske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicisćišćejceni w Wubudžinje a je tam ja šchtwórtletnu pšehpštaru 40 np. dostać.

3. njeđžela adventa.

Kol. 1, 12—15.

Rašča epistola je polna hnadu a njeđžela. Še wschitkich šlowow šbóžnu džakownu wutrobu čujemy. Zo je kaž šterušaj na wyschšim chorje, spěwany wot Pawola, dokež wo, pšhto je tón Knjež nad nim a nad tamnymi šćehesćijanami čžinik. Nješku paš jich nashonjenja tež najšče? Duž džakujmy šo temu Knježej, šo je noš tak wyškoto wobhnadžit.

1. Wón je noš hódnyč čžinik š runemu herbštwu šwjatych w šwětle. Herbštwu rělašče tón kraj, kotryž běšče Bóh Abrahamaj a jeho šymjenju šlubit, do kotrehož běšče šwój lud š Egiptowšće š móžnej rutu dowješt, w kotrymž běšče kóždemu šplabej jeho wěšty džěl wščeš lóš pšchipotafak. Tžtón žohnowanu kraj bě Šraelštemu ludej luby a drohi, niz jenož kóž je kóždemu ludej jeho wóžny kraj luby, ale dokež běšče jemu wobšwědčjenje, šo je Bóžiwušwoleny lud; tón kraj bě jemu šanbatuš a rukowanje Bóžeje hnadu. Těhodla běšče mjes wschitkimi šhofštanjami, š kotrymž čžyšče Bóh njeoščuššnosć šwojeho luda domapytak, najwóštrišče a najškurwišče to, šo jón š tuteho kraja wutworežš a mjes pohanow rošpróšči.

A tola je tuto herbštwu Šraela je wschitkej šwojej krašnosću a lubošnosću jenož šłabe šnamjo nješchodneho, nješmasaneho a nješwjadneho herbštwu, kotrež je Bóh šwojimi šwjatym w njebješčah šłhowal. Tamne herbštwu štejšče pšči wschitkim Bóžim žohnowanju tola pod poklešcom

šachodnosće, kotrež hrěča dla na wschitkich štworjenjach leži; wójna a drohota, šchorošče a čžwile, šarošče a nušy, čžepjenje a šmjerje šwój pučž tež do šlubjenego kraja namalachu. Ale w kraju njebješčeho herbštwu, do kotrehož hrěščne šłajenje šofšturjež njemóže, je šwětko bjes čžemnosće, wješče bjes šrubody, žiwjenje bjes šmjerče. A tamne byđenje Bóže w šwjatnyž templa, kotrež bě pobožnym tal drohe, šo wušnachu: Kaf lubošne šu twoje wobbydenja, Knježe zebaot! Žedny džěšt w twojich pšchitwarčah je šepšči, džyli šewak tawšynt, — běšče tola potajne a njebě pšchirunacž š tym krašnym ššewjenjom, šbžžž tón Knjež w njebješčej šwjatnyž mjes šwojimi ludom šłobži a šo wíđžež dama wot wobliča š wobliču. Zo je to herbštwu šwjatych, šo durhja š njemu pšchincž a pola njeho wěčžnje wóšćazž a ššonicež a woptazž, šchtož žane wošo njeje wíđžalo a žane wuščo njeje ššyškalo a do žaneho čžlowješa wutroby njeje pšchiščto, šchtož paš je Bóh pšchihotowal tym, koišž jeho šlubija.

Ale šmemy džha šo nadžijež, šo tuto herbštwu junu naššupimy, šmy džha jeho hódni? Tuto herbštwu šebi my nješjmy ššlužili, wono je dar Bóžeje šmilnošče. Duž džakujmy šo temu Wóžnu, šo je noš š njemu hódnyč ščžinik. Těhodla

2., je wón noš wutorhnył wot wyschšnosće čžemnosće a naš pščestajit do krašewšta šwojeho šubeho Šsyna. Wot teho dnja, šo je šerščta čžemnosće přenjež čžlowješow šawješt, šo šuššitaj jemu poščušščaj, je wón na wščo čžělo móž dobył, a žyše čžlowještvo bu

emu podobne. Wiele jich wŝak je, kotizj njewedzja, kajtemu tnejŝej bliŝja, kaŝ ŝaŝoŝne rjezjalj woŝka. Jato ŝak waŝ ŝpoczata a teŝny jawjednik je ŝatan jich mŝgle ŝaŝlewi! ŝo mjenja, kaŝ ŝoŝoŝowi a ŝwoŝobodni buŝja, buŝzali-jo ŝwojizj loŝtich jŝwi a cŝinizj, ŝtŝto ŝo jich wutrobie ŝwoŝoboa. Taŝ njeŝoŝnaju, ŝo ŝu wotrocŝzy ŝtaŝenja. Me w tym dŝerŝja tola wŝitizy cŝezki pŝchab, woŝ kotrymŝ ŝeja, ŝaŝuzŝ, ŝo je pŝeŝ hreŝ ŝmjerzj na wŝeŝ cŝlowiŝe dŝeŝzi pŝchŝiŝka a ŝo tej muŝeŝnyŝ njemŝoŝa. To je ta wŝyŝnoŝeŝ cŝjemnoŝeŝ. A ŝ teje je Wŝh naŝ wutorŝnyŝ, jato wŝn ŝwojeŝo ŝyŝna pŝŝa, ŝo by tŝn cŝertowiŝe ŝtutki ŝtaŝyŝ. Tŝn je naŝ ŝeŝŝtŝom cŝjemnoŝeŝ dobyŝ a naŝ ŝ jehŝ moŝy wuŝwobŝdizŝ, ŝo ŝmy nŝto ŝeŝuŝowi a mŝzemy w jehŝ kraŝtŝwoje woŝ nim jŝwi dŝeŝ a jemu ŝtuziŝeŝ.

Njeŝeŝte herŝtŝwo je hiŝiŝeŝe pŝchŝoŝodne, ale do kraŝtŝwa ŝeŝom ŝkryŝta ŝmy nŝto biŝo pŝeŝtaŝeni. To je ŝo ŝtalo w naŝeŝej ŝiŝeŝenizy, a ŝ ŝbŝoŝnemu ŝwojjenju wo tym pŝchŝiŝeŝemju, jato ŝo ŝ ŝyŝej wutrobo ŝ ŝwojemu ŝbŝoŝnikŝej wobrocŝizŝmy a jehŝ wo wŝerje ŝapŝchŝimnyŝmy. ŝak ŝradnik tola je, hŝeŝ ŝiŝelcŝizjan ŝwojeŝo kraŝa nje-ŝoŝnoje a jemu ŝtuziŝeŝ noŝeŝe, paŝ doŝeŝ ma brjuch ŝa ŝwojeŝo boŝa a ŝwoju cŝeŝej pyta w haŝibje, paŝ ŝo ŝebi ŝhwalbu je ŝwojeje haŝnŝeje prawdoŝeŝe cŝini, kotraz je tola pŝeŝeb Wŝohom taŝ wŝoŝajana draŝta, kiŝ jehŝo naŝotni wŝdŝeŝ njemŝoŝi. ŝtŝtoŝ paŝ je w Wŝoŝim ŝlowje ŝbŝoŝnyŝ cŝiniazju ŝwŝerŝnoŝej namaŝal, komuŝ je wutroŝne wjeŝele, roŝeŝ w ŝoŝnaczu Wŝoha ŝwojeŝo ŝbŝoŝnika, ŝtŝtoŝ ŝa tym ŝeji, ŝo by ŝkryŝtuŝa pŝeŝoŝo kruzŝiŝeŝo ŝapŝchŝimnyŝ a w nim namaŝany byŝ, tŝn mŝze teŝ ŝ dŝakom wuŝnacŝ: Wŝh je mje wutorŝnyŝ wot wŝyŝnoŝeŝe cŝjemnoŝeŝe a mje pŝeŝtaŝizŝ do kraŝtŝwa ŝwojeŝo ŝyŝna. To wŝchitŝo paŝ bŝe jenoŝ mŝzno

3., pŝeŝeŝ wumŝoŝenje ŝ krowju ŝeŝom ŝkryŝta. Hŝoŝ bŝe ŝtŝto woŝrocŝizŝtŝwa njewŝoŝniŝtwa padnyŝ, mŝzeŝeŝe ŝo wŝn ŝe ŝeŝborom a ŝtŝom? wot pŝeŝeŝela wukupicŝeŝ; hŝoŝ ŝtŝto w cŝelnej nuŝy ŝyŝuŝuje, mŝze tŝn abo tamny jemu ŝnano ŝ dobrej radu abo ŝe ŝtutŝom pomhaŝeŝ. Me ŝ wotrocŝizŝtŝwa cŝjemnoŝeŝe nam ŝadny cŝlowjeŝ njemŝoŝe wupomhaŝeŝ, tu mŝze pomoz jenoŝ wot teŝo pŝchŝiŝeŝ, kiŝ je ŝnamicŝo njewidomneŝo Wŝoha, tŝn prŝeninarŝoŝdeny pŝeŝe wŝchŝitŝimi ŝtworjenjemi. Tŝn je we wŝeŝnej ŝmiŝnoŝeŝi ŝo cŝlowjeŝ ŝizŝiŝil a ŝo ŝa naŝ wo-ŝprowaŝ a ŝ tym winu naŝchŝiŝ hreŝow ŝapŝeŝizŝil a naŝ je ŝmjerzje a ŝatamanŝtwa wukupiŝ. Na nŝm mamy nŝto to wumŝoŝenje. ŝyŝ teŝ ty teŝo ŝameŝo dŝelomny? Njeŝyŝu-ŝli hiŝiŝeŝe winu ŝwojeŝo hreŝa ŝoŝnal a ŝaŝul, leŝiŝiŝ-li hiŝiŝeŝe w ŝpanju loŝtoŝimŝyŝlenoŝeŝe, prajŝiŝ-li: ja ŝym doŝaty a mam do wote doŝeŝ a njeŝpotrzebam niŝeŝoŝo, runjeŝ ŝy tola taŝ huŝbeny a wŝoŝarujŝomny a ŝhudy a ŝleny a naŝi; njeŝyŝu-ŝli ŝebi hiŝiŝeŝe ŝaneje ŝarŝoŝeŝe hreŝa a ŝuda dla cŝiniŝ, dŝha ŝy ŝo ŝam hiŝiŝeŝe ŝ tuteŝo wumŝoŝenja wuŝamknyŝ a teŝi njeŝroŝymŝiwe potajŝniŝtwa wŝoŝtanje, hŝoŝ ŝawoŝ tu rjeŝnje: na nim mamy to wumŝoŝenje pŝeŝe jehŝo krey. Cŝzujŝeŝ ŝo paŝ winowaty pŝeŝeb Wŝohom, ŝoŝinajeŝeŝ, ŝo ŝy Wŝoŝi hŝew ŝaŝluŝizŝ a ŝo niŝoŝo nimaiŝeŝ, ŝ cŝizŝiŝ by jŝn wotwobrocŝizŝeŝ moŝiŝ, daŝeŝ ŝo w taŝej ŝwojeje nuŝy poŝaŝeŝ na ŝkryŝtuŝa jato na to jehŝno, kotreŝ ŝwŝta hreŝi njeŝe, wŝeŝiŝ jemu, ŝo je ŝwoju krey pŝchelaŝ ŝ wŝodawanju teŝ tŝwojich hreŝow: Duŝ ŝy mŝz jehŝo krey a troŝtŝ wŝoŝaczja ŝam na ŝebi ŝhoŝil a mŝzeŝeŝ ŝ Dawitom rjeŝnjeŝ: Derje temu, kotremuŝ pŝeŝe-ŝtupjenje je ŝpuiŝeŝeŝe, kotremuŝ hreŝeŝ je pŝchŝitryty.

Wŝyŝto je Wŝh naŝ wobŝhŝadŝizŝ. Wŝyŝnoŝeŝ cŝjem-
noŝeŝe naŝ wjazy njeraŝiŝi, ŝ Wŝohom wujebnami ŝmy
jŝwi w hŝadnyŝ kraŝtŝwojeŝe naŝeŝeŝo ŝbŝoŝnika, ŝ wjeŝeŝej
naŝizju hŝadamy na herŝtŝwo ŝwojatyŝy w ŝwŝetle: Dŝerŝ,
ŝtŝtoŝ maŝeŝ, ŝo by niŝtoŝ tŝwoju krowju njewŝal.

ŝamjei.

M. w Hr.

Adventŝki dŝak.

D luboŝeŝ pŝeŝe wŝdu mŝru,
ŝak cŝi doŝeŝ dŝala dam
ŝa wŝchitŝu wŝoŝnu ŝwŝeru?
ŝiŝ wŝeŝdŝenje wuŝŝam?

Ty na mŝje wuŝpuyjeŝ
ŝoŝ ŝwojizŝ doŝrotom,
Wje ŝiŝeŝeŝ, pŝeŝewŝujjeŝeŝ
Wŝeŝeŝ ŝtuzŝu jandŝelow.

Mŝej dŝak, ŝo wutorŝnyŝny
Wuŝ ŝ ŝwotŝ cŝjemnoŝeŝe,
Wŝeŝeŝ ŝkryŝta wumŝojenju,
ŝsym w jehŝo kraŝtŝwojeŝ;

Wŝn ja mŝje w ŝmjerzjeŝoŝy,
Krey ja mŝje pŝchelaŝ je.
ŝ tym ŝwjenje mi doŝy
A hreŝow wŝoŝeŝe.

Duŝ cŝini Wŝŝa, ŝo hŝodny
ŝsym herŝtŝwa we ŝwŝetle.
Hŝoŝ jato nowo-rodny
Nŝil ŝwojczju ŝwjenje;

Wŝi prawdoŝeŝeŝ ŝkryŝtuŝowa
ŝe hreŝow pŝchŝitryŝeŝe
A moja draŝta nowa,
ŝiŝ hŝodu ruŝaje.

Nŝil ŝym ja dŝeŝeŝo Wŝeŝe,
Mam Wŝŝa we njeŝju!
D hŝeŝe je wjeŝeŝe ŝoŝe
ŝow w ŝwŝeŝeŝe ŝa dŝuŝu?

Wŝi teŝeŝe Wŝoŝa hŝnada
W mojim ŝbŝoŝniku,
Duŝ troŝtŝnjne dŝuŝa hŝada
Nŝil ŝ njeŝju ŝ doŝerŝu.

Wjeŝ, Wŝeŝeŝeŝe dŝobrocŝizny,
ŝa taŝte ŝmilenje
ŝsym poŝ tobu nŝil jŝwy
Wŝe tŝwojim kraŝtŝwojeŝ;

ŝo ŝtuzŝu teŝi jeno,
Moŝiŝ ŝo cŝi ŝpŝodobaczŝ
A ŝwojczŝeŝ tŝwoje njeno.
ŝhŝyl Duŝa mŝz mi daczŝ.

ŝa ŝwoje wŝoŝyŝlenje
Wŝmi moju wutrobo,
ŝa wudeŝil ty rjenje
ŝsym ŝ wŝeru, poŝutru;

ŝu luboŝeŝeŝ ŝ teŝi hreŝe,
Cŝi wrota wotanka,
W njeŝ dŝala rŝoŝa teŝeŝe
ŝa hŝnabu pŝeŝeŝeŝ ŝkryŝta.

Duż pój, adventski krako,
Ty lubości njebieśta!
Śleję, dżanaj wopor palo
Cze wita wutroba;

Sztysch wo niej „hojianna“
Śleję, hotowa je cżet;
Duż pschitńż je swojim manna,
Mi baj śwój śbójny mēr!

K. A. Fiedlef.

Domisnje bliże.

Zedyn stary knjes a jedyn schustki hólczęz hromadże w żeleznicznym wosiu hebzelschaj. Tón hólczęz będsze w prědnimadż pola swojeje woski na wopycże pobyl. Tęcho nan njebė wozaj pschi žiwienju, a macę wjebsińcze domach hojpodafstwo, i kotrechoż woteničż njemozęsčaje.

Tón stary knjes, wulki pscheceł dżęci, męjejsche swoje wjejselė nad tym pńnym a fręczniwym hólczęzom a ho pilnje i nim sabawjejsche.

Sa něchoż cżaha to dżęcjo k wosnu stupi, na starza hmeńto-tajzy gladajcze a dżętsche: „Nętko dyrubo jowle stacę a wonshadacę. Wot jow krajinu hżom snaju. Nętk njejszym wjaz daloto wot nasčęje wży a wot swojeje macęrsje.“

Tęcho wozęł ho bętschęcęsčejje, jak powjedajcze, tak jęcho macę cżaha a ho wjebseli, hdyż wón pschidńje.

„Njebyrjoł a też tajki bęcę, tak tole dżęcjo?“ tón starz we swojeje wutrobje myslętsche. „Njemęk też ja i kńdym dnjom wjebsętschi bywacę, hmo wob cżęzemi staroży, doleż ho domisnje i kńdym dnjom: bliżu? Njebyrjołka mi wutroba i radocęju žiwischo Zapacę, hdyż na to pomysłu, toż mi budże pschi dozpicęju tamnych fironow? Niman też ja woń, i kotrymż mōžu swoju domisnu napdala widsęć? Niman a Woje hńowo? Njewidńu pschęzo kudy njewjejsčęje domisny, gladam-li we węće do njęcho? O ja hińcęje docho wšcho njewidńacz, ičtoż swjate Woje hńowo krasne a njebieśle wopřisłija a ičtoż mi wšchito pschitńsłsja, doleż je mi to mój luby Sėbźnik jaksuzi!“

F.

Wjeła.

K dżowtam jemrętsęcho pńnjerja Leopolda Sčęfęra w Muża-kowje, kotryż bė dołhe lęta generalny polnomozńnik wjejsča Pńdłera był, jedyn dżęn bur pschidńje a ho i roshorjenjom a należnje praicętsche, w kotrym lęcże je to było, jato jich nan i wjętschom do Orienta pučęwosłcę; so je wón hżiom na męsčęcjanotńwoje pobyl, hdyż jęcho na te knęziny potafjadu, a jo wot sponjenja prawjeje lętsnje licęby wjele wotwřisuje.

Kunęcę ho spodżiwajzy nad tutym požadanjom, tola jena i tych knęzini pschęcęlniwje inapřęcęjimi, so cęje jemu lubjerad postłajęts, a so ma tunje tu knižu, kotryż je jęjny nan wo tym hřipal, w rukomaj. „Każ widsęcę jowle na titulowym kopjenu cżi-tacę, dohny pschęcęjelo, bętsche to w lęcże 1842.“ S tym wona temu mużej tu knižu do rukow da.

„Nę, nę, to je pschęcęjichęcane, to je pschęcęjichęcane!“ burif wuwosła, wıchajobruwny bywojzy.

„Ale cęsęo bla dęa je Wam to i zyla tak należaje, tu lętnu licęby wjeđęcę?“ ho ta knęzina woprašcęa.

„D rjetętsje mi k lubojsči, so je to 1840 było.“ tón muż prwdsętsche, „ja hým ho wčęra je swojim hřupobom w korcimje wo dżęcęż hotowicę toleť wjetowal, a te hým nětko pschędreal!“

„Wočęje njębōże wutrobnoje wobřaruju“, ta dobrocżiwna knęzina inapřęcęjimi, „ale w mojej ruzy njęleži, tu pobanijnu, so ho wjejsča Pńdłertowę pučęwowanie do Orienta w lęcże 1842 wotniė,

pschęmęnič. Me wsmiętsje i tęcho tón wuził, so nochęcęje w žiwje-nju jęnje jasho hracę ani ho wjetowacę. Woboję mjenuju ja spytowanie bōjsšęcho pschędwidżęja.“

F.

Šbudjenje.

(Spitta.)

Njedę też pučę je dalofi
Zara wobęcęžny,
Njedę našč khōd tu na femi
Ze knadz wotwudę;
Wny hmy tola wjebseli,
Njebratřakany ho,
Sčto mōz našcę docęzni —
Nam je Žejuš wšcho.

Sčtōlōz wšcę hęstō dżęrzi ham
W swojeje prawizy,
Bjes joh' wole wōtska nam
S hłowy njepraw;
Kńż wšcho krasnje wuwjebsę
Saczę i najmjeńcęmu —
Wohł drje tón bjes hmitowcę
Bęcę mi htabemu?

Tęcho bla hým stroschtny tu,
Sčmęm ho dowęricę,
So mój knjes mi na pučęju
Njeda jatwitičę,
Duż też mōz cęje hysto doleč
Hyle hstuidę ho,
Wđem wřadat: tam njeje hystlniwosčę,
Hdyż te bla duřca Sob'.

Kńż je njebo wotewrit
W hamej lubojsči,
Kńż je hřwetu postajit
Cęť nam k Wōtęzowi,
Hdyż nam męsto wobthowa —
Wohł tón pschidńowicę,
So na pučęju frudęby bla
Wđi samwitičę.

Kńż mohł wobu spodżiwnje
Se ital wudyręts,
Kapałam ham pschitaje
Swojich seżiwicę,
Kńż mohł sřkbu podajo
Cęzjōdy nabyčęts —
Njemowł tón cęi hūbenstwo
K řbožu wobrocęcę?

Nę, to cżinęc njebudę, —
Wōh je luboim,
Dżęrzi nam, sčtoż hřubit je, —
Duż ho njebojny!
Hdyż pał duřca w njęsbožu
Cęni stawočę hęje,
Wđa wřadat wozęj postbęhnu
K lubom' Sėbźnikę! —
Surtij Wđłł.

Boži dżiw psches kuota

abo:

**„Sđbź je nusa najwjejsča,
Woža wmozō pschitřiwata.“**

Powjedančęk wot J. Wjele.

Wřschomowny mōznat a wobęć njewjejsčęo a semje je hżiom w stakarřtu hwęrijata na hřubōz blał, pał cżłowjeła žiwicę, pał cżłowjeła stajęcę. Zał žiwjadu rapaki Wožęcho muža Hęliasa pschi ręzy řeri, wotcho jemu mjašo a řlęb. Zał řudędu cęerwoje Antiocha, řelřęcho muža, na hřmęrtym łožu, řerizy wot njęcho pschi žiwym cęłe.

A też na družę spodżiwone hřubōz hřiw hęje hwęrijata řłane. Abo njewętsęe tracił, jo dyrętsche řybřilo Zonaha pōręcę, so by wotom hřobřiličędo na řty lub řchol? a njewętsęe řnadż, tak dyrętsche lastojcęła nanej Tobiasęe na řhwolu widsęcętsčo stajęcę, so bydny pōbřijęcho dżiwne wobęsęje Wože i řhwulu widęli?

A tak hřidęcęe dżęnča Wōh wřadęlate hwęrijata do hřubōz bjerje, hřicęjsčęo řłano, hacę by řiwęť myřłit a rjęł. To pał, so je hby łazpjenny tnot po Wožej woli cżłowjeťej i cęřęntoty pomhal, to wōcęje ho nikał k węrie podošne řpacę. A tola je ho to woprawdęje pola nař stalo.

Do tęcho cęsęa, hacę Wudęřta bitwa telko wřow řstajy: pał na řrudę řloręa, pał na pōpęł řpali, řtejejsche w Wořęczacz řęřka nimate na řkōnu wřpy, hdyż tam dżęnč druhe twarjenje řęj, W tym řlawočęju bydłętsche pōbōzny, ale też tradanu lubřil: nan a macę a jenutři řant, hřidęcęje w řukničęzy řhodžaty řōłęř. Nan bętsche řtalat a macę bętsche pschęcęca. Pschi domcętu nęjadu

wo jahrobže něšto hadowych šichomow, a hčetry kruč wote wšy male najate pólto. Š modlejšy buďču a š pilnymy rutami běču pšči zkej hčudobje špokojuje žiwi. Ale kaž šo to raby tat ma, šo na dušnyhych luďži š njerědla hčijš paba, šo na nič tej njehoda dóbřže. Nanej waldyhu pšči šalnym bžele na štopu kamjeň, cžehož- dla dyrhčejše hčydenje doľho bjes warby hčedžez. A š temu šo sta, šo toja, šdžy šo mačz rano pobejejš pščiňdž, lešejše wšče- štrjewiški nobi a bjes bndža špuna. Za njemarda ša njele njedjel a nětko ta šolyna šimjerež ša ša tuch wobohiči hčudžimow horjo. Ale na jenym horju šo maľobdy štaji. Zašo by rjeť, šo njejšu cži wobohi tať tragezi doľez, šbichu jim krupy jich kruč žita a jahšow a tenu na hčudym pólto.

A š temu to najhčorjše pščiňdž. Młodemu hčubodej běču wot jeh jemrěčho nana hem počšene žito a pjenjesh doľžni. Tón bě byl dobreje wutroby muž, a bēšje jim w drohocze počšžio pomhať. Tón hyn pať bēšje hinajše dušje. Nymy pučž, jašo bu po njehob nanje wobhčedje ľubta, čžyjšje wón hčudžinkej hčěžka a jahrodku ša hnadym pjenjes mēz. To wšitate wareržičko čžyjšje špotoročaz dač, šo by moħš je šwojich wotnow ľeđe do dala wibžez, a tu jahrodku budžijše rad š hwojej jahrobže pščiňwať. Ale tón hčěžka bē jemu ranje prajit, kaž něhdy winjar Mabat krajej Ahabej: „Njedaj to Wěš, šo byh někomu wotžow herbstwiczko pšče- dak.“ Wščitkeho šorja, kiz hčudicha jene do druheho trjeđi, nje- bēšje hrubemu ľubterej žel, ale wšane pščiňdž. We šwojej štopowšejkeť duški hēbi wón šmyłi: Čžajaz, ty hčezšo! Nětko cži hinal na hčiču štočju. Njanowe počšžoni wupowēm tebi. A doľez dže njemōžejš pšacič, šaťowžo tebe do knježich mozy. Duž pšchēbaha knježa puľst a jahrodnu šchaptu, šo ja tať ša šwojim pščiňbu. A pšči tym mi twoja wēz do rukow padnje, a wēšje ša tani pjenjes.

A kaž bē tón nješmilny hrowoz pšči hēbi rēčaz, tať bu. Dušnyhych ľubšo drje šwaradžu na a prajadžu: „To je pšchēb Wohom š brēchom.“ Ale ščto cžini hēbi tajkle bohacž š ľubžazje hańby? Wšo ščto pračho šo ša Wožim hrowēm?

Knježa štajidu bjeť, na šotrymž dyrhčejše šo hčěžka a sa- hrodka je šjawnym na pšchemoh šadženjom pšchēbacz.

Kajta to pščazita šruboda w te hčěžy! Kať čžehne štorženje we teje tuch wobohič! Čždže rada? Čždže šmilnočž? Čždže pomoz? Ščōnčžnje šo hromy nan ščytynajo do mēřta puščyč, hčdžez bēšje bohaty wuj wot danje žywy. Tešo špyta wo počšžonku prokšyč, šo moħš hčofneho šruboda wupšacič, prjedy hačž trachny bjeť pščiňdž, hčdžez dyrbi šo to šudnišy nčžene pšchēbacz štač. Ale načy wobžarujomny mužit tu je šrubžow šhoni, kať wērnje to pščiňklowo praji: „Wohaty hčudemu wujje do duri njeba.“ Šu, do duri šwojeho hčyda tón šlēbowny wuj teho hčudaczka puščyč, ale do duri šwojewe wutroby nž. Čžcho čžyho to temu bohacžej rjez, by- li cžžijemnu wujje poť ščijška toleri počšžit? A wjetšejše počšžonku tón hēbi wuprošyť njebē. Ale to bēču šoobarame pščiňu.

Šyľšy do šo hčebžo klazajehe njewuštchajny šajmat š hčofy- maj rukawj domoj, a štoržejše doma manšelšje, tať je tam hčubjenje pobyť. Nětko bē poľlebnja hčěžka nabžje na cžlowštu pomoz wobinaj haňka, runje kať hčewčeta we wētrowym štoru. Ša šti dnj budžetaj dyrhčej š hčiribjetom na šwoju šojpobdu hčodacz.

Jašo šo wječorjčej poeža, hčedžejše wona ša pščařnym kolom a ronjejšje šyľšy, šo moħša hēbi š nimi š pšchēdenju mačez. A wón bē šo šdžyžno štkapowšči ruzaj š nej špny.

Šednu druheho špokoľez hčadachaj: „Wōhšlyňmjes wščať naš tola njepuščyč, brynjež tež dyrhčeli je wšy.“

Wjes tym bē mať Žurif hčidče w jahrobže wotwač. Na dabo štočži wón do štwy, šchynawšči wjehel hčdž: „Hčejče,

nano a mačži! Šlejče, ščto mam! Čšcho to jahrobže na wotym knotojžčezju bē! Tajkele žolte krowšči šym namatať!“

A ščto bē šej najčoh? To bēču čšjeť hčezorjč štoti, kiz bē knot je jemje wurp. — Ale kať bēču te do jemje pšchijšče? Šaj, ščto moħš to rjez? To šo da wšchelato hčudacz. Ale trjeđi to hčudanje wērnočž!

W čžahu šyđomlčnejše wōjny bēču jaw hčezorjč wōjazy byli. Wēšje hēbi šnano žadym š nič tudy te pjenjesh pod jaboň do jemje šthowat, a potom pabnywšči w bitwje hēj njebēšje po nje pščiňčez moħš? Ale ščto moħš to wjedžez? Š wulřimaj wje- čomaj hčadachaj šarčej na Žurčowy namat a dčejchaj: „bha nama- j tola to knotojžčezjo potaj!“ Nan rošwōrj ruzje tu knotowy hōrču, a hlej wščať, to namata hčidče ščtošto tuch štočžnyh pščow. Wēšje bēču te wjele lēť pšči ščtomje poš došnom tečžo, prjedy hačž prawy čžaj dōbřže, šo dyrhčaju po Wōšej woli na šwēto won.

Šamno šo wē, tón knot wščať ničto njebēšje wjedžat ani wo šarčtych štočach, ani wo hōrjazej wuhy tuch wobohič. Ale tón šařtarať w njebu, hjes štořož wole njepadnje š hčiči ani tež urobil, bēšje to wjedžat. A teho dla šewi šo to, ščtož domēne pščiňklowo praji:

Šdžy je nusa najwjetšča,

Wōžo pomoz pščiňmata.

Wón pōšta šo šwořezičko w prawym čžahu a da ša tuch wobohič tón tajny tčaz wuptyč. Něť mōžadju njēšmilnemu hčubodej wščitje te počšžonki wrēčezj a potajšim boženje we šwojim šhčlečaku wostacž.

Kaž bēču prjedy šyľšowe žorčejčta ščje, dčezju tež wōlpjet. To žorčenje njebē pať šyľšne a hōrče, ale bē dčatnje radočje poľne. — Nješbože wumuczža do wōčow pšacz; tola tež šboze wu- wawja we wobčiož rožju.

Čžtomjeť, kotryž ma cžuzjuhu dušču, pōřdu dčakowne šyľšy, hčdžy šo jemu wutradnja Wōža wōwraaba dōřdže.

Zať teť toj wot Wōža š njebžowa wšataj špewachaj šččedri- wemu Wōžez, kiz bē tať špōdžimnje pomhať, šyľšuju wōčaj wjehelny kemčžazy dčat.

Wšchelake š bliska a š Daloka.

— W blizšim wčženju wjeľezšlu šo nome bibliske pučšnik ša lēto 1910. Šsobuřlawy ľahowneho towarštwā je darcno dořtano. Ša tuch, kiz hčidče šobuřlawy njebu, pšacz pučšnik 15 np. a šu wone pola ľnješow dučowomaz dořac. Wny ōn ľubym Ššerbam wutrobnje poružčam. Wibiřni pučšnik dyrbať bēč w ľōžbam herřišim domje jako pučšpōřawoat pšchēz žyľe toť je řivčimny pruhami Wōžeho řlowa.

— Šdžy šo ľubym hčodm blizny, hčdžez budje šo šašo ľubny hčodowny ščtom w našich domach hčewčezj, je wēšje šajmawe, hčidžez něšto wo historiji našeho hčodowneho ščtoma. Škať štare je rjane wačhaje, wupšchymy ščtom šakwēčezj? W Štrařburgškej čhromizy š lēta 1608 drje šo pšče: Na boby pořtaji šo hčodowny ščtom w Štrařburgu w štwacz, na wjōn pōřščaja šo rōže, š pikanje barby wuršane, jabuľa, žovor atd. A ščtury ľē- dčejšatti pōdžijšho pšče bohōřklow Žannowcy w Štrařburgu: Wjes druhimi ľwonotomny wōžami, š kotrymž šo hčodowny řiv- dčej huto bōle hačž š Wōžim řlowom hčewčez, je tež hčodowny ščtom, kotryž šo domach pořtaji, šo š popami a žovorom popořšča. Š wotkal to wačhaje hčidžidž, njewēm. Že dčezžaza řwa tola ľepšča hačž druhe wumyľšlēt. Wšči wšchēny tym bēšje hčodowny ščtom w 17. a 18. ľētostu hčidžez žadym hōčž wō štwaje. Wřenje hčewčez šu šo pjeca na nym 1737 jahwēčezje. A w šapowčatu 19. ľētostu hčidžez hčidžje na šare wačhaje w ľōžbam domje našeho wōtņneho kraja hčodowny ščtom namatač. Daffe woľto ľēta 1830 pōwšchitlownje hčodowny ščtom wuřtaji a „šobit“ šo bōle a bōle šubšwaje. Wny mōžemj po tajim prajic, šo je po- wšchitlowne ľubowe wačhaje, Wōžu nōž ščtom wō štwaje mēz, halle 80 ľēt itare.

Sy-li epwaał,
Piinje dźełał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zrudny je.

Za staw spróny
Napoł mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Préz spaf mócny
Cerstwoś da.

Njech ty spwaał,
Swěrny dźełał
Wšedno dny;
Džeś pak swjaty,
Duś daty,
Wotpoć ty.

Z njebies maas,
Njech či khmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokreš či!

Šerbške njedzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžba hobotu w Šmolerzej knihicizškejcerini w Wudščinje a je tam ja ščtwórtletnu pšchedplatu 40 up. doštač.

4. njedzela adventa.

Žil. 4, 4—7.

Ščtwórtý abo pošledni advent šwjeczimy dženja. Niž jeno w běhu žyrkwinšeho lěta, ně, tež w cizłowškim žiwjenju i cžakami pošledni advent pšchitšadža. Hdyž je Boža wulka knada lěto wot lěta na jenej cžłowškej wutrobje podarmo štkowala; hdyž je Bože šlowo njemuhlyšchane wutřinežalo; hdyž šu wšchitay cži pošti Bžožich žohnowanjow, kaž tež domowpitanjow šanfjane burje a štwjerdnjene wutrobny w jenyum domje namafali: potom šo tón Knjes štkónjeje w pošlednim advente bliži. Šiškče juntróč štuپی wón temu njepokutnemu do pučja, hačž jeho kamjeńta wutroba šo nočžyła šmjehčizčiz a to morwe šwědomnje wotučizčiz; ale je tež tutón pšchitšad podarmo, potom tón Knjes tu štwjerdnjenu wutrobu lóšchtam a hřečam pšchewoštaji. Onydom šo to nješkane. My teždy je šwojeho žiwjenja wěmy: Šmilny a hnady je tón Knjes; ale štkónjeje ma jeho šepertliwosć tola šwoj kóna a jeho pošledni advent tu je. Njeje Žudafš Ischariot to šhoni? Kaš je naš Šbžžnik i njemurjekniwe ljubosću jeho nošć, kaš je wón tuto šhubjene džežo mjes wučobnitami hřiškče w pošlednej nozy pytal, ja Bžožim šlidom, šamo hřiškče w šabrodže Wešhemane marnomał, ale hdyž je wšcha ljubosć podarmo, potom rošwježe Ješus tón šwjajš a Žudafš dže přječ wot jeho woblizja, přječž do šwojeje šrudnje, žalóškneje šmjerje! Šobžina pošlednjeho adventa bě šita. — Njeje žyly Šfrael podobne šhoni?

Kelto adventiških hódžinow je tola tutón lud měł we šwojej dšimow-połnej hištoriji! Hdyž cži pobožni patriarchojo ja šwoju měru wotowachu a radicho, kaž Abrahám, dom a wóžny kraj hačž ju wopušćizchu; hdyž profetožy potutu přěwodachu a ja šwoje šwědčjenje šo cžiwowadž a moričž dachu; tehy wošebje, hdyž tón cžłowški šyn Ješus Šhryšćuš jolo pošot Bžožu do šwojeho luda štuپی: njeběchu to wulke šwjate adventiške hódžiny ša ižraelški lud? Hdyž pak běchu wšchitke podarmo, hdyž bě podobnje, kaž něhy cži wotročajž tež tón šyn Bžožu wušanjenu, šačžšnjeny, šfšžžžowany, potom tón Knjes i temu lubej štkónjeje pšchitšdže w pošlednim advente, w plomjenjach templa, w šabu-hjenju Žerusalem, w šyštnym wolanju šranjenju a mřežajž. Tak je ša wšchžž njepokutnyh štkónjeje šedyn pošledni advent.

Ale tež w druhyj myšli šo tutón namafa. Šedyn pošledni advent junu ja naž wšchitških pšchitšdže. Hdyž šo šmjerčž bliži; hdyž tón luby škorž šebž horžo žaba, hřiškče raš Bžože wotšafanje šwjeczizčiz, kiž bě jemu pšchžo najšlubšče wotšchewjenje; hdyž wón šašo a šašo te šfšerliške a molbitny špěwa, kiž bě wjele štom šróčž w štrawšch dnjach špěwał; hdyž wón něšto hřiškče juntróčž šačžuw, kaš tón Knjes naž šylnyž cžini we wškej štaboški a njemurjekniwe naž troščinje we wškej šrudboje: dža je to na šmjeršnyh ložju ša mučžne, špróžne cžłowške džežo Ješom Škryšta pošledni advent.

Kašizž pak tutón ja tebie budže, runje taški budže tež tomny wulki pošledni advent ša tebe, hdyžž Ješus

Skrytjuš sažo pščiňbže, huzbžž žiwuč, a mornuč. Gdu ho to stanje, je nam njemata, ale našče žyke žiwjenje ma byč pščiňhotowanje, so by njemrtny bžeń nań njenadobny, kaž padučy w nozgy a so by tón abdent Skrystja na žudnym dnju sa naš hnadny a pščjny byt.

Wošebje je tuta njebžela hižom pščeš žiwocje mjeno napominat k temu. Pošleđni advent! Pošleđni pučpščiňhotowat prjedy teho kraja i Wethlehema! Ženož hišičje nětorý dnj, a potom swonja swony i wože we wječrojnej hobjinje do kraja won a do domow nuš, a hobjž čylyli ho pščajec, sčto pščiňpowjeda jich pšč, lóžbe džežo wam wotmolwi: Gody tu fu! Za je ja pščiňhotowanje na Skrytja narod něł najwječjšičji čžaj, storo pošleđnja hobjina. Kotre domy a wutrobny pał fu berje pščiňhotowane na pščiňghab teho Knjesa? Žext wotmolwoja: Domy a wutrobny, fiž

1. njejšu w žudobje, ale w bójškim wješeľu,
2. njejšu w staročžach, ale w modlitwoje,
3. njejšu w roštorje, ale w měrje.

Tehodla njebudžče w žudobje, ale w bójškim wješeľu! „Wješeľe žo w tym Knjeľu lóžby čžaj, a sažo praju ja, wješeľe žo!“ Pščeje wšče listy japoščitota Pawola klični to napominanje: „Wješeľe žo w tym Knjeľu!“ To napominanje je tola japoščitoteľ jara wožne byč dyržalo, so je wón pščežo sažo wošpletuje. To wješeľe nad tym a we tym Knjeľu je jemu žyke nusne swamjo praweho kščeľčžijana. To njeje wěrna, so našča wěra wutrobny žudobne čini. Šawet to praji. Ženu ša ho kščeľčžijana žiwjenje kaž žiwjenje w jasťwje. Wěno wščaj tal: Wješeľa žwěta kščeľčžijana njepwia, sa kubta žwěta wón žiwuju dušču njepščeđa. Tam, hobjž žo jeno je a pije a hraje, tam, hobjž žwěta a žywio tal žubjene hřečšaj knježa, tam kščeľčžijanej berje njeje. To pał tola žyka žane wješeľe njeje, i kotrehož žo domoj wročičšij je ščym žiwedomonjom abo i wostáčžom a kotrehož dyržičšij žo pščeđ žiwuim Wošom a wěrjazyim bratrami hanibowáčž. W naščim čžajhu je šwět pošny huzbjenych, sa našču mładožč škozajych wješelom, runje w tutym tžpženju je žo na ščškim žejmje našča wječnojšč sažo naběžhomata, so by tež te pošleđnje pošne njebžele sa žwětne wješeľe wotewerita.

Zute wješeľa japoščitot njeje mēń. „Wješeľe žo w tym Knjeľu! Wješeľe žo, kaž je žo wašč Knjes a Šbóžnik wješeľi. Wješeľe žo w jeho duchu. Štož jeho dušču žwiate bójšte wješeľe napjelni, hobjž jeničšta žwida dušča, je žiwuich hřečšow stanywšči, pola njeho w ščotáč a pščowanjáčž žiwjenja žowanču pyta abo hobjž tžžajy luda, lačini žo prawdoščij, jěbže a pčžna japomnja a sa nim čžajhu, tal wješeľe žo, hobjž Wože mjeno žo žwječji, Wože kralestwo ročžje, Woža wola ho stawa. A wješeľe žo niž jeno w e tym Knjeľu, ale runje tal nad tym Knjeľjom. Wješeľe žo a dšajwčje žo temu Wóžtu, so je wašč wutroňny i wščiňnosče čžemnoščje a wašč pščeštajit do kraleštwu žiwocje Šsyna. Wješeľe žo, so je wščiň kolebtu ščajid do kščeľčžijanteho kraja a wěrjazyeho hřeššeho luda, so je wam sa ščražniwom w čžajhu młodoščje tal modleštu wašč a pobožneho nana, so je wam wučerjow dač, fiž žy wam wostáčžowali tu žyču kščšnojšč načječe wěry, so je do ruči wam dač žwocje žwiate žčow, so je na kščižu wašč wumohč wot wščiňkič hřečšow, wot žmjerčeje a čžertowščje mozy. To je njebešče šbože žižom tu w bėđach čžajneho žiwjenja, wješeľe, fiž jetzewa wščiňte žyly a traje — „lėždy čžaj.“

Wješeľe, hobjž je to žčowčžo pščane? W jasťwje to Romje. Žalstwo bė teđby hišičje wjele žudnišče měšimo, hačž něł a tola: Wješeľe žo? A ščto pšče tal? Žon wušt čžepčej japoščitot Pawol. Ač, njebyžweli my žo žanibowáčž, fiž žmy pšči žiwuich młučych bėđach a ščyščaj tal žudni, njektroščitni a mławěrnij?

Gody tu fu! Skrytjuš je bšifto! Š nim sačžaj njebešče, žwiate žčowanje je do wščžč komorkow pčžča a žylyšow, do wščžč wunružčejnych, ščitých wutrobom!

Kotre domy fu berje pščiňhotowane na pščiňghab teho Knjesa? Domy a wutrobny, fiž njejšu w staročžach, ale w modlitwoje. „Nještaraječe žo wo ničo, ale njeh we wščžč wčžajch waščje pščimyo we modljenju a žabanju i bžato-wanjom pščeđ Wošom žawne budža.“ Šymšič čžaj, w kotrymž něł stejim, ja je nětoržšfuti dom tež w ščškim kraju čžaj čžejščij staročžjom. Šymne wětry pščeš kraj žwja. Šyma tež w tamnej ščiwicžy byđli, hobjž tón stary, wot žiwuich džeščij labny nan, ta wopuščžena, ščštorčžena macšeta tal wjele nima, so by žebti žudobne byđno wupřela. Njejšu to staročžje, hobjž wjazy njewěšč, sčto jěšč a pčž a sčto žo woblečáčž; hobjž žy ty w huzbjenšwje a druhy žy w kščajnym wješeľu žini; hobjž młach ty se žiwuimi džeščim lėđu nětorze žyščofki a druhy wščežo doščž; hobjž žy ty žamłutki a ničšto na dalošim, ščšerotim žwěče žo sa tolu njepřačča a druhy žy wobdačžij wot wščiňkič žiwuich luhčy? Šello staročžjom žłabe čłowšče wutrobny žywio runje teđby naběžujna a wočžžewja, hobjž hodošwne swony swonja! Ša žyščžte lėto drje tón žwudu žiwuju žwudobu tal žubšoto njelčžawna, ženie drje žo tej wudobwe a jeje žyřotam tal žo žwětnym, ale „mowim ščštararaju njestjžžčje, kaž hody, hobjž jich wobradžšitke bšifno pščđne wostawa. A tola! Njebožče žo! Nještaraječe žo! Močž-žčeže wěričž powješčje naščeho pščarjaja i jostwa: „Žon Knjes je bšifto?“ To pał je tón, fiž wščiňte runje hoji, wščiňte žyly jetzewa, wščiňte staročžje njeh, wšču čžemnošč do žwěta. Wšče ščožžy a ščžowanjaja do modlitwom a ščwalenja pščewobročža. „Nještaraječe žo, ale modleče žo!“ Na teho Knjeľa čžičžčeje w modlitwoje wšče žwocje staročžje! Ženu wuščoržče žiwuju nusu, jemu wupřatačžje žwocje žyly, to jeho ruči stajeje w modlitwoje žwój pščiňghob! Žu njeje žana nusa, i kotrežž wón njehy wašč wuwječšje žana bót, fiž wón njehy wam wotewáčž, žane wušpřo-čženje, fiž wón njehy se žiwuim žčowom, je žiwuim Duchom, je žwocje wobšobžajej bšiftoščju wam šarinasč mošt. Napal žo stara ja žwocje młode a lawiza na nje njepřapomnja; čžehodla staročž žo ty, kaž by Woža wěčžna lubošč tebe ščštorčžita a šapomnitka? Pščojščje a wam budže date.

W o d i t w a je najšwiničšna žron pščečžimo wščžem staročžjom. Gobjž to čžemne wójško staročžjom žo čži bšiči, o bži do žwocje komortk a modl žo a wšče staročžje žo žwubja. Modlitw nješu twocje staročžje horje k Wožu. Ty žy je wotbyč, tal kaž nan sa žwocje džeščje je Wšh něto sa tebe njehje. We twocje dušči pał tón ščowričžaj wščor woněni a na mōšičich žčowáčž twocij staročžjom stejti žon Knjes a měšto ščšššnoščjom lije čži do wutrobny měnoščje a mēr.

„Wašča měnoščje budž inajomna wščiňkim luhčjom.“ Njebudžče w roštorje, ale pštaječe mēr! Ščtož japoščitot je ščowom měnoščje mēni, to je tanne čžiče, poniže, pošorne, ščšerššime šmyšlenje, fiž wščiňto njehje, wščo pščečžepi, wščo pščewinje a bližščemu ženje horjo, ale jenož lubošč wopoštaluje. Šwět je njelane, ale kščeľčžijana dyrbi je šnacž, a hobjž my žebti tolu čžiče šmyšlenje žani dačž njemžemž, tón mēr Woži, kotryž wščiň je dylš wščiňššom rošom, wobartnuje našče wutrobny a myšle w Skrytjušu Žefušu.“ W Wožim ščowje žy ščpřuchti tal wščote a žubšote, so je domučžepáčž njemžemž. Žote ščowom k nim žčuwča. Ščždu njebželu jo w Wožim domje i pščadššeho měšja ščššimym, a tola jo njebodščimym. W naščim čžajhu čłowšča wubročžž dalošo došžaja. Wščotšo ščžaj žo čłowšči rošom; ale wjele wšče pošleđuje naš mēr Woži. We žwocim Šbóžniku Žefušu Skrytjušu žon namatany. Wón je ščššičta mēra. Gobjž my jehw we wěre žo džežimym, hobjž žmy pod jehw ščžžom wo-

plafac; swoju macz wón zenje spóinał njeje, ale nan je jemu prajil, so je dobra, spóbinowa žona była, kotruž je jara lubo mól a so je nětko w njebejačak. Róždy sbóžny wječor, hdyž by nan f dźela pichiščoł, by swojemu hynkej wo maczeri powjedal.

Zunu Sant dołgo na nana wječorj čkalošće, wón bě hřódnj a spóžny, duž ho na dobro durje wozkročny, a zupy mužojo nana do jstwy morneho pichinjebdu — wón bě do solegow pichiščoł, machina bě jeho morita. To bě ho wšedje schytnymi lětami stalo-ale Sant to wšcho hišćeje berje wjeđišće, tž by ho do dženja stalo było; pichėjo jemu piched wocmajaj frawow zosortowane nana-owe hjesowco stajesće, pichėjo jemu bě, taž by lóžymnej nana-owej ruzj w rukomaj dźeržak a hdyž by wječorj pichiščoł, bě ho lóžby ras f nowa na kšchu srudoby dopomnił, kotraž bě jemu f nanowej hmercju pichišćka, so jemu huto spmnył pót na čzole stajesće. Něchtó jeho wo tajfm horju njetrošowowasće a něchtó jemu njeprajil, so je knjes Zeľuž slajnje pichł dźečozk a so ma je lubiščo hacz nan abo macz a je pšedbe wšćem njebožom wobaruje. Nan mějesće čzetu, kiz bě jeho f hebi wšala, niz dolež mějesće hřimlnoč, ale tych toleč bla, kotrež gmejna sa njeho pčesćesće. Wóřny bu tón woboi hólz jej f wobczesnočsći, so ženje pšczesćelnimje f nim njerězjesće. Wona jeho pichėjo fwarješće, hdyž tež to jažkajit njebe. Sant mafe kufsi dostawasće a jeho draščićka bě jara hubjena a šepatna. Čzeta zpył džen w fabrizj dźelajće a hdyž by domaj pichišćka a Sant swoje dšeto hotowe njeměl, kotrež bě jemu narobata, bě šle. Šdy by nětal pšmpta, so je jašo plafak, potom jeho šćitresće a jemu widmow dawasće, do njeho pjerjesće a prajesće: Ty njeficimowoj hólče, kšlěb mi fe jata frawinjšć a ja na tebi wěšće dočzafam, jo čse ras do jašawa žynu. Woboi hólz dyrbjesće husto wšćón lšódnj lehnjč, hieč.

Dženja bě Sant wošebje srudny, a hdyž pomyšil, jo mošfa čzeta hólždy wofomil domoj pichišć, jeho žalozna bojšć nadpabže. Dženja bě wofrawbže něchtó pichšćlabał, čzeta mějesće winu, jeho fwarizč a kšolac a to runje dženja — Wožj wječor.

Wón bě se hromjanymi pletwami, kotrež bě f čzetu na wječorčak dźelak, do měta šćol a je tam pšchedawil. Dokšo be to hmyje wofato bėgal a bě husto njelubowje wofolafamj był; lubšo wšćaf mějacju polnej ruzj dźela, jo bychu swojim dźečozm wješete hody pichšćotowali. O tak žabofšćimje bě Sant piches wotworenje burje na wupšyčene šćtomiki a na blida f hodow-nyimi darami wšofotowane, pohladak. Wón bě hřyčak, tak dźečji f njelščesćipowšču na Wože dźečozm wobradnje wofčato-waču, ale wón jim to njefawidžesće; jeno to by hebi wopščak, so by tež wón kufš lubošće pšmpt a pšczesćelnimje hłowičko fa- hřyčak.

Na pšlebl mějesće šbože. Kucharka we wošebnym domje, kiz runje rjanj žofny tyfanz f pjezy won čzabawšće, ho na Zanka dohlada, kiz pšched burjeni stajesće. Za njemždy prajič, hacz mějesće nab tym swoje wješete, jo bě ho jež tyfanz tak berje radžil, abo hacz mějesće f tym wobohim hólzom sečesćipmowič, kiz tam wona proty stajesće, — wona jeho f hebi žawola, jemu šćalku čzopšeho žhojeja a pomafšta ba jemu jeho hromjane pletwa wofšupi. Nětko mějesće Sant wšćom hšebornych sa swoje pletwa. „Dolež je Wožj wječor“, wona prajil, čzi to wofšupij, nětk dži, hólče, a daj hebi doma něchtó rjane wobradžić.“

Wšćón polny wješela Sant, taž by hřyčibla mēš, domoj lečesće. Zato na wofšofčzčo pichšibže, hebi te tam wšafajene křapnočje wofšlabowasće. Tam žyle rynki šćtomowu stajesću, blida f poprijanzami a zoforowymi wězami, wšćgnowoi a hłowowoi mužojo a draže rjane wězj. Sant hebi to hřeruw wofšlabowasće, o tak křadne be to wšćo; to bě, taž by w parabišju byl. Čšćó

by jeno tež tajfe wězj mēš, wón hebi myšlesće, a jemu be, taž by spytowak f njemu prajil: Wšćaf mašć wjenjehj, jeno hebi kup, wšćaf hji je hebi fapšćizil! Ale jeno hšebomnje jemu prajil: Ně, to njeficim. Duž kož nafšćozany rufu fe jata wučzabny a ho w šćofu, ho njewofšlabojo, domoj nafšajil.

Domoj pichšćibčći čze Sant swoje wšćom hšebornych do bšćloweho kšćičšćila položić, ale, o srudoba, jafo do jata pomafšny, je njenamafsa. Šaf ma džeru, wjenjes je ho jemu wufšupij. Čšćo nětk? Wón ho hnydom wozčji, mēšacž jašnje hřečji, ale Sant swoj wjenjes pobarmo pta; wěšće je jón něchtó namafak abo lubžo hu jón do hřešba wotepatli. Duž wón pčazje, ale něchtó jeho kšćubj nima. Wón ho pčafka, ale něchtó jemu žaneho wotmofšojenja njeba. Wšćón srudny ho domoj wozčji a we hřowjej srudobje a bojšćki tam nětk hečji. Na jeno dobro hřowu šćebnje a pohšćta: po šćobže něchtó gorje dže. Čzesež nafšćezšćiwu hřiz — to be jemu njemžozna wěz; „tej dyrbižu čzefmęž“, wón pšći hebi prajil, a pšći tym do tomoty šćozki, do kšćizka šćozki, hacz čzetu bšebotazč a fwarizč hřyčji, potom šćupnje do hřofčesće hřwabnje a f burjemj won po šćobže dele f hřje won pichėjo bale čzeti, hđže, je jemu wšćo jeno, jeno prječil.“
(Pšćichodnje šćonczenje.)

Wšćelake f bliska a f daloka.

— Knjes Šćymant f Wudhšćina hřowj „Bethlehem“, historiju naroba nafšćeho Šćobžnika, kotruž je nam w swojich wudžěłachj wot drjewjantjch kufšow w bšćafčej rjenje f wulkej prógu pšched-šćajil, Šserbam w Wudhšćinje a wofšomnočji f wofšlabanju wot 19. hacz do 31. decembra w hřeršćim domje po 1 šćobže postičuje. Wón je žyłu hřawtaj historiju w dohšofělnym pšćowawanjju fšćajtal, so je wofrawbže hnyajze, na te f wulkej prógu šćejajene wudžěłi hšabozč. Duž my lubych Šserbow hšćesće junferečj na to kšćšćiwych čzinimjo, jo bibeliski puezšit sa 15 np. pola hřowjch Inješow duchow-nych doštanu, kotruž nam lube hłowu Wože na hólždy džen noweho lěta pobawo. Lubi Šserbja čzylil hebi jón bšerj wofškaracz, jo bychu jón tež f fapozčatšće noweho lěta w domje mēš. Wšćo hřow-šćawu lutheršeho hřimowneho tomafšma jón darmo doštanu. Wšći kšuju teho lěta dopomianamj tež na nafšu hřerštu protyfu. Do hřeršćeho doma hřušćka hřeršta protyfa. A nafša hřeršta protyfa je taž hólže lěto tal tež lěta rjenje a fajnamnje hřawana a šćejajana. Dofšćaz je wona pola Injeja Šsmoflerja w Wudhšćinje taž tež w pšchedawantjadj Serb. Nowin na wšćah pola pšch- fupzow.

Dalšće dobrowolne dary sa wšće armenišće hřyoty:

© Wufcekanšćesje wofabdy pšćes f. far. Kubizj:

Šć. f. H.	4 hr. — np.
D. f. W.	5 " "
L. f. Š.	3 " "
W. f. B.	1 " "
D. f. W.	3 " "
W. f. B.	1 " "
Šć. f. B.	1 " "
P. f. B.	3 " "
Š. f. B.	1 " "

Gromadže: 22 hr. — np.

W mjenje wofšćih hřyotow wutrobny dšćol.

Šćof, redaktor.

Sy-li spówał,
Pilinje óžélał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoř mócný
Luboś ma;
Bóh pak swórný
Přez spař mérný
Čerstwoć da.

Njech ty spówał,
Swórnjo džiłał
Wéđne day;
Dóól pak swjaty,
Duš daty,
Wotpočń ty.

Z njobes mana,
Njech ói křmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřwé óe!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicisřickejstwi w Wudysřinje a je tam ja šchtwórtletnu pschepłatu 40 np. dostać.

H o d y.

Hebr. 1. 1—6.

Luby hodowny šwjedžen, najwješelski džen, je s nowa pschisřiwof. Dawno šmy šo na njón hotowali a wješelikli. Nimalo wšchitzy šu na to myšliti, tak bychu šwójich lubyh šwójbných a pschisřiwuých, domjaznych a pscheczelow šwješelikli, tak bychu šo s darami lubofeje mjes šobu pschelhwatali. Šbóžnośeć dawanja a branja šo s dobom šaczuwa. A štarichi šu wobšobženi, hdyž džeži je šubolozynaj woczomaj na hodowny šchom hladaju, kiž je šo jim wysřil a ša-šwécził. A runje tak je radośeć drubich ša mnohić naj-rieriška mřda wšchěh woporow. Lubofne wašnje to je, po kotrymž hody šwjećimny. Njeby-li tutón šwjedžen nam dale ničjo pschisřiwel hacy to, dha by to hižom něšćto hódne bylo. Š wulkim šohnowanjom by hižom bylo, šo šašo raś wutřinjem, s wotřisřim něždom na miu a hubjenštwu a potrebnofeje šwowejho blišřačeho teđšobowacy; šo wutroby šo šašo raś. "Křeja a šebi šašo bliže pschidnu; šo někotryžšiti, kiž šo we l. wjei šhubobje wot wšchitřich wopušchženy a s hodownoje wješela wuřankřinjem šaczu-wašće, widžiće dyrbi, šo wopušchženy njeje, šo na njeho šabylu njeřbu, tak šo nowa nadžija a radośeć teđ do jeho wutroby šacženje! — Ale njeje temu hušo tak, šo šo s hodownej wješelofežu wšcha lubofeć šašo šhaby? Šwécziłi šu šo došwécziłe, šchtom je šo wupróšdnik a won čřipnył, wutroby šu šgime kaž hdy přejady a wšchitřo pschi štarum wořtawa! Čhžemy-li počne, trajaze šohnowanje s tuteho

šwjedženja wotnjelceć, dha pschěd šwětnymi darami čłow-škeje lubofeće na tón jedyn dar šabycć nješkiměny, wo kotrymž janđjelowy šberluř špěwa: „Wam je šo dženša Šbóžnik narodžil.“ Šchto s nim mamy, praji nam našč tekst.

Tuto šlowo je piškane na Hebrejšćich, to řeča na šarřick šchelcšijnanom, kiž bechu předy židži byli a šo pschězo hiřačće s Wožeć šlužbie w židowšćim temple s jeje šwija-nytm dnjami a woporami dđeržachu. Tuteho wařchija njemožachu šo wořtajić, šferje bychu šo šašo wot Žeřuša wotwobročili. Duž čže jim tutón list na Hebrejšćich dopořalać, šo je Woži nowy, pschěš Žeřuša ščinjem šlub wjele krašnišči dužli štaru; dolež šu w škrjřišču, tutum wěćnym, wysche wšchěh profetow štejazum a šamo wysche wšchěh janđelow pořtajenym jeničšo-narodženytm Wožim Ššajnje nět wšchitře šlubjenja Wože dopjelujene; a dolež je šo pschěš škrjřiščowu šmjerěć tón wulkli wopor pschis-rijelš, pschěš kotryž je žyće čłowšćitwo s Wošom wujednane, tak šo možemy jeničšy pschěš Žeřuša šbóžni być.

Hižom we šwójich přenić šlowach tutón list na Hebr. Žeřušowu krašnojšć wopisčće, a tebo dla šu te šame najrieriški hodowny tekst. Duž rošpominajmy šebi na šałožku teho šameho

Žeřušowu krašnojšć.

1. Šchto wón je?
2. Šchto nam je?

1. Šchto šě Žeřuš? Wot wotmolwojenja na tuto praščenje wotwižuje twoje žiwjenje a šbóžnośeć; tuto

prafčenje je ja ložbeho do najvažnijše. Tak fu ho w ložbim čašu prafčeli. Haj, Jezus ham swojim učobnikam to prafčenje staji: „Sčto praja ludžo wote muje, teho člowišteho hyn, so ja hyn? a křtoha pak wy prafčete?“ Tak pólwole Jezn tón křčćenik t njemu: „Ssy ty tón, kotryž přčiněš ma, abo dyrčimy na družeho člatac? Tak džeše wyšchjich měščinik t njemu: „Za čje pšty tym žywym Bohu farocuj, so by nam powjěžiti, hač žy ty křtyštus, tón hyn Boži!“ Tak fu ho w přenich lét-stotekach t tym prafčenjom tak doľho držowali, hač njebždu wotmolowenje namafali w tym, sčtož je w družim artiklu naščje křčćenjanišnje wěry napřikane. Wo tutej wěry fu našdy wótžio živi a sbožowni bři a na nju fu wumrjeti.

Sčto bě Jezus? Tak ho saho w najnowšchim čašu prafčaja. Čžebžja přichadč, so bě Jezus nabohne smyřeny muž Boži, wulki profeta, najlěpši wučer dobrých poččinow, pšches kotreho wučbu ho wutrobny polěpřajaja, duž „hubž loždy teje myšle, jako křtyštus Jezus tež bžče!“ Ale přichadč njechadžja so běše tatón Jezus hžjom wot naroda hem něšto wjazy hač loždy družy člowek. Žeho njebjesu křmó čžebžja jemu osadž.

Sčto l bě Jezus? To je nam wěste, jo běše jeho žiwjenje njeprěstlawaze tomafawo t Bohom. Ženje bjes něšo njeje, njech steji w ropoče wulkeho města abo njech ho hamlutni na horje t njemu modli. S žyly wutrobny je do hwojeho Boha sakorjenjenje. Žehobla w ložbim spytowanju wobřeti, njech ho jemu hwiěna krafnocž polkři, njech jemu čžerpjenje a hmiereč hroji. Wón ho wot Boha njebžiti, wón je bjes bžče.

Sčto l bě Jezus? Sčto praji ham wo hěbi? Derje wje-džiče, jo je Boži hyn, tón hšubjenje mekši. Swojatemu Pětre, kř t njemu džeše: „Žy fu křtyštus, žiweho Bohu hyn,“ wón wotmolwi: „Sbžžny sy ty, Sčimanje, Žonahowy hyn, pšchetož čžto a krej njeje čji to hjenito, ale mój Wótž t njechabč.“ Žebž hšičše hwojim wučobnikom kafata, jo bždu nilomu nje-powjěžiti, so wón Jezus, tón křtyštus je. Žrael, kř henišeho krafa wočafatowaje, so tajtu powjělč hšičše hotowy a fraty njeb. Wšch wyšchjim měščinom pak ho wušna: „Za hyn křtyštus, ty to prajič.“

Ze ho prajiko, kaž Jezus Boži hyn, tak my wšitžy Wože džeči rělam. Wóh baj, jo bžduho to byti! Tola wostanje wulki rosbžit. Wón jeničžy hme rjez: „Wšičhte wěžy hu mi podate wot mojeho Wótžja. A ničto njčmajje Ssyna křiba Wótž, a ničto njčmajje Wótžja křiba Ssyn, a komuž jo Ssyn dže hjewič.“ — Jezus bě t Wožeho roda, Boži jeničž narobženy Ssyn.

Ma to wšebje hwi. Žn pozaje, kř pšče, so je Jezus wot wěznocje hem byt. „W spocžakta bě to hřowo, a to hřowo bě pola Boha; — to hřowo křini ho čžto.“ Žu many tež Jezus-howe hřowo: „Přeredy duži! Abrahám hu, hyn ja. — Ža a Wótž hmoji jeno.“ Žu steji žeho prafčenje: „Sčto njes wami móže mi hřeč domječ?“ —

Žato Boži Ssyn měješe wšebitu Wožu móž, w kotrež je wščitke pšče džny čžinič a hřeči wodaawal a na kotruz na pšchib bždy wušrowjenju jidřneho wučalnje potajuje: „Co bžičše wježiti, jo čłowiki Ssyn móž ma, na femi hřeči woda-wačž,“ džčewo wón t temu jčžnemu: „Stañ horje, šbři hwoje polěpřčžo a dži dom.“ —

Sčtož je ham wo hěbi prajit, a sčtož hu čži hwoječi japo-šchtoho wón piškali, to hšwřščinuje tež našč tekst. „Jezus je Boži Ssyn, teho dia sa herbu wšičtšeho potajuje.“ Wón je wot wěznocje do wěznocje. „Wšičes njejo je wščo křčjenje, je hwojim móžnym hřowom nješe wón wšičtke wěžy a je ho hynič t prawizy na hř najwječijeho krafnocje we wšwobolčič.“ Wón je t křiejom njebžehow a semje, kotremž wšičto je podbane. Šaj, wón je wšiččiči duži wšitžy jandžeho. Čži hu hšubžnyž

a pški Boži, wón je jeho luby Ssyn. Tak wjele wyšchje jeho mjeno je, tak wjele lěpšiči je wón ham. Wšičžy Boži jandžeho dyrčja ho t njemu modlič. —

To je wotmolowenje na našče prafčenje: „Sčto je Jezus?“ To je wobraš jeho krafnocje. A t teho wđžimy

2. Sčto Jezus ja naš je. „Žato Wóh wjele křoč a je wšchela-tin wafčinjom jafarist t wótžam pšches profetow rěčal, je dža je wón w tyč polěbných dnjach t nam rěčal pšches hwojeho Ssyna.“ Žučji Šebrejšy hwojich profetow a Wože hšubjenja wot hřešneho pada hem hač je křčćenije derje inadžu. Krafnoc wobraš Wožeje luboče a hmiřinocje mědžy pšch bždu wopominajo, kač bě Wóh wjele křoč a je wšchelatim wafčinjom t hwojemu wušwolenumu ludu rěčal. Ale žadny njeb žim tak hřubto do Wožeje wótžowšte wutrobny nutš hładobč dč, žadny njeb žim Božu wótžowštu luboče a jich džčžžze herbřawo tak jožnje wopota-kač kaž tón, pšches kotrehož bě Wóh najpohěbje rěčal, kaž Jezus. Kaž Wože hřbncož ho hwičži, kaž wone bñat njemžž, a kaž my jeho hwiěte prubi wđičž dyrčimy, tak je Jezus „ta jašnocž Wótžje krafnocje a podobnocje jeho bžča.“ Sčtož jeho wđiči, tón wđiči Wótžja. —

A sčto dža na nim wđžimy? Sčto dža t jeho rta hšičšimy? Sčto je nam pščinječ?

My wđžimy, kač wón ho t hřeščinikam křila a na čžele a na duški křotych wušrowja. My hšičšimy, kač wo hwojim nje-bjeřim Wótžu rěči, kř je tež jich Wótž, te fotemuž hmežja ho modlič: „Wótče našč w njebžegach“, wo tym, kř hřeči wodaawa a hamo hšubjenych hynow saho horjeberje a do džčžžžžeho prawta hadžja. Wón rěči wo njebjelkim krařimje, wo šbžžnym tomaf-štwje čłowikš džčži t Bohom, w kotrymž je heniš žiwjenje pšchhotowanje na pšchidobne žiwjenje w njebjestej krafnocž. Žehobla heni žaba, so many Boha a bližšeho lubowacž, a teho dia nam hěbi: „Hdž powšchymy budu, jich wšiččič kř hěbi počžahn.“ Sčtož hšubit je, je pšches hwoju hmiereč a horje-stawanje wobručžik. Sa ľawabč teho, so hřeščne čłowitwo wodače hřečow a t tym wumžženje wot hmiereče, hřeča mišy, dostanje, je wšwop hwojeho žiwjenja pščinječ, je wón, kř bjes hřeča bě, na hšičžu wumrjet. Tak je miřočšimy Wóh napohěbč pšches hwojeho hna rěčal. Žeušowny hšičž nam praji: „Jezus je wučžičjenje naščich hřečow křžinič pšches ho ham.“

Sčtož hnaž měni, — a to ho w naščim čžahu wo něřotrych praji, — jo čžyčše Jezus jeno pšches hnamjo w dobrých počžin-kač čłowike wutrobny polěpřowacž, tón pišmo njeřanje. Nune křit na Šebrejšič Žeušowno hmiereč irařelkim wšwom napřšče-čžito staja, kř buču tež t wubednanju t Bohom pščinječene, Žeušowny hšičž jo a wostanje inamjo najwječijeho luboče, kotraž noš wot hřeščneje winy je wušpřika a naš naščjeje šbžžnocje wěřtyč čžini.

W Jezusu many najwšičšiči hšobčel wščeho Wožeho hšewjenja. Wón ham je to hřawnje wušpřiči, so po nim žane družje wjozy njeubžje. W pšchřunanjy wo winizy winizarjo, te kotrymž tón hñes winizy najpohěbny hwojeho hna pšča, jeho wšchju a šabichu. — Wñizarjo bždu Žrařelsti lud. —

Sčto je Jezus tebi? Tež ty hš hwojich profetow mět, pšches kotryž je Wóh t tebi rěčal, hwoju hwiětnu macž, hwojeho lubeho nana, hwojich wučerjow a sčtož je hewal čže na Boha potajowalč a pšch bžčowom warnowal. Tež hš na dnjach wulkeho witaneho wjeřela sačumowal, so je Wóh t tobu, a we hwojim horju hš šhonit, so ham wot hěbie ničžo njeřamožejč a so našč hěbi wot Boha pomoz a trowč wušpřobje. Ale žpta, potna Woža luboče a hmiřinocje, t kotrež je tež tebe wobhñobžič, ho čži haffe potom hñewi, hduž hš pšñnal, so je Jezus twóž Šbžžnik a Wñmžžnik.

Dženſka piſeſe Wožu hnadu ſaſo luby hodowny ſwjeđeſen
ſwjećeſtym. Čto je tebi Wože dječjo wobradžito? Wóh baj, ſo
niž jeno na nětoſe hnejeſe dary poſajajſch, ale ſo maſch ſ dobow
prawe wotmolwjenje na tuto praſchenje: „Čto je nam Jeſuſ?“
— to wjeſeſe wotmolwjenje: „Nam je ſo Ebbžnik narodžit!“
Hamjea. V. w. H.

Witanje Božeje nozy.

Woža nóz ſo wſchibſkuj
S jandſelſkimi ſchidkami;
Wjerſchny njebo wotantuje
Raſcham duſcham k ſbóžnoſci:
Zeſo miſoſč wótzowſta
Wobradža nam Ebbžnika.

Wože dječjo w ljobe leži,
Gymny kincža jandželſte;
We wſchěch duſchach radotč knježi.
W hrodach, bětach luboſč kje;
Zahna hwěda hodowna
Njeſiſche prnpi wuſywa.

Eswjata nóz! Wudž powitana
S hčerluſchemi, walmami.
S troſchom, měrom zohnowana!
Duiſcha poſtrow wyſka čji;
Ewoje ſwěto njebeſe
Wudži ſbóžne wjeſeſe.

Woži hwědo hnadu! Witaj,
Eswěčž mi, hwěda ſalemſta!
Eswjata hodownička! Eswitaj,
Wutroba je hotowa;
Do njeje njech Wjerſchny mi
Wože dječjo wobradži!

K. A. Friedſer.

Zene hodowne ſłowo.

D. Marcin Luther w jenyum přebowanju wo Wožim
dječju to rjane ſłowo praji: „Widžu-li njebo wotewriene ſteječ
a moh-li jo hebi ſ poſběhujenjom ſłomiceži ſaſkuzič, dha to tola
činičz nochyhl, jo njeterbał rjetnyčž: Hleječe, ja hym hebi jo ſa-
ſkuzič. Nė, nė, niž mojej ſaſkuziže, ale Wobu budž čjeſč, kiž je
mi ſwojeho Ešyna dał, a ſ tym mojič njepiſečjelow a k temu heu
jučžit.“

W tajſe wěre dajče nam, wot ſwojich winow a hčěchow
wuſwobodženym, hody ſwjećičž, dha ſmejemy mēr tež we ſwojich
wutrobach a domach.

F.

Na Wožu nóz.

(Zadany piſchelož.)

Wſchudžom ſwěćiči w Wojeje nozy
Na ſchomſach ſwěćča ſo,
Wožu luboſč w ſwojeje mozy
Wſchěmu lubej ſybole.

Luboſč čjiſche ſ wóznob' kraja
K nam hneč-běka bliži ſo; —
Tam, hčjež Woža lubo maja,
Hoſpudija najradſcho.

W ſhčřach, domach, hrodach wſchudžom
S miſym bſchěčjom bſchěčži ſo;
Kraſne dary ſejele woſom,
Njeſapomnja niſcho.

Na ſemju je ſaſtupita
Zato male dječčatko,
Ze nam wſchitkim wobradžita
Wože lube dječčatſwo.

Kaž we wěre dječjo hlada
Na wſchu rjauu wobradu,
Zať tež poječž nam Woža hnada
Wěcu, luboſč, nadžiju.

Njech wſchaf dženſ a piſeſe tuby
Knježi mēr a jednota;
Njech ſo ſhubja hwojne brudy,
Čara, ſbóčž a wójna wſcha.

Radotčž njech pod haloſami
Wožich ſchotowow ſ bydłom je,
A wſchě duſche pod ſwěćkami
Woža ſhwala njeſkónčnje.

W nozy, hčjež bu napjelnyem
Zyč ſwěť ſe hmitwoſču,
Njech domčř lóžby ſahorjeny
Ze piſeſe luboſč njebeſtu.

A ſchěčž hčudym wobradžuje,
Emeje ſbóžne ſačučka;
Wutrobnje ſo ſwječeluje
Zbyn kaž byta jandželſta.

Kaſte budže ſradowanje
Na ſwěće a w njebeſchach,
Hdyž naſch hón a požadanje
Dopjelni ſo po čaſach!

D kať budža jaſnje ſwěćečž
Zehdy hwoy po kraju,
Čah' b'do přeni hčerluſch kincčejč:
„Čječčž budž Wobu Wjerſchnemu!“

Duž něč ſwěćčkam ſwěćčičž dajče,
Hdyž je ſwěto ſkřadžato;
S hnutaj duſchaj ſaſpěwajče:
„Šhwalba tebi, Ebbžniko!“

Eswojemu lubemu piſeččelej Auguſtej Roſtokej, wumjer-
karjaj we Wullich Debezech, k dopomnjenju na jeho wotčjeſte
ſta

Surij Wroſt.

Woža nóz.

(Ešbóžčenje.)

Zaň ſam njewě, kať je ſtało, ſo ſ měſta won na kěchow
běži, tam hčjež jeho ſtarčej ſpita. Zele měſto je wón huſto
mjelčžo wopytował a ſo tam troſchtomal a poſhljował. Ale
wón tam dženſa ſamluſki won njebže, zyle čyrjoby wotroſčenyč
a dječči tam bu do Wožejo domčřta, kiž hčedža na pohybničku
ſteji. A hlaj, ſwětle pruſi ſo piſeſe wulke zyrwine wofna piſe-
čiččuju a ſwjatocžne byrgłowe ſynki ſ wotewrienyymi durjami
won kincža. Zaň ſo dopomni, ſo je huſto wſchě durjom tele
ſłowa čitał: „W mojeho Wěta domje je wjele wobpělenjom.

„Bójeje hem te mni wóhótaj, kiz sješe sprózi a wobójeżeni!“ Wón ženje jo tym wóhótaj njebe, sčto moja tebe bžowa na bebi; tež wón hme do Wožejo doma jostupje, kaž družje džežji, a wón to tež čini. Storo wšče kawy su wobhadžene, a pšehozo wjazy nutrných jo nuts čjichčji. Zant ho, mežu w rukomaj, do sady bžuje a wofofo jo hlada. Wón tu hšičeje ženje w tymle Wožim domje był njebe, a tola ho tu zuhy njelačžowa, jemu je, kaž by ho po dočim čaju sožo do wóžnego doma wróčizil, hšjež mēr a lubožež hšbit.

Nēt sapoznizy kšerluch přewoac: „Dženš kšwalóje Woga, hščeježenje, kiz hšwój stól w njebju ma, jo wotaniz hšwój“ kšralstwo, nam hšwójoh“ Sžyna da.“ Zantowej wóžje jo be bšyšim hšwóčitej. Špotom duchowny na šleku štuwimóžji tu wješeku pomjolej ščjipowjedja, ho jo wo Ješus narobizil. Tón njebešit kral ho jato hšwe džežčafko w Bešhlebemje w bžodži narobizil, jo bžuchym domwrenje te njemu mēli a jeho lubowati, kaž hšwójcho bratra a pšječžela. Ničjo jeho k temu nučizto njeje, byžiti lubočež, j kotrež čže wón wušlch a mačych, boháčych a kšubnych k hšebi do hšwójcho njebešefeho kšalesna čžabnyčž. Žane wón jeho džežji hšubjene hšič njehčme, teho dla wón hody wobžeje te kšudym a šrudnym a wopuščeženym pšichšabžja a wón je tón bšifiti džežči-pšječžel, kiz je prajil: „Njež džežčafka te mni pšidžidna“, wón nočže, jo by na hody žane šrudne bylo, wone džežja wšče wrošchotwane a hšwešelenje byčž. Šo bychu tule Ješusjowu pšichšajnu dopjelmiti, je wjele čšlowjetom nutroby a ruzy wotewrilo, jo ku ja wjele hšudnych džežči božo-džežčowe ščtomkif šawšewžili; džežčate pał nēhžže hšibe čšlowite džežčo hšič, kotremuž ho žadny ščtomkif nješewžiči a šotremuž ho žane dary njewobradžeja, temu čže to Wože džežčo hšame hšwoje dary dariesč a jeho wutrobu j njebešefim wješekom napjelmiti.

„Duž jo jemu pšichšibžičje“, duchowny dale přewoacžje, „pšichšibžičje ho, wu žubni, hšwojemu Ščžiznitel, kiz jako džežčo dženšča k wam pšichšibžadža, wuhypačje pšehed nim hšwoju wutrobu a proščjeje jeho j džežčajnu domwrenjom wo jeho dary a wón wož wēčeje wušhšičji.“

Zant je štylnjenmaj rukomaj nutnje na přewomanje ležbo-wašče, wón dže wšcho dorosymil njebe, ale to bě tola šrosymil, jo ma Ješus džežči lubo a so ho po nič horje hjerje. To bě jemu šidčiti trošit, wón ho wjazy pšehed čžetu njeboji, wón wē, so jeho Ješus šaknje a jo jemu je wščeje nuhy wupomha. Ze družje džežči potom po přewomanju wšče domoj bžja k wobradženju, Zant pał ja mimi njebžže, wón ničjo wočžafáč nima. Wón na bok štuji a krociž dale tam šady, hšjež jeho šaršče wotopčžujetaj. Žu ho hšwón na šolenje kšatnywšiči hšwoje ruzy štylnje a kšnjelej Ješusje hšwoju šrudobu a hšwoju nušu škoržičž počžina.

„Luby Ščžizniko“, wón prajil, „ja hšim tał šrudny, mojej šarščeji štoj pola tebie w njebju, ja tu nikoho nimam, kiz mje lubuje, hačž jeno tebie, duž mi tola jeno pomhaaj a wobradž mi hšwoje dary k Wožemu džežču. Ja wo žabny ščtom a wo žane dražty ani wo hrajiti njewobžu, ale to čžył čže proščjež, jo by ty dokonaj, so by mje čžeta njebiča a njewjarača, dofež hšim te pienješy hšubiti. Ty wšchaf wšcho wščty, ty tež wščty, jo hšim te pienješy hšubiti a so nješžym ničjo sa nje šupit, abo móžešči mi pokafáč, hšže wone leža.“ To bě tajti ržany šleborony pienješ, ač hby bžyž jón jeno sožo namačaf a čžeže pšichšijelž moš! A potom, luby kšnjeje, daj, jo by mje čžeta šufč lubo mēla a družby jo mnu rēčžata a mi powjedžata, kaž to nan čžinjelje.

Zato bě Zant tašte wurēčžaf, wjazy dale rēčželž njewočešče, pšchetož bšyšy ho jemu po škomaj kštomjonaču. Ale bšory bu jemu šžo wofofo wutroby, kaž njebešefi mēr be na njeho pšichšol. Jeho štoježča jemu na hšeh pšobny, wšchón přeržny wón wočžyž janželč a wšchón ščowžony, kaž nēhdy pšiči hšwojim namu be, pšiči jeho rowje wušny.

Šo wšchēm čšlowškim hšonjenju ničtō, kiz wotančy w šymje a hšehy wušnje, šažo njewotučžil, ale Wōh mēješče j nōščim Zantom binajelje wušje. Zato Zant tam na rowje ležo špače, mēješče bžimny hōn. Jemu ho džeješče, kaž bychu janželjo jeho daloto přecjz nješči a jeho do ržaneho lōžta j mitymaj rukomaj položili. Šo štwil jemu bē, kaž by wotučžil. Wšchōn špobžiwany wofofo ho hšabadže a wōdžešče, jo to hšnežebno lōžtu we wuškej čžopkej štuje ležešče, kotruž lubonij bym wot jebłwa a palagžych wōšlōwšych hšwōzow pjenjelje. Čžež-čez to hšmēł jo šbēhnyčž a wōhlabadž? Nē, to ho Zant njehwažiti, tōn lubonij hōn mošt hšadž potome te šōnzej ležeč a tōnle hōn je tola tał lubonij a šbōžny. Ale to pšehozo rženežcho wonio, lōščat šebi to wōhlabadž, pšehozo bōle wōčeje a pšchibēra, wōn ho mjelčžo šufč šbēhje, šo na ruky šlehnje a do šufčika pošlabnje. Na jeme dabo hšičji čžiche ščepetanje. O šaše to wješe! Ščōn jemu njecžela, na mačym niškim šidču wožobdžežčowny ščtomčož štej a pōbla nan a mačž, kiz jōn šawšewžiči. „Mēfo drje bōry wotučžil“, mačž prajil, „wōn je ho ranje počžaf hšicáč.“

„Raju wobradženje je hōtowe“, nan wotmōwti a lubje na maččer pošlabnje. A Zant widži — nē, tał mēfo ho tola čšlowjewej džežč — widži, jo ho nan a mačž j njemu dele škilataj, lubonije na njeho hšabataj; wōn čžuje, kał jeku ruzy jeho hšabudžetej a majšatej a hšičji lubošne hšowa, duž jeho wješele pšje-wōmšje. „O lube Wože džežčo“, wón šawoča, „mēj džat, mēj šofročny džat ja tōnle lubonij hōn!“ Nan a mačž pał mataj došto rēčželž, hačž jeho pšichšewbēžčataj, jo to žabny hōn njeje, ale jo je to wernōšči. Wōnaj bēščataj po kēmšachč k rowam hšwojich lubnych džežči ščto, jo byhčtaj tam hšwoju mōditwu wušpēnatoj. Tam pał bēščataj Zantowu mōditwu hšičhōtaw a bēščataj jeho tam kaž hšes žiwjenja a zgle proštoho w hšehy namačafaj, bēščataj jeho šobu wšatoj a j Wožeji pšewonjo šašo k žiwjenju pšichšjekšoi. Nēt pał jeho ženje wjazy wot ho pušdčelž močžyščataj, ale čžyščataj jeho jako hšwoje džežčo džežčelž. Zato jemu tole wšcho powjedžafčataj, bē Zantel, kaž by jo jemu džako, wōn bē kaž ščowžony, wōn wočži pšehozo bōle a bōle wočžinjelje, jato to hšičhōtaw a potom, pšje-wšaty wot Wožeje mōšelče, šo je hšwojeho lōžta šbēje a nana a maččer, wōbeju wōhjanšči, prajil: „Nana, mačže, ja čžu wōmaj štajnje poškušajny bžyč, dobru šžn bžyč a waju pšehozo j žyzej wutrobu lubowac.“

To bēchu šbōžne hody ja tych štych. Šefar bē pšichšafat, jo bychu mjelčō a čžičje hšwoje hody hšwecžili, pšchetož lošto móžešče jo hšawal štače, jo by Zanta čžežka šhorčelž nadpadnyla, dofež bē ho na pošyrebniščžy wšchōn našymit. Zato pał wječor nan wšchōn je hšnešom wōhšatj domoj pšichšibžje a powjedžafče, jo je pola čžety pobyl a jej tōn šubčiny pienješ donječel, a jo je wōna prajika, jo na Zanta wjazy šta njeje, a jo jeho lubicrabny jeho nēčžičšimaj šarščimaj pšehēwōwa — bē halle tu powščit-tōmčē wješele. Wōni štoro trochu malo na palaty a hšwēžžy ščtomčož hšabataju: hšwēčža jo hšwēžžy wuhajny, ale we wutro-bach jo pšomjo lubočež hšwecžetej a Woži janželjo hšwoje ššidčilo bād tymle domom wušpēčžerowacu ššewajo: „Čžežč budož Wōhu we wuššofelčji, mēr na šemi a čšlowjetam dobre špōdōbanje!“

Wšchelake i bliska a i daloka.

A hšodam rožabawaju ho lečžaje kšpjenja na mišionistwo mješ pōšamanji. Wōne wam powjedžaja wo nišu, w kotrež ju wšohy pōšanja. Šdžy wu hšwoje hody j džatōwnje wutrobu hšwecžimy, wo wšchelo teho šwēta, kotrež je nam šhadžadž w šhryštwu, naščim Ščžizniku, čžemy jo tež dopomnēž na našču pšichšibž-nojčž a pombačž, jo by tež tole kšagne hōdōwne wobradženje jo doštalō wōhšim pōšaman. A potom pšichšibžny na hōdōwonym hšwecženjju pōšawōn, na hšwēžčewy štych kšalon, wōprowoáč hšwój hōdōwny dat ja šolletu mišionistwa mješ pōšamanji.